

مؤلفین کتب چاپی

فارسی و عربی

از آغاز چاپ تا کنون

جلد اول - الف

تالیف

خانبااشار

۱۳۴۰ شمسی

**Collection of Prof. Muhammad Iqbal Mujaddidi
Preserved in Punjab University Library.**

پروفیسر محمد اقبال مجددی کا مجموعہ
پنجاب یونیورسٹی لائبریری میں محفوظ شدہ

137900

از این کتاب یک هزار نسخه در چاپخانه رنگین بطبع رسید

حق چاپ محفوظ و مخصوص مؤلف است
قیمت : بیست و پنج تومان

مقدمه

از خدمت عظیم آقای خانباشار بعلم و ادب زبان فارسی غالب ایرانیان بوسیله کتاب خیلی مفیدایشان یعنی فهرست کتابهای چاپی فارسی که سه سال قبل انتشار یافته مستحضرند . اینک معزی الیه در دنباله آن تألیف نفیس بامداومت در تحقیق و تتبع و با پشتکار قابل ستایش تصنیف دیگری مشتمل بر فهرست جامع مؤلفین کتب فارسی بوجود آورده اند که طالبین اطلاع و ارباب معرفت و ذوق را از فضایل مملکت مرهون مساعی جمیله خود کرده اند . در بادی نظر درک اهمیت و عظمت این کار سهل نیست ولی اهل بصیرت و خبیرت در این رشته کار قطعاً قدر این محصول زحمت مستمر را میدانند .

اینجانب از بیش از چهل سال قبل دائماً و مکرراً به فضایل مملکت و وزارت فرهنگ پیشنهاد مؤکد کرده ام که برای کمک به محققین در زمینه علم و ادب اسلامی در ایجاد شش مجموعه کامل سعی فرمایند باین ترتیب :

۱- ذیلی حتی الامکان جامع به کتاب کشف الظنون حاج خلیفه مشتمل بر کتب عربی که از قرن اول هجرت تا امروز تألیف شده و از کشف الظنون فوت شده است . این ذیل را فضائلی که احاطه وسیع به کتب اسلامی موجود دارند با اقتطاف اسامی کتب مذکوره در ضمن آن مؤلفات و بامداومت مدید در این امر بغایت درجه استقرار

واستقصاء انجام توأند داد .

۲- کتابی مشتمل بر نسخ خطی موجوده عربی در عالم بازباستقراء کامل وسعی در این که نسخه‌های (حتی الامکان) فوت نشود .

۳- فهرستی مشتمل بر کل کتب مطبوعه عربی در مشرق و مغرب .

۶۹۵۹۴ - سه فهرست خیلی خیلی کامل نظیر آنچه در شماره ۱ و ۲ و ۳ ذکر شد از (اولاً) کتب فارسی تألیف شده در قرون ۳ تا ۱۴ هجری اعم از آنکه حالا موجود باشد یا نباشد و از ذکر آنها در طی کتب اطلاع حاصل توان کرد و (ثانیاً) کتب فارسی که نسخه‌های خطی آنها فعلاً در نقطه‌ای از نقاط عالم وجود داشته باشد و (ثالثاً) کل کتب فارسی چاپ شده .

در طی این پنجاه سال اخیر که اینجانب متوالیاً و مستمرأ این پیشنهاد فوق را بهر کسی یا مقامی که مظنه انجام آن بود کرده و میکرده‌ام آرزوی شماره ۲ بواسطه کتاب آلمانی جلیل الفایده مرحوم برو کلمان در تاریخ ادبیات عرب تاحدی به حیز حصول آمد و شماره ۳ از آن آمال باز تاحدی (البته ناقص) بوسیله کتاب مفید معجم المطبوعات العربیه تألیف یوسف الیان سر کیس معطبه مصر در سال ۱۳۴۶ بحصول پیوست و شماره ۵ از آمانی قلبی من یعنی فهرست نسخه‌های خطی فارسی موجود تا حدی با تألیف فوق العاده مطلوب استاد استوری به انگلیسی بعنوان ادبیات فارسی در کار بر آورده شدن است و شماره ۶ محول با اقدام و جهد مشکور آقای مشار شده که تاحدممکن بمقام حصول آورده‌اند و در دنبال آن کار هستند بدون انتظار هیچ اجر مادی جز شکران فضلاء و دانشمندان و دعای توفیق ایشان از طرف ارباب علم و ادب .

اینک در دنباله آن آرزوهای قدیم که دائماً بتکرار اظهار می‌کردم آرزوی عمده فعلی من امروز اینست که مردانی پر از شوق و همت به تکمیل آن پنج قسمت که تاحدی بوجود آمده‌اند و همچنین به تألیف شماره ۴ یعنی فهرست کتب فارسی غیر موجود که اسامی آنها در طی کتب دیگر آمده قد علم کنند و بنظر من بهترین راه این کار استمرار و سعی تدریجی در این امور است بوسیله طبع و نشر آن مقداری که بدست آید (مثلاً از

فوائد كشف الظنون) دريك مجلد و اضافۀ نتيجه تتبع استمراری رابر آن پس از چند سال درموقع تجديد طبع آن (طبع ثانی) و باز دنبال کردن آن کار و اقتطاف تدریجی مستمر و اضافۀ محصول آن کاوش در طبع سوم و هکذا تا طبع هشتم و نهم و دهم با مداومت سالیان دراز در این خط و تعقیب هدین عمل بهمین نحو برای نواقص کتاب - برو کلمان و معجم المطبوعات و کتاب استوری و کتاب آقای مشار در طبع های متوالی تا آنکه در چهل پنجاه سال دیگر ما فهرست جامع کامل محیط تامی از کل کتب عربی و فارسی داشته باشیم و هادی و مدد دهنده مهمی با اهل مطالعه و مراجعه و محققین در هر رشته از رشته های معارف اسلامی باشد .

۱۹ مهر ۱۳۴۰

سید حسن تقی زاده

سرآغاز

بسمه تعالی

اینجانب متجاوزاً از پانزده سالست که به تنظیم فهرستی بسبک معجم المطبوعات^۱ شامل عموم کتابهای چاپی فارسی (و نیز کتب عربی قسمت عمده چاپ ایران) از ابتدای رواج صنعت چاپ تا بحال اشتغال دارد.

چون معجم المطبوعات حاوی اسامی کتب چاپی عربی لغایت سال ۱۳۳۹ ق میباشد. لذا آنچه از کتابهای چاپی عربی کشورهای خارج از ایران در فهرست تنظیمی آمده بیشتر مربوط بسنوات از ۱۳۴۰ ق ببعد است.

در این فهرست برای هر یک از مؤلفان و مترجمان در حدود امکان بذکر

۱- « کتاب بسیار نفیس و بسیار مفید » معجم المطبوعات العربیة « که اکنون شهرت جهانی یافته است و هیچ عربی دانی چه از خود مسلمین و چه از مستشرقین اروپا از استفاده آن مستغنی نیست ... تتبع و استقصاء و احاطة کاملی که مؤلف آن در خصوص کتب مطبوعه عربی و شرح احوال مؤلفین آنها از خود نشان داده در این قرن مابکلی عدیم النظر است و اگر چه معجم المطبوعات العربیة حاوی بعضی اغلاط تاریخی است » و البته کتابی باین موضوع وسیع عریض طویل محال است که بدون غلط از زیر دست هیچ مؤلفی بیرون آید « ولی این عیب جزئی در جنب فوائد لاتعدو لاتحصیئی که در این کتاب مندرج است بکلی منتفر است » (مجله یادگار سال ۵ شماره ۱ و ۲ بقلم مرحوم میرزا محمدخان قزوینی)

خصوصیات ذیل مبادرت کرده‌ام :

اسم و اسم پدر، نام خانواده، لقب، کنیه، تخلص، شهرت، تاریخ تولد، تاریخ تولد با تاریخ وفات راجع بگذشتگان در ذیل آن، پس از آن شرح حال و عکس و گراور خطوط، بعد اسامی کتابهاییکه از هر يك بطبع رسیده بامشخصات طبع .
تنظیم فهرست مورد بحث باین کیفیت صورت گرفته است .

بدو با مراجعه بفهرست کتابخانه های مجلس ، مدرسه سپهسالار ، عمومی معارف ، دانشکده پزشکی طهران ، دانشکده حقوق ، آستان قدس رضوی ، مدرسه فاضل خان درمشهد، کتابخانه تربیت تبریز، اسامی کتابهای چاپی بامشخصات طبع و نام مؤلف و مترجم و سایر اطلاعات مورد نیاز استخراج شده است .

سپس از روی برگه‌های کتابخانه مجلس، کتابخانه مدرسه سپهسالار . کتابخانه ملی (عمومی معارف) کتابخانه فنی وزارت فرهنگ ، کتابخانه دانشکده حقوق ، کتابخانه دانشکده طب ، کتابخانه دانشکده ادبیات ، کتابخانه ملی ملک، کتابخانه دانشکده معقول و منقول ، کتابخانه آستانه حضرت عبدالعظیم در ری ، کتابخانه روزنامه اطلاعات ، کتابخانه روزنامه کیهان سایر اطلاعات لازمه جمع آوری گردیده است.

در مورد کتابخانه مدرسه فیضیه قم (دو جلد فهرست این کتابخانه بتازگی چاپ شده است) کتابخانه مدرسه حجتیه قم ، کتابخانه آستانه قم ، کتابخانه مدرسه هندی کربلا، کتابخانه حسینیه شوشتریها در نجف ، کتابخانه آیه الله بروجردی در نجف ، کتابخانه کاظمیه واقع در صحن کاظمین که دارای هیچگونه فهرستی نبوده‌اند اطلاعات مورد احتیاج پس از سفر باین نواحی از روی کتابها استخراج شده است .

در ضمن جریان تنظیم فهرست تا آنجا که امکان داشته از جزوه‌ها و نشریات کتابفروشا و مؤسسه‌های مطبوعاتی ایران و هند از قدیم و جدید جمع آوری کرده و باستخراج اسامی کتابهای چاپی پرداخته است .

هم چنین از روزنامه‌های قدیم و جدید و مجلات و سالنامه های تحصیلی و غیر

تحصیلی و تذکره‌ها و کتب ادبی و مقدمه کتابهای چاپی و دوره کتابشناسی ایران و الذریعه و تاریخ ادبی برون ترجمه علی اصغر حکمت و علی پاشا صالح ورشید یاسمی تا آخرین حد امکان در جمع آوری اسامی کتابهای چاپی اهتمام بعمل آمده و حتی تقاریظ و انتقادات راجع بکتب از مجلات و سایر مآخذ جمع آوری و ذیل کتابهای مربوطه باز کرمانند قید شده است .

شرح حال مؤلفان و مترجمان نیز از کتب رجال و تذکره‌ها و سالنامه‌ها و روزنامه‌ها و مجلات و مقدمه کتب و نامه‌های واصله استخراج و هر کدام در جای خود باز کرمانند نقل شده است .

در خرداد ماه ۱۳۳۵ ش که انجمن محترم فلسفه و علوم انسانی بریاست جناب آقای سید حسن تقی زاده از کیفیت و چگونگی فهرست تنظیمی خود نگارنده اطلاع حاصل فرمودند پس از چند جلسه بررسی مقرر شد که این جانب اسامی کتابهای چاپی فارسی مندرج در فهرست خود را بترتیب حروف تهجی روی برگه‌های متحد-الشکل خارج نویس نموده و برای چاپ در دسترس انجمن نامبرده قرار دهد .

فهرست کتابهای چاپی فارسی که در سال ۱۳۳۷ ش بوسیله بنگاه محترم ترجمه و نشر کتاب در ۱۷۱۰ ستون طبع و نشر یافته نتیجه حاصله آن مذاکراتست و اکنون نیز جلد متمم آن با فهرست اعلام در بنگاه محترم ترجمه و نشر کتاب زیر چاپست .
اخیراً خود بنده نیز باین فکر افتاد که فهرست تنظیمی را بصورت اصلی بر حسب اسامی مؤلفان بطبع برساند اینک بیاری خداوند متعال (جلد اول) آن که به حرف (الف) اختصاص دارد بطبع رسیده و توجه خوانندگان گرامی را ببنکات زیر معطوف میدارد :

اسامی مؤلفان معاصر بر حسب نام خانواده و قدما بترتیب کنیه و لقب و تخلص بهر کدام که بیشتر شهرت داشته اند رده بندی شده است .

برای سهولت استخراج اسامی مؤلفان (نام خانواده ، لقب ، کنیه ، تخلص ، شهرت) هر يك از آنان در جای خود بارعایت حروف تهجی ثبت و با اسامی مربوطه عطف شده است .

چون کتابہای مندرج در این فہرست فارسی و عربیست کتابہای (عربی) بین دو قلاب نمایانده شده و برای کتابہای فارسی علامتی قائل نشده است .
 در مشخصات طبع کتابہای سنگی نام خطاط غالباً تصریح شدہ و در فہرست نام کسان نیز این نکتہ رعایت شدہ است .
 عنوان نام محمد در آغاز اسامی مانند محمد ابراہیم و محمد اسمعیل برویہ بعضی از کتب رجال برای جلو گیری از پراکندگی اسامی جزء اسم قرار دادہ نشدہ و در ردیف ابراہیم و اسمعیل آمدہ است .
 در فہرست چہارگانہ پایان کتاب علامت [:] بجای رجوع شود بکار بردہ شدہ است .
 جلد اول دارای (۲۷۷) گراوراست .

چون با کوشش و اہتمامی کہ در تدوین این کتاب بعمل آمدہ باز یقیناً آثاری از نظر دورماندہ و بشرح حالہائی واقف نشدہ بخصوص عکسہای عدہ زیادی بدست نیامدہ است . لذا از خوانندگان محترم مستدعی است در این باب ہرگونہ نقص و اشتباہی بنظرشان میرسد از نظر مساعدت فرہنگی و وارد آنرا لطفاً بآدرس بندہ : (طہران، خیابان شاہ آباد، کوچہ ظہیر الاسلام) تذکر فرہ ایند تا در طبع مجلدات بعد ملحوظ گردد .

طہران، ۱ مہر ۱۳۴۰ شمسی
 خانباہا مشار

فہرست ماخذ جلد اول

- جلال الدین سیوطی
- ۱۷۔ بہارستان : شیخ محمد حسین آیتی قائینی
- ۱۸۔ بیست مقالہ : ۲ جلد، میرزا محمد خان قزوینی
- ۱۹۔ پیام من بجوانان مسلمانان جهان :
- ۲۰۔ تاریخ ادبی ایران : ترجمہ رشید یاسمی
- ۲۱۔ تاریخ تبرستان : اردشیر برزگر
- ۲۲۔ تاریخ جراید و مجلات ایران : سید محمد صدر ہاشمی، ۴ جلد.
- ۲۳۔ تاریخ زاندارمری : سرہنگ پرویز افسر
- ۲۴۔ تاریخ علماء و شعرا ی گیلان : شیخ حسن شمس گیلانی
- ۲۵۔ تاریخ فرهنگ آذر بایجان : حسین امید
- ۲۶۔ تاریخ ہفتاد سالہ پلیس ایران : پاشا لواء مختاری
- ۲۷۔ تاریخ یزد : عبدالحسین آیتی
- ۲۸۔ تاریخ یزد : جعفر بن محمد جعفری
- ۲۹۔ تاریخچہ دو قرن اخیر شعرا و عرفای چہار محال بختیاری : ابو الفتح اوژن
- ۳۰۔ تتمۃ المنتہی فی وقایع ایام الخلفاء : ۲ جلد حاج شیخ عباس قمی
- ۳۱۔ تجلیات الالوہیۃ فی موطن الربوبیۃ : ابو الفضل کمالی
- ۳۲۔ تحفۃ الاحباب فی نوادر آثار الاصحاب : حاج
- ۱۔ آثار الحجۃ : ۲ جلد، حاج شیخ محمد ملا علیجان رازی
- ۲۔ آثار عجم : سید محمد نصیر فرصت شیرازی
- ۳۔ آداب ناصری : محمد ابراہیم خلوتی محلاتی
- ۴۔ احسن التواریخ : حسن روملو
- ۵۔ احسن الودیعة فی تراجم مشاہیر مجتہدی الشیعۃ (عربی) : ۲ جلد ، سید مہدی بن محمد خوانساری
- ۶۔ ادبیات معاصر : غلامرضا رشید یاسمی
- ۷۔ از سعدی تا جامی : ترجمہ علی اصغر حکمت
- ۸۔ اعلام الشیعۃ (عربی) : حاج شیخ آقا بزرگ طہرانی
- ۹۔ اعیان الشیعۃ (عربی) : ۴۳ جلد، حاج سید محسن امین عاملی
- ۱۰۔ اکتفاء القنوع بما هو مطبوع (عربی) : ادوارد فنڈیک
- ۱۱۔ الامام السید ابوالحسن (عربی) :
- ۱۲۔ امل الآمل فی تراجم علماء جبل عامل (عربی) : شیخ حر عاملی
- ۱۳۔ بازیگران سیاست : ابو الحسن احتشامی
- ۱۴۔ بدایع التواریخ : محمود فسائی (نسخہ خطی)
- ۱۵۔ بستان السیاحۃ : زین العابدین تمکین شروانی
- ۱۶۔ بغیۃ الوعاة فی طبقات اللغویین والنحاة (عربی) :

- شیخ عباس قمی
- ۳۳- تحفة العالم : میر عبداللطیف شوشتری
- ۳۴- تذکرہ انجمن ناصری : محمد ابراهیم
- مدایح نگار
- ۳۵- تذکرہ الاولیاء : شمس الدین پرویزی
- ۳۶- تذکرہ بی بہاء :
- ۳۷- تذکرہ حزین : شیخ علی
- ۳۸- تذکرہ حسینی : میر حسین دوست
- ۳۹- تذکرہ خوشنویسان : غلام محمد راقم
- ۴۰- تذکرہ دلگشا : (نسخہ خطی) حاجی اکبر
- نواب
- ۴۱- تذکرہ دولتشاہ سمرقندی :
- ۴۲- تذکرہ سرخوش : محمد افضل
- ۴۳- تذکرہ شعراء معاصر اصفهان : سید مصلح-
- الدین مہدوی
- ۴۴- تذکرہ شعراء معاصر : سید عبدالحمید
- خلخالی
- ۴۵- تذکرہ الشعراء : عبدالغنی موفرخ آبادی
- ۴۶- تذکرہ شمس التواریخ : شیخ اسدالله ایزد
- گشسب
- ۴۷- تذکرہ شمع انجمن : سید محمد صدیق حسنخان
- ۴۸- تذکرہ علمای ہند : رحمن علی صاحب
- ۴۹- تذکرہ علوی : رضا ثابتی
- ۵۰- تذکرہ القبور : ملا عبدالکریم جزوی
- ۵۱- تذکرہ قدسیہ : محمد ابراهیم مدایح نگار
- ۵۲- تذکرہ گلشن محمود : (نسخہ خطی) محمود
- میرزا فرزند فتحعلی شاہ قاجار
- ۵۳- تذکرہ مدینۃ الادب : (نسخہ خطی) کتابخانہ
- مجلس (محمد علی عبرت
- ۵۴- تذکرہ مقالات الشعراء : امیرعلیشیر قانع تنوی
- ۵۵- تذکرہ نتایج الافکار : محمد قدرت اللہ کو
- پاموی
- ۵۶- تذکرہ نصر آبادی : محمد طاهر
- ۵۷- تذکرہ ہفت اقلیم : امین احمد رازی
- ۵۸- توزک جہانگیری : نورالدین جہانگیر پادشاہ
- ۵۹- جذبہ عشق : امین یمنی
- ۶۰- جغرافیہ و تاریخ چہار محال و بختیاری : کریم
- نیکزاد
- ۶۱- چند پردہ از زندگانی رجال معروف ایران :
- ۶۲- چہار مقالہ عروضی سمرقندی :
- ۶۳- حبیب السیر فی اخبار افراد البشر : ۳ جلد
- خواندمیر
- ۶۴- حقوق بشری : سید ابراهیم منقح
- ۶۵- خزینۃ الاصفیاء : مولوی غلام سرور
- ۶۶- خصائص امیر المومنین (عربی) : احمد
- نسائی
- ۶۷- خلد برین در احوال خطباء و واعظین : شیخ
- احمد بیان
- ۶۸- دائرۃ المعارف الاسلامیہ : شیخ عبد العزیز
- آل صاحب جواہر
- ۶۹- دائرۃ المعارف الاسلامیہ : ترجمہ محمد علی
- خلیلی
- ۷۰- دائرۃ المعارف کابل (آریانا) : جلد اول
- ۷۱- داستان دوستان : محمد علی صفوت
- ۷۲- دانشمندان آذربایجان : محمد علی تربیت
- ۷۳- دانشمندان و سخن سرایان فارس : ۳ جلد،
- فریدون آدمیت
- ۷۴- دانشوران خراسان : غلامرضا ریاضی
- ۷۵- درۃ الاخبار و لامعۃ الانوار : ظہیر الدین
- ابوالحسن علی بیہقی
- ۷۶- دیوان امید نہاوندی : ابوالحسن
- ۷۷- دیوان حاج میرزا ابوالفضل طہرانی :
- ۷۸- دیوان خائف شیرازی : اسمعیل
- ۷۹- دیوان دہقان رشتی : اسمعیل

- ۱۰۴۔ سالنامه دانشکده ادبیات تبریز : تحصیلی ۲۶-۱۳۳۰ ش
- ۱۰۵۔ سالنامه دانشکده حقوق: تحصیلی ۲۶-۱۳۲۸ ش
- ۱۰۶۔ سالنامه دانشگاه : تحصیلی ۳۴-۱۳۳۵ ش
- ۱۰۷۔ سالنامه دبیرستان حکمت قم : تحصیلی ۳۶-۱۳۳۷ ش
- ۱۰۸۔ سالنامه دبیرستان خرد : تحصیلی ۳۵-۱۳۳۶ ش
- ۱۰۹۔ سالنامه دبیرستان شرف : تحصیلی ۳۶-۱۳۳۷ ش
- ۱۱۰۔ سالنامه دبیرستان شهرضاد مشهد : تحصیلی ۱۳-۱۳۱۴ ش
- ۱۱۱۔ سالنامه دبیرستان علمیه: تحصیلی ۳۵-۱۳۳۶ ش
- ۱۱۲۔ سالنامه دبیرستان فرهنگ اصفهان: تحصیلی ۲۸-۱۳۲۹ ش
- ۱۱۳۔ سالنامه فرهنگ خوزستان: ۲۳-۱۳۲۴ ش
- ۱۱۴۔ سالنامه فرهنگ کرمان : تحصیلی ۳۲-۱۳۳۳ ش
- ۱۱۵۔ سالنامه فرهنگ یزد : تحصیلی ۲۷-۱۳۲۸ ش
- ۱۱۶۔ سالنامه کشور ایران : محمد رضا میرزا زمانی، یک دوره
- ۱۱۷۔ سالنامه ورزشی تاج :
- ۱۱۸۔ سبع المثانی: شیخ نجیب الدین رضا
- ۱۱۹۔ سخنوران ایران در عصر حاضر، ۲ جلد پروفیسور محمد اسحق
- ۱۲۰۔ سخنوران نامی معاصر: ۲ جلد، سید محمد باقر برقی
- ۱۲۱۔ سفینه البحار (عربی): ۲ جلد، شیخ عباس قمی
- ۱۲۲۔ سفینه فرخ : سید محمود
- ۱۲۳۔ سماء المقال فی تحقیق علم الرجال (عربی) : حاج میرزا ابوالهدی کلباسی

- ۸۰۔ الذریعة فی تصانیف الشیعة (عربی) : ۱۳ جزء شیخ آقا بزرگ طهرانی
- ۸۱۔ ذیل تاریخ عالم آرا عباسی : اسکندر بیک ترکمان
- ۸۲۔ راهنمای دانشکده پزشکی :
- ۸۳۔ راهنمای دانشگاه :
- ۸۴۔ رجال آذربایجان در عصر مشروطیت : دکتر مهدی مجتهدی
- ۸۵۔ رجال بدون ماسک ایران : نصرالله شیفته
- ۸۶۔ رجال حبیب السیر : دکتر عبدالحسین نوائی
- ۸۷۔ روزنامه ادب :
- ۸۸۔ روزنامه اطلاعات :
- ۸۹۔ روزنامه ایران :
- ۹۰۔ روزنامه تربیت :
- ۹۱۔ روزنامه خلاصة الحوادث :
- ۹۲۔ روزنامه شرف :
- ۹۳۔ روزنامه کانون شعراء :
- ۹۴۔ روزنامه یومیة خراسان:
- ۹۵۔ روضات الجنات فی احوال العلماء والسادات (عربی) : سید محمد باقر خوانساری
- ۹۶۔ روضة البهیة فی الاجازة الشفیعیة (عربی) : سید محمد شفیع جاپلغی
- ۹۷۔ ریاض العارفين : رضاقلی هدایت
- ۹۸۔ ریحانة الادب فی تراجم المعروفین بالکنیة و اللقب : ۶ جلد، شیخ محمد علی مدرس
- ۹۹۔ زندگانی آیت الله چهار سوقی: سید محمد علی روضاتی
- ۱۰۰۔ زندگانی شمس العرفاء: سید عبدالحججه بلاغی
- ۱۰۱۔ سالنامه پارس : امیرجاهد، یک دوره
- ۱۰۲۔ سالنامه دانشسرای پسران : تحصیلی ۲۷-۱۳۲۸ ش
- ۱۰۳۔ سالنامه دانشسرای عالی: تحصیلی ۱۴-۱۳۱۵ و ۱۹-۱۳۲۰ ش

- ۱۲۴۔ شدالازار فی حط الاوزار عن زوار الامزار
(عربی) ، جنید شیرازی
- ۱۲۵۔ شذرات الذهب فی اخبار من ذهب (عربی) ،
ابن عماد
- ۱۲۶۔ شرح حال ۶۲ نفر از فرهنگیان آذربایجان:
- ۱۲۷۔ شرح منظومه سبزواری (حاشیہ) (عربی) ،
حاج ملاهادی
- ۱۲۸۔ شعب المقال فی احوال الرجال (عربی) ، میرزا
ابوالقاسم نراقی
- ۱۲۹۔ شماره مخصوص زندگی هفتگی:
- ۱۳۰۔ شهداء الفضيلة (عربی) : شیخ عبدالحسین
امینی
- ۱۳۱۔ شهر شیراز یا خال رخ هفت کشور ، علینقی
بهریزی
- ۱۳۲۔ طبقات الصوفیة (عربی) ، ابو عبدالرحمن
محمد بن حسین سلمی نیشابوری
- ۱۳۳۔ طبقات الفقهاء (عربی) : شیخ ابواسحق شیرازی
- ۱۳۴۔ طرائق الحقائق: ۲ جلد ، نایب الصدر شیرازی
- ۱۳۵۔ عین الاحسان : اسفندیاربارسی
- ۱۳۶۔ فارسنامه ناصری : ۲ جلد، حاج میرزا حسن
فسائی
- ۱۳۷۔ فارس و جنک بین الملل: فریدون آدمیت
- ۱۳۸۔ فوائد الرضویة فی احوال علماء المذهب
الجعفریة : حاج شیخ عباس قمی ، ۲ جلد .
- ۱۳۹۔ فهرست کتابخانه آستان قدس رضوی : ۵ جلد
اوکتائی
- ۱۴۰۔ فهرست کتابخانه مدرسه فاضل خان در مشهد:
اوکتائی
- ۱۴۱۔ فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی : ۲ جلد
یوسف اعتصامی
- ۱۴۲۔ فهرست کتابخانه مجلس شورای ملی : جلد -
سوم، ابن یوسف شیرازی
- ۱۴۳۔ فهرست کتابخانه مدرسه سپهسالار، ۲ جلد،
ابن یوسف شیرازی
- ۱۴۴۔ فهرست کتابخانه معارف : شیخ عبدالعزیز
آل صاحب جواهر، ۲ جلد.
- ۱۴۵۔ الفهرست لمثاهیر علماء زنجان (عربی) :
شیخ موسی زنجانی
- ۱۴۶۔ قصص العلماء : میرزا محمد تنکابنی
- ۱۴۷۔ کتاب علماء معاصرین : حاج ملاعلی خیابانی
- ۱۴۸۔ کتابهای ماه : یک دوره
- ۱۴۹۔ کرام البررة فی القرن الثالث بعد العشرة
(عربی) : شیخ آقا بزرك طهرانی
- ۱۵۰۔ كشف الظنون عن اسامی الكتب والفنون
(عربی) : حاجی خلیفه
- ۱۵۱۔ كشف الحجب والاسرار فی اسماء الكتب والاسرار-
سفار (عربی) : سید اعجاز حسین
- ۱۵۲۔ مناجاتنامه یا کلید دوستی با خدا، ابوالحسن
طوطی همدانی
- ۱۵۳۔ الکنی والالقباب (عربی) : ۳ جلد، حاج شیخ
عباس قمی
- ۱۵۴۔ گلہای رنگارنگ : دوره
- ۱۵۵۔ گنج شایگان : میرزا طاهر شعری
- ۱۵۶۔ لغت نامه دهخدا : ۹ جلد
- ۱۵۷۔ مآثر الکلام : میر غلامعلی آزاد بلگرامی
- ۱۵۸۔ المآثر والآثار : اعتماد السلطنه
- ۱۵۹۔ مازندران : عباس شایان
- ۱۶۰۔ مجالس المؤمنین ، قاضی نورالله شوشتری
- ۱۶۱۔ مجالس النفائس : ترجمه فخری هراتی وشاه-
محمد قزوینی
- ۱۶۲۔ مجله آشفته :
- ۱۶۳۔ مجله آموزش و پرورش :
- ۱۶۴۔ مجله ارمنان : دوره .
- ۱۶۵۔ مجله پیام نو : دوره .

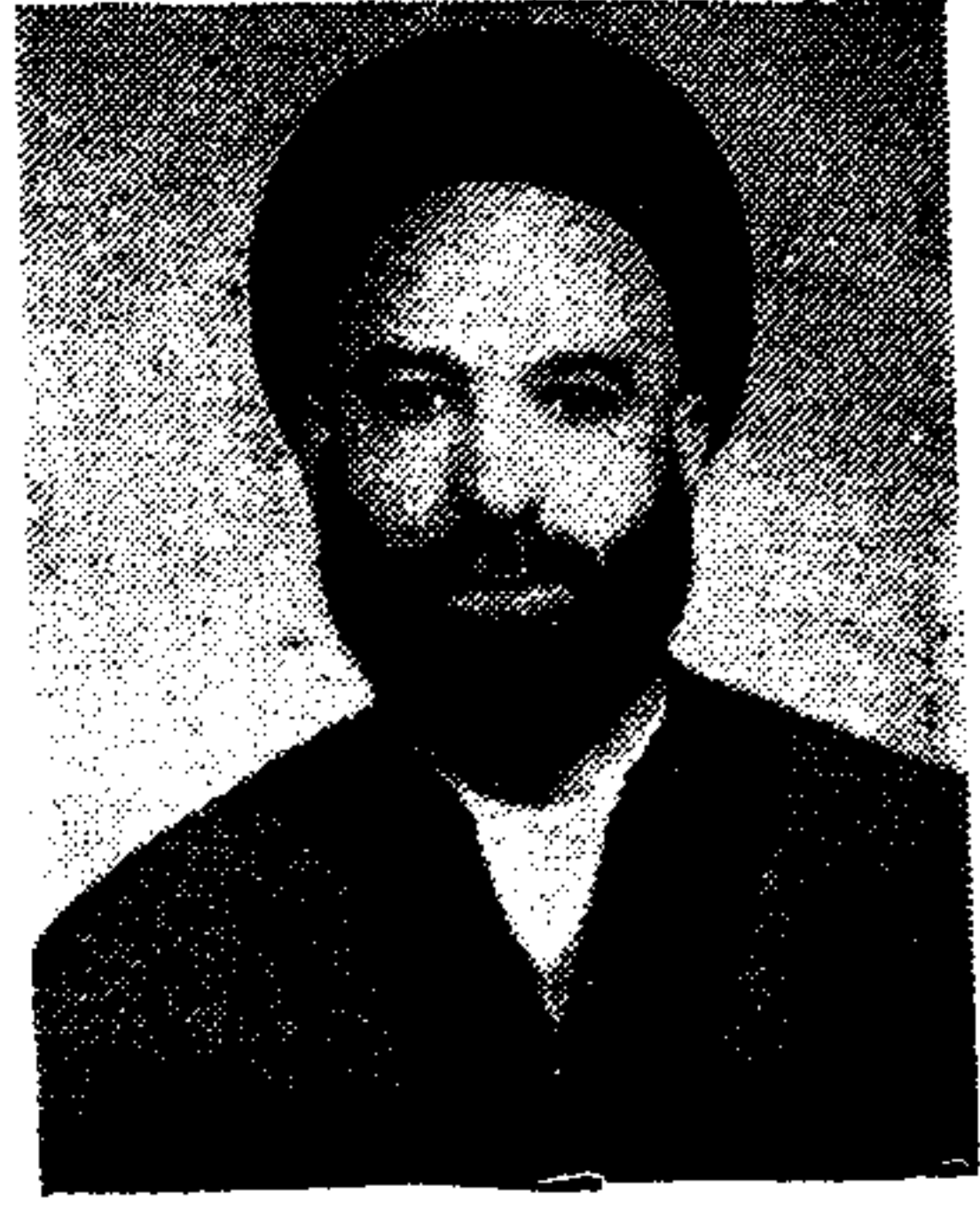
- ۱۶۶- مجله جهان پزشکی: دکتر محمود نجم -
آبادی، دوره
- ۱۶۷- مجله خاور چاپ استانبول :
- ۱۶۸- مجله دانش : دوره
- ۱۶۹- مجله دنیا : دوره
- ۱۷۰- مجله روشنفکر :
- ۱۷۱- مجله سپید و سیاه :
- ۱۷۲- مجله سخن : دوره
- ۱۷۳- مجله طهران مصور :
- ۱۷۴- مجله هلال :
- ۱۷۵- مجله یادگار : دوره
- ۱۷۶- مجله یغما : دوره
- ۱۷۷- مجمع الخواص : ترجمه دکتر عبدالرسول
خیام پور
- ۱۷۸- مجمع الفصحاء : ۲ جلد، رضاقلی هدایت
- ۱۷۹- محاکمه و بررسی باب و بهاء : دکتر ح. م. ت
- ۱۸۰- مرآت البلدان : ۴ جلد، اعتماد السلطنه
- ۱۸۱- مستدرک الوسائل (عربی) : جلد سوم، حاج
میرزا حسین نوری
- ۱۸۲- مشهد الامام او مدینه النجف (عربی) : محمد
علی جعفر تمیمی
- ۱۸۳- مصفی المقال فی مصنفی علم الرجال (عربی) :
شیخ آقا بزرگ طهرانی
- ۱۸۴- مطرح الانظار فی تراجم اطباء الاعصار :
عبدالحسین زنوزی
- ۱۸۵- مطلع الشمس : ۳ جلد، اعتماد السلطنه
- ۱۸۶- معجم المؤلفین (عربی) : ۹ جلد.
- ۱۸۷- معجم المطبوعات العربیة والمعربة (عربی) :
۲ جلد، یوسف الیان سرکیس
- ۱۸۸- مقدمه نقطه الکاف : میرزا محمد خان قزوینی
- ۱۸۹- منتخبات آثار هشترودی : ضیاء الدین
- ۱۹۰- نامه دانشوران : ۷ جلد، تالیف چهارنفر
- ۱۹۱- نثر فارسی معاصر : ایرج افشار
- ۱۹۲- نخستین سالنامه فرهنگی دبیرستان هدف :
- ۱۹۳- نخستین کنگره نویسندگان ایران :
- ۱۹۴- نشریه فرهنگ استان سوم :
- ۱۹۵- نفحات الانس من حضرات القدس : ملا
عبدالرحمن جامی
- ۱۹۶- نقباء البشر فی القرن الرابع عشر (عربی) :
شیخ آقا بزرگ طهرانی
- ۱۹۷- نهضت ادبی ایران در عصر قاجار: ابراهیم
صفائی
- ۱۹۸- هدایة العارفين اسماء المؤلفين (عربی) :
اسمعیل پاشا
- ۱۹۹- هدیه الاحباب فی ذکر المعروفین بالکنی و
اللقاب والانساب : حاج شیخ عباس قمی

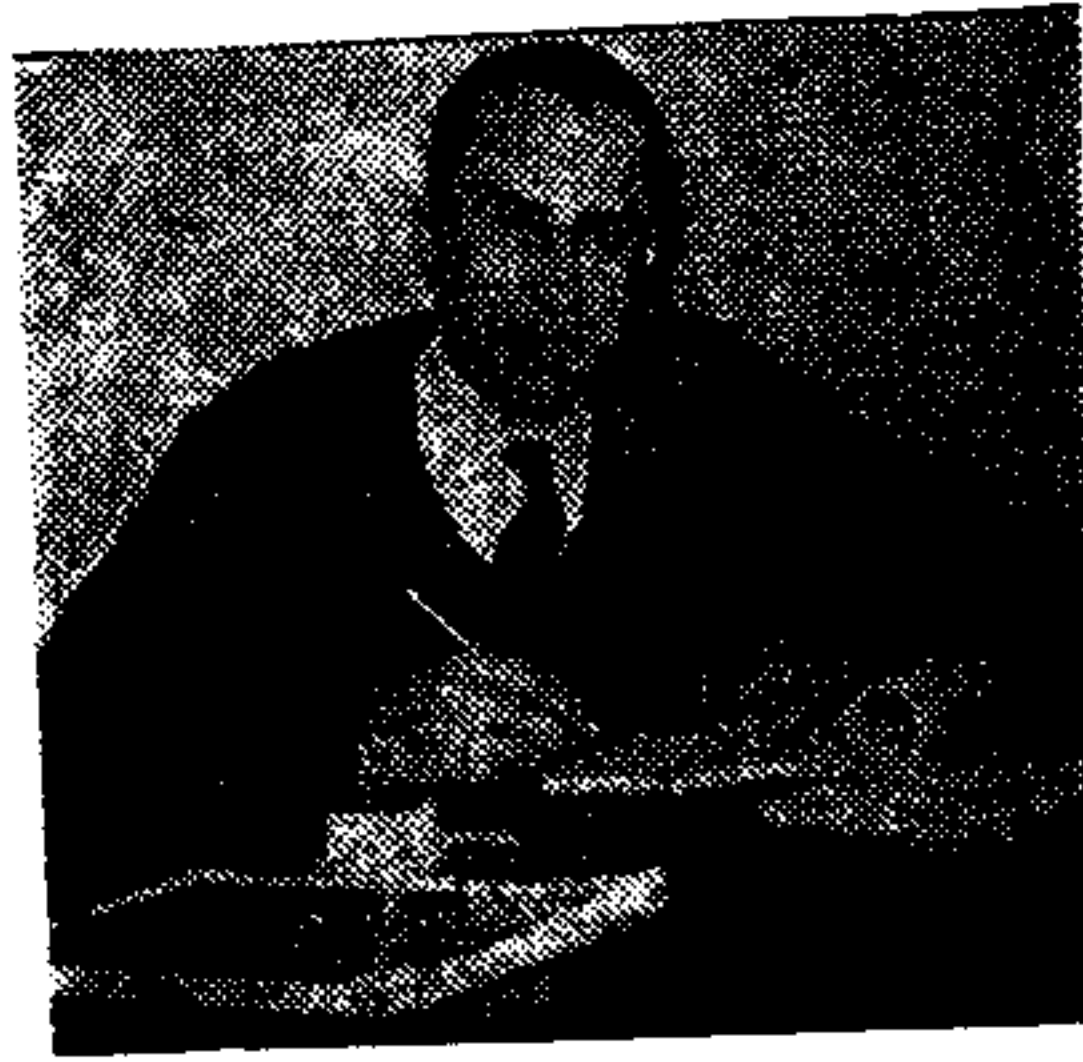
عکس‌های از قلم افتاده

اصغر میرزا فرمانفرمایی ص ۶۲۷

سید ابوالفضل حسینی سراپی ص ۲۰۵

ارونقی کرمانی ص ۵۳۰

احمد سیاح ص ۴۰۸

شیخ احمد نجفی زنجالی ص ۴۷۸

اسمعیل قوام الحکما ص ۶۰۸

بسمہ تعالیٰ

آدمیت (رجوع شوبہ) محمد حسین
آوارڈ ژرف (رجوع شوبہ) ادوارڈ ژرف.

آذر رهنما:

(- معاصر)

۱- آلبرت شوايستر:

ت فاسمردال، ترجمہ، طهران، ۱۳۳۶ ش،
سربی، رفعی، بنگاہ ترجمہ و نشر کتاب،
۱۷۶ ص.

۲- سازگاری اطفال با اجتماع:

پول لنديس و جوان هر، ترجمہ، طهران،
۱۳۳۵ ش، سربی، رفعی، طہوری، ۹۷ ص.

آذر (رجوع شوبہ) برنو.

آذر (رجوع شوبہ) عبدالحسين.

دکتر آذر (رجوع شوبہ) مہدی.

آذربيگدلی (رجوع شوبہ) لطفعلی.

آذر کیوان (رجوع شوبہ) عباسعلی.

آذریزدی (رجوع شوبہ) مہدی.

آذر مرتضوی (رجوع شوبہ) ابو القاسم.

آذر خش (رجوع شوبہ) پرویز.

آذر خش (رجوع شوبہ) حسنعلی.

آذر خشی (رجوع شوبہ) رضا.

آبادانی (رجوع شوبہ) حمید.

آبادہ (رجوع شوبہ) ملامحمد جعفر ابن
محمد صفی.

آبراہامیان (رجوع شوبہ) ر. آبراہامیان.

آتش (رجوع شوبہ) پرفسور احمد.

آتش (رجوع شوبہ) حسن بن ملامحمد صادق
اصفہانی.

آتش (رجوع شوبہ) م. آتش ...

آثار (رجوع شوبہ) محمد.

آجودانباشی (رجوع شوبہ) ابراہیم امیر-
تومان.

آخسیکتی (رجوع شوبہ) اثیرالدین.

آخوندزادہ (رجوع شوبہ) شیخ عبدالسلام.

آخوندزادہ (رجوع شوبہ) احمد حسین زادہ
شیخ الاسلام.

آخوند زادہ (رجوع شوبہ) فتحعلی ابن
احمد.

دکتر آخوندزادہ (رجوع شوبہ) عبدالخالق

آخونداف (رجوع شوبہ) میرزا سلیم.

آخوندیان (رجوع شوبہ) شیخ علی بن محمد
یزدی خراسانی.

آدمیت (رجوع شوبہ) فریدون.

بتحصیل اشتغال ورزیده بعد تحصیل دارو- سازی را در دانشکده دارو سازی اطریش انجام و بدریافت دانشنامه دکترای دارو- سازی نائل گشت و سال سوم پزشکی را گذرانیده و از تعقیب این رشته منصرف و در رشته شیمی در سال دوم مدرسه عالی شیمی (موهوز) وارد و در سال ۱۳۰۵ ش باخذ دانشنامه مهندسی در شیمی موفق گردید پس از آن بایران بازگشته عهده دار مشاغل ذیل گردید:

متصدی بخش شیمی بنگاه پاستور ، معلم شیمی آلی در دبیرستانها، معلم شیمی بیولوژی در دانشکده پزشکی و داروسازی ، استاد کرسی شیمی پزشکی ، رئیس آزمایشگاه شیمی پزشکی.

(راهنمای دانشگاه ج ۲ ص ۷۷)

۱- اصول شیمی پزشکی:

طهران، نشریه ۴۶ دانشگاه، ۱۳۲۸ ش،

سربی، وزیر، ۳۶۰ ص.

۲- شیمی:

(کنفرانس)

دکتر آذرخشی رعدی (رجوع شونده) غلامعلی.
آذرمی (رجوع شونده) صفری.
آذرنک (رجوع شونده) غلامرضا.
آذری طوسی (رجوع شونده) شیخ حمزه.
آذری (رجوع شونده) عباسقلی.
آذری (رجوع شونده) احمد.
آذری (رجوع شونده) سهیل.
آذری (رجوع شونده) سیدعلیخان.
آذین فر (رجوع شونده) س. ع. آذین فر.
آراسته (رجوع شونده) خسرو.
دکتر آراسته (رجوع شونده) رضا.
آراکل (رجوع شونده) حاج حسینقلی.
آرام (رجوع شونده) احمد.
آرام (رجوع شونده) اسدالله.
آرام (رجوع شونده) علی درودگر.
آرام (رجوع شونده) زینت.
آرزو (رجوع شونده) ا. آرزو.
آرزو (رجوع شونده) سراج الدین علی.

آرامش:

(- معاصر)

۱- علم جدید و انسان نو:

جیمز کونانت ، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵ ش،

سربی، رفعی، صفی علیشاه ، ۱۳۱ ص.

دکتر آرایش (رجوع شونده) دکتر ج. آرایش.

دکتر آرمائیس و ارتقائی:

(۱۲۷۸ ش - معاصر)

از طایفه آرامنه و تبعه ایرانست . در طهران متولد شده در سال ۱۲۸۵ ش بسویس رفته و تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در آنجا بپایان رسانیده سپس بدانشکده پزشکی و داروسازی ژنو وارد و دو سال در آن دورشته

جنگ طهران، دوره دو ساله عالی دانشگاه
جنگ فرانسه، دیپلم تحصیلات عالی نظامی
در ارتش فرانسه.

مدارج تحصیلی غیر نظامی:

دانشکده حقوق رشته سیاسی طهران، دوره
دکترای حقوق در کشور فرانسه (حقوق
بین الملل).

مشاغل سازمانی:

فرمانده گردان دانشکده افسری، مدیر
آموزش رشته پیاده دانشکده افسری، استاد
تاکتیک عمومی دانشگاه جنگ، رئیس
ستاد لشکر تعلیماتی آمادگاه مرکز، رئیس
رکن یکم ستاد ارتش، معاون دانشکده
افسری، فرمانده آمادگاه لشکر خراسان
سراستاد تاکتیک دانشگاه جنگ، فرمانده
تیپ مهاباد، فرمانده لشکر گارد شاهنشاهی،
رئیس هیئت و وابسته درجه یک ایران در
فرانسه.

امتیازات:

آجودان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی،
نشان درجه لیاقت درجه ۲ از نوع یکم،
نشان خدمت درجه ۲، نشان لژیون دونواز
کشور فرانسه بطور کامل، زبان انگلیسی
بطور متوسط.

(نقل از خط مؤلف)

۱- دفاع ملی:

طهران، ۱۳۳۱ ش، سرب، ۱۵۰ ص.

۲- ناپلیون و شرق:

طهران، سرب.

پرفسور آریاپارت شروین نام خانواده باوند

فرزند امیر

(۱۲۸۶ ش - معاصر)

طهران، ناشر حسین حمیدزاده، ۱۳۳۲ ش.
۳- شیمی حیاتی:

بخش اول، طهران، بی تاریخ، سرب، وزیر،
۱۳۹ ص.

۴- شیمی حیاتی و پزشکی:

بمشارکت دکتر رضا نفیسی، طهران، نشریه
۵۵۵ دانشگاه، ۱۳۳۸ ش، سرب، وزیر،
۵۶۰+ ص.

آرمان (رجوع شود به) آلك.

آرمنایکی (رجوع شود به) سلیمان.

آرمند (رجوع شود به) داود.

دکتر آرهین (رجوع شود به) کمال.

آروی (رجوع شود به) شیخ محمد علی اکرام.

سر لشکر کتر آریانا فرزند صدرالدین

اعدل السلطنه:

(۱۲۸۵ ش - معاصر)

در طهران متولد شده پس از طی مدارج
تحصیلی ابتدائی و متوسطه در ۱۳۰۴ ش
بدانشکده افسری وارد و در ۱۳۰۶ ش در
آزمایشات نهائی آن دانشکده موفقیت
حاصل و بدرجه ستوان دومی مفتخر شده
است.

مدارج تحصیلی نظامی:

دانشکده افسری، دوره دو ساله دانشگاه

تلس مشغول کار شد سپس با مقام رسمی دوستی
کرسی زبان فارسی انستیتوی شرق پتل بورگ
(لنین گراد) را اداره کرد .

در ۱۹۳۶ م در نتیجه مشاجرت فلسفی
ایده ثولوژی با محیط دانشگاه خاک شوری
رانرک و عازم آلمان شد . پس ازده سال مطالعه
و تحقیق علمی در آنجا و سایر مراکز علمی
مماک اروپا بسال ۱۳۲۵ ش از طریق سوئد
عازم ایران گردید .
(نقل از خط مؤلف)

۱- پیشگاه همایون شاهنشاه یادداشت
آریاپارت در سپیده دمان جنگهای سوم کره :
طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربسی ، وزیری ،
ص ۳۰

۲- دانشگاه یا نمایشگاه آراژوی کمندی :
تبریز ، ۱۳۳۱ ش ، سربسی ، وزیری ،
ص ۲۷

۳- شاهنشاهی یا آمپیر پارلمانتاریزم و سنا :
طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربسی .

۴- فرمانفرمایی (در سپهر فیلیزوفی نژاد) :
طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سربسی ، بیاضی ،
ص ۲۴

۵- کنفرانسهای آریاپارت در دانشگاه جنک
بر بنیاد فلسفه تاریخ :
طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سربسی ، خشتی ،
ص ۱۰۵

آریانپور (رجوع شود به) ج ۱ . امیر -
حسین .

آرین پور (رجوع شود به) عباس .

آرین نژاد (رجوع شود به) شاپور .

دکتر آزاد (رجوع شود به) قاسم .

آزاد (رجوع شود به) ابوالکلام .

در تهران متولد شده اصلا از سرخ آبکوه
معروف در تاریخ مازندران و سواد کوه
میباشد که در آنولایت بشروین اشتهار یافته
خانواده باوند از دودمان کهن و اصیل ایرانی
و از ساسانیان است که مدتها بوسه شاهزادگان
ساسانی حکومت مازندران داشته اند .

وی پس از تحصیلات دبیرستانی در ۱۹۲۵ م
عازم روسیه شده بعد از اتمام دوره عالی دانشگاه
لنین گراد (دانشگاه امپراطوری سابق) در
رشته زبان شناسی و فلسفه و تاریخ در
دانشگاه جنک مسکو در همان دانشگاه با سمت
آسیستانی پروفیسور فریمان و شرباتسکوور بر

آستانه پرست (رجوع شود به) حسین .
 آسوده شیرازی (رجوع شود به) مهدی ابن
 حیدر علی .
 آسیم (رجوع شود به) محمد .
 آشتی (رجوع شود به) عبدالباری .
 آشتیانی (رجوع شود به) احمد بن محمد حسن .
 آشتیانی (رجوع شود به) مهندس جلال -
 الدین .
 آشتیانی (رجوع شود به) علی .
 آشتیانی (رجوع شود به) علی میکرده فرزند
 یوسف .
 آشتیانی (رجوع شود به) عمادشکر علی
 ابن اسمعیل .
 آشتیانی (رجوع شود به) علیرضا بن عباس
 آشتیانی (رجوع شود به) حاج میرزا محمد
 حسن بن جعفر .
 آشتیانی (رجوع شود به) محمد کاظم .
 آشتیانی (رجوع شود به) مصطفی افتخار -
 العلماء .
 آشتیانی (رجوع شود به) مهدی .
 آشتیانی (رجوع شود به) هاشم بن محمد
 حسن .
 آشتیانی (رجوع شود به) یوسف .

آشتیانی :

(- معاصر)

۱- جغرافیای اروپا و آفریقا :

طهران ، سرب ، رفعی ، ۴۳۰ ص .

آشفته (رجوع شود به) عمادالدین عصار .
 آشفته دزفولی (رجوع شود به) محمد باقر .
 آشنا (رجوع شود به) ا . پ آشنا .

آزاد (رجوع شود به) حسین بن یوسف .
 آزاد (رجوع شود به) سیدعلی نوربخش .
 آزاد بلگرامی (رجوع شود به) میرغلام -
 علی بن نوح .
 آزاد تفرشی (رجوع شود به) غلامرضا
 روحانی .
 آزاد دهلوی (رجوع شود به) مولوی محمد
 حسین شمس العلماء .
 آزاد کشمیری (رجوع شود به) میر غلام
 رسول مشهور بمحمد علی .
 آزاد مراغه (رجوع شود به) ابوالقاسم ابن
 عبدالمحمد .
 آزاد همدانی (رجوع شود به) علی محمد ابن
 حسین .
 آزاده دهلوی (رجوع شود به) صدرالدین .
 دکتر آزر (رجوع شود به) اسمعیل .
 آزر (رجوع شود به) حسین بن شیخ علی
 شریعتمدار مازندرانی .
 دکتر آزموده (رجوع شود به) محب الله .
 آزموده خزائی (رجوع شود به) عباس .
 آزمون (رجوع شود به) مهین .

آژنک :

(- معاصر)

۱- اسرار جمجمه مفقوده :

طهران ، سرب ، جیبی ، ۶۶ ص .

۲- ناقوس (شهر) :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سرب ، جیبی ، ۶۱ ص .

آزیر :

(- معاصر)

۱- آهنگهای خون :

طهران ، سرب .

آصفی (رجوع شود به) عبدالله محمد ابن
عمر .

آصفی (رجوع شود به) محمد عبدالجبار .

آفاق الدوله (رجوع شود به) تاجماه طالش .

آفاق نما (رجوع شود به) شمس .

آفتاب (رجوع شود به) ناصر جنک نظام الدوله

آفاخان محلاتی (رجوع شود به) محمد حسن

ابن خلیل الله .

آفاخان محلاتی سلطان محمد :

(۱۲۹۳ ق - ۱۳۳۶ ش)

در زمان کریمخان زند در سنه ۱۱۶۳ ق، جد
آفاخان حاکم کرمان و بلوچستان بود و کار
اوبجائی رسید که افراد اسماعیلی از نواحی
هند و غیره بیدار وی میآمدند .

بعد از فوت کریمخان زند بر حکومت قلمرو

خود کاملاً تسلط یافت چندی نگذشت وفات

نمود و فرزندش شاه خلیل بجای وی برقرار

گردید و بشهر یزد نیز نفوذ پیدا کرده

و آنجا را پایتخت خود قرار داد ولی

صدرالممالک یزدی بدستیاری عده بر شاه

خلیل الله حمله برده و او را بهلاکت رسانیدند

بعداً حسنعلی شاه ملقب بافاخان اول از

جانب فتحعلی شاه بحکومت قم و محلات

منسوب و شمس الدوله دختر خود را نیز

بازدواج وی در آورد و آفاخان محل اقامت

خود را در محلات قرار داد و از آن تاریخ

این خانواده بمحلاتی اشتهار یافتند . حسن

علی شاه رفته رفته در محلات نفوذ بسزائی

حاصل کرد در اینوقت از شمس الدوله سرو

جهان یک پسر و دو دختر بوجود آمد ، پسر

وی علیشاه پس از فوت حسنعلی شاه بحکومت

کرمان منصوب شد ولی بر اثر سر پیچی از

آشنا (رجوع شود به) م . آشنا .

آشوب (رجوع شود به) محمد علی .

آشوب (رجوع شود به) علی ادیب خلوت

آشتیانی تبریزی .

آشوری (رجوع شود به) محمد بن محمد فلی

قزوینی .

آصف (رجوع شود به) اسماعیل آصف الوزاره

تبریزی .

آصف (رجوع شود به) عباس .

آصف بن برخیا :

( )

در تاریخ اسرائیل چند نفر باین نام ذکر

گردیده و مشهورترین آنان آن کسیست که

در تواریخ اسلامی وزیر حضرت سلیمان (ع)

بوده و بحسن تدبیر و اراده حکیمانه مملکت

حکم ضرب المثل را گرفته و نظر بتاریخ

یهود از اصحاب حضرت داود (ع) بوده به

موسیقی شناسی و نغمه پردازی مشهور و

بسته های مقامات مزبور را ترتیب و صورت

تغنی آنرا تعالیم نموده است .

(دائرة المعارف کابل ج ۱ ص ۳۸۲) .

۱- جواهر المکنون در علم جفر :

ترجمه ، بمبئی ، سنگی ، ایران ، ۱۳۱۲

ق ، سنگی .

۲- اساطیر الاولین :

ترجمه ، بمبئی ، ۱۳۱۰ ق ، سنگی ، وزیر

۹۶ ص .

آصفجاه (رجوع شود به) سید قمرالدین .

آصف الحکما (رجوع شود به) علیمحمد .

آصف الوزاره (رجوع شود به) اسماعیل

تبریزی .

حکومت مرکزی و فشار محمد شاه قاجار مجبوراً باخانواده اش به هندوستان مهاجرت کرد و در آنجا پیشوای فرقه اسماعیلیه بود و بسال ۱۳۰۳ ق در گذشت . چون آفاخان فعلی هنگام فوت علیشاه پدر خود ده ساله بود مادرش شمس الملوك دختر علی محمد خان نظام الدوله زمام کار را بدست گرفت تا به سن رشد رسید در سنه ۱۹۲۷ م هیجدهمین دوره جامعه ملل ریاست جامعه انتخاب شد . در پایان هر سال خورشیدی او را در ترازویی میکشند و معادل وزنش بوی طلا میدهند در سال ۱۹۳۷ م بهاء وزن او بطلا ۲۲۷۷۳ لیبره انگلیسی بود . آفاخان علاوه بر زنهای سابق با یک دختر زیبای سویسی ازدواج کرده و در يك مصاحبه مطبوعاتی اظهار داشت امسال مریدانم مرا بجای زر با الماس خواهند کشید ، از میزان ثروت او کسی مطلع نیست ولی یک قسمت از جواهرات او سه میلیون لیبره انگلیسی می رسد طبق اظهار کارشناسان لندن برای توزین او در ایندفعه ۱۳۵ کیلو الماس بقیمت چهار صد هزار لیبره لازم خواهد بود .

فرزند بزرگ و جانشین وی موسوم بعلیشاه اکنون در ارتش انگلیس با ده هزار روپیه مقرری ماهیانه خدمت میکند .
(مجله دنیا سال اول ص ۱۷۵)

۲- هند در حال تحول :

هند ، سری .

آفا بابا (رجوع شود به) محمد تقی ملک -
الاطباء .
آفا جمال خوانساری (رجوع شود به) محمد

ابن آفا حسین .

آفا خان امیریان (رجوع شود به) میرزا آفاخان .

آفاخان (رجوع شود به) محمد کریم خان - قاجار .

آفاخان طبرستانی :

( )

۱- مدایح المعصومین :

بمبئی ، سنگی .

دکتر آفاخان طوب :

( )

۱- طب فامیل یار دوست خانه :

طهران ، ۱۳۰۴ ش ، سری ، هشتی ، بروخیم ، ۱۹۵ ص .

آفاخان مهندس (رجوع شود به) میرزا آفاخان محاسب الملك .

آفا سردار (رجوع شود به) نجفقلی میرزا .

آفا قاسمی (رجوع شود به) محمد بن حسن خوئی .

آفا شیخ (رجوع شود به) رحمت الله بن علی اکبر کرمانی .

آفا شیخ (رجوع شود به) شیخ علی .

آفا میری (رجوع شود به) مهندس اسمعیل .

آفا نجفی (رجوع شود به) سید شهاب الدین مرعی .

آفا نجفی (رجوع شود به) شیخ محمد تقی ابن محمد باقراصفهانی .

آفا نور (رجوع شود به) صدر المعالی خوانساری .

آفا ولی (رجوع شود به) عبدالحمین حسام - العلماء .

- مویاسان ، ترجمه ، طهران ، سربی .
۲- افسانه های یونان :
 ژولیت کوبله ، ترجمه ، طهران ، سربی .
۳- سرباز کو چک :
 مویاسان ، ترجمه ، طهران ، سربی .
۴- سنجاق :
 مویاسان ، ترجمه ، طهران ، سربی .
۵- فروشی :
 مویاسان ، ترجمه ، طهران ، سربی .
۶- ماد موازل پاپیون :
 آلبرلیسم ، ترجمه ، طهران ، سربی .
- مولوی آل حسن :**
 ( )
۱- استفسار :
 هند ، ۱۲۶۹ ق ، سنگی ، وزیر ، بزرگ ،
 ۵۶۴ ص .
 (درهامش الازالة الاوهام .)
- ۲- آل داود (رجوع شود به) محمد بن عبد الوهاب .**
آل زائردهام (رجوع شود به) محمد باقر ابن
محمد .
آل سید حیدر کاظمی (رجوع شود به) سید
مصطفی .
آل سید حیدر کاظمی (رجوع شود به) مهدی
ابن احمد .
آل سید سلیمان (رجوع شود به) سید علوی
توبلی بحرانی .
آل سیف الخطی (رجوع شود به) شیخ علی
ابن محمد .
آل شیخ خضر الجناخی (رجوع شود به) -
مهدی بن حسن .
آل شیخ سلیمان (رجوع شود به) حسین البلادی

- آقا اولی (رجوع شود به) میرزا تقی بینش .
 آقا اولی (رجوع شود به) سپهبد فرج الله .
 آفرائی (رجوع شود به) محمد بن محمد .
 آفرائی (رجوع شود به) محمود بن محمد
 مشهور به کریم .
 آگاه (رجوع شود به) فرخ .
 آل آفا (رجوع شود به) حکمت .
 آل ابراهیم (رجوع شود به) سید ابراهیم ابن
 علی عاملی .
 آل ابراهیم (رجوع شود به) شیخ حمید
 مهاجر عاملی .
 آل احمد (رجوع شود به) جلال .
 آل شیخ اسدالله کاظمی (رجوع شود به) عبد-
 الحسین بن محمد تقی .
 آل شیخ اسدالله کاظمی (رجوع شود به) محمد
 تقی .
 آل اعتماد (رجوع شود به) مصطفی محسن .
 آل بحر العلوم طباطبائی (رجوع شود به) سید
 ابراهیم بن حسین .
 آل بحر العلوم طباطبائی (رجوع شود به) سید
 جعفر بن محمد باقر .
 آل بحر العلوم طباطبائی (رجوع شود به) علی
 ابن رضا .
 آل بحر العلوم طباطبائی (رجوع شود به) محمد
 ابن محمد تقی .
 آلبرت (رجوع شود به) برناردی .
 آل بلد (رجوع شود به) شیخ حسن علقطیفی .
 آل بوسقروش (رجوع شود به) شیخ محمد صالح .
 آل بویه (رجوع شود به) اسدالله .
- آل بویه :**
 (- معاصر)

۱- انتقام :

آل کاشف الغطا (رجوع شود به) شیخ محمد
رضابن هادی .

آل کاشف الغطا (رجوع شود به) شیخ مرتضی
ابن عباس .

آل کاشف الغطا (رجوع شود به) شیخ هادی
ابن عباس .

آلک :

(- معاصر)

۱- اعتراف :

(مجموعه ۴ داستان)

جک لندن ، ترجمه ، تهران ، ۱۳۳۴ ش ،
سربی ، رفعی ، ۱۰۷ ص .

(۲- قاپ زدلد ۳ - کولائیوی جذامی
۴- کشتن انسان)

۲- آسیابان عشوه گر :

پدرودو آلا رکن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶
ش ، سربی ، رفعی ، ۱۲۷ ص .

۳- خواب عموجان :

داستایوسکی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵
ش ، سربی ، رفعی ، ۱۷۶ ص .

۴- سرگذشتهای ننگه بانان صید ماهی :

جک لندن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ،
سربی ، رفعی ، ۱۰۶ ص .

۵- شکارگاه :

آنتون چخوف ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ،
سربی ، رفعی ، ۲۳۴ ص .

۶- مسابقه :

جک لندن ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ،
رفعی ، ۷۶ ص .

آل کلیدار (رجوع شود به) محمد حسین
مصطفی .

البحرانی .

آل صاحب جواهر (رجوع شود به) شیخ
عبدالصاحب .

آل صاحب جواهر (رجوع شود به) شیخ
عبدالعزیز .

آل صاحب جواهر (رجوع شود به) شیخ محسن
ابن شریف .

آل طاوس (رجوع شود به) سید احمد جمال-
الدین .

آل طه (رجوع شود به) سید حسن بن محمد .

آل طه (رجوع شود به) سید علی بن محمد
حسن رضوی علوی .

آل طعان (رجوع شود به) شیخ احمد ابن
صالح .

آل ظاهر (رجوع شود به) سلیمان عاملی .

آل عزالدین (رجوع شود به) شیخ محمد
علی عاملی .

آل عصفور (رجوع شود به) شیخ باقر .

آل عصفور (رجوع شود به) شیخ محمد بوشهری .

آل فقیه (رجوع شود به) شیخ محمد تقی .

آل فقیه (رجوع شود به) شیخ محمد حسین ابن
محمد بحرینی .

آل کاشف الغطا (رجوع شود به) شیخ احمد
ابن علی .

آل کاشف الغطا (رجوع شود به) شیخ عبدالرضا
شیخ العرافین .

آل کاشف الغطا (رجوع شود به) شیخ علی
ابن جعفر .

آل کاشف الغطا (رجوع شود به) شیخ محمد
حسین بن علی .

محمد .
 آملی (رجوع شود به) ابن اسفندیار محمد .
 آملی (رجوع شود به) م . آملی .
 آملی (رجوع شود به) حاج ملا محمد ابن
 احمد .
 آملی (رجوع شود به) محمد بن جریر .
 آملی (رجوع شود به) محمد ملا اولیاء اللہ .
 آملی (رجوع شود به) ملا محمد بن علی -
 محمد .
 آملی (رجوع شود به) عماد الدین محمد
 ابن علی .
 آملی (رجوع شود به) محمد بن محمود
 شمس الدین .
 آملی (رجوع شود به) شیخ محمد تقی ابن
 محمد .
 آملی (رجوع شود به) ہاشم .
 آموزگار (رجوع شود به) جهانگیر .
 آموزگار (رجوع شود به) حبیب اللہ .
 آموزگار (رجوع شود به) حسین .
 آموزگار (رجوع شود به) ہوشنگ .
 آوارہ (رجوع شود به) عبدالحسین آیتی .

آوانس مساعدا السلطنہ :

۱- سفرنامہ آنتوان شرلی و روبرت شرلی :

ترجمہ ، طهران ، ۱۳۳۰ ق ، سربسی ،
 خشتی ، باہتمام علیقلی سردار اسعد ۱۹۲ ص .

آوانسیان (رجوع شود به) اردشیر .

آوی (رجوع شود به) سید حسین ابن
 محمد .

آهنگ:

(- معاصر)

آل کمال الدین (رجوع شود به) ہادی ابن
 صمد .
 آل کیشوان (رجوع شود به) احمد بن صالح .
 آل کیشوان (رجوع شود به) مہدی بن صالح .
 آل محبوبہ (رجوع شود به) جعفر بن باقر .
 آل محمد صالح (رجوع شود به) عنایت اللہ .
 آل محی الدین (رجوع شود به) شیخ قاسم ابن
 حسن .
 آل مظفر النجفی (رجوع شود به) محمد حسن
 ابن محمد .
 آل مظفر النجفی (رجوع شود به) محمد حسین
 ابن محمد .
 آل مقرم (رجوع شود به) عبدالرازق ابن -
 محمد بغدادی .
 آل واعظ خراسانی (رجوع شود به) شیخ
 حسین .
 آل وہاب الحائری (رجوع شود به) سید
 عبد الرزاق .
 آل الہندی (رجوع شود به) تقی المصعبی .
 آل یاسین کاظمی (رجوع شود به) جعفر .
 آل یاسین کاظمی (رجوع شود به) شیخ راضی .
 آل یاسین کاظمی (رجوع شود به) شیخ -
 محمد حسن .
 آل یاسین کاظمی (رجوع شود به) شیخ
 محمد رضا بن عبدالحسین .
 آل یاسین کاظمی (رجوع شود به) شیخ مرتضی
 ابن عبدالحسین .
 آلفونس آتین دینہ (رجوع شود به) ناصر -
 الدین دینہ .
 آلوسی (رجوع شود به) سید محمود شکری .
 آمدی (رجوع شود به) ابوالقاسم حسن بن بشر .
 آمدی (رجوع شود به) عبد الواحد ابن

۱۔ دھکدہ :

فدوربار ، ترجمہ ، طہران ، ۱۳۳۷ ش ،
 سربی ، رفعی ، ۱۰۸ ص .
 آہنی (رجوع شود بہ) غلامحسین .
 آہنین (رجوع شود بہ) سرہنک ابوالحسن .
 آہنین (رجوع شود بہ) دکتر ابوالحسن .

آہی (رجوع شود بہ) احمد .

آہی (رجوع شود بہ) حمید .

آہی (رجوع شود بہ) لیلی .

آہی (رجوع شود بہ) محمد بہروز .

آہی (رجوع شود بہ) مہری .

آیۃ اللہ (رجوع شود بہ) حسن علامہ حلی .

آیۃ اللہ زادہ کیلانی (رجوع شود بہ) ابوالحسن
 فقیہی .

آیۃ الہی (رجوع شود بہ) احمد

آیۃ الہی (رجوع شود بہ) جواد دارابی .

آیتی (رجوع شود بہ) ابراہیم بیرجندی .

آیتی (رجوع شود بہ) عبدالحسین آوارہ .

آیتی (رجوع شود بہ) شیخ محمد حسین بن محمد
 خراسانی .

آینہ ساز (رجوع شود بہ) حاج مہدی شکوہی

آیرملو (رجوع شود بہ) محمد .

آیندہ (رجوع شود بہ) اسمعیل شہرودی .

۱۔ آرزو (متین):

(- معاصر)

۱۔ جنایتکاران میترسند:

ہارلی چیتر ، ترجمہ ، طہران ، ۱۳۳۷ ش ،

سربی ، رفعی ، امیر کبیر ، ۱۸۷ ص .

۲۔ قاتل موطلانی:

ہارلی چیتر ، ترجمہ ، طہران ، ۱۳۳۷ ش ،

سربی ، رفعی ، ۲۸۷ ص .

۳۔ کشتار بزرگ:

ہیکسی اسپیلن ، ترجمہ ، طہران ، ۱۳۳۸ ش ،
 سربی ، رفعی ، ۲۱۱ ص .

آہنین (رجوع شود بہ) اردشیر آوانسیان

۱۔ اعتماد:

(- معاصر)

۱۔ فوستا:

میشلزاکو ، ترجمہ ، جلد سوم پارڈایانہا ،
 طہران ، بی تاریخ ، سربی . گسوتمبرک ،
 ۶۲۰ ص .

۲۔ فوستای مغلوب:

میشلزاکو ، ترجمہ ، جلد چہارم پارڈایانہا ،
 طہران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رفعی ، ۴۵۱ ص

۱۔ امید:

(- معاصر)

۱۔ انتقام و وحش و قمار بازان:

کو کول ، ترجمہ ، طہران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی
 رفعی ، گسوتمبرک ، ۱۰۸ ص .

۲۔ خرابکاری:

آنازاگراس ، ترجمہ ، طہران ، ۱۳۳۱ ش ،
 سربی ، رفعی ، ۶۴ ص .

۱۔ ب زند:

(- معاصر)

۱۔ آبرو باختہ:

۲۔ قانون زندگی:

جک لندن ، ترجمہ ، طہران ، ۱۳۳۵ ش ،
 سربی ، رفعی ، ۷۹ ص ، مطبوعاتی سپہر ،
 ضمن در تلاش آتش و چند داستان دیگر .

۱۔ بامداد:

(- معاصر)

۱۳۷۹

۱- افسانہ‌های هفت‌گنبد نظامی :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، جیبی ۲۴۵ ص .

۲- ترانہ‌ها :

(مجموعه رباعیات)

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ، جیبی ،

۱۶۳ ص .

۳- حافظ شیرازی :

(منتخب اشعار)

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، جیبی ، ۳۴۶

ص .

۴- هوای تازه :

(شعر)

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، ۲۲۱ ص .

۱. پ بانی :

(- معاصر)

۱- زبان انگلیسی بدون معلم :

طهران ، سربی .

۱. پورهاشم :

(- معاصر)

۱- یکنوع حکومت :

والتر کولار ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۷ ش

سربی ، رقمی ، ۱۰۹ ص .

۱. پیروز :

(- معاصر)

۱- دوداستان :

جک لندن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ،

سربی ، رقمی ، ۴۵ ص .

۱. حشمتی (رجوع شود به) احمد حشمتی .

۱. درزگر :

(- معاصر)

۱- لکه‌گیری پاک کردن و جلادادن :

طهران ، ۱۳۲۰ ش ، سربی .

۱. راستخی :

(- معاصر)

۱- گرگ :

موهاسان ، ترجمه ، طهران ، سربی .

۱. سروش خوئی :

(- معاصر)

۱- بی تاب :

(شعر)

مشهد ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، جیبی ، ۹۸ ص .

۱. ش :

(- معاصر)

۱- جاسوس جنگ بین الملل :

ماژور طوماس ، ترجمه ، طهران ، سربی ،

رقمی ، ۳۰۴ ص .

۱. شفافند :

(- معاصر)

۱- راهنمای بیمه عمر و حوادث :

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سربی ، وزیر ، ۹۸ ص .

دکتر . ا. شکلی :

(- معاصر)

۱- بدن انسان :

ادیث سپرول ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ،

رقمی ، ابن سینا ، ۲۶۹ ص .

۱. شهباز :

(- معاصر)

مدیر زایشگاه و حفظ اصحه مادران و

اطفال .

۱- آداب مادری:

جلد اول، طهران، بی تاریخ، سربی، رفقی،
۱۲۰ ص.

۱ شیروانی:

(- معاصر)

۱- سرگذشت حسن آقا:

طهران، ۱۳۲۱ ش، سربی، جیبی، ۲۰۸ ص.

۱. فرید:

(- معاصر)

۱- قاضی:

برنادربوئین، ترجمه، طهران، ۱۳۳۲ ش،
سربی، رفقی، ۱۲۰ ص.

۱. قرشی:

(- معاصر)

۱- سیاست چیست:

طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، رفقی، ۲۳ ص.

ا. م. منصور (رجوع شود به) احمد-
منصوری

۱. قزل ایاغ:

(- معاصر)

۱- راهنمای باغداران:

طهران، بی تاریخ، سربی، ۹۶ ص.

۱. مستشار:

(- معاصر)

۱- آموری:

الکساندر دوما، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳ ش،
سربی، رفقی، ۲۶۳ ص.

۱. ن. رهرو:

(- معاصر)

۱- بازگشت:

(شعر)

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رفقی، ۹۸ ص.

اباصلتی (رجوع شود به) بری.

انتهاج (رجوع شود به) هوشنگ.

ابجدی (رجوع شود به) محمد اسماعیل ملک-

(شعر)

ابدال (رجوع شود به) شیخ حسین زاهدی.

ابدال (رجوع شود به) هدایت الله ابن-

معصوم علی زنجانی.

۱. نجوا:

(- معاصر)

۱- دوستی بزرگ:

طهران، نشریه یکم آتشار، سربی، جیبی،
۵۶ ص.

۱. نوید:

(- معاصر)

۱- نافرمانان:

باریس کارباتوف، ترجمه، طهران، ۱۳۳۲
ش، سربی، ۱۹۲ ص.

ا، هلالیان (رجوع شود به) علی اصغر هلالیان

ابراهیم بن علی اکبر امیر تومان

آجودانباشی توپخانه:

(زنده در سال ۱۳۲۳ ق)

۱- تیاتر ضحاک:

سامی بک، ترجمه از ترکی عثمانی، ۱۳۲۳
ق، سربی، خشتی، ۱۴۰ ص.

شیخ محمد ابراهیم آیتی بیرجندی:

(۱۳۳۳ ق - معاصر)

دشنام گفته و آب دهان بر صورت وی افکند
 اورا ترس بگرفته و بر خود بلرزید و از اینرو
 اورا با ابن شلمغانی کردن زدند.
 (لغت نامه دهخدا ص ۳۶۶).

۱- کتاب التشبیہات (عربی):

لندن کمبریج، ۱۹۵۰م، سری، ۴۸۵ +
 ۲۱ ص.

ابو اسحق ابراهیم بن سنان الحرانی البغدادی ابن سنان:

(۲۹۶ ق - ۳۳۸ ق)

فاضلی دقیق النظرو عالمی رشیق البیان
 بوده در تمام فنون حکمت از ریاضی و
 طبیعی و الهی دانا و در جمیع صناعات طبیه
 از عمل و غیره بصیر در حدود کتابت و
 خوبی تصنیف و تألیف سرآمد امثال و
 اقران عصر خویش و در حسن بیان و
 افادات در مجلس تدریس مقدم بر همگان
 عهد خود بوده، در فن نظم اشعار نیز
 مقامی رفیع داشته و چون فن وی منحصر
 بآن نبوده از میان رفته و از لحاظ اینکه در
 کنیه و اسم با ابو اسحق صابی کاتب شریکند
 بعضی از اشعار او بنام صابی شهرت یافته است.
 در سال ۲۹۶ ق، در بغداد متولد و در سن ۳۳۶
 و قمری در ۳۳۸ ق، در گذشت و عمر او چهل و
 دو یا چهل و چهار سال بود. (نامه دانشوران
 ج ۲ ص ۶۸۸)

۱- رسائل ابن سنان فی الرياضی (عربی):

(۱) الاسطرلاب (۲) التحلیل والترکیب
 (۳) الحركات الشمس (۴) الرسم القطوع
 (۵) المساحة (۶) الهندسة والنجوم، حیدر
 آباد دکن ۶۲-۱۳۶۶ ق، سری، وزیر،
 ۱۱ + ۹۲ + ۷۰ + ۱۴ + ۱۱ + ۹۹ ص.

در بیرجند متولد شده پس از تحصیلات
 ابتدائی در سال ۱۳۱۰ ش بمشهد آمده و در
 حوزه های علمی آنجا بهره مند گردید. در
 ۱۳۳۰ ش از مشهد بطهران عزیمت کرد و
 در ۱۳۳۴ ش، در دانشکده معقول و منقول
 بتدریس تاریخ اسلام مشغول گردید و اکنون
 در دانشکده اه بتدریس تاریخ تمدن اسلام
 اشتغال دارد. از سال ۱۳۳۲ ش در طی مدت
 دو سال زبان انگلیسی را آموخته است.

(روزنامه اطلاعات)

۱- آئینه اسلام:

دکتر طه حسین، ترجمه، طهران، ۱۳۳۹
 ش، سری، رفعی، ۳۰۴ ص.

۲- افکار جاوید محمد:

مولوی محمد علی لاهوری، ترجمه از انگلیسی
 طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رفعی، ۲۱۹
 ص، کتاب فروشی محمدی.

ابن ابی عون ابو اسحق ابراهیم ابن

ابی عون احمد بن ابی النجم:

(- مقتول ۳۲۲ ق)

ادیبی فاضل و از اعیان معاریف بغداد شمار
 بود. او از اصحاب ابو جعفر محمد بن علی
 شلمغانی معروف بابن ابی الغرافر و بخدائی
 او معتقد بود. پس از دستگیری ابن ابی -
 الغرافر به ابو اسحق تکلیف کردند که بوی

شیخ ابواسحق جمال الدین ابراهیم بن علی -

الشافعی شیرازی

(۳۹۳-۴۷۶ ق)

در سال ۳۹۳ یا ۹۵ یا ۹۶ علی الاختلاف در فیروز آباد فارس متولد شده و در سن ۴۱۰ ق، وارد دارالعلم شیراز گردیده پس از آنکه خود را از مدرسین شیرازی نیاز یافت بیصره هجرت نمود و در سن ۴۱۵ ق، ببغداد رهسپار گردید در تحصیل چندان حریص بود که همه روزه درسی را که از استاد اخذ می کرد در منزل خود یکصد بار آنرا تکرار می کرد. در سن ۴۵۰ بمدرسی نظامیه بغداد منصوب گردیده در سال ۴۷۵ ق از جانب مقتدای بامر الله خلیفه بغداد بسمت سفارت بدربار ملکشاه سلجوقی به نیشابور روانه شد. در شب چهارشنبه ۲۱ جمادی الاول سنه ۴۷۶ ق، ببغداد در گذشت (نامه دانشوران ج ۱ ص ۳۱۰)

۱- طبقات الفقهاء:

(عربی)

بغداد، ۱۳۵۶ ق، سری، وزیر، ۱۶۸ ص

ابراهیم بن هلال ابواسحق الصابی الحرائی:

(۳۲۰-۳۸۴ ق)

در بساط ارباب هنر و خداوندگان کمال نشوونما یافته در اکتساب فضائل و اندوختن هنرها روزگار میگذرانید تا رتبت فضل و مقدار ادب را بجائی رسانید که برافران خود بلکه بر راعیان افاضل تقدم یافته در خدمتش تقدم می جستند. عموم علوم ریاضی را خصوصاً علم هندسه و هیئت را بر رتبه کمال رسانید و در حل مشکلات و دفع غوامس

آن دو علم از اساتید فن فصب السبق گرفت. بامر شرف الدین دیلمی ابواسحق بدستگیری چند نفر از منجمین و مهندسین رصدخانه در بغداد بنا نهاده شد. وی در اصناف هنر و فنون کمالات بعلوم ادبیه و صناعات عربیه نامی دیگر گذاشته امیرنظم و نشر داده است و در ایام زندگانی گاهی عزیز وقتی خوار زمانی مقدم اوانی موخر چندی محبوس روزگاری آزاد بپایان آورده. همواره در اقتدار آل بویه بمشاغل و مناصب بزرگ و نیابت وزراء مفتخر بود چنانکه در سال ۳۴۹ ق، دیوان رسائل بدو مفوض گردید.

ابواسحق تمام عمر شمار صابئین بوده و در کیش خود اعتقادی کامل داشت با اینحال تمام قرآن را حافظ بود و باسید رضی و دادی بی اندازه داشت. گویند مردم بسید رضی طعن زبان دراز کرده که مانند شریف قرشی را نشاید که مثل کافری را مرثیت گوید جواب گفت مرا بر فقدان آن فضل و کمال مرثیت است نه بر فوت آن جنه. هر وقت شریف رضی بمقابل شونیز عبور می نمود از مرکب فرود آمده و تا از محاذات مضجع وی نمیکگذشت بر مرکب نمی نشست بسال ۳۸۴ ق، در بغداد در گذشت و در مقابر قریش که شونیز می نامند و اکنون بکاظمین مشهور است مدفون گردید.

(نامه دانشوران جلد اول ص ۳۳۳)

۱- ترجمه صحف الادریسیه (عربی):

تبریز، ۱۳۱۵ ق، سنکی.

طهران، سنکی، رحای، ضمن کتاب دعاء از مجلدات بحار الانوار مجلسی چاپ شده است

ابراهیم ادیب نوهری تبریزی:

(۱۲۹۱ ق-۱۳۰۸ ش)

دوم مجلس بنمایندگی فارس انتخاب گردید.
(دانشمندان و سخن سرایان فارس ج ۱ ص
۳۴۸)

۱- هیئت منظوم (شهر)

برلن، ۱۳۰۲ ش، سربی، رقی، ۷۲ ص.

رکن الدین ابواسحق ابراهیم بن محمد
اسفرائینی:

(۴۱۸ ق -)

از علماء و فقهای معروف شافعی بوده و
در علم کلام و اصول حق استادی بر بزرگان
نیشابور داشته در روز عاشورا بسال ۴۱۸ ق
در نیشابور درگذشت و جسدش را باسفر این
برده و در آنجا دفن کردند.

(دائرة المعارف کابل ج ۱ ص ۹۵۵)

سایر مآخذ: طبقات الفقهاء ابواسحق شیرازی
ص ۱۰۶ هدایة المعارفین اسماء المؤلفین
ص ۷، شذرات الذهب ج ۳ ص ۲۰۹، روضات
الجنات چاپ اول ص ۴۶.

۱- نور العین فی مشهد الحسین (عربی):

بمبئی، ۱۲۹۹ ق، سنگی، رقی، باهتمام ملك
الکتاب شیرازی و محمد حسین بن امان الله

در تبریز متولد شده . پس از فراغت از
تحصیل و آشنائی با اصول جدید تدریس در
مدرسه نوبر در ابتدای افتتاح بدو اُبسمت
معلمی و سپس بمدیریت آن مدرسه برگزیده
شد. در ۱۳۳۸ ق، علاوه بر این سمت بمعلمی
فارسی مدرسه متوسطه و بعد بنظامت و
و کفالت دارالمعلمین تبریز ارتقاء یافت.
در آبانماه ۱۳۰۸ ش، در پنجاه و شش سالگی
درگذشت. (تاریخ فرهنگ آذربایجان ج
۱ ص ۱۱۱)

۱- در مکتون در علم بدیع:

تبریز، ۱۳۴۴ ق، سنگی، جیبی، ۱۲۰ ص.

۲- دستور زبان برای مدارس متوسطه:

جلد اول، تبریز، ۱۳۴۴ ق، سنگی، رقی،
۱۴۴ ص.

۳- دستور زبان برای پنجم ابتدائی:

تبریز، ۱۳۴۹ ق، سربی، رقی، ۴۸ ص.

میرزا ابراهیم بن (حاجی جلیل تاجر)
اردبیلی:

( )

۱- اساسات الاصول فی القواعد العقلية (شعر عربی):

تبریز، ۱۳۳۶ ق، سنگی، مطبعة مشهدی
اسد آقا، ۲۳ ص.

حاج سید ابراهیم بن خلیل الله انوار اردکانی
معروف بحاج مدرس:

(۱۳۳۳ ش -)

چند سال در نجف در محضر آخوند ملامحمد
کاظم خراسانی بتکمیل علوم دینی پرداخته
و پس از اخذ اجازه اجتهاد پیاده بمکه عزیمت
نمود و از آنجا بشیراز بازگشت . در دوره

همدانی، ۱۳۲ ص، باقرۃ العین فی اخذ
نارالحسین.

بمبئی، ۱۳۰۷ق، سنکی.

مصر، بی تاریخ، سری، رقمی، ۴۰ ص.

سید ابراہیم بن حسن حسینی اصطہباناتی
مشہور بمیرزا آقا:

(۱۲۹۷ق - ۱۳۳۹ش)

در اصطہبانات شیراز متولد شدہ تحصیلات
خود را در نجف بہ پایان رسانیدہ و باخدا جازہ
اجتہاد نائل شدہ است اکنون در نجف اقامت
دارد.

(دانشمندان و سخن سراہان فارس ج ۱
ص ۴۷)

۱- ذخیرۃ العباد:

نجف، ۱۳۶۶ق، سنکی، رقمی، ۲۰۸ ص.

۲- صراط النجاة:

سید ابوالحسن اصفہانی، حاشیہ اصطہباناتی

نجف، ۱۳۶۸ق، سری، وزیر، ۲۷۶+
ص ۵۰۸.

۳- طریق النجاة

نجف، بی تاریخ، سری، رقمی، چاپ ششم،
۶۱+۱۱ ص.

۴- مناسک:

نجف، ۱۳۴۷ق، سنکی، جیبی، ۸۵ ص.

ابراہیم بن رضا اصفہانی:

(- معاصر)

۱- الاحترار عن مفتریات حسن الایجاز:

ترجمہ رسالہ رد حسن الایجاز، طهران، ۱۳۴۲
ق، سری، وزیر، ۲۱۰ ص.

ابراہیم بن حاج میرزا عیسی اصفہانی:

( )

۱- شجرۃ التجوید:

اصفہان، بی تاریخ، سنکی، خشتی، خطہ محمد
اسمعیل بن احمد خوانساری، شجرۃ رقم
محمد ابراہیم اصفہانی، ۲۰ ص.

(بگفتہ مصحح این کتاب تالیف قدماست و
نسخہ موجود نزدوی مفلوط بودہ و بعد از
تصحیح بنام شجرۃ التجوید بطبع رسانیدہ
است، ولی در تذکرۃ القبور چاپ دوم ص
۱۸۷ بزین العابدین شہسپانی نسبت دادہ
شدہ است)

۲- وجیزۃ التجوید:

اصفہان، ۱۳۳۰ق، سنکی، خشتی، خطہ محمد
اسمعیل خوانساری، ۲۷ ص.

ابراہیم الفت:

(- معاصر)

۱- افسانہ آدینہ:

برنارنا بون، طهران، سری، جیبی، ۳۲ ص

(- معاصر و مقیم طهران)

۱- تفسیر جامع:

جلد ۶، طهران، ۳۵ - ۱۳۳۹ ش، سری،
وزیری، ۵۲۸ + ۵۰۲ + ۴۸۵ ص + ۵۲۲
+ ۵۳۷ + ۵۰۳ ص.

ابراهیم بنی احمد:

(- معاصر)

دبیر علوم تربیتی و روانشناسی در دانشسرای
حالی دبیر دبیرستان انوشیروان دادگر در
علوم اجتماعی و روانشناسی.
(سالنامه دانشسرای پسران تحصیلی ۲۸ -
۱۳۲۷)

۱- بهداشت روح برای صد سال خوشحال
زیستن:

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقی، ۲۰۷ ص.

۲- روش آموختن نقاشی:

(تربیت چشم)

طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، رقی، ۱۰۰ ص.

۲- افسانه دوزن:

برنار نابون، طهران، سری، جیبی، ۵۰ ص.

۳- بحران زندگی:

ودهوز، طهران، سری، جیبی، ۶۴ ص.

۴- پسران من:

یلدومر، طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، رقی،

۱۵۹ ص.

۵- زندگانی هنرمندان:

هانری مورژ، طهران، ۱۳۲۳ ش، سری،

جیبی، خاور، ۱۵۱ ص

بخش سوم، طهران، ۱۳۱۴ ش، سری، جیبی،

خاور، ۱۳۵ ص.

۶- شب بیه خوابی:

موریس گودک بلژیکی، طهران، سری، جیبی،

۴۰ ص.

دکتر ابراهیم امین شورابی:

(- معاصر)

استاد زبان فارسی در دانشگاه ابراهیم

واقع در مصر.

۱- تاریخ الادب فی الایران (عربی):

(من الفردوسی الی السعدی)

پرفسور ادوارد برون، ترجمه به عربی، قاهره،

۱۹۵۴ م، سری، وزیری، ۷۵۰ ص.

(مجلدات چهارگانه این کتاب سه جلد

بفارسی و جلد دوم آن به عربی ترجمه شده

است.)

ابراهیم اوف:

( )

۱- درباره جنبش آذربایجان:

.. ۱۹۴۷ م، ۶۴ ص.

حاج سید ابراهیم پروجودی:

۳- زنده دلی یافن خوب زیستن:

طهران، ۱۳۲۹ ش، سربی، رفعی، ۲۸۲ ص

۴- صدبازی دبستانی:

طهران، سربی

۵- کلیددلهادر پرورش روح:

طهران، ۱۳۳۰ ش، سربی، رفعی

سرهنگ سید ابراهیم بن صدر الاسلام

موسی بنی صدر:

(۱۲۷۵ ش - معاصر)

تحصیلات ابتدائی را در مدرسه سلطانی و متوسطه را در مدرسه سن لوئی و عالی تخصصی و امور اداری و مالی و کاربرد داری در پاریس بپایان رسانیده و یکسال نیز در ادارات مختلفه قشون فرانسه و کارخانجات نساجی و چرم سازی و خیاطی و کفاشی و کنسرو سازی و کاسک سازی مشغول کار بوده پس از مراجعت بایران مدت سی سال در آرتش خدمت نموده

و اغلب در دانشکده افسری و دانشگاه جنگ و دانشکده افسری و ژاندارمری و دانشکده پلیس بوده و تدریس می نموده. و چند سال است بر حسب تقاضای شخصی بازنشسته شده و نیز (روزنامه انسان آزاد) سردبیری و مدیریت ایشان مدت چهار سال از ۱۳۲۴ تا ۱۳۲۸ ش در ۱۳۲ شماره هیجده صفحه بقطع (۱۹ × ۴۰) انتشار یافته است.

(نقل از خط مؤلف)

۱- چرم و کفش:

سرهنگ بسک، ترجمه، طهران، ۱۳۱۴ ش،

سربی، رحلی، ۳۰ ص.

۳- دستور ماشین نویسی فارسی و لاتین:

طهران، ۱۳۲۵ ش، سربی، رفعی، ۳۰ ص.

۳- دوره تخصصی پوشاک:

سرهنگ بسک، ترجمه، طهران، سربی.

۴- قوانین و آئین نامه های آرتش:

طهران، ۱۳۱۵ ش، سربی، رفعی، ۱۲۱ ص

۵- نامه های اداری و ثبت و بایگالی:

طهران، ۱۳۲۵ ش، سربی، رفعی، ۶۰ ص.

۶- نخ تابی، پارچه بافی، رنگرزی، برش و دوخت لباس:

سرهنگ بسک، ترجمه، طهران، ۱۳۱۵ ش،

سربی، وزیری.

۷- نظامنامه امور اداری:

سرهنگ بسک، ترجمه طهران، ۱۳۱۴ ش،

سربی، رفعی، ۲۰ - ۸۴ ص

طهران، چاپ دوم، سربی، رفعی.

محمد ابراهیم بن حاج آخوند شیخ علی اکبر

باستانی پاریزی کرمانی:

(۱۳۰۴ ش - معاصر)

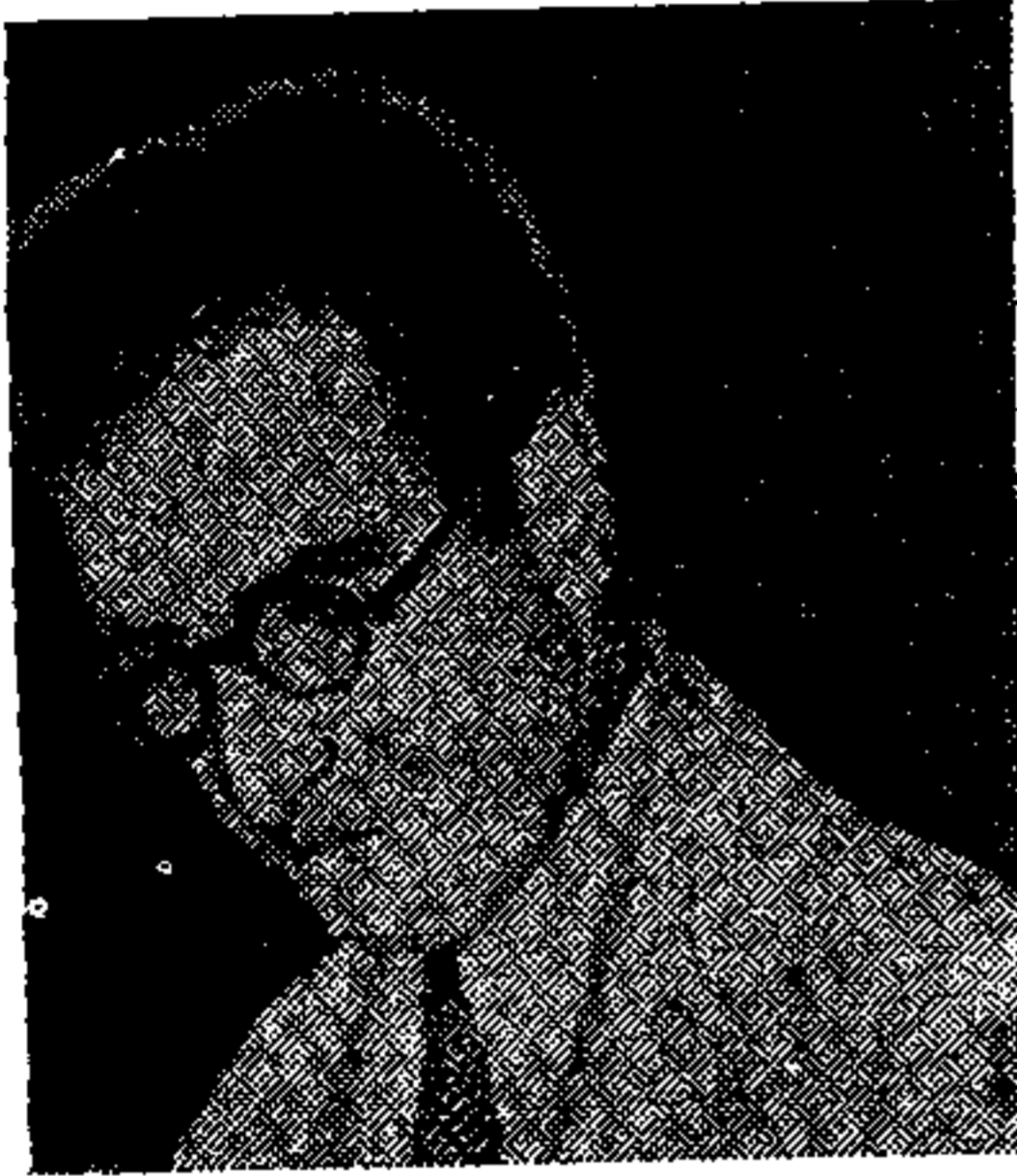
در قصبه پاریز کرمان متولد شده و

ناشر اداره فرهنگ کرمان.

۶- یادبود من (شعر):

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، جیبی، ۱۳۷ ص
 با مقدمه سعید نفیسی.

ابراهیم پورداود:

(۱۳۰۳ ق - معاصر)

در رشت متولد شده و پس از یک دوره تحصیلات ابتدائی بطهران آمده و طب قدیم را در آنجا تحصیل نموده در ۱۳۲۴ ق بیروت رفته در (لائیک) با ادبیات فرانسه آشنا شده در ۱۳۲۸ ق، بفرانسه عزیمت نموده پس از یکسال ونیم تحصیل مقدمات در اونیورسیتته پاریس در شعبه حقوق داخل و در اوقات جنگ بین المللی اول ببرلن رفته و از آنجا به کرمانشاهان آمده و روزنامه (رستاخیز) را انتشار داد. در سال ۱۳۳۴ ق، قمری مجدداً ببرلن مراجعت کرده و یکدوسالی در اونیورسیتته حقوق برلن بوده. در ۱۳۴۲ ق برشت رهسپار شد و بعد از دو سال توقف روانه بمبئی گردید و مدتی در آنجا متوقف و در ۱۳۴۷ ق، ببران مقیم شد، اکنون در

تحصیلات مقدماتی را در پاریز و متوسطه را در سیرجان بپایان رسانیده پس از آن بطهران آمده در دانشکده ادبیات شعبه تاریخ و جغرافیا بتحصیل ادامه داد، اکنون سال ۱۳۳۶ ش رئیس دبیرستان دختران بهمینیار کرمان است. شعر هم میسرآید.

(سخنوران نامی معاصر ج ۱ ص ۱۹، مجله یغما سال ۲ شماره ۲ و ۳ ص ۸۸)

۱- آثار و اشعار پیغمبر دزدان یا نبی السارقین:

کرمان، ۱۳۲۴ ش، سری، رقی، ۱۵۰ ص.
 با اهتمام محمد ابراهیم باستانی.

طهران، ۱۳۲۹ ش، سری رقی، چاپ دوم، ۹۰ ص.

۲- ذوالقرنین یا کورش کبیر:

ابوالکلام آزاد، طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، جیبی، ۹۶ ص.

۳- راهنمای آثار تاریخی کرمان:

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقی، ۱۲۵ ص.
 نشریه فرهنگ کرمان.

۴- نهریه فرهنگ کرمان:

(تحصیلی ۳۳-۱۳۳۲)

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، وزیر، ۱۸۹ ص.
 ناشر اداره فرهنگ کرمان.

۵- نشریه فرهنگ کرمان:

(تحصیلی ۳۴-۱۳۳۵)

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیر، ۸۸ ص.

- تہران اقامت دارد.
- ۱- سخنوران ایران در عصر حاضر (ص ۵۲)
سایر مآخذ: سخنوران نامی معاصر ج ۲ ص ۶۷، کتاب نثر فارسی معاصر ص ۱۰۱ بیست
مقاله قزوینی چاپ بمبئی، ص ۱۶.
- ۱- ادبیات مزدیسنا (یشتها)
۲ جلد، بمبئی، ۷-۱۳۱۰ ش، سربئی، وزیر،
۶۴۸ + ۴۷ + ۴۰۸ ص.
- ۲- ایران شاه:
بمبئی، ۱۳۰۶ ش، سربئی، ۲۶ ص، + ۵۷
تصویر.
- ۳- ایران و ہند:
تہران، ۱۳۳۱ ش، سربئی، ۲۴ ص.
- ۴- پوران دخت نامہ (شعر):
بمبئی، ۱۳۰۶ ش، سربئی، وزیر، ۱۰۰ +
۱۱۳ ص با ترجمہ انگلیسی دینشاہ جی جی
باہای.
- ۵- جشن سده:
تہران، ۱۳۲۴ ش، سربئی، رنہی، ۱۱۷ ص
تحت نظر پورداود.
- ۶- چند فقرہ از اوستا:
تہران، ۱۳۲۹ ش، سربئی، ۱۶ ص.
- ۷- خردہ اوستا:
بمبئی، ۱۲۴۲ یزدگردی، سربئی، ۵۲۰ ص.
بمبئی، ۱۲۹۴ ش، سربئی، رنہی، ۴۹۶ ص.
بمبئی، ۱۳۱۷ ش، سربئی، رنہی، ۳۲۱ ص.
برلن، ۱۳۱۰ ش، سربئی، رنہی، ۲۷۴ ص.
- ۸- خرمشاہ:
بمبئی، ۱۳۰۵ ش، سربئی، رنہی، ۱۱۲ ص.
- ۹- رادی (سخنرانی):
بمبئی، سربئی.
- ۱۰- سوشیانس:
(موعود مزدیسنا)
بمبئی، ۱۹۱۷ م، سربئی، جیبی، ۵۵ ص.
- ۱۱- صد پند تا گور:
کلکتہ، ۱۹۳۵ ق، سربئی، باہتمام پورداود
- ۱۲- فرہنگ ایران باستان:
جلد اول، تہران، ۱۳۲۶ ش، سربئی، رنہی،
۳۷۹ ص.
- ۱۳- گاتھا:
برلن، ۱۳۰۵ ش = ۱۹۲۷ م، سربئی، وزیر،
۱۰۵ + ۱۶۲ + ۷۱ ص، با ترجمہ انگلیسی،
بخش نخست، بمبئی، ۱۹۵۲ م، سربئی،
وزیر، ۱۵۹ ص.
- بخش دوم، تہران، ۱۳۳۶ ش، سربئی،
وزیر، ۳۸ + ۵۲۷ ص.
- ۱۴- گفت و شنود:
(دستور زبان)
بمبئی، ۱۹۳۴ م، سربئی.
- ۱۵- ہرمزد نامہ:
بمبئی، ۱۳۳۱ ش، سربئی، وزیر، ۴۴۶ ص.
- ۱۶- یزدگرد شہریار (شعر):
بمبئی، ۱۳۱۳ ش، سربئی، رنہی، ۳۳ ص.
- ۱۷- یاد نامہ:
تہران، ۱۳۲۵ ش، سربئی، رنہی، ۱۳۷ ص.
- ۱۸- یسنا:
بمبئی، ۱۹۳۸ م، سربئی، رنہی، ۲۶۷ ص.
تہران، ۱۳۳۷ ش، سربئی، وزیر،
۲۲۴ ص.
- ابراہیم پور فرزیب مولائی:
(- معاصر)

اشتنال این کتاب بلقب مدایح نگار رتبه

افتخار یازت . (تذکره انجمن ناصری و
تذکره قدسیه)

در سنه ۱۳۱۴ ق ، ووقع طبع مملستان بسمت
مستوفی در مشهد مقدس مشغول خدمت بوده
بگفته روزنامه کانون شعراء سال اول شماره
۴۱ در ۱۳۲۵ ق، در گذشته است در خاتمه
مستان نیز شرح حال دارد .

۱ - تذکره انجمن ناصری : (تراجم شعراء)

طهران ۱۳۱۰ ق ، سنگی ، رحلی ، خط
محمد رضا سلطان الکتاب ، بی شماره صفحه

۲ - تذکره قدسیه : (تراجم)

طهران ، بی تاریخ ، سنگی ، رحلی ، بی
شماره صفحه ، با عکس صاحبان تراجم ،
خط محمد رضا سلطان الکتاب .

۳ - تذکره مجدیه : (تراجم)

طهران ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی ، رحلی ، بی
شماره صفحه ، با عکس صاحبان تراجم .

۱ - تجوید القرائة یار اهنمای قرائت قرآن :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، جیبی ، ۱۶۷ ص .

ابراهیم پورهادی :

(- معاصر)

۱ - قدم بسوی مسیح :

آن . ج . وایت ، ترجمه ، طهران ، ۱۹۵۰ م ،

سری .

بهاء الدین ملامحمد ابراهیم بن محمد

ترمدی :

( )

۱ - وسائل المحبین موسوم به تنبیه الغافلین :

طهران ، ۱۲۷۲ ق .

طهران ، ۱۳۰۵ ق ، سنگی ، جیبی ، بی شماره
صفحه .

طهران ، ۱۳۲۹ ق ، سنگی ، رفعی ، ۵۵ ص .

طهران ، ۱۳۶۸ ق ، سنگی ، خشتی ، ۵۲ ص .

مشهد ، ۱۳۲۵ ق ، سنگی ، چاپخانه استاد
عبدالله تبریزی .

مدایح نگار محمد ابراهیم بن محمد مهدی

منشی تفرشی :

(۱۲۸۰ ق - ۱۳۲۵ ق)

از مبادی عهد شباب با برادر خود میرزا
آقای مهندس که اینک در صحبت والدخود
مأمور صفحات مازندران و متوقف آنسامان
بوده بتحویل مقدمات عربی مشغول شد .

چون مدت ده سال از ایام اشتغال در گذشت
بمدرسه دارالفنون داخل شده بریاضیات و
السنه خارجی و نقاشی پرداخت . در ۱۳۰۲
ق ، در رکاب سلطنتی بخراسان عازم شد
در مراجعت بعنوان منشی گری مجدالملک
وزیر وظایف و اوقاف مفتخر شد تا سال

فهرست رضویہ ج ۴ ص ۳۲۳ . ریحانة الادب
ج ۱ ص ۲۸۶ ، اعیان الشہدہ ج ۱۵ ص
۵۳۰ ، روضات الجنات چاپ اول ص ۱۱۱ .
خلدبرین ص ۸۴ .

۱ - طوفان البکاء فی مقاتل الشہداء :
جوہری :
(شعر)

تاریخ فراغت ۱۲۶۰ ق در قزوین .
طهران ، ۱۲۵۸ ق ، سربی ، رحلی ، بی
شماره صفحه .

طهران ، ۱۲۶۳ ق ، سنگی ، رحلی .
طهران ، ۱۲۸۷ ق ، سنگی ، رحلی ، بی
شماره صفحه .

طهران ۱۳۰۲ ق ، سنگی . رحلی ، بی
شماره صفحه .

طهران ، ۱۳۱۸ ق ، سنگی . رحلی . خط
ابوالقاسم خوانساری ، ۲۸۰ ص .
طهران ، ناشر اسدالله شہنہانی . ۱۳۵۵
ق ، سربی .

طهران بی تاریخ سربی . وزیر ، ۳۸۴
س ، چاپخانه موسوی .

طهران ، ۱۳۲۱ ش ، شرکت طبع کتاب .
طهران ، از روی چاپ امیربہادر ، ۱۳۶۷
ق ، علی اکبر علمی ، ۳۰۹ ص .

طهران ، بی تاریخ سربی ، وزیر ، ۳۸۴
کتاب ، ۳۸۴ ص .

طهران ، ۱۳۷۳ ق ، سنگی ، وزیر ،
مطبعہ علمی ، ۴۸۰ ص .

تبریز ، ۱۲۷۴ ق و ۱۲۹۴ ق ، سنگی ،

دکتر سید ابراهیم چہرازی :

۴ - مہستان :

تبریز ، ۱۳۲۱ ق . چاپ دوم سنگی ، رفقی ،
۱۰۸ ص .

مشهد ، ۱۳۱۴ ق ، سنگی ، رفقی ، ۱۰۲ ص .

ابراهیم تیموری :

(- معاصر)

۱ - تحریم تنباکو قرارداد ۱۸۹۰ م رژی :
(اولین مقاومت منفی در ایران)

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سربی ، رفقی ، ۲۳۲ ص .

۲ - عصر بی خبری یا تاریخ امتیازات در
ایران :

طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سربی ، وزیر ، اقبال ،
۴۱۱ ص .

ابراهیم بن محمد باقر ہروی قزوینی
اصفہانی جوہری :

(- ۱۲۵۳ ق)

اصلا ہروی و در قزوین مقیم بودہ . در
مقدمہ نسخہ مطبوعہ طوفان البکاء خود را
ہروی معرفی نمودہ بسال ۱۲۴۰ ق ، وفات
یافت (دانشمندان آذربایجان ص ۱۰۱)

شاعر معروف بجوہری کہ در اواخر
قرن اخیر در ایران مخصوصاً بین طبقہ عوام
بسیار معروف بودہ در حدود ۱۲۴۰ و اند
قمری در اصفہان وفات یافت و در همانجا
میان قبرستان آب بخشان از توابع محلہ
بید آباد مدفون شد . (مجلہ یادگار سال
۳ شماره چہارم ص ۱۵) .

تاریخ وفات جوہری روی لوح قبرش
سال ۱۲۵۳ ق منقور است .

(تذکرہ القبور چاپ دوم ص ۱۴۳)

سایر ماخذ : الذریعہ ج ۴ ص ۴۲۴ ،

(۱۲۸۷ ش - معاصر)

در اصفهان متولد شده ، تحصیلات ابتدائی و دوره اول متوسطه را در اصفهان و دوره دوم متوسطه را در تهران گذرانیده سپس کلاس پ . ث . ان مدرسه طب طهران را بپایان رسانیده و در مسابقه دانشجویان اعزامی شرکت نموده و با حائز شدن رتبه اول در امتحان برای پزشکی باروفا رفته ، و پس از خاتمه تحصیلات پزشکی دو سال و نیم در بخشهای بیماری اعصاب و دماغ در بیمارستان های پاریس برای کسب تخصص اشتغال داشته و بدریافت دانشنامه از دانشکاه پاریس توفیق یافت و در سال ۱۳۱۵ ش بایران بازگشت و عهده دار مشاغل ذیل گردید :

دانشیار اعصاب در دانشکده پزشکی ،
رئیس سرویس اعصاب بیمارستان رازی ،
پزشک قانونی وزارت دادگستری . استاد
کرسی بیماریهای اعصاب ، رئیس بخش مغزویی بیمارستان روزبه ، بازرس فنی بیمارستانها ،
(راهنمای دانشکاه ج ۲ ص ۲۰)

۱ - امراض اعصاب محیطی و نخاع :

طهران ، ۱۳۱۸ ش ، سربی ، رفعی ، دانش .

۳- بیماریهای مغزویی :

جلداول (بیماریهای اعصاب محیطی نخاع)
چاپ سوم ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ،
وزیری ، ۲۶۴ ص .

جلداول ، ۱۳۲۰ ش ، ۲۶۳ ص .
جلداول ، چاپ دوم طهران ، ۱۳۲۸ ش ،
سربی ، وزیری ، ۲۵۹ ص .

جلد دوم ، طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، وزیری ،
۴۴۶ ص .

۳- تریاک بزرگترین عامل پریشانی ایران :

طهران ، سربی ، چاپخانه سپهر ، ۱۶ ص .

۴- حالات عصبانی بانورزها :

ژانیه پیر ، ترجمه ، طهران ، نشریه ۲۲۱
دانشگاه ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، وزیری ،
۱۶۶ ص .

۵- درمان معتادین تریاک :

طهران ، سربی ، چاپخانه چهر ، ۲۰ ص .

۶- وژنرسانس از جهت پزشکی قانونی و قضائی :

طهران ، ۱۳۱۹ ش ، سربی .

۷- سردرد علل و طرق معالجه آن :

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سربی .

۸- سیمولوژی اعصاب :

طهران . نشریه ۲۷۲ دانشگاه ، ۱۳۳۴ ش ،
سربی ، وزیری ، ۱۴۴ ص .

۹- طبیب در جامعه :

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سربی ، رفعی ، دانش ،
۱۰۶ ص .

۱۰- طریقه رهائی از امراض و بالی :

طهران ، سربی ، رفعی ، ۱۷۸ ص .

۱۱- نشریات انجمن مبارزه با تریاک و الکل :

طهران ، سربی ، ۱۶ + ۲۰ + ۱۶ + ۲۰ ص .

یکی از معروفترین شعرای ایرانست در شهر شروان متولد شده و پدرش نجار و مادرش از ترسایان نستوری بود که باسارت آورده بودند پس از مرگ پدر چندی از دسترنج ما درزندگی میکرد و عمش از وی نگاهداری مینمود و بتحصیل علم میپرداخت در همانزمان بشا کردی ابوالعلاء کنجوی میرفت بشاعری آغاز نمود و حقایقی تخلص داشت و در همین اوان بدربار خاقان منوچهر شروانشاه که حدود ۵۵۰ پادشاه میکرده راه یافت و در سالت مداحان او پذیرفته شد و پس از مرگ وی نزد هسرش ابوالمطفر جلالالدین اختسان ماند و در این زمان دوبار به حج رفت و بدربار اختسان بازگشت و چون بارسوم اندیشه حج کرد و اختسان اجازه نداد از شروان گریخت ولی کسان خاقان و برا گرفتند و

حاج میرزا ابراهیم شیرازی مشهور به چینی:

( )

۱- اظهار الحق:

بمبئی، ۱۳۴۵ ق، سنگی، رفعی، ۴۴ ص.

مواوی ابراهیم بن محمد حلبی:

در حلب و مصر تلمذ نموده و در قسطنطنیه

میزیسته است.

(معجم المؤلفین ج ۱ ص ۸۰)

۱- شرح منیة المصلی (عربی):

سدیدالدین کاشغری، شرح صغیر، ۱۸۸۹ م،

۲۳۶ ص.

۲- غنیة المستملی فی شرح منیة المصلی

(عربی):

سدیدالدین کاشغری، آستانه، ۱۲۹۵ ق و

۱۳۱۲ و ۱۳۲۵ ق، پاریس.

۳- مصابیح ارباب الرئاسة و مفاتیح ابواب

السیاسة (عربی):

محل طبع نامعلوم، ضمن مقابسات ابوحنان

توحیدی چاپ سنگی شده است.

۴- ملتقى الابحر (عربی):

قسطنطنیه، ۱۲۵۱ ق، بولاق، ۱۲۶۳ ق،

مارسل، ۱۸۸ م.

آستانه، ۱۲۵۱ ق و ۱۲۵۸ ق و ۱۲۵۴ ق و

۱۲۹۹ ق و ۱۳۱۵ ق و ۱۳۲۵ ق.

جلد اول، کانپور، ۱۳۰۲ ق، سنگی، وزیر،

چاپ دوم، ۲۶۶ ص، در هاشم ترجمه شرش

و نایه .

الفضل الدین ابراهیم بن نجیب الدین علی نجار

خاقانی شروانی:

۵۹۵

(۵۸۲- ق)

بحبس افکندند و مدتی در حبس بود تا -
بشاعت سفیرروم رهائی یافت و پس از آن
از خدمت ممدوح خود کناره گرفت و بسفر
حجاز رفت و وقتی نیز آهنگ اصفهان و
خراسان کرده است ولی بآن نواحی نرفته
عاقبت بسال ۵۸۲ در تبریز در گذشت و در
مقبرة الشعراء مدفون گردید.

خاقانی یکی از دانشمندان نامی عصر
خویش بوده و بهمین جهت در شعر خود
فضائل خویش را بسیار آورده و ناچار شعر
وی از آن روانی و سادگی دیگران عدول
کرده و فهم آن بر عامه مردم مشکل
شده است ولی هر جا که کرد فضائل و
معلومات نگاشته و روان سخن گفته در
منتهای فصاحت و شیواییست (سالنامه پارس
بقلم سعید نفیسی) صاحب دانشمندان آذر -
بایجان وفات خاقانی را بسال ۵۹۵ ضبط
کرده است.

۱- تحفة العراقین (شعر):

کانپور، ۱۲۸۴ ق، سنگی، وزیر، ۲۲۲ ص،
اکبر آباد هند، ۱۸۵۵ م، سنگی.
لکهنو، نول کشور، ۱۲۹۴ ق، سنگی.
لاهور، ۱۸۶۷ م، سنگی، وزیر، ۳۳۰ ص.
طهران ۱۳۳۳ ش، سربی، وزیر، به تصحیح
دکتر یحیی فریب، ۴۲۵ ص.

۲- تسدیس قصیده خاقانی راجع بایوان مداین:

حسین دانش، یحیی دولت آبادی، گلشن، بران
۱۳۴۳ ق، سربی

۳- دیوان (شعر):

۲ جلد، لکهنو، ۱۳۲۵، سنگی، وزیر،

بزرگ، ۱۵۷۶ ص.

۲ جلد، لکهنو، ۱۲۹۳ ق، سنگی، وزیر،
بزرگ، ۱۵۸۲ ص.

۲ جلد، لکهنو، ۱۳۰۹ ق، سنگی، بمبئی،
۱۲۹۴ ق، سنگی.

طهران، سربی، وزیر، باهتمام علی عبد -
الرسولی، ۹۷۹ ص.

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، وزیر، ۹۱۹ ص،
امیر کبیر، باهتمام حسین نخعی.

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، وزیر، بکوشش
محمد عباسی ۲۵ + ۹۲۳ ص.

۴- قصائد خاقانی:

(منتخب)

حیدرآباد دکن، ۱۳۱۹ ق، باهتمام مظفر
مآب، سنگی، هفتاد و هشت + ۱۰۸۵ ص.

۵- مقدمه تحفة الخواطر وزبدة النواظریا تحفة العراقین:

طهران، تصحیح سید حسین آموزگار،
سربی، رفعی، ۱۷۰ ص.

سرهنك ابراهيم خلوتی:

(- معاصر)

مهندس راه و ساختمان. فارغ التحصیل
علوم جغرافیا از پاریس.

۱- ژئودزی:

(تعیین شکل و ابعاد زمین برای نمایش
سطح زمین در روی ژئوئید که از نظر نقشه
برداری نخستین عامل صحت و اتقان نقشه
بشماراست)

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، وزیر،
۵۲۳ ص.

شیخ ابراهیم الخلیل:

( )

۱- دمعۃ الخلیل (شعر عربی):

جزء اول، نجف، ۱۳۷۰ ق، سربی، رفعی،
۱۵۴ ص.

حاج میرزا ابراهیم بن حسین دنبلی خوئی:

(۱۲۴۷ ق - مقتول ۱۳۲۵ ق)

در خوی متولد شده از شاگردان شیخ مرتضی انصاری و حاج سید حسین کوهکمریست . از طراز اول راسخین در علم و متضلعین مشارکین در فنون فقه و اصول و کلام و حدیث و حکمت و عرفان و رجال بود . ثروتی مهم و حشمتی کامل داشت و در جو، و کرم و علو طبع و انفاق فی سبیل اللہ مقامی شامخ دارا بود و از عایدات خود با آن کثرت جزئیات عشر برای خود صرف نمیکرد و بقیه را بذل مینمود اغلب از خوی به تبریز می آمد و بعتبات میرفت . اولادی نداشت ، تمام کتب خود را وقف کرد و اقامه دین و تعظیم شعائر مینمود.

در سال ۱۳۲۵ ق ، در صحن خانه خود در خوی بضر بکلوله شهید شد.

(کتاب علمای معاصرین ص ۸۹)

سایر مآخذ: فوائد الرضویه ص ۶ ، دانشمندان آذربایجان ص ۱۵ ، فهرست کتابخانه معارف ص ۱۴۶ ، الذریعه ج ۱ ص ۴۰۹ ، شهداء الفضیله ص ۳۴۲.

۱- اربعین (عربی):

تبریز، ۱۲۹۹ ق، سنکی، چاپخانه کربلایی
عبدالحسین.

۲- الدرۃ النجفیة فی شرح نهج البلاغة:

تبریز، ۱۲۹۲ ق، سنکی، رحلی، خط محمد

علی بن محمد تبریزی، ۳۹۴ ص.

تبریز، ۱۳۲۱ ق، سنکی، رحلی، خط محمد

ابن احمد، ۳۹۶ ص.

۳- ملخص المقال فی تحقیق احوال الرجال (عربی):

تبریز، ۱۲۹۸ ق، سنکی، وزیری، ۱۲۸ +

بی شماره + ۶۸ + بی شماره ص.

ابراهیم خواجده نوری:

(۱۲۷۹ ش - معاصر)

در طهران متولد شده و پس از اتمام تحصیلات در مدرسه سن لوئی سال ۱۹۲۳ م، برای ادامه تحصیلات بفرانسه رهسپار شده و مدت سه سال در آنجا مدرسه عالی است و نیکراف را تمام کرده. سپس بپاریس رفته. در مدت پنج سال تحصیل باخذ اساس اقتصاد حقوق اداری موفق گردید و در ۱۹۳۲ م، با ایران معاودت نمود و عهده دار مشاغل دینا گردید:

مدیر مدرسه عالی است و نیکراف، وکیل دادگستری، رئیس اداره بازرسی شرکت

طهران، ۱۳۱۲ ش، سربی، رقمی، ۲۱۰ ص.

طهران، ۱۳۱۸ ش، سربی، رقمی، ۲۱۰ ص.

ابراهیم صحافباشی متخلص بدرویش:

( )

۱- نصایح درویش (شعر):

طهران، ۱۳۲۲ ق، سربی، خشتی، ۲۸ ص.

ابراهیم بن غلامعلی دهکان:

(- معاصر)

در بدو امر جزء زارعان قریهٔ مرزجران اراک بوده. در جنگ بین المللی اول جزء مهاجرین قرار گرفته بعداً مدت دوازده سال در عداد طلاب علوم دینیہ قرار گرفت. اکنون (سال ۱۳۳۶ ش) در ادرة فرهنگ اراک بسمت بازرس مخصوص و دبیر تاریخ و جغرافیا بخدمت اشتغال دارد.

(نقل از خط مؤلف)

۱- تاریخ اراک:

۲ جلد، اراک، ۲۹ - ۱۳۳۱ ش، سربی،

خشتی، ۱۷۲ + ۱۸۴ + ۴ ص.

۲- تاریخ ارمنستان:

موسی خورون، ترجمهٔ آواساپیان، نگارش

دهکان، اراک، ۱۳۳۱ ش، سربی، رقمی،

۴۰ ص.

۳- تاریخ صفویان:

(اقتباس از خلاصه التواریخ و تاریخ ملا

کمال

اراک، ۱۳۳۲ ش، سربی، رقمی، ۲۰۰ ص.

۴- تاریخ نو (ملخص):

سلطان یعقوب خان معاصر عباس میرزا

ولیعهد.

اراک، ۱۳۳۲ ش، سربی، رقمی، ۷۶ ص.

پشمو پنبه و پوست، رئیس انحصار اتومبیل، رئیس اداره کل تبلیغات، معاون نخست وزیر، مستشار اطاق بازرگانی، مشاور هیئت عالی برنامهٔ هفت ساله، مدیر روزنامهٔ جوانان که بیش از یکماه منتشر نشد، مدیر روزنامه عدالت.

(کتاب مازندران ج ۲ ص ۷۷)

۱- اهمیت و ضرورت رهبر و مدیر برای آینده

ایران (فارسی و انگلیسی):

هاری اف کریس بمشارکت خواجه نوری،

ترجمهٔ جهانگیر دانش.

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، جیبی، ۲۲ +

۳۲ ص.

۲- بازیگران عصر طلائی:

طهران، ۲۰ - ۱۳۲۲ ش، سربی، رقمی،

۱۳۴ + ۱۳۴ + ۳۳۶ + ۱۲۸ + ۲۵۳ +

۲۴۳ + ۱۳۳ + ۱۲۷ ص.

۳- چهره‌های درخشان تاریخ:

ویلیام ادویت طهران، ۱۳۴۰ ش، سربی،

رقمی، ۱۰۰ ص.

۴- روانکاوی یا طریقهٔ سهل برای شناختن

احساسات مخفی خود و دیگران:

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی رقمی، ۱۳۳ ص.

۵- سیمای شجاعان:

جان کندی، ترجمه، ۱۳۳۹ ش، سربی،

رقمی، ۱۸۰ ص.

۶- عقاید الله آقا یا مکاتیب هفتگی:

طهران، سربی، رقمی، ۲۰۸ ص.

۷- محمد علی فروغی:

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رقمی، امیر کبیر،

۲۷۲ ص، ضمن مردان خود ساخته.

۸- مشهورات گفتمنی:

۵- رسالہ نور مبین:

(در تاریخ مہاجرت عراقی)

حجۃ الاسلام نورالدین عراقی ، ترجمہ از
عربی بفارسی بالحقاقت بقلم دہکان اراک ،
۱۳۳۲ ش، سربی ، رقمی ۱۲۶ ص.

۶- سازمان فرهنگ اراک :

اراک ، ۱۳۳۹ ش، سربی ، رقمی ، ۱۲۴
+ ۷۲ ص، متضمن شرح حال دہ تن از مردان
نامی اراک .

ابراہیم دیلمقانیاں:

(- معاصر)

۱- پرتگاہ موریانہ یا کمونیزم بسوی

موریانہ:

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سربی ، رقمی ،
۱۲۶ .

۲- پیوند زندگی:

طهران ، ۱۳۳۷ ش، سربی ، رقمی ، مجلہ
ماہ نو، ۱۶۷ ص.

۳- در پای دیوار بہشت کرملین:

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربی ، رقمی ،
۱۰۰ ص.

۴- زندگانی خوش کوتاہ:

ہمینگوی ، طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سربی ،
رقمی ، امیر کبیر، ۷۴ ص.

محمد ابراہیم ذوقی:

(- معاصر)

۲- گلزار ذوقی (شعر):

جلد اول ، تبریز ، ۱۳۳۳ ش ، سنگی ،
جیبی ، ۲۵۷ ص.

ابراہیم رشیدپور:

(- معاصر)

۱- وفا با قطعاتی از محمد حجازی:

طهران ، ۱۳۳۴ ش، سربی ، رقمی، ۷۲ ص.

سید ابراہیم محمد و فاعی راوی:

(- معاصر)

از علمای سنت مقیم عراق عرب (فہرست
رضویہ ج ۴ ص ۳۰۷)

۱- داعی الرشاد الی سبیل الاتحاد (عربی):

(دعوت اتفاق شیعہ و سنی)

بغداد ، ۱۳۴۹ ق، سربی ، رقمی.

مهندس ابراہیم ریاحی:

(- معاصر)

۱- تحقیق در تاریخ قندسازی ایران:

طهران ، نشریہ ۴۴۸ دانشگاہ، ۱۳۳۷ ش،
سربی ، وزیری ، ۲۵۸ ص.

۲- کلیات صنعت قندسازی:

طهران ، نشریہ ۵۱۹ دانشگاہ، ۱۳۳۷ ش،
سربی ، وزیری ، ۲۶۵ ص.

۳- قندسازی از چغندر:

جلد اول ، طهران ، نشریہ ۵۵۲ دانشگاہ،
۱۳۳۸ ش، سربی ، وزیری ، ذ + ۲۰۸ ص.

محمد ابراہیم زبیری ہندی:

( )

۱- ہساطین السلاطین:

(تاریخ بیجاپور)

حیدرآباد دکن ، ۱۳۱۴ ق، سربی ، وزیری،
۵۷۸ ص.

شیخ ابراہیم بن ہادی زنجانی:

(۱۲۷۳ ق - حدود ۱۳۴۷ ق)

راہل ، بدبختان ، طهران ، ۱۳۰۴ ش ،
 سربی ، رفعی ، ۱۳۵ ص .
 ۴- شہریارہوشمند:
 طهران ، ۱۳۴۱ ق ،

ابراہیم زیدان:

( )

۱- طریقہ المبتکرۃ تعلیم القرائۃ (عربی)
 جلد دوم ، تبریز ، ۱۳۴۸ ق ، سنکر ، رفعی ،
 ۲۹ + جلد چہارم ، ۱۳۲۸ ق ، سنکی ، رفعی ،
 ۱۸۴ ص .

ابراہیم سابانی:

( )

۱- ردہ نصاری:

ایران

ابراہیم بن محمد بن عربشاہ سمرقندی ۴ اسفراینی عصام الدین:

۹۵۱
 (۹۴۳ ق -)

نمیرہ دختری عصام الدین داود خوانی کہ
 استاد سلطان محمود میرزا بود . وی بلطف
 طبع وحدت ذہن و تکمیل علوم محسوس و
 معقول ومہارت در فنون مفہوم ومنقول سرآمد
 علماء است ودر زمان خاقان منصور بکسب
 کمالات اشتغال داشته باین مرتبہ ترقی نمود
 و در مدرسہ شاہرخ میرزا مدرس گشته
 ابواب افادہ بروی روزگار طلبہ بگشود
 در رجب ۹۲۶ ق بواسطہ حدوث بعضی از
 امور کہ تحریر آن مناسب بسیاق تاریخ
 نیست ازہرات بہ بخارا شتافت وحالا در
 آن ولایت متوطن است و از وفور انعام و

فقیہی است متأدب وازدانش و ہیئت وتاریخ
 وزبان فرانسیہ آگاہ بود بسال ۱۲۷۳ ق ، در
 زنجان متولد شدہ ودر نجف تحصیل کردہ
 وبسال ۱۳۰۵ ق ، بموطن خود بازگشت ودر
 آنجا بوعظ وتدریس مشغول گردید . در
 دورہ اول ودوم مجلس از زنجان بوکالت
 انتخاب ودر طهران افادت نمود . در حدود
 ۱۳۴۷ ق ، در گذشت .

(دائرة المعارف الاسلامیہ جواہر کلام شماره
 دوم ص ۱۰۲)

در مجلہ یغما سال ۵ شماره سوم ص ۱۳۳
 شرح حال دارد .

۱- توضیح مرام و مکررات:

طهران ، سربی .

۲- راہ زندگی در ایران:

فندر آلمانی ، ترجمہ ، طهران ، ۱۹۳۰ م ،
 سربی .

۳- زن و الزان:

ویکتور ہوگو ، جلد اول ملخص کتاب میز -

احسان عبید اللہ خان محظوظ و بہرہ ور
میگرد

(حبیب السیرج ۳ ص ۲۴۸)

حنبللی اشعری فاضل ادیب منطقی شاگرد
ملا عبدالرحمن جامی بسال ۹۴۲ ق یا ۹۵۱ ق
بسمرقند در گذشت

(الکنی واللقاب قمی ج ۲ ص ۴۲۷)

۱- الاطول (عربی):

شرح تلخیص المفتاح ، جلال الدین محمود
قزوینی خطیب دمشق ۲ جلد ، آستانہ ،
۱۲۸۴ ق ، سری ، .

ابن اجدابی ابواسحق ابراہیم بن اسمعیل
طرابلسی

(- ۶۰۰ ق)

ادیب لغوی بسال ۶۰۰ قدر گذشت
(ریحانة الادب ج ۳ ص ۲۷)

۱- کفایة المتحفظ و نہایة المتلفظ (عربی)
در لنت ، قاہرہ ، ۱۲۸۷ ق ،

شیخ ابراہیم بن محمد باجوری شافعی:

(۱۱۹۸ - ۱۲۷۷ ق)

در قریہ باجور از توابع مصر منولد شدہ
در ۱۲۱۲ برای تحصیل بہ الازہر داخل شدہ
و بتحصیلات خود ادامہ دادہ و بریاست جامع
الازہر نائل آمدہ

۱- الاسعادالی بانتسعاد (عربی):

حاشیہ قصیدہ بانت سعاد ، مصر ، ۱۲۷۳
ق ، سنکی ،

۲- حاشیة علی قصیدة البردة (عربی):

متن از بوسیری ، مصر ، ۱۲۸۲ ق و ۱۲۹۱
ق و ۱۳۰۲ ق و ۱۳۰۴ ق و ۱۹۵۵ م ، در
ہامش آن شرح خالد ازہری

۳- فتح رب البریة علی الدرۃ البھیة (عربی):

بولاق ، ۱۲۹۱ ق ، درہامش آن درۃ البھیة .

ابن دقماق صارم الدین ابراہیم بن محمد مصری:

(۷۵۰-۸۰۹ ق)

مورخ حنفی مذهب کتبی چند در تاریخ از او
ماندہ است و دقماق بترکی ہتک و کلوخ
کوب را گویند (تخماق) و پدریا یکی از
نیاکان او باین لقب مشہور بودہ اند .

(لغت نامہ دہخدا ص ۳۰۹)

۱- الانتصار لواسطة عقد الامصار (عربی):

در تاریخ خطط مصر ، جزء چہارم و پنجم
آن کہ بدست آمدہ چاپ شدہ است . بولاق ،
۱۳۰۹ ق .

ابن فرحون برہان الدین ابو الوفا

ابراہیم بن علی بن ابو القاسم یعمری:

(- ۷۹۹ ق)

فقیہ و مورخ مالکی . اصل خاندان او از
قریہ ایان از اعمال جیان اندلس است و مولد
او بشہر مدینہ بودہ است . در ۷۹۲ بزیارت
خانہ و از آنجا بہ مصر رفتہ و همان سال سفری
بدمشق کردہ و در ۷۹۳ بمقام قضای شہر مدینہ
منصوب شدہ است . او مردی پارسا بودہ و بیشتر
بتلاوت قرآن و ادعیہ وقت میگذاشتہ است .
وفات او بسال ۷۹۹ بودہ است .

(لغت نامہ دہخدا ص ۳۳۶)

۱- تبصرة الحکام فی اصول الاقضية و مناهج
الاحکام (عربی):

۲ جلد ، قاہرہ ، ۱۳۰۱ ق ، درہامش آن

العقد المنظم للاحکام فیما یجری من ایدیہم

من العقود والاحکام .

۲- الدیباچ المذہب فی معرفۃ علماء المذہب
(عربی):

فارس ، ۱۳۱۶ ق ، سری ، ۳۰۴ ص ، در

هامش آن نيل الابتهاج .

برهان الدين ابراهيم بن مرعي شبرخيتي
مالكي:

(١١٠٦ق -)

از افاضل مصر بوده بسال ١١٠٦ق ،

برودنيل غرق شد .

١- الفتوحات الوهبية بشرح الاربعين حديثاً
النووية (عربي):

قاهره، ١٣٠٤ق و ١٣٠٧ق، درهامش آن

المجالس السنية فوالكلام على الاربعين
النووية.

ابواسحق ابن سهل ابراهيم بن سهل اسرائيلي:
(٦٠٥ - ٦٤٩ق)

اديب، كاتب ابن خلاص حاكم بستانه، با ابن

خلاص غرق شد.

١- ديوان شعر (عربي):

مصر، ١٣٤٤ق = ١٩٢٦م.

برهان الدين ابواسحق ابراهيم بن عمر بقائي:

(٨٠٩ - ٨٨٥ق)

١- سرالروح (عربي):

مختصر كتاب الروح ابن قيم جوزية، مصر،

١٣٢٦ق، سربي.

٢- لعب العرب بالميسر في الجاهلية الاولى
(عربي):

ليدن، ١٣٠٣ق، ضمن مجموعه طرف عربيه.

ابراهيم حاقلاني ماروني:

(١٠٧٥ق -)

درقریه حافل از توابع لبنان متولد شه

وببلاد روم مهاجرت کرد و بآنجا در گذشت.

١- مختصر مقاصد فلاسفة العرب (عربي):

(ترجمه جام کیتی نما)

خواحه تصير الدين طوسي، پاریس، ١٦٤١م،
برلن، ١٦٤٢م.

ابراهيم بن علي احلب طرابلسي حلبی:

(١٢٤٢ - ١٣٠٨ق)

١- ابداع الابدالفتح باب البناء (عربي):

بيروت، ١٢٩٩ق.

٢- امثال عربيه:

بيروت.

٣- تحفة الرشدية في علوم العربية:

بيروت، ١٢٨٥ق، ٨٩ص.

٤- تفصيل اللؤلؤ والمرجان في فصول الحكم
والبيان (عربي):

بيروت،

٥- تفصيل الياقوت والمرجان في اجمال تاريخ
دولة بنی عثمان (عربي):

بيروت، ١٣٠٤ق ١٤٤ص.

٦- ذيل علي ثمرات الاوراق (عربي):

مصر، ١٣٠٠ق، درهامش مستطرف وضمن

ثمرات الاوراق چاپ شده.

٧- رد السهم عن التصويب و ابعاده عن مرمي
الصواب بالتقريب (عربي):

آستانه، ١٢٩١ق.

٨- فرائد الاطواق في اجياد محاسن الاخلاق
(عربي):

بيروت.

وثوق الحكماء حاج ميرزا ابراهيم بن محمد

علي سبزواري خراساني :

(- حدود ١٣٥٨ق)

١- شرح دعای کمیل:

طهران، سنکی،

سری دارفی کامل و نویسنده شاعر و شاعری
فادر بود. در رمضان ۱۳۶۹ ق در طهران ضمن
جراحی وفات یافت و در قم مدفون گردید.
(تذکره شعرای معاصر اصفهان ص ۲۴۲)

۱- مجموعه اشعار برخی از شعراء:

اصفهان، سربی، ۴۲ ص.

۲- مرغابیه:

(شعر)

اصفهان، سربی.

دکتر ابراهیم سعید فرزند محمد:

(۱۲۷۵ ش - معاصر)

تولد در همدان، نژاد کرد، تحصیلات
مقدماتیرا در مدارس کالج و آمریکائی و

۲- شرح دعای عدیله:

طهران، ۱۳۲۹ ق، سنگی، رقی، ۲۲۳ ص.

۳- شرح صحیفه سجادیه:

طهران، ۱۳۲۹ ق، سنگی، رقی، ۳۴۰ ص.

طهران، ۱۳۴۹ ق، سنگی، رقی، ۳۴۰ ص.

۴- شرح گلشن راز:

شیخ محمود شبستری، شرح وثوق الحکماء،

طهران، ۱۳۳۰ ق، سنگی، رقی، خط

جمال الدین بن ابوطالب شیرازی، ۴۱۴ ص.

طهران، ۱۳۱۶ ش، سنگی، رقی، ۴۴۸ ص.

برهان الدین ابواسحق ابراهیم بن محمد

الحلبی سبط العجمی:

(۷۵۳-۸۴۱ ق)

محدث مدرسه الشریقه در شهر حلب و

شافعی مذهب بوده.

۱- تذکره الطالب المعلم بمن یقال انه مخضرم:

(عربی)

۲- التبین لاسماء المدلسین:

(عربی)

۳- الاغتیبات بمعرفه من رمی بالاختلاط:

(عربی)

حلب، ۱۳۵۰ ق، سربی، وزیری، ۲۸ + ۲۴

ص + ۲۸.

سید ابراهیم بن ابوالقاسم سری پوده:

(۱۳۱۱ ق - ۱۳۶۹ ق)

در فریه پوده از قرای سمیرم سفلی متولد

شده از اوائل جوانی جهت کسب علم و دانش

باصفهان آمده و نزد اساتید این شهر مقدمات

علوم را کسب نمود و مخصوصاً در ادبیات

فارسی و عربی زحمت کشید. میرزا یحیی

بیدآبادی ویرا بدامادی خود برگزید.

فلسفه و منقول را فرا گرفته. در سال ۱۳۱۶ ق بمدیریت مدرسه قدسیه که بعد ها بنام اقدسیه تغییر یافت منصوب و سالها باین سمت باقی بود. پس از دولتی شدن مدارس مشاغل ذیل را عهده دار گردید:

مدیر مدرسه پرورش، مدیر مدرسه تجارت، عضو شورای عالی فرهنگ، رئیس اداره تحقیق اوقاف،

بعدها از خدمت دولت بازنشسته شد در سال ۱۳۳۳ ش در گذشت.

(مازندران ج ۲ ص ۱۴)

۱- جواهر الایمان، در اصول عقاید:

طهران، ۱۳۰۷ ق، سنگی، رقعی، ۸۱ ص.

صدیق الممالک ابراهیم بن اسدالله شیبانی:

(۱۲۵۷ ق-۱۳۲۷ ق)

در کاشان متولد شده از طایفه بنی شیبیه است. پدرش از عمال و ملاکین کاشان بوده. تا چهارده سالگی در آن شهر بتحصیل اشتغال داشته بعد باصفهان رفته و مشاغل مختلفی را عهده دار شده:

نویسنده دفتر حکومتی در زمان حمزه میرزا حشمت الدوله در اصفهان، عضو کتابخانه و اسلحه خانه در دیوانخانه سلطنتی، محاسب تلگرافخانه، مستوفی اصفهان، حکومت بلوکات اصفهان بتناوب، للذاجلال الدوله در حکومت شیراز، مأموریت بندر لنکه باتفاق میرزا احمدخان دریابگی حکمران بندر جنوب برای دفع طغیان شیخ بندر لنکه. از سنه ۱۳۱۶ ق ببعده مصدر شغلی قرار نگرفته گاهی در طهران و زمانی بکاشان از امور ملکی سرکشی مینموده.

تحصیلات طبی را تحت نظر معلمین آمریکائی انجام داده. اکنون مدت چهل سالست بشغل طبابت اشتغال دارد.

(نقل از خط مؤلف در سال ۱۳۳۶ ش)

۱- خیر المال فی حفظ صحه الاطفال:

سلطان آباد عراق، ۱۳۰۸ ش، سری، رقعی، ۱۶۳ ص.

۲- طریق رهائی از امراض وبائی:

طهران، بی تاریخ، سری، رقعی، ۱۷۷ ص.

ابراهیم شکورزاده:

(معاصر)

۱- صرف افعال و مورد استعمال زمانها در زبان فرانسه:

طهران، سری، وزیری، گوتمبرک، ۲۰۳ ص.

ابراهیم سعید العلماء شمس لاریجانی:

(۱۲۸۶ ق-۱۳۳۳ ش)

در شهر آمل متولد شده بعد از تحصیلات مقدماتی در ۱۳۱۲ ق بطهران آمده و علوم

مشرب طریقه نعمت الہی داشته و باصطلاح صوفیہ از منور علیشاہ تلقین شدہ و در سفر مکہ بصحبت حاج میرزا صفا و استاد غلامرضا شیشہ گر ساروی و حاج محمد کاظم سعادت علیشاہ فائز و در طهران نیز با حاج ملاشیر علی و صفی علیشاہ مراودہ داشته است.

در ماہ رجب ۱۳۲۷ ق در کاشان بمرض سکتہ قلبی در گذشت و در قبرستان دشت-افروز مدفون گردید .

(مجلہ یاد کار سال ۴ شماره ۱ ص ۱۹-۳۱)

سایر مآخذ : طرائق الحقایق ج ۳ ص ۲۵۰.

۱- منتخب التواریخ مظفری:

طهران، ۱۳۲۶ ق، سنگی، رحلی، خط مرتضی شریف نجم آبادی، ۵۵۱ ص.

میرزا ابراهیم خان شیرازی:

(- مرحوم)

۱- تاریخ مقدس:

(شرح حال حضرت رسول ص)

واشینگتن ارونیک آمریکائی، ترجمہ ابراهیم شیرازی، بتصحیح نقیب زادہ مشایخ طباطبائی طهران، ۱۳۰۴ ش، سربی، وزیر، ۳۲۵ ص.

ابراهیم صفائی:

(۱۲۹۲ ش - معاصر)

در یک خانوادہ روحانی در ملایر متولد شدہ. در مدرسہ آمریکائی ملایر و ہمدان بکسب دانش پرداختہ علوم ادبی را از آزاد ہمدانی و وحید دستگردی آموخت در سال ۱۳۱۵ ش در اهواز روزنامہ (خوزستان) را مینوشت. در طهران (نامہ ہفتگی عسی) را انتشار داد. شعر ہم میسراید. (سالنامہ

(کشور سال ہشتم)

۲- تاریخ ملایر:

طهران، ۱۳۳۹ ش، سربی،

۲- خیام و متر لینک:

طهران، سربی، جیبی، ۳۲ ص.

۳- دودمان عمید:

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، بغلی، ۱۶۱ ص.

۴- دیوان شعر:

طهران، ۱۳۳۸ ش، سربی، وزیر، ۱۶۴ ص

بانضمام تاریخ ملایر

۵- رازها:

(شعر)

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقمی، ۵۴ ص

۶- قصہ کنار دریا:

طهران، ۱۳۳۸ ش، سربی، جیبی، ۳۷ ص

۷- نالہا:

(شعر)

طهران، سربی، جیبی، ۱۲۸ ص.

۸- نہضت ادبی ایران در عصر قاجار:

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقمی، ۷۹ ص

طهران، چاپ دوم، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقمی،

بهندوستان تبعید شد ولی در شیراز بکمک مردم بنمایندگی مجلس شورای ملی انتخاب شد و در ۱۳۰۲ شمسی بطهران رهسپار گردید و در همانسال مدرسه صنعتی شیراز تأسیس نمود. در دوره پنجم مجدداً بسمت نمایندگی مجلس انتخاب شد: در سال ۱۳۱۱ بعلت توقیف روزنامه خود از سیاست کناره گرفت و بعداً در طهران مغازه خواربار فروشی باز نمود تا در ۱۳۲۲ ش در گذشت (دانشمندان و سخنسرایان فارس ج ۲ ص ۴۸۹)

۱- اولین راپرت مدرسه صنعتی فارس:

طهران، ۱۳۰۵ ش، سری، خشتی، ۴۲ ص،
ضمن مجله تعلیم و تربیت.

سید ابراهیم بن حسین بن رضابن بحر العلوم
مهدی طباطبائی:

(۱۲۴۸ ق - ۱۳۲۹ ق)

در نجف متولد شده مقدمات علوم را نزد افاضل آنجا فرا گرفته و بادیات شوقی وافر داشته در این رشته بدرجه کمال

۱۱۲ ص.

۹- هدیه صفائی:

طهران، سری.

۱۰- یادداشت‌های سفر همدان:

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، وزیر، ۵۹ ص

صنیع السلطنه ابراهیم بن احمد:

( )

مدیر مدرسه اقدسیه

۱- اخلاق مصور:

طهران، ۱۳۲۵ ق، سنگی.

طهران، ۱۳۲۷ ق، چاپ دوم، سری، خشتی،

۲۷۵ ص.

۲- ترکیب الحروف:

طهران، چاپ چهاردهم، سنگی، جیبی، ۹۴ ص.

۳- دستور ورزش:

تبریز، ۱۳۴۲ ق.

۴- معرفة البدایع فی الفنون والصنایع:

لسون دوشوز، ترجمه عیسی طبیب، دستور

ابراهیم صنیع السلطنه، جلد اول، طهران،

۱۳۲۴ ق، سری، خشتی، ۲۲۶ ص.

سید ابراهیم ضیاء الواعظین:

(۱۲۶۷ ش - ۱۳۲۲ ش)

در شیراز متولد شده و تاسن بیست و پنج

سالگی در موطن خود بتحصیل اشتغال داشته

پس از آن به هندوستان رفته و مدتی بامدیر

روزنامه حبل المتین در کلکته همکاری

مینموده

در سال ۱۲۹۵ شمسی در شیراز بزندان

انگلیسها افتاد پس از یکسال بطهران رفته

و در آنجا روزنامه (ایران آزاد) را تأسیس

کرد و در نتیجه مقالات انتقادی شدید

رسیده و بنظم شعر اشتهاار یافته است در ششم محرم ۱۳۲۹ ق در گذشت و در مقبره خانوادگی خود در نجف مدفون گردید .
(نقباء البشر ج ۱ ص ۴۵۷)
سایر مأخذ : شهداء الفضيلة ص ۴۳۶ ، اعیان الشیعه ج ۵ ص ۱۵۹ ، احسن الودیعه ج ۱ ص ۹۸ و ۵۴

۱- دیوان طباطبائی :
(عربی منظوم)

صیدا ، ۱۳۳۲ ق ، سری ، رقی ، ۳۸۸ ص .

دکتر ابراهیم عالمی :

(۱۲۸۸ ش - معاصر)

در طهران متولد شده پس از گذراندن تحصیلات ابتدائی و متوسطه و مدرسه حقوق در سال ۱۳۱۱ شمسی جزء محصلین اعزامی بفرانسه روانه شد و در آنجا بدریافت لیسانس حقوق و درجه دکتری در رشته عالی اقتصاد و حقوق عمومی نائل شد و در ضمن تحصیل حقوق مدرسه علوم سیاسی پاریس را نیز طی کرد پس از آن بایران مراجعت نموده در سال ۱۳۲۰ شمسی وارد دانشگاه

شده و تدریس علم اقتصاد بوی محول گردید .
(سالنامه دانشکده حقوق تحصیلی ۲۶ -
۱۳۲۸ ش باختصار)

۱- علم مالیه :

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، رقی ، ۷۲ ص .

ابراهیم شاه عالمی :

( )

۱- تاریخ حالات ایل بربری :

مشهد ، ۱۳۰۸ ، سری .

سلطان ابراهیم عامری :

(- معاصر)

۱- کماترین کبیر :

کماترین شرمز ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ،
کردونه تاریخ ۳۹ سری ، رقی ، ۲۰۶ ص .

میرزا ابراهیم عکاسبائی :

( )

پیشخدمت و عکاسباشی مظفرالدین شاه فاجار

۱- رساله لکه گیری :

ترجمه از فرانسوی ، طهران ، ۱۳۲۲ ق ،
سری ، جیبی ، ۴۹ ص .

شیخ فخرالدین عراقی ابراهیم بن شهریار

همدانی :

(حدود ۶۱۳-۶۸۸ ق)

کویا عراقی مانند مکی اسم باشد نه نسب . در حدود سنه ۶۱۱ ق در شهر همدان بدنیا آمده از کودکی زبانی فصیح و آوازی مؤثر و جانشوز داشته بطوریکه هنگام خواندن قرآن آواز شورانگیز او در دل مردمان تا آنجا ایجاد و تأثیر مینمود که اشک از دیدگان آنان جاری میساخت .

دوران تحصیلی او زودبسر آمد چه این کودک استعداد فراوان داشت تا آنجا که در هفده سالگی تمام قرآن را از حفظ داشت و در علوم اسلامی مانند فقه و حدیث و تفسیر و امثال آن در سراسر شهر همدان که در آنروز کار رونقی و وسعتی غیر از امروز داشت شهرت یافت و هر روز در یکی از مساجد شهر شاگردان بیشماری در محضر درس او حاضر میشدند.

بعدها تغییر مسلک داده و در همان جوانی بایکعده فلندران شهرهای شرقی ایران را پیموده تا به هندوستان رسید و بخانقاه شیخ بهاءالدین زکریای مولتانی پناه آورد. بعد از پایان دوره ریاضت، ملتانی دختر خود را بعراقی داد دوران اقامت عراقی در همد بیست و پنج سال طول کشید و بعد از وفات شیخ خود جانشین او گشت ولی خلافت او چندان بطول نیانجامیده از لکهنو بمسقط و از طریق شام بروم رهسپار شد در سال ۶۷۵ ق از روم بمصر رشام رفت و در آنجا مقیم شد. در هشتم ذی القعدة ۶۸۸ ق بشام در گذشت و در صالحیه دمشق در جوار قبر محیی الدین ابن العربی بخاک سپرده شد (مجله یادگار سال ۴ شماره ۷ و ۶)

۱- ترجیع بند :

(شعر)

شیراز، ۱۳۱۷ ش، سربی، رقعی، ۵۴ +
۲۹۹ ص، ضمن عوارف المعارف، طهران،
۱۲۸۵ ق، سنکی، رقعی، ضمن عوارف المعارف.

۲- دیوان شعر:

طهران، چاپ سوم، ۱۳۳۸ ش، سربی، وزیر،
بکوش سعید نفیسی، ۴۴۶ ص.

لاهور، سنکی.

بمبئی، ۱۳۲۶ ق.

کانپور، ۱۳۲۶ ق سنکی، ۲۴۳ ص.

لکهنو، سنکی.

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، وزیر، باهتمام

سعید نفیسی، ۴۴ + ۳۸۷ ص.

۳- عشاقنامه :

(مثنوی)

بمبئی، ۱۳۵۷ ق، سربی، وزیر، با ترجمه

انگلیسی از پرفسور آرتور ج. آربری. ۱۰۰

+ ۸۴ + ۲۲ ص.

سید ابراهیم بن محمد باقر موسوی حائری

قزوینی :

(۱۲۶۴ ق)

سید جلیل فاضل نبیل سید العلماء و رئیس الاصولیین النبلاء، یا والده خود از محال قزوین بکرمانشاهان رهسپار شده و میبادی علوم بر فضلی آنجا قرائت نمود تا آنکه یگانه زمان و ریاست تدریس باو منتهی گردید.

در نامه دانشورانست که وی بعد از شریف العلماء در عرشه منبر افادات او را مسلم آمد و در مدرسه حسن خان سردار واقع در کربلا مجلس درس بیاراست فحول افاضل دور منبر او بهزار نفر میرسید و از مدرسش بسی مجتهدین فخام برخاست. در سال ۱۲۶۴ ق بوباء عراق در گذشت و نزدیک درب صحن امام حسین ۴ مقابل قبر شیخ محمد حسین صاحب فصول مدفون گردید.

(فوائد الرضویه ج ۱ ص ۹)

۱- ضوابط الاصول :

(عربی)

طهران، ۱۲۵۸ ق، سنگی، رحلی .
طهران، ۱۲۷۱ ق ، سنگی ، رحلی، بتصیح
سید حسین بن احمد موسوی خوانساری ،
بی شماره صفحه، در هاشم آن نتایج الافکار .
طهران، ۱۲۷۵ ق، سنگی، رحلی، خط ملا-
علی خوانساری، با اهتمام محمد نصیر و علی-
اکبر خوانساری، بی شماره صفحه .

۲- نتایج الافکار:

(در علم اصول)

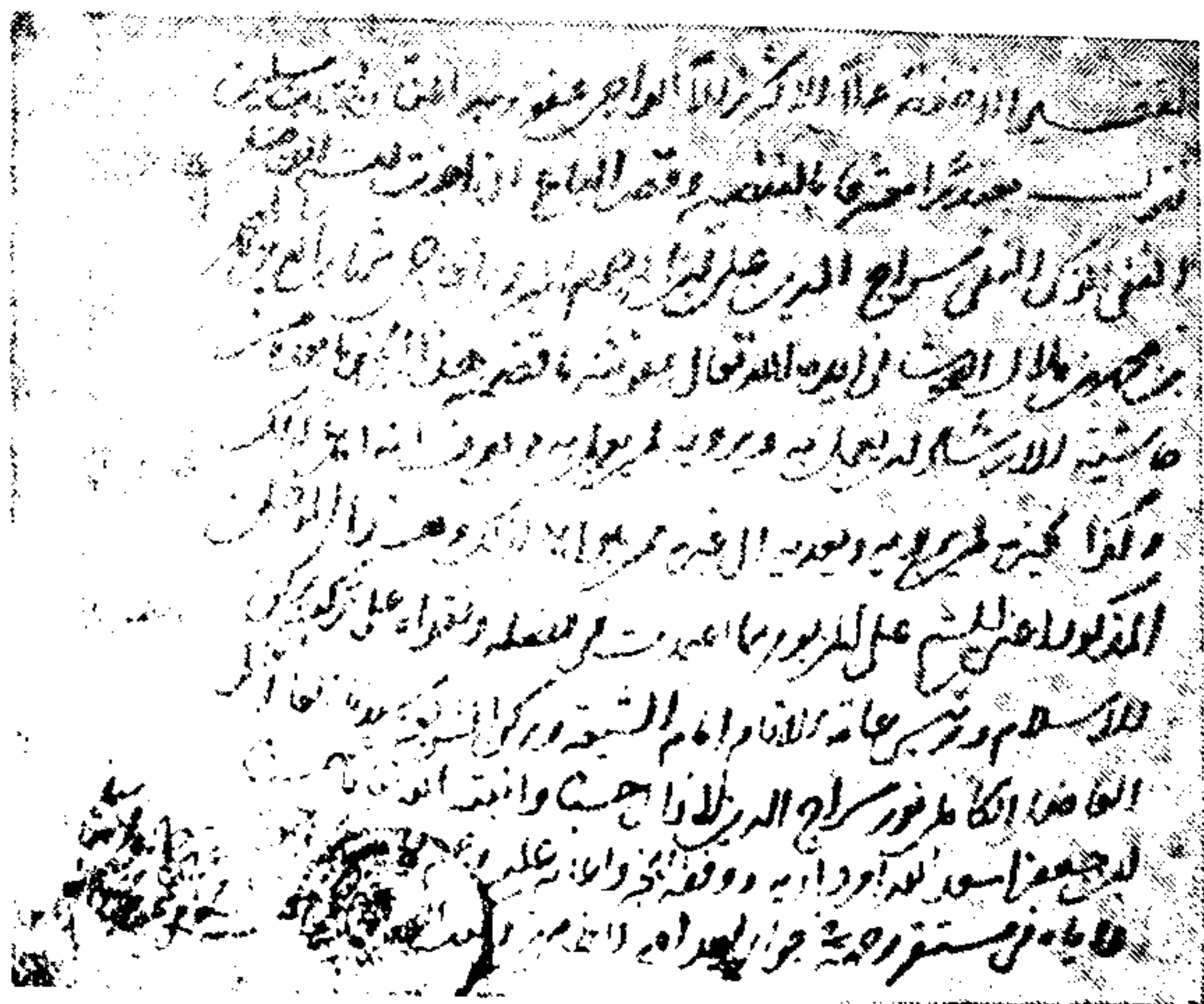
ایران، ۱۲۷۱ ق، سنگی، رحلی، خط حسن
ابن موسوی خوانساری ، بی شماره صفحه ،
در هاشم ضوابط الاصول، ایران، ۱۲۷۵ ق ،
سنگی، رحلی، ۴۲۴ ص.
ایران، ۱۲۸۵ ق، سنگی، رحلی .
بمبئی، ۱۲۵۰ ق، سنگی .

شیخ ابراهیم بن سلیمان قطیفی بحرانی:
(از علمای قرن دهم هجری)

شیخ اجل اکمل فاضل صالح عالم ربانی
معاصر محقق ثانی و صاحب تصانیف فائده
واجازات نافع و مقامات عالیه . این شیخ
با آنکه از شیخ علی محقق کرکی روایت
میکند معارضات بسیار با او دارد بلکه
جمله از رساله های او رد است بر مطالب
شیخ محقق

(فوائد الرضویه ص ۶ باختصار)

صاحب ترجمه در سال ۹۴۷ ق در قید
حیات بود و از قطیف بنجف و حله آمده .
بگفته میرزا عبدالله افندی او با عزیزالدین
آملی و شیخ علی کرکی در مجالس درس
شیخ علی بن هلال جزائری همدرس بوده اند
ولی از اجازه قطیفی برای شمس الدین محمد

۳- مبین الحق و یحل المشکل الذی یفرق بین الحق والباطل :

طهران، بی تاریخ، سنکی، رقمی، ۳۲۰ ص،
در هاشم آن خلاصه ترجمه جلد ۳ بحار الانوار
از محمد ولی ارومیه
طهران، ۱۳۲۸ ق، سنکی، جیبی، ۲۵۷ ص.

ابراهیم کاویان:

۱- آخرین روزیک محکوم: (- معاصر)

ویکتور هوگو، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳
ش، سربی، رقمی، ۷۸ ص.

۲- آهنگ شیراز:

طهران، بی تاریخ، سربی، رقمی، ۸۲ ص.

۳- گوژپشت نتردام:

ویکتور هوگو، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳ ش،
سربی، رقمی، ۲۳۱ ص.

چاپ سوم، طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقمی،
۲۳۱ ص.

۴- مشکلات قضائی:

آباد، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقمی، ۴۹ ص.

ابراهیم کتابچیان:

(- معاصر)

ابن حسن استرآبادی ظاهر میشود کہ از
علی بن ہلال بیک واسطہ روایت میکند
تاریخ اجازہ مزبور ۹۲۰ ق و در ایام مجاورت
او در نجف بودہ. سید شرف الدین حسینی
مرعشی پدر قاضی نور اللہ شوشتری و سید
نعمت اللہ حلی از شاگردان قطیفی بودہ اند
(دائرة المعارف الاسلامیہ عبدالعزیز جواہر
کلام شماره ۲ ص ۹۳)

سایر ماخذ: سفینة البحار ج ۱ ص ۷۷.

۱- رسالہ رضاعیہ:

(عربی)

۲- سراج الوہاج لدفع لججاج قاطعة اللجاج فی مسئلة الخراج:

(عربی)

۳- سراج الوہاج فی حرمة الخراج و نقض قاطعة اللجاج:

(عربی)

طهران، ۱۳۱۵ ق، سنکی، وزیر، ۲۰۴
ص، ضمن کلمات المحققین.

طهران، ۱۳۱۳ ق، سنکی، وزیر، ۱۴۶
+ ۱۹۰ ص، ضمن کلمات الرضاعیات
والخراجیات.

شیخ ابراهیم بن محسن کاشانی:

(- ۱۳۴۵ ق)

۱- (الف) ایفاظ الاغنیاء:

(ب) محاسبة النفس:

(ج) البشارات فی وظائف الطبقات:

۳ جلد، طهران، ۱۳۱۷ ق، سنکی.

۲- صحیفة الہادیة والتحفة المہدویة:

(عربی و فارسی)

(توفیعات و ادعیہ منسوبہ نقائم ۴)

طهران، ۱۳۱۸ ق، سنکی، رقمی، خط
مصطفی بن محمد نجم آبادی، ۲۵۷ ص.

(۱۱۸۰ ق - ۱۲۰۲ ق)

شیخ اجل افقه عالم ربانی متدرالعلوم
والحکم و الآثار و مرکز دائرة الفضلاء
الاخبار رکن الشیعة و شیخنا الجلیل المنزلة
والمقدار . معروف بکرباسی و در احفان
متوطن بوده صاحب السروضات گفته
کرباسی لقب پدرش بوده و بعات اینکه
مدتی در مجله حوض کرامین هرات انامت
داشته اورا کرباسی خطاب می کرده اند .
وی نزد بحر العلوم و شیخ جعفر نجفی و
سید عالی صاحب ریاض وسید محسن کاظمی
تلمذ کرده و مجالس درس محقق بهبائی را
درک نموده است . در بعضی مجامع است
که یکسال شب تا صبح برای درک عمل شب
قدر بعبادت قیام نمود . هرگاه در خارج
از او فتوایی می پرسیدند میگفت برسانه
رجوع کنید و در عبادت منتهی خضوع و
خشوع و حضور قلب داشت . روزی یکی از
فضلاء در منبر از قول سیدالشهداء گفت
یازینب یازینب، کرباسی در حضور جمعیت

۱- آئین رستگاری :

۲ جلد، طهران، ۱۳۱۷ ش، سربی، وزیری،
۴۵۶ + ۵۰۴ ص.

شیخ محمد ابراهیم بن عبدالرحیم کلباسی
اصفہانی :

(حدود ۱۳۰۰ ق - ۱۳۵۷ ق)

در نجف متولد شده ، از شاگردان سید
محمد باقر درجه و شیخ محمد حسن فشارکی
است . در طهران مقیم بوده و در مسجد
محمویه اقامه جماعت مینمود . در این
شهر وفات یافت و در حضرت عبدالعظیم
مدفون گردید .

(فهرست رضویه ج ۵ ص ۶۰۳)

۱- اناضات عظیمیه در آداب شرعیه :

طهران، ۱۳۴۸، سربی، رفعی، ۵۰ ص.

۲- تذکرة العظیمیه :

طهران، ۱۳۴۶ ق، سربی، رفعی، ۱۳۴ +
۷۲ ص.

(شرح حال حضرت عبدالعظیم ، امامزاده
حمره . امامزاده داود، خانواده کلباسی)

۳- خصایص عباسیه :

طهران، ۱۳۵۸ ق، سنگی، رفعی، خطاسد-
الله بن محمد کاظم موسوی، ۲۷۴ ص، خاتمه
عکس مؤلف.

۴- فوائد السنیة فی مسائل الفقہیة :

(عربی)

طهران، ۱۳۴۴ ق، سنگی، رفعی، ۲۲۵ ص.

۵- نجات البشر :

طهران، سنگی.

حاج ابراهیم بن محمد حسن کاخی کرباسی
اصفہالی :

با صدای بلند بآن واعظ پرخاش کرد و گفت امام (ع) در این مورد یک دفعه یا زینب فرمود نه دو دفعه. در یکی از اجازات خود بپیرادران دینی و اخلاء ایمانی اعلام کرده که بآقا محمد فرزندم حضوراً گفته ام راضی نیستم ترك نماز جماعت کرده ولو يك نماز بغير جماعت بگذارد.

در سنه ۱۲۶۲ ق برحمت ایزدی پیوست و در تخت فولاد مدفون گردید.
(فوائد الرضویه ج ۱ ص ۱۰)

سایر مآخذ: الذریعه ج ۲ ص ۹۷، فهرست فاضلیه ص ۱۵۰، فهرست سپهسالار ج ۱ ص ۵۴۵، هدیه الاحباب ص ۴۰ و ۲۲۷، فهرست کتابخانه معارف ص ۹۹، تذکره القیوم.

۱- اشارات الاصول :

(عربی)

۲ جلد، طهران، ۱۲۴۵ ق، سربی، وزیری بزرگ، چاپ معتمدی، ۲۸۱ + ۵۶۴ ص.

۲- الرسالة الخمس عشر:

(عربی)

طهران، سنگی.

۳- منهاج الراهیة الی احکام الشریعة :

(عربی)

طهران، ۱۲۶۳، سنگی، رحلی، خط فقه علی- اصفهانی، بی شماره صفحه.

۴- نخبه:

طهران، ۱۲۵۴ ق، سنگی، ناشر عبدالمحمد لواسانی.

طهران، ۱۲۸۱ ق، سنگی، خشتی، بی شماره صفحه.

طهران، ۱۲۹۸ ق، سنگی، خشتی، بی شماره

صفحه، با حواشی شیخ مرتضی انصاری و جناب میرزا.

طهران، ۱۳۰۶ ق، سنگی، خط احمد تفرشی، بی شماره صفحه، با حواشی شیخ مرتضی انصاری و جناب میرزا.

طهران، ۱۳۱۲ ق، سنگی، خشتی، ۱۲۲ ص، با حواشی حاج میرزا حسین حاج میرزا خلیل.

طهران، ۱۳۲۶ ق، سنگی، خشتی، ۱۲۹ ص، با حواشی ملا محمد کاظم خراسانی و میرزا محمد تقی شیرازی.

طهران، ۱۳۲۸ ق، سنگی، با حواشی شیخ انصاری و جناب میرزا، و حاج سید اسدالله اصفهانی و سید حسین کوهکمری و حاج میرزا حسین خلیلی و سید جمال افجه و میرزا حسن آشتیانی.

طهران، ۱۳۰۰ ق و ۱۳۰۷ ق و ۱۳۱۳ ق و ۱۳۱۷ ق و ۱۳۲۳ ق و ۱۳۲۹ ق.

اصفهان، ۱۲۴۶ ق، سربی، رقی، بی شماره صفحه.

بمبئی، ۱۳۱۶ ق، سنگی، رقی، ۱۵۲ ص، با حواشی میرزا محمد تقی شیرازی.

بمبئی، ۱۳۱۸ ق، سنگی، رقی، ۱۲۰ + ۲۰ ص، با حواشی میرزا ابراهیم

محلای شیرازی و سید کاظم یزدی.

بمبئی، ۱۳۱۱ ق، سنگی، وزیری، ۱۴۴ ص.

بمبئی، ۱۳۱۰ ق، سنگی، وزیری، ۲۴۳ ص.

لکهنو، ۱۲۹۹ ق، سنگی، وزیری، ۲۴۳ ص.

شیخ تقی الدین ابراهیم بن علی جبعی کفعمی:

(۸۴۰ ق - حدود ۹۰۰ ق)

در لویز از فرای توابع جبل عامل متولد شده. ثقه جلیل فاضل ادیب محدث شاعر

سیدین طاوس.

۳- مختصر المصباح (عربی) ادعیه:

(جنة الواقية و خنة الباقية)

تبریز، ۱۳۱۴ ق، سنکی، جیبی، مطبعه
مشهدی اسد آقا، ۱۴۵ ص.

۴- مصباح کفعمی (عربی) ادعیه:

(جنة الامان الواقية و خنة الايمان الباقية)

بمبئی، ۱۳۱۲ ق، سنکی، وزیر، ۳۹۲ ص.
طهران، ۱۳۲۱ ق، سنکی، رحلی، ۷۷۴ ص.
طهران، ۱۳۲۶ ق، سنکی، وزیر، ۴۰۰ ص.
طهران، سنکی، با اهتمام شیخ فضل الله توری.

ابراهیم کو کلان:

(- معاصر)

۱- اصول آموزش و ورزش:

طهران، ۱۳۲۳ ش، سربی، خشتی، ۴۰۸ ص

۲- جغرافیای نظامی ایران:

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، خشتی، ۳۲۸ ص

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، خشتی، ۳۴۳ ص

۳- جغرافیای نظامی کشورهای همجوار

ایران:

(شوروی، عراق، پاکستان)

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، خشتی، ۶۸ ص

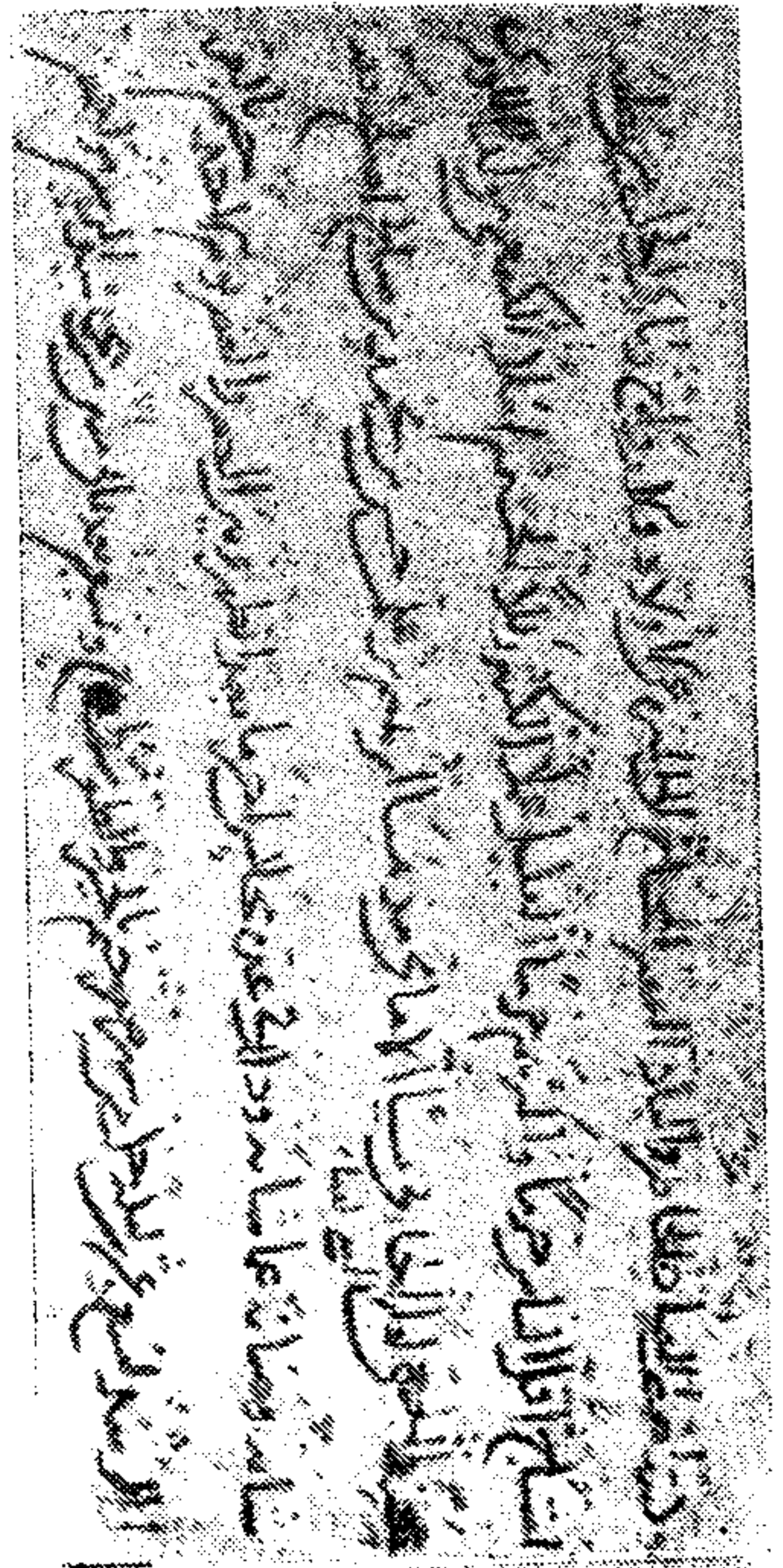
ابراهیم بن محمد اسمعیل کو کلانی اصفهانی

جوهری متخلص بگوهر:

(۱۳۴۲ ق - معاصر)

در اصفهان متولد شده تا دلاس سوم
مدرسه متوسطه درس خوانده بعداً بزرگ
سال بتحصیل علوم قدیمه پرداخته و بعد
ضعف اعصاب دست از تحصیل کشیده مطالعه
و تصنیف اوقات میگذراند.

(تذکره شعرای معاصر اصفهان ص ۴۰۶)

نبیل شابدزاهد بوده . پندرش از اعظم فقهاء
و برادرش شیخ احمد صاحب زبدة البیان
فی عمل شهر رمضان است . بکفته اعیان الشیعة
در کربلا مقیم بوده و در اواخر عمر بجهل
عامل رفته و در آنجا وفات نموده و در قریه
جیشیت مدفون گردید.

(فوائد الرضویه ص ۷)

۱- حاشیه علی المصباح:

(در هامش مصباح چاپ شده است)

۲- محاسبة النفس (عربی) اخلاق:

طهران، ۱۳۲۰ ق، سربی، رفعی، ۱۵۲
+ ۴۹ ص، با کشف الريبة و محاسبة النفس

۱- علوم و عقاید:

(بخش اول شرح حال حکماء و ادباء و نویسندگان معاصر)
اصفهان، ۱۳۳۱ ش، سربی، رقی، ۱۱۶ ص.

ابراهیم گرانفر:

(معاصر)

۱- لزوم قطعی تغییر خط:

(تاریخ پیدایش خط و منشأ خط فعلی)
طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقی، ۱۴۶ ص.

شیخ ابراهیم استرآبادی ملقب نگر کین:

(۹۵۸ - ق)

از علمای قرن دهم هجری متوفی ۹۵۸ ق
کتاب حسنیہ منسوب بابوالفتوح رازی را
بفارسی ترجمه کرده. نسخه خطی ترجمه در
کتابخانه خوانساری در نجف بوده.

(دائرة المعارف الاسلامیه شماره ۲ ص ۱۰۰)

۱- ترجمه رساله الحسنیه:

اصفهان، ۱۲۴۴ ق، سربی، رقی، در اولین
زمان دائرشدن چاپخانه در آنجا.
شیراز، ۱۳۲۸ ق، سربی، رقی، ۱۰۲ ص،
هند ۱۳۰۳ ق، سنگی.

طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی، چاپخانه آفتاب،
طهران، ۱۳۷۱ ق، سنگی، وزیری، ۳۸۵ +
۱۹۴ ص، ضمن حلیة المتقین.

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، وزیری، ۳۶۸ ص،
ضمن حلیة المتقین.

ابراهیم گلستان:

(معاصر)

۱- آذرماه آخر پائیز:

طهران، سربی، رقی، ۱۱۸.

۲- دارالمجانین سیاسی در آمریکا:

ژرژ برناردشاو، ترجمه، طهران، سربی،
رقی، ۱۴ ص.

۳- زندگی خوش کوتاه فرانسیس مکومبر:

ارنست همینگوی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۸
ش، سربی، رقی، امیر کبیر، ۷۴ ص.

۴- شکار سایه:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقی، ۲۲۲ ص.

۵- کشتی شکسته ها:

(۱) کافر، جک لندن، ترجمه شجاع الدین
شفاء.

(۲) شیطان ودانیل و بستر، ویلسنت بنه،
ترجمه گلستان.

(۳) صورت سنگی بزرگ، نانائیل هاتورن،
ترجمه مهدی بهره مند.

(۴) کشتی شکسته ها، استفن کراپن، ترجمه
گلستان.

(۵) من احمق هستم، شرود آندرسن، ترجمه
ویکتوریا بهرامی.

طهران، بی تاریخ، سربی، رقی، مطبوعات
صفی علیشاه، ۱۶۲ ص.

(۱) کشتی شکسته ها (۲) آنروز که شب شد

(۳) شیطان ودانیل و بستر (۴) در تبعید

(۵) برفهای کلیمانجارو، ترجمه گلستان

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقی، کانون
دنیا و هنر، ۱۷۲ ص.

۶- کلبه سرخ پوستان:

ارنست همینگوی، ترجمه، سربی.

۷- ماتریالیسم دیالکتیک و ماتریالیسم

تاریخی:

استالین، ترجمه، طهران، سربی، رقی،

ق در سامرا ماند بعد بشیر از رهسپار شد تا
آخر عمر در آنجا بود، در شب ۲۴ صفر
۱۳۳۶ ق در گذشت.

(فوائد الرضویه ج ۱ ص ۱۲)

سایر مأخذ: اعیان الشیعه ج ۵ ص ۴۳۴ ،
دائرة المعارف الاسلامیه جواهر دلام شماره
۲ ص ۱۰۵ ذباج البیروج ص ۲۲.

۱- الدرر الافکار فی صلح حق الخیار:

(عربی)

طهران، ۱۳۲۳ ق، سنگی.

ابراهیم مدرسی:

۸- مار کس و خلاصه از اصول مار کسیم:

و.ی. استالین، ترجمه، طهران، سربی،
رقعی، ۴۶ ص.

۹- هکلبری فین:

مارک تواین، ترجمه، طهران، ۱۳۳۸ ش،
سربی، رقی، ۳۰۸ ص.

صدیق خلوت محمد ابراهیم بن احمد محلاتی

خلوتی:

(۱۲۵۲ ق-)

در جوانی بگرام بچگی دربار ناصرالدین
شاه بخدمت مشغول شده بعد به پیشخدمتی
خلوت اختصاص یافته و بدین مناسبت متخلص
بخلوتی گردید بعد از چندی آثار سودا در
اطراف گوش و بینی او هویدا علاوه بر کراهت
منظر بنقل سامعه نیز مبتلا شد با این حال
مورد الطاف بود. اکنون که سنه ۱۳۰۳ ق
میباشد پنجاه و یکسال عمر دارد.

(مقدمه آداب ناصری باختصار)

۱- آداب ناصری در اخلاق:

طهران، ۱۳۰۱ ق، سنگی، رقی، ۲۵۴ ص.
طهران، بی تاریخ، سنگی، رقی، خط محمد
رضا سلطان الکتاب، ۱۱۸ ص.

۲- مجموعه البلاغة:

(الف) کتاب آداب ناصری (ب) دیوان مظفری
(شعر)

طهران، ۱۳۲۲ ق، سنگی، خشتی، ۳۴۰ ص.

میرزا ابراهیم بن محمد علی محلاتی

شیرازی:

(- ۱۳۳۶ ق)

از شاگردان حجة الاسلام جناب میرزای
بوده و بعد از وفات استاد خویش تا سنه ۱۳۱۵

(- معاصر)

سردبیرسی و شش ساله مجله ترقی که روزنامه نگاری را از دوره تحصیلی دبیرستان از روزنامه (آزادی) مشهد آغاز نموده و از بدو تأسیس مجله ترقی عنوان سردبیری آنرا داشته است (مجله آشفته شماره دهم دوره نهم مورخه ۱۳۳۳ ش.)

۱- پنجه خونین:

طهران، ۱۳۲۸ ش، سربی، رقی، ۱۸۱ ص، چاپ دوم.

طهران، چاپ چهارم، سربی، رقی، مجله توفیق، ۲۰۱ ص.

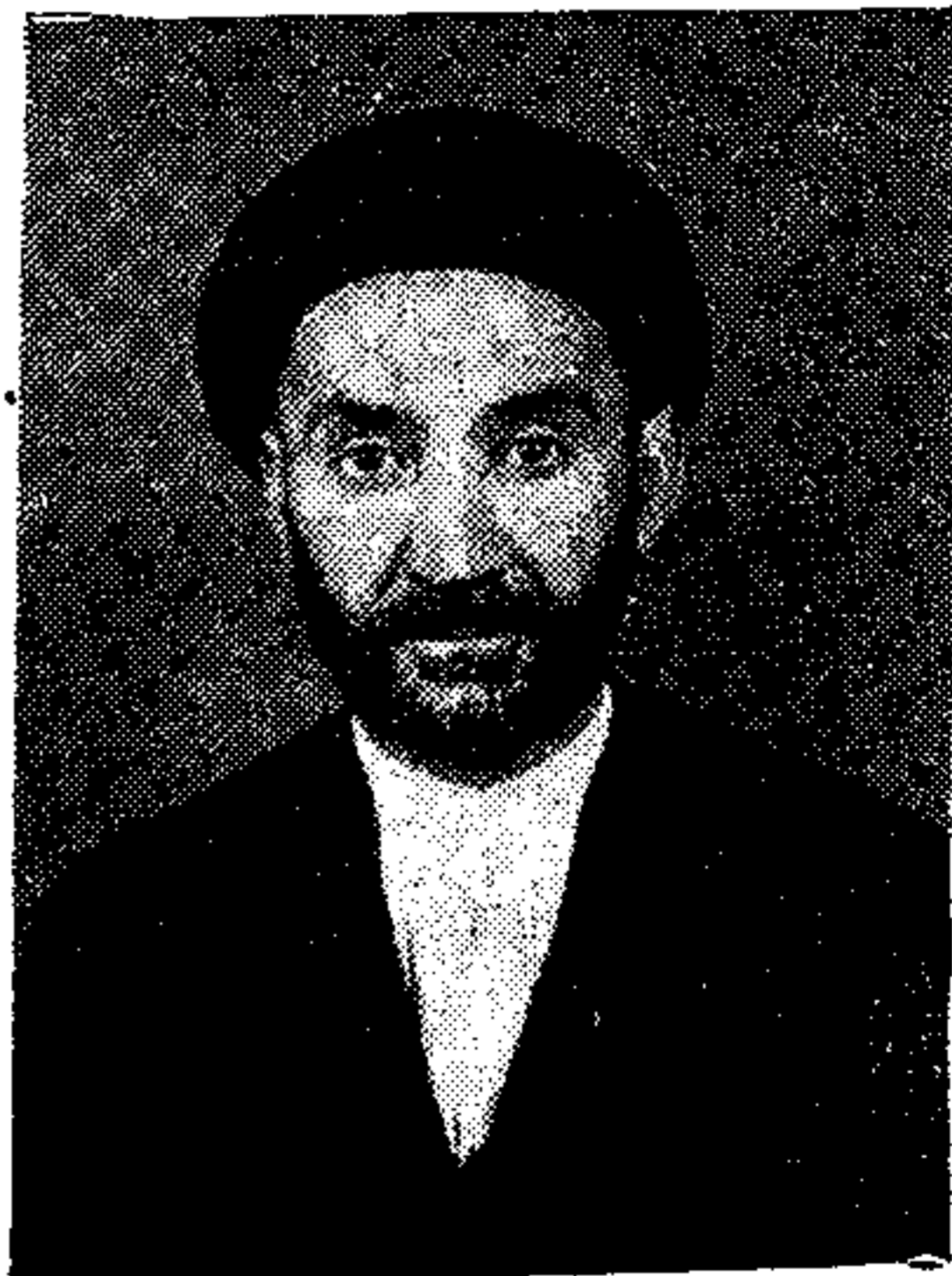
۲- عروس مداین:

چرچی زیدان، ترجمه، طهران، سربی، رقی، ۲۶۵ ص.

۳- عشق شوم:

طهران، بی تاریخ، سربی، رقی، ۱۳۹ ص.

سید ابراهیم بن (سید رسول مشهور به سید بشیر) مرتضوی میانجی:

(۱۳۳۲ ق - معاصر)

در طهران اقامت دارد . شرح نهج البلاغه ملا صالح قزوینی و حقایق و قره العیون ملامحسن فیض را با حواشی بطبع رسانیده است

۱- العیون العبری فی مقتل سید الشهداء :

(عربی)

طهران، ۱۳۲۹ ق، سربی، رقی، اسلامی، ۳۳۶ ص.

میرزا ابراهیم مسعودی قمی :

(- ۱۳۲۵ ش)

در سال ۱۳۲۹ ق نماینده مجلس شورای ملی بوده است.

۱- اجوبة الوفیه در علم صرف:

طهران، سربی.

۲- تاریخ تمدن اسلامی :

چرچی زیدان، ترجمه، طهران، ۱۳۲۹ ق،

سربی، رحلی، ۱۹۱ ص.

۳- باسه خواهر رشید :

طهران، بی تاریخ، سربی، چرچی، ۳۹۱ ص.

۴- عقد الجمال در معانی و بیان و بدیع:

طهران، سربی.

د- مدارج القرائه:

۳ جلد ، طهران.

محمد ابراهیم حسام الشعراء مشتری

خراسانی:

(۱۳۰۵ ق)

از مردم مشهد مقدس بوده و در طهران منشی است مابین سخنوران وقت باستانی و تتبع تام مسلم بوده بالخصوص در هجرت سلطی عظیم داشت و در علم قافیه و عروض از اجله اساتید محسوب میگردد و کثیراً بامیرزا مایل احضار میشدند و در حضور همایونی مثل جریر و فرزدق در حق یکدیگر بطعن می- پرداختند و مهاجرات میورزیدند . فوت وی

در ۱۳۰۵ ق اتفاق افتاد

(المآثر و الآثار ص ۲۰۷)

سایر ماخذ: کنج شایگان.

۱- سفرنامه حاج میرزا مشتری بمکه:

(شعر)

طهران، ۱۳۰۰ ق، سنگی، خشتی، بی شماره

صفحه ددخاته شمس المناقب.

سید ابراهیم مفتاح یمن السلطنه:

(۱۳۳۲ ش)

پس از ختم تحصیلات خود در بیروت و مجاز شدن در علم حقوق در فرانسه بایران آمده و داخل خدمت دولت شد و بریاست اداره تنقیح لوایح قوانین و بعد از آن به اداره قوانین انتقال یافت. در تیر ماه ۱۳۳۲ شمسی در طهران در گذشت و در آرامگاه ظهیرالدوله مدفون گردید.

(روزنامه اطلاعات شماره ۸۳۲۱ ، مقدمه

کتاب حقوق بشری)

۱- پیمانۀ خواجه حافظ:

(پاسخ کسروی)

طهران، سربی، رقعی، ۵۷ ص.

۲- حقوق بشری و اساس سیاست مملکت:

جلداول، طهران، ۱۳۳۱ ق، سربی، خشتی،

۱۰۸ ص.

۳- علم و ادب:

۳ جلد، اصفهان ۳۰۷-۳۰۹ ش ، سربی ،

خشتی، ۲۱۷+۹۶+۲۱۱ ص.

میرزا ابراهیم منشی دوم قونسولگری روس

در تبریز:

( )

۱- تحقیق و چگونگی مرض وبا و معالجه آن:

تبریز، ۱۳۰۷ ق ، سنگی، رقعی، بی شماره

صفحه .

مهندس ابراهیم بن رضای مهدی خراسانی:

(۱۲۸۰ ش - معاصر)

تحصیلات عالیۀ خود را در دانشکده حقوق در رشته سیاسی و همچنین دانشکده کشاورزی آلمان انجام داده است. مشاغل مختلفی را در وزارت کشاورزی پیغموده و مدتی مدیر کل

دکتر ابراهیم نعمت‌اللهی:

(۱۲۸۲ ش - معاصر)

دراصفهان متولد شده تحصیلات ابتدائی و چهار سال اول متوسطه را در آن شهر و دو سال آخر متوسطه را در طهران بپایان رسانیده سپس دوره پنج ساله دانشکده پزشکی طهران را گذرانیده و در ۱۳۰۷ ش، با اولین دسته دانشجویان اعزامی بفرانسه رفته و دانشکده پزشکی آنجا را تمام کرده و مدت دو سال نیز در آزمایشگاه فیزیولوژی دانشکده پزشکی پاریس تعلیمات لازمه را فرا گرفته پس از آن با ایتالیا رفته و طرز مبارزه با مالاریا را مطالعه و بایران بازگشت و عهده دار مشاغل ذیل گردید:

دانشیار و رئیس آزمایشگاه فیزیولوژی، تصدی کرسی فیزیولوژی، استاد کرسی فیزیولوژی و رئیس آزمایشگاه آن، معاون دانشکده پزشکی، بازرس آموزشگاههای بهداشتی شهرستانها، سرپرست دانشکده های پزشکی ولایات.

(راهنمای دانشگاه ج ۲ ص ۷۵)

وزارت کشاورزی و رئیس دانشکده کشاورزی کرج بوده چندی نیز استاندار خوزستان و مازندران بوده. سومین بارست که بوزارت کشاورزی انتخاب شده است.

(وزنامه اطلاعات اسفند ۳۹)

۱- درباره لایحه اصلاحات اراضی:

طهران، ۱۳۳۸ ش، سربی، رفعی، ۲۶ ص.

میرزا ابراهیم نشاط:

( )

منشی اول سفارت فرانسه

(روزنامه ایران سلطانی شماره ۱۵، سال

۱۳۲۳ ق)

۱- پل وورژنی:

برناردن دوسن پیر، ترجمه، طهران، ۱۳۲۴

ق، سربی، رفعی، ۱۴۳ ص.

۲- تبح اندلس:

جرجی زیدان، ترجمه از عربی، طهران،

۱۳۲۳ ق، سربی، خشتی، ۳۴۹ ص.

۳- گتها، حنک ژرمن و روم:

۷ جلد، طهران، ۳۰۶ ش، سربی.

۱- اصول تغذیه و ویتامین‌ها و آویتامینوزها وفوائد ورزش:

طهران، ۱۹۴۷ م، سربى، خشتى، نشریه
بیمارستان شوروى، ۱۵ ص.

۲- فیزیولوژی:

طهران، ۱۳۱۸ ش، سربى، وزیرى، ۶۰۰ ص.
طهران، ۱۳۲۰ ش، سربى، وزیرى، شرکت
طبع کتاب، ۵۵۸ ص.

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربى، وزیرى.

۳- فیزیولوژی ترشحات داخلی و خارجی:

طهران، ۱۳۳۲ ش، سربى، وزیرى، شرکت
سهامى چهر، ۳۷۷ ص.

۴- فیزیولوژی عمومی و اختصاصی اعصاب:

طهران، چاپ چهارم، سربى.

۵- فیزیولوژی غده‌های مترشحه داخلی:

طهران، چاپ پنجم، سربى.

طهران، ۱۳۱۷ ش، سربى.

بدایع نگار محمد ابراهیم بن محمد مهدى نواب طهرانى:

(۱۲۹۹ ق)

از مورخین دولت بود و در انشاء و ترسل
یدببضا مینمود، فنون شعریه جماله را
میرداخت و در دیوان اعلى از نویسندگان
و منشیان دفتر وزارت خارجه بود. قبر
والدش در ابن بابویه مقابل مقبره شیخ جعفر
نورى است ولى خود او در نجف مدفونست
(المآثر و الآثار ص ۱۸۶)

از منشیان و مورخین و ادبای عصر ناصر-
الدین شاه بوده و در نیمه ربیع الاول ۱۲۹۹
ق در گذشته و جنازه اثر را بنجف نقل دادند

و مدتی منشی وزارت خارجه بوده. شرح
نهج البلاغه ابن ابى الحدید چاپ سال ۱۲۷۱
ق خطا و میباشد.

(مجله یادگار سال ۳ شماره ۴ ص ۸ و
سال ۵ شماره ۱ و ۲ ص ۱۲۷)

سایر ماخذ: فهرست سه سالار ج ۲ و ۴ ص
۱۴۲ و ص ۱۱۸، اعیان الشیعه ج ۵ ص
۴۶۶.

۱- ترجمه عهدنامه مالك اشتر:

طهران، سنگى.

۲- خسروى نامه:

(شعر)

طهران، ۱۲۸۶ ق، سنگى، درهامش، مخزن-

الانشاء

۳- فیض الدموع:

(ترجمه لهوف)

طهران، ۱۲۸۶ ق، سنگى، خط کلهر، بی شماره

صفحه

ابراهیم نیک سیر:

(- معاصر)

۱- چند موضوع طبى و روانشناسى:

طهران، ۱۳۳۱ ش، سربى، رفعى، ۱۹۱ ص.

طهران، چاپ دوم، ۱۳۳۵ ش، سربى، وزیرى

۱۶ + ۲۰۰ ص.

۲- روانشناسى عمومى و اجتماعى:

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربى، وزیرى، ۲۲۴ ص،

در مقدمه هلس مؤلف.

۲- طب و روانشناسى:

طهران، ۱۳۳۵ ش، چاپ دوم، سربى، رفعى،

۲۱۶ ص.

بازرگانی در سازمان برنامه ، مدیر عامل شرکت سهامی کارخانجات شیمیائی در سازمان برنامه ، عضو کمیسیون نفت ، رئیس مناطق نفت خیز ، مدیر عامل بنکاء مستقل آبیاری . در سال ۱۳۳۶ ش بمنظور شروع بکارهای آزاد از شغل دولتی استعفا نموده است .

(نقل از خط مؤلف)

۱ - دروهای صنایع ایران و طرح اداره امور آن:

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، رقمی ، ۷۸ ص .

۲ - طرح آب و برق و اصلاحات اراضی :

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سری ، وزیر ، ۳۰۰ ص .

۳ - نفت در دنیا و ایران :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سری ، رقمی ، ۱۹۸ ص .

۴ - ابراهیم یونسی بانه :

(- معاصر)

۱ - آرزوهای بزرگ :

چارلز دیکنس ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، رقمی ، ۵۶۹ ص .

۲ - ابراهیم بن علی :

( )

۱ - شرح شروط اربعین فی جلوس معتکفین :

(فقه حنفی)

هند ، سنگی .

۲ - قاضی ابراهیم بن نور محمد :

( )

۱ - شمس اللغات :

۲ جلد ، کلکته ، ۱۲۳۰ ق - ۱۸۰۶ م .

مهندس ابراهیم همایونفر :

(۱۲۹۰ ش - معاصر)

تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در طهران بیابان رسانده پس از آن در سال ۱۳۱۰ فی برای ادامه تحصیلات عازم فرانسه شده و پس از شش سال باخذ دیپلم در رشته مهندسی از مدرسه عالی معدن سنت آتین نائل گردید بعداً در دانشکاه استراسبورگ داخل و پس از یکسال تحصیل باخذ دیپلم مهندسی نفت نائل آمد . سپس در سال ۱۳۱۹ ش از اروپا بآمریکا عزیمت نموده و در امور مهندسی معادن و کارخانجات مخصوصاً نفت بکسب تجربیات اشتغال داشته است . در سال ۱۳۱۹ شمسی بایران بازگشته در وزارت اقتصاد ملی اداره کل معادن بسمت مهندس اکتشاف وارد خدمت گشت و متدرجاً عهده دار مشاغل مختلفه گردید .

رئیس کارخانه کلیسیرین و صابون ، رئیس

اداره معادن و اکتشافات بانک صنعتی ، رئیس

ابطاحی (رجوع شود به) محمود شیرازی.

سید ابکر بن علی مصلح الیمانی:

۱- انص النفوس فی ذکر منح الملك القدوس
(عربی) در تفسیر:

تاریخ فراغت از تألیف ۱۲۸۱ ق.

بمبئی، ۱۲۸۲ ق سنکی، رقمی، ۱۳۸ ص.

ابن ابار (رجوع شود به) محمد بن عبد اللہ.

ابن ابی الثلج (رجوع شود به) محمد بن احمد.

ابن ابی جمهور احسائی (رجوع شود به)

محمد بن علی.

ابن ابی حاتم رازی (رجوع شود به) عبدالر-

حمن بن محمد.

ابن ابی الحدید (رجوع شود به) عبدالحمید بن

ہبہ اللہ.

ابن ابی زینب (رجوع شود به) محمد بن ابراہیم.

ابن ابی طاہر (رجوع شود به) احمد بن ابیطاہر.

ابن ابی عون (رجوع شود به) ابراہیم بن احمد.

ابن ابی یعلیٰ (رجوع شود به) محمد بن محمد.

ابن اثیر (رجوع شود به) عزالدین ابولحسن علی

ابن اثیر (رجوع شود به) مجدالدین

ابوالسعادات مبارک.

ابن اثیر (رجوع شود به) ضیاءالدین ابوالفتح

نصر اللہ.

ابن الاخوة القرشی (رجوع شود به) محمد بن

محمد.

ابن اخی العزیز (رجوع شود به) عماد کاتب

اصفہانی محمد.

ابن ادیس حلّی (رجوع شود به) محمد بن احمد

ابن اسفندیار (رجوع شود به) محمد بن حسن.

ابن اصیہمة (رجوع شود به) احمد بن قاسم.

ابن الاکفانی (رجوع شود به) محمد بن ابراہیم

بمبئی، ۱۲۶۵ ق.

بمبئی، ۱۲۷۷ ق، سنکی، رحلی، ۳۴۲ ص.

بمبئی، ۱۲۹۴ ق، سنکی، ۳۲۶ + ۳۷۲ ص.

بمبئی، ۱۳۰۹ ق، سنکی، ۳۱۶ + ۳۷۲ ص.

ہند، ۱۸۷۷ م، سنکی.

۲ - فوائد المبتدی:

بمبئی، ۱۲۹۳ ق، سنکی، وزیری، ۶۸ ص.

ابراہیم ادیب العلماء:

(رسال ۱۳۴۲ ق زندہ بودہ).

۱ - زبان فارسی:

(دستور).

تبریز، سنکی.

۲ - عقد البلاغہ فی المعانی والبیان:

تبریز، ۱۳۴۰ ق، سنکی، جیبی، ۹۶ ص.

محمد ابراہیم بن شہاب الدین موسیٰ:

۱ - چمن بی نظیر:

کانپور، ۱۸۸۰ م، سنکی، وزیری، ۳۵۸ ص.

بمبئی، ۱۳۲۳ ق، سنکی، وزیری، ۲۲.

+ ۳۰۰ + ۶۴ ص.

ابراہیم زادہ (رجوع شود به) اسمعیل.

ابراہیمی (رجوع شود به) ابوالقاسم بن

زین العابدین کرمانی.

ابراہیمی (رجوع شود به) کریم.

ابراہیمی (رجوع شود به) محسن.

ابراہیمی (رجوع شود به) ہادی.

ابری (رجوع شود به) فتح اللہ.

ابزری (رجوع شود به) اسعد بن نصر.

ابطاحی (رجوع شود به) جعفر.

ابطاحی (رجوع شود به) سید حسن.

ابطاحی (رجوع شود به) سید محمد باقر.

ابن بامشاذ القاینی :

( )

(الف) استخراج الساعات (عربی):

(ب) استخراج تاریخ اليهود (عربی):

حیدرآباد دکن ، ۱۳۶۶ ق، سربی، وزیری،

۶ + ۶ ص.

ضمن رسائل المتفرقة فی الہیة للمتقدمین و

معاصر ابی الریحان البیرونی .

ابن بابویه (رجوع شود به) محمد بن علی .

ابن براج (رجوع شود به) عبدالعزیز .

ابن براز (رجوع شود به) توکلی بن اسمعیل .

ابن بسام (رجوع شود به) علی بن محمد .

ابن بطریق (رجوع شود به) یحیی بن الحسن حلی

ابن بطوطہ (رجوع شود به) محمد .

ابن بلخی :

( )

ابن بلخی کنیت مورخی ایرانی معاصر محمد

ابن ملکشاہ سلجوقی و او بزمان سلطان محمد

مستوفی فارس بود. کتاب فارسنامه ازوست .

(لغت نامه رهنما ج ۱ ص ۲۹۶)

۱- فارسنامه :

مابین سنوات ۵۰۲ - ۵۱۰ ق در شیراز

تألیف شدہ .

باہتمام گای لیسترانج و رینولدالن فیکلسون

لندن ۱۳۳۹ ق = ۱۹۲۱ م. سربی، جیبی

بہزینہ ارفاق کیب، ۱۹۹ + ۳۲ ص

طهران ، چاپ دوم ، ۱۳۵۳ ق، سربی، رقمی

۱۴۰ ص.

ابن بنداری (رجوع شود به) فتح بن علی

اصفہانی.

ابن بی بی (رجوع شود به) حسین بن محمد .

ابن بی بی (رجوع شود به) یحیی بن محمد .

ابن البیع (رجوع شود به) محمد بن عبداللہ .

ابن ترکمان (رجوع شود به) علی حار دینی .

ابن ترکہ (رجوع شود به) محمد بن حبیب اللہ

افضل الدین .

ابن تغری (رجوع شود به) یوسف .

ابن تیمیہ (رجوع شود به) احمد بن عبد الحلیم

ابن جراح (رجوع شود به) محمد بن داود .

ابن جزری (رجوع شود به) محمد بن محمد .

ابن جماعہ (رجوع شود به) محمد بن ابراہیم .

ابن جندی (رجوع شود به) احمد .

ابن جنی (رجوع شود به) ابو لفتح عثمان .

ابن جوزی (رجوع شود به) ابو الفرج

عبدالرحمن .

ابن حاتم (رجوع شود به) فضل بن حاتم

النیریزی .

ابن حاجب (رجوع شود به) عثمان .

ابن حبیب (رجوع شود به) ابو جعفر محمد

بغدادی .

ابن حجر (رجوع شود به) احمد بن علی

سقلائی .

ابن الحاج (رجوع شود به) محمد بن محمد

تلمسانی فاسی .

ابن حجة (رجوع شود به) ابو بکر حموی .

ابن حزم (رجوع شود به) علی بن احمد

الظاہری اندلسی .

ابن حسام (رجوع شود به) محمد بن حسام -

الدین خوسفی .

مولوی ابن الحسین :

( )

۱ - تحفة العوام رسالہ عملیہ :

حیدرآباد دکن ، ۱۳۵۱ ق ، سربی ،

ابن حمزة طوسی (رجوع شود به) علی ابن

حمزة .
 ابن حمزة طوسی (رجوع شود به) محمد ابن
 علی .
 ابن خاتون (رجوع شود به) محمد بن علی .
 ابن خالویه (رجوع شود به) حسین بن احمد .
 ابن خطیب (رجوع شود به) امام فخر رازی .
 ابن خطیب تبریزی (رجوع شود به) یحیی
 ابن علی .
 ابن خطیب غرناطی (رجوع شود به) محمد
 ابن عبدالله .
 ابن خلدون (رجوع شود به) عبدالرحمن
 ابن محمد .
 ابن خلکان (رجوع شود به) احمد بن محمد .
 ابن خیاط (رجوع شود به) احمد بن محمد
 دمشق .
 ابن دایه (رجوع شود به) عبدالله بن محمد
 رازی .
 ابن دایه (رجوع شود به) ابو جعفر احمد
 ابن یوسف کاتب .
 ابن درستویه (رجوع شود به) عبدالله بن
 جعفر نحوی .
 ابن هرید (رجوع شود به) محمد بن حسن .
 ابن دهان نحوی (رجوع شود به) سعید ابن
 مبارک .
 ابن الدین (رجوع شود به) عبدالحسین ابن
 علی اصغر .
 ابن رجب بغدادی (رجوع شود به) عبدالرحمن .
 ابن الرشید (رجوع شود به) محمد بن احمد
 اندلسی .
 ابن رشید فیروانی (رجوع شود به) حسن
 ابن رشید .
 ابن رفاعه (رجوع شود به) زید .

ابن زولاق (رجوع شود به) حسن بن ابراهیم .
 ابن زهر، (رجوع شود به) حمزة بن علی .
 ابن زهرة (رجوع شود به) تاج الدین ابن محمد .
 ابن زینب (رجوع شود به) محمد بن ابراهیم .
 ابن ساعاتی (رجوع شود به) علی بن رستم .
 ابن ساوجی (رجوع شود به) محمد بن سعد .
 ابن سراپا (رجوع شود به) عبدالعزیز ابن
 محاسن .

ابن سعد واقفی (رجوع شود به) محمد ابن
 سعد .

ابن سعید حللی (رجوع شود به) یحیی ابن
 احمد .

ابن سکیت (رجوع شود به) یعقوب بن اسحاق .

ابن سلام :

۱ - مفتاح الاحلام والفراسة :

(عربی)

بیروت، ۱۹۲۴ م، سری، رقمی، ۱۱۲ ص.

ابن سلام جهمی (رجوع شود به) محمد بن سلام .
 ابن سنان حرانی (رجوع شود به) ابراهیم
 ابن سنان .

ابن سهلان ساوجی (رجوع شود به) عمر .
 ابن سیف (رجوع شود به) ابوالحسن .

ابن سینا (رجوع شود به) حسین بن عبدالله .
 ابن شاذان (رجوع شود به) محمد بن احمد .
 ابن شجری (رجوع شود به) هبة الله بن علی .
 ابن شرف فیروانی (رجوع شود به) ضمن
 ترجمه ابن رشید .

ابن شعبه حرانی (رجوع شود به) حسن
 ابن علی .

ابن شهر آشوب (رجوع شود به) محمد بن علی .

حال دارد.

۱ - روضة المحبین:

(شعر)

طهران ، ۱۳۱۴ ش ، سربی ، رقمی ، خاور ،
ص ۴۴ .

ابن عیاش (رجوع شود به) احمد بن محمد .

ابن فارس (رجوع شود به) احمد بن فارس

ابن فارسی (رجوع شود به) محمد بن حسن .

ابن فرضی (رجوع شود به) عبدالله بن محمد .

ابن فرقد شیبانی (رجوع شود به) محمد .

ابن فناری (رجوع شود به) محمد بن محمد .

ابن فورك (رجوع شود به) محمد .

ابن فوطی (رجوع شود به) عبدالرزاق بن احمد .

ابن فهد حلی (رجوع شود به) احمد بن احمد .

ابن فهد مکی (رجوع شود به) محمد .

ابن قاسم (رجوع شود به) محمد بن محمد .

ابن قتیبة دینوری (رجوع شود به) عبدالله

ابن مسلم .

ابن قدامة (رجوع شود به) قدامة

ابن القطاع (رجوع شود به) علی بن جعفر .

ابن القف (رجوع شود به) ابوالفرج .

ابن قولویه (رجوع شود به) جعفر بن محمد .

ابن قیم جوزیه (رجوع شود به) محمد .

ابن کثیر قرشی (رجوع شود به) اسمعیل

ابن عمر .

ابن کمونه (رجوع شود به) محمد علی .

ابی مالک نحوی (رجوع شود به) محمد بن

عبدالله .

ابن متویه (رجوع شود به) احمد بن حسین .

ابن مجوسی (رجوع شود به) علی بن عباس .

ابن مخرمه (رجوع شود به) طیب .

ابن مسکویه (رجوع شود به) احمد بن محمد .

ابن صابونی (رجوع شود به) محمد بن علی .

ابن صباغ (رجوع شود به) علی بن محمد .

ابن طاوس (رجوع شود به) جمال الدین احمد .

ابن طاوس (رجوع شود به) عبدالکریم ابن

جلال الدین .

ابن طاوس (رجوع شود به) علی بن موسی

سید بن طاوس .

ابن طولون (رجوع شود به) محمد صالحی

دمشقی .

ابن طیفور (رجوع شود به) احمد بن طاهر .

ابن عباس (رجوع شود به) عبدالله بن عباس .

ابن عبدربه (رجوع شود به) احمد بن محمد .

ابن عبدون (رجوع شود به) احمد .

ابن عبدون (رجوع شود به) عبدالمجید .

ابن عدیم (رجوع شود به) عمر بن احمد .

ابن عراقی (رجوع شود به) منصور بن عراق

الجیلی .

ابن عقیل (رجوع شود به) محمد بن محمد .

ابن علان صدیقی (رجوع شود به) محمد ابن

علی .

ابن عماد (رجوع شود به) محیی الدین ابن

احمد .

ابن عماد خراسانی :

(۸۰۰ - ق)

فخرالفضلاء، والعلماء ابن عماد مردی فاضل

بود او از خراسانست اما در شیراز بودی و

منقبت معصومین گفتی و غزلهای پسندیده

دارد و (ده نامه) ابن عماد مشهور است و این

بیت فاتحه آن کتابست .

الحمد الخالق البرایا والشکر لواء العطايا

(تذکره دولت شاه سمرقندی چاپ هند ص ۲۱۳)

در سالنامه پارس بقلم سعید نفیسی شرح

ابن مطرف کنانی (رجوع شود به) محمد بن احمد .

ابن المعتز (رجوع شود به) عبدالله خلیفه عباسی .

ابن معروف (رجوع شود به) محمد بن عبدالخالق .

ابن معلم (رجوع شود به) شیخ مفید محمد .

ابن المقرئ (رجوع شود به) اسمعیل الشاوری الیمنی .

ابن المقفع (رجوع شود به) عبدالله .

ابن میثم (رجوع شود به) علی بن میثم .

ابن ناظم (رجوع شود به) محمد .

ابن نجار (رجوع شود به) احمد بن نجار .

ابن ندیم (رجوع شود به) محمد بن اسحق .

ابن نفیس (رجوع شود به) علی بن ابی الحزم .

ابن نما (رجوع شود به) جعفر بن محمد .

ابن واضح (رجوع شود به) احمد بن ابی یعقوب اسحق .

ابن وحشیه (رجوع شود به) احمد یا محمد

ابن علی .

ابن وهاس (رجوع شود به) علی بن الحسن .

ابن هباریه (رجوع شود به) محمد بن محمد

بغدادی .

ابن هبل (رجوع شود به) علی بن احمد .

ابن هشام بصری (رجوع شود به) عبدالملک

ابن هشام .

ابن هشام نحوی (رجوع شود به) عبدالله ابن

یوسف .

ابن هشام (رجوع شود به) محمد بن حسن .

ابن یمین فریومدی (رجوع شود به) محمود

ابن یمین الدوله .

ابن یوسف شیرازی (رجوع شود به) ضیاء الدین

ابو ابراهیم مستملی (رجوع شود به) اسمعیل ابن محمد .

ابو ابراهیم جرجانی (رجوع شود به) به سید اسمعیل .

ابو ابراهیمی (رجوع شود به) عبدالوهاب رضوان همدانی .

شیخ ابواسحق شیرازی معروف بحلاج اسحق

اطعمه :

(۸۱۸ ق -)

قسمت عمر خود را در شیراز بسر آورده و محل لطف نوۀ امیر تیمور اسکندر بن عمر شیخ میرزا قرار گرفته .

دولتشاه سمرقندی در تذکرۀ خود فصلی طولانی درباره او آورده که بیشتر شاملست بر نقل بعضی از قطعات از سخنان او و داستانی مشروح از سرگذشت میرزا اسکندر و مطامع او و سرانجام غم انگیز وی که چگونه بحکم وی میرزا شاهرخ در سنه ۸۱۷ ق چشم او را کور و در سال بعد وفات یافت .

حرفۀ ابو اسحق چنانکه از لقب و شهرت وی معلوم میشود حلاجی بوده است . بگفته صاحب مجمع النصح شیخ ابواسحق مرید و معتقد شاه نعمت الله ولی بوده و بعضی کلمات شاعرانه بصورت فکاهی تضمین میکرده و بابهام و اصطلاحات و کلمات اطعمه و اغذیه را میاورده . اشعار ابواسحق مملو است از اصطلاحات کهنه و متروک طبخی قرون وسطی ایران و لطف آن غالباً در آنستکه همه در استقبال اشعار جدی دیگران که در زمان شاعر درالسنه و افواه متداول بوده بنظم آورده است .

مقبرۀ شیخ ابواسحق در زاویۀ جنوب غربی

ابواسمعیل پیرانصار (رجوع شود به) خواجه
عبداللہ

ابواسمعیل طفرائی (رجوع شود به) حسین
ابن علی

حافظ ابواسمعیل :

( )

۱ - بصارة العين في اثبات شهادة الحسين :

ہند ، ۱۲۵۱ ق ، سنگی

۲ - کاشف اللثام عن تدلیس المجتهد القمقام :

ہند ، ۱۲۵۱ ق ، سنگی

ابوالاعلیٰ مودوری :

(- معاصر)

۱ - برنامه انقلاب اسلامی :

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ، رفعی ، ۴۱ ص

ابوالبحرالخطی (رجوع شود به) جعفر ابن
محمد

ابوالبرکات بغدادی (رجوع شود به) ہبہ اللہ

منیر الدین ابوالبرکات منیر لاهوری :

(- ۱۰۵۴ ق)

در عہد شاہجہانی باسیف القلم خان ناظم اللہ
آباد بسر میبرد

سال ۱۰۵۴ ق در آگرہ در گذشت جنازہ

اش را بلاہور نقل کردہ مدفون ساختند

(شمع انجمن ص ۴۴۷)

۱ - انشاء منیر :

دہلی ، ۱۲۶۸ ق ، سنگی ، وزیری ، ۶۱ ص

پتنہ ، ۱۲۸۸ ق ، سنگی ، وزیری ، ۶۰ ص

کانپور ، ۱۸۷۴ م ، سنگی ، وزیری ، ۵۸ ص

کانپور ، ۱۸۷۸ م ، سنگی ، وزیری ، ۵۸ ص

کانپور ، ۱۸۷۹ م ، سنگی ، وزیری ، ۴۸ ص

کانپور ، ۱۲۷۳ ق ، سنگی ، وزیری ، ۴۰ ص

تکیہ چہل تنان شیراز باقیست و سنگی بر
قبر او افتادہ کہ از قرن نہم ہجریست
(از سعدی تا جامی ص ۳۶۲)

۱ - دیوان بسحق اطمہ :

(شعرونثر)

(الف) کنز الاشتمال (ب) آفاق و انفس (ج)

مزهفر و بغرا (د) خوابنامہ (ه) دیوان

اطمہ (د) فرہنگ نامہ

استانبول ، ۱۳۰۳ ق ، سربی ، رفعی ، باہتمام

میرزا حبیب اصفہانی ، ۱۸۴ ص

طهران ، ۱۳۰۶ ق

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سربی

شیراز ، بی تاریخ ، سربی ، رفعی ، معرفت ،

۲۰۰ ص

ایران ۱۲۹۹ ق ، سنگی خشتی ، ۴۸ ورق

ابواسحق (رجوع شود به) ابن ابی عون

ابراہیم

ابواسحق (رجوع شود به) ابراہیم سبط ابن

العجمی

ابواسحق اسفراینی (رجوع شود به) ابراہیم

ابن محمد

ابواسحق اندلسی (رجوع شود به) ابراہیم

ابواسحق ثعلبی (رجوع شود به) احمد بن محمد

ابواسحق حرانی (رجوع شود به) ابراہیم

ابن سنان

شیخ ابواسحق شیرازی - (رجوع شود به)

ابراہیم بن علی

ابواسحق صابی حرانی (رجوع شود به)

ابراہیم بن ہلال

ابواسحق نجیرمی (رجوع شود به) ابراہیم

ابواسحق (رجوع شود به) ع . ابواسحق

لکهنو، ۱۲۹۲ ق، سنکی، وزیری، ۶۰ ص
۲ - **مثنوی در صفت بنگاله :**

کراچی، بی تاریخ، سنکی، جیبی، ۹۵ ص
۳ - **نوباوه :**

لکهنو، ۱۸۸۲ م، سنکی، وزیری، ۴۰ ص

ابوبشر دولابی رازی (رجوع شود به) محمد
ابن احمد.

ابوالبقاء دمشقی (رجوع شود به) عبدالله
حسینی.

ابوالبقاء دمیری (رجوع شود به) محمد ابن
موسی.

ابوالبقاء کفوی (رجوع شود به) ایوب ابن
موسی.

ابوالبقاء خوی (رجوع شود به) بعیش ابن علی.

**افضل الدین یازین العابدین ابوبکر بن اسمعیل
ازرقی هروی وراق :**

(متوفی پیش از سال ۴۶۵ ق)

از معاریف شعرای ایران بود در شهر هرات
سکنی داشت و از مریدان خواجہ عبدالله
انصاری بشمار میرفت.

مدتهای مدید شاعر دربار طغانشاه ابن ارسلان
حکمران خراسان بود سپس بکرمان رفت
و در دربار ایرانشاه بن قاور دپادشاه ساجوقی
میزبست و بین سال ۵۲۶ و ۵۲۷ ق رحلت
کرد.

ازرقی مخصوصاً در تشبیهات بدیع و اوصاف
طبیعت در میان شعرای ایران مقامی ارجمند
دارد (سالنامه پارس بقلم سعید نفیسی باختصار)
بگفته میرزا محمد خان قزوینی در حاشیة
چهار مقاله هروزی پیش از سال ۴۶۵ ق
در گذشته است.

سایر مآخذ : مجمع الفصحاء ج ۱ ص ۱۳۹ ،
تذکره دولتشاه ص ۴۳ .

۱ - **دیوان :**

طهران ، نشریه ۴۲۶ دانشگاه ، ۱۳۳۶
ش ، سرببی ، رفعی ، ۱۳۱ ص ، بتصحیح علی
عبدالرسولی .

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سرببی ، وزیری ، زوار
۱۱۶ ص . بتصحیح سعید نفیسی .

**سید ابوبکر بن عبدالرحمن علوی حسینی
حضر می :**

(۱۲۶۲ - ۱۳۴۱ ق)

نسبش بمحمد نقیب بن علی عریضی ابن امام
جعفر صادق (ع) می پیوندد و شیعی امامی مذهب
و عالم جلیل ادیب شاعر و حاوی فنون علمیه
بوده و در اکثر آنها تألیفات داشته و نسبت
باهل بیت (ع) محبت بی نهایت داشته در حیدر
آباد دکن در گذشت .

(کتاب علمای معاصرین ص ۱۳۲)

سایر مآخذ : نقباء البشر ج ۱ ص ۲۵ .
الذبیعة ج ۳ ص ۴۶۷ و ج ۴ ص ۵۲ و
ص ۱۷۰ .

۱ - **اقامة الحجة علی التقی الحجة :**

(عربی)

(رد در ابن حجة الحموی)

بمبئی ، ۱۳۰۵ ق ، سنکی

۲ - **التریاق النافع بايضاح مسائل جمع
الجوامع :**

(عربی)

در اصول .

حیدرآباد دکن ، ۱۳۱۷ ق ، سنکی

۳ - **(الف) الشهاب الثاقب علی سباب الکاذب :**

(عربی)

(ب) الفتوحات الباحت بشرح تقریرات
الباحت فی احکام الوارث (عربی)

حیدرآباد رکن ، ۱۳۱۷ ق ، سنگی .

۴- (الف) الاسعاف:

(عربی)

(ب) الديوان (عربی منظوم):

حیدرآباد دکن ، بناہتمام سید محمد ابن
عقیل ، ۱۳۴۴ ق ، سنگی .

۵- تحفة المحقق فی شرح نظام المنطق:

(عربی منظوم)

قاہرہ ، ۱۳۳۰ ق ، سربی

۶- نوافح الورد الجوری بشرح عقيدة الباء-

جوری:

(عربی)

حیدرآباد دکن ، ۱۳۱۷ ق ، سنگی .

۷- وجوب الحمیة عن مضار الرقية:

(عربی)

(الرد علی رقية الشافية لمن تولى معاوية. تالیف
السيد ح. بن بن العلوی)

سنگاپور ۱۳۲۸ ق ، سنگی .

ابوالمحسن تقی الدین ابوبکر بن علی قادری

حنفی از راری معروف بہ ابن حجة حموی:

(۷۷۷ ق - ۸۳۷ ق)

شاعر و ادیب عرب بہ عصر ممالیک مصر و شام .
مولدوی حماہ شام و از این جہت او را
از راری گویند کہ در جوانی از فروختن
کوی گریبان وجہ معاش کردی . ابتدا
بقاہرہ رفت و در دارالانشاء کتابت میکرد .
او راسمت خزانه الادب و غایۃ الارب در علمبدیع و آن شرح فصیلة بدیعیہ است کہ هر
بیت آن شامل صنعتی از بدیع باشد و ہم نام
آن صنعت در آن بیت آمده است و آنکاء
کہ بارزی حامی و برکشندہ وی در ۸۳۰ ق
وفات کرد ابن حجة بوطن خویش بازگشت و
در آنجا بسال ۸۳۷ ق بمرد .

(لفت نامه دہخدا ص ۳۰۲)

۱- البدیعیة فی مدح النبی:

(شعر عربی)

طہران ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی ، جیبی ،
۱۳۴ ص .

ابوبکر بن محمد علی قریشی سندھی:

( )

۱- انیس الواعظین:

ہند ، ۱۲۸۴ ق ، سنگی .

بمبئی ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی ، وزیری ،
۲۸ ص .

۴- ابوبکر الصنهاجی:

( )

۱- اخبار المہدی ابن تومرت و ابتداء دولة

الموحدین:

(عربی)

پاریس ، ۱۹۲۸ م ، سربی ، رفعی ،
ص ۱۵۲ + ۲۹۶ ص ترجمہ فرانسوی ،
بتصحیح و ترجمہ بروفسال .ابوبکر (رجوع شود بہ) ابن ابی الثلج محمد
ابن احمد .ابوبکر اصفہانی (رجوع شود بہ) ابن
فورك محمد .ابوبکر البصری (رجوع شود بہ) ابن درید محمد
ابن الحسن .

دکتر ابوتراب بن حاج امین الاشراف سید
محمد، امین الاشرافی :

(۱۲۹۰ ش - معاصر)

تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در دارالمعلمین تبریز به پایان رسانیده در سال ۱۳۱۳ ش وارد دانشکده پزشکی طهران شده در سال ۱۳۱۹ ش فارغ التحصیل گردیده پس از انجام خدمت نظام وظیفه در ۱۳۲۱ ش وارد خدمت وزارت بهداشتی گردیده تا سال ۱۳۳۲ با سمت های مختلفه رئیس بهداری شهرستان ومدت هفت سال رئیس بخش فنی بیمارستان سیصد تخت خوابی واقمان ادهم در طهران انجام وظیفه نموده در سال ۱۳۳۲ با انجام مسابقه در دانشگاه طهران بسمت دانشیار درمانشناسی دانشکده پزشکی و داروسازی تبریز انتخاب و با اخذ تقدیر نامه بوزارت فرهنگ انتقال یافته و مشغول تدریس رشته درمانشناسی در دانشکده پزشکی تبریز بوده در ۱۳۳۶ ش بسمت درمانشناسی دانشکده پزشکی و داروسازی تبریز ارتقاء یافته است.

ابوبکر بلخی (رجوع شود به) حمیدالدین محمدبن عمر.

ابوبکر بیهقی حافظ (رجوع شود به) احمد ابن حسین.

ابوبکر خطیب بغدادی (رجوع شود به) احمد ابن علی.

ابوبکر رازی (رجوع شود به) ابن دایه نجم الدین عبدالله بن محمد .

ابوبکر رازی (رجوع شود به) محمد ابن زکریا.

ابوبکر رازی - محمد بن یحیی.

ابوبکر الراوندی (رجوع شود به) محمد ابن علی.

ابوبکر زیبندی (رجوع شود به) محمد ابن الحسن.

ابوبکر سجستانی (رجوع شود به) محمد ابن عزیز.

ابوبکر سرخسی (رجوع شود به) شمس الائمہ محمد بن احمد .

ابوبکر الصولی (رجوع شود به) محمد ابن یحیی.

ابوبکر القرشی (رجوع شود به) عبدالله ابن ابی الدنيا .

ابوبکر الکرخی (رجوع شود به) فخر الدین محمد بن حسن .

ابوبکر کلابازی (رجوع شود به) محمد ابن اسحاق.

ابوبکر نبسطی کلدانی (رجوع شود به) ابن وحشیه احمد (یا) محمد بن علی.

ابوتراب (رجوع شود به) علی ابن ایطالب (ع).

ابوتراب رازی (رجوع شود به) سید مرتضی ابن داهی .

چاپ دوم، معرفت، سربى، رضى، ۹۲ ص.

ابوتراب جعفرى:

( )

۱- تعليم الطهارة:

لكهنو، ۱۸۸۰ م، سنكى، وزيرى، ۸۸ ص.

ابوتراب بن محمد حسين جلى:

(۱۳۲۷ ق - معاصر)

در دزفول متولد شده، در ۱۳۴۲ ق مسافرتى به بين النهرين نمود و مدت دو سال در آنجا بود مجدداً بايران بازگشت و پس از چندی بساراك رفت و با مدير روزنامه اراك همكارى مينمود و برائى مقالات و اشعار مهيچ چدى زندانى گرديد و نانياً به بين النهرين ره پارشد و در ۱۳۲۳ ش مجدداً بايران بازگشت. وي طبع شعر دارد و اشعارى هم سروده است.

(سخنوران نامى ايران ج ۲ ص ۷۹)

ساير ماخذ: مديفة الادب نسخة خطى كتاب خانه مجلس ص ۶۷۲ ، گاهى رنگارنگ

ج ۱۵

- عشق و عفت:

(شعر)

(نقل از خط مؤلف)

۱- داروشناسى جالينوسى و قواعد نسخه نويسى:

تبريز، ۱۳۳۴ ش، سربى، بغلى، ۱۹۳ ص.

تبريز، چاپ دوم، ۱۳۳۹ ش، سربى، رضى، ۲۴۳ ص.

۲- درمانشناسى و داروشناسى:

(بيمارى قلب و عروق و جهاز تنفس)

جلد اول، تبريز، ۱۳۳۵ ش، سربى، وزيرى، ۴۰۹ ص.

جلد اول، چاپ دوم، تبريز، ۱۳۳۸ ش، سربى، وزيرى، ۸۸۹ ص.

حاج سيد ابوتراب بن ابوطالب حسيني

انوار قائينى:

(- حدود ۱۳۲۸ ق)

مراتب فقه و اصول را در نجف تكميل نموده و چندی متصدى حكومت شرعية قاينات بود لکن از آن شغل دست كشيده و رنجيده خاطر بمشهد مهاجرت نمود و در آنجا در گذشت و در دارالسياده مدفون گرديد. در شعر انوار تخلص مينمود.

(بهارستان صفحه ۲۳۶)

ساير ماخذ: روزنامه ادب شماره ۲۳ مورخه ۱۳۱۹ ق، نقيب البشر ج ۱ ص ۴۵۸.

۱- اسرار التوحيد:

(تفسير سورة توحيد)

مشهد، ۱۳۱۸ ق، سنكى، در هاشم لؤلؤة الغاية

ابوتراب تراب نيا:

(- معاصر)

۱- درس دكاندارى و رموز جلب مشتری:

كى مدريك، ترجمه، طهران، ۱۳۳۹ ش،

از اذک، ۱۳۱۶ ق، سربی، رقمی، ۱۳ ص.

ابوتراب خواجه نوری نظم الدوله:

(۱۳۰۶ ق -)

در روزنامه ایران شماره ۲۹ مورخه ۱۲۸۹ ق و تاریخ هفتاد ساله پلیس ایران ص ۱۶ شرح حالی بنام ابوترابخان کاربرداز سابق بندربوشهر و معاون شهربانی در زمان کنت که در ۱۲۸۹ ق در سن چهل سالگی بمرض حصبه در گذشته بدست آمد ولی تصور نمیرود بنسب ترجمه راجع باشد.

۱- تاریخ ایران:

کنت دو بینو، طهران، ۱۳۲۶ ش، سنگی، رقمی، ۲۹۴ ص.

۳- تاورنیه:

(سفرنامه در زمان صفویه)

ترجمه، طهران، ۱۳۳۱ ق، سنگی، رقمی، ۱۰۳۵ ص.

اصفهان، چاپ دوم، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقمی، ۷۱۹ ص.

۳- ماری استوارت:

الکساندر دوما، ترجمه، جلد اول، طهران، ۱۳۲۵ ق، سنگی، ۵۱۴ ص.

۴- معشوقه لوتی پانزدهم:

کنتس دوپاری، ۲ جلد، طهران، ۱۳۲۵ ق، سنگی، رقمی، ۲۳۳ + ۲۷۲.

۴ جلد، طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقمی، معرفت، ۱۸۷ + ۲۲۷ + ۲۴۰ + ۲۵۶ ص.

سید ابوتراب عبدعلی بن ابوالقاسم خوانساری:

(۱۲۷۱ - ۱۳۴۶ ق)

در خوانسار متولد شده پس از تحصیلات مقدماتی باصفهان رفته و بتحصیلات خود در آنجا ادامه داده تا بدرجه اجتهاد رسیده، پس از آن بنسب مهاجرت نموده و در مجلس درس حاج سید حسین کوهکمری حاضر و بعد از وفات او در بحث و تدریس مستقل و در فتاوی احکام مرجع گردید. عمل ام داود را در ماه رجب و دعای سمات را در روزهای جمعه مداومت میکرد و اغلب در مسجد کوفه

۱- اصول تمدن غرب و تطبیق آن با روحیات شرقی:

تبریز، ۱۳۱۲ ش، سری، جیبی، ۱۲۰ ص.

ابوتراب شایگان:

(- معاصر)

۱- اسرار قصر سیاه:

کزاویه دومونتین، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴

ش، سری، رقمی، مزوج، ۱۶۸ ص.

۲- ایران و ایرالیان:

سردینسن راس، ترجمه، طهران، ۱۳۱۱ ش،

سری، رقمی، ۱۷۱ ص.

۳- جنایت در سالن:

(عملیات آرسن لوپن و شرلوک هولمز)

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، رقمی، ۲۸ ص.

۴- جنایت در ریخچال:

ترجمه، طهران، سری، رقمی، ۱۲۰ ص.

۵- جواهرات گمشده:

فلیپش اوپنهایم، ترجمه، طهران، ۱۳۱۸ ش،

سری، جیبی، ۲۰۸ + ۱۴۴ ص.

۶- چارلی چاپلین:

ترجمه، طهران، سری، رقمی، ۱۳۲ ص.

۷- دختر مسلول:

ترجمه، طهران، سری، رقمی، ۱۶۰ ص.

۸- دسته جاسوسان:

ترجمه، طهران، سری،

۹- دیوانه:

سلامی عزت، ترجمه، طهران، ۱۳۱۷ ش،

سری، رقمی، ۱۱۲ ص.

۱۰- راز خوشبختی:

کورتنی، فارمر، ترجمه، طهران، بی تاریخ،

سری، رقمی، ۱۶۹ ص.

۱۱- زبردستی جاسوس انگلیسی:

وسله معتکف بود. در ۱۳۴۶ ق درگذشت

و در وادی السلام مدفون گردید.

(کتاب علمای معاصرین ص ۱۴۰)

سایر مآخذ: احسن الودیعہ ج ۲ ص ۱۰ و ۱۲

و ۴۳.

۱- سبیل الرشاد فی شرح نجات العباد:

(عربی)

طهران، ۱۳۲۲ ق، سنکی، رحلی، ۳۵۲ ص.

۲- سلامة المرصاد فی حواشی نجات العباد:

(عربی)

نجف.

ابوتراب رازانی:

(- معاصر)

لیسانسیه سال ۱۳۱۲ ش دارالمعلمین

عالی که در امتحانات نهائی شعبه فلسفه و

ادبیات حائز رتبه اول بوده و معدل نمراتش از

کلیه محصلین شعب پنجاهگانه افزایش داشته

است.

(سالنامه پاریس سال ۱۳۱۲ ص ۱۲۶)

عالم، فاضل، جلیل، مصنف، بارع. سالها در نجف تحصیل نموده و در حدود ۱۳۳۰ ق بموطن خود قزوین معاودت نموده و از افاضل آن دیار بشمارست.

(نباء البشر ص ۲۸)

۱- رساله در توحید:

۲- تفسیر آیه نور:

طهران، ۱۳۳۱ ش، سربی، رفقی، ۴۴ ص.

ابوتراب قاجار کرمانی مستعان الملك:

۱- تاریخ کرمان:

ژنرال سایکس، ترجمه، کرمان، ۱۳۳۲ ق،

سربی، رفقی، ۷۸ ص.

دکتر ابوتراب بن عبدالمهدی نفیسی:

برنادر نیومان، ترجمه، طهران، ۱۳۱۹ ش،

سربی، رفقی، ۲۳۰ ش.

۱۲- سیاحت دور کره:

ترجمه، طهران، سربی، رفقی، ۱۱۶ ص.

۱۳- عقاب مراکش:

گرام ریتون، ترجمه، طهران، ۱۳۱۷ ش،

سربی، جیبی، ۲۶۴ ص.

۱۴- فاجعه آسیای سبز:

امیل زولای، ترجمه بمشارکت حسین برهانی

شبستری، طهران، سربی، چاپخانه آفتاب.

۱۵- گلهای پاریس:

میشل زاگو، ترجمه، ۶ جلد، ۱۳۲۰ ش،

سربی، رفقی، ۱۴۰ + ۱۷۹ + ۱۹۱ +

۱۹۲ + ۱۶۹ + ۱۹۱ ص.

۱۶- نات پنگرتون:

کار آگاه آمریکائی، ترجمه، طهران، سربی،

رقفی، ۱۶۰ ص.

۱۷- نامیلا:

فردیناندوش، ترجمه، طهران، ۱۳۱۸ ش،

سربی، رفقی، ۱۵۲ ص.

۱۸- نطق کارتر شماره ۵ دسته سیزده نفری

از عملیات کار آگاه آمریکائی:

ترجمه، طهران، بی‌تاریخ، سربی، رفقی،

پرورش، ۶۰ ص.

۱۹- وظیفه:

سموئیل اسمایلز، ترجمه، ۲ جلد، ۱۳۰۹ ش،

سربی، خشتی، ۱۶۳ + ۱۹۰ ص.

طهران، سربی، خشتی، ۴۳۲ ص.

حاج ابوتراب بن ابوالقاسم شهیدی قزوینی:

(۱۲۷۸ ق - تیرماه ۱۳۳۵ ش)

(۱۲۹۳ ش - معاصر)

در پوده سیمرم سفلی اصفهان سال ۱۲۹۳
ش در يك خانواده پزشکی و روحانی متولد شده.
ناظم الاطباء مؤلف پزشکی نامه عمومی پدر -
وی بوده.

تحصیلات ابتدائی را در مدت سه سال در
اصفهان و دوره متوسطه را در دبیرستان سعدی
بپایان رسانیده . در سال ۱۳۱۰ در هفده
سالگی دیپلمه شده. تحصیلات عالی را در
دانشکده پزشکی طهران ادامه داده و در
۱۳۱۶ باخذ دیپلم پزشکی موفق گردیده .
پس از آن بخدمت دولت وارد و مشاغل مختلفه
را عهده شده است :

دانشیار گیاهشناسی آموزشگاه بهداری
اصفهان، دانشیار بالینی داخلی دانشکده
پزشکی و آموزشگاه عالی بهداری اصفهان،
رئیس بخش داخلی بیمارستانهای خورشید و
نریای پهاوی، استاد دانشکده طبی در رشته
اعصاب.

در ۱۳۳۱ شمسی چند ماهی با آمریکا و
اروپا مسافرت نموده و يك دوره بیماریهای
قلبی را در شهر بوستون آمریکا گذرانیده.
فعلاً استاد کلینیک داخلی دانشکده پزشکی
اصفهان میباشد .

(نقل از خط مؤلف باختصار)

۱- نشانه شناسی اعصاب:

اصفهان، سربی، رفعی، ۱۳۷ ص.

۲- نشانه شناسی دستگاه تنفس و گردش خون:

جلد دوم، اصفهان، ۱۳۳۴ ش، سربی، وزیر،
۳۰۹ ص.جلد اول، چاپ دوم، اصفهان، ۱۳۳۷ ش،
سربی، وزیر، ۲۶۴ ص.

ابوتراب بن علی عثمان نقاش شوشتری:

( )

۱- چهار درویش:

(شعر)

بمبئی، ۱۳۳۴ ق، سنگی، رفعی، ۱۷۲ ص .
طهران، بی تاریخ، سنگی، جیبی، مطبعه
خورشید، ۴۸ ص.

شاه ابوتراب بن قطب الدین شکر الله

ولی شیرازی:

(۱۰۰۳ ق -)

۱- تاریخ گجرات:

کلکته، ۱۹۰۹ م، سربی، رفعی، ناشر ادیسن
راس، ۱۱۰ ص.

ابوتراب بن عبد الله همدانی:

(۱۳۱۳ ق - معاصر)

در شهرستان اراک متولد شده تحصیلات
خود را در رشته قدیمه در آنساعان فرا -
گرفته اغلب اشعار و مقالاتش در رشته
اجتماعی و دینیست. وی از ایل بخقاری ایل

تاریخ ، سربی ، جیبی ، ۴۲ ص .

سید ابو تراب علی بن ابوالقاسم رضوی

کشمیری لاهوری :

(۱۲۸۸ ق -)

۱- بیان الجهر والاخفات :

(عربی)

لاهور ، ۱۳۲۲ ق ، سنگی .

۲- نوامع التنزیل وسواطع التأویل :

این تفسیر در هیجده مجلد است سیزده

جدا اول تألیف سید ابوالقاسم رضوی لاهوری

وبقیه مجلدات تألیف فرزند مشارالیه است .

۳- منهاج السلامة :

لاهور ، ۱۹۰۱ م ، سنگی ، وزیری ، ۲۸۶ ص .

ابو تمام الطائی (رجوع شود به) حبیب بن اوس .

ابوالثناء (رجوع شود به) محمود علامه شیرازی ،

ابو جعفر (رجوع شود به) احمد بن علی بیهقی

بو جعفر ك .

ابو جعفر (رجوع شود به) احمد بن محمد برقی

قمی .

ابو جعفر (رجوع شود به) ابن دایه احمد بن

یوسف کاتب .

ابو جعفر (رجوع شود به) عبدالرحمن خازن .

ابو جعفر (رجوع شود به) محمد بن امیر الحاج

الحینی .

ابو جعفر (رجوع شود به) محمد بن جریر

طبری آملی .

ابو جعفر (رجوع شود به) محمد بن حبیب

هاشمی بغدادی .

ابو جعفر (رجوع شود به) شیخ طوسی محمد

ابن حسن .

ابو جعفر (رجوع شود به) محمد بن حسن

صفا رقی .

(فائد) است و اکنون در اراک اقامت دارد .

(تذکره شعرای معاصر اصفهان ص ۵۳۲)

در ملایر متولد شده و بیست و هفت سال است

در فرهنگ به خدمت اشتغال دارد . در یازده

سال اخیر در اراک و در سال ۱۳۳۶ به

معاونت فرهنگ آنجا برقرار است . (نقل

از خط مؤلف) .

۱- اسلام و آفرینش :

طهران ، سربی ، ۱۳۶ ص .

۲- اسلام و نظام یا کلید سعادت :

طهران ، بی تاریخ ، سربی ، رفعی ، ۱۳۴ ص .

۳- بهائیت دین نیست :

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ، وزیری ،

۱۵۲ ص ، چاپ دوم .

۴- پیام در آramش ناله بی هنگام :

(پاسخ بکتاب ناله اسلام مردوخ)

ملایر ، ۱۳۲۵ ش ، سربی ، جیبی ، ۵۳ ص .

۵- ترازوی داد در سنجش ندای اتحاد :

(پاسخ بکتاب مردوخ)

طهران ، سربی .

۶- چرا گناه میکنیم :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۲۲ ش ، سربی ،

رفعی ، ۴۳ ص .

جلد دوم ، همدان ، ۱۳۶۶ ق ، سربی ،

رفعی ، ۱۱۲ ص .

۷- راه بیداری یا قدمی بسوی اسلاح :

اراک ، بی تاریخ ، سربی ، خشتی ، چاپ دوم ،

۴۴ ص .

۸- سفرنامه بشر از خاک بافلاک :

(شعر)

اراک ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ، جیبی ، ۱۷ ص .

۹- شرح بهاریه در علم ترتیب :

حاج شیخ عبدالرحیم و مولی ، طهران ، بی

ابوحامد (رجوع شود به) محمد بن ابراهیم .
 ابوحامد (رجوع شود به) ابن صابونی محمد
 ابن علی .
 ابو حامد (رجوع شود به) خواجه افضل
 محمد ترکه .
 ابوحامد (رجوع شود به) حجة الاسلام غزالی
 محمد .
 ابوالحسن (رجوع شود به) امام رضا (ع) .
 ابوالحسن (رجوع شود به) امیر خسرو دهلوی .
 ابوالحسن (رجوع شود به) بهمینیار بن مرزبان .
 ابوالحسن (رجوع شود به) ثابت بن قره
 حرانی .
 ابوالحسن (رجوع شود به) جعفر بن محمد
 رودکی .
 ابوالحسن (رجوع شود به) حسینعلی فتحفوری
 ابوالحسن (رجوع شود به) علی بن ابراهیم
 قمی .
 ابوالحسن (رجوع شود به) ابن نفیس علی
 ابن ابی الحزم قرشی .
 ابوالحسن (رجوع شود به) علی بن ابیطالب (ع) .
 ابوالحسن (رجوع شود به) علی بن ابوالفضل
 حلی .
 ابوالحسن (رجوع شود به) ظهیرالدین علی
 ابن ابولقاسم بیہقی .
 ابوالحسن (رجوع شود به) علی بن اسمعیل
 بصری اشعری .
 ابوالحسن (رجوع شود به) ابن وهاس علی
 ابن حسن خزرچی .
 ابوالحسن (رجوع شود به) علی بن حسن
 باخزری .
 ابوالحسن (رجوع شود به) علی بن حسین

ابوجعفر (رجوع شود به) ابن بابویه محمد
 ابن علی قمی .
 ابوجعفر (رجوع شود به) ابن حمزة محمد
 ابن علی .
 ابو جعفر (رجوع شود به) ابن شہر آشوب
 محمد بن علی .
 ابوجعفر (رجوع شود به) عمادالدین محمد
 ابن علی طبری آملی .
 ابوجعفر (رجوع شود به) قطبالدین محمد
 ابن محمد بویہی رازی .
 ابوجعفر (رجوع شود به) محمد بن موسی
 خوارزمی .
 ابوجعفر (رجوع شود به) محمد بن یعقوب
 کلینی .

ابوحاتم مظفر اسفزاری :

( )

حکیمی بادانش و معاصر عمر خیام و میان
 ایشان مناظرات بسیار بود لیکن در علم
 ثقال و حیل بروی غالب بود و در اقسام آثار
 علوی و ریاضیات تصنیفات بسیار دارد و عمل
 میزان ارشمیدس که غش از عیار بدان تمیز
 میکردند او کرد گویند مدت عمر خود را
 در صرف آن عمل کرد و چون خازن خبر
 یافت از ظہور خیانت خویش اندیشید و آن
 میزان را نیست گردانید چون آگاہی بحکیم
 ابوالمظفر کذا رسید از اندوه بمرد

(درة الاخبار و لعمدة الانوار ص ۷۹)

۱- آثار علوی یا کائنات جو:

طهران ، ۱۳۱۹ ش ، سربی ، رفعی ،
 بتصحیح محمد تقی مدرس رضوی ، ۵۲ ص .

محقق ثانی کرکی.

ابوالحسن (رجوع شود به) علی بن حسین
قطب‌الدین مسعودی .

ابوالحسن (رجوع شود به) ابن ساعاتی علی
ابن رستم.

ابوالحسن (رجوع شود به) ابن مجوسی علی
ابن عباس.

ابوالحسن (رجوع شود به) علی بن عبیدالله
منتجب‌الدین قمی .

ابوالحسن (رجوع شود به) علی بن عثمان
هجویری .

ابوالحسن (رجوع شود به) علی بن عیسی
اربلی .

ابوالحسن (رجوع شود به) ابن اثیر علی ابن
محمد .

ابوالحسن (رجوع شود به) ابن بسام علی ابن
محمد .

ابوالحسن (رجوع شود به) علی بن ابوالفوارس
ناصر .

ابوالحسن (رجوع شود به) علی بن نقی لکهنوی .

ابوالحسن (رجوع شود به) کوشیار بن لجان
جیلی .

ابوالحسن (رجوع شود به) محمد حسنی قادری .

ابوالحسن (رجوع شود به) سید رضی محمد
ابن حسین موسوی .

ابوالحسن (رجوع شود به) محمد بن یوسف
عامری نیشابوری .

ابوالحسن (رجوع شود به) مهیار دیامی .

ابوالحسن بن یوسف:

( )

۱- تضاعف الاعمال والاذکار :

تبریز .

۲ - منیة فؤاد المهتدین :

تبریز ، ۱۳۱۲ ق .

خواجه ابوالحسن صاحب :

( )

۱ - جهانگیر نامه :

(تاریخ حکمرانی نورالدین جهانگیر و نور

جهان زوجه او)

لکهنو، ۱۳۱۶ ق = ۱۸۹۸ م ، سنگی ،

رقعی ، ۲۸۰ ص .

سرتیپ ابوالحسن بن (دکتر حسین کمال)

آهنین:

(۱۲۷۹ ش - معاصر)

دکتر حسین خان مدیر روزنامه استقلال ایران

بوده و صاحب ترجمه در طهران متولد شده

مدارج تحصیلات قبل از نظام : مدرسه علمیه ،

مدرسه عالی ایران و آلمان ، مدرسه سن لویی .

در دوره نظام : دبیرستان نظام ، دانشکده

افسری ، دانشکاه جنگ .

دو سال مأمور استانبول از طرف روزنامه
اطلاعات، رئیس اداره اطلاعات و انتشارات
و کتابخانه سازمان برنامه در سال ۱۳۳۲ ش،
(سالنامه کشور سال نهم)

۱- بازیگران سیاست :

(شرح حال ۲۵ نفر)

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سربسی ، وزیر ،
۲۲۰ ص .

۲- شکوفه های ذوق و ادب :

طهران ، بی تاریخ ، سربسی ، وزیر ، ۱۹۹ ص

۳- مرد سال و مردان سیاست :

بمشارکت رحیمزاده صفوی : طهران ، ۱۳۳۱
ش ، سربسی ، وزیر ، ۱۹۵ ص .

۴- نسیم اسفند :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربسی ، رقی ، اقبال
۷۴ ص .

ابوالحسن ارجمند ساوجی :

۵ (- معاصر)

دبیرفرانسه سیکلدوم دبیرستانهای دولتی
طهران .

۱- تاریخ عمومی :

لاهور ، ۱۳۰۵ ش سنگی ، رقی .

در ۱۲۹۹ ش وارد خدمت آرتش شده و
پس از طی مشاغل مختلفه بدرجه سرتیپی
رسمیده بعد از سی سال خدمت باز نشسته
شده. در زمان اشتغال بخدمت از درجه ستوان
یکمی در مجله آرتش و روزنامه مهر ایران
مقالات اخلاقی و نظامی مینوشته است .
(نقل از خط مؤلف)

۱ - هند و لبخند :

(داستانهای شرقی)

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربسی ، جیبی ، ۱۱۰ ص .

۲ - دروازه های ایران قفل است :

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سربسی ، وزیر ،
۳۲۶ ص .

ابوالحسن احتشامی :

(- معاصر)

در ۱۳۱۹ شمسی در رشته فلسفه و ادبیات
و علوم اجتماعی از دانشکده ادبیات فارغ -
التحصیل شده بعد وارد خدمت مطبوعاتی
گردیده و عهده دار مشاغل ذیل شد :
مقاله نویسی در روزنامه اطلاعات ، مدت

رہسپار و مدتی مدید بتحصیل اشتغال داشته
و علوم عقلیہ را نیز در اصفہان خواندہ۔ بسال
۱۳۱۰ ق بمقتبات مهاجرت کردہ و بتحصیلات
خود ادامہ دادہ و بدرجہ اجتہاد رسید تا در
۱۳۳۶ ق مرجع تقلید واقع گردید۔ در
نہم ذی الحجہ ۱۳۶۵ ق در کاظمین وفات
نمود و در صحن نجف در مقبرہ آخوند ملا
محمد کاظم خراسانی مدفون شد۔

(کتاب الامام ابوالحسن)

۱- الامام السید ابوالحسن :

(عربی)

مؤلف : یکی از خدام شریعت۔ نجف، ۱۳۶۶

ق، سربی، رفعی، ۱۴۰ ص۔

۲- انیس المقلدین :

جاء، حاج سید ابوالقاسم اصفہانی، این رسالہ

سی و ہفت مرتبہ چاپ شدہ از جملہ :

نجف، ۱۳۵۴ ق، سربی، رفعی، و ۱۳۴۷

ق، و ۱۳۶۲ ق، ۱۰۰ ص۔

۳- حاشیہ تبصرہ علامہ :

(عربی)

۲- تاریخ قرون وسطی :

(باستانهای تاریخ اسلام قسمت ثانی تاریخ

عمومی)

طهران، ۱۳۰۶ ش۔

۳- حساب علمی و عملی :

لاهور، ۱۳۰۶ ش، سنگی، رفعی، ۲۶۴ ص۔

حاج میرزا ابوالحسن بن حاج اسمعیل

تاجر اصطهباناتی لاری معروف بمحقق :

(حدود ۱۲۵۰ - ۱۳۳۸ ق)

یکی از عرفا بوده در یزد و مشهد در رشته

علوم عقلی و نقلی و ریاضی تحصیل نموده

و در اصطهبانات مقیم بوده نوادہ دختری

سید جعفر کشفی است۔

(فہرست رضویہ ج ۴ ص ۲۱۸، اعیان الشعیہ

ج ۹/۵۱۳، فارسنامہ ناصری ج ۲ ص ۱۷۸،

نقباء البشر ج ۱ ص ۳۵، دانشمندان و سخن-

سرایان فارس ج ۱ ص ۹۰)

۱- سلسبیل :

(در اصول دین بمذاق عرفانی) ، بمبئی،

۱۳۱۲ ق، سنگی، رفعی، ۴۱۶ ص۔

۲- شرح تشریح الافلاک :

شیخ بہائی، طهران، ۱۲۸۴ ق، سنگی،

خشتی، بی شماره صفحہ، با شرح بیست باب

ملاظفر۔

۳- مطلع الانوار و منبع الاسرار :

شیراز، ۱۳۱۷ ق، سنگی، رفعی، ۳۰۱ ص

حاج میرزا سید ابوالحسن بن محمد موسوی

اصفہالی :

(۱۲۸۴ - ۱۳۶۵ ق)

در قریہ (مہیس) نزدیکی اصفہان متولد شدہ،

پس از تحصیل مقدمات در آنجا باصفہان

در ایران و نجف و هند چاپ شده ، چاپ نجف
در هفت هزار نسخه .

۴- حاشیه عروة الوثقی :

سید محمد کاظم طباطبائی یزدی ، هفت
مرتبہ درسی هزار نسخه چاپ شده .
نجف ، ۱۳۴۴ ق ، سنگی ، ۶۳۵ ص .
نجف ، ۱۳۴۶ ق ، سنگی .

نجف ، ۱۳۴۹ ق ، سنگی ، ۵۱۲ ص .
۵- حاشیه نجات العباد :
(عربی)

در نجف یازده مرتبہ چاپ شده .

۶- ذخیره الصالحین :

سیزده مرتبہ در نجف و هر مرتبہ پنجاه هزار نسخه
چاپ شده .

۷- ذخیره العباد لیوم المعاد :

در طهران و نجف هفتاد و یک مرتبہ و هر مرتبہ
ده هزار نسخه چاپ شده .

نجف ، بی تاریخ ، سنگی ، وزیر ، ۲۲۲ ص .

نجف ، ۱۳۱۸ ش ، سنگی ، وزیر ، ۱۸۳ ص .

نجف ، ۱۳۵۵ ق ، سنگی ، وزیر ، ۲۲۲ ص .

نجف ، ۱۳۶۴ ق ، سر بی ، وزیر ، ۳۷۶ ص .

بمبئی ، ۱۳۲۷ ق ، سنگی ، وزیر ، ۱۵۹ ص .

تبریز ، ۱۳۵۲ ق .

طهران ، اخوان کتابچی .

۸- صراط النجاة :

(ترجمه وسیله النجاة)

نجف ، ۱۳۶۸ ق ، ۲۷۶ ص ، اصفهان

چاپ اخگر ، ۲۷۴ ص .

نجف ، ۱۳۴۵ ق ، سر بی ، وزیر ، ۲۸۰ ص .

طهران ، بی تاریخ ، اسلامیہ ، سر بی ، وزیر ،

۲۱۸ + ۴۰۰

۹- مختصر الاسلام :

۱۰- ترجمه الصلاة :

طهران ، بی تاریخ ، سر بی ، جیبی ، ۴۰ ص .

۱۱- مناسک :

سی و چهار مرتبہ و هر مرتبہ سیزده هزار
نسخه چاپ شده .

نجف ، ۱۳۵۶ ق ، سنگی ، جیبی ، ۹۴ ص .

۱۲- منتخب الرسائل :

چهل و دو مرتبہ و هر مرتبہ ده هزار نسخه چاپ
شده .

طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سر بی ، رفعی ، ۱۱۵ ص .

طهران ، ۱۳۵۵ ق ، سر بی ، رفعی ، ۱۳۰ ص .

طهران ، ۱۳۳۹ ق ، سنگی ، رفعی ، ۱۳۵ ص .

۱۳- وسیله النجاة صغیر :

(عربی)

در نجف شش مرتبہ در چهل و چهار هزار نسخه
چاپ شده .

۱۴- وسیله النجاة کبیر :

(عربی)

در نجف هشت مرتبہ و هر دفعه ده هزار نسخه
چاپ شده .

نجف ، ۱۳۵۵ ق ، سر بی ، رفعی ، ۷۵۲ ص .

جلد ۲ ، نجف ، ۱۳۵۹ ق ، سنگی ، ۱۸۳

+ ۳۲۸ ص .

نجف ، چاپ پنجم ، بی تاریخ ، ۱۸۱ +

۳۰۸ ص .

نجف ، چاپ ششم ، سنگی ، رفعی .

نجف ، ۱۳۴۸ ق ، ۳۵۲ ص .

نجف ، چاپ هشتم ، ۱۳۶۴ ق ، سنگی ،

جلد اول ، نجف ، ۱۳۴۳ ق ، سر بی ، رفعی ،

۴۶۷ ص .

میزا ابوالحسن امجد نهاوندی :

(۱۲۱۰ - ۱۲۷۰ ق)

از صاحب منصبان دیوانخانه بوده و مدتی

نیز ریاست کتابخانه سلطنتی را به عهده

داشته است (مقدمه دیوان)

۱- دیوان شعر :

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ، وزیری ، به
تصحیح تقی ترابی ۲۷۸ ص .

ابوالحسن بن محمدحسن انصاری قادری
چشتی فریدآبادی :

( )

جواهر غیبی تذکرة الهی :

(ملفوظات سید مظفرعلیشاه الهی)

لکهنو ، ۱۸۸۴ م ، سنکی ، وزیری ،
۱۲۲ ص .

لکهنو ، ۱۸۸۷ م ، سنکی ، رفعی ،
۱۲۲ ص .

حاج سید ابوالحسن بن شیخ الشریعه ابن
محمدانگجی تبریزی :

(۱۲۸۲ - ۱۳۵۷ ق)

در انگج یکی از محلات تبریز متولد شده
علوم عربیه و ادبیه و حساب و نجوم و اصول
فقه را در موطن خود خوانده سپس در

۱۳۰۴ ق برای ادامه تحصیل بعمیات رفته
و در ۱۳۰۸ ق به تبریز معاودت نموده
است فرزندان او میرزا حسن و حاج محمدعلی و
حاجی مهدی هر سه از مجتهدین تبریز و صاحب
منبر میباشند و سه برادر دیگر دکتر اسمعیل
و دکتر ابراهیم و دکتر محمود در رشته طب
فارغ التحصیل سوئیس و دارای دیپلم دکتر
میباشند . نام خانواده هر شش برادر انگجی
میباشد .

(کتاب علمای معاصرین و رجال آذربایجان
در عصر مشروطیت)

سایر مآخذ: ریحانة الادب ج ۵ ص ۳۹ .

۱- از احة الالتباس عن حکم المشكوك فيه
من اللباس :

(عربی)

ایران ، ۱۳۱۶ ق ، سنکی ، تبریز ، ۱۳۱۳
ق ، سنکی ، رفعی ، ۴۶ ص .

۲- رساله سؤال و جواب :

تبریز ، ۱۳۴۰ ق ، سنکی ، خشتی ، ۲۲۳ ص .

مولوی ابوالحسن بن نیاز حسین برسی
حیدرآبادی :

( )

عالم فاضل دارای تألیفاتست از جمله مخزن-
الطهاره و دارای اجازه از شیخ محمد حسن
مامقانی است در تذکرة بی بیاه ص ۶۶ شرح
حال دارد .

(نقباء البشرج ۱ ص ۴۶)

۱- مخزن الطهارة :

(عربی)

هند ، سنکی .

ابوالحسن بزرگ امید مخبر همایون
فرزند اسمعیل اعتبار السلطنه :

(- معاصر)

از کارمندان قدیمی وزارت پست و تلگراف
بوده و سالهاست بازنشسته شده است .
۱- از ماست که بر ماست :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، مطبوعات
امیر کبیر ، ۳۲۲ ص .

ابوالحسن بن عبدالله البکری :

( )

۱- الانوار فی مولوانبى محمد (ص) :
(عربی)

نجف ، ۱۳۲۳ ق ، سربی ، رفعی ، ۳۶۶ ص .

ابوالحسن بیگدلی :

(- معاصر)

۱- شریعت یکمین سال رحلت :

(شرح حال شیخ حسن سنکلیجی)

طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سربی ، رفعی ، ۱۲۶ ص .

ابوالحسن پرویز :

(- معاصر)

۱- قانون اساسی جمهوری توده رومانی :

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سربی ، رفعی ، ۶۰ ص .

دکتر ابوالحسن بن عبدالوهاب تفرشی :

(۱۲۶۱ - ۱۳۳۲ ق)

در طرخوران از توابع تفرش متولد شده
در هشت سالگی بمکتب رفته پس از شش سال
تحصیل که در خلال آن پدرش بعارضه چشم
دچار و نابینا گشت با وجود قلت بضاعت
مواظب تحصیل خط و زبان فارسی فرزند
خود بود در چهارده سالگی بمقدمات عربی
ونجوم و طب قدیم پرداخت و در مدت چهار
سال با فقدان وسائل و نداشتن کتب لازمه بقدر
امکان در تفرش مشغول تحصیل بود در هیجده
سالگی به طهران مهاجرت و در دارالفنون
وارد و پس از ده سال موفق باخذ دیپلم گردید

( )
در طهران میزیسته و در ۱۳۰۴ ق در قید حیات
بوده است .
مآخذ: اعیان الشیعه ج ۶ ص ۳۲۵ ، فهرست
رضویه ج ۵ ص ۳۴۹ الذریعه ، ج ۳ ص ۸۸ .
۱- ینابیع الحکمة در وعظ و اخلاق مروی
از ائمه :

طهران ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، وزیری ،
خط حاج عبدالله طهرانی ، ۲۳۵ ص .

سید ابوالحسن بن محمد جدا :
(- معاصر)

۱- شرح مناجات خمسة عشر :
(شعر)

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ، رقمی ، مصطفوی
۱۶۲ ص .

میرزا ابوالحسن بن سید محمد طباطبائی
زواری معروف بجلوه :

(۱۲۳۸ - ۱۳۱۴ ق)

و در ۱۲۹۱ ق بطبابت عراق و سلطان آباد
مأمور و بعد آعہده دار مشاغل مختلفه گردید:
معلم طب در دارالفنون ، طبیب کشیک
خانه ، مأمور دفع طاعون رشت ، عضو مجلس
حفظ الصحه طهران ، معلم دارالفنون ،
طبیب آذربایجان ، رئیس مریضخانه دولتی
طهران ، منصب سرتیپی اول ، (مقدمه کتاب
نشریح)

سایر مآخذ: المآثر والآثار ص ۲۱۸ .

در سن هفتاد و دو سالگی در طهران درگذشت
و در امامزاده حسن مدفون گردید (نقل از
خط دکتر تقی بهرامی) .

۱- پاتولوژی :

طهران ، ۱۳۰۰ ق ، سنگی .

۲- تراپولیک و دواسازی :

طهران ، ۱۳۰۵ ق ، سنگی ، جیبی ،
۴۶۱ ص .

طهران ، ۱۳۰۸ ق ، سنگی .

۳- تشریح :

سای و فر فرانسوای ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۲

ق ، سنگی ، جیبی ، ۴۵۲ ص .

۴- فیزیولوژی :

طهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی ، جیبی ، خط

محمد صادق ، ۴۱۲ ص .

۵- مسائل عمده حفظ الصحه :

تبریز ، ۱۳۱۲ ق ، سنگی .

مطلع الطب ناصری :

(امراض باطنی و علاج آن)

طهران ، ۱۳۰۰ ق ، سنگی ، وزیری ،

۵۶۷ ص .

ملا ابوالحسن بن محمد کاظم جاجرمی
خراسانی :

در احمد آباد کجرات متولد شده در هفت سالگی با پدر خود باصفهان آمده پس از شش هفت سال پدرم در زواره در گذشت و چون اندوخته پدر در هند تلف شده بود کار من بپریشانی کشید با اینحال شوق تحصیل داشت با عدم رسائل از زواره باصفهان آمده در مدرسه کاسه کران حجره گرفته مشغول تحصیل شد بعد از فراغت از مقدمات بتحصیل فنون علم معقول از طبیعی و الهی و ریاضی خاصه الهی اوقاتی صرف نمود، با آنکه اول جوانی رفیق دوست بود وصحبت ادباء و شعرا را خوش داشت و گاه گاه بحسب وراثت و مجالست با شعرا شعری میگفت دانستم شعر خوب گفتن با آنکه چندان فایده ندارد مشکل است و شعر متوسط و پست هیچ از این خیال منصرف شدم و از تحصیل خود را باز نداشت و همواره اختلاس وقت بجهت اینکار میکردم تا آنکه دیدم از اسفادان حاضر مرا چندان منفعتی نیست ترك درس خواندن کرده مشغول مطالعه و مباحثه شدم و آنی نیاسودم و اتفاق چنین افتاد که اکثر طلاب دقیق بافهم بامن در اینکار مراوده میکردند و با اینان اهمال مطالب و مداخله ممکن نبود. این معنی مرا بر آن داشت که در اینکار کوشش بلیغ کرده و حظی وافر برد. مدتی در اصفهان بهمین شغل اشتغال داشت تا از درنگ در در اصفهان بجهت شیوع تہی دستی دلتنگ شده بطهران آمدم بر حسب انس و عادت و عدم قدرت بر منزل علیحده بمدرسه دارالشفای فرود آمدم و الان سنہ ۱۲۹۴ ق بیست و یکسالست که در طهرانم و در اینمدت بجز

این امر بیفایده مطالعه و مباحثه علوم مذکورہ بشغلی و خیالی دیگر نپرداختم . و چون دانستم تصنیف تازه صعب و غیر ممکن است چیز مستقلی ننوشتم ولی حواشی بسیار بر حکمت متعالیه معروف باسفار و غیره نوشتم و اکنون در دست بعضی از طلاب و محل انتفاعست با لفظ اکثر طلاب از شهرهای مختلف که میل بمعقول دارند گرد من جمعند هر جمعی بخیالی .

هر کسی از ظن خود شدیار من

و زدرون من نجست اسرار من

(نامه دانشوران ج ۱ ص ۵۲۱ باختصار).

در روزنامه ادب شماره ۹۱ اعلان شده است که میرزای جاوه در شب جمعه ششم ذی القعدة ۱۳۱۴ ق در گذشت و در این باب بویه نزدیک حضرت عبدالعظیم مدفون گردید .

سایر ماخذ : سفینة البحار ج ۴ ص ۲۳ ، مجله یادگار سال ۳ شماره ۲ ص ۲۸ ریحانة الأدب ج ۱ ص ۲۷۳ شمس التواریخ ص ۳۳ المائر والآثار ص ۱۶۰ ، ادبیات معاصر رشید یاسمی ص ۳۹ .

۱- اثبات الحركة الجوهرية:

طهران ، ۱۳۱۳ ق، سنکی، در هامش شرح هدایه میبیدی .

۲- حاشیه شرح ملخص چغمینی :

طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنکی ، وزیری ، ۱۷۳ + ۲۴ ص . در هامش شرح ملخص چغمینی .

۳- حاشیه شرح هدایه اثیریہ :

اثیرالدین، ابهری، شرح ملاصدرا، طهران ۱۳۱۱ ق، سنکی، با شرح ملاصدرا و حاشیه آقا علی مدرس و ربط الحادث بالقدیم

۴- حاشیة فائده فی تحقیق حرکة الجواهر
(عربی)

طهران ۱۳۱۳ ق ، سنکی ، درهامش شرح
هدایة الحکمه ملاصدرا .

۵- الحاشیة علی المشاعر:

(عربی)
ملاصدرا، طهران، بی تاریخ، سنکی، رفعی،
چاپ شیخ احمد شیرازی، ۳۱۰ ص درهامش
مشاعر.

طهران ، سنکی ، بارساله عرشیه ملاصدرا

۶- دیوان شعر:

طهران ، ۱۳۰۷ ش ، سربی ، رفعی، ۱۱۱
ص ، باهتمام، احمد سهیلی خوانساری .

طهران، ۱۳۰۳ ش، سربی، رفعی، ۱۱۱ +
۲۵۹ + ۱۴۸ ص ، با دیوان خسروی و

احوال ابن یمین .

۷- الربط الحادث بالقدیم:

(عربی)
طهران، ۱۳۱۳ ق ، سنکی ، درهامش شرح
هدایه اثیریہ.

ابوالحسن بن سیف الشعراء عباسعلی حسامی

برسی:

(حدود ۱۲۹۸ ش - معاصر)

۱- درروئثالی یادیوان ابن سیف:

(شعر)

جلد اول ، مشهد ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ،
رفعی ، ۲۰۷ ص .

ابوالحسن خرم شیرازی صدر الشعراء:

(۱۳۲۵ ق)

در سنه ۱۳۰۷ ق بعزم مجاورت نجف از شیراز
مهاجرت نموده و بطرف هندوستان رهسپار
گردید در آنجا با مساعدت حسین انصاری
ژنرال قونسل ایران بطبع دیوانش موفق
گردید در ۱۳۱۶ ق داود معاون الوزاره
که بمفتاح السلطنه ملقب شد و ژنرال قونسل
جدید ایران بود بطبع ثانی دیوان وی همت
کماشت .

خرم در ۱۳۲۴ ق بعتبات آمده و در نتیجه
انشاء قصیده غراء در مدح موسی بن جعفر
از طرف آیه الله صدر بصدر الشعرائی ملقب
گردید (مقدمه دیوان چاپ دوم) بکفته
صاحب دانشمندان و سخن سرایان فارس ۲
ص ۴۴۶ در ۱۳۲۵ ق در گذشت .

۱- دیوان خرم موسوم بشجاعت الحسینی:

۲- مولود نامه:

۳- مناقب الائمة:

۴- مطلع الانوار:

۵- بهار خرم نثر در عروض و قافیه:

(نثر در عروض و قافیه)

جلد اول، بمبئی ، ۱۳۰۹ ، سنکی، وزیر،

۱۵۲ + ۴۰ + ۴۰ ص

بمبئی ، ۱۳۲۸ ق ، سنکی ، رفعی ، ۱۴۳

ابوالحسن سپهر:

(- معاصر)

۱- فلورانس:

طهران، ۱۳۱۹ ش، سربی، رقی، ناشر-
حسین برهانی شبستری.

ابوالحسن بن محمد حسن انصاری قادری

چشتی فریدآبادی سیدهاشمی:

(- معاصر)

۱- جواهر غیبی، تذکره الهی:

(ملفوظات سید مظفر علی شاه اکبر آبادی)
لکهنو، ۱۳۰۴ ق، سنکی، رحلی، ۹۰۲ ص.
لکهنو، ۱۸۸۴ م، سنکی، وزیر، ۱۲۲ ص.
لکهنو، ۱۸۹۸ م، سنکی، وزیر، ۷۸۲ +
۹۰ ص.

ابوالحسن شادان:

(۱۲۷۳ ش - معاصر)

تحصیلات خود را در مدارس قدیمه و
دارالفنون بپایان رسانیده و فارغ التحصیل
مدرسه الیانس فرانسه میباشد. در سال
۱۲۹۷ ش وارد خدمت فرهنگی شده و مراحل
مختلفه را پیموده: معلم کشیک خانه و
دبیرستان تدین، معلم مدارس دولتی کرمان،
رئیس دبیرستان زردشتیان کرمان، دبیر
دوره دوم مدرسه ثروت طهران، دبیر-

+ ۳۲ + ۹۶ + ۶۴ + ۴۰ ص.

هند، بی تاریخ، سنکی، رقی، ۱۵۲ ص.

۲- اشعار خرم:

(منتخبات)

طهران، ۱۳۵۵ ق، سنکی، رقی، ۳۱ ص.

شیخ ابوالحسن بن حسن الخنیزی:

(- معاصر)

۱- الدعوة الاسلامیة الی و حدة اهل السنة
والامامیة:

(عربی)

نجف، ۱۳۷۶ ق، سربی، وزیر، ۲۵۸ +

۴۳۵ ص.

حاج میرزا ابوالحسن بن علی اکبر راجی

تبریزی:

(۱۲۴۷ - ۱۲۹۳ ق)

در مکه متولد شده شاعری شیرین زبان
بوده و در موقع مراجعت از مکه در دریای
قلزم غرق شده، عبدالمجید راجی پسرش
نیز شاعر بوده و دیوانی دارد. (دانشمندان
آذربایجان ص ۱۵۵، ریحانة الادب ج ۲
ص ۵۸)

دیوان:

(شعر ترکی و فارسی)

تبریز، ۱۳۱۲ ق، بتصحیح می-ر شریف،

ایران، ۱۲۹۴ ق، سنکی، وزیر، ۲۵۸ ص

ابوالحسن سپاه منصور:

(- معاصر)

۱- زن:

طهران، ۱۳۲۸ ش، سربی، رقی، ۲۰۰ ص.

۲- قانون اساسی بامتمم آن:

طهران، ۱۳۲۸ ش، سربی، رقی، ۳۲۰ ص.

فرانسه دبیرستانهای اصفهان، معاون و سپس
کفیل اداره اوقاف، رئیس دفتر دانشگاه ،
معلم فرانسه دانشکده دامپزشکی.
(نخستین سالنامه فرهنگی دبیرستان هدف
ص ۴۳)

۱- جبر برای دبیرستانها:

کابل، سربى.

۲- حساب برای دبیرستانها:

کابل، سربى.

۳- هندسه برای دبیرستانها:

کابل، سربى.

۴- تاریخ قرون وسطی برای سال دوم متوسطه:

کابل، سربى.

شیخ ابوالحسن بن محمد طاهر فتونی نباطی

عاملی اصفهانی معروف بشریف:

(۱۱۳۸
- ۱۱۴۰
۱۱۵۰)

افضل اهل عصر خود و شاگرد و داماد
مجلسی بوده، خواهرزاده میرزا محمد صالح
خاتون آبادی وجد مادری شیخ محمدحسن
صاحب جواهر کلام است. از مجلسی و محمد
صالح خاتون آبادی وسید نعمت الله جزایری
روایت میکند. بسال ۱۱۳۸ ق درگذشت.
(الکنی والقباب محدث قمی ج ۱ ص ۴۹)

۱- تنزیه القمیین:

(عربی)

قم، ۱۳۲۸ ش، سربى، رقمی، ۴۹ ص.

۲- مرآت الانوار ومشکوة الاسرار:

(عربی)

(این تفسیر دارای مقدمه ایست در حدود
بیست هزار بیت و بشرح مذکور در خاتمه
مستدرک الوسائل ص ۳۸۵ در موقع چاپ سهواً

بشیخ عبداللطیف کازرونی نسبت داده شده
است).

طهران، ۱۲۹۵ ق سنکی، رحلی، خط
کلبعلی افشار قزوینی، ۲۳۹ ص.

طهران، ۱۳۰۳ ق، سنکی، رحلی، ۲۴۰ ص.

طهران، (بنام مقدمه برهان) باهتام محمود

محرمی، ۱۳۷۴ ق، سربى، رحلی، ۶۳۲ ص.

طهران، چاپ دوم، ۱۳۷۴ ق، (مقدمه

تفسیر برهان) سنکی، رحلی، با تصحیح سید

محمود بن جعفر موسوی زرنندی، ۳۶۲ ص.

جلد دوم وسوم، طهران، ۱۳۷۵ ق، سنکی،

رحلی، با تصحیح محمود زرنندی، ۴۹۷ +

۳۷۰ ص.

حاج میرزا ابوالحسن شعرانی طهرانی:

(- معاصر)

در حوزة علمیه قم مشغول تحصیل بوده و

نزد حاج شیخ عبدالکریم یزدی وسایر اساتید

درس خوانده و چند سال است بطهران مراجعت

کرده است (آثار الحجة ج ۲ ص ۲۳۹)

۱- ومع السجوم ترجمه نفس المهموم:

حاج شیخ عباس بن محمد رضا قمی، ترجمه،

طهران، ۱۳۷۳ ق، سربى، وزیرى، ۴۹۰ ص.

طهران، ۱۳۶۹ ق، سربى.

۲- حاشیة ارشاد القلوب ویلمی:

(عربی)

جلداول، طهران، در هاشم ارشاد القلوب.

۳- راه سعادت در اثبات نبوت ورد شبهات

مسیحیین:

طهران، ۱۳۶۹ ق، سربى، رقمی، ۲۲۴ ص.

۴- صحیفه کامله:

طهران، ترجمه، ۱۳۷۸ ق، افسست، رقمی،

۲۶۰ ص.

بدانشگاه برلن مراجعت نمود و باخذ درجه
دکتری در رشته شیمی نائل گردید . در
۱۳۱۵ ش، بایران بازگشته و بتدریس شیمی
در دانشسرای عالی و دانشکده علوم اشتغال
یافت (سالنامه دانشسرای عالی تحصیلی
۱۹ - ۱۳۲۰ ش ص ۴۰)

۱- تمرینات و تجربیات شیمی آلی:

طهران، نشریه ۳۱۸ دانشگاه، ۱۳۳۵ ش،
سربی، وزیری، ۱۳۵ ص.

۲- شیمی آلی ارگانیک:

جلد اول، تهران، نشریه ۱۱۲ دانشگاه
(ترکیبات زنجیری) ۱۳۳۰ ش، سربی،
وزیری، ۵۷۸ ص.

جلد اول، چاپ دوم، طهران، نشریه شماره
۴۷۰ دانشگاه، ۱۳۳۷ ش، سربی، وزیری،
۶۳۷ ص.

جلد دوم، طهران، نشریه شماره ۱۵۵
دانشگاه (ترکیبات حلقوی) ۱۳۳۱ ش،
سربی، وزیری، ۳۸۳ ص.

جلد دوم چاپ دوم، طهران، نشریه شماره
۳۶۶ دانشگاه، ۱۳۳۵ ش.

شیخ الرئيس ابوالحسن میرزا ابن حسام السلطنه
محمد تقی میرزا متخلص بحیرت قاجار :

۵- فلسفه اولی و مابعدالطبیعه:

طهران، ۱۳۱۶ ش، سربی، وزیری، ۴۲۶ ص.
۶- ندای عدالت ترجمه التقاد از کتاب الامام
علی (۴):
جورج جورداق، طهران، ۱۳۷۷ ق، سربی،
وزیری، ۴۳۵ ص.

سید ابوالحسن موسوی شوشتری جزایری:

۱- اختناق ایران:

(ترجمه از کتاب !سترنك لينك آف پرشیا
تألیف مورگان شوشتر آمریکائی)
بمبئی، ۱۳۳۰ ق، سنگی، وزیری، بزرگ،
۳۴۱ ص.

بمبئی، ۱۳۴۰ ق، سربی، رقی، ۳۴۱ ص.
کلکته، ۱۳۳۳ ق، سربی، رقی، ۵۰۰ ص.

دکتر ابوالحسن شیخ فرزند دکتر محمد شیخ:

(۱۲۸۵ ش - معاصر)

در تهران متولد شده پس از اتمام تحصیلات
ابتدائی و متوسطه و دوره دوم مدرسه صنعتی
ایران و آلمان با اولین دسته دانشجویان
اعزامی با آلمان رفته و بتحصیل شیمی پرداخت
پس از دو سال تحصیل در دانشگاه فردریک
ویلهلم برلن و دو سال در دانشگاه بن و اخذ
دیپلم شیمی برای گذراندن دوره دکتری

بمبئی، ۱۳۱۲ ق، باہتمام میر مرتضیٰ برغانی،
سنکی، رقی، ۲۱۸ + ۴۲ مقدمہ و شرح
حال مؤلف بقلم خود او.

طهران، ۱۳۳۹ ش، سربی، رقی، ۲۱۳ ص.
۹- نافع الافہام رافع الاوہام:

طهران، ۱۳۳۵ ق، سنکی، رقی، ۱۲۷ ص.
۱۰- نافع وسراج لامع:

بمبئی، ۱۳۱۲ ق، سنکی، رقی، ۹۶ ص.

ابوالحسن صدر محلاتی:

(- معاصر)

۱- دہلیز زندگی:

طهران، سربی.

۲- دہلیز مرگ:

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقی، ۴۶ ص.

۳- محکوم:

طهران، ۱۳۳۸ ش، سربی، وزیر، ۹۹ ص.

ابوالحسن صدیقی:

( )

۱- شجرۃ خاندان نقشبندیہ:

آکرہ، ۱۸۷۳ م، سنکی، رقی، ۱۱ ص.

سید ابوالحسن طالقانی:

(- ۱۳۵۰ ق)

(۱۲۶۴ ق - ۱۳۳۸ ق)

در تبریز متولد شدہ در یازدہ سالگی با
پدر خود بطهران آمدہ بعد از دو سال بمشہد
رفتہ چون پدرش در گذشتہ مجدداً بطهران
آمدہ و قریب دو سال در مدرسہ نظامی
بتحصیل ہندسہ و حساب مشغول بودہ بعداً
بتشویق مادر و موافقت برادرش بمشہد مہاجر
کردہ بتحصیل درس حکمت پرداختہ . در
دورہ دوم مجلس شورای ملی نمایندہ مازندران
بودہ . سال ۱۳۳۸ ق در تهران در گذشت.
مآخذ: منتخب النفیس، زندگانی شمس العرفاء
ص ۱۲۵، دانشمندان آذربایجان ص ۱۲۷،
فہرست رضویہ ج ۴ ص ۳۳۹.

۱- اتحاد اسلام:

بمبئی، ۱۳۱۲ ق، سنکی، رقی، ۹۶ ص.

۲- ازالۃ الاوہام:

ایران، سنکی، رقی، ۷۶ ص.

۳- دیوان شعر:

طهران، سربی، جیبی، ۵۶ ص.

۴- رسالہ نقد فرقیہا:

(شعر)

طهران، ۱۳۲۹ ق، سنکی، جیبی، ۱۲ ص.

۵- سفر نامہ استانبول:

ایران.

۶- فصل الخطاب:

طهران، سربی، رقی، ۱۶۰ ص.

۷- کتاب الابرار:

(عربی)

(رد دور سالہ حمامۃ البشری و سر الخلافتہ از
غلام احمد قادیانی)

بمبئی، ۱۳۱۲ ق، سنکی، رقی، ۱۶۰ ص.

۸- منتخب النفیس از آثار شیخ الرئیس:

رشته ادبی در دارالفنون خاتمه داده در ۱۳۰۷ ش از دانشکده حقوق باخذ دیپلم نائل و عهده دار مشاغل ذیل گردیده:

سر دبیر روزنامه ستاره ایران و طوفان، دادیار دادستان طهران، دوره استخدامش بیش از هفت ماه بطول نیانجامید، و کیل دادگستری، مدیر روزنامه داد و روزنامه پرورش و روزنامه نوروز ایران. تا سال ۱۳۳۲ ش بسمت و کالت دادگستری اشتغال داشت. در شهریور ۱۳۳۲ ش در کابینه سر لشکر زاهدی بسمت معاونت نخست وزیر و سرپرستی اداره کل تبلیغات ارتقاء یافته است.

(مازندران ص ۹۲)

۱- آذربایجان و مکران:

۲- تخت جمشید: طهران، ۱۳۲۵ ش، سربی، رفعی، ۹۲ ص.

۳- جرم و مجازات: طهران، ۱۳۱۰ ش، سربی، جیبی، ۱۶ ص.

طهران، ۱۳۰۸، سربی، رفعی، ۸۱ ص.

کمال الدین ابوالحسن الفارسی:

(۲۲۰ ق)

۱- تنقیح المناظر لاولی الابصار والبصائر:

(عربی)

ابن الهیثم المتوفی ۴۳۰ ق، شرح، اقتباس از کتاب اقلیدس و بطلمیوس. ۲ جلد، حیدرآباد دکن، ۷-۱۳۴۸ ق، سربی، وزیری، ۶۰۰ + ۴۲۰ ص.

دکتر ابوالحسن فتاحی:

(معاصر)

سرهنگ ستاد هوائی.

از علماء واجله اتقیاء بوده مدت بدرس جناب میرزای شیرازی حاضر شده و بعد از وفات وی بدرس سید اسمعیل صدر پیوسته در سنه ۱۳۱۷ ق بحج رفته، در مراجعت بطهران رهسپار و در آنجا بوظایف شرعی مشغول شد در شعبان ۱۳۵۰ ق درگذشت و جنازه اش بنجف حمل و در وادی السلام مدفون گردید (طبقات اعلام الشیعه ج ۱ ص ۳۳)

۱- کیمیای هستی:

طهران.

ابوالحسن طوطی همدانی:

(۱۳۱۷ ق - معاصر)

در همدان متولد شده در بیست سالگی بطهران آمده اوقات خود را بسرودن شعر میگذراند. کسب ظاهر او خیاطی و در سیر وسلوک قدم میگذارد. (مقدمه کتاب) ۱- مناجات نامه یا کلید دوستی با خدا: (شعر)

طهران، ۱۳۲۵ ش، سنکی، رفعی، ۲۸ ص.

ابوالحسن عمیدی نوری فرزند عمید الشعراء:

(۱۲۸۲ ش - معاصر)

در طهران متولد شده تحصیلات ابتدائی را در مدرسه سپهر و دوره متوسطه را در

شعر میل نمیکنند و توجه خود را بتألیف کتب فلسفی معطوف داشته. چند سفر باروها رفته و در کنگره های علمی و ادبی شرکت جسته است و چندی نمایندگی دولت ایران را در سویس و جامعه ملل داشت. بعداً سمت استادی دانشگاه و عضویت فرهنگستان را پیدا نمود.

(ادبیات معاصر رشیدیامی ص ۷۹)

سایر مآخذ: تاریخ جراید و مجلات ج ۱ ص ۱۸۹، سخنوران نامی معاصر ص ۲۱۷.

۱- اوراق مشوش یا مقالات مختلفه:

طهران، ۱۳۳۰ ق، سنگی، رقعی، ۹۰ ص. ۱۹ + ۱۹ ص.

۲- تاریخ شعراء:

بمشارکت محمدعلی فروغی، طهران، ۱۳۳۵ ق، سنگی، خشتی، ۳۵۳ ص.

۳- تحقیق در حقیقت تجدید و ملیت و تناسب این دو معنی بایکدیگر:

طهران، ۱۳۰۹ ش، سربی، رقعی، ۵۶ ص.

۴- سرمایه سعادت یا علم و آزادی:

طهران، ۱۳۲۷ ق، سنگی، بغلی، ۱۲۵ ص.

۵- شیدوش و ناهید:

(شعر)

طهران، ۱۳۴۰ ق، سنگی، رقعی، ۱۱۹ ص.

۶- مجموعه اشعار فروغی:

(۱) چارمینو (۲) پریشان نامه (۳) نور آزادی (۴) اندرز شاهان (۵) ساقی نامه (۶) فمائد (۷) ترجیع بند (۸) غزلیات و رباعیات.

طهران، ۱۳۳۰ ق، سربی، جیبی، ۱۹۰ ص.

طهران، ۱۳۴۰ ق، سنگی، رقعی، ۱۱۹ ص.

۱- ماجرای شکست ارتش آلمان:

مارشال رومل، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳ ش،

سربی، رقعی، کوتمبرک، ۱۰۰ ص.

۲- یادداشت های فیلد مارشال رومل:

طهران، بی تاریخ، سربی، رقعی، ۱۰۰ ص.

ابوالحسن نعمتی مجیبی پهلو اردی متخلص به فرد:

( )

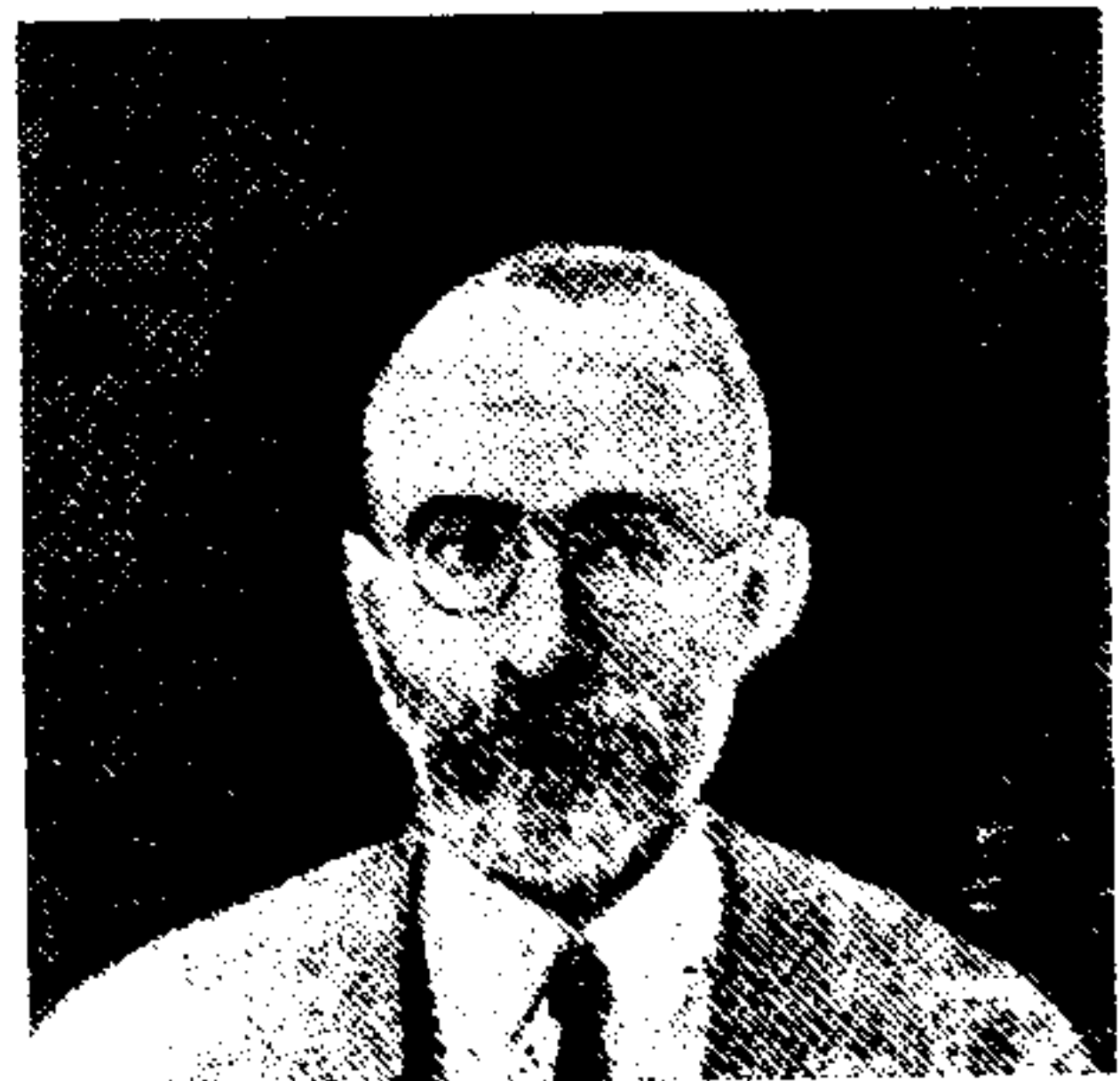
(دیوان شعر)

۱- کلیات فرد:

کلکته، ۱۲۶۸ ق.

دفتر اول، کانپور، ۱۳۳۱ ق، سنگی، وزیر، ۲۸۶ ص.

ابوالحسن بن ذکاء الملک محمد حسین اصفهانی فروغی:

(۱۳۰۱ ق - بهمن ۱۳۳۸ ش)

در تهران متولد شده پس از تحصیلات قدیمه و جدیده در دارالمعلمین عالی بتدریس جغرافیا مشغول گشت و مجله فروغ تربیت را تأسیس نمود. سالهای اخیر چندان بسرودن

مدت موفق بتألیف چند کتاب شده و روزنامه آئینه جنوباً نیز مرتباً در اهواز منتشر نموده است.

(روزنامه اطلاعات)

۱- انشاء مخصوص دبیرستانها و دانشسراها:

شیراز، ۱۳۲۷ ش، سربی، رفعی، ۲۰۶ ص.

طهران، ۱۳۳۱ ش، سربی، رفعی، ۱۳۴ ص.

جلد اول، چاپ پنجم، طهران، ۱۳۳۵ ش،

سربی، رفعی، معرفت، ۱۳۲ ص.

۲- روانشناسی آموزش و پرورش:

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رفعی، ۱۱۲ ص.

ابوالحسن بن محمد امین گلستانه:

( )

۱- مجمل التواریخ بعد النادری:

لیدن، ۱۸۹۱ م، سربی، رفعی، ناشر کارلمن

آلمانی، ۱۵۹ + ۴۷ ص.

طهران، ۲۰ - ۱۳۱۹ ش، سربی، رفعی،

باهتمام محمد تقی مدرس رضوی، ۴۱۳ ص.

ابوالحسن بن محمد بن اسمعیل لامعی گرگانی

دهستانی:

(۳۹۲ - ۳۹۳ ق)

از مردم بکر آباد یکی از محلات شهر گرگان بود و در رمضان ۳۹۲ ق یا ۳۹۳ ق متولد شده و تا شصت و چند سالگی زنده بود و یکی از بزرگان شعرای درجه دوم ایران بشمار میرود و در زمان خود شهرت بسیار داشته و تمام شعرا بوی اقتداء میکرده اند مخصوصاً معزی نیشابوری همواره پیرو او بود، و سبک ویرا در شعر تکمیل کرده. وی بیشتر بخدمت خواجه عبدالملک ابونصر

دکتر ابوالحسن فرهودی:

(- معاصر)

۱- ابن سینا و امراض عصبی و روانی:

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رفعی، نشریه

دانشکده دامپزشکی، ۵۴ ص.

ابوالحسن فقیهی آیت الله زاده گیلانی:

(- معاصر)

۱- اسرار عشق یادریای محبت:

(ترجمه بحر المحبة فی اسرار المودة)

متن از غزالی، طهران، ۱۳۲۵ ش، سربی،

رفعی، ۲۲۶ ص.

ابوالحسن فیاضی:

(- معاصر)

در سال ۱۳۲۳ ش در رشته ادبیات فارسی

از دانشسرای عالی فارغ التحصیل شده از

آنوقت تا کنون بترتیب: دبیری دبیرستانهای

شیراز، کفالت فرهنگ بنا در جنوب، ریاست

دانشسرای مقدماتی کلپایگان، ریاست

تبلیغات و امور اجتماعی، ریاست آموزش

فنی و حرفه ای را عهده دار بوده. در طول این

کندری وزیر اختصاص داشته و پس از مرگ این وزیر مدتی نیز مداح خواجه نظام الملک بوده .

مینویسند در جوانی از کرگان بخراسان رفت و در سلك شاگردان حجة الاسلام غزالی درآمد ولی این نکته مشکوک مینماید (سالنامه پاریس بقلم سعید نفیسی)

دیوان :

(شعر)

طهران ، ۱۲۹۵ ق ، سنگی .
طهران ، ۱۳۱۹ ق ، سربی ، رقی ، باهتمام سعید نفیسی ، ۲۴۴ ص .

سید ابوالحسن بن مهدی لکهنوی :

( )

۱- ترجمه آداب المتعلمین یا تربیة المتعلمین :

خواجه نصیرالدین طوسی ، تاریخ فراغت از ترجمه ۱۲۷۵ ق ، لکنه ، ۱۲۷۵ ق ، سنگی ، رقی ، با تقریظ سید ابوالحسن محمد بن علی شاه رضوی کشمیری .

سید ابوالحسن بن بنده حسین نقوی لکهنوی :

(۱۲۸۸ ق - ۱۳۰۹ ق)

از علماء و فضلا بوده در ۱۷ صفر ۱۳۰۹ ق در من جوانی در لکنه در گذشت و در حسینیه جد خود مدفون گردید .

اعیان الغیبه ج ۶ ص ۲۹۶ ، الذریعه ج ۴ ص ۴۵۹

۱- تنضید النقود فی المغالطة العامة الورود

(عربی)

لکنه ، سنگی .

حاج شیخ ابوالحسن بن محمد دولت

آبادی مرندی نجفی :

(۱۳۴۹ ق)
۱۳۵۲ ق

از علماء و مصنفین بوده و در نجف نزد فاضل شرایبانی و غیره تلمذ نموده . بعد از وفات وی بایران مراجعت نموده و در حضرت عبدالعظیم قرب طهران مقیم شده در محرم ۱۳۴۹ ق در گذشت .

(نقباء البشر ص ۳۴ ، اعیان الشیعه ج ۶

ص ۳۳۳ ، فهرست رضویه ج ۵ ص ۲۸۸)

۱- جرائد سبعة از مستطرفات مظهر الانوار فی ظهور الحجة :

(لوامع الانوار فی مصائب سبط رسول المختار) .

طهران ، ۱۳۳۰ ق ، سنگی ، خشتی ، خط

زین العابدین محلاتی ، ۴۷۶ ص

۲- دلائل براهین الفرقان در رد عقاید

مزدکیان و جمهوری طلبان :

طهران ، ۱۳۲۷ ق ، سنگی ، جیبی ، ۳۲ ص

۳- دلائل براهین الفرقان فی ابطال القوانین

الناسخات لمحکمات القرآن :

طهران ، ۱۳۰۳ ش ، چاپخانه حاج عبدالرحیم .

۴- صواعق محرقه در علائم ظهور و رد

و هائیه در تخریب بقاع متبرکة :

طهران ، ۱۳۴۴ ق ، سنگی ، حاج عبدالرحیم .

۵- فجایع الدهور فی انهدام القبور در

علائم الظهور :

طهران ، ۱۳۴۴ ، سنگی ، جیبی ، ۱۴۴ ص

۶- (الف) فوادح الجلیة فی هتك حرم الرضویة

من مستطرفات لوامع الانوار ، جلد رابع نور

الانوار :

۷- (ب) لوامع الانوار فی مصالب و نواب سبط

رسول المختار :

طهران ، ۱۳۳۰ ق ، سنگی ، خشتی ، خط

زین العابدین محلاتی ، ۴۹ | ۴۷۵ ص

ماخذ: کتاب علمای معاصرین ص ۱۷۹ ، طبقات اعلام الشیعه ج ۱ ص ۳۸ ، ریحانة الادب ج ۴ ص ۳۰ ، مصفی المقال ص ۲۷ .
۱- الحاشیه علی کفایة الاصول :

(عربی)

ملا محمد کاظم خراسانی ، جلد اول ، مباحث الفاظ ، نجف ، ۱۳۴۶ ق ، سنکی ، وزیری ، ۱۹۶ ص جلد اول ، نجف ، ۱۳۴۷ ق ، سنکی ، وزیری ، ۲۰۶ ص .

طهران ، ۱۳۶۴ ق ، سنکی ، وزیری ، خط طاهر ، ۳۹۹ + ۴۴۷ ص .

ابوالحسن میکنده :

(۱۲۷۶ ش - معاصر)

در طهران تولد یافت تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در طهران بپایان آورد سپس برای تکمیل تحصیلات خود به بیروت رفت ولی چون بسبب شروع جنگ جهانی اول ادامه تحصیل در بیروت میسر نبود در سال ۱۲۹۵ ق بآلمان رفته و در دانشگاه شهر ماربورگ در رشته تعلیم و تربیت و علوم انسانی با ادامه تحصیل پرداخت. پس از بازگشت بایران يك چند در وزارت فرهنگ

۸- لمعان الانوار در حالات امام زمان ، جلد پنجم نور الانوار :
(عربی)

طهران ، ۳۸ - ۱۳۴۰ ق ، سنکی ، خشتی ، ۳۰۳ ص .

۹- (الف) مجمع النورین و ملتقى البحرين فى احوال بضعة سيد الثقلين :
(عربی)

۱۰- (ب) مظهر الانوار فى علائم ظهور الامام المنتظر الغائب من معاينة الابصار (ا):

بستان الابرار ، جلد سوم نور الانوار (عربی) طهران ، ۱۳۲۸ ق ، سنکی ، رفعی ، ۳۷۷ ق طهران ، ۱۳۳۳ ق ، سنکی ، رفعی ، ۳۷۷ ص .

۱۱- مستطرفات ، شرح جراید سبعة :

از مستطرفات مظهر الانوار ، جلد چهارم نور الافوار .

تبریز ، ۱۳۳۳ ق ، سنکی ، رفعی ، ۱۲۹ ص .

۱۲- نور الانوار :

(عربی)

طهران ، بی تاریخ ، سنکی ، وزیری ، مطبعة كوربلائی محمد حسین ، بی شماره صفحه .

طهران ، ۱۳۲۸ ق ، سنکی ، خشتی ، ۴۳۰ ص .

طهران ، ۱۳۲۸ ، سنکی ، خشتی ، خط زین العابدین محلاتی ، ۴۴۲ ص .

میرزا ابوالحسن بن عبدالحسین

ارویلی مشکینی :

(۱۳۰۵ ق - ۱۳۵۸ ق)

عالم محقق مدقق مدرس فقیه اصولی . از تلامذه ملا علی قوچانی و سید محمد کاظم طباطبائی یزدی و شریعت اصفهانی بوده . سال ۱۳۵۸ ق در بغداد وفات یافت جنازه اش به نجف حمل و در حجره سمت راست کسبکه از باب طوسی داخل صحن میشود مدفون گردید

تند خوی فحاش گرفتار شد بناء علیه بر
سبیل طبیعت بعضی اشعار هزل آمیز گفته و
آن مجموعه را (سرداریه) نامیده و الاحسن
خلق او بیش از بیسانست در نظم و نثر و
صحبت و وفاق بی نظیر. (مجمع الفصحاء ج
۲ ص ۵۸۰) سایر مأخذ : مجله یغما
سال دوم شماره ۱۰ ص ۴۶۵ ، مجمع الفصحاء
ج ۱ ص ۳۱ ، تذکره دلگشا خطی، تاریخ
ادبی براون ترجمه رشید یاسمی ص ۳۱۷
مجله یادگار سال ۵ ، شماره ۹ و ۱۰ ص
۴۹۴ .

دیوان کلیات :

طهران ، ۱۲۸۳ ق ، سنگی ، رحلی ، چاپ
اعتضاد السلطنه ، با مقدمه حاج اسمعیل بیگ
تقفی ، ۳۹۰ ص .

بمبئی ، ۱۳۰۲ ق ، سنگی ، رفعی ، ۲۴۰ ص
طهران ، ۱۳۲۸ ق ، سنگی ، رفعی .
۲- (الف) غزلیات :
(شعر)

۳- (ب) سرداریه :
(شعر)

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، رفعی ، ۱۴۴ ص
۴- یغما بیابانگی :

علی مقدم ، طهران ، ۱۳۱۳ ش ، سری ،
رفعی ، ۸۵ ص .

۵- منتخبی از غزلیات یغما :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، جیبی ، عطائی
۹۶ ص .

ابوالحسنات (رجوع شود به) موای عبدالحی
ابوالحسین (رجوع شود به) احمد بن فارس
لعوی .

وسالی هم در وزارت دادگستری کار کرد
و از آن پس نزدیک بیست و دو سال در بانک
ملی با سمت های گوناگون از قبیل ریاست
شعبه مرکزی و ریاست شعبه تبریز و شیراز
ایفای وظیفه کرد . از آغاز تأسیس بانک
ساختمانی بسمت بازرسی دولت در این بانک
مشغول کارست . (پشت جلد کتاب)
۱- راهزنان و توطئه فیسکو :

شیلر ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ، وزیر ،
بنگاه ترجمه و نشر کتاب ، ۴۹۷ ص .

ابوالحسن یغما جندقی :

(۱۱۹۶ق - ۱۲۷۶ق)

از نجبا و اشراف جندقی بوده و در عراق
تحصیل کمالات نموده پیوسته با اعظام و
اکابر و ابناء ملوک و ارباب سلوک صاحب
و معاشر بود در بدو جوانی چندی بنویسندگی
ذوالفقار سردار سمنانی که مردی شجاع

ابوالخیر بن غیاث الدین :

۱- مجموعه شمسی :

کلکتہ، ۱۸۲۶ م، سنکی، خشتی، ۷۴ ص.
ابودلف (رجوع شود بہ) - معر خزر جی .

ابوزر صداقت :

(- معاصر)

- آیزنهاور نبرداروپا :

اندره موروا، ترجمہ، طهران، ۱۳۳۴
ش، سربی، وزیری، ۸۵ ص .

۲- تحولات فکری در ایران از مبادی تا
عصر حاضر :

موسوی بروخیم، ترجمہ، طهران، ۱۳۳۶
ش . سربی، رفعی، ۲۰۸ ص .

۳- غریزہ خوشبختی :

آندره موروا، ترجمہ، طهران، ۱۳۳۴
ش . سربی، رفعی، ۱۲۳ ص .

ابو راشد (رجوع شود بہ) حفا .

ابوالرشید (رجوع شود بہ) شیخ عبدالجلیل
رازی .

ابوالرضا (رجوع شود بہ) شیخ عبدالصاحب
آل صاحب جواهر .

ابوالرضا (رجوع شود بہ) فضل اللہ راوندی .

ابوریاش (رجوع شود بہ) احمد بن ابراہیم .

ابوالریحان (رجوع شود بہ) محمد ابن
احمد بیرونی .

ابوریدہ (رجوع شود بہ) محمد عبدالہادی

ابوزکریا (رجوع شود بہ) یحیی بن سعید

حلی .

ابوزکریا (رجوع شود بہ) یحیی معینی الدین

نووی .

ابوالحسین (رجوع شود بہ) سید حیدر حلی .

ابوالحسین (رجوع شود بہ) قطب راوندی

سعید بن ہبہ اللہ .

ابوالحسین (رجوع شود بہ) عبدالرحمن

الصوفی رازی .

ابوالحسین (رجوع شود بہ) عبدالرحیم ابن

محمد خیاط .

ابوالحسین (رجوع شود بہ) محمد بن احمد

ملطی شافعی .

ابوالحسین (رجوع شود بہ) ابن ابی یعلی

محمد بن محمد فراء .

ابوالحسین (رجوع شود بہ) ورام بن ابی

فراہ .

ابوالحسین (رجوع شود بہ) ابن بطریق حلی

یحیی بن حسن .

وزیر سید ابوالحسین بن احمد بن حسن :

یتیمۃ الدھر :

(عربی)

قاہرہ، چاپ اول، ۱۳۵۶ ق، سربی، رفعی،

۴۸ ص .

ابو حفص (رجوع شود بہ) شہاب الدین

سہروردی .

ابو حنیفہ (رجوع شود بہ) نعمان بن ابی

عبداللہ محمد .

ابوحیان (رجوع شود بہ) علی بن محمد

توحیدی .

ابوحیان (رجوع شود بہ) محمد بن یوسف

اندلسی .

ابوالخیر (رجوع شود بہ) زید بن رفاعہ .

ابوالخیر (رجوع شود بہ) ابن جزری محمد

ابن محمد .

ابوزکریا (رجوع شود به) یحییٰ ابن خطیب
تبریزی

ابوزید (رجوع شود به) ابن خلدون عبدالرحمن
ابن محمد .

ابوزید (رجوع شود به) محمد بن ابی الخطاب
قرشی .

ابوسالم (رجوع شود به) محمد بن طلحه .

ابوالسعادات (رجوع شود به) عبدالله یمنی
یافعی .

ابوالسعادات (رجوع شود به) ابن اثیر
مجدالدین مبارک .

ابوالسعادات (رجوع شود به) هبة الله بن علی
ابن الشجری .

ابوسعید (رجوع شود به) احمد بن عیسی
خزاز .

ابوسعید (رجوع شود به) عباد العصفوری
کوفی .

ابوسعید (رجوع شود به) عبدالحی
گردیزی .

شیخ ابوسعید (رجوع شود به) فضل الله ابن
ابی الخیر .

ابوسعیدی (رجوع شود به) محمد صالح .

ابوسلیمان (رجوع شود به) احمد بن محمد
خطابی .

ابوسایمان (رجوع شود به) محمد بن سلیمان
سجستانی .

ابوسهل کوهی (رجوع شود به) ویجن .

ابوشامه (رجوع شود به) عبدالرحمن
دمشقی .

ابوالشجاع الوزیر (رجوع شود به) محمد ابن
حسین بن محمد .

ابوالشرف (رجوع شود به) ناصح بن ظفر

جرپادقانی .

ابوالضیاء (رجوع شود به) محدود .

ابوطالب (رجوع شود به) فخرالمحققین محمد
ابن حسن حلی .

ابوطالبخان :

(— معاصر)

مدیر مدرسه متوسطه فردوسی .

۱ - تاریخ مختصر ایران برای دوره
ابتدائی :

طهران ، ۱۳۰۶ ش ، سنگی ، جیبی ، ۸۰ ص ،
چاپ دهم .

۱ - دوره جغرافیای مختصر عالم :

بمبئی ، ۱۳۴۵ ق ، سنگی ، وزیر ،
۵۲ ص .

معرفة الاشياء :

طهران ، سنگی ، خشتی .

میرزا ابوطالب اصفهانی :

(— ۱۲۳۷ ق)

عالم فاضل بارع ماهر ادیب متکلم فقیه
لغوی نحوی مفسر محدث از اجلاء تلامذه
صاحب الرياض (الکنی والالقباق قمی ج ۱ ص
۱۸۳)

۱ - الحاشية على بهجة المرضية في شرح
الالفية :

(عربی)

ابن مالک النحوی ، شرح سیوطی ،
حاشیه .

طهران ، ۱۲۷۵ ق ، سنگی ، خشتی ، بی
شماره صفحه .

طهران ، ۱۲۹۷ ، سنگی ، وزیر ، بی

شماره صفحه .

طهران ۱۳۳۸ ش، سربی، رقعی، مصطفوی،
۲۶۲ ص .

۲ - تاریخ الائمة الاطهار و مصائب
الابرار :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ، وزیری ،
۲۰۶ ص

۳ - لمعات النور لیوم العاشور :

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ، رقعی ، مصطفوی ،
۲۱۳ ص

۴ - وسیلة الزائرین :
(ادعیه)

تبریز ، ۱۳۵۸ ق ، سربی ، رقعی ،
۲۰۷ ص .

۵ - وسیلة المعصومیة :

(شرح حال و زیارت چهارمخدره)

طهران ، ۱۳۷۱ ق ، سنگی ، جیبی ،
۱۰۶ ص .

ابوطالب بن علی اکبر التجلیل التبریزی :

(- معاصر)

۱- (الف) کتاب البیع :

(عربی)

تقریر سید محمد حجت کوهکمری ، باتعلیقات .

۲- (ب) رسالة حجیة الشهرة :

(عربی)

ق، ۱۳۷۳ ق ، سربی ، خشتی ، ۳۴۷ +
۲۵ ص .

ابوطالب حسینی :

( )

۱- تزو کات وملفوظات تیمور :

(توزک تیموری یاندا بیر الملوك)

(پرفسور برون انگلیسی بشرح مسطور در

کتاب از سعدی تاجامی ص ۲۰۶ این کتاب

تبریز ، ۱۲۹۰ ق ، سنگی ، خشتی ، ۲۸۴
ص .

تبریز ، ۱۳۰۴ ق ، سنگی ، خشتی ، ۲۸۹ ص .
طهران ، ۱۲۷۳ ق و ۱۲۸۲ ق ،
سنگی .

ابوطالب بن حاجی محمد بیک تبریزی
اصفہانی :

(۱۱۶۵ ق - ۱۲۲۱ ق)

حاجی محمد بیک تبریزی در عهد نادر
شاه از اصفهان بهندوستان رفته و پسرش در
۱۱۶۵ ق در لکهنو بدنیا آمد . و در آنجا
بزرگ شد . در ۱۲۱۵ ق بسیر و سیاحت
مشغول گشته دو سال در پاریس و لندن بسر
برده و در سال ۱۲۲۱ ق در کلکته در گذشت
(دانشمندان آذربایجان ص ۲۴۴ ، دائرة
المعارف اسلامی ج ۱ جزء ۳ ، لغت نامه
دهخدا ص ۵۵۵)

۱ - مسیر طالبی فی بلاد الافرنجی :

کلکته ، ۱۲۲۹ ق ، سربی ، ۸۶۵ ص .
لندن ، ۱۸۲۷ م ، سربی ، وزیری ، ترجمه
استوارت بانگلیسی ، ۱۵۷ ص .

پاریس ، ۱۸۱۹ م ، سربی ترجمه فرانسوی
بقلم مالو .

۲ - مثنوی :

لندن ، ۱۸۰۲ م ، سربی ، وزیری ،
۲۷ ص .

میر ابوطالب مشهوی به بیوک آقا حسینی واعظ

تبریزی :

(معاصر)

۱ - تاریخ الائمة از حضرت امیر قاسید
الشهداء :

۱- اسرار العقاید :

(دررد بایه)

جلد اول ، بمبئی . ۱۳۳۱ ق ، سنگی ،
وزیری ، ۴۷۲ ص .جلد ۲ ، بمبئی ، ۱۳۳۶ ق ، سنگی ، وزیری ،
۴۷۲ + ۴۵۶ ص .بمبئی ، ۱۳۳۴ ق ، سنگی ، وزیری ، ۶۰ +
۴۵۶ ص .

حاج میرزا ابوطالب محمد بن ابوالقاسم

موسوی زنجانی :

(۱۲۵۹ ق - ۱۳۲۹ ق)

در زنجان متولد شده پس از تحصیلات مقدماتی
برای ادامه تحصیل بقزوین ره - پارویس از
یکسال [توقف] انجام مهاجرت نمود . پس از
اخذ اجازه اجتهاد بایران مراجعت نمود .

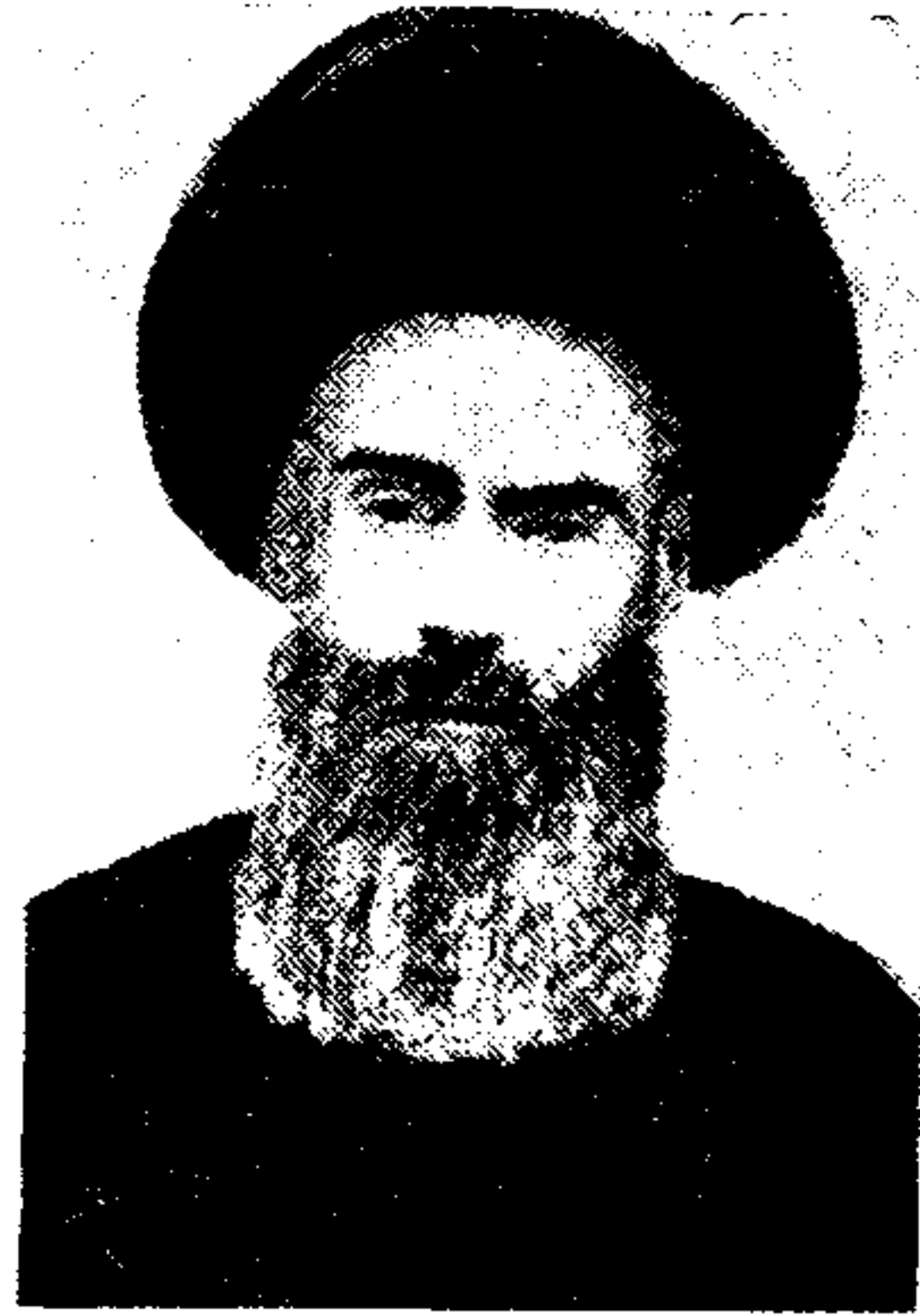
را معمول دانسته است)

طهران ، ۱۲۸۵ ق ، سنگی ، وزیری ، دراول
قابوسنامه ، بمبئی ، ۱۳۰۸ ق ، سنگی ،
رقعی ، باهتمام ملك الكتاب شیرازی ، ۱۵۸
ص ، لندن ، ۱۷۸۳ م سربی ، باهتمام دکتر
وایت و ماژورداوی ، با ترجمه انگلیسی .
پاریس ، ۱۷۸۷ م ، ترجمه پرفسور لانگلز
بزبان فرانسوی ، لندن ، ۱۸۳۰ م ، با ترجمه
ماژور جالس استوارت بانگلیسی .

میرزا سید ابوطالب بن محمد هاشم حسینی

شیرازی :

(حدود ۱۳۴۵ ق)

از علماء و مجتهدین شیراز بود اواخر
زمان جناب میرزا شیرازی بسامرا آمد و
در مجلس درس ایشان و میرزا ابراهیم شیرازی
حاضر شد بعد از وفات جناب میرزا بدرس^۲
سید اسمعیل صدر حضور یافت و با او بکربلا
رفت بعد از چندی بشیراز مراجعت نمود
(نقباء البشر ج ۱ ص ۵۰)

بفارسی ترجمه وبه کیمیای سعادت موسوم ساخته .
(روزنامه تربیت شماره ۳۰۴ بقلم محمد حسین ذکاء الملک)
طهران ، ۱۳۲۰ ق ، سنگی ، رقعی ، ۳۳۶ ص .

شیخ الابطاح ابوطالب بن عبدالمطلب ابن هاشم بن عبد مناف
(۱۰ ق -)

عم رسول صلوات الله علیه پدر امجد امیر المؤمنین علیه السلام . نام آنحضرت عمران و بقولی عبد مناف است و اولی مشهور تر است و از این روح حضرت امیر مؤمنان را علی عمرانی خوانده اند . رسول صلوات الله علیه پس از وفات جد خود در کفالت ابوطالب بود و کرتی با او بسرشام شد و تا سه سال پیش از هجرت در مقابل مشرکین حامی و حارس آنحضرت او بود و اکثر روایات عامه گویند او اسلام نیاورد و بعضی از روایات سنت و جماعت و قاطبه محدثین شیعه گویند قبول اسلام کرد لیکن ایمان خویش پوشیده میداشت تا بر حمایت و حفظ و مدافعت برادر زاده بزرگوار خود نزد کفار قریش قادرتر باشد و بسال دهم از بعثت وفات کرد (لغت نامه دهخدا ص ۵۵۴)

۱ - دیوان :

(عربی منظوم)
نجف ، ۱۳۵۶ ق ، سربی ، وزیری ، ۴۰ + ۵۰ ص ، بتصحیح سید محمد صادق آل بحر العلوم ، در خاتمه آن زهرة الادباء فی شرح لاهیة شیخ البطحاء تألیف شیخ جعفر نقدی .

در سال ۱۲۹۵ ق بمکه مشرف شده و از آنجا بزنجان آمد در ۱۳۰۰ به تهران رفته و تا آخر عمر در آنجا مقیم بود . و از عوائد املاکی که در اطراف زنجان داشت زندگانی نسبتاً مرفه و مجللی مینمود و از یاران شیخ فضل الله نوری و آخوند ملا محمد علی آملی در واقعه میدان توپخانه بود . در پانزدهم ربیع الاول ۱۳۲۹ ق در کتابخانه منزل شخصی خود در طهران در گذشت و سبب مرگش معلوم نگردید .

(مجله یادگار سال ۳ شماره ۳ ص ۲۹ و شماره ۸ ص ۳۵)

سایر ماخذ: (المآثر و الآثار ص ۱۴۹)
۱ - ایضاح السبل فی التراجیح والتعادل :
(عربی)

طهران ، ۱۳۰۸ ق ، سنگی ، رقعی ، ۱۷۵ ص .

۲ - ترجمه مقاله یک نفر مصری :

چاپ ژلاتین ، ۱۳۱۰ ق .

۳ - التنقید لاحکام التقليد :

(عربی)

طهران ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی ، رقعی ، ۲۰۷ ص .

۴ - کیمیای سعادت :

(ترجمه طهارة الاعراق)

طهارة الاعراق تألیف ابن مسکویه آنستکه از خواجه نصیر طوسی در خواست کردند از عربی بفارسی ترجمه نماید خواجه جواب داد اینکاری بس دشوار است و از قبل کردن کوه بناخن ، پس اخلاق ناصری را که حاوی مطالب طهارة الاعراق است تصنیف نمود . همان کتاب طهارة الاعراق را مرحوم زنجانی

سروان ابو طالب بن مهدیقلی صارمی:

(- معاصر)

تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در اراک و طهران انجام داده ، فرانسه و انگلیسی را از اوان کودکی تحصیل کرده و باین دو زبان تسلط کامل دارد .

در ۱۳۱۴ ش ، بدرجه افسری نائل گردیده و تا سال ۱۳۲۷ ش داخل در ارتش بوده پس از آن خدمت ارتش را ترك گفته وارد خدمت شرکت سابق نفت شد . از سال ۱۳۲۹ تا ۱۳۳۱ ش در دانشگاه جنگك سمت مترجمی داشت . سپس دراصل چهاراستخدام شده و تا سال ۱۳۳۵ ش در سازمان همکاری بهداشت دربابلر کار میکرده ، بعداً بسفارت آمریکا منتقل شد و اکنون نیز در اداره اطلاعات سفارت آمریکا بخدمت اشتغال دارد . سابقه تدریس انگلیسی هم در دانشکده افسری و دانشکده تکمیلی دانشگاه جنگك دارد . (نقل از خط مؤلف) .

۱- آمریکا:

استفن ونیست بنه ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۱

ش ، سربی ، وزیرى ، ۱۵۱ ص ، نشریه اطلاعات سفارت .

۲- اختراع تلفن :

کاترین شپین ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ، رفعی ، ۱۴ + ۱۱۴ ص ، کردونه ۱۲ تاریخ .

۳- اختلافات زبان انگلیسی :

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سربی ، رفعی ، ۲۰۲ ص .

۴- ایده آلیست یا رغائب :

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سربی ، جیبی ، ۱۸۰ ص .

۵- برده آزادی بخش :

کاترین شرمین ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ، رفعی ، ۱۳۶ ص ، کردونه ۱۶ تاریخ .

۶- چنگیز خان :

هارولد امب ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ، رفعی ، ۱۳۹ ص .

۷- راهنمایی ترجمه :

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سربی ، رفعی ، ۱۵۴ ص .

۸- روح انسان :

ویکتور هوگو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۱ ش ، سربی ، جیبی ، ۲۱ ص ، ناشر صفی پور .

۹- فلسفه علمی :

لوکر سیموس کوورنیک ، بیکن ، دکارت ، کنت ، داروین ، ترجمه منوچهر تسلیمی ، تقی زاده ، فروغی ، شفق ، ابوطالب صارمی محمود بهزاد ، طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سربی ، رفعی ، شش + ۳۴۶ ص .

سید ابوطالب بن ابو تراب حسینی قاینی :

(۱۲۳۰ق-۱۲۹۳ق)

از علماء جامع مصر خود بود و نزد حاجی

طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سربی ، رفعی باهتنام
کشاورز صدر ، ۱۷۲ ص .
۲ - دیوان :

طهران ، ۱۳۵۴ ق ، سربی ، رفعی ، اسلامیه
۱۷۵ ص .

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، وزیر ،
۱۴۹ ص ، باهتنام پرتو بیضاوی .

مهندس ابوطالب گوهریان

(- معاصر)

۱ - مقاومت مصالح :

طهران ، نشریه ۶۳ دانشکاه ، ۱۳۳۸
ش ، سربی ، وزیر ، ۳۳۱ ص .

سید ابوطالب میرعابدینی:

(- معاصر)

۱ - تراوش قلم ، گزیده مقالات نویسندگان
معاصر :

مشهد ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رفعی ، ۸۳ ص .

۲ - سلیمان و بلقیس :

(نقل از ترجمه تفسیر طبری)

مشهد ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، وزیر ، ۳۷ ص

۳ - وفا (گل سرخ) مجموعه اشعار :

مشهد ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، جیبی ، ۹۶ ص .

سید ابوطالب بن عبدالمطلب حسینی همدانی

نجفی :

(- ۱۲۶۶ ق)

سید جلیل فاضل بارع در فقه و اصول ، از
تلامذه شیخ محمد حسن صاحب جواهر
بوده در سنه ۱۲۶۶ ق ششماه قبل از وفات
استاد خود صاحب جواهر در نجف در گذشت .
و در حجره دست چپ باب سلطانی مدفون

کلباسی و غیره تلمذ کرده بدریافت اجازه
اجتهاد نائل گشت در حدود سنه ۱۲۳۰ ق
متولد شده و پنجشنبه ششم شوال ۱۲۹۳ ق
در سفر حجاز در کراچی در گذشت .

مآخذ : فوائد الرضویه ۴۱۸ ، فهرست
رضویه ج ۵ ص ۳۰۹ ، مجله یادگار سال
۲ شماره ۳ ص ۲۹ ، اعیان الشیعه ج ۶ ص
۴۳۷ ، کرام البررة ص ۴ .

۱ - لؤلؤ الغالیة فی اسرار الشهادة :

(عربی)

۲ - رساله فی صلاة المسافر :

(عربی)

۳ - درة الباهرة :

(عربی)

مشهد ، ۱۳۱۸ ق ، سنکی ، در هاشم آن
اسرار التوحید .

ابوطالب کلیم کاشانی :

(- ۱۰۶۱ ق)

اصلش از همدان بوده و در کاشان اقامت
داشته . در آغاز شباب بعهد جهانگیری وارد
هندوستان شده با ارتباط شاهنواز خان صفوی
بهره برده بایران مراجعت نمود بعد از دو
سال به هندوستان برگشت و چندی برفاقت
میر جمله شهرستانی پرداخت و بنوازشات
شاهی کارش ترقی پذیرفت و بامقرری سالانه
مأمور کشمیر شد و آنجا منزوی بود در
سنه ۱۰۶۱ در گذشت و در جنب محمدقلی
سلیم مدفون گردید .

(تذکره نتایج الافکار ص ۶۰۱)

سایر مآخذ : تذکره سرخوش ص ۹۶ ، فهرست
مجلس ج ۳ ص ۳۸۷ .

۱ - بهترین آثار کلیم کاشانی :

(شعر)

بوئی .
 ابوالعباس (رجوع شود به) ابن اصیبغه احمد
 ابن قاسم .
 ابوالعباس (رجوع شود به) احمد بن محمد
 شمنی .
 ابوالعباس (رجوع شود به) ابن خلیکان احمد
 ابن محمد بن ابراهیم .
 ابوالعباس (رجوع شود به) ابن عیاش احمد ابن
 محمد بن عبیدالله .
 ابوالعباس (رجوع شود به) احمد بن محمد
 ابن علی فیومی .
 ابوالعباس (رجوع شود به) جعفر بن محمد
 مستغفری .
 ابوالعباس (رجوع شود به) عبدالله بن جعفر
 حمیری .
 ابوالعباس (رجوع شود به) عبدالله بن معتز .
 ابوالعباس (رجوع شود به) محمد بن یزید
 صاحب الکامل .

شیخ الاسلام حاج میرزا ابو عبدالله ابن
 نصرالله زنجانی :

گردید .
 (الکنی واللقاب قمی ج ۱ ص ۱۰۴، الذریعه
 ج ۴ ص ۱۴۲، اعیان الشیعه ج ۶ ص ۴۵۰)
 ۱ - ترجمه نجات العباد :
 شیخ محمد حسن صاحب جواهر ، ترجمه ،
 طهران ، ۱۲۹۳ ق ، سنکی .
 ابوظاهر بن قاضی ابوسعید سمرقندی :
 ۱ - سمریه در تاریخ سمرقند :
 بطرز بوزع ، ۱۹۰۴ م ، سربی ، باهتمام
 واسیلوفسکی .
 طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سربی ، رفعی، دانش
 ۵۳ ص .
 طهران ۱۳۳۱ . ش ، سربی ، جیبی، پایان
 سالنامه کشور ایران سال هفتم از ص ۲۹۱
 تا ص ۳۳۰ .
 ابوظاهر (رجوع شود به) شیخ جابر ابن
 عبدالحسین ربعی کاظمی .
 ابوظاهر (رجوع شود به) مجدالدین محمد
 ابن یعقوب فیروز آبادی .
 ابوالطیب (رجوع شود به) متنبی .
 ابوالعباس (رجوع شود به) سید احمد بهلول .
 ابوالعباس (رجوع شود به) احمد بن ابی الخیر
 زرکوب .
 ابوالعباس (رجوع شود به) احمد بن ادریس
 قرافی .
 ابوالعباس (رجوع شود به) احمد بن عبدالحامیم
 ابوالعباس (رجوع شود به) احمد بن علی
 مقریزی .
 ابوالعباس (رجوع شود به) احمد بن علی
 نجاشی .
 ابوالعباس (رجوع شود به) احمد بن علی

(۱۳۰۹ ق - ۱۳۶۰ ق)

در زنجان متولد شده . مقدمات و مبادی
فقه و اصول را در زنجان خوانده علوم
عقلی و ریاضی را در طهران آموخته در آخر
سال ۱۳۳۰ ق بنجف رفته علوم نقلی را
نزد سید محمد کاظم طباطبائی و شریعت
اصفہانی تلمذ نموده . پس از گرفتن اجازات
روایات و اجتهاد بزنجان بازگشته و بعد از
مدتی بحج رفته و در طی مسافت در سوریه
و فلسطین و قاهره با بسیاری از فضلاء ملاقات
نموده . در سنه ۱۳۵۴ ق برای مرتبه دوم
بقاهره رهسپار شده و از طرف اساتید بزرگ
دانشگاه الازهر و دانشگاه مصر مورد
پذیرائی گردیده در مراجعت از مصر در
دانشکده معقول و منقول طهران بتدریس تفسیر
و فلسفه اشتغال ورزید . سال ۱۳۶۰ ق در
زنجان در گذشت و در آنجا مدفون شد .
(کتاب علمای معاصرین ص ۱۸۵)

سایر مآخذ : فهرست رضویه ج ۴ ص
۴۶۷ ، شہداء الفضیلہ ص ۲۵۲ ، مجلہ یادگار
سال ۳ شماره ۳ ص ۲۹ بقام میرزا محمد
خان قزوینی ، الذریعہ ج ۴ ص ۷۲)

تاریخ القرآن :

(عربی)

طهران .

**۲- زندگانی محمد یا تاریخ حیات پیغمبر
اسلام :**

کارلایل توماس انگلیسی ، ترجمہ محمد
افندی سباعی بزبان عربی ، ترجمہ بفارسی
تبریز ، ۱۳۱۲ ش ، سربی ، رقی ، ۸۳ ص .
تبریز ، ۱۳۱۵ ش ، سربی ، رقی ، ۸۶ ص .
چاپ چہارم ، تبریز ، ۱۳۱۸ ش ، سربی ،

رقی ، بامقدمہ و ملحقات و حواشی عباسقلی
واعظ چرندابی ، ۱۱۶ ص .

چاپ پنجم ، تبریز ، ۱۳۱۹ ش ، سربی ،
رقی ، بامقدمہ و مقالہ واعظ چرندابی ،
۱۷۴ ص .

چاپ ششم ، تبریز ، ۱۳۳۰ ش ، سربی ،
رقی ، بامقدمہ و مقالہ واعظ چرندابی ،
۱۸۴ ص .

**۳- شرح رسالہ بقاء النفس بعد فناء الجسد
و بوارالبدن :**

(عربی)

خواجہ نصیرالدین طوسی ، متن و شرح
در یک جلد ، مصر ، ۱۳۴۲ ق ، سربی .

طہارۃ اہل الکتاب :

(عربی)

بغداد ، ۱۳۴۵ ق ، سربی ، ۲۹ ص .

۵- عظمت حسین بن علی (ع) :

چاپ دوم ، تبریز ، ۱۳۱۸ ش ، سربی ،
رقی ، باتعلیقات و حواشی واعظ چرندابی
۱۳۶ ص .

چاپ سوم ، تبریز ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، با
ملحقات و استدراکات واعظ چرندابی ،
۱۸۱ ص .

۶- فلسفہ حجاب :

نجف ، ۱۳۰۲ ش ، سربی ، رقی ، ۲۸ ص

**۷- فیلسوف الفارسی الکبیر صدرالدین
الشہرازی :**

دمشق ، سربی ، ۵۶ ص .

**۸- منہاج النجاج او مناسک آل محمد (ص)
(عربی)**

بغداد ، ۱۳۴۲ ق ، سربی ، ۲۴ ص .

ابوعبدالله (رجوع شود به) امام جعفر صادق (ع).
 ابوعبدالله (رجوع شود به) جعفر بن محمد
 رودکی .
 ابوعبدالله (رجوع شود به) حارث بن الاسد
 المحاسبی .
 ابوعبدالله (رجوع شود به) حسین بن احمد
 زوزنی .
 ابوعبدالله (رجوع شود به) ابن خالویه حسین
 ابن احمد .
 ابوعبدالله (رجوع شود به) حمزة بن حسن
 اصفهانی .
 ابوعبدالله (رجوع شود به) زبیر بن احمد
 زبیری بصری .
 ابوعبدالله (رجوع شود به) سهل بن عبدالله
 تستری .
 ابوعبدالله (رجوع شود به) بن مخرمة طیب
 ابن عبدالله .
 ابوعبدالله (رجوع شود به) عبدالله بن محمد
 ابوعبدالله (رجوع شود به) عبدالمطلب فاضل
 عمیدی .
 ابوعبدالله (رجوع شود به) فضل الله بن حسین،
 ابوعبدالله (رجوع شود به) ابن ابی زینب محمد
 ابن ابراهیم کاتب نعمانی .
 ابوعبدالله (رجوع شود به) ابن قیم الجوزیة
 محمد بن ابی بکر .
 ابوعبدالله (رجوع شود به) محمد بن ابیطالب
 دمشقی .
 ابوعبدالله (رجوع شود به) محمد بن احمد
 قرطبی .
 ابوعبدالله (رجوع شود به) ابن ادريس حلی
 محمد ابن احمد .
 ابوعبدالله (رجوع شود به) ابن مطرف محمد

حاج میرزا سید ابوعبدالله شمس الدین
 محمد بن ابی القاسم موسوی زنجانی :

(۱۲۶۲ق-۱۳۱۳ق)

مقدماترا در زنجان فرا گرفته در سنه
 ۱۲۸۰ق برای ادامه تحصیل بقزوین رفته و
 در ۱۲۸۳ق بزنجان مراجعت نموده در
 ۱۲۸۶ق بنجف رهسپار شده و تا ۱۲۹۴
 ق بتحصیلات خود در آنجا ادامه داده پس
 از آن بزنجان معاودت نموده و بتدریس
 پرداخته و مرجعیت پیدا کرد بسال ۱۳۱۳ در
 گذشت (فهرست مشاهیر علماء زنجان ص ۱۱۱)

۱- فن القطع :

(عربی)

ایران ، بی تاریخ ، سنگی ، خشتی ، بی
 شماره صفحه .

۲- نور المنابر :

طهران ، ۱۳۰۷ ش ، چاپ دوم ، سنگی ،
 خشتی ، خط محمد کاظم همدانی بتصحیح
 محمد باقر بن محمد حسن ، ناشر حاج میرزا
 مهدی زنجانی فرزند صاحب ترجمه ، ۲۲۳ ص .

ابو عبدالله بن البغدادی :

( )

۱- الرسالة فی مقادیر المشتركة فی علم الهيئة :

(عربی)

حیدرآباد دکن ، ۱۳۶۶ق ، سربی ، وزیری ،
 ۱۰۸ ص ، ضمن رسائل المتفرقة للمتقدمین
 و معاصر البیرونی .

ابوعبدالله (رجوع شود به) ابن هیاش احمد
 ابن محمد .

ابوعبدالله (رجوع شود به) ابن الخياط احمد
 ابن محمد دمشقی .

ابن احمد کنانی .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن احمد
 ترکمانی زہبی .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن اسماعیل
 بخاری .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن حارث
 القیروانی اندلسی .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) ابن جراح محمد
 ابن داود .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن زکریا
 غلانی بصری .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن سعد
 واقدی .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن سعید
 بوسیری .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) ابن سلام جحمی
 محمد بن سلام .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن سلامة
 قضاعی .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن عباس
 یزیدی .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) ابن ابار محمد ابن
 عبد اللہ .
 ابو عبد اللہ ، (رجوع شوبہ) ابن البیع محمد
 ابن عبد اللہ الحاکم .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) ابن مالک نحوی
 محمد بن عبد اللہ .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) بابا کوهی محمد
 ابن عبد اللہ .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن عبد الرحمن
 جزولی سملانی .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن عبد الملك

امیر معزی .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن عبدوس
 جهشیاری .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) امام فخر رازی
 محمد بن عمر .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن عمران
 مرزبانی ،
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن عمر
 واقدای .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن محمد
 عماد کاتب اصفهانی .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن محمد
 شیخ مفید .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن مفید .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن مکی
 شهید اول .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن موسی
 خج ارزمی .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) محمد بن یوسف
 گنجی .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) مصعب زبیری .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) مفضل بن عمر کوفی
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) مقداد سیوری .
 ابو عبد اللہ (رجوع شوبہ) یاقوت الرومی .
 ابو عبد الرحمن (رجوع شوبہ) محمد بن
 حسین سلمی .
 ابو عبد الرحمن (رجوع شوبہ) احمد ابن
 علی نسائی .
 ابو عبد الرحمن (رجوع شوبہ) ثابت بن حسان
 خزرجی انصاری .
 ابو عبید (رجوع شوبہ) عبد اللہ بن عبد العزیز
 بکری .

ابوعلی خان بن غلامعلی:

۱- سیف المؤمنین:

(کشف الرین)

لکھنؤ، ۱۸۷۸م، سنگی، وزیری، ۲۱۹ص.

ابوعمر (رجوع شوبہ) ابن عبد ربہ احمد ابن محمد.

ابوعمر (رجوع شوبہ) عثمان جوزجانی منهاج الدین.

ابوعمر (رجوع شوبہ) محمد بن عمر کشی.

ابوعمر (رجوع شوبہ) محمد بن یوسف کندی.

ابوعوانہ (رجوع شوبہ) یعقوب بن اسحق اسفراینی.

ابوالعیاش (رجوع شوبہ) عبدالعلی.

ابوغالب (رجوع شوبہ) احمد بن محمد رازی.

ابوالغنائم (رجوع شوبہ) عبدالرزاق کاشانی.

ابوفاروق (رجوع شوبہ) کاظم موسی.

ابوالفتح بلگرامی:

۱- شبستان نکات و گلستان لغات:

ہند، ۱۲۹۳ق، سنگی.

ابوالفتح (رجوع شوبہ) ابن مسکویہ احمد بن محمد خازن.

ابوالفتح (رجوع شوبہ) احمد بن محمد غزالی طوسی.

ابوالفتح (رجوع شوبہ) سید عبدالواحد آمدی.

ابوالفتح (رجوع شوبہ) ابن جنی عثمان

ابوالفتح (رجوع شوبہ) عمر خیام.

ابوعبید (رجوع شوبہ) معمر بن مثنیٰ بصری

ابوعثمان (رجوع شوبہ) جاحظ.

ابوعزیز (رجوع شوبہ) محمد الخطی.

ابوالعطاء (رجوع شوبہ) محمود خواجہ - کرمانی.

ابوالعلاء (رجوع شوبہ) احمد بن عبد اللہ معری.

ابوعلی (رجوع شوبہ) احمد بن محمد مرزوقی اصفہانی.

ابوعلی (رجوع شوبہ) اسمعیل بن قاسم قالی.

ابوعلی (رجوع شوبہ) بوعلی قلندر.

ابوعلی (رجوع شوبہ) خواجہ نظام الملک ح-ن.

ابوعلی (رجوع شوبہ) حسن بن رشیق فیروانی.

ابوعلی (رجوع شوبہ) حسین بن عبد اللہ سینا.

ابوعلی (رجوع شوبہ) حسین بن عبد الرحمن رازی منجم.

ابوعلی (رجوع شوبہ) شقیق بلخی.

ابوعلی (رجوع شوبہ) سید فخر.

ابوعلی (رجوع شوبہ) فضل بن حسن طبرسی.

ابوعلی (رجوع شوبہ) محمد بن ابی الفضل بلعمی.

ابوعلی (رجوع شوبہ) محمد بن اسمعیل حائری.

ابوعلی (رجوع شوبہ) ابن ہیشم محمد ابن حسن.

ابوعلی (رجوع شوبہ) محمد بن حسن فتال.

ابوعلی (رجوع شوبہ) محمد بن علی شوکانی.

ابوعلی (رجوع شوبہ) محمد بن محمد ابن اشعث کوفی.

در ۱۳۰۸ ش بمنظور ادامه تحصیل بطهران
رهسپار و در مدرسه دارالفنون وارد شدم
در سال ۱۳۱۱ ش بساخذ تصدیق نامه نهائی
تحصیلات متوسطه نائل گردیدم . در سال
بعد وارد دانشکده افسری شدم و پس از
طی دوره دو ساله آن بادرجه ستوان دومی
رسمآ مشغول خدمت شده وتادرجه سرهنگی
اکنون ارتقاء یافته ام . نام خانوادهم
سابق ایل بک بود در ۱۳۱۸ ش باوژن
تبدیل نمودم .

(تاریخچه چهارمعال بختیاری ص ۲۲۶)
۱ - تاریخچه دو قرن اخیر شعرا و عرفای
چهارمعال بختیاری:

۲ - دو جوان در شهر ورننا:
طهران، ۱۳۳۲ ش، سربی، خشتی، ۲۳۳ ص.

۳ - قصه زمستانی:
شکسپیر، ترجمه، طهران، سربی.

۴ - همانگه دلت میخواهد:
شکسپیر، ترجمه، طهران، سربی.

ابوالفتح پایوردی:
(- معاصر)
۱ - هزار پند:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رفعی، ۵۸ ص.

ابوالفتح حجازی:

۱ - رساله فتحیه در لغت عربیه، نصاب
الصبیان:
(شعر)

طهران، ۱۳۰۴ ق، سنکی، جیبی، بی شماره
صفحه، باهتمام سید محمدعلی رضوی فاطمی،
ضمن مجموعه الفیه ابن مالک و تهذیب المنطق
و چند قصیده دیگر.

ابوالفتح (رجوع شود به) سید محمد
کیسودراز.

ابوالفتح (رجوع شود به) محمد بن عبد
الکریم شهرستانی.

ابوالفتح (رجوع شود به) محمد بن علی
کراچکی.

ابوالفتح (رجوع شود به) محمود بن حسین
کشاجم.

ابوالفتح (رجوع شود به) ناصر مطرزی.

ابوالفتح (رجوع شود به) یحیی بن حبش
سهروردی.

ابوالفتح اوژن بختیاری:

(ایل بک سابق)

(۱۳۲۴ ق - معاصر)

تولد در ۱۳۲۴ ق در چهارمعال
بختیاری اتفاق افتاد. پس از تحصیلات
مقدماتی در مکاتیب قدیمه باصفهان عزیمت
و در مدارس آنجا بتحصیل اشتغال جستیم

بوده و در قریه سامان در گذشته و در همان قریه مدفونست .

(مجله یادگار سال ۳ شماره ۶ و ۷ ص ۵۶ ، مجله ارمغان سال ۱۶ شماره ۳ ص ۲۳۱ ، تاریخچه دو قرن اخیر شعرا و عرفای چهار محال ص ۸ ، جغرافیا و تاریخ چهار محال ص ۱۲۹) .

۱- سیف الشعراء:

(شعر)

طهران .

۲- شکرستان:

(شعر)

طهران ، ۱۳۲۴ ق ، سنگی ، رقمی ، ۳۶۰ ص .

۳- منتخب اشعار دهقان:

هند ، ۱۳۱۱ ش ، باهتنام عبدالحسین سپهتار

۴- هزار و ستان ، ترجمه الف لیله و لیله:

(شعر)

طهران ، ۱۳۱۸ ق ، سنگی ، وزیر ، باهتنام

حاج محمد حسین تاجر خوانساری و بنفقه

سایمان رکن الملك ، ۶۴۵ ص

تبریز ، ۱۳۳۴ ق ، سنگی ، وزیر ، ۵۳۲ ص .

طهران ، ۱۳۱۵ ق ، سری ، وزیر ، خاور ،

۵۶۱ + ۴۲۰ + ۵۳۲ + ۶۱۵ ص

جلد چهارم چاپ دوم ، ۱۳۳۷ ش ، سری ،

وزیر ، ابن سینا ، ۵۳۲ ص

ابوالفتح شیرازی میر حسن صاحب میر نور الله:

( )

۱- مرآة المنطق:

(ترجمه ایسافوجی)

انیرالدین ابهری ، تاریخ فراغت از ترجمه

۱۲۴۴ ق .

ابوالفتح حکیمیان :

(- معاصر)

۱- مجموعه قواعد عربی و تجزیه و ترکیب:

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سری ، رقمی .

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سری ، رقمی ، مروج ،

۱۲۷ ص .

میر ابوالفتح دعوتی:

(- معاصر)

۱- آفرینش جهان:

قم ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، رقمی ، ص ۱۴۸ .

۲- پیام:

قم ، سری ، رقمی ، ۱۶ ص .

سیف الشعراء ابوالفتح دهقان سامانی:

(۱۲۴۰ ق - ۱۳۲۶ ق)

از اهالی قریه سامان یکی از فرای واقعه در شمال غربی چهار محال بختیاری در ناحیه غربی اصفهانی متصل بزاینده رود در طرف شمال رود مزبور است و در اصفهان مقیم

جامع العلوم والحکم از سادات شرق بود.
در اردبیل متوجه عالم بقاء گردید. وی از
تلامذہ عصام الدین است در ماوراءالنہر
تحصیل نمود آخر در شہر اردبیل متوطن
گردید.

(احسن التواریخ روملو ص ۴۴۳)

سایر مآخذ: اعیان الشیعه ج ۷ ص ۷۷،
الذریعہ ج ۶ ص ۵۹.

۱ - حاشیہ تہذیب المنطق دوانی موسوم
بالعجالة:

(عربی)

طهران، ۱۳۲۳ق، سنکی، وزیر، قسمتی
از آن در هامش حاشیہ ملا عبد اللہ.

شیخ ابوالفتوح رازی (رجوع شود بہ)
حسین بن علی.

ابوالفتحی (رجوع شود بہ) حسن.

ابوالفدا (رجوع شود بہ) اسمعیل بن علی
صاحب تاریخ .

الفدا (رجوع شود بہ) ابن کثیر اسمعیل-
ابن عمر.

ابوفراس (رجوع شود بہ) بدرالدین محمد
حلبی.

ابوالفرج (رجوع شود بہ) ابن رجب
عبدالرحمن بن احمد بغدادی.

ابوفراس (رجوع شود بہ) عبدالرحمن ابن
علی جوزی.

ابوالفرج (رجوع شود بہ) علی بن حسین
کاتب اصفہانی.

ابوالفرج (رجوع شود بہ) قدامہ بغدادی.

ابوالفرج (رجوع شود بہ) ابن الندیم
محمد بن اسحاق.

گانپور، ۱۹۱۴م، سنکی، وزیر، ۱۶ص،
در هامش ایساغوجی.

لکهنو، ۱۹۲۵م، سنکی، وزیر، ۱۴۲ص،
ضمن مجموعہ منطق.

دیوبند، ۱۳۷۱ق، سنکی، وزیر، ۱۶ص.

سید ابوالفتح فدائی علوی :

(- ۱۳۳۵ش)

از اعضاء عالیرتبہ وزارت دارائی بودہ و
در ۱۳۳۵ش در گذشت.

۱- شکست احزاب سیاسی در انتخابات دورہ
چهارم:

۲- پیشہوری کیست و نتیجہ واقعه آذربایجان
چیست:

طهران، ۲۲ - ۱۳۲۵ش، سربی، رفعی،
اقبال، ۸۷ + ۳۰ص.

ابوالفتح قهرمانی :

(- معاصر)

۱- دو گدا:

طهران، ۱۳۳۷ش، سربی، رفعی، ۵۲ص.

۲- شلوار چیت گلدان:

طهران، ۱۳۳۸ش، سربی، چیبی، ۳۶ص.

ابوالفتح مجتبائی :

(- معاصر)

۱- چیترا:

رابندرانات تاگور، ترجمہ، طهران، سربی،
ذیل، ۱۱۰ص.

سید ابوالفتح بن میر مخدوم محمد علی ابن

محمد بن میر سید شریف جرجانی :

(- ۹۷۶ق)

همدانی احمد بن حسین .

ابوالفضل (رجوع شود به) ابن طیفور
احمد بن طاهر .

ابوالفضل (رجوع شود به) ابن حجر احمد
ابن علی عسقلانی .

ابوالفضل (رجوع شود به) احمد بن محمد
میدانی .

ابوالفضل (رجوع شود به) حمیش تفلیسی .

ابوالفضل (رجوع شود به) شاذان ابن
جبرئیل .

ابوالفضل (رجوع شود به) عبدالرحمن
سیموطی .

ابوالفضل (رجوع شود به) ابن الفوتی
عبدالرزاق .

ابوالفضل (رجوع شود به) علی بن حسن طبرسی .

ابوالفضل (رجوع شود به) قاسم بن حسین
خوارزمی ،

ابوالفضل (رجوع شود به) کمالی سبزواری .

ابوالفضل (رجوع شود به) محمد بن حسین
بیهقی .

ابوالفضل (رجوع شود به) محمد بن عمر
جمالی .

ابوالفضل (رجوع شود به) نصر بن مزاحم
کوفی .

ابوالفضل بن شکر الله حاذقی جهرمی :

ابن القف امین الدوله ابوالفرج بن شیخ-
موفق الدین یعقوب بن اسحاق :

(۶۳۰ ق - ۶۸۵ ق)

در دمشق و دیگر شهرهای شام طبابت میورزید .

۱- العمدۃ فی الجراحة :

(عربی در طب)

۲ جلد، حیدرآباد دکن، ۱۳۵۶ ق ، سری،

وزیری، ۲۷۴+۲۷۸ ص .

ابوالفرج بن مسعود رونی نشابوری لاهوری :

(۵۱۰
۴۹۲ ق)

از مردم رون از توابع سیستان بود و چون

مدتی در لاهور زندگی کرده بلاهوری نیز

معروف شده ابتدای شاعری او در زمان

موهوب بن مسعود بود ولی بیشتر اختصاص به

سلطان ابراهیم غزنوی دارد و در سال ۴۶۹

ق که سلطان ابراهیم پسر خود جلال الدوله

مسعود را به هندوستان فرستاد با وی به هند رفت

و در این سفر با مسعود سعد سلمان معاشر

شد و در ۵۱۰ ق رحلت کرد (سالنامه پارس

بقلم سعید نفیسی) صاحب مجمع الفصحاء او

را از قریه (رونه) از توابع نیشابور دانسته

و تاریخ وفاتش را ۴۹۲ ضبط کرده است .

۱- دیوان شعر :

بمبئی، ۱۳۲۱ ق، سنگی، در هامن دیوان

عنصری .

طهران، ۱۳۰۴ ش، سری، رقی، با حواشی

محمد علی ناصح، با اهتمام پرفسور چایکین،

۱۷۹ ص .

ابوالفضایل (رجوع شود به) سید محسن امرجی .

ابوالفضل (رجوع شود به) بدیع الزمان

سال در قم بتحصیل اشتغال داشته و اکنون
در طهران مقیم است.

(آثار الحجة ج ۲ ص ۲۳۹)

۱- الاربعة عشر في عشر في احاديث وعادة البشر:

طهران، ۱۳۴۹ق، سنکی، جیبی، ۲۵۹ص.

۲- حکمة النقاب و فلسفة الحجاب:

طهران، سربی.

۳- زیبایی مردان در تمام ادیان یا محاسن-

الرجال:

طهران، ۱۳۶۴ق، سربی، خشتی، ۲۷۹ص.

۴ - سفينة النجاة في منجيات الاخلاق
والمهلكات:

طهران، ۱۳۶۴-۶۵ق، سربی، رقی، جلد

اول ۲۹۷ص، جزء دوم از جلد اول ۳۵۶ص،

جزء آخر از جلد اول ۳۵۶ص، قسمت اول

از جزء چهارم ۳۶۴ص، جزء چهارم از جلد

دوم ۳۰۴ص، قسمت دوم از جزء چهارم از

جلد دوم ۵۲۲ص.

ابوالفضل خمسی:

(- معاصر)

۱- راه ستگاری یا آئین شیعة جعفری:

طهران، ۱۳۳۳ش، سربی، رقی، ۴۴ص.

ابوالفضل دیکانفر:

(- معاصر)

در جهرم متولد شده علوم قدیمه را در

آنجا آموخته و برای تکمیل تحصیلات خود

بظهران آمده و در دانشکده حقوق وارد

ولیسانسیه شده. وی چند سال در مدارس

جهرم و شیراز مشغول تدریس بود از دوره

چهاردهم تا شانزدهم بوکالت مجلس انتخاب

کردید. چندی مستشار فرهنگی ایران در

افغانستان بود. و چند سال سردبیر روزنامه

کوشش و مجله اسلام بود.

(دانشمندان و سخن سرايان فارس ج ۲

ص ۱۹۰)

۱- احتیاج بشر به پیغمبر:

طهران، سربی.

۲- زن از نظر حقوق اسلامی:

طهران، ۱۳۲۴ش، سربی، رقی، ۱۸۰ص.

شیخ ابوالفضل بن محمد حسین خراسانی:

(- معاصر)

در زمان حاج شیخ عبدالکریم یزدی چندین

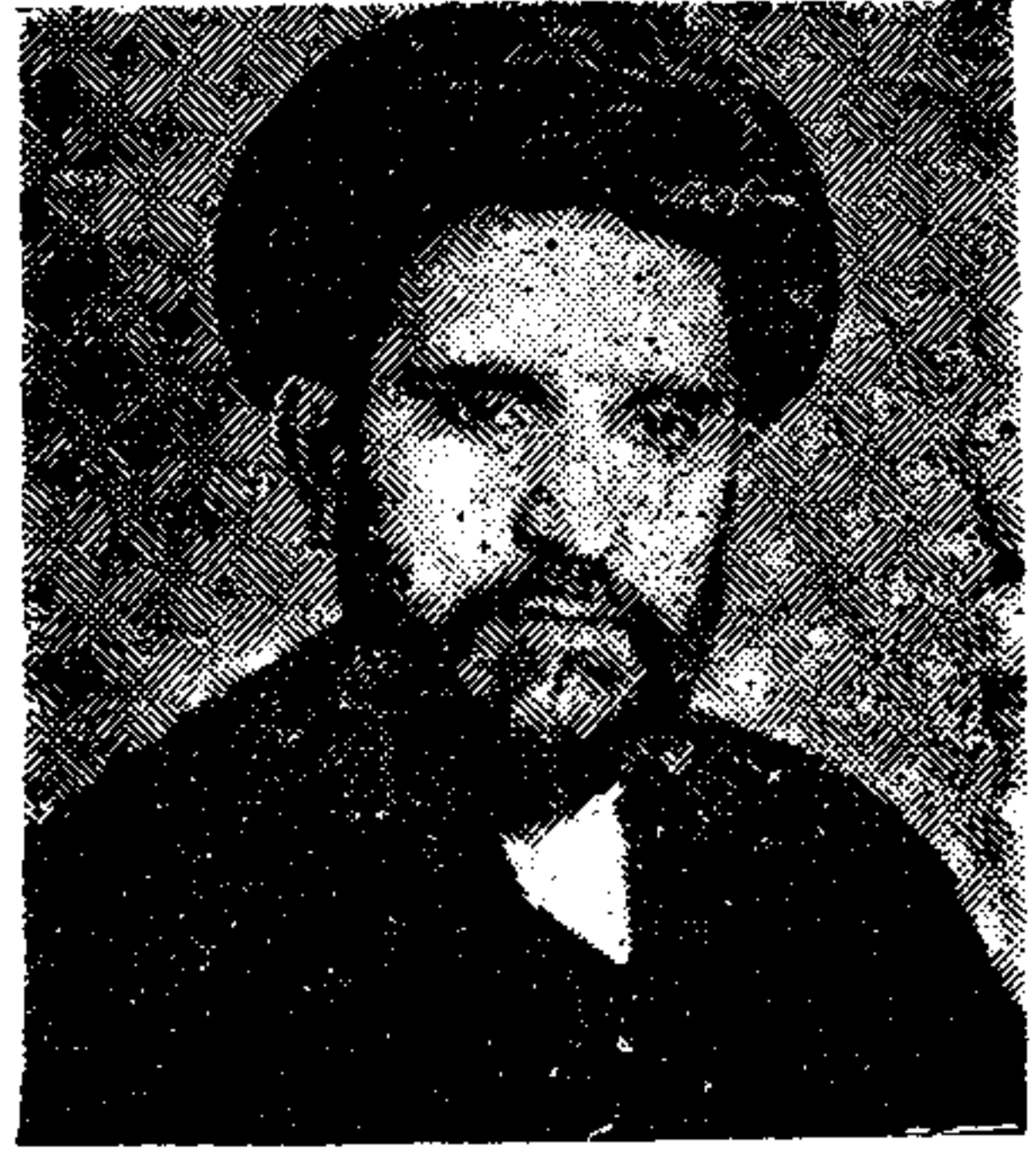
(- معاصر)

رئیس اداره حسابداری کل ژاندارمری
در سال ۱۳۳۳ ش.

۱- محمود وایاز:

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، وزیر، ۱۴۴ ص.

سید ابو الفضل بن محمد ریحان سعیدی:

(۱۳۳۸ ق - معاصر)

۱- دفتر اشعار:

(منتخب گفتار ۱۴ نفر شاعر یزدی)

یزد، ۱۳۳۹ ش، سری، رفعی، ۵۳ ص.

۲- عشق و عصمت یا تفسیر سوره یوسف:

طهران، ۱۳۶۵ ق، سری، رفعی، ۱۶۳ ص.

سید ابو الفضل بن میر مصطفی حسینی

سراپی تبریزی:

(۱۳۳۵ ق - معاصر)

از محصایین حوزه فامیه قم است که سالها

بتحویل اشتغال داشته و در سال ۱۳۷۳ ق

بتهران مهاجرت نموده است.

(آثار الحجة ج ۲ ص ۲۴۰)

۱- آئینه رستگاری:

(ترجمه مرآة الارشاد)

شیخ عبدالله ممقانی، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳
ش، سری، رفعی، ۲۳۳ ص.

۲- اربعین، چهل حدیث:

قم، ۱۳۷۱ ق، سری، جیمی، ۸۷ + ۸۲ ص.

۳- الف حدیث و حدیث یا هزار و یک حدیث:

جلداول، طهران، ۱۳۷۹ ق، سری، رفعی،
مصطفوی، ۲۳۵ ص.

۴- جوهرة العزیزة در شرح دعای ابی حمزه:

طهران، ۱۳۷۹ ق، سری، وزیر،
۲۳۸ ص.

۵- کفایة الواعظین و هداية القارئین:

قم، ۱۳۷۷ ق، سری، وزیر، ۳۱۲ ص.

جلد دوم، طهران، ۱۳۳۹ ش، سری،

وزیر، ۲۵۵ ص.

۶- مسائل الدعاء:

میرزا محمود شیخ الاسلام تبریزی، ترجمه،

قم، ۱۳۶۸ ق، سری، رفعی، ۵۶ ص.

ابوالفضل میرزا شاهرخی

(- معاصر)

۱- تمرکز قوای دماغی:

راین هلد کراینک، ترجمه، طهران، ۱۳۰۷

ش، سری، خشتی، ۱۲۲ ص.

طهران، چاپ سوم، ۱۳۳۱ ش، سری،

رفعی، زوار، ۱۶۸ ص.

طهران، چاپ چهارم، ۱۳۳۶ ش، سری،

رفعی، زوار، ۱۶۸ ص.

شیخ ابوالفضل شمشیری فضل آبادی عراقی

(- معاصر)

۱- وسیلة النجاة:

۱- حقیقة العرفان :

(التفتيش درمسلك صوفى و درويش يار اهنماى
كمشدگان)

قم ، چاپ دوم ، سربى ، وزيرى ، اسلام ،
م + ۴۱۶ ص .

قم ، ۱۳۷۷ ق ، سربى ، رفقى ، ۲۲۵ ص .

۲- رساله حقوق در بيان حق خالق و مخلوق :

طهران بى تاريخ ، سربى ، رفقى ، ۸۴ ص .

۳- كلمات قصار سيدالشهداء :

طهران ، سربى .

۴- گنج گهر ياهزار و پانصد سخن از پيغمبر :

طهران .

۵- مرآت الآيات يا راهنماى مطالب قرآن :

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سنگى ، رفقى ، ۴۸ ص .

ابوالفضل بن مبارك علامى

(۹۵۸ - ۱۰۱۱ ق)

پنجدوم شيخ مبارك تاكورى . در پانزده
سالگى از عاوم معقول و منقول فراغت يافت
تجرد و عزلت پيش نظر داشت ولى باصرار
احباب ملازمت اكبر پادشاه حاصل نمود و
تفسير آية الكرسى موسوم به تفسير اكبرى
كه از آن تاريخ تأليف بر مي آيد نوشته تقديم
پادشاه نمود و بلاطائف خسروى مخصوص
گشت . اول بخدمت منشى گرى و بعد عهده دار
وزارت شد و در اندك زمانى بخاطر پادشاه
آنچنان جاي گرفت كه محسود امراء و
شاهزادگان شد و تخاص خود علامى كرد
بر وقت مراجعت از دكن جهانگير اورا مقتول
ساخته و سرش را بریده نزد شاهزاده سليم بالله
آباد فرستاد . شاهزاده بفايت خوشوقت شد و
اكبر شاه تأسف خورد .

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربى ، جيبى ،
۱۰۴ ص .

ابوالفضل صدر معنوى

(- معاصر)

۱- روح الغزل ، ادبيات خوش يمن :

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سربى ، جيبى ، ۵۴ ص .

ابوالفضل طباطبائى

(- معاصر)

۱- اصحاب كهف ، نمايشنامه :

توفيق الحكيم ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۳

ش ، سربى ، رفقى ، ۱۰۴ ص .

۲- روز بيجارة طفل :

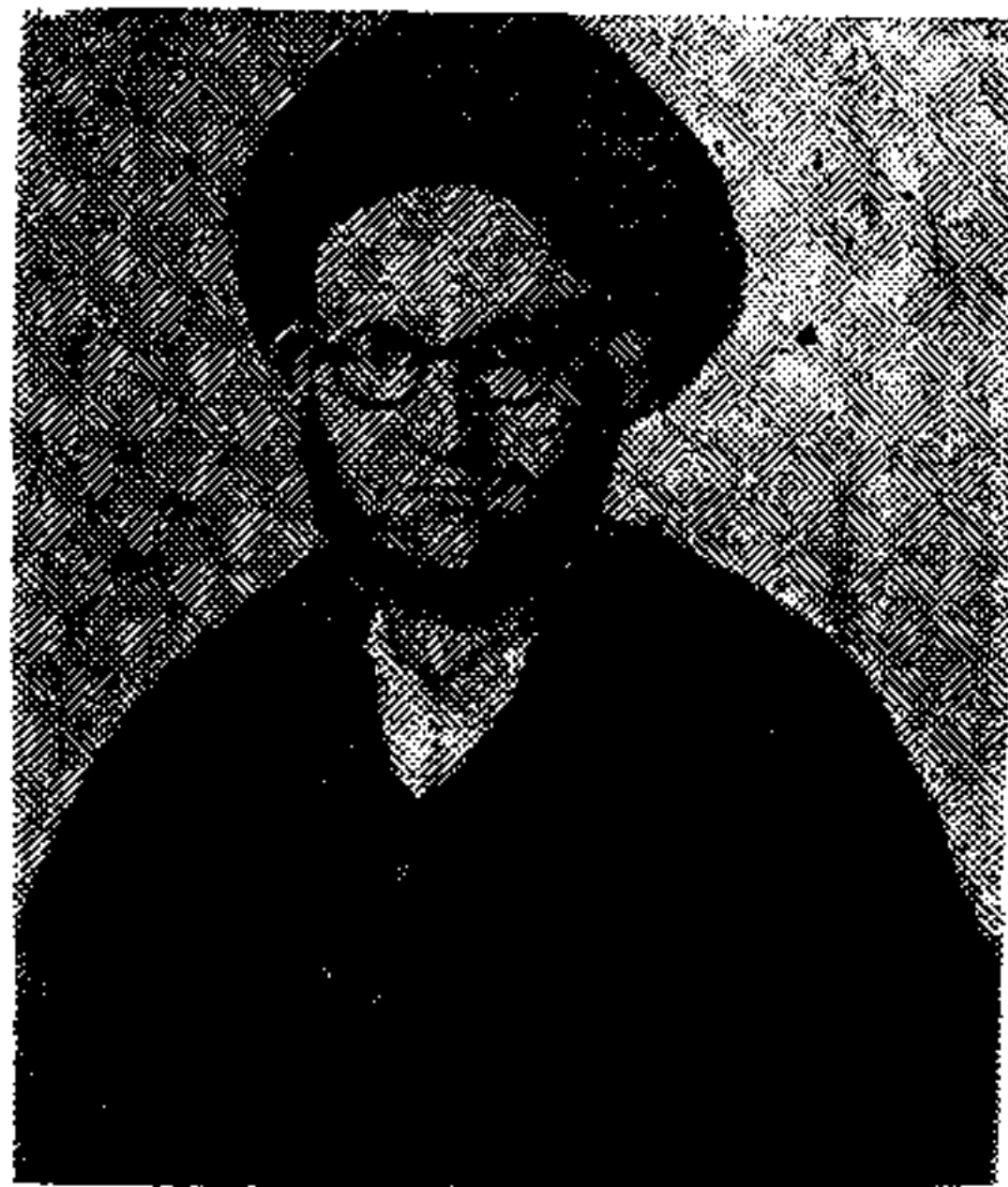
دكتور طه حسين ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۷

ش ، سربى ، ۸۷ ص .

سيد ابوالفضل بن حسن رضوى برقعى مشهور

بعلامة ابن الرضا

(- معاصر)

لکھنؤ، ۱۲۸۰ ق، سنگی، رفعی، ۳۶۰ ص.
کلکتہ، ۱۸۱۰ م، رحلی، ۱۶۰ ص.

۶- نگار دانش:

لکھنؤ، ۱۸۷۳ م، سنگی، وزیر، ۱۵۰ ص.

لکھنؤ، ۱۸۹۸ م، سنگی، وزیر، ۱۷۸ ص.

۷- ہر سہ دفتر (رقعات) ابوالفضل:

لکھنؤ، ۱۲۷۰ ق، سنگی، وزیر، ۲۶۰ ص.

لکھنؤ، ۱۲۶۲ ق، سنگی، وزیر، ۳۴۹ ص.

لکھنؤ، ۱۲۹۲ ق، سنگی، وزیر، ۲۸۸ ص.

لاہور، ۱۸۶۱ م، سنگی، وزیر، ۲۸۵ ص.

جلال الدین علی ابوالفضل ادیب عنقا:

(۱۲۶۶ ق - ۱۳۳۳ ق)

شرح حال و کمالات ہی در کتب فتویٰ
مندرجست علی الاجمال آنکہ از مسایخ مجاز
سلسلہ علویہ رضویہ معروف علی الطریقین

وی ہم مانند برادر خود ابوالفیض بر حسب
شہرت مقید بمذہبی نبود .

(تذکرہ علمای ہند ص ۴)

سایر ماخذ : شہداء الفضلیہ ص ۲۰۳، ریحانہ

الادب ج ۳ ص ۲۴۹، نامہ دانشوران ج ۲

وہ ص ۶۳۹ و ص ۱۳۳، شمع انجمن ص ۵۹.

۱- آئین اکبری، اکبر نامہ:

۳ جلد، لکھنؤ، ۱۳۳۱ ق، سنگی،

کانپور، ۸۳ - ۱۸۸۱ م، سنگی، وزیر،

لکھنؤ، ۱۳۱۰ ق = ۱۸۸۳ م، سنگی،

۳۹۵ + ۲۴۸ + ۱۹۳ + ۲۲۳ ص.

۲ جلد، لکھنؤ، ۱۸۶۹، سنگی، رحلی،

... + ۳۹۵ ص.

دہلی، ۱۲۷۲ ق، باہتمام میر سید احمد

خان بہادر.

کلکتہ، ۱۸۷۷-۸۶ م، سری، وزیر،

بزرگ، ۳۷۰ + ۴۵ + ۳۹۲ + ۳۴

+ ۸۷۰ + ۲۹۸ + ۵۸۰ ص.

۲- انشاء ابوالفضل علامی:

لکھنؤ، ۱۲۷۸ ق = ۱۸۶۲ م، سنگی،

وزیر، ۲۶۰ ص

۳- رقعات ابوالفضل:

کانپور، ۱۸۶۷ م، سنگی، وزیر، ۱۳۴ ص.

ممبئی، سنگی، ۱۸۰ ص.

لکھنؤ، سنگی.

۴- عیار دانش مہذب انوار سہیلی:

کانپور، ۱۸۹۴ م و ۱۸۷۹ م، سنگی.

لکھنؤ، سنگی.

۵- مکاتیب علامی:

ہند، ۱۲۶۹ ق، سنگی.

لکھنؤ، ۱۲۸۶ ق، سنگی، رفعی، ۳۶۰ ص.

ہند، ۱۸۲۸ م، رحلی، ۱۰۶ ص.

بوده و چون بغانندان اویسیان اتصال داشته
مسند ارشاد نکسترد و انزوا اختیار نمود
مزارش سمت غربی بقعه ابن بابویه است.

(کتاب تجلیات ص ۲۷)

سایر ماخذ: طریق الحقایق ص ۲۷۱.

۱- رساله آئینه جهانبانی در آئین جهاننداری:
(شعر)

طهران، سنکی.

۲- رساله منتخب از دیوان حقایق المناقب:
(شعر)

متن و انتخاب هردو از صاحب ترجمه،
طهران، ۱۳۳۲ ش، سنکی، کراوری.

ابوالفضل قاسمی:

(- معاصر)

۱ - تاریخ سیاه یا حکومت خانواده ها در
ایران:

جلد اول: خانواده قوام الملک، طهران، ۱۳۲۹
ش، سربی، رقی، ۴۴ ص.

جلد دوم: حکومت قشقائی، طهران، ۱۳۲۹
ش، سربی، رقی، از ص ۴۵ تا ص ۱۱۵.

جلد سوم: خانواده قوام السلطنه: کیلان،
۱۳۳۱ ش، سربی، رقی، از ص ۱۱۲ تا
ص ۲۱۹.

۲- فداکاری مسلمین عقیل:

طهران، سربی، جیبی، ۸۰.

۳- نادر شیر مردانک:

طهران، بی تاریخ، سربی، رقی، ۲۴۳ ص.

ابوالفضل کمالی سبزواری مشهور به افصح:

(- ۱۰۲۰ ق)

از شعرای دوره صفویه بوده است.

(مجمع الخواص ص ۱۹۲، تذکره الشعراء
موفروخ آبادی ص ۱۱۵).

۱- ام الخبائث:

طهران، بی تاریخ، سربی، وزیر، ۱۰ ص.

۲- تجلیات الالهیه فی موطن الربوبیه:

جلد اول موسوم به العلویه العلیا، طهران،
سربی، رقی، ۱۶۰ ص.

۳- کلام قدوسی:

(انوار القدس فی عالم الانفس)

طهران، ۱۳۵۰ ق، سربی، جیبی، ۲۸ ص.

میرزا ابوالفضل بن محمد گلپایگانی

(۱۲۶۰ ق - ۱۳۳۷ ق)

مبلغ معروف فرقه بهائی و از خانواده علم و
فقه است و برادرش میرزا هدایت از اجله
علمای عصر خود و از طرف مادر با امام جمعه
گلپایگان منسوب بوده .

نام اصلی او فضل الله ساوه ایست که گاهی
کنیه خود را ابوالفضل سیاح گلپایگانی مقیم
بخارا و سمرقند مؤلف کتاب (فصل الخطاب)
و گاهی ابوالفضائل مقیم قاهره مؤلف کتاب
(الدرر البهیة) که خود سؤالاتی نموده و خود
نیز پاسخ داده و گاهی کتاب (الفرائد) معرفی
نموده است .

وی برای تحصیل باصفهان رفت و در مدرسه
صدر میزیست بلحاظ تکامل و تسامحی که در
احکام شریعت از خود نشان میداد از مدرسه
اخراج و بطهران رفته و به کمک ابن ورناد
در جرگه بهائی قرار گرفت و از مبلغین آنها
شده بهمدان مسافرت کرد و در سال ۱۲۹۹
ق در طهران زندانی گردید . پس از رهائی
از زندان برای تبلیغ بمکاو عشق آباد و آمریکا

در قریه (ناحیه) نور مازندران متولد شده. مقدمات علوم قدیمه را در آمل فرا گرفته. در بیست سالگی بطهران آمده و در امتحان داوطلبان شغل معلمی شرکت جست و پذیرفته شده و عهده دار مشاغل ذیل گردیده است:

معلمی مدارس، بازرس دادگستری اصفهان، دادستان خراسان، رئیس دادگاه جنائی مرکز، وکیل دادگستری، مدیر روزنامه های حقیقت و اقتصاد ایران و کار (مازندران ج ۲ ص ۸۸)

۱- صحفه زندگی یاسر نوشت مادر گناهکار:

طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی، رفعی، ۱۵۵ ص

۲- طلای سیاه یابلاي ایران:

طهران، ۱۳۲۹ ش، سربی، وزیر، ۵۸۱ ص

۳- متن دفاع لسانی:

طهران، سربی

ابوالفضل مرعشی:

(۱۲۹۵ ش - معاصر)

رهسپار شد. در اواخر عمر در مصر مدتی و مقیم بود و با دلسردی از عبدالبهاء بجزئی مستمری که از او داشت زندگانی بلاعقب باآخر رسانید و در ۲۴ صفر ۱۳۳۷ ق بسن هشتاد یا هشتاد و دو سالگی در مصر در گذشت (زندگانی شمس العرفاء ص ۱۶۱)

سایر ماخذ: مجله یادگار سال ۳ شماره ۳ ص ۴۹، محاکمه و بررسی باب و بهاء ص ۱۸۷، مقدمه نقطه الکاف صفحه ص

۱- برهان لامع:

شیکاگو، چاپ اوست ۱۹۱۲ م، جیبی،

۳۵ + ۳۷ ص

۲- الدرر البهیة:

قاهره، سربی

۳- رساله اسکندریه:

الکندر تومانسکی چند فقره از این رساله

را در جلد هشتم مجله (زایسکی) در عشق-

آباد سال ۹۳ - ۱۸۹۴ م، ص ۳۱ و

ص ۴۱ بطبع رسانیده است.

۴- الفرائد، رد بر رساله شیخ الاسلام قفقاز

موسودیبه:

(ردبرایقان)

قاهره، ۱۳۱۵ ق، سربی، بنفقه حاج عهد-

الکریم طهرانی، ومیرزا علیمحمد شیرازی،

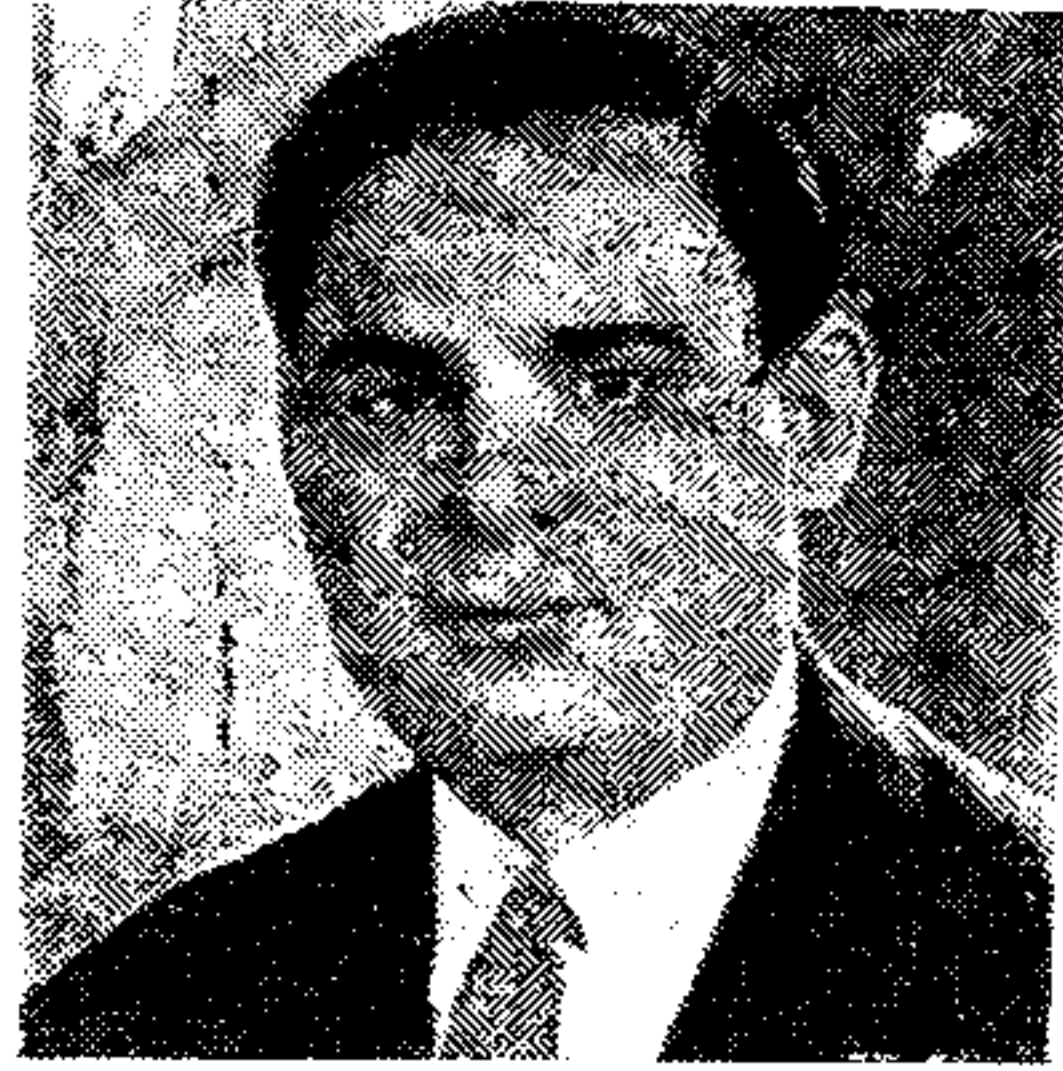
۷۳۱ + ۲۵ ص

۵- فصل الخطاب:

سمرقند، سربی

ابوالفضل لسانی:

(۱۲۷۶ ش - دیماه ۱۳۳۷ ش)

در ۱۲۹۵ ش در خانواده بی‌پا متولد و نشوونما نموده است. وی از طفولیت باتفاق پدرش در مجامع ادبی و مجالس بحث و مناظره حضور مییافت. از سال ۱۳۱۵ ش تدریجاً شروع به نوشتن مقالات در جرائد نمود. در ۱۳۱۹ ش پس از پایان خدمت نظام وظیفه داخل وزارت فرهنگ شد در سنه ۱۳۲۵ ش بریاست تبلیغات دانشگاه منصوب و در ۱۳۳۲ ش روزنامه اتحاد ملل را در طهران به همکاری جمعی از اساتید دانشگاه منتشر ساخت.

(سپیدوسپاه شماره ۴۴)

۱- میهن پرستان:

طهران، سربی، جیبی، ۹۵ ص.

ابوالفضل مصفی:

(معاصر)

فارغ التحصیل دوره دکتری ادبیات فارسی،

رئیس دبیرستان صدوق قم.

(سالنامه دبیرستان حکمت قم تحصیالی ۳۶

۱۳۳۷ ش)

۱- با حافظ بیشتر آشنا شویم:

قم، ۱۳۳۷ ش، سربی، وزیری، ج +

۱۳۹ ص.

قم، ۱۳۳۵ ش، سربی، وزیری، ۱۳۹ ص.

رشید الدین ابوالفضل بن ابی بصیر احمد
میبدی:

(۵۳۰ ق)

از فضلا و عرفای قرن ششم هجری.

۱- کشف الاسرار و عدة الابرار معروف به

تفسیر خواجه عبدالله انصاری:

(مؤلف آن چون در تألیف خصوصاً به تفسیر

انصاری نظر داشته کتاب او به تفسیر خواجه

عبدالله انصاری شهرت یافته)

جلد اول، طهران، نشریه ۱۵۸ دانشگاه

۱۳۳۱ ش، سربی، وزیری، باهتنام علی

اصغر حکمت، ۸۰۵ ص جلد دوم، طهران

نشریه ۵۴۰ دانشگاه، ۱۳۳۸ ش، سربی،

وزیری، ۸۲۹ ص.

جلد سوم تا جلد نهم، طهران نشریه ۶۱۹

تا ۶۲۱ و نشریه ۶۳۰ تا ۶۳۳ دانشگاه،

۱۳۳۹ ش، سربی، وزیری.

جلد اول، طهران، نشریه ۱۵۸ دانشگاه

۱۳۳۱ ش، سربی، ۸۰۵ ص.

شرعیه پرداخت . در غره صفر ۱۳۱۶ ق
در گذشت و در مقبره والدش در صحن امامزاده
حمزه در حضرت عبدالعظیم مدفون گردید.
(تذکره مدینه الادب نسخه خطی مجلس
شورای ملی)

سایر مآخذ : احسن الودیع ج ۱ ص ۱۶۴ ،
ریحانة الادب ج ۴ ص ۲۷۴ ، مقدمه دیوان
حاج میرزا ابوالفضل ، الکنی واللقاب شیخ
عباس قمی)

۱ - دیوان :

(عربی منظوم)

طهران ، ۱۳۶۹ ق ، سربی ، وزیر ، ۴۰۸ ص ،
بتصحیح میرجلال الدین حسینی محدث
۲ - شفاء الصدور فی شرح زیارة العاشور :

بمبئی ، ۱۳۱۰ ق ، سنکی ، وزیر ، باهتمام
شیخ عالی محلاتی ، ۳۸۴ ص .

دکتر ابوالفضل هشترودی

(- معاصر)

جلد دوم ، طهران ، نشریه ۵۴۰ دانشگاه
۳۳۸ + ش ، سربی ، وزیر ، ۸۲۹ ص .

ابوالفضل میربهاء

(- معاصر)

۱ - این انگلیسیها :

میکاش جرج ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۰
ش ، سربی ، رفعی ، ۵۶ ص .

۲ - فرزند ربوده شده :

ر . ل . استیونس ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۷
ش ، سربی ، رفعی ، بنگاه ترجمه و نشر
کتاب ، ۱۹۸ ص .

۳ - نگاهي بترکیه امروز :

تهران ، انجمن دوستی و روابط فرهنگی
ایران و ترکیه ، سربی ، وزیر ، ۱۶۲ ص .

سید ابوالفضل نبوی قمی

(- معاصر)

۱ - کمونیزم از نظر عقل در اسلام :

قم ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ، رفعی ، ۱۷۸ ص .

حاج میرزا ابوالفضل بن ابوالقاسم نوری
طهرانی :

(۱۲۷۳ ق - ۱۳۱۶ ق)

از ابتدای عمر نزد والدش تحصیل علوم و فنون
ادبیه نموده در اندک زمانی بهره کامل برد
و بجهت کمال فوه حافظه غالب اشعار عرب
و عجم را محفوظ بود . بعد از فوت والد خود
بتحصیل فقه و اصول و معقول پرداخت . در
سنه ۱۳۰۰ ق برای ادامه تحصیلات بعتبات
مهاجرت نمود قریب ده سال نزد جناب میرزای
شیخ رازی تلمذ نمود . در سال ۱۳۰۶ ق
بمکه مشرف شد . در ۱۳۰۹ ق بطهران
بازگشت . و بتدریس و اقامه جماعت و امور

علوم عظیم النظر بود. در اوایل فیضی -
تخلص مینمود بعداً تخلص فیاضی اختیار نمود.
در سنه ۹۷۴ از جانب اکبر شاه بملك -
الشعرائی ممتاز شد. در ۱۰۰۴ ق بمقام
اکبر آباد در گذشت و در آنجا مدفون شد.
(تذکره علمای هند ص ۴)
سایر ماخذ: تذکره نتایج الافکار ص ۵۳۲،
ریاض العارفین ص ۲۰۱، تذکره نصر آبادی
ص ۴۸۲.

۱- دیوان شعر:

هند، سنگی.

۲- سواطع الالهام فی تفسیر القرآن:

(عربی)

لاهور، ۱۳۰۶ ق، سنگی، ۷۸۰ ص.

لکهنو، ۱۳۰۶ ق، سنگی، ۷۸۰ ص.

۳- لیلاوتی:

(نوادر اعمال فن حساب)

بهاسکرا چارج، ترجمه از سنسکریٹ
بفارسی، کلکتہ، ۱۲۴۳ ق = ۱۸۲۷ م،
سربی، رقی، ۱۸۹ + ۱۵۸ ص. با تحریر
اقلیدس در یک جلد.

هند، ۱۲۷۱ ق.

۴- مهابهارت:

در تاریخ هند و مذهب هند، ترجمه از
سانسکریٹ، ۳ جلد، لکهنو، بی تاریخ، سنگی،
رقی.

(جلد اول ۲۹۱ + ۶۶ + ۱۸۲ + ۱۰۷
+ ۷۶ ص).

۵- نلدمن:

(شعر)

(بسبک خمسة نظامی: ۱- مرکز ادوار ۲-
سلیمان و بلقیس ۳- نلدمن ۴- هفت کشور

مدیر مجله بهداشت ماهانه در تبریز،
تاریخ تأسیس فروردین ۱۳۳۶ ش.

۱- بیماریهای بیرونی:

(جلد اول بیماریهای با درد ناحیه بالای
ناف).

سخنرانی دکتر نائینی، گرد آورنده
هشترودی، رشت، تحصیلی ۲۴ - ۱۳۲۵ ش،
سربی، وزیری، ۱۰۷ ص.

رشت، تحصیلی ۲۵ - ۱۳۲۶ ش، سربی، وزیری،
۵۲ ص.

ابوالفلاح (رجوع شود به) عبدالجی ابن -
عماد.

ابوالفیض سهانپوری ناظم فیض:

( )

۱- روضه فیض:

(مثنوی)

بمبئی، ۱۲۶۳ ق، سنگی، وزیری، ۳۵ ص.

شیخ ابوالفیض بن مبارک فیضی دکنی:

(۹۵۴ ق - ۱۰۰۴ ق)

ذهن ثاقب و فکر صائب داشت در چهارده
سالگی فراغت علمی حاصل نمود و در اقسام

ابوالقاسم (رجوع شوبه) راغب اصفهانی
حسین بن محمد.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) سعد بن عبدالله
اشعری.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) ابن براج
عبدالعزیز.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) عبدالکریم ابن
هوازن فشری.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) علی بن احمد
کوفی.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) علی بن الحسین
سید مرتضی عالم الهدی.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) علی بن محمد
خزاز قمی.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) سید بن طاوس
علی بن موسی.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) غلامحسین ابن
فتح الله جونپوری.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) ابن شاذان
محمد بن احمد کوفی.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) محمد بن احمد
عراقی.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) شیخ محمد قاسم
اردوبادی.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) محمد نصیر طرب

سید ابوالقاسم:

۱- شرح حدود الامراض مسمی بمفصوص
الاعراض:

هند، ۱۲۷۲ق، سنگی.

۵- اکبرنامه).

لکهنو، ۱۸۳۱م، سنگی.

طهران، (داستان نل و دمن) ۱۳۳۵ ش،
سربی، رقمی، بکوشش ع. قویم، ۱۸۰ +
۴۳س.

۶- وظیفه الفیضی (راماین) در مذهب هنود:

لکهنو، سنگی.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) احمد بن حمدان
رازی.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) ابن فهد احمد-
ابن محمد حلّی.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) صاحب بن عباد
اسمعیل بن عباد.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) محقق حلّی
جعفر بن حسن.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) جعفر بن حسین
کبیر خوانساری.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) ابن فولویه قمی
جعفر بن محمد.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) جنید بن محمود
شیرازی.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) حسن بن احمد-
عنصری.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) حسن بن بشر
آمدی بصری.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) حسین بن علی
وزیر مغربی.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) حسین بن محمد
راغب اصفهانی.

ابوالقاسم (رجوع شوبه) حمزة بن یوسف
جرجانی.

ابوالقاسم بن ثقة العلماء حاج میرزا
عبدالمحمد آزاد مراغه:

(۱۲۵۶ ش - ۱۳۶۵ ق)

در مراغه متولد شده . پدرش از مجتهدین بوده و او را نیز برای تحصیل رشته فقهی تربیت کرده، پس از اتمام تحصیلات مقدماتی بنجف رفته و بیش از پنج سال در آنجا مشغول تحصیل بود. در مراجعت رشته علوم قدیمه بمذاق او سازگار نیامده و عمامه را تبدیل بکلاه کرده و بقصد تحصیل عازم اروپا شد و یازده سال در روسیه و ترکیه و یونان و فرانسه و انگلستان و بلژیک و هلند و مصر و حجاز و هندوستان بسربرد . در اواسط جنگ بین المللی اول بطهران برگشت و بروزنامه نگاری مشغول شد. مجله نامه پاریس و روزنامه آسایش را در طهران و روزنامه آزاد را در تبریز و بعد مجله نامه بانوان را در طهران منتشر ساخت . در موقع انتشار روزنامه اخیر الذکر بعلت طرفداری از کشف حجاب تبعید شد و در خرداد ۱۳۲۵ ش در طهران درگذشت.

(تاریخ جراید و مجلات ج ۱ ص ۱۴۱)

ابوالقاسم بن حسین:

( )

۱- قدوری:

(فقه حنفی)

شیخ الاسلام ابوالحسن احمد بن محمد قدوری، ترجمه، هند، ۱۲۸۳ ق.
لاهور، ۱۹۰۴ م، سنگی، وزیری، ۱۶۸ ص.
لاهور، ۱۲۹۹ ق، سنگی، وزیری، ۱۸۴ ص.
لاهور، ۱۹۰۹ م، سنگی، وزیری، ۱۵۹ ص.
دهلی، ۱۳۰۲ ق، سنگی، وزیری، ۱۶۸ ص.
دهلی، ۱۳۰۷ ق، سنگی، وزیری، ۱۲۴ ص.
لکهنو، چاپ سوم، ۱۹۱۰ م، سنگی، وزیری، ۱۹۰ ص.

سید ابوالقاسم بن مرتضی مرتضوی متخلص
بآذر تبریزی:

(۱۲۵۰ ش - ۱۳۱۱ ش)

مرد مین دوست و فاضل و ادیب بود. در حدود ۱۳۱۰ ق باستانبول مسافرت کرد و در آنجا سید جمال الدین اسدآبادی را ملاقات نمود و از افادات وی بهره برده و طرز سلوک آموخت. در موقع انقلاب مشروطه ایران از مؤسین جدی و باحرارت انجمن آذربایجان در طهران بود. پس از توپ بستن مجلس به تبریز بازگشت، در سال ۱۳۱۱ ش به عضویت انجمن ادبی آذربایجان پیوست . در ۱۲۵۰ ش متولد و در اواخر ۱۳۱۱ ش درگذشت و در مقبره سید حمزه (مقبره الشعراء) مدفون گردید.

(داستان دوستان ص ۱۵۷)

۱- اوراق پریشان:

تبریز، ۱۳۳۴ ش، سری، رقی، ۲۰۲ ص.

۱- الفباى آسان شاهراه رستگارى ايرانست:

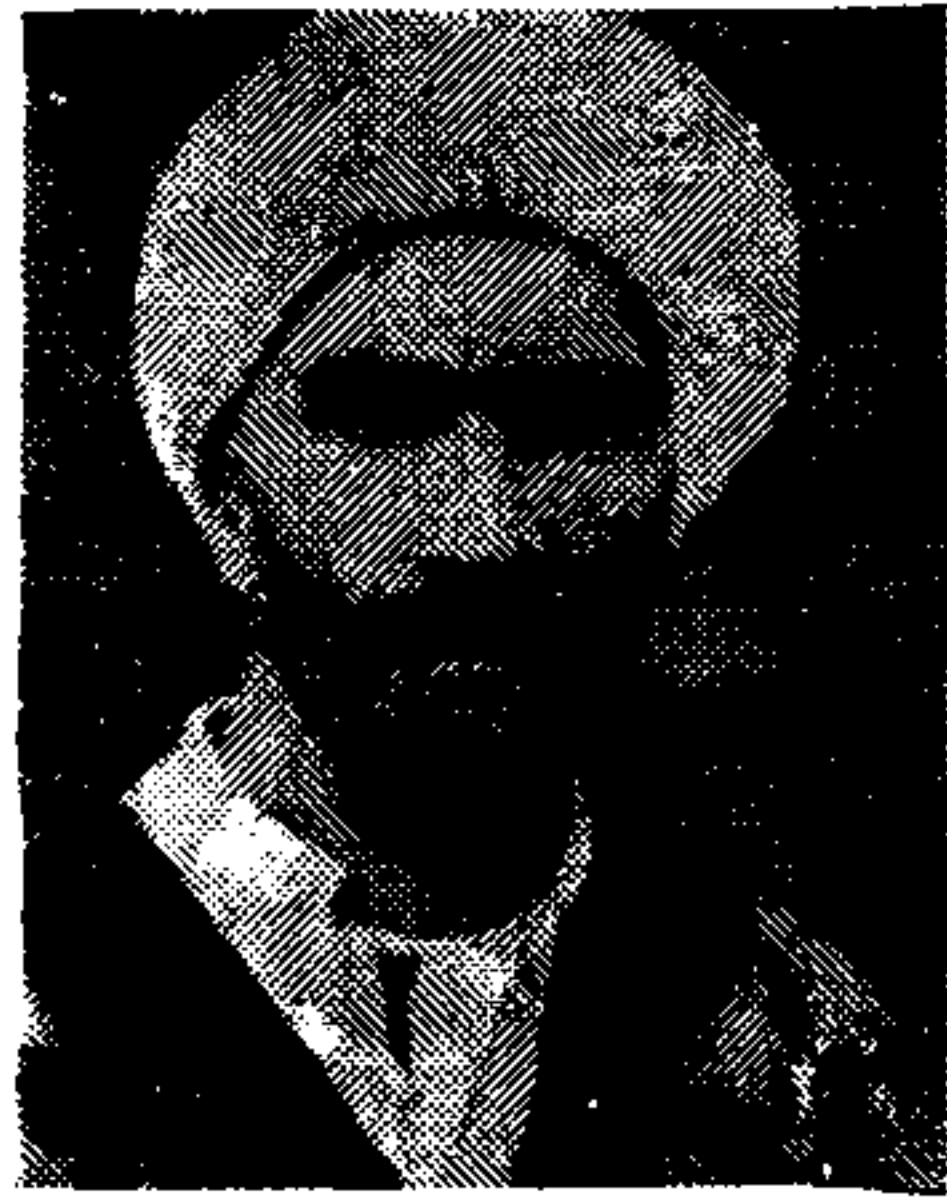
طهران، ۱۳۲۴ ش، سربى، جيبى، ۵۶ ص.

۲- رهنماى نو عروسان:

اصفهان، ۱۳۱۶ ش، سربى، رفقى، ۵۳ ص.

ابوالقاسم بن زين العابدين بن حاج محمد -

كريم خان كرمانى ابراهيمى:

(۱۳۱۴ ق - معاصر)

پيشواى فرقه شيعه و در كرمان مقيم

است اخيراً بطهران مهاجرت كرده.

۱- اجتهاد و تقليد:

كرمان، ۱۳۶۳ ق، سربى، وزيرى، ۲۸۵ ص.

۲- تنزيه الاولياء:

كرمان، ۱۳۶۷ ق، سربى، وزيرى، ۷۴۶ ص.

۳- رجوم الشياطين:

حاج محمد كريم كرمانى، ترجمه، كرمان،

سربى.

۴- الرحلة للبغداد والاجوبة فى رد على الامام

المصلح الكبير الخالصى:

كرمان، ۱۳۷۱ ق، سربى، جيبى، ۸۲ ص.

۵- رساله ارض تسعين:

كرمان، ۱۳۶۷ ق، سربى، رفقى، ۱۰۳ ص.

- رساله فلسفيه در جواب فلسفى واعظ:

كرمان، ۱۳۷۱ ق، سربى، جيبى، ۲۹۷ ص.

۷- رساله وادى السلام، زيارتنامه:

كرمان، سربى.

۸- شكايه نامه:

كرمان، ۱۳۶۷ ق، سربى، رفقى، ۹۶ ص.

۹- شكوى الملهوف:

(عربى)

(مختصر اصول عقايد شيعه)

۱۰- فهرست كتب شيخ احمد احسانى وسائر

مشايخ:

جلد اول، كرمان، بى تاريخ، سربى، رفقى،

۲۷۰ + ۴۶۴ ص.

۱۱- مشاهدات شنيدنى:

كرمان، سربى.

۱۲- هدايت نامه در جواب شكايه نامه:

كرمان، ۱۳۶۷ ق، سربى، رفقى، ۱۹۶ ص.

سيد ابوالقاسم بن معصوم حسينى اشكورى

نجفى:

(۱۳۲۴ - ۱۳۲۵ ق)

از اكابر فقهاء و مجتهدين اماميه و از

شاگردان حاج ميرزا حبيب الله رشتى بوده

در ۱۳۲۴ ق، يا ۱۳۲۵ ق در نجف وفات

يافت. اشكور ناميكى از فرماي كيانست.

(كتاب علمائى معاصرین ص ۸۶)

سایر مآخذ: اعيان الشيعه ج ۷، ص ۱۶۳،

نقباء البشر ج ۱، ص ۷۶، شهد الامام او

مدینه النجف ج ۲، ص ۱۳۲، الذريعه ج ۳

ص ۱۳۳.

۱- بغية الطالب فى شرح المكاسب:

(عربى)

شیخ مرتضی انصاری، طهران، ۱۳۱۳ق، سنکی،
رحلی، ۳۸۱ص.
طهران، ۱۳۱۹ق، سنکی، رحلی، خط
محمد حسن کلپایگانی، ۳۸۱ص.
طهران، ۱۳۲۲ق، سنکی، رحلی، خط سید
علینقی کیلانی.

ابوالقاسم بن اعتصام الملك یوسف اعتصامزاده:

(- معاصر)

مدیر روزنامه یومیة ملی فارسی و فرانسه،
(ستاره جهان) عضو انجمن ادبی ایران
و موسسه بین المللی است. تحصیلات عالیہ و
صنایع مستظرفه را در ژنو بپایان رسانده
و برنده جایزه افتخار در مسابقه ادبی
(ژفلورو) فرانسه در سال ۱۹۲۹ م میباشد.
(تاریخ جراید و مجلات ج ۳ ص ۲۱)
۱- تاریخ بیزانس:

پل نومرل، ترجمه، طهران، ۱۳۲۹ش،
سربی، رقعی، شماره ۴۴ مجموعه چه میدانم،
۱۶۰ص
۲- تاریخ پلیس:

مارسلو کار، ترجمه، طهران، ۱۳۳۰ش،
سربی، جیبی، ۱۸۴ص.
۳- رباعیات خیام ترجمه منظوم بفرانسه:
فیتز جرالد، ترجمه منظوم بآلمانی، احمد
صافی النجفی ایرانی الاصل مقیم سوریه و
لبنان ترجمه بعبری.
طهران، ۱۳۱۰ش، سربی، رقعی، بروخیم،
۲۰۷ + ۲۲۲ص. طهران، ۱۳۲۴ش، سنکی،
جیبی، مصور، شرکت سهامی تحریر ایران،
۲۰۹ص.

۴- کشمیر یاباغ نشاط:

رنه دونان، ترجمه، طهران، ۱۳۲۲ش،
سربی، ۸۰ص.
۵- هزار مساله و نگار یتم:

تبریز، ۱۳۴۸ق، سربی، جیبی، ۲۷۷ص.
طهران، چاپ دوم، ۱۳۳۶ش، سنکی، ۲۷۵
+ ۹۰ص.

۶- هزار و یک خنده:

۲ جلد، طهران، ۱۳۰۹ش، سربی، رقعی،
۳۴۴ + ۲۶۴ص.

۷- یک دروغ چه کرد:

یوهان بویر نروژی، ترجمه، طهران، بی تاریخ،
سربی، رقعی، ۲۱۴ص.

ابوالقاسم اعلامی:

(۱۳۰۱ش - معاصر)

در اصفهان متولد شده فنون شعرا نزد
عباس شیدای اصفهانی و یکی دو تن شاعر دیگر
آموخته و از همان ایام بسرودن شعر پرداخت.
(کتابهای ماه شماره ۷ و ۶)

۱- محراب راز:

(شعر)

طهران، ۱۳۳۹ش، سربی، رقعی، ۱۸۶ص

حاج میرزا ابوالقاسم بن زین العابدین حسینی
حسینی امام جمعه طهران:

(۱۲۸۲ق - ۱۳۴۶ق)

از سادات خاتون آباد اصفهانست از عهد فتحعلی شاه تولیت مسجد سلطانی در طهران و مقام امام جمعه در این خانواده باقیست . وی از شاگردان میرزا حبیب الله رشتی است و پس از تکمیل تحصیلات بمقام امام جمعه نائل آمد .

(فهرست رضویه ج ۵ ص ۶۲۰)

سایر ماخذ: المآثر والآثار ص ۱۶۵، نقباء - البشر ج ۱ ص ۶۸ .

۱- مقصد الطالب فی شرح المکاسب:

(عربی)

شیخ مرتضی انصاری، طهران، ۱۳۱۴ق، سنکی،

بتصحیح سید محمد عصار، طهران، ۱۳۶۸

ق، سنکی، رحلی، ۳۵۸ص .

۲- (الف) وجیزة فی منجزات المریض:

(عربی)

(ب) وجیزة فی قاعدة الضرر المنفی:

(عربی)
(ج) رسالة فی جواز التسامح فی ادلة السنن:

(عربی)

طهران، ۱۳۲۳ ق، سنکی، وزیر، ۱۶۶

+ ۸۱ص .

ابوالقاسم امینی:

(- معاصر)

در کابینه دکتر مصدق مدت فلیلی کفیل

وزارت دربار بود .

۱- اصلاحات کشور:

طهران، سربی، جیبی، روزنامه امید، ۴۸ص

سید ابوالقاسم بن صدر العلماء خلیل انجوی

شیرازی:

(۱۳۰۰ش - معاصر)

در شیراز متولد شده دوره مقدماتی را

در آنجا خوانده سپس برای تکمیل تحصیلات

خود اطم - ران ره - پار و دوره لیسانس را

در طهران بپایان رسانیده پس از آن بسویس

رفته و تحصیلات خود را در رشته علوم

سیاسی و اجتماعی تکمیل نموده است . و در

۱۳۲۷ش امتیاز روزنامه (آتشبار) را

گرفت و چند شماره انتشار داد .

(دانشمندان و سخنسرایان فارس ج ۱

ص ۳۴۰)

۱- سفینه غزل:

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، وزیری، مطبوعاتی
صفی‌علیشاه، ۲۳۱ + ۲۷ ص.

۲- مکتب شمس:

(منتخب غزلیات مولوی)

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، وزیری، ۴۸۹
ص، ابن‌سینا.

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، وزیری، ۵۱۰ ص،
ابن‌سینا.

دکتر ابوالقاسم بن دکتر ابوالحسن بهرامی:

(۱۳۲۷ ش -)

موسس و رئیس مؤسسه پاستور بوده، رئیس
بهداری کل در آن زمان که هنوز بهداری
وزارتخانه نشده بود، استاد دانشکده
دامپزشکی و تا آخر عمر همین سمت اخیر را
دارا بود در ۱۳۲۹ ش درگذشت و در مقبره
ظهیرالدوله در تجریش مدفون گردید.

(بقلم دکتر تقی بهرامی)

۱- تجزیة ادار:

طه-ران، ۱۳۳۵ ش، نشریه شماره ۳۳۱
دانشگاه، سربی، وزیری، ۲۰۰ ص.

دکتر ابوالقاسم بیدار:

(- معاصر)

۱- فن زندگانی کردن:

آندره موروا، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶
ش، رفعی، رفعی، ۱۹۰ ص.

ابوالقاسم بن رضا پاینده:

(۱۲۸۲ ش - معاصر)

در نجف آباد متولد شده پس از تحصیل علوم
مقدماتی در ۱۳۰۱ برای ادامه تحصیل
باصفهان رفته و تا سال ۱۳۰۹ ش در آنجا
در رشته علوم قدیمه به تحصیل اشتغال داشت.
در ۱۳۱۱ ش بطهران مهاجرت کرده و
بکار روزنامه نگاری پرداخت در ۱۳۲۱
ش مجله صبا را بنیاد گذارد، در ۱۳۲۶
ش بریاست تبلیغات منصوب و در دوره دوم
مجلس مؤسسان از نجف آباد بنماینده گی
انتخاب گردیده است.

(نقل از خط مؤلف)

۱ - اسرار نیک بختی :

اوریزان اسویت ، ترجمه ، طهران ، چاپ

دوم ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رفعی ، ۱۵۸ ص .

۲ - تاریخ سیاسی اسلام از آغاز ظهور تا

انقراض دولت اموی :

دکتر حسن ابراهیم حسن ، ترجمه ، طهران .

۱۳۱۸ ش ، سربی ، وزیری ، ۴۹۵ ص .

جلد سوم طهران ۱۳۳۹ ش ، سربی ، وزیری ،

اسلامیه ، ۳۴۸ ص ، جلد اول ، تهران ،

اسلامیه ، ۵۰۴ ص .

۳ - ترجمه قرآن مجید با متن :

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ، وزیری ،

۳۶۵ ص .

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سنگی ، سربی ، وزیری ،

۳۶۵ ص .

طهران ، چاپ سوم ، گراوری ، وزیری ،

۳۶۵ ص .

۴ - چرا فرانسه شکست خورد :

اندره مورا ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۹ ش ،

سربی ، رفعی ، ۷۶ ص .

طهران ، چاپ دوم ، ۱۳۲۰ ش ، سربی ، رفعی ،

۵ - در آغوش خوشبختی :

لرد آوی بوری ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۳ و

۱۳۱۵ و ۱۳۱۷ و ۱۳۱۸ و ۱۳۲۲ و ۱۳۲۷ و

ش ، سربی ، رفعی .

طهران ، چاپ دهم ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ،

رفعی ، ۲۲۰ ص .

۶ - در جستجوی خوشبختی :

لرد آوی بوری ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۳

و ۱۳۱۸ و ۱۳۲۷ و ۱۳۳۵ ش ، طهران ،

چاپ ششم ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، رفعی ،

ابن سینا ، ۲۵۲ ص .

۷ - درسینمای زندگی :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ، رفعی ، ۳۰۴ ص ،

۸ - دستور نوشتن :

اصفهان ، ۱۳۰۹ ش ، سربی .

۹ - زندگانی محمد (ص) :

دکتر محمد حسین هیکل ، ترجمه .

۲ جلد ، چاپ چهارم ، طهران بی تاریخ ،

علمی ، سربی ، وزیری ، جلد اول تا ص ۴۴۸

جلد دوم تا ص ۸۳۲ طهران ، ۱۳۱۷ و ۱۳۱۹

و ۱۳۲۲ و ۱۳۲۴ و ۱۳۲۷ و ۱۳۳۵ ش .

۱۰ - سخنان محمد :

(کلمات قصار با ترجمه)

طهران ، ۱۳۱۸ ش ، سربی ، جیبی ، ۲۳۵

+ ۲۸ ص .

۱۱ - عشق و زناشوئی :

نیکلا حداد ، ترجمه ، تهران ، ۱۳۳۵ ش ،

سربی ، وزیری ، علی اکبر علمی ، ۲۸۸ ص .

۱۲ - قاتل :

(رمان)

اصفهان ، ۱۳۰۹ ش ، سربی ،

اصفهان ، ۱۳۱۳ ش ، سربی ، نشریه روزنامه

عرفان ،

۱۳ - نهج الفصاحة ، کلمات قصار حضرت

رسول :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سربی ،

رفعی ، ۳۵۵ ص ، (الف - ز)

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ، وزیری ، اسلامیه ،

۷۰۷ ص .

ابوالقاسم پرتو اعظم :

(- مناصر)

۱- آدمهای ما :

طهران ، سربی .

۲- آرزوی کیمیاگر: (نمایشنامه)

طهران ، ۱۳۲۴ ش، سربی، وزیری، ۲۴ ص .

۳- بابک :

طهران ، سربی ، رقعی ، ۳۴ ص .

۴- برنامه زندگی :

طهران ، ۱۳۱۷ ش، سربی .

۵- چینی شکسته :

رشت ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، رقعی، ۵۲ ص.

۶- خفاش :

طهران ، ۱۳۳۳ ش، سربی ، رقعی ، ابن سینا

۸۱ ص .

۷- ساده :

طهران ، سربی ، رقعی ، ۲۴ ص .

۸- شب اول قبر :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، رقعی ،

۱۰۰ ص .

۹- قاطی پاطی :

طهران ، ۱۳۲۵ ش، سربی ، رقعی، ۱۱۲ ص.

۱۰- کاج کج:

طهران ، ۱۳۲۵ ش، سربی، رقعی، ۵۰ ص.

۱۱- مردی که رفیق عزرائیل شد :

طهران ، سربی ، رقعی ، ۸۲ ص .

حاج ابوالقاسم تاجر تهرانی معروف

به پروین :

( )

۱- آمال العارفین :

(شعر)

۲- شرح الزیارة شیخ احمد احسانی :

(شعر)

طهران ، ۱۲۷۸ ق ، سنگی، جیبی ، ۲۵۰

+ ۲۳۲ ص .

ابوالقاسم پروین ضمیر:

(- معاصر)

۱- بینش انسان :

طهران ، سربی ، جیبی ، ۱۴۴ ص .

دکتر ابوالقاسم پزشکان :

(- معاصر)

۱- الکترو کاردیوگرافی :

طهران ، نشریه ۶۲۲ دانشگاه ، ۱۳۳۹ ش،

سربی ، وزیری .

دکتر ابوالقاسم جنتی عطائی :

(- معاصر)

۱- بنیاد نمایش در ایران :

طهران ، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقعی ، ابن سینا

۱۲۴ + ۲۷۸ ص .

۲- تاریخ تأثر در جهان :

طهران ، ۱۳۳۷ ش، سربی ، رقعی ، اقبال،

۵۲ ص + ۴۶ تصویر .

۳- چراغ، چند صفحه از زندگی فلورانس

فاتیگل :

طهران ، ۱۳۲۶ ش، سربی ،

۴- زندگانی و آثار رضا کمال (شهرزاد):

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رقعی ، امیر-

کبیر ، ۱۶۸ ص .

۵- سخنان بزرگان :

طهران ، ۱۳۳۵ ش، سربی، رقعی ۲۲۴ ص .

۶- نمایشنامه های مدارس :

بخش نخست . طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی،

رفعی ، اقبال ۹۷ ص .

۷- نیما زندگی و آثار او :

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ، رفعی ، صفی -

علیشاه ، ۱۹۳ ص .

ابوالقاسم بن محمد تقی حالت :

(۱۲۹۴ ش ، معاصر)

در طهران متولد شده و از پانزده سالگی شروع بسرویدن شعر نموده در انشاد اشعار فکاهی توانا است فکاهیاتش اغلب جنبه سیاسی دارد. از ۱۳۱۷ ش وارد رشته نامه نگاری شده و بسردبیری روزنامه تونیک اشتغال یافت اینک در اداره انتشارات و تبلیغات شرکت نفت بکار مشغول است .

(نخستین کنگره نویسندگان ایران ۷۳)

سایر مآخذ : سخنوران نامی معاصر ج ۱ ص

۱- بهار زندگی :

کلادیس هاستی کارول ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۳۷ ش ، سربی ، رفعی ، علی اکبر نامی

۳۴۴ ص .

۲- پروانه شبنم :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، وزیر ، زوار ،

۱۱۸ ص .

۳- رقص کوسه :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رفعی ، صفی -

علیشاه ، ۷۸ ص .

۴- فکاهیات حالت :

(شعر)

طهران ، رفعی ، ۱۸۲ ص .

۵- کلمات قصار علی (ع) :

(ترجمه بشعر فارسی و انگلیسی)

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، رفعی ، ابن سینا ،

۱۶۲ ص .

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رفعی ، ابن سینا .

سید ابوالقاسم بن احمد حبیب الهی نوید

خراسانی :

(۱۳۱۹ ق - معاصر)

در مشهد متولد شده نواده مورخ

حاج سید حبیب الله مجتهد است .

املاک موروثی پدر روزگار را کثرت و

اوقات خود را بمطالعه مصروف میدارد و در

شعر (نوید) تخصص میکند . (سخنوران نامی

معاصر ج ۱ ص ۲۳۳ ، تذکره شعرائی معاصر

ایران ج ۲ ش ۳۸۲)

۱- ارمغان نوید :

(شعر)

برادر کوچک حاج امام جمعه خوئی و
از فقراى سلسله ذهبیه و از مریدان پرویزخان
سلماسی بوده.

(تذکرة الاولیاء شمس الدین پرویزی
ص ۱۳۳)

۱- احسن القصص:

تبریز، ۱۳۲۳ ق، سنکی.

۲- میزان الصواب در شرح فصل الخطاب:

عزیزالدین محمد حسینی تبریزی، تبریز،
۱۳۳۴ ق، سنکی، رحلی، ۹۶۲ ص.

سید ابوالقاسم بن علی اکبر موسوی
خوئی نجفی:

(۱۳۱۷ ق - معاصر)

در رجب ۱۳۱۷ ق درخوی متولد شده
و در آنجا نزد والد خود بسر برده در
حدود ۱۳۳۰ ق برای ادامه تحصیلات
بنجف مهاجرت نموده و بعد از طی مراتب
بدرس میرزا محمد حسین نائینی و آفاضیاء-
الدین عراقی و شیخ محمد حسین کتانی حاضر
شده و تقریرات آنرا در فقه و اصول
نگاشته و اکنون از مشاییر مدرسین نجف
بوده و با استعداد و ذکاوت ممتاز است.

مشهد، ۱۳۲۵ ش، سربی، رقی، ۱۳ ص.

ابوالقاسم بن محمد حداد:

(- معاصر)

براز پایان تحصیلات متوسطه در کالج
آمریکائی طهران در ۱۳۰۸ ش برای ادامه
تحصیلات بانگلستان عزیزمت نمود و در
دانشگاه لندن شش سال علوم اقتصادی و
حقوق را دیده و دیپلمه عالی در بانک داری
و علوم مالی شده اینک سه سالست در
ژاندارمری خدمت میکنند.

(سالنامه کشور ایران سال دوم)

۱- جویبار درخشان:

چارلزموگن، ترجمه، طهران، ۱۳۱۹ ش،
سربی، وزیری، ۱۲۲ ص.

حاج ابوالقاسم بن یوسف خان دارابی
وفسی متخلص بنماکی:

(- معاصر)

۱- مرآت القلوب:

(شعر)

شوراز، ۱۳۲۰ ش، سربی، رقی، ۵۴ ص.

امین الشرع میرزا ابوالقاسم بن اسدالله خوئی:

(۱۳۲۴ ش)

(نقباء البشیر ج ۱ ص ۷۲، آثار الحجج ۲ ص ۲۷)

۱- اجود التقريرات:

(عربی)

تقریر درس میرزا محمد حسین نائینی،
جزء ۲، صیدا، ۴۸-۱۳۵۴ ق، سربى، وزیرى،
۵۵۲ ص.

جزء ۲، طهران، سربى، وزیرى، مصطفوى،
۵۵۲ ص.

۲- الامر بين الامرین:

(عربی)

تقریر خوئی بقلم محمد تقی تبریزی، نجف،
۱۳۷۱ ق، سربى، رقمى، ۸۰ ص.

۳- البيان في تفسير القرآن:

(عربی)

جلداول، نجف، ۱۳۷۵ ق، سربى، وزیرى،
۳۵۱ ص.

۴- التنبیه علی حکم اللباس المشكوك علیه :

(عربی)

نجف، ۱۳۶۲ ق، سربى، رقمى.

۵- التنقيح في شرح العروة الوثقى:

(عربی)

تقریر خوئی، تحریر میرزا علی تبریزی غروی،
جزء اول، نجف، ۱۳۷۸ ق، سربى، وزیرى،
۵۱۷ ص.

۶- الدراسات في الاصول:

(عربی)

تقریر سید علی فرزند مؤلف، جزء سوم
نجف، ۱۳۷۱ ق، سربى، وزیرى، ۳۵۲ ص.

۷- المحاضرات في الفقه الجعفرى، قسم-

المعاملات:

(عربی)

تقریر خوئی، تحریر علی حسینی شاهرودی،

تعلیق عبدالرزاق موسوی المقوم.

نجف، ۱۳۷۳ ق، سربى، وزیرى، ۵۱۲ ص.

۸- مدارك العروة، الدروس في فقه الشيعة:

(عربی)

تقریر خوئی، تحریر سید مهدی خلخالی،
دو جزء اول، نجف، ۱۳۷۸ ق، سربى، وزیرى،
۲۵۵ + ۲۵۱ ص.

۹- مصباح الفقاهة:

(عربی)

جلداول، نجف، ۱۳۷۴ ق، سربى، وزیرى،
۵۶۲ + ۵۵۰ ص.

جلد دوم، نجف، ۱۳۷۸ ق، سربى، وزیرى،
۲۳۲ ص.

۱۰- منتخب الرسائل:

طهران، ۱۳۶۶ ق، مصطفوى، سربى، رقمى،
۱۲۵ ص.

ابوالقاسم بن شیخ محمد تقی دانش آشتیانی:

(۱۳۲۹ ق - معاصر)

در آشتیان متولد شده و اجـدادش از
علمای آن نواحی بوده اند . پس از تحصیل
مقدمات در موطن خود در ۱۳۴۴ ق بقم
آمده و در آنجا بتحصیلات خود ادامه

(دانشمندان و سخنسرایان فارسی ج ۲
ص ۵۲۱)
۱- تئوسوفی یایزدان شناسی:

طهران، بی-تاریخ، سری، جیبی، اقبال،
ص ۷۲

۲- طرح عوارض ملی و رفاه اجتماعی:
طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، رقی، ۱۶ ص.

ابوالقاسم در بایس:

( )

۱- الذب عن الأشعری:

حیدرآباد دکن، ۱۳۶۵ ق، سری، رقی ۷
ص، ضمن رسائل البیع، الطبعة الثانية.

ضیاء العلماء ابوالقاسم بن یوسف
دهخوارقانی:

(۱۳۰۳ ق - ۱۳۳۰ ق)

در طفولیت پدرش در گذشت برادر بزرگ
او میرزا ابوالحسن شمس العلماء تعلیم و
تربیت وی را بعهده گرفت و در اثر استعداد
ذاتی در علوم متداوله تشرقی نمود و در

داده است.

(آثار الحجة ج ۲ ص ۸۲)

۱- دوسر مایة نفیس برای نیک بختی جامعه
اسلامی:

شیخ محمد حسین المظفر مؤلف کتاب الثقلان،
ترجمه، قم، ۱۳۶۹ ق، سری، رقی،
ص ۱۳۲

ابوالقاسم بن محمد دبیر شیرازی منصور علی:

(۱۳۱۴ ق - معاصر)

در فصبه اهرم مرکز تنگستان متولد
شده. تحصیلات ابتدائی را در بوشهر بپایان
رسانیده سپس بکراچی رفته و ازدانشگاه
بمبئی فارغ التحصیل شده. پس از بازگشت
ببوشهر سالی چند در مدرسه سعادت بتدریس
زبان انگلیسی پرداخته و بعد بسبب مترجمی
در اداره کشتی های بازرگانی انگلیسها در
بوشهر و شیراز خدمت کرده. در ۱۳۱۴
ش بطهران آمده و در دفتر شرکت سهامی
مرکزی داخل کار شده. مسلك وی (تئو-
سوفی) یکی از مسالك طریقت هندسی و
اروپائیت اخیراً از خدمت اداری بازنشسته
شده است.

و بترویج و تدریس و وعظ و ارشاد مشغول بود و در مدرسه صدر اصفهان متجاوز از سیصد نفر از تلامذه فضاء بدرس او حاضر میشدند و در مجالس وعظ او بخصوص در ماه رمضان جمعیتی کثیر گرد می آمد در ۱۳۵۳ ق در گذشت.

(طبقات اعلام الشیعه ج ۱ ص ۶۱)
سایر مآخذ: رجال اصفهان چاپ دوم ص ۱۴۱،
زندگانی آیت الله چهار سو فی ص ۱۹۷،
کتاب عامای معاصرین ص ۱۶۸.

۱- وسیله المعارف:

(جلد اول منبر الوسیله)
اصفهان، ۱۳۲۶ ق، سنگی، وزیری، ۴۱۳ ص.

ابوالقاسم ذوالریاستین:

(معاصر)

محصل سابق مدرسه فلاحی اصفهان
فرانسه، معلم نبات شناسی در دارالعلوم
عالی طهران سال تجویز ۱۱۱۱ - ۱۳۱۲ ش
۱- زراعت پنجه:

طهران، ۱۳۰۲ ش، سربی، نشریه اداره
فلاحت.

ابوالقاسم ذوقی اصفهانی:

(۱۳۳۶ ق -)

تحصیل زبان خارجی نیز همت گماشت. در انقلاب مشروطیت بمشروطه خواهان پیوست و در ۱۳۲۴ ق روزنامه اسلامیه را در تبریز منتشر ساخت و در تأسیس عدلیه آذربایجان بریاست یکی از اطاقهای استیناف منصوب شد. و در وقایع ۱۳۳۰ ق تبریز با چند نفر دیگر بدار آویخته شد و جنازه اش بعداً بعتبات نقل گردید.

(رجال آذربایجان در عصر مشروطیت ص ۱۱۳)

۱- مسافرت شرق یاسر گذشت فریکت:

ل. بوسنار، ترجمه از فرانسیسوی، تبریز،
۱۳۲۳ ق، سنگی، خشتی، خط احمد بصیرت،
۲۳۹ ص.

حاج سید ابوالقاسم بن محمد باقر حسینی دهکردی اصفهانی:

(۱۲۷۲ ق - ۱۳۵۳ ق)

از تلامذه میرزا حبیب الله رشتی و غیره
بوده و در نجف بتحصیل اشتغال داشت بعد
از تکمیل تحصیلات باصفهان مراجعت کرد

۵۰۲ ، زندگانی شمس العرفاء ص ۱۴۴
ریحانة الادب ج ۳ ص ۲۵۱ ، طرایق
الحقایق ج ۳ ص ۳۱۱ ، ریاض العارفين
ص ۴۴۹ ، رجال اصفهان چاپ دوم ص ۱۹۷ .
۱- آیات الولاية وتفسیرها :

۲ جلد ، ۱۳۲۳ ق ، سنکی ، رقی ، ۴۸۶ +
۴۵۶ ص .

۲- الف اسرار الولاية :

(شعر)

۳- (ب) رساله قنوتیه :

(عربی درخاتمه اشعاری بفارسی)

تبریز ، ۱۳۲۳ ش ، سنکی ، خشتی ، ۵۱۲ ص .

۴- براهین الامامة :

تبریز ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ، رحلی ، باهتام

شمس الدین پرویزی ، ۵۹۶ ص .

۵- تباشیر الحکمه :

شیراز ، ۱۳۱۹ ق ، سنکی ، رقی ، ۸۰ ص .

۶- رساله در حل اشکال دوازده سئوال

رائض الدین زنجانی :

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سربی ، ۱۵۰ ص .

ضمن ترجمه تذکره کججی .

شیراز ، ۱۳۲۷ ش ، سربی ، ۱۵۲ ص .

۷- رساله در سلوک :

طهران ، ۱۳۲۳ ق ، سنکی ، جیبی ،

۱۶۸ + ۲۴ ص ، با مناهل محمد هاشم

ذهبی شیرازی .

۸- (الف) الرساله فی بطلان تناهی الابعاد :

(عربی)

۹- (ب) الرساله فی الافلاك :

(عربی)

۱۰- (ج) الذخر الاولیاء :

(عربی)

از شعرای اصفهانست در ۱۲ محرم ۱۳۳۶
ق وفات یافت و در تخت فولاد نزدیک تکیه
میرزا ابوالعالی جنب برادر خود غمگین
مدفون گردید .

(رجال اصفهان چاپ دوم ص ۵۲)

۱- دیوان شعر :

اصفهان ، ۱۳۳۶ ق ، ۲۲۹ ص .

ابوالقاسم بن علی اکبر راجی بیدآبادی
اصفهان :

(۱۳۰۱ ق -)

بگفته صاحب نقباء البشر ص ۲۱ در سال

۱۳۰۱ ق در گذشته است .

۱- حقایق ناصری ، حقایق النبویه والعلویه :

(شعر)

طهران ، ۱۲۷۹ ق ، سنکی ، رحلی ، بنفقه

محمود بن اسمعیل اصفهانی ، خط محمد حسین ،

بی شماره صفحه ، طهران ، ۱۲۸۶ ق ، سنکی ،

رحلی .

میرزا ابوالقاسم معروف بمیرزا بابا بن

عبدالذبی حسینی شریفی ذهبی راز شیرازی :

(۱۲۸۶ ق -)

از عرفای ذهبیه و تولیت شاهچراغ

شیراز را عهده دار بوده . در ۱۲۸۲ ق از طریق

طهران بمشهد رفت بعد از سه سال توقف

عازم شیراز شد بین راه در مورچه خوار

اصفهان در گذشت و جنازه اشرا در بقعه

علی بن سهل در اصفهان امانت گذاردند در

سال بعد جنازه اش بمشهد نقل و در ایوان

طلای صحن نو مدفون گردید . ماخذ : الذریعه

ج ۱ ص ۴۹ ، فهرست سپهسالار ج ۲ ص

۱۳۹ ، فهرست رضویه ج ۴ ص ۱۱۳ و

۲۲۔ مناهج انوار المعرفة في اسرار مصباح
الشريعة :

متن مصباح منسوب بامام جعفر صادق (ع)
شیراز ، ۱۳۵۳ ق ، سنکی ، وزیر ، خط
احمد نایب الولاية ، ۳۸۰ ص

۲۳۔ يك قسمت از تاریخ حیات و کرامات
سید قطب الدین محمد شیرازی :

تبریز ، ۱۳۳۲ ش . سربی ، وزیر ،
۵۳ ص ، ضمن مجموعه تذکرة الاولیا

ابوالقاسم رحمانی :

(- معاصر)

۱۔ شرنگ زندگی :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، رقی ، ۱۵۷
ص ، مطبوعات گلستان .

دکتر ابوالقاسم رستگار

(- معاصر)

دکتر اطفالست و در طهران میدان بهارستان
طبابت میکند .

۱۔ حفظ الصحة و پرورش کودکان :

طهران ، سربی ، رقی ، ۵۵ ص .

سید ابوالقاسم بن حاج محمد ابراهیم رشتی
اصفہانی :

( )

۱۱۔ (د) الشبهة في حركة الارض :

(عربی)

۱۲۔ (هـ) تعليقات مجد الاشراف على الرسالة
بطلان تناهي الابعاد :

(عربی)

طهران ، ۱۳۱۶ ق ، سنکی ، جیبی ، ۱۵۱ ص .

۱۳۔ رساله نور علی نور :

شیراز ، ۱۳۲۲ ق ، سنکی .

۱۴۔ قوائم الانوار وطوالع الاسرار :

تبریز ، ۱۳۱۵ ق ، سنکی ، وزیر ، ۴۸۲ ص

۱۵۔ کوثر نامه :

(شعر)

تبریز ، ۱۳۰۶ ق ، سنکی ، خشتی ، ۳۳۲

ص ، باولایت نامه در یک جلد .

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سربی ، خشتی ، ۳۹

+ ۴۳۶ ص ، باولایت نامه در یک جلد .

۱۶۔ مرصاد العباد في دار الدنيا ودار المعاد :

تبریز ، ۱۳۳۲ ش ، سربی ، وزیر ، ۴۰

ص ، ضمن مجموعه تذکرة الاولیا

۱۷۔ (الف) معالم التأويل والتبیین في شرح
اسرار خطبة البيان :

۱۸۔ (ب) ملكوت المعرفة في اسرار الولاية

۱۹۔ (ج) شرح خطبة البيان :

شیراز ، ۴۳ ، ۱۳۴۶ ق ، سنکی ، وزیر ،

ضمن مجموعه انهار جاریه .

۲۰۔ (الف) مناسك العاشقين :

(شعر)

شیراز ، ۱۳۳۶ ش ، سنکی ، جیبی ، ۱۲۰ ص .

۲۱۔ (ب) مرآت العارفين :

(شعر)

تبریز ، ۱۳۲۰ ق ، سنکی ، رقی ، ۲۰۳

ص ۱۱۳

۱- جواب لاجواب :

لاهور ، ۱۸۷۲ م ، سنگی ، وزیری ، ۱۶ ص .

لاهور ، ۱۸۷۳ م ، سنگی ، وزیری ، ۱۶ ص .

۲- حجة البالغة :

لاهور ، ۱۸۷۲ م ، سنگی ، رفعی ، ۲۸ ص .

سید ابوالقاسم تقی بن حسین رضوی قمی
لاهوری :

(- ۱۳۲۴ ق)

در کشمیر متولد شده و نزد جناب میرزای

شیرازی و فاضل اردکانی تلمذ نموده و از

علمای لاهور هندوستان بوده در ۱۴ محرم

۱۳۲۴ ق در گذشت و در لاهور مدفون گردید .

(نقباء البشر ج ۱ ص ۶۶ ، اعیان الشیعه ج ۲

ص ۱۱۰ ، فهرست رضویه ج ۴ ص ۳۱۵)

۱- ابطال التناسخ او بطلان النسخ والمسح :

لاهور ، ۱۳۱۴ ق ، سنگی .

۲- ارض العتاق لاهل النفاق :

لاهور ، سنگی .

۳- ازالة الغین فی رؤية العین :

لاهور ، سنگی .

۴- انوار خمسہ :

لاهور ۱۸۸۷ م ، سنگی ، رفعی ، ۲۰۸ ص

۵- برهان البیان :

(عربی)

(تفسیر آیه ۱۴ سورہ نور) لاهور ، ۱۳۱۷

ق ، سنگی .

۶- برهان شق القمر ورد نیر الاکبر :

(عربی)

لاهور ، ۱۳۰۰ ق ، سنگی .

۷- برهان المتعة :

لاهور ، ۱۲۹۵ ق ، سنگی ، وزیری ، ۳ +

ص ۵۷ . لاهور ، ۱۸۸۲ م ، سنگی ، وزیری ،

ادیب زمان و فاضل عصر خود بود و در علوم

ادبیه مهارت داشت .

(تاریخ علماء و شعراء کیلان ص ۷۹) سایر

مآخذ : اعیان الشیعه ج ۷ ص ۱۳۲ ،

کرام البررة ص ۴۹ .

۱- تحفة الناصریه فی فنون الادبیه :

طهران ، ۱۲۷۸ ق ، سنگی ، رحلی ، خط

محمد حسین ، بی شماره صفحه .

طهران ، ۱۲۸۵ ق ، سنگی ، رحلی .

ابوالقاسم رضایت متخلص بر اضی :

(۱۲۹۶ ش - معاصر)

در سیستان متولد شده تحصیلات او در رشته

علوم جدید تا حدود دوره عالی لیسانس است .

سالها در مدارس متوسطه تدریس مینموده و

اکنون در وزارت دارائی مشغول خدمت است .

طبع شعر دارد اشعاری نیز سروده است .

(تذکره شعراء معاصر ایران ج ۲ ص ۱۰۴)

۱- دستور رضایت :

(شعر)

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، ۲۳۸ ص .

ابوالقاسم رضائی

( )

- ۱۷- سیادة السادة :
لاهور ، ۱۳۰۲ ق ، سنکی ، وزیری ، ۴
+ ۲۰۴ ص .
- ۱۸- لوا مع التنزیل وسوا طع التاویل :
۲ جلد ، لاهور ، ۱۳۰۳ ق ، سنکی ، رحلی
+ ۵۱۹ ، ۶۷۰ ص .
لاهور ، ۱۳۰۱ ، ۱۳۱۲ و ۱۳۳۰ ق ،
سنکی ، رحلی ،
جلد دوم ، لاهور ، بی تاریخ ، سنکی ، رحلی ،
۶۶۶ ص .
جلد ششم ، لاهور ، ۱۳۱۸ ق ، سنکی ، رحلی
۶۱۶ ص .
جلد سیزدهم ، لاهور ، ۱۳۲۵ ق ، سنکی ،
رحلی ، ۵۰۵ ص .
(در شروع جلد سیزدهم مولف در گذشت
بقیه مجلات هیجده گانه را سید ابوتراب
سید علی رضوی قلمی لاهوری با تمام رسائید)
- ۱۹- معارف الفرقة الناجية والنارية :
(ستفترق امتی علی ثلاث وسبعین فرقة)
لاهور ، ۱۲۹۶ ق ، سنکی ، وزیری ، در
هامش تبصره العوام
۲۰- ناصر العترة الطاهرة :
لاهور ، ۱۲۹۵ ق ، سنکی ، رفعی ، ۱۴۸ ص
۲۱- نفی الاجبار عن الفاعل المختار :
لاهور ، ۱۳۰۲ ق ، سنکی ، حبیبی ، ۶۲ ص
۲۲- نفی الرؤية ، لا تدركه الابصار فی رؤية
الانتظار :
لاهور ، ۱۲۹۵ ق ، سنکی ، ۳۱ ص .
۲۳- هداية الاطفال :
لاهور ، ۱۲۸۹ ق سنکی ، رفعی ، ۳۲ ص .
لاهور ، ۱۲۸۸ ق ، سنکی ، وزیری ، ۲۴ ص
لاهور ، ۱۸۷۲ م ، سنکی ، وزیری ،
- ۳ + ۵۳ ص .
- ۸- البشري بالحسني في شرح رسالة مودة
القربى :
(عربی)
سید علی بن شهاب الدین همدانی ، شرح ،
لاهور ، ۱۲۹۵ ق ، سنکی ، لاهور ۱۳۱۷
ق ، سنکی ، وزیری .
- ۹- تجريد المعبود في جواب شبهة النصارى
واليهود :
لاهور ، ۱۳۱۵ ق ، سنکی
۱۰- تكليف المكلفين في اصول وفروع الدين :
۲ جلد ، لاهور ، سنکی .
- ۱۱- جنة واقية وخنة باقيه :
(در زیارتنامه)
لاهور ، سنکی .
- ۱۲- الجواب بالصواب في طعام اهل الكتاب
(عربی)
لاهور ، ۱۳۱۶ ق ، سنکی .
- ۱۳- حجة الله البالغة علي الخاصة والعامه :
لاهور ۱۸۷۲ م ، سنکی ، وزیری ، ۲۸ ص .
- ۱۴- حجج العروج علي اهل اللجوج :
(عربی)
(در اثبات معراج)
لاهور ، ۱۲۹۶ ق سنکی .
- ۱۵- حقایق لدنی :
(ترجمه خصایص امیر المؤمنین)
احمد بن علی النسائی ، ترجمه ، لاهور ،
۱۳۱۱ ق ، سنکی ، وزیری ، ۱۸۸ ص .
لاهور ، ۱۸۹۸ م ، سنکی ، وزیری ، ۲۲۴ ص .
- ۱۶- رسالة نور :
(رد شبهات مسیحیین)
لاهور ، ۱۳۱۴ ق ، سنکی .

۳۲ ص .

لاهور ، ۱۸۷۵ م سنکی ، رفعی ، ۴۸ ص .
ابوالقاسم رفیعی مهرآبادی متخلص بہ نرہت:
 (- معاصر)
 ۱ - آتشکدہ اردستان (تاریخ و جغرافیا
 و انساب سادات طباطبائی) :

طہران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، وزیری ،
 ۲۱۶ ص .

سید ابوالقاسم جعفر بن محمود موسوی
ریاضی خوانساری :

(۱۳۱۳ ق - معاصر)

درسنہ ۱۳۱۳ متولد شدہ و در سال
 ۱۳۲۸ ق از اصفہان بنجف مہاجرت نمودہ
 و بتحصیل فقہ و اصول و حدیث پرداختہ و در
 ریاضیات دست یافتہ تالیفاتی بنظم و نشر
 دارد . وی بہندوستان مسافرت نمودہ و در
 آنجا بنسرا حکام مشغول است .

(نقباء البشر ج ۱ ص ۶۴) .

۱ - مختصر تسہیل القسمة

(عربی)

... ۱۳۵۵ ق .

ابوالقاسم بن محمد زمان تفرشی سحاب:

(۱۳۰۴ ق - ۱۳۳۵ ش)

مقدماترا در تفرش آموختہ . در ۱۳۲۴ ق
 بطہران آمدہ و علم معقول و منقول را فرا
 گرفتہ . زبان انگلیسی را بقدر کفایت
 آموختہ مدت دو سال نیز در مدرسہ آلیانس
 بتدریس و تکمیل زبان مشغول بودہ . در ۱۳۰۹
 ش داخل وزارت فرهنگ شدہ و اکنون در
 دانشسرا و دبیرستانہای طہران معلم ادبیاتست
 (فہرست رضویہ ج ۵ ص ۲۳۲)

۱ - (الف) اسرار حج :

سید ہبۃ الدین شہرستانی ، ترجمہ ،

۲ - (ب) اسرار حج

حافظ عامر بك و خلیل صبری ، ترجمہ ،
 طہران ، ۱۳۱۸ ش ، سربی ، جیبی ، ۲۶۰ ص .

۳ - اقوال اروپائیان در بارہ قرآن :

طہران ، سربی .

۴ - بیداری امت در اثبات رجعت :

سید محمد مہدی اصفہانی ، ترجمہ ،
 طہران ، ۱۳۳۱ ش ، سربی ، رفعی ، محمد
 علی علمی ، ۸۴ ص

۵ - تاریخ ادبیات عمومی :

ترجمہ از فرانسوی ، طہران ، سربی

۶ - تاریخ تربیت عمومی :

طہران ، سربی .

۷ - تاریخ حبشہ :

ترجمہ از عربی ، طہران ، سربی

۸ - تاریخ عصر جعفری یا زندگانی امام

جعفر صادق ۴ :

جلد اول ، طہران ، ۱۳۲۳ ، سربی ، وزیری ،
 ۳۳۵ ص .

جلد دوم ، طہران ، ۱۳۲۸ ش ، سربی ،
 وزیری ، ۴۱۹ ص .

طهران ، چاپ دوم ، ۱۳۶۰ ق ، سربسی ،

خشتی ، دانش ، ۳۶۶ ص .

طهران ، بی تاریخ ، سربسی ، وزیری ، ۳۲۴

+ ۳۶۶ ص .

۲۰ - زندگانی حضرت موسی بن جعفر (ع):

جلد اول ، طهران ، ۱۳۷۰ ق ، سربسی ،

وزیری ، ۳۱۵ ص .

۲۱ - زندگانی عسکریین و تاریخچه سامراء:

طهران ، ۱۳۷۵ ق ، سربسی ، رفعی ، ۱۸۷

+ ۱۶۳ ص .

۲۱ - سرور الفؤادیا زندگانی حضرت امام

جواد (ع):

طهران ، ۱۳۷۴ ق ، سربسی ، رفعی ،

۲۵۷ ص .

۲۳ - السقیفه و اختلاف در تعیین خلیفه:

علامة المظفر ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴

ش ، سربسی ، رفعی ، ۱۳۶ ص .

۲۴ - فرهنگ خاورشناسان :

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سربسی ، وزیری ،

۳۷۵ ص .

۲۵ - فنون اسلامی:

ترجمه از عربی ، طهران ، سربسی .

سید ابوالقاسم بن محمد علی حسینی و اعظ

سدهی اصفهانی :

(۱۳۳۹ ق -)

از علماء و وعاظ مقیم طهران بوده . در سنه

۱۳۲۹ ق در مکه بعد از اعمال حج در گذشته

برادرش سید محمد باقر از ائمه جماعت و

ناظر موقوفات یکی از مدارس اصفهانست

(نقباء البشر ج ۱ ص ۷۲)

۱ - (الف) دلائل الربوبیه فی شواهد الالهیه:

۹ - تاریخ قرآن :

حاج میرزا ابو عبدالله زنجانی ، ترجمه ،

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سربسی ، رفعی ،

۱۴۷ ص .

۱۰ - تاریخ مدرسه عالی سپهسالار :

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سربسی ، وزیری ،

۲۰۲ ص .

۱۱ - تاریخ نقاشی در ایران:

دکتر زکی محمد حسن المصری ، طهران ،

۱۳۲۸ ش ، سربسی ، رفعی ، ۱۰۹ ص .

۱۲ - تاریخچه زندگانی شاه عباس کبیر :

جلد اول ، ۱۳۲۵ ش ، سربسی ، وزیری ،

۳۱۸ ص .

۱۳ - تدبیر منزل :

طهران ، سربسی .

۱۴ - جغرافیای آسیا :

کارپانترا انگلیسی ، ترجمه ، طهران ، سربسی .

۱۵ - جمعه یا عید با عظمت مسلمین:

شیخ زین الدین شهید ثانی ، ترجمه ، طهران ،

۱۳۶۶ ق ، سربسی ، جیبی ، ۴۸ ص .

۱۶ - رساله حی بن یقظان پسر طبیعت :

ابن فضیل اندلسی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۹

ش ، سربسی ، کانون معرفت .

۱۷ - زندگانی ابو علی سینا :

طهران ، سربسی ، ۴۲ ص .

۱۸ - زندگانی حضرت خامس آل عبا :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سربسی ، وزیری ،

دانش ، ۳۶۵ ص .

۲ جلد ، طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سربسی ،

وزیری ، ۶۸۰ ص .

۱۹ - زندگانی حضرت علی بن موسی الرضا :

اشهر و افضل واحذق اطباء قرن اخير بسبب
قديم كه اغلب اطباء آن دوره بلا واسطه يا
مع الواسطه از تلامذه او بوده اند. وي از اطباي

حضور ناصرالدين شاه قاجار بود و شاه او
را بسيار دوست مي داشت و احترام مي کرد .
در ربيع الثاني ۱۳۲۲ ق در قرية (كلاك)
نيم فرسنگي كرج كه متعلق بخود آن مرحوم
بود بمرض وبادر نودونه سالگي در گذشت و
در امامزاده همانجا مدفون شد .

مرحوم سلطان الحكماء در مدرسه دارالفنون
طهران بتدريس طب قديم ايراني اشتغال
داشت (مجله يادگار بقلم ميرزا محمدخان
قزويني)

سایر ماخذ : المآثر والآثار ص ۱۸۷ ، مجلة

جهان پزشکی سال ۴ شماره ۱۰

۱ - ناصر الملوك و در طب :

طهران، سنكي .

ابوالقاسم شکرانی

(- معاصر)

۲ - لمعات الانوار في احوال شيعة الكرار
في دار القرار :

طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنكي ، وزيری ، خط
محمد حسن جرفادقانی ، ۳۶۵ ص .

۳ - نفائس الاخبار من غواص بحار الاخبار
والآثار :

طهران ، تاريخ تالیف ۱۳۰۴ ق ، سنكي ،
خشتی ، ۴۰۷ ص .

تبریز ، ۱۳۷۹ ق ، سربی ، وزيری ، ۴۷۱ ص .
قم ، ۱۳۷۹ ق ، سربی ، وزيری ، كتاب فروشی
طباطبائی و صحفی ، ۵۸۴ ص .

ابوالقاسم سروش فرزند شمس الشعراء :

(- معاصر)

در ۱۳۰۵ ش ، رئيس اوقاف خوزستان

بوده است .

۱ - مالن لسك :

لابه پروست ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۲ ق ،

سربی ، خشتی ، ۲۸۰ ص .

سلطان الحكماء حاج ميرزا ابوالقاسم ابن

جعفر نائینی :

(۱۲۲۳ - ۱۳۲۲ ق)

بمبئی، ۱۳۱۵ ق، سنگی، جیبی، ۴۸ ص.
 طهران، ۱۳۲۲ ق، سربی، جیبی، ۶۳ ص.

ابوالقاسم صدارت :
 (معاصر)

۱- اشعة مرك:

آلفونس مولیان آمریکائی، ترجمه
 طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقی، ۲۰۰ ص.

علاءالدین سید ابوالقاسم بن صدرالدین
 صدرالدینی حسینی هاشمی شیرازی:
 (۱۳۰۳ ش- معاصر)

در شیراز متولد شده پس از تحصیل مقدمات
 علوم قدیمه بطهران رفته و در ۱۳۳۳ ش

از کارمندان عالیرتبه وزارت فرهنگ و
 از لیسانسیه های دانشسرایعالی در رشته
 تاریخ و جغرافیاست. زمانی رئیس
 اداره پیش آهنگی و تربیت بدنی و چندی
 رئیس آموزش شهرستانها ومدتی رئیس فرهنگ
 اصفهان و کیلان بوده است (تاریخ جراید و
 مجلات ج ۲ ص ۸۵، سالنامه دبیرستان
 فرهنگ اصفهان تحصیلی ۲۸-۱۳۲۹ ش).
 ۱- تاریخچه قسمتی از بناهای تاریخی
 کشور:

اصفهان، ۱۳۱۸ ش، سربی، رقی، ۷۲ ص.
 ۲- سلسله تیموری یا گورگانی:

همدان، ۱۳۱۶ ش، سربی، رقی، ۷۹ ص
 طهران، ۱۳۱۷ ش، سربی، کتابفروشی
 مرکزی، ۸۶ ص
 ۳- کلیات جغرافیائی:

طهران، ۱۳۱۷ ش، سربی، رقی، ۵۴۸ ص.
 ابوالقاسم صاحب بن حاجی محمدباقر تاجر
 یزدی:

۱- رساله وافوریه که حضرات وافوریه باید
 بمسائل آن عمل نمایند:
 (شعرونشر)

باخذ دانشنامه از دانشکده معقول و منقول
و دانشسرای عالی نائل آمده. در سال ۱۳۲۹ ش
مرتبه اجتهاد او مورد تصدیق شورای عالی
فرهنگ قرار گرفته. اکنون در دانشکده
ادبیات شیراز بتدریس ادبیات عربی اشتغال
دارد (دانشمندان و سخن سرايان فارس
ج ۲ ص ۲۷۶).

۱- الادب الادیب :

(عربی)

شیراز، ۱۳۳۵ ش.

شیخ ابوالقاسم طالقانی کجوری مازندرانی :

( )

در سال ۱۳۱۴ ق در قید حیات بوده است.
۱- كشف الشكوك عن الشاك والمشكوك:
(عربی).

۲- الرسالة في قاعدة الضمان (عربی) :
طهران ۱۳۱۴ ق، سنگی، ۱۹۶ ص

ابوالقاسم طاهری :

(- معاصر)

۱- جزیره پنهان :

ژول ورن ، ترجمه ، افغانستان ، سربی ،
جیبی ، ۱۵۲ ص

۲- جزیره گنج :

روبولوئز ، ترجمه ، طهران ، سربی ، جیبی ،
۲۲۴ ص .

۳- دام مهیب :

ادین انکلیسی ، ترجمه ، طهران ، سربی .

۴- کردار و گفتار محمد (ص) :

خواجه کمال الدین ، ترجمه ، طهران ۱۳۱۸

ش ، سربی ، جیبی ، ۲۴۸ ص .
۵- مرده زنده شده :

فلورانس مازیات ، ترجمه ، طهران ، سربی ،
جیبی ، ۳۷۸ ص .

ابوالقاسم طهور عماد زاده همدانی :

(- معاصر)

۱- ملمع الطور :

(۳۶۳۶ خط شعر عربی و فارسی بدون نقطه)
شهرری ، ۱۳۷۷ ق ، سربی ، رقعی ، ۱۴۳ ص .

ابوالقاسم بن ملاهاوی عارف قزوینی

(۱۳۰۰ ق - ۱۳۵۲ ق)

در حدود ۱۳۰۰ ق در قزوین متولد شده .
هنرش در ساختن تصنیف بود که علاوه بر
محسنات موسیقی از نظر بیان واقع زمان و
تهییج حس وطن پرستی بسیار در دلها مؤثر
می افتاد از این سبب با وجود تندخویی و
غناکی و گوشه گیری اهل ذوق را بدیدار
اواشتیاق تام بود . در بهمن ۱۳۱۲ شمسی
در همدان درگذشت .

(ادبیات معاصر رشید یاسمی ص ۶۹)

۱- دیوان شعر :

برلن، ۱۳۰۲ ش، سربی، وزیر، ۳۴۰ +
 ۵۶ + ۲۷۳ + ۶۴ ص .
 طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی، رقی، ۶۲۸ ص.
 جلد دوم، کرمان، ۱۳۲۱ ش، سربی، رقی،
 باهتمام هادی حائری کورش، ۱۱۰ ص .
 طهران، ۱۳۳۷ ش، چاپ سوم، سربی، رقی،
 باهتمام سیف آزاد .

۲- عارفنامه:

(شعرونثر)

شیراز، ۱۳۱۴ ش، سربی، رقی، باهتمام.
 م . ر . هراز، ۲۶۸ ص .

۳- غزلیات، مطایبات، تصانیف :

سربی، ۱۳۰۲ ش، سربی، ۱۰۴ + ۲۰ +
 ۴۰ ص .

سید ابوالقاسم بن علی اصغر عریضی متخلص
 به نثرند:

(۱۳۰۳ ش - معاصر)

در اصفهان متولد شده تحصیلات ابتدائی
 و متوسطه را در اصفهان و دانشکده حقوق
 را در رشته قضائی در طهران به پایان رسانیده

یس از آن وارد خدمت وزارت فرهنگ شد.
 وی از شعرای خوش قریحه و باذوق اصفهانست.
 (تذکره شعرای اصفهان ص ۵۰۵)

۱- در قیرگی های اجتماع:

طهران، بی تاریخ، سربی، جیبی، مطبوعاتی
 پروانه، ۷۵ ص.

۱- سفرنامه شاردن در قسمت اصفهان:

شوالیه شاردن، ترجمه، طهران، ۱۳۳۰ ش،
 سربی، رقی، ۳۱۲ ص.

سید ابوالقاسم بن محمد رضا طباطبائی تبریزی

حائری مشهور بعلامه:

(۱۲۸۶ ق - ۱۳۶۲ ق)

در تبریز متولد شده و در ۱۳۰۰ ق با
 والد خود بعراق مهاجرت نموده و نزد علمای
 آنجا تلمذ کرده و در حرم حضرت سید -
 الشهداء سمت شهاداء اقامه جماعت مینمود
 و در منزلت مختصر درس و بحثی داشت.
 در دو سال آخر عمر خود در نجف مقیم بود .
 بسال ۱۳۶۲ ق در گذشت و در حجره دست
 راست کسیکه از صحن از باب العباچیه خارج
 میشود مدفون گردید . (طبقات اعلام الشیعه
 ج ۱ ص ۶۷)

۱- اکلیل الرشاد فی تحقیق المعاد:

تبریز .

۲- دلائل الغیب فی الاستخاره :

تبریز، ۱۳۰۷ ق .

۳- رساله عملیه :

تبریز، ۱۳۱۹ ق، سربی، جیبی، باهتمام
 سید مجتبی حسینی قزوینی، ۴۷ ص

۴- مشجره علمای امامیه:

(سربی)

طهران، نشریه مؤسسه و عطا و تبلیغ اسلامی،

۱- شمع محفل انس:

(شعر)

جلد اول ، مشهد، ۱۳۳۳ ش، سربی، خشتی،
۲۲۲ ص.

حکیم ابوالقاسم بن حسن فردوسی طوسی:

(۳۱۱ - ۴۱۶ ق)

در فریة باژ از قرای طبران طوس در حدود
۳۲۳ ق متولد شده و بزرگترین شاعر
حماسه سرای ایرانست . در ۴۱۱ یا ۴۱۶ ق
در گذشت و در طوس چهار فرسنگی مشهد
مقدس مدفون گردید .

۱- برگزیده ترین داستانهای شاهنامه:

(شعر)

طهران ، ۱۳۴۹ ق، سربی ، رقعی ، باهتمام
قدیمی، ۲۰۱ ص.

۲- داستان لشکر کشیدن اسکندر ظفر

مأنوس بر خلاص بروع و دفع روس:

(شعر)

پترز بورغ ، ۱۲۴۵ ق = ۱۸۲۹ م ،
سربی، رقعی ، باهتمام شارموا با ترجمه
فرانسوی ، ۱۶۵ + ۱۶۲ + ۱۴۱ ص.

۳- شاهنامه

(شعر)

۴ جلد ، طهران ، چاپ امیر بهادر خط
عمادالکتاب، ۲۶-۱۳۲۲ ق، سنکی، رحلی،
۱۷۲ + ۱۲۳ + ۲۵۳ + ۱۳۲ + ۶۵ ص .
طهران ، ۱۳۲۳ ق، سنکی ، باهتمام محمد
صادق ادیب المعالمک فراهانی .
طهران ، ۱۳۲۶ ق، سنکی.

طهران، ۱۲۶۷ ق، سنکی، رحلی، ۵۹۵ ورق
طهران ، ۱۳۱۲ ش، سربی، رقعی ، خاور ،
۵۷۸ + ۴۹۵ + ۴۴۶ + ۵۶۶ + ۳۳۶

۵- نوامیس الالهية في ابواب المعاملات
الشرعية:

(عربی)

تبریز، ۱۳۱۵ ق ، سربی، رقعی، باهتمام
سید مجتبی حسینی قزوینی، ۶۲ ص .

سید ابوالقاسم بن محمد صادق فانی تبریزی:

( )

از ادباء دوره ناصرالدین شاه قاجار بوده
است .

(اعیان الشیعه ج ۷ ص ۱۵۰ ، نقباء البشر

ص ۴۵۹ ، الذیعه ج ۳ ص ۶۵)

۱- (الف) بدایع العلوم:

۲- (ب) کنز الرمز و در علم حروف:

تبریز ، ۱۳۰۰ ق ، سنکی .

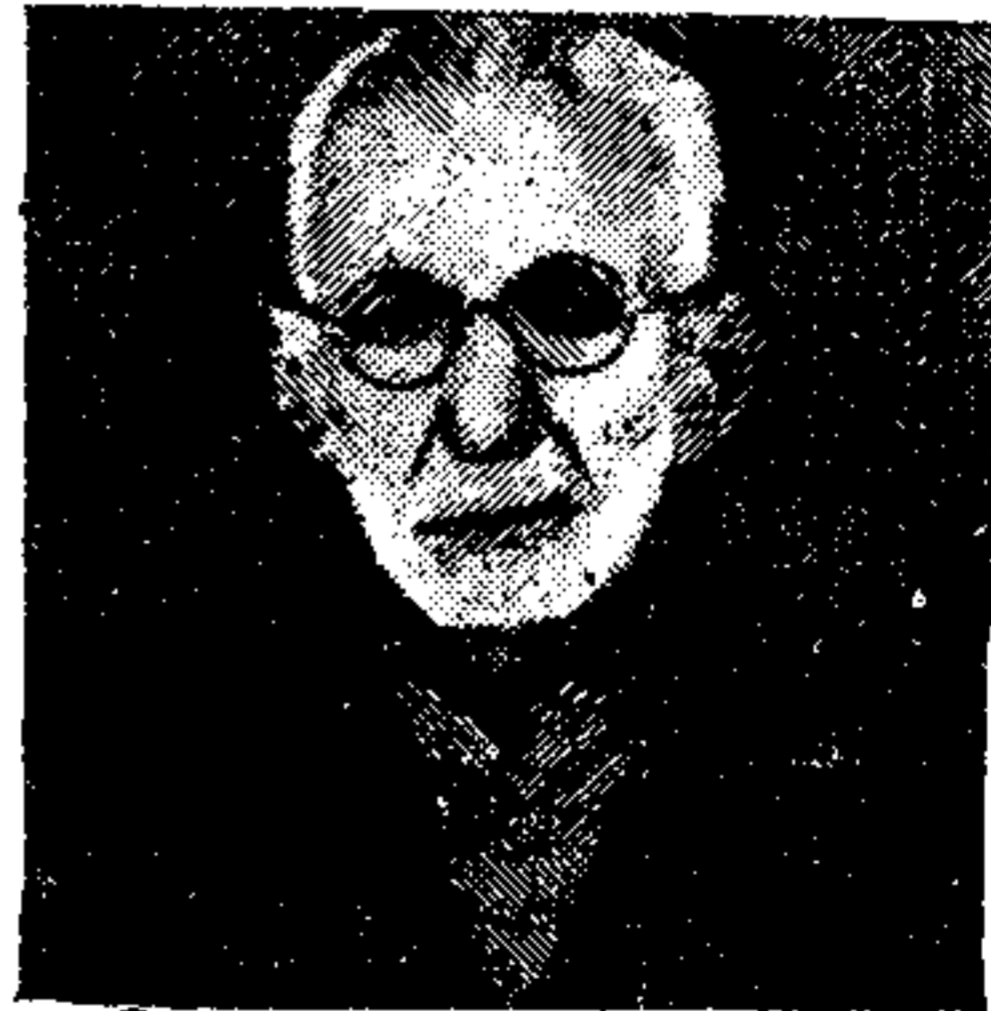
۳- قفل دهن شیطان:

(شعر)

طهران ، ۱۳۶۲ ق ، سربی ، جیبی ،
۱۶ ص .

دکتر سید ابوالقاسم فرجاد پزشک متخلص

بفاضل:

( )

۱۲۶+۵۹ ص.
بمبئی، ۱۳۳۱ ق باہتمام آندرہ مارس ،
ہند، ۱۲۷۹ ق.

لیدن، ۴-۱۲۹۸ ق = ۷۷-۱۸۸۴ م، از
روی چاپ کلکتہ و پاریس، بتصحیح آغوستوس
کانپور، ۱۸۷۴، سنگی، وزیر، ۶۲۲ ص.
ولرس ولاندر، سربی، وزیر، ۱۸۷۵ م،
قسطنطنیہ، (منتخبات) ۱۲۸۱ ق، سنگی،
خشتی، ۹۴ ص.

پاریس، ۳۸-۱۸۴۶ م، با ترجمہ فرانسوی
ژول مہل، ۵۷۰ + ۷۰۳ + ۶۲۸ ص.
تبریز، ۱۲۷۵ ق، سنگی، خطہ سکراردوبادی
مصر، ترجمہ عربی بقلم فتح بن علی بنداری
وتصحیح دکتربعدالوہاب عزرام، ۱۳۵۰ ق،
۳۸۹ + ۳۴۳ ص.

۴- فرامر زنامہ :

(داستان فرامر ز پور رستم زال)
بمبئی، ۱۳۲۴ ق، سنگی، وزیر باہتمام
رستم تفتی، ۴۶۴ ص.

۵- ہزار بیت از شاہنامہ :

(فارسی و فرانسیسی)

طہران، ۱۳۱۳ ش. سربی، رقمی، ۵۷ ص.
۶- ہزارہ فردوسی (فارسی و فرانسوی):

(مقالات و سخنرانیہای ہزارہ) طہران،
۱۳۲۲ ش: سربی، رقمی، نشریہ وزارت
فرہنگ، ۳۰۰ ص.

۷- یوسف زلیخا

(شعر)

طہران، بی تاریخ، سربی، رقمی، اسلامیہ،
۲۷۹ ص.

طہران، ۱۲۹۹ ق.

طہران، ۱۳۱۶ ق، سنگی، خشتی بتصحیح
حاج محمد حسین تاجر کاشانی منخلص

۱۹۱ ص.

طہران، ۱۳۱۴ ش، سربی، رقمی، باہتمام
عباس اقبال آشتیانی، تا ص ۲۹۷ + تا ص
۵۲۰ + تا ص ۸۶۹ + تا ص ۱۱۴۰ + تا
ص ۱۴۴۴ + تا ص ۱۸۰۸ + تا ص ۲۶۷۵ +
تا ص ۳۲۵۰.

طہران، از روی چاپ ترنرماکان، ۱۳۰۵
ش، سربی، رقمی، ۲۶۰۲ + ۲۴۶ ص باہتمام
دبیر سیاقی.

طہران (خلاصہ) معرفت، سربی، رقمی،
۲۵۷ ص.

طہران، ترجمہ فریب شانزدہ ہزار بیت عربی
بقلم محمد علی خلیلی.

طہران، (از آغاز داستان تا انجام شاہنامہ)
ساسانیان) ۱۳۱۳ ش، سربی، وزیر،
باہتمام محمد علی فروغی ۸۴۴ + ۵۷ ص.

طہران (انتخاب فروغی و حبیب یغمائی)
۱۳۲۱ ش، سربی، وزیر، ۶۲۴ ص.

کلکتہ (منتخب) ۱۸۸۰ م ۵۱۳، وزیر،
۴ جلد کلکتہ، ۱۲۷۵ ق = ۱۸۲۹ م. سربی،
چاپ ترنرماکان انگلیسی.

۴ جلد، بمبئی، ۱۲۷۰ ق، سنگی، رحلی،
خط آقا بابا، ۱۸۰ + ۱۳۱ + ۱۵۹ +
۱۴۹ + ۵۷ ص.

بمبئی، ۱۲۷۲ ق، سنگی، رحلی، ۱۸۰ +
۱۳۱ + ۱۵۹ + ۱۴۹ + ۵۷ + ۱۲ ص.

بمبئی، ۱۲۷۵ ق، خط اولیا سمیع، سنگی،
رحلی، ۲۸۸ + ۱۴۵ + ۱۲۹ + ۵۵ ص.

بمبئی، ۱۸۴۹ م، رحلی ۳۲ + ۱۰۱ -
۳۲ + ۱۱۰۲ ص.

بمبئی، ۱۳۰۰ ق، سنگی، رحلی، ۱۸۴ -
۱۴۱ + ۱۲۰ + ۱۸۴ ص.

بمبئی، ۱۳۱۵ ق، سنگی، رحلی، ۴۲۹

• شماره یکم).

۱- قانون مجازات عمومی :

طهران، سربی، رقمی، ۱۰۲ ص.

ابوالقاسم بن (میرزا کوچک شفیع وصال)

فرهنگ شیرازی :

(۱۲۴۲ ق - ۱۳۰۹ ق)

درفنون ادبیه عالمی ماهر و بخت نسیخ و شکسته استادی قادر و در سخنوری و شاعری، ساحر بود در آغاز جوانی ادبیات و ریاضیات

بحکیم کامرانی ، ۱۶۶ ص.
کانپور، ۱۹۱۶ م، سنگی، وزیری، ۱۲۳ ص.
بمبئی ، ۴۴-۱۳۴۹ ق، سنگی، رقمی، خط
محمود بن علی نقی ، ۳۴۷ ص.
لکهنو، ۱۸۷۱ م، سنگی. وزیری، ۲۹۵ ص.

ابوالقاسم فرزانه یزدی:

(- معاصر)

عضو وابسته روزنامه اطلاعات .

۱- آفرینش:

اصفهان، ۱۳۱۳ ش ، سربی، رقمی، ۴۸ ص.

۲- قضا و قدر:

اصفهان ، سربی . نشریه روزنامه عرفان .

ابوالقاسم فروهر:

(۱۲۷۰ - ۱۳۳۹ ش)

پس از طی مدرسه سیاسی طهران و دانشکده حقوق ژنو در سال ۱۲۸۸ شمسی وارد خدمت شده و پس از طی مدارج مختلفه بمديريت کل آن وزارت خانه ارتقاء یافت و یک چند نیز وزیر داخله بود . در ۱۳۲۰ شمسی وزیر مختار ایران در برلن و بعد با این سمت بسویس انتقال یافت (طهران مصور ص ۵۴۴ ، چند پرده از زندگانی رجال معروف ایران ص ۴۰ ، مجله دنیا

را تکمیل نمود و جعفر را نیز آموخت و زبان
فرائسه را تحصیل کرد. بسال ۱۳۰۹ ق
در گذشت و در شیراز در جوار میرسید محمد
مدفون گردید. (المآثر والآثار ص ۲۰۶ ،
طرایق الحقایق ج ۳ ص ۱۷۲، بدایع التواریخ
محمود فسائی نسخه خطی).

۱- طلب اللیلة :

(سکنجیه در طایبات)

طهران ، سنگی.

ابوالقاسم فیوضات :

(۱۳۰۵ ق - معاصر)

در تبریز متولد شده پس از تحصیل در
مکاتب و مطالب طلاب دینی در مدارس تبریز
به علمی پرداخت در ۱۳۲۶ ق مدرسه فیوضات
را تأسیس نمود و مدتی نیز مدیریت مدرسه و
نویسنده کی و روزنامه تجدد را به عهده داشت
در دوره چهارم بنمایندگی مجلس انتخاب
شد سپس داخل وزارت فرهنگ شده عهده دار
مشاغل ذیل گردید:

رئیس معارف آذربایجان ، رئیس معارف
فارس ، رئیس اوقاف و معارف خراسان ، معاون
وزارت فرهنگ.

(تاریخ فرهنگ آذربایجان ج ۱ ص ۱۷۶)

۱- الفبای ذهنی :

تبریز.

۲- فیزیک جدید :

تبریز ، ۱۳۴۰ ق.

۳- مضرات نوشابه های الکلی و دخانیات :

طهران ، ۱۳۱۸ ش ، سربی ، رفعی ، تضامنی -
علمی ، ۹۵ ص.

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رفعی ، اسلامی ،
۱۲۷ ص.

۴- منهج النجاة فی تفسیر الصلاة :

۲ جلد ، ۱۳۷۳ ق ، سربی ، وزیری ، اسلامی ،
۴۰۸ + ۳۷۵ ص.

ابوالقاسم فیضی :

(- معاصر)

۱- شالوده صالح :

امری روز ، ترجمه ، تهران ، سربی ، رفعی ،
مطبعة آزادگان ، ۴۹ ص.

۲- عظمت مسالمین در اسپانیا :

ژوزف ماک کاپ ، ترجمه ، اصفهان ، ۱۳۲۶ ش ،
سربی ، رفعی ، تأیید ، ۲۴۷ ص.

میرزا ابوالقاسم بن عیسی قائم مقام فراشانی متخلص به ثنائی :

(۱۱۹۳ - ۱۲۵۱ ق)

پس از تکمیل تحصیل علوم متداول عصر
و حسن خط در آغاز جوانی بخدمت دولت
وارد شد سپس بنویسنده کی دفتر ولیعهد و مشاغل
نظامی ، مأمور آذربایجان شد و در نظم عشون

حضرت عبدالعظیم‌ری مدفون گردید.

(نهضت ادبی ایران در عصر قاجار ص ۳۱)

۱- جلایر نامه:

(مثنوی)

طهران، ۱۳۰۹ ش، بتصحیح وحید دستگردی،

سربی، رقمی، ۳۴۰ ص، ضمن دیوان.

۲- جهادیه:

(دیباچه جهادیه صغیر تألیف میرزا عیسی)

تبریز، ۱۲۵۱ ق، سنکی.

۳- دیوان شهر:

طهران، ۱۲۹۸ ش، سربی، رقمی، ۲۴۰ ص.

طهران، ۱۳۰۹ ش، سربی، رقمی، بتصحیح

وحید دستگردی، ۳۴۰ ص.

طهران، ۱۳۴۴ ق، سربی، رقمی، ضمیمه

مجله آرمغان، ۲۴۰ ص.

۴- عروضیه:

طهران، ۱۲۸۰ ق، سنکی.

۵- منشآت:

طهران، ۱۲۸۰ ق، سنکی، وزیری، ۴۵۷ +

۱۲۵ ص.

تبریز، ۱۲۸۱ ق.

طهران، ۱۲۹۴ ق، سنکی، وزیری، چاپ

معمدالدوله، ۵۵۶ ص.

طهران، ۱۳۲۷ ق، سنکی.

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقمی، علمیه

اسلامیه، ۴۳۴ ص.

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، وزیری، ابن سینا،

باهتمام جهانگیر قائم مقامی، ۸ + ۴۱۲ ص.

دکتر سید ابوالقاسم قائمی:

(۱۲۹۰ ش - معاصر)

تحصیلات متوسطه را در دبیرستان شرف

و تحصیلات عالی را در دانشکده پزشکی انجام

و تبدیل از چریک بر فرم زحمت بسیار کشید.
در ۱۲۳۸ ق بوزارت عباس میرزای ولیعهد
رسید پس از یکسال از کار برکنار و در
۱۲۴۱ ق مجدداً به بیشکاری عباس میرزا
منصوب گشت و در سال بعد بمنظور اعلان
جنگ عمومی با روس از طهران باذربایجان
رفت و برای بدست آوردن آراء عمومی از
طبقات مختلفه نسبت به جنگ یا صلح مجلسی
تشکیل داد چون تنها نظر قائم صلح با آن
دولت بود از شغل خود معزول گشته روانه
خراسان گردید. بعد از معاهده ترکمنچای
مجدداً بشغل سابق خود معاودت نمود. در
جنگ هرات با عباس میرزا همراه بود بعد
از وفات او در ۱۲۵۰ ق از طرف محمدشاه
قاجار بصدارت ایران برقرار گردید.

گذشته از مقامات دولتی در عالم ادب
و شعر و نثر و سیاق از بزرگان دوره قاجار
بود. در ۲۴ صفر ۱۲۵۱ ق بر حسب امر
محمدشاه در باغ نگارستان مقتول و در

میرزا ابوالقاسم خان ناصر الملك قراگوزلو:

(۱۲۷۲ ق-)

از برآمدگان عصر جدید و پروردگان این دولت و سالها در مدارس فرنگ بتکمیل دانش و هوش و هنک پرداخته و در فنون والسنه چند مهارت کامل حاصل کرده علیالخصوص لغت انگلیسی و فرانسه که تقریباً در این دوزبان از افراد زمانست.

(المآثر والآثار ص ۱۸۶)

۱- تاریخ نادرشاه افشار و مختصری از تاریخ سلاطین مغول که در هند سلطنت کرده اند:

ژامسن فریزر، ترجمه، طهران، ۱۳۲۱ ق، سنگی، رفعی، چاپ دوم، باهتمام علیمحمد مجیرالدوله، ۳۵۵ ص.

کرمانشاهان، ۱۳۲۷ ش، سرسی، خشتی، ۱۷۰ ص.

۲- نطق رستگاری بخش در مجلس شورای ملی:

طهران، ۱۳۲۹ ق، سرسی، جیبی، ۲۱ ص.

ابوالقاسم قربانی:
(- معاصر)

داده . در سال ۱۳۱۹ ش بسمت دستیار آزمایشگاه سرم شناسی منصوب و عهده دار مشاغل ذیل گردید:

رئیس درمانگاه، رئیس بخش وابسته سرم شناسی، در سال ۱۳۱۹ شمسی، برای مطالعه بآمریکا مسافرت نمود.

(راهنمای دانشکده پزشکی، ج ۲ ص ۱۲۰)

۱- کیمیا پزشکی پنی سیلین و موارد استعمال آن:

طهران، ۱۳۲۷ ش، سرسی، وزبری، ۳۸۱ ص.

سید ابوالقاسم قاری خراسانی:

( )

از مشاهیر قراقران شاه عباس ثانی و در شیراز مقیم بوده بگفته صاحب الذریعه تا سال ۱۰۸۳ ق حیات داشته است.

(ریحانة الادب ج ۳ ص ۲۵۶)

۱- تجوید:

(شعر)

طهران، سنگی.

دکتر ابوالقاسم قاسمی:

(- معاصر)

۱- ولدان و تندرستی:

طهران، ۱۳۳۷ ش، سرسی، رفعی، ابن سینا، ۱۲۰ ص.

بمشارکت حسن صفاری، طهران ۱۳۲۶
ش، سری، طهران بخش دوم چاپ هشتم
۱۳۳۲ ش، سری، رقمی ۲۱۱ ص.

ابوالقاسم علیمددین اکبرقطره کنی:

(- معاصر)

۱- دیوان شعر:

طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقمی، مصطفوی،
۱۸۸ ص.

میرزا ابوالقاسم بن محمد حسن معروف
بمیرزای قمی:

۴ (۱۱۵۱ - ۱۲۳۱ ق)

از عامای طراز اول عصر خود بوده
در بدو امر نزد والدش معلوم ادبیه
اشتغال داشت پس از آن در اصول و فقه نزد
آقا سید حسین خوانساری تلمذ نمود بعد
باعتبات مهاجرت کرد و نزد آقا محمد باقر
بهبهانی بتحصیلات خود ادامه داد تا از او
اجازه اجتهاد گرفت و بموطن والدش یکی از
قرای چاپلق موسوم به دره باغ مراجعت
نمود سپس باصفهان آمده در مدرسه کارگران
مدتی مقیم شد بعد بشیراز رفته و پس از دو
سه سال مجدداً باصفهان آمده و از آنجا
بقم رهسپار شده و در آنجا مرجعیت پیدا
نمود و در قم در گذشت و در قبرستان شیخان

۱- جبر برای سال سوم دبیرستانها:

بمشارکت حسن صفاری، جلد دوم، چاپ ششم،
طهران، بی تاریخ، سری، رقمی، ۱۳۵ ص.

۲- جبر و مثلثات سال ششم طبیعی:

بمشارکت حسن صفاری، طهران، چاپ سوم،
۱۳۳۰ ش، سری، رقمی، ۱۰۷ ص.

۳- حل المسائل مکانیک:

طهران، ۱۳۱۶ ش، سری، رقمی، ادب،
۴۲۴ ص.

۴- حل المسائل هندسه:

بمشارکت حسن صفاری، جلد دوم، چاپ
یازدهم، طهران، سری، رقمی، علمی، ۹۶ ص.

۵- خلاصه هندسه بزبان ساده:

طهران، امیر کبیر، سری، جیبی، ۹۰ ص.

۶- رسم فنی:

بمشارکت حسن صفاری، طهران، برای دوره
دوم دبیرستانها، ۱۳۳۰ ش، سری، رقمی،
۲۱ ص.

۷- متمام هندسه:

بمشارکت حسن صفاری، طهران، چاپ سوم،
۱۳۲۶ ش، سری، رقمی، ۱۲۷ ص.

۸- هندسه:

بمشارکت حسن صفاری، جلد اول برای سال
اول دبیرستانها، چاپ پنجم، طهران، ۱۳۲۶
ش، سری، رقمی، ۹۱ ص، جلد اول چاپ پانزدهم،
سری، رقمی، علمی، ۹۶ ص.

جلد سوم برای سال سوم دبیرستانها، چاپ
یازدهم، سری، رقمی، ۱۲۸ ص.

۹- هندسه تریسیمی و رقومی:

۱. ژاکه، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش، سری،
جیبی، امیر کبیر، ۱۱۶ ص.

۱۰- هندسه فضایی:

۳- رساله در اصول الدين:

شیراز، ۱۳۴۷ق، سنکی، رقی، ۲۷۲ص.
طهران، بی تاریخ، سنکی، جیبی، ۲۵۰ص.
طهران، ۱۳۰۷ق، باهتمام هدايت الله
مشیرالاطباء، سنکی، جیبی، ۴۳۳ص بانور-
المبین وحجة الباقية.

۴- (الف) غنائم الايام (عربی):

۵- (ب) جوامع الرسائل (عربی):

۶- (ج) شرح حدیث علوی (عربی):

طهران، ۱۳۰۱ق، سنکی، رحلی، ۷۶۰ص.
طهران، ۱۳۱۹ق، سنکی، رحلی، ۷۶۰ص.

۷- قوانین الاصول:

(عربی)

طهران، ۱۲۵۶ق، سنکی، رحلی، بی
شماره صفحه.

ایران ۱۲۷۳ق، سنکی، رحلی، خط
محمد رضا بن عبدالغفار، بی شماره صفحه.

طهران، ۱۲۷۵ق، سنکی، رحلی، خط
محمد بن علی، بی شماره صفحه.

طهران، ۱۲۸۷ق، سنکی، رحلی، بی
شماره صفحه.

طهران، ۳۰۸-۱۳۰۹ق، سنکی، رحلی،
۴۸۰+۲۹۹ص.

طهران، ۱۳۰۴ق، سنکی، رحلی، ۴۲۴ص
طهران، ۱۲۶۰ق، سنکی، رحلی، ۵۱۵ص

طهران، ۱۳۱۹ق، سنکی، رحلی، ۴۸۰ص
۲۹۹ص.

طهران، ۱۳۱۹ق، از روی چاپ احمد،
سنکی، رحلی ۴۸۰+۲۹۹ص.

ایران، ۱۲۷۱ق، سنکی، رحلی، ۳۴۳ص
ایران، ۱۲۸۱ق، سنکی، رحلی، ۴۲۴ص

طهران، ۱۲۳۱ق، ۱۲۸۲ق و ۱۲۹۹ق.

Handwritten text in Arabic script, likely a title or preface of a manuscript. The text is dense and includes religious terminology.

Handwritten text in Arabic script, organized into two columns. It appears to be a list or index of works, with titles and possibly authors or dates.

مدفون گردید.

(نص الاما ۱۴۱)

۱- (الف) جامع الشتات:

(عربی و فارسی)

۲- (ب) رساله رد بر صوفیه:

طهران، ۱۲۷۷ق، سنکی، رحلی، بی شماره
صفحه.

طهران، ۱۳۰۳ق، سنکی، رحلی، ۸۳۰ص.

طهران، ۱۲۳۴ق، سنکی، رحلی، ۸۶۱ص.

طهران، ۱۳۱۳ق، سنکی، رحلی، ۸۳۰ص.

طهران، ۱۳۱۱ق، سنکی، رحلی، ۸۲۴ص.

بتحصیل پرداخته پس از آن به بمبئی مهاجرت کرده و در آنجا امام مسجد خواجو بوده و در اواخر در کربلا مجاور شده تا در سال ۱۳۵۱ ق در گذشت (نقیباء البشرج ص ۷۰)

۱- روضة الابرار:

بمبئی، ۱۳۱۰ ق، سنگی

حاج میرزا ابوالقاسم بن محمد علی مدرس

نوری طهرانی معروف بکلانتر:

(۱۲۳۶ق - ۱۲۹۲ق)

در سوم ربیع الثانی ۱۲۳۶ق در طهران تولد یافت در دهسالگی با یکی از اعمام خود باصفهان رفت و قریب سه سال در آنجا تحصیل نمود بعداً بطهران برگشته پس از دو سال برای ادامه تحصیل بعتبات رهسپار شد و مدت دو سال نیز در آنجا بمسافرت چون موجبات توقفش در آنجا میسر نکشت لاجرم بطهران آمد. در این هنگام از علوم ادبی فارغ بود. سپس در مدرسه خان مروی بتحصیل معقول و فقه و اصول پرداخت تا سنین عمرش به بیست رسید بترغیب علماء آن زمان بمهاجرت عتبات همت گماشت و چندی بدرس سید ابراهیم قزوینی حاضر شد بعداً بعلمت انقلاب و فتنه کربلا باصفهان آمده بعد از وقوع آرایش به کربلا بازگشته بدرس شیخ مرتضی انصاری حاضر گشت قریب بیست سال نزد شیخ تلامذت نموده و مکرر بر مراتب اجتهادش تصدیق فرموده در ۱۲۷۷ق بطهران برگشته و مرجعیت پیدا کرد و فقهاء و علماء بمجلس درس او حاضر میشدند. در سوم ربیع الثانی ۱۲۹۲ ق در گذشت و در امامزاده حمزه

تبریز، چاپ عبدالرحیم، ۳۰۲ - ۱۳۰۱ ق، سنگی، رحلی، ۴۹۶ + ۲۹۹ ص.

تبریز، چاپ عبدالرحیم، ۲۱ - ۱۳۲۴ ق، سنگی، رحلی، ۴۹۶ + ۲۹۹ ص.

تبریز، چاپ عبدالرحیم، ۱۳۱۹ ق، سنگی، رحلی، ۴۹۶ + ۲۹۹ ص.

تبریز، چاپ عبدالرحیم، ۱۲۹۱ ق، سنگی، رحلی، ۴۹۶ + ۲۹۹ ص.

تبریز، ۱۳۱۵ ق، سنگی، رحلی، ۴۹۶ + ۲۹۹ ص.

تبریز، ۱۳۱۶ ق، سنگی، رحلی، ۴۹۶ + ۲۹۹ ص.

تبریز، ۱۳۲۴ ق، باهتمام محمد شریف ابن فیض الله هشترودی، سنگی، رحلی، ۴۹۶ + ۲۹۸ ص.

تبریز، ۱۳۲۳ ق خط طاهر بن عبدالرحمن قراچه داغی، سنگی، رحلی، ۴۹۶ + ۲۹۹ ص.

تبریز، ۱۲۷۵ ق، سنگی، رحلی، تبریز، چاپ عبدالرحیم ۹۲ - ۱۲۹۰، سنگی، رحلی، ۴۰۹ - ۲۹۰ ص.

تبریز، ۱۳۳۶ ق، سنگی، رحلی.

۸- المناهج:

(عربی)

ایران، ۱۲۷۱ ق، سنگی، رحلی، ۱۸۱ ص.

۹- نظم اللئالی فی التجوید:

(عربی منظوم)

طهران، ۱۳۰۸ ق، سنگی، جیبی، ۶ ص.

شیخ ابوالقاسم بن عبدالحکیم کاشانی:

(۱۲۷۵ ق - ۱۳۵۱ ق)

در نجف متولد شده و شغل صحافی داشته بعداً

ابوالقاسم لاجینی:

(- معاصر)

۱- احوالات و دستخطهای عباس میرزا
نایب السلطنه:

طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، رفعی، افشاری،
۸۲ ص.

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رفعی، افشاری،
۸۷ ص.

میرزا ابوالقاسم بن احمد لاهوتی
کرمانشاهی:

(۱۳۰۵ ق - معاصر)

یکی از شعرای انقلابی معاصر شمرده میشود
و در مشروطیت ایران رشدی پیدا کرد و
جزو مجاهدین قرار گرفت. در تشکیلات
ژاندارمری بدرجهٔ - اژوری رسید بعلت
داشتن مسلک افراطی دمکرات در حکومت
اعتدالی قوام السلطنه و انحلال ژاندارمری
محکوم باعدام شد اضطراباً باستانبول رفت
و در اواخر سلطنت احمدشاه قاجار بحکومت
متوسل شده بدرجهٔ سابق مأمور آذربایجان
شد در واقعهٔ میرزا کوچک خان بدو پیوست
بعد از رفع انقلاب بروسه فرار کرد و در
فرهنگ شوروی مأموریت ترکستان یافت.

ری مدفون گردید (نامهٔ دانشوران ج ۱ ص

۴۷۲)

۱- الرسالة فی المشتق :

(عربی)

طهران، ۱۳۰۵ ق، سنکی، جیبی، بی

شماره صفحه، ضمن مجموعهٔ رسائل، ۳ رساله

از شیخ انصاری و یک رساله از جناب میرزای

شیرازی .

۲- المطارح الانظار فی الاصول :

(عربی)

تقریب شیخ مرتضی انصاری

طهران، ۱۳۰۸ ق، سنکی، رفعی، خط

زین العابدین بن محمد شریف قزوینی، بی-

شماره صفحه.

طهران، ۱۲۸۵ ق و ۱۳۱۴ ق، سنکی، رحلی.

سید ابوالقاسم احمد بن محمد حسینی

کوهپای اصفهانی :

( )

۱- الارشاد فی احوال الصاحب الکافی اسمعیل

ابن عباد:

(عربی)

تاریخ فراغت از تألیف ۱۲۵۹ ق، طهران،

۱۳۵۲ ق، سربی، رفعی، باهتمام سید جلال

طهرانی، ۱۴۲ + ۵۶ ص، ضمن تاریخ

محاسن اصفهان مافروخی.

ابوالقاسم گلپایگانی:

( )

۱- حاشیه دیوان امیر المؤمنین:

طهران، ۱۲۷۱ ق، سنکی، خشتی، بی شماره-

صفحه، در هاشم دیوان، خط سید محمود ابن

حسین رضوی.

۱۰- لالی لاهوتی (شعر):

استانبول، سربی.

۱۱- منتخبی از اشعار لاهوتی:

طهران، ۱۳۳۳ش، سربی، بغلی، ۸۰ص.

طهران، ۱۳۴۶ق، سربی، رفعی، ۳۱۶ص.

۱۲- هزار مصرع (شعر):

مسکو، ۱۹۳۵م، سربی، رفعی، ۱۰۴ص.

حاج میرزا ابوالقاسم لواسانی طهرانی:

(- معاصر)

۱- قضیه زیدو زینب:

طهران، چاپ چهارم، ۱۳۶۳ق، سربی،

رفعی، ۲۰۰ + ۳۵ص، ضمن تشریح و

محاكمه در تاریخ آل محمد.

ابوالقاسم بن ابوبکر لیشی سمرقندی:

(زنده در سال ۸۸۸ ق)

۱- ابیات:

پهشاور، ۱۲۹۲ق، سنکی، رفعی، ۳۲ص.

حاج میرزا ابوالقاسم بن علی مجتهدی جاوید

نیشابوری:

(- معاصر)

۱- دیوان شعر:

طهران، ۱۳۳۲ش، سربی، رفعی، ۱۳۵ص.

سید ابوالقاسم بن ابراهیم صفوی اصفهانی

نجفی موسوی معروف به محرر:

(۱۲۸۳ق - ۱۳۷۰ق)

در نجف مقیم و از مختصین سید محمد-

کاظم یزدی و محرر وی بوده. در ششم ربیع-

الثانی ۱۳۷۰ق در گذشت و در حجره

متصل باب الطوسی دست راست هنگام ورود

با آنکه تحصیلاتش کامل نیست از شعرای

خوب و باذوق معاصر شعرده میشود.

(سخنوران ایران در عصر حاضر)

سایر مآخذ: سخنوران نامی معاصر ج ۱ ص

۲۰۶ روزنامه تربیت شماره ۳۵۶ مورخه

۱۳۲۲ق.

۱- ادبیات سرخ (شعر):

ترکستان، سربی.

طهران، ۱۳۴۶ق، سربی.

طهران، ۱۳۲۰ش، سربی، رفعی، ۲۰۰ص،

باهتمام محمدلوی عباسی.

۲- ایران نامه (شعر):

استانبول، ۱۳۳۸ق، سربی.

۳- جنک آدمیزاد بادیه (شعر):

مسکو، ۱۹۴۴م، سربی، ۱۲۶ص.

۴- چکامه (شعر):

استانبول، ۱۳۳۷ق، سربی، جیبی، ۲۴ص.

۵- چند اثر (شعر):

ا.س. پوشکین، ترجمه منظوم، مسکو ۱۴۹۷م،

سربی، رفعی، ۱۴۲ص.

۶- درفشان (شعر):

مسکو، ۱۹۳۶م، سربی.

۷- دیوان (شعر):

مسکو، ۱۹۴۶م، سربی، رفعی، ۴۶۲ص.

طهران، سربی.

استانبول، سربی.

۸- سرودهای آزادی و صلح (شعر):

مسکو، ۱۹۵۴م، سربی، رفعی، ۴۹۵ص.

۹- شرح زندگانی من:

پاکستان، ۱۹۵۳م، چاپ عکسی، ۲۷۳ص.

طهران، ۱۳۳۲ش، سربی، رفعی، ۱۳۵ص.

رسیده و در ۱۳۳۷ ق بموطن خود بازگشت

(مقدمه ذخیره المعاد)

۱- حاشیه ذخیره المعاد:

طهران، ۱۳۶۶ ق، سربی، رقی، ۲۵۳ ص

سید ابوالقاسم مرعشی:

(- معاصر)

۱- سید جمال الدین اسدآبادی:

طهران، سربی، رقی، ۴۰ ص.

سید ابوالقاسم مهندس:

( )

مهندس و معلم مدرسه نظام.

۱- کتاب آبی:

(خلاصه وقایع ایران در ۱۳۲۴ ق)

ترجمه، جلد اول، طهران، ۱۳۲۵ ق، سربی،

خشتی، باهتمام سردار اسعد، ۶۰۶ ص.

ابوالقاسم بن عبدالله میرزائی یاسری:

(- معاصر)

۱- تجوید القرآن:

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، جیبی، ۱۳۳ ص.

۲- عجایب القصص:

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقی، ۸۸ ص.

۳- وصیت نامه او زیر سرش باشد:

طهران، ۱۳۳۶ ش، سنکی، رقی، ۵۴ ص.

۴- وصیت نامه امیر المؤمنین:

طهران، ۱۳۷۷ ق، سنکی، جیبی، چاپ دوم،

بی شماره صفحه.

میر ابوالقاسم بن میرزا بزرگ موسوی

میر فندرسکی:

(- ۱۰۵۰ ق)

۱۰۴۹ ق

بضخ مدفون گردید.

(طبقات اعلام الشيعة ج ۱ ص ۵۹)

سایر مآخذ: اعیان الشیعه ج ۷ ص ۱۶۵.

۱- ابواب الجنان:

نجف، ۱۳۴۵ ق، سنکی، رقی، ۳۰۳ ص.

طهران، ۱۳۶۳ ق، سنکی، رقی.

۲- صراط المجاة ترجمة وسيلة النجاة:

میرزا محمد حسین نائینی، ترجمه، ۲ جلد،

طهران، اسلامیه.

جلداول، اصفهان، ۱۳۴۹ ق، سربی، وزیر،

۲۷۴ ص، بافتاوی سید ابوالحسن اصفهانی.

۳- منتخب الرسائل:

بفداد، ۱۳۳۱ ق، سربی، مطابق فتاوی سید

محمد کاظم طباطبائی یزدی.

نجف، ۱۳۳۸ ق، سربی، باحواشی سید محمد

فیروز آبادی.

نجف، ۱۳۳۰ ق، سربی، باحواشی شیخ عبدالله

مفتانی.

نجف، ۱۳۴۱ ق، سربی، باحواشی آفاضیاء

مراقی.

طهران، ۱۳۶۶ ق، سنکی، باحواشی آیت الله

بروجردی.

طهران، ۱۳۶۸ ق، سربی، رقی، باحواشی

آیت الله بروجردی، ۱۱۲ ص.

طهران، ۱۳۲۳ ق، سنکی، جیبی، ۱۶۰ ص.

شیخ ابوالقاسم بن عباس مدرس

دولت آبادی اصفهانی:

(۱۲۹۸ ق - معاصر)

در فریه دولت آباد متولد شده، بعد از

تحصیلات مقدماتی در اصفهان در ۱۳۲۱

ق برای ادامه تحصیل بنجف ره- پار شد و

بتحصیلات خود ادامه داد و بدرجه اجتهاد

در تخت فولاد اصفهان در صحن تکیه
ایکه بنام وی شهرت دارد مدفونست.

سایر مآخذ: هدیه الاحباب ص ۲۳۵ تذکره
نصر آبادی ص ۱۵۳.

۱- حقایق الصنایع (یا صنایع الحقایق،
صناعیه:

هند، ۱۲۶۷ق، سنکی، وزیری، ۴۰ص، با
اخلاق ناصری در یک جلد.

طهران، ۱۳۱۷ق، سربی، رفعی، با اهتمام
دکتر عالی اکبر شهابی، ۷۲ص.

۲- قصیده میرفندرسکی:

طهران، ۱۳۵۴ق، سنکی، جیبی، ۱۵۲
ص، با کنزالحقایق شمستری و زادالمسافرین
میرحسینی و چاه وصال.

سید ابوالقاسم مجنودشاه بن محرم اشتبینی

نباتی قراچه داغی:

(۱۲۶۲ق -)

در فریة اشتبین از محال دزمار قراچه داغ
نشو و نما یافته و بعدها بقصبة اهر مهاجرت
نموده و در بقعة شیخ شهاب الدین مشغول ریاضت
و مجاهده گردید. در اواخر عمر بمسقط الرأس
خود مراجعت نموده و در سنه ۱۲۶۲ق
در گذشت.

(دانشمندان آذربایجان ص ۳۷۰)

۱- بحر طویل (شعر):

بولاق، ۱۲۷۰ق، سربی، دره امش دیوان
فضولی.

۲- بوستان خیال (شعر):

تبریز، ۱۲۷۴ق، سنکی.

۳- عین العشق (شعر):

لاهور، ۱۳۳۲ق.

در حکمت بیشتر از شاعری شهرت دارد.
در تمام تذکره ها یکی از قوائد او که
باستقبال ناصر خسرو ساخته مندرج است.
وی فوق العاده بلباس ظاهری بی اعتنا بود و
مانند درویشان خرقه میپوشید و از صحبت
اغنیاء کناره میگرفت و با بی سروپایان و
بدنامان معاشرت داشت.

سفری به دوستان کرده و در آنجا تحت
تأثیر یکی از شاگردان (آذر کیوان) واقع
شد و افکار زردشتی و هندی و بودائی در-
وی نفوذ کرد. چنانکه اظهار داشته هرگز
بطواف مکه که مستلزم کشتن بیگناه است
نخواهم رفت.

(تاریخ ادبیات برون ص ۱۷۱)

دکتر ابوالقاسم نجم آبادی:

(۱۲۸۶ ش - معاصر)

تحصیلات متوسطه را در دارالمعلمین مرکزی انجام داده و سپس دوره دانشکده پزشکی طهران را گذرانیده و در ۱۳۰۸ ش بدریافت دانشنامه دکترای موفوق شد. پس از آن به پاریس رهسپار و بتحصیلات خود ادامه داده و باخذ دانشنامه دکترای نائل آمد.

پس از مراجعت بایران عهده دار مشاغل ذیل گردید:

تدریس پزشکی عملی و کالبد شناسی ،
دانشیار کرسی کالبد شناسی ، استاد بی کرسی
استاد کرسی پزشکی عملی ، رئیس آزمایشگاه
پزشکی عملی .

(راهنمای دانشگاه ج ۲ ص ۷۲)

۱- پزشکی عملی:

طهران ، نشریه ۵۴ دانشگاه ، ۱۳۲۷ ش ،
سربی ، وزیر ، ۳۱۸ ص .

طهران ، نشریه ۳۶۷ دانشگاه ۱۳۳۵
ش ، سربی ، وزیر ۳۱۸ ص .

میرزا ابوالقاسم بن محمد حسین
مجتهد نراقی:

(۱۳۱۹ ق - ۱۳۲۳ ش)

در کاشان متولد شده در پانزده سالگی
برای ادامه تحصیل بطهران آمده و در سال
۱۳۰۰ ش بدریافت دیپلم متوسطه نائل
شد . و پس از آن مدت چهار سال در مدرسه
طب بتحصیلات خود ادامه داد ولی رشته
ریاضیات را برای خود اختیار کرد در سال
۱۳۰۲ ش برشته آموزگاری داخل شد و
تا سال ۱۳۱۴ ش بدرجه ۹ دبیری ارتقاء یافت
در سال ۱۳۱۶ ش بنمایندگی مجلس انتخاب
گردید . در ۱۳۲۳ شمسی در تهران درگذشت
(مجله آموزش و پرورش سال ۱۴ شماره ۵ هم)

۱- ششصد مساله در جبر و هندسه :

بمشارکت محمد نراقی ، طهران ، ۱۳۱۳
ش ، سربی .

طهران ، چاپ دوم ، ۱۳۵۰ ق ، سنکی ،
رقعی ، ۱۳۶ ص .

طهران ، ۱۳۴۸ ق ، سنکی ، رقیعی ،
۱۳۶ ص .

نجم الدین حاج میرزا ابوالقاسم بن محمد نراقی
(۱۳۱۹ ق -)

در کازار آصفیه ص ۲۱۵ وفات وی ۲۳ شول
۱۲۲۳ ق ضبط شده است .
۱ - حقیقة العالم :
(تاریخ سلاطین فطیمه شاهیه، حیدرآباد)
۲ - جلد ، حیدرآباد دکن ۱۳۰۹ ق ،
رقعی، ۴۱۶ + ۴۱۶ ص .
۲ جلد، حیدرآباد دکن، ۱۲۶۶ ق، سنگی،
وزیری ، ۳ + ۳۹۷ + ۴۱۵ ص .
جلد اول ، هند ، ۸۲ - ۱۸۷۷ م ،
قطع بزرگ .

ابوالقاسم هراتی:

( )

۱- جهانگیر نامه (مثنوی):

بمبئی ، ۱۸۹۲ م ، سنگی ، وزیری ، ۴۰۲
ص .
هند ، ۱۸۴۶ م و ۱۸۶۷ م .

۵ ابوالقاسم زاده

(- معاصر)

۱- راهنمای عروسان :

اصفهان ، ۱۳۱۶ ش ، سربی ، رقعی ، ۵۳ ص .

ابوالکلام آراؤ

(- معاصر)

۱- ذوالقرنین همان کورش بزرگ :

طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سربی ، رقعی ، ناشر
سیف آزاد ، ۸۳ ص .

ابوالمؤید (رجوع شود به) موفق بن احمد
اخطب خوارزم .

ابوالجد حجت:

(- معاصر)

پدر بریدر زوج شرع اطهر - بوده اند در
کاشان ریاست داشت و حکومت شرعیه نمیکرد
در اصول مهارتی عظیم بهرسانید و در رد
قائلین بحجیه ظنون خاصه کتابی ساخت
(المآثر والآثار ص ۱۶۲)
در ۲۷ محرم ۱۳۱۹ ق در کاشان درگذشت
و در قم داخل مقبره میرزای قمی مدفون گردید.
مآخذ : نقباء البشر ج ۱ ص ۷۴ ، مقدمه
شعب المقال .

۴ - شعب المقال فی احوال الرجال (عربی):

یزد ، ۱۳۶۷ ق ، سربی ، رقعی ، ۲۴۶ ص .

میرعالم نواب سید ابوالقاسم رضی الدین ابن

نورالدین موسوی شوشتری هندی:

(۱۱۶۶ - ۱۲۱۶ ق)

در حیدرآباد دکن متولد شده بعد از فرا
گرفتن مقدمات پدرش بتعلیم و تربیت او
پرداخت و در عربیت بدرجه علیا ارتقاء یافت
و صدارت را باو مفوض داشتند و همچنان
بمباحثه علوم مستغرق بود و گاهی شعر فارسی
میسرود. بعداً از درس و بحث دست کشیده و
بشعر و شاعری پرداخت و در انشاء فارسی
بطرز هندوستان قدرتی بکمال داشت و از
مقربان نظام الملک آصفجاه ثانی نظام علیخان
گردید و در جنگ انگلیس باهند داخل بود و
سرانجام بخطاب میرعالم بهادر نائل آمد
و در حدود چهارده سال سؤال و جواب دولت
انگلیس باو محول بود عاقبت از دوستی با
انگلیسیها سرپیچید و در یکی از فلاع دور
دست محبوس گردید و در رجب ۱۲۱۶ ق
درگذشت .

(تخفة العالم ص ۹۵)

ابو محمد (رجوع شود به) جعفر بن احمد قمی .
 ابو محمد (رجوع شود به) ابن زولاق حسن
 ابن ابراهیم .
 ابو محمد (رجوع شود به) ابن شعبه
 حرانی حسن .
 ابو محمد (رجوع شود به) حسن بن محمد دیلمی .
 ابو محمد (رجوع شود به) روزبهان بقلی .
 ابو محمد (رجوع شود به) ابن دهان
 سعیدنجوی .
 ابو محمد (رجوع شود به) سهل بن عبدالله
 شوشتری .
 ابو محمد (رجوع شود به) عبدالله ابن
 سعد خفاجی .
 ابو محمد (رجوع شود به) عبدالله ابن
 عبدالرحمن دارمی .
 ابو محمد (رجوع شود به) عبدالله ابن
 مسلم دینوری .
 ابو محمد (رجوع شود به) عبدالله بن مقفع .
 ابو محمد (رجوع شود به) ابوشامه عبدالرحمن
 ابن اسمعیل .
 ابو محمد (رجوع شود) ابن ابی حاتم عبدالرحمن
 بن محمد .
 ابو محمد (رجوع شود به) عبدالرحیم اسنوی .
 ابو محمد (رجوع شود به) عبدالرزاق سعنی .
 ابو محمد (رجوع شود به) ابن عیدون
 عبدالمجید .
 ابو محمد (رجوع شود به) ابن هشام
 عبدالملک بصری .
 ابو محمد (رجوع شود به) ابن حزم ابی بن احمد
 ابو محمد (رجوع شود به) قاسم حریری .
 ابو محمد (رجوع شود به) ابن ادریس محمد ابن
 احمد حلی .
 ابو محمد (رجوع شود به) ابن محمد عبدالنبی

۱- افسانه :

طهران ، سربسی ، رقعی ، ۱۱۳ ص .

۲- حجله :

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سربسی ، رقعی ،
 ۱۰۰ ص .

۳- دفاع از حقوق زن :

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربسی ، رقعی ،
 ۸۹ ص .

ابوالمجدد (رجوع شود به) شیخ محمد رضا ابن
 محمد حسین اصفهانی .

ابوالمجدد (رجوع شود به) حکیم سنائی
 غزنوی مجددود .

ابوالمجدد (رجوع شود به) شیخ عبدالحق
 حقی .

ابوالمحاسن (رجوع شود به) شیخ جابر ابن
 عبدالحمید ربیع کاظمی .

ابوالمحاسن (رجوع شود به) ابن سراپا
 عبدالعزیز .

ابوالمحاسن (رجوع شود به) ابن ساوجی
 محمد بن سعید .

ابوالمحاسن (رجوع شود به) محمد ابن
 عبدالوهاب همدانی کاظمی .

ابوالمحاسن (رجوع شود به) سید محمد ابن
 علی دمشقی .

ابوالمحاسن (رجوع شود به) ابن تفری یوسف
 ابوالمعتمد (رجوع شود به) محمد ابن

مسعود غزنوی .

ابو محسن (رجوع شود به) محمد راجی
 اصفهانی .

ابو محمد (رجوع شود به) اسمعیل بن ابی بکر
 یمنی شوری .

ابو محمد (رجوع شود به) امام حسن (ع) .

اخباری.

ابو محمد (رجوع شود به) مفضل ابن عمر کوفی.

ابو محمد (رجوع شود به) نظامی گنجوی ویس.

ابو محمد بسطامی

( )

از علمای او آخر دولت صفویه .

۱- نجاتیه :

(در احکام غیبت و توبه نصوص)

طهران، ۱۳۷۴ ق سربی، جیبی، باهتمام جلال الدین محدث، ۴۸ ص .

ابو محمد بن (ابو نصر بقلی) فسائی شیخ شطاح

روز بهان :

(۵۲۶-۶۰۶ ق)

مولدش فسا، مدت پنجاه سال در جامع متیق شیراز وعظ مینمود و او را در علوم رتبه بلند بوده و پایه ارجمند و در حیات خود سفرها نموده مدتی در مکه مهاور شده و در شیراز اتابک سعد زنگی و ابو بکر بن سعد که در آن عصر بساطت و ایالت اختصاص داشتند بمجاورت و معاصرت وی مفتخر بودند .

در سال شصدهش هجری وفات یافت . مزار وی در محله بال کفت است دارای بقعه عالی از سنک و گچ بوده و اطراف آن بقعه ایوانها و سرا و صحنها الحال تمام راجماعتی متصرف و ساکن شده اند . (آثار عجم ص ۴۶۱) .

سایر مآخذ؛ نفعات الانس ص ۱۶۲ ، ریاض العارفین ص ۱۲۸ ، مجمع الفصحاء ج ۱ ص ۴۳۵ .

خزینة الاصفیاء ص ۲۵۳ ، هفت اقلیم ص ۲۱۵ ،

فارسنامه ج ۲ ص ۱۴۷ و ۱۵۷ ، شدالا- زار ص ۲۴۳ .

۱- رساله القدس :

شیراز ، ۱۳۴۲ ق ، سنکی ، درهامش سبع المثنی .

۲- طواسین (عربی) :

حسین بن منصور حلاج .

۳- شرح طواسین :

شیخ روز بهان ، پاریس ۱۹۱۳ م ، باهتمام لويس ماسینیون با حواشی فرانسوی، سنکی، ۲۴ + ۲۲۰ ص ، متن و شرح در یک جلد .

۴- عبهر العاشقین :

طهران، گنجینه شماره ۸ نوشته های ایرانی، بتصحیح و مقدمه هنری کرین و دکتر محمد

معین، ۱۳۳۷ ش، ۱۱۲ + ۲۲۴ ص + ۶

تصویر + ۱۲۸ ص .

۵- عرایس البیان فی حقایق القرآن (عربی) :

۲ جلد ، لکهنو ، ۱۳۰۱ ق سنکی، وزیري، ۶۱۹ + ۴۸۸ ص . ۲ جلد لکهنو، ۱۳۱۵ ق،

سنکی، وزیري ، ۶۱۹ + ۴۸۸ ص .

بمبئی ، ۱۳۲۹ ق، سنکی، مختصر عرایس، درهامش صفوة الصفا از ص ۲۴۲ تا ص ۳۸۳ .

۶- كشف الحجب والاسرار فی مقامات اهل

الانوار (عربی) :

هند ، سنکی .

ابو محمد حسن قادری متخلص به شعری :

( )

زبدة الاخبار :

کلکته، ۱۲۸۲ ق، سنکی، وزیري، ۴۰۴ ص .

ابو محمد طاهر سیف الدین :

( )

۱ - قصیدة الغراء المحذوفة الالف فیمانعت
سید المرسلین (شعر عربی):

طهران ، ۱۳۶۱ ق ، سربی ، رقمی ، ۳۹ ص .

۲ - قصیدة مبارکہ در شان امیر المؤمنین :

بمبئی ، سنکی ، رقمی ، ۹ ص

ابو محمد نعیم وهدار عیانی جافر اللہ ثانی :

( )

۱ - رسالہ در جفر :

کانپور ، ۱۸۸۹ م ، سنکی ، ۲۲۴ ص .

ہند ، ۱۲۸۳ ق و ۱۸۸۲ م

«غیر از این شخص دونفر دیگر بعنوان دھدار
تالیفات چابی دارند :

«اول، خواجہ محمد بن محمود دھدار فانی

شیرازی متوفی ۱۰۱۶ ق : ۱ - در یتیم

۲ - مختصر شرح گلشن راز ، دوم خواجہ

محمود بن محمد دھدار عیانی شیرازی :

۱ - جعفر الجامع والنور اللامع ۲ - غایة -

الامکان ۳ - زبدة الالواح ۴ - مفتاح الاستخراج

۵ - مقصد الاقصی»

ابو محنف (رجوع شود بہ) لوط بن یحیی .

ابو المظفر (رجوع شود بہ) طاهر بن محمد

اسفراینی .

ابو المظفر (رجوع شود بہ) نور الدین جہانگیر

پادشاہ .

ابو المظفر (رجوع شود بہ) ابن طاوس سید

عبدالکریم .

ابو المظفر (رجوع شود بہ) محمد بہادر

پادشاہ .

ابو المظفر (رجوع شود بہ) سبط ابن الجوزی

یوسف .

ابو المعالی (رجوع شود بہ) اطہر ابن

محمد حسن .

ابو المعالی (رجوع شود بہ) جعفر لنگرودی .

ابو المعالی (رجوع شود بہ) سید شہاب الدین

آفانجفی .

ابو المعالی (رجوع شود بہ) عین القضاء ہمدانی

عبداللہ بن محمد .

ابو المعالی (رجوع شود بہ) عباس علی بینش

سیاح .

ابو المعالی (رجوع شود بہ) عبدالملک ابن

یوسف جوینی .

ابو المعالی (رجوع شود بہ) محمد بن اسحق

صدر الدین قوینوی .

ابو المعالی (رجوع شود بہ) محمد بن عبدالحمید

نصر اللہ منشی .

ابو المعالی (رجوع شود بہ) محمد بن عبید اللہ

ابن علی

ابو المعالی (رجوع شود بہ) ابن خاتون عاملی

محمد بن علی .

میرزا ابو المعالی محمد بن محمد ابراہیم

کلباسی :

(۱۲۴۷ ق - ۱۳۱۵ ق)

عالم ، فاضل ، متبحر ، دقیق ، فکور ، کثیر -

القتبع ، حسن التقرير ، کثیر الاحتیاط ، شدید

الورع ، کامل النفس ، در نخت فولاد اصفہان

مدفونست (الکفی والاقاب رقمی ح ۱ ص ۱۵۲)

سایر ماخذ : تذکرۃ القیوم ص ۲۲ ، المعآثر

والانار ص ۱۷۲ .

۱ - الاستخارات :

طہران ، ۱۳۱۶ ق ، سنکی ، رحلی ، ضمن

قرآن .

(۱۶) البدر النمام فی احوال المحققین تألیف

میرزا ابو الہدی کلپاسی .

ایران ، ۱۳۱۷ ق ، سنکی ، رحلی ، ۵۳ +

۸۰ + ۴۵ + ۱۹۸ + ۲۴ + ۱۶ + ۳۶ +

۶۰ + ۶۲ + ۵۳ .

ابومعین (رجوع شود بہ) سید علی بن حسین

حجت ہاشمی خراسانی .

ابومعین (رجوع شود بہ) غلام محمود .

ابومعین (رجوع شود بہ) ناصر خسرو علوی .

ابوالمغیث (رجوع شود بہ) حسین ابن

منصور حلاج .

ابوالمکارم (رجوع شود بہ) ابن زہرہ

سید حمزہ .

ابوالمکارم (رجوع شود بہ) علی اکبر دبیر .

ابوالمکارم (رجوع شود بہ) امیر خان حسینی .

ابوالمکارم بن علاء الملک جامی :

( )

۱ - خلاصۃ المقامات :

(مقامات جام ژندہ بیل)

لاہور ، سرہی ، جیبی ، ۱۸۴ ص .

ابوالملوکی (رجوع شود بہ) حسن .

ابوالملوکی (رجوع شود بہ) کیومرث .

ابومنذر (رجوع شود بہ) ہشام کلپی .

ابومنصور (رجوع شود بہ) احمد ابن

علی طبرسی .

ابومنصور (رجوع شود بہ) حسن بن شیخ

زین الدین العاملی .

ابومنصور (رجوع شود بہ) علامہ حلی حسن

ابن یوسف .

ابومنصور (رجوع شود بہ) عبدالقاہر

بغدادی .

۲ - (الف) الرسالة فی بیان کیفیت زیارت

العاشور (عربی) :

۳ - (ب) الرسالة فی بیان کیفیت تناول التربة

الشریفة الحسینیة (عربی) :

طهران ، ۱۲۵۸ ق ، سنکی ، وزیری ،

بی شمارہ صفحہ .

ایران ، ۱۳۰۹ ق ، سنکی ، وزیری ، ۱۳۰

+ ۴۴ ص .

طهران ، ۱۳۱۳ ق ، سنکی ، وزیری ، ۱۲۹

+ ۴۴ ص .

۴ - مجموعۃ الرسائل :

(۱) الرسالة فی ان الاصل فی استعمال الحقیقہ .

(۲) الرسالة فی تحریر محل النزاع ...

(۳) الرسالة فی الفرق بین الحیثیة

التقییدیة والحیثیة التعلیلیة

(۴) الرسالة فی التحقیق اصالة الاشتغال ...

(۵) الرسالة فی تردد المكلف بہ بین

ماہیتین مختلفتین .

(۶) الرسالة فی تحقیق بین الشک ...

(۷) الرسالة فی اشتراط الاستصحاب ...

(۸) الرسالة فی تعارض الاستصحاب .

(۹) الرسالة فی تعارض الید ...

(۱۰) الرسالة فی تعارض الاستصحاب و

اصالة حجیة العقود .

(۱۱) الرسالة فی تحقیق لزوم نقد مشیخہ

الصدوق فی من لایحضر والشیخ فی التہذیبین .

(۱۲) الرسالة فی جواز الاکتفاء فی تصحیح

الحديث بتصحیح الغير وعدمہ .

(۱۳) الرسالة فی تذکیر الرواة من اهل الرجال

(۱۴) الرسالة فی حجیة الظن .

(۱۵) الرسالة فی البقاء علی تقلید

المجتہد المیت

ابو منصور (رجوع شود به) عبد الملك ثعالبی .
 ابو منصور (رجوع شود به) محمد ابن
 احمد دقیقی .
 ابو منصور (رجوع شود به) محمد ابن
 محمد ماتریدی .
 ابو منصور (رجوع شود به) موهوب جو الیقی .
 ابو موسی (رجوع شود به) جابرین حیان کوفی .
 ابو النجم (رجوع شود به) منوچهری
 دامغانی احمد .
 ابو نصر (رجوع شود به) شیخ احمد جام ژنده
 پیل نامقی .
 ابو نصر (رجوع شود به) احمد بن عبدالرزاق
 مقدس .
 ابو نصر (رجوع شود به) اسعد بن نصر
 قالی ارزی .
 ابو نصر (رجوع شود به) اسمعیل بن حماد
 فارابی جوهری .
 ابو نصر (رجوع شود به) حسن بن فضل طبرسی .
 ابو النصر (رجوع شود به) سام میرزا صفوی .
 ابو نصر (رجوع شود به) علی بن احمد
 اسدی طوسی .
 ابو النصر (رجوع شود به) علی حسنخان ابن
 محمد صدوق خان .
 ابو النصر (رجوع شود به) عمر .
 ابو نصر (رجوع شود به) فتح الله محمد
 کاظم شیبانی .
 ابو نصر (رجوع شود به) محمد بن احمد
 فارابی .
 ابو نصر (رجوع شود به) محمد بن عبدالجبار عتبی
 ابو نصر (رجوع شود به) محمد بن قطان
 غزنوی .
 ابو نصر (رجوع شود به) مسعود بن ابی -

بکر فراہی .

ابو نصر (رجوع شود به) منصور ابن
 عراق جیلی .

ابو نظر (رجوع شود به) عبدالعزیز
 عسجدی مروزی .

ابو نعیم (رجوع شود به) احمد بن عبداللہ
 اصفہانی .

ابو نواس (رجوع شود به) حسن بن ہانی
 ابو الوفا (رجوع شود به) محمد بن محمد
 بوزجانی .

ابو الوفا بن محمد متمدی کا نیمہ شکانی
 کردستانی :

(۱۲۶۷ ش - معاصر)

از صاحب منصبان قدیمی وزارت دارائی
 بوده و اکنون بازنشسته است .
 ۱- ارث در اسلام و مقررات قانون مدنی
 ایران :

طہران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقمی ،
 ۱۸۷ ص .

۲- اصول فقہ شافعی :

طہران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، رقمی ،
 ۳۸۰ ص .

که معاصرین خود را بتدریس این فن
بی‌اعتنا می‌دید .

در مراتب زهد و ورع ضرب‌المثل بود . در
ربیع‌الثانی ۱۳۵۶ ق در گذشت و در تخت
فولاد جنب‌والد خود مدفون گردید .
مآخذ : مقدمه سماء‌المقال ، تذکرة القبور
ص ۴۳ ، نقباء‌البشر ص ۸۱ .

۱- البدرالتمام والبحرالطمطمم في احوال
الحبرین النحریرین الوالدی القمقام
(عربی) :

ایران ، ۱۳۱۷ ق ، سنکی ، رحلی ، ضمن
رسائل خمس عشر ابوالمعالی .

۲- سماء المقال في تحقیق علم الرجال
(عربی) :

قم ، ۱۳۷۲ ق ، سربی ، وزیری ، بتصحیح سید
محمد علی روضاتی ، ۲۰۲ ص .

ابوهلال (رجوع شود به) حسن بن عبدالله
ابن سهل عسکری .

ابویحیی (رجوع شود به) سید جعفر ابن
حمد حلّی

ابویزید (رجوع شود به) قطب‌الدین عبدالله
ابن محیی .

ابویعقوب (رجوع شود به) سراج‌الدین
یوسف سکاکی .

ابویعقوب سجستانی سگری :

( )

از علمای قرن چهارم هجری

۱- کشف‌المحجوب در مذهب اسمعیلیه :

طهران ، ۱۳۲۷ ص = ۱۹۴۹ م ، با مقدمه
مبسوط هنری کرین فرانسوی ، ۱۱۵ +
ص ۲۵ .

ابوالولید (رجوع شود به) حسان بن ثابت
خزرجی انصاری .

ابوالولید (رجوع شود به) خالد بن عبدالله
جرجاوی .

ابوالولید (رجوع شود به) ابن فرضی
عبدالله بن محمد .

ابوالولید (رجوع شود به) ابن‌الرشد محمد
ابن احمد اندلسی .

ابوهاشم (رجوع شود به) اسمعیل ابن
محمد حمیری .

**کمال‌الدین حاج میرزا ابوالهدی بن ابوالمعالی
محمد کلباسی اصفهانی :**

(- ۱۳۵۶ ق)

تاریخ تولدش بدست نیامده عمده تحصیلاتش
در اصفهان نزد والد خود بوده و بعد از
فوت وی بنجف مهاجرت نموده و مدتی مدید در
آنجا بنحیلات خود ادامه داد تا بسر حد
کمال رسید و بعد باصفهان مراجعت کرد و
بتدریس فقه و اصول و رجال و درایه پرداخت
و در اواخر توجّهش بیشتر بتدریس فن رجال
از روی تألیف کتاب خود سماء‌المقال بود

ابویعلی (رجوع شود به) سلار دیلمی.
 ابویعلی (رجوع شود به) ابن الہباریہ محمد
 ابن محمد بغدادی.
 ابویوسف (رجوع شود به) یعقوب بن ابراہیم
 انصاری.
 ابویوسف (رجوع شود به) ابن سکیت یعقوب.
 ابہری (رجوع شود به) اثیر الدین مفضل
 ابن عمر سمرقندی.
 ابیوردی (رجوع شود به) علی بن حبیب اللہ
 شیرازی.

۱. پ. آشنا:

(- معاصر)

۱- حاج محمد جعفر در پاریس:

طهران ، ۱۳۳۳ ش، سربی، وزیری، صفی-
 علیشاہ ، ۲۶۶ ص .

اتابکی (رجوع شود به) محمد صادق.
 اتحاد (رجوع شود به) سید کاظم.
 اتحادیہ (رجوع شود به) یوسف.
 اتلیدی (رجوع شود به) محمد دیاب.

اثیر الدین اخیسکتی:

(۵۸۰ ق)

از مردم اخیسکت یکی از توابع فرغانہ
 بود و در اوائل عمر بقہستان رفتہ و مداحی
 ملوک آن دیار کردہ سپس جزو شعرای دربار
 سلجوقیان در آمد و پس از آن بآذربایجان
 رفت و در سلك شعرای اتابکان فرار گرفت و
 عاقبت در خلخال بسال ۵۸۰ ق در گذشت
 (سالنامہ پارس بقام سعید نفیسی)

۱- دیوان شہر:

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، وزیری، باہتمام
 رکن الدین ہمایون فرخ، ۵۳۶ ص .

اثیر الدین (رجوع شود به) مفضل بن عمر ابہری.
 اثیر الدین (رجوع شود به) ابو حیان محمد
 ابن یوسف نحوی اندلسی.
 اثیم (رجوع شود به) ظفر مہدی.
 اجبہ (رجوع شود به) ملا علی اکبر بن محمد-
 باقر ایجہی.
 اجمیری (رجوع شود به) معین الدین شیخ-
 حسن بن غیاث الدین سجزی.

ا.ح:

(- معاصر)

۱- کلید اسنشل:

اصفہان، بی تاریخ، سربی، جیبی، ۱۴۳+
 ۱۱۰ ص.

دکتر ا.ح. امیر حسین آریانپور:

(- معاصر)

فارغ التحصیل دورہ دکتری زبان و ادبیات
 فارسی از دانشکاه طهران، دارای تحصیلات
 دورہ لیسانس و فوق لیسانس در علوم اجتماعی
 و سیاسی در دانشکاه آمریکائی بیروت و
 دانشکاه پرینستون آمریکا، لیسانسہ در

احتسابیان (رجوع شونده) سرگرد احمد.
 دکتر احتشام (رجوع شونده) نظام الدین.
 احتشام اولیائی (رجوع شود به) علی محمد.
 احتشامزاده (رجوع شونده) ع. احتشامزاده.
 احتشامی (رجوع شود به) ابوالحسن.
 احتشامی (رجوع شود به) علیرضا.
 احراری (رجوع شود به) خواجه درویش
 محمد نقشبندی.

احسائی (رجوع شود به) شیخ احمد بن زین الدین
 احسائی (رجوع شود به) شیخ عبداللہ بن احمد.
 احسائی (رجوع شود به) ابن جمهور محمد ابن
 علی.

احسائی (رجوع شود به) حاج یوسف.

دکتر احسان اللہ علی بن کمال استخیری:

(۱۳۵۳ ق - معاصر)

در شیراز متولد شده نسبش به شش
 واسطه از امهات بسید قطب الدین محمد
 صاحب فصل الخطاب و از وی طبق نسب نامه
 باہام زین العابدین (ع) می پیوندد و علاوه
 بر انتساب بپرخانی از مشایخ اولیاء از جهت

فلسفه و علوم تربیتی و علوم سیاسی از
 دانشگاه طهران، قهرمان هالتر ایران در
 وزن دوم در سال ۱۳۲۲ ش.
 در رشته روانشناسی اجتماعی و زبان و
 ادبیات انگلیسی در دانشکده علوم معقول
 و منقول و دانشسرای عالی طهران مشغول
 تدریس است.

(نقل از خط مؤلف)

۱- آموزشگاههای فردا:

جان دیوئی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۸ ش،
 سربی، رقعی، صفی علیشاه، ۱۷۰ ص.

۲- ارمغان جنک:

دافنه دوموریر، ترجمه، مشهد، ۱۳۲۳ ش،
 سربی، رقعی، بنگاه شرق، ۱۲۴ ص.

۳- تاریخ تمدن:

ویل دورانت، ترجمه، کتاب اول بخش سوم،
 طهران، ۱۳۳۸ ش، سربی، وزیر-ری، از ص
 ۸۸۳ تا ص ۱۲۴۱.

۴- تعلیمات اجتماعی:

با همکاری دکتر حسن مینوچهر و مهدی
 محقق، ۳ جلد، طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی،
 رقعی، علی اکبر علمی.

۵- در آستانه رستاخیز:

(دینامیسم تاریخ) طهران، ۱۳۳۰ ش، سربی،
 رقعی، ۱۸۰ ص.

۶- فرویدیسیم با اشاراتی بادییات و عرفان:

طهران، ابن سینا، ۱۳۳۰ ش، سربی، رقعی،
 ۳۲۱ ص.

۸- متودولوژی، تحقیق و مآخذشناسی:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، وزیر، ۴۴ ص.

۸- مقدمه بر فلسفه آموزش و پرورش:

جان دیوئی، تبریز، ۱۳۴۰ ش، سربی، وزیر.

۱- آنتی روزیک:

فردریک انکلس، ترجمه، طهران، سربی،
رقعی، مؤسسه، آتش، ۹۰ ص.

۲- خدایان از بندرسته:

بنام مستعار، طباطبایا، طهران، سربی.

۳- دردوزخ:

طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی.

۴- دو هفته در اتحاد جماهیر شوروی:

بمشارکت مهندس کیانوری، طهران، سربی.
چاپخانه تابان، ۱۰۸ ص.

۵- رؤیای چینی:

طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی.

۶- شکنجه و امید:

طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، ۱۱۶ ص.

احسان بن ابوالقاسم معتقد:

والدین سلسله نیا کانش تا امام قلیخان
ابن اللهوردبخان سینه سالار عصر صفویه
متصل است.

وی در تحصیل علوم متعلق بباطن از خدمت
جمعی از علماء عامل و اولیاء عارف فیض یاب شده
شده و از دانشکده معقول و منقول نیز بدریافت
دکتری توفیق یافته است. اکنون سال
۱۳۴۰ ش، در دانشسرای عالی بتدریس اشتغال
دارد و بحسب حال بیتی چند بنظم میگوید.

(نقل از خط مؤلف)

سایر مآخذ: دانشمندان و سخنسرایان فارس
ج ۱ ص ۱۹۰.

۱- اصول تصوف:

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، وزیری، معرفت،
۷۵۵ ص.

احسان شهبازی:

(معاصر)

۱- انگلیسی برای همه:

طهران، ۱۳۳۹ ش، سربی، رقی، عطائی،
۱۹۹ ص.

۲- خودآموز و دستور زبان انگلیسی:

طهران، ۱۹۵۹ م، سربی، مطبوعات عطائی.
۱۹۵ ص.

۱- ماجراهای مار کوپولو:

ریچارد دوالش، طهران، ۱۳۳۹ ش، سربی،
رقعی، ۱۱۵ ص.

۲- ملکه الیزابت اول:

فرانسیس وینوار، ترجمه، طهران، ۱۳۳۹
ش، سربی، رقی، گردونه تاریخ شماره ۲۸.

احسان بن حسین طبری ساروی:

(معاصر)

بی تاریخ، سربی، وزیری، ۱۳+۲۳+۱۶
+۱۶ ص.

۲- سرطان زبان:

کنفرانس دکتر وثوقی، کرد آوری نیری،
طهران، بی تاریخ، سربی، ۱۶ ص.

دکتر احسان یارشاطر:

(- معاصر)

از سال ۱۳۲۲ ش، تا ۱۳۲۷ ش نظامت و
معاونت دانشسرای عالی را عهده دار بوده و از
فارغ التحصیل های ۱۵-۱۳۱۶ ش دانشسرای
طهرانست و بر اثر علاقه و پشتکار در تحصیل
باخذ دکترای ادبیات نائل آمد فعلا در
انگلستان به مطالعه و تکمیل معلومات اشتغال
دارد، دانشسرای طهران بوجود اینگونه
جوانانیکه در آغوش خود پرورش داده
مباهات مینماید (سالنامه دانشسرا)
اکنون مدیر عامل بنگاه ترجمه و نشر
کتابست.

۱- اشارات و تنبیهات:

ترجمه، طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقی،
بتصحیح دکتر یارشاطر، ۴۳۲+۳۸ ص.

۲- پنج رساله از ابن سینا:

(۱) رساله فی لغة ابی علی سینا (عربی) (۲)

(۱۳۰۳ ش - معاصر)

درفزومین متولد شده تحصیلات ابتدائی
و متوسطه را در طهران بپایان رسانیده رشته
زبان و ادبیات را در دانشکده ادبیات
گذرانیده، زبانهای انگلیسی و فرانسه و
ادبیات آنرا فرا گرفته. پس از چند سال
اشتغال در وزارت دارائی وارد تجارت
خارجی در بازار شده و اکنون مدت هشت
سالست بتجارت مشغول میباشد.

(نقل از خط مؤلف)

۱- سعدی چه میگوید:

طهران، ۱۳۲۸ ش، سربی، رقی، ۱۴۸ ص.
شرکت مطبوعات.

۲- مناظرات:

طهران، ۱۳۲۸ ش، سربی، رقی، کتابفروشی
سقراط، ۱۰۷ ص.

شیخ احسان ممتاز:

( )

۱- بحر مواج:

لکهنو، ۱۳۴۲ ق، سنکی، رقی، ۲۱۸ ص.
لکهنو، ۱۸۵۶ م، سنکی، وزیری، ۱۵۲ ص.

احسان نوری:

(- معاصر)

۱- تاریخ ریشه نژادی کرد:

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقی، ۱۴۵ ص.

احسان نیری:

(- معاصر)

۱- آنوریسیم آرتریوونو (و) پلورزی چرکی:

کنفرانس دکتر وثوقی، کرد آوری نیری،
دانشجوی سال پنجم دانشکده، طهران،

تفسیر سورۃ تب و حید (۳) تفسیر سورۃ فلق
(۴) تفسیر سورۃ ناس (۵) رساله لبعض
الافاضل (عربی).

شماره ۲ و ۳ و ۴ ترجمه فخرالدین احمد
رودباری، بحواشی و تصحیح دکتر یارشاطر،
نشریه انجمن آثار ملی، طهران، ۱۳۳۳ ش،
گراوری، رقمی، ۹۷ ص.

۳- داستانهای ایران باستان:

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقمی، نشریه
وزارت فرهنگ، ۱۸۷ ص.

طهران، چاپ دوم، بنگاه ترجمه و نشر
کتاب، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقمی، ۱۸۷ ص.

۴- داستانهای شاهنامه:

نشریه فرهنگی ایران و آمریکا، جلد اول،
طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رقمی، ۱۸۶ ص
طهران، چاپ دوم، سربی، رقمی، ۱۸۶ ص.

۵- زبانها و لهجه‌های ایرانی:

مستخرج از مجله دانشکده ادبیات، طهران.
۱۳۳۶ ش، سربی، وزیر، ۴۰ ص.

۶- شعر فارسی در عهد شاهرخ یا آغاز انحطاط در شعر فارسی:

طهران، نشریه ۲۶۸ دانشگاه، سربی،
وزیری، ۲۵۰ + ۲۴ ص.

حکیم احسان علی بن حکیم شیر علی احسانی:

(۱۲۲۹ ق - ۱۲۹۴ ق)

در احمدآباد نادره ساکن بوده. در
شعبان ۱۲۲۹ ق در قصبه سلون متولد شده
در طبابت مهارتی کامل داشت و تمام عمر
و کالت دولت انگلیس را در فتح پور و باند
بعمده داشت. در ۱۲۹۴ ق در باند وفات
یافت. (تذکره علمای هند ص ۸)

۱- لکات احسانی:

(در طب)

لکهنو، ۱۲۹۰ ق، سنگی، وزیر، ۵۴ ص.
لکهنو: ۱۸۷۳ م، سنگی، وزیر، ۵۴ ص.

سر تیب دکتر احسانی (رجوع شود به) محمد
علی.

احسن بلغرامی:

( )

۱- لغات شاهجهانی:

هند، ۱۲۹۵ ق، سنگی.

حکیم سید محمد احسن بن کرامت‌تولی

امر دهی سنبهلی:

( )

۱- التاویل المحکم فی شرح فصوص الحکم (عربی):

محمی الدین عربی، شرح، لکهنو، ۱۳۳۲ ق،
سنگی، وزیر، ۵۴۸ ص.

۱- تاویلات الراسخ:

هند، ۱۳۰۳ ق، سنگی

احقافی (رجوع شود به) شیخ حسن.

میرزا احمدخان:

(قبل از سال ۱۳۲۷ ق در گذشته است)

۱- دزدان دریائی:

۳ جلد، طهران، ۱۳۲۷ ق، سربی، خشتی،
۶۳ + ۸۷ + ۱۷۰ ص.

میرزا احمد:

( )

۱- اشتقاق:

طهران، جیبی، ۸۸ ص.

احمد بن علی بن مسعود:

( )

در کشف الظنون و روضات الجنات و
اكتفاء القنوع و معجم المطبوعات بذكر نام
او اکتفا شده است .

۱- مراح الارواح (عربی) در علم صرف:

هند، ۱۲۶۷ ق،

طهران، ۱۲۷۴ ق، و ۱۲۸۰ ق، سنگی،

با انموزج و صمدیه

تبریز، ۱۲۸۲ ق، سنگی، چاپ عبدالرحیم

تبریز، ۱۲۹۶ ق، سنگی، وزیر، چاپ

عبدالرحیم، ۴۷ ص،

تبریز، ۱۳۱۳ ق، سنگی، خشتی، خطسید

آقابن محمد تقی حسین تبریزی، ۴۷ ص.

احمد بن علی رضا

( )

مسافرت قطب شمال:

کاپیتان اطراس، ترجمه، طهران.

پروفسور احمد آتش

(- معاصر)

استادزبان فارسی و عربی، در دانشگاه
استامبول .

۱- يك مثنوی گمشده از دوره غزنویان:

طهران، سربی، رقمی، ۱۳ ص

شیخ الاسلام آخوند احمد حسین زاده

( )

۱- دانشا در تدبیر منزل:

تفلیس، ۱۲۹۹ ق، سنگی، ۲۵۶ +

۲۱ ص .

۲- معلم الاطفال رساله رشیدیہ دستور

خط الفبا:

تفلیس، ۱۲۹۲ ق، و ۱۲۹۷ ق، سنگی،

۲۴۹ ص .

احمد آذری

( )

مفتش کل ایالت خراسان

پروژه راجع بتأدیہ واسترداد قروض منائی

دولت ایران:

طهران، بی تاریخ سربی، رقمی، چاپخانه

کلیمیان ۱۶ ص .

احمد آرام

(- معاصر)

۱- اثبات وجود خدا:

بقلم چهل تن از دانشمندان بزرگ معاصر

ترجمه احمد آرام، دکتر علی اکبر مجتهدی،

سید مهدی امینی، تبریز ۱۳۳۹، سربی،

وزیری،

۲- اصول حفظ الصحه:

طهران، ۱۳۱۵ ش، سربی، شرکت مطبوعات

۸- جغرافیای صنعتی جهان:

پیروژرژ، ترجمه، طهران، سربی، جیبی،
۱۲۶ص، ضمن مجموعه چه میدانم .

۹- چگونه روح‌های محکم و زودوده بسازیم:

۵ . موسیه، ترجمه، اصفهان، ۱۳۱۶ ش،
سربی، ۲۶۰ ص.

۱۰- حساب دفرنسیال و انتگرال:

سیلوانوس . پ. تامسن، ترجمه، طهران،
سربی، جیبی، ۲۲۴ ص.

۱۱- در سایه قرآن:

سید قطب، ترجمه، جلد اول، طهران، ۱۳۳۴
ش، سربی، وزیر، علی اکبر علمی، ۱۲۷ ص.
جلد پنجم، طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی،
رفعی، علی اکبر علمی، ۱۲۹ ص.

جزء نهم و دهم ۱۴۸ + ۱۴۹ ص.

۱۲- دوره حل المسائل فیزیک:

طهران، ۱۳۲۰ ش، سربی.

۱۳- زبان آموز فارسی برای بیگانگان:

جلد اول، دمشق، ۱۳۳۰ ش، ۱۹۵۱ م
سربی، وزیر، ۱۵۲ ص.

۱۴- سیر تکامل علم فیزیک یا خلاصه فلسفی نظریه انشتین:

آلبرت انشتین و لئوپولد اینفلد، طهران،
۱۳۲۷ ش، سربی، رفعی، علمی و شرکاء، ۲۷۶ ص.

۱۵- شش بال علم:

جرج سارتون، ترجمه، طهران، ۱۳۳۹ ش،
سربی، وزیر، ۴۴۵ ص.

۱۶- علم و مردم:

جیمز ب. کونانت، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵
ش، سربی، رفعی، ۳۰۰ ص، اقبال

۱۷- علی (ع) و دو فرزند بزرگوارش:

دکتر طه حسین، ترجمه، طهران، ۱۳۷۲

۳- الکتریسیته مغناطیسی:

مارسل مل، ترجمه، طهران، سربی، جیبی،
۱۲۶ ص، ضمن مجموعه چه میدانم .

۴- پیدایش و مرگ خورشید:

ژرژ کاموف، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶،
ش، سربی، رفعی، نیل، ۲۲۶ ص.

۵- تاریخ تمدن:

ویل دورانت، ترجمه، جلد اول (مشرق زمین
گاهواره تمدن) ۱۳۳۷ ش، سربی، وزیر،

اقبال ۵۶۶ ص.

طهران، (کتاب اول) ۱۳۳۱ ش، سربی،
وزیر، ۲۶۸ ص.

۶- تاریخ علم:

جورج سارتون، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶
ش، سربی، وزیر، امیر کبیر و فرانکلین،

۲۸ + ۶۹۴ ص.

۷- تلفن شما چگونه کار میکند:

هرمن وینا شنیدر، ترجمه، طهران،
۱۳۳۶ ش، سربی، رفعی، علی اکبر علمی، ۱۰۸ ص.

- ق، سربی، وزیر، علی اکبر علمی، ۲۸۲ ص.
- ۱۸- فرهنگ اصطلاحات جغرافیائی:
بمشارکت صفی اصفیا، حسین گل کلاب،
غلامحسین مصاحب، مصطفی مقربی، طهران،
۱۳۳۸ ش، سربی، رفعی، ۱۲ + ۵۹ +
۱۶ ص.
- ۱۹- فلسفه تربیت:
هرمان هارول هورن، ترجمه، طهران، ۱۳۱۱
ش، سربی، رفعی.
- طهران، ۱۳۱۷ ش، سربی، رفعی، ۹۸ ص.
- ۲۰- فلسفه‌های بزرگ:
پیردو کاسه، ترجمه، طهران، سربی، جیبی،
۱۶۴ ص، ضمن مجموعه چه میدانم.
- ۲۱- فن دیرزیستن:
دورویل کاستون، ترجمه، اصفهان، ۱۳۱۶
ش، سربی، رفعی، ۸۲ ص.
- ۲۲- فیزیک:
شیراز، ۱۳۱۲ ش، سربی، رفعی، ۳۵۶ ص.
- ۲۳- کتابهاییکه دینار تغییر دادند:
روبرت . ب . دونز . ترجمه بمشارکت نه
نفردیگر، طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی،
رفعی، ۳۲۰ ص.
- ۲۴- گفتار رمضان:
شیخ علی طنطاوی، ترجمه، طهران، ۱۳۳۸
ش، سربی، وزیر، ۹۱ ص.
- ۲۵- لایحه راجع بورودد کترتاکور دینشاه:
شیراز، ۱۳۱۱ ش، سربی.
- ۲۶- لغت‌های قرآن:
طهران، ۱۳۳۰ ش، سربی، ۴۳ ص.
- ۲۷- ماشینهای خانوادگی چگونه کار
میکند:
هرمن شنیدر، طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی،
- رفعی، ابن سینا، ۲۰۴ ص.
- ۲۸- ماه مصنوعی:
جان لولین، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶ ش،
سربی، وزیر، ابن سینا، ۵۱ ص.
- ۲۹- مجموعه امیر:
بمشارکت ن. فصیحی و ن. نصیری،
طهران، (شیمی جلد اول سال دوم)
۱۳۰۹ ش، ۱۳۱۵ ش، سربی، جیبی، ۷۲ ص.
- طهران، چاپ دوم، ۱۳۰۸ ش، سربی،
جیبی، ۱۰۲ ص.
- طهران، (شیمی جلد دوم سال سوم) ۱۳۱۰
ش، سربی، جیبی.
- طهران، (کلیات جغرافیا، جلد دوم، سال
دوم) ۱۳۱۲ ش، سربی، رفعی، ۱۹۰ ص.
- طهران، (دوره جغرافیا، جلد سوم سال
سوم) چاپ سوم، بی تاریخ، سربی، رفعی،
۲۱۰ ص.
- طهران، (زمین شناسی، سال دوم و سوم)
چاپ چهارم، ۱۳۱۴ ش، سربی، رفعی، ۱۲۸ ص.
- جلد اول طهران، (دستورترسیم بمشارکت
ع . حکیمی و ح . معینی) سال اول و دوم،
۱۳۰۶ ش، سربی، خشتی، ۱۲۴ ص.
- ۳۰- مرزهای دانش:
ترجمه بمشارکت دوازده نفردیگر، طهران،
۱۳۴۰ ش، سربی، وزیر، کتابفروشی
مرکزی.
- ۳۱- مقدمه بر فلسفه:
ازوالد کولپه، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵
ش، سربی، رفعی، علی اکبر علمی، ۳۳۱ ص.
- طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، رفعی،
۳۳۴ ص.
- ۳۲- وعده راست:

- ۹- (ب) پرسشنامه:
 طهران ، چاپ دوم ، ۱۳۷۶ ق ، سربی ، جیبی .
- ۱۰- نامه رهبران آهوزش کتاب تکوین:
 طهران ، ۱۳۲۰ ش ، سنکی ، خشتی ، ۴۸۸ ص
 طهران ، چاپ دوم ، ۱۳۶۵ ق ، سنکی ،
 رفعی ، ۴۸۸ ص .
 طهران ، چاپ سوم ۱۳۷۴-۵ ق ، سربی ،
 رفعی ، اسلامیہ ، ۳۵۹ ص .
- ۱۱- الولاية:
 طهران ، ۱۳۶۸ ق ، سنکی ، رفعی ، ۱۶ ص .
- السید احمد بن علی آل السید صافی
 (۱۳۱۴ ق - معاصر)
 از بزرگان شعرای عربست ، در نجف متولد
 شده و مقدمات علوم را در آنجا فرا گرفته
 و در رشته ادبیات و شعر بدرجہ کمال رسیده
 و اکنون در سوریه مقیم است (نقباء البشر
 ص ۱۱۰) .
- ۱- الرباعیات الخیام (شعر عربی) :
 دمشق ، سربی .
- ۲- الامواج (شعر عربی) :
 دمشق ، سربی .
- شیخ احمد بن علی آل کاشف الغطاء النجفی
 (۱۳۴۴ ق)
 در نجف متولد شده عمده تحصیلانش نزد
 حاج آقا رضا همدانی و ملا محمد کاظم
 خراسانی بوده و بعد از آن به مکتب سید محمد
 کاظم طباطبائی یزدی قرار گرفته و پس از
 وفات وی مرجع تقلید واقع گردید تا در
 ذی الحجہ ۱۳۴۴ ق ، در نجف درگذشت
 و در مقبره خانوادگی به خاک سپرده شد
- دکتر طه حسین ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۰
 ش ، سربی ، رفعی ، ۱۶۲ ص ، امیر کبیر .
- ۳۳- يك دو سه بی نهایت :
 ژرژ کاموف ، ترجمه ، طهران ، سربی ،
 رفعی ، نیل ، (درمآخذ دیگر از احمد بیرشک)
- میرزا احمد بن محمد حسن آشتیانی
 (- معاصر)
 مدرس مدرسه معقول و منقول طهران .
- ۱- پرسش نامه :
 طهران ، ۱۳۶۰ ق ، سنکی ، جیبی ، ۴۰ ص .
 طهران ، چاپ دوم ، ۱۳۷۶ ق ، سربی ،
 جیبی ، ضمن میزان القرائة .
- ۲- (الف) قصد السبیل فی اثبات الامرین
 الامرین (عربی) :
 ۳- (ب) تبیان السالك در وجود و موجود
 (عربی) :
 ۴- (ج) هدیه احمدیه در علم ذات تعالی (عربی) :
 طهران ، ۱۳۳۵ ق ، سنکی ، رفعی ،
 ۳۱ ص .
- طهران ، ۳۷ - ۱۳۴۰ ق . سنکی ، رفعی ،
 ۴۰ + ۷۰ ص .
- ۵- القول الثابت:
 طهران ، ۱۳۳۵ ق ، سنکی ، جیبی ، ۱۶۰ ص .
- ۶- کلمه طیبہ در توحید :
 طهران ، ۱۳۵۲ ق ، سنکی ، جیبی ، باہتمام
 دکتر محمد نبی مسنن ، ۵۶ ص .
- ۷- مقالات احمدیہ:
 طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سربی ، رفعی ، ۲۳۴ ص .
 طهران ، ۱۳۷۷ ق ، چاپ دوم ، آخوندی ،
 سربی ، وزیری ، ۲۴۰ ص .
- ۸- (الف) میزان القرائة:

(- معاصر)

سردفتر ۳۲ شهرستان یزد .
۱- راه بهشت یا تفسیر سورة الحمد و قل هو الله :
یزد، ۱۳۳۱ ش، سری، جیبی، ۴۲ ص.

ابن اصیبه موفق الدین ابوالعباس احمد ابن
قاسم خزر جی

(۶۰۰ - ۶۶۸ ق)

در دمشق متولد شده علم طب را در موطن
خود و سپس در قاهره در بیمارستان ناصری
فرا گرفته در سال ۶۳۴ ق در یکی از
بیمارستانهای قاهره دارای شغلی شده و در
سال بعد در (صرخد) بسمت طبیب امیر عزالدین
ایدمر برقرار گردیده . در سال ۶۶۸ ق
در همین شهر بدرود زندگانی گفته است
(دائرة المعارف خلیلی ج ۱ ص ۱۱۰) .
۱- عیون الانباء فی طبقات الاطباء (عربی) :
مصر، ۱۲۹۹ ق، سری، وزیر، ۳۲۸ +
۲۷۴ + ۱۲۱ ص .

ابن تیمیة شیخ الاسلام تقی الدین ابوالعباس
احمد بن عبدالحلیم حرانی دمشقی
(۶۶۱-۷۲۸ ق)

تولد او در حران نزدیکی دمشق بوده . ابتداء
نزد پدر خود و بعضی دانشمندان دیگر علوم
اسلامی را فرا گرفت ، در فقه پهلوی و مذهب
حنبلی و در کلام طریقت سلفیان داشت و
تجاوز از قرآن و حدیث را روانی شمرد اما
چون در مجادله بی باک بود علمای مذهب
دیگر بخصومت او برخاستند ابن تیمیة با
اشاعره و حکما و صوفیه و کلیة فرق اسلام

(نقباء البشر ج ۱ ص ۱۱۲ ، کتاب علمای
معاصرین ص ۱۳۶) سایر مآخذ ، احسن
الودیعه ج ۲ ص ۱۰۴ .
۱- احسن الحدیث فی احکام الموارث (عربی) :
نجف ، ۱۳۴۱ ق، سری، رفعی، ۱۰۸ ص .
۲- سفینة النجاة و مشکوة الهدی و مصباح
العبادات (عربی) :

۲ جلد، نجف، ۱۳۳۸، ۳۹۸ + ۴۰ ص .
۳ جلد، نجف، ۶۴-۱۳۶۶ ق، ۲۵۶ +
۳۰۵ + ۱۹۶ ص .
۳- قلائد الدرر فی مناسک من حج او اعتمر
(عربی) :
بغداد، ۱۳۴۴ ق، سری، ۱۹۳ ص .

احمد آهی

(- معاصر)

۱- خوشبختی از دریچه حقیقت :
طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، رفعی، ابن سینا،
۱۰۶ ص .
۲- مرد مشکلات، کسیکه میخواهد در
اجتماع موفق باشد :
امیل . ا . ش . طهران ، ۱۳۲۸ ش، سری،
رفعی ، ۱۳۵ ص .

سید احمد آیت الهی

۱- بلوغ المرام من أدلة الاحكام (عربی) :

مصر، ۱۳۵۲ ق، سربی، وزیرى، ۳۱۴ ص .

۲- تجمیل المنفعة بزوائد رجال الائمة الاربعة (عربی) :

حیدرآباد دکن، ۱۳۲۴، سربی، وزیرى، ۵۷۱ ص .

۳- الدرر الكامنة فی اعیان المائة الثامنة (عربی) :

جلد ۴، ۱۳۴۹-۴۸ ق، سربی، وزیرى، ۵۴۷-۵۰۰+۵۰۰-۵۰۵ ص .

۴- درة التاج (عربی) :

بنارس، ۱۸۷۸ م، سنکی، وزیرى، ۳۲۰ ص .

۵- لسان المیزان (عربی) :

حیدرآباد دکن، ۱۳۳۱ ق، سربی، وزیرى، ۸۶۸+۴۴۰+۰۰۰ ص .

۶- (الف) نخبة الفكر فی مصطلح الاثر (عربی) :

۷- (ب) نزهة النظر فی توضیح نخبة الفكر (عربی) :

کلکتہ، بتصحیح کابیتان و لیم ناسیولیس و مولوی عبدالحق و مولوی غلام قادر، ۱۸۶۲ م، سربی، رفعی، ۷۴ ض .

لاهور، ۱۳۰۸-۱۰ ق، سنکی، وزیرى، ۳۹۱ ص .

ابن خلکان شمس الدین ابو العباس احمد ابن

محمد اربلی

(۶۰۸-۶۸۱ ق)

در اربل متولد شده و در ۶۲۶ ق در حلب شروع بتحصیل نموده و از آنجا بدمشق و در ۶۳۶ ق بمصر مسافرت نموده و در آنجا به نیابت قاضی القضاة منصوب و در ۶۵۹ ق بمصر قاضی القضاة دمشق برقرار شده مدت هفت سال در مدرسه فخریه قاهره بتدریس

جزسلفین معارضه کرده و همه را باطل شمرده و بتجسم معتقد بوده و از ظاهر لفظ قرآن و حدیث تجاوز روا نمیداشته و زیارت قبور اولیاء بدعت میشمرد چنانکه در این امر او را پیشرو و هابیان میتوان گفت (لفت نامه دهخدا ص ۲۹۷) .

۱- قاعدة القرآن تفسیر سورة نور (عربی) :

دهلی، ۱۲۹۶ ق، ۵۲۶ ص، دره امش جامع البیان فی تفسیر القرآن .

دمشق، ۱۳۴۳ ق، سربی، رفعی، ۱۳۲ ص .

۲- الرد علی المنطقیین (عربی) :

بمبئی، ۱۳۶۸ ق،

۳- القیاس فی شرع الاسلامی (عربی) :

مصر، ۱۳۴۶ ق، سربی، رفعی، ۲۳۶ ص .

ابن حجر عسقلانی ابو الفضل احمد ابن

علی بن حجر

(۷۷۳-۸۵۲ ق)

در مصر متولد شده. در نه سالگی قرآن را حفظ کرده و بزودی مقدمات فقه و نحو را فرا گرفته و مدت زیادی نزد علمای بزرگ دوره خود بتحصیل فقه و حدیث پرداخته و قرائت و لغت و صرف را تحصیل کرده و چون متمایل بحدیث بود اوقات خود را در مطالعه و فهم آن مصرف نمود و بهمین جهت چند سفر باطراف مصر و شام و حجاز و یمن کرد و مدت ده سال بتحصیل علم حدیث پرداخت و بیشتر استادان اجازه فتوی و تدریس باو داده اند و قریب بیست سال قاضی القضاة بود و با اینحال در عده از مدارس و مساجد درس میداد. وی محدث و مورخ و فقیه شافعی است (دائرة المعارف خلیلی ص ۱۹۹) .

در لغت نامه دهخدا ص ۱۳۸۷ و ص ۱۳۸۹
شرح حال مفصل دارد .

۱- السياسة لافلاطون (عربی) :

بیروت ، سربى ، مطبعه جميل بيك .

ابن طاوس جمال الدين احمد بن موسى
(- ۶۸۳ ق)

شيخ الفقهاء و فقيه اهل بيت ع ۴ فاضل شاعر
عالم صالح زاهد عابد ورع فقيه محدث مدقق
ثقة جليل القدر . صاحب تصانيف كثيره كه به
هشتاد و دو جلد ميرسد و اين سيد بزرگوار
اول كسى است كه نظر كرد در رجال و
متعرض شد از برای كلمات ارباب رجال در جرح
و تعديل و جمع در متعارضين و فتح باب
نمود از برای علمای بعد از خود در مباحث
فقه و رجال . مراد از ابن طاوس اين سيد
جليل است و در كتب دعوات و مصابيح مراد
از ابن طاوس برادر او سيد رضى الدين
على است . بگفته صاحب روضات در حدود
۶۷۳ قوفات يافت و در حله مدفون گرديد
(فوائد الرضويه ج ۱ ص ۴۰)

۱- عين العبرة في غبن العترة (عربی) :

نجف ، ۱۳۶۹ ق ، سربى ، رقمى ، ۸۰ ص .

ابن طيفور ابوالفضل محمد بن طاهر
كاتب خراسانى بغدادى

(۲۰۴ - ۲۸۰ ق)

اديب مورخ در بغداد متولد شده و در همان
شهر بدرود زندگاني گفته . اصلا ايرانى و
از مرو رود خراسانست و خانواده او در
دعوت عباسيان كوشش فراوان كرده و بهمين
جهت با بناء الدواه معروف شده اند . وى

پرداخته و ثانياً بسمت قضاء شامات برقرار
گرديد . بسال ۶۸۱ ق در گذشته و در اين وقت
مدرس مدرسه امينيه بوده است .

(دائرة المعارف خليلی ج ۷ ص ۲۳۸)

۱- وفيات الاعيان و ابناء الزمان (عربی) :

(اين كتاب را ظهير الدين كبير مشهور بقاضى
زاده بنام سلطان سليم متوفى ۹۲۶ ق
بفارسي ترجمه كرده و نسخه خطى آن در
كتابخانه مجلس شورى اى ملى موجود است) .
كوتنگن ۳۵-۱۸۴۳ م ، باهتمام و ستيفلد .
پاریس ۳۸-۱۸۴۲ م ، باهتمام دوسلين
ترجمه بفرانسه ، لندن ، ۴۳-۱۸۷۱ م .

بولاق ، ۱۲۷۵ ق و ۱۲۹۹ ق

جلد ۶ قاهره ، ۴۸ - ۱۹۴۹ م ، سربى ،
وزيرى ، باهتمام محمد محيى الدين عبد الحميد ،
۴۷۱-۴۹۴-۵۰۳-۴۵۶-۴۸۶ +
ص ۳۸۷ .

قاهره ، ۱۳۱۰ ق .

طهران ، ۱۲۸۴ ق ، سنكى ، رحلى .

استانبول ، ۱۲۸۰ ق ، ترجمه بتركى .

ابن الخياط الدمشقى ابو عبد الله احمد
ابن محمد

(۴۵۰ - ۵۱۷ ق)

شاعر عرب اورا ديوانيست . او بايران سفر
كرده و بزرگان مارا مدح گفته و با ابن
حيوس معاصر و معاشر بوده است (لغت نامه
دهخدا ۳۰۷ ص) .

۱- ديوان (شعر عربى) :

نجف ، ۱۳۴۳ ، سربى ، ۲۳۶ ص .

ابن دايدة ابو جعفر احمد بن يوسف كاتب

(- ۳۳۴ ق)

او آخر عمر اختلال یافت و او شیخ روایت ابوالقاسم علی بن محمد خزاز قمی صاحب کفایة الاثر فی النصوص است . در ۴۰۱ ق در گذشت (تحفة الاحباب ص ۱۵)
۱ - المتقضب الاثر فی عدد الائمة الاثنا عشر (عربی):

نجف ، ۱۳۴۶ ق ، سربی ،
 قم ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ، رفعی ، کتاب فروشی
 طباطبائی ، ۵۵ ص

**ابن فارس ابو الحسن احمد بن فارس قزوینی
 رازی**

(۳۹۰ - ق)

در اقسام علوم خاصه در لغت امام بود و اصلا از مردم ری و بقزوین علم و ادب فرا گرفت و نوبتی نیز بزیارت خانه کعبه شد و در آنجا باز بکسب معرفت و دانش پرداخت . گذشته از اساتید دیگر از پدر خویش هم استفادت بسیار کرده است . یکی از شاگردان او بدیع الزمان همدانی است و حریری صاحب مقامات اسلوب خویش از رسائل او اقتباس کرده . تألیفات او از تالیط و اشتباه خالیست و با ایرانی بودن از شعوبیه بیزار و با آنان مخالفت و فات او در ۳۹۰ ق بری بوده و مدفن او مقابل مشهد قاضی عالی بن عبدالمزین جرجانیست و نیز گویند وفات او در ۳۹۷ ق و مدفن او به محمدیه است (فت نامذره خدا ص ۳۳۵)

سایر مآخذ : دائرة المعارف خلیلی ج ۱ ص ۳۷۴ ، نامه دانشوران ج ۲ ص ۵۱۱ ، معجم المطبوعات ص ۱۹۹ ، الکنی واللقاب قمی ص ۳۶۰

در ابتداء معلم و مربی بعضی خاندانهای بزرگ بود ولی بعدها از اینکار دست کشیده و به استنساخ کتب پرداخت و دکانی در بازار کتاب فروشان باز نمود . عده او را بعدم اطلاع و ضعیف بودن در علم نحو متهمش نمودند ولی مسعودی در مروج الذهب ج ۲ ص ۳۳۳ از شعرا و تعریف نموده . طیفور لقب پدر اوست (دائرة المعارف خلیلی ص ۱۲۴) سایر مآخذ : دائرة المعارف کابل ج ۱ ص ۷۶۱ ، هدیه العارفین ص ۵۲ ، معجم المطبوعات ص ۳۷ .

۱ - کتاب بغداد (عربی):

لیپزیک ، ۱۹۰۸ م ، سنکی ، وزیر ، با ترجمه آلمانی ، باهتمام دکتر هنس کالر ، ۳۸۲ ص بغداد ، ۱۳۶۸ ق ، سربی ، وزیر ، ۲۳۹ ص

**ابن عبدربه شهاب الدین ابو عمر احمد ابن
 محمد قرطبی اندلسی**

(۲۴۶ - ۳۲۸ ق)

از مشاهیر علماء و ادباء و محدثین و شعرای اندلس بوده . در ۳۲۸ ق در هشتاد و دو سالگی بعزت فلج چندین ساله در قرطبه در گذشت و در مقبره بنی عباس مدفون گردید .

(ریحانة الادب ج ۶ ص ۷۸)

۱ - العقد الفرید (عربی):

۴ جلد ، مصر ، ۱۳۴۶ ق و ۱۳۵۹ ق

**ابن عیاش ابو عبد الله ابو العباس احمد ابن
 محمد بن عبید الله جوهری**

(۴۰۱ - ق)

جد و پدرش از جوه اهل بغداد و خود او از مشایخ اهل حدیث بوده . الا اینکه در

۱ - الكشف عن مساوی المتنبي للصاحب ابن
عباد و ذم الخطاء في الشعر (عربی):
قاهره، سربسی، مكتبة القدسی،

ابن فضلان احمد بن فضلان بن عباس بن راشد
( )

یکی از فقهاء بوده . او بزمان مقتدر خلیفه
عباسی از جانب خلیفه با جماعتی از جمله
سوسن رسی از بغداد از راه خراسان و بخارا
و خوارزم بر سالت نزد پادشاه بلغار رفته و
در ۱۲ محرم ۳۱۰ ق بدانجا رسیده اند و
او از این سفر سفرنامه کرده و مسعودی و
اصطخری و یاقوت از آن اقتباس کرده اند
(لغت نامه دهخدا ص ۳۳۶)

۱- رساله ابن فضلان (عربی):

دمشق، ۱۳۷۹ ق سربسی، وزیری : ۲۰۳ ص

ابن فهد الحلبي الشيخ جمال الدين ابو القاسم
احمد بن شمس الدين محمد
(۷۵۷ - ۸۴۱ ق)

شیخ فقیه ثقة صالح زاهد عابد عالم ورع
جمال السالکین و مصباح المتجهدين صاحب
مقامات عالیه در علم و عمل . این شیخ از
جماعتی از اجلاء تلامذه شهید اول و فخر-
المحققین روایت میکند . در ۸۴۱ ق وفات
یافت و قبرش در کربلا نزدیک خیمه گاه است
(فوائد الرضویة ص ۳۰)

۱ - التحصين في صفات العارفين، آداب العزلة
(عربی)

طهران، ۱۳۱۴ ق، سنکی، وزیری، در هاشم
مکارم الاخلاق، ۲۷۳ ص .

۲- عدة الداعي ونجاح المساعي (عربی):
طهران، ۱۲۷۴ ق، سنکی، خشتی، خط

اسمعیل بن حاج اسدالله، ۲۶۰ ص
تبریز، ۱۲۷۴ ق، سنکی، خشتی، بی شماره
صفحه .

بمبئی، ۱۳۲۸ ق، سنکی، ۱۸۴ ص
۳- غاية الايجاز لغائف الاعواز في فروض
الصلوة (عربی):

طهران، ۱۳۰۰ ق، سنکی، جیبی، ۳۱ ص،
با، سرار الصلوة شهید ثانی و رساله فی الکر.
۴- التمهول في دعوات اعقاب الفرائض (عربی):
طهران، ۱۳۱۴ ق، سنکی، وزیری، ۲۷۳ ص،
در هاشم مکارم الاخلاق طبرسی .

ابن متويه احمد بن حسين بن محمد:
( )

۱ - صحیفة ادریس (عربی):

(آغاز : وجدت هذه الصحف بالسورية مما
انزلت على ادریس (ع)
تبریز، ۱۳۰۶ ق، سنکی، جیبی، بی شماره
صفحه + ۹۴ ص، با حدیث قدسی و ترجمه
فارسی آن در یک جلد .

ابن مسكويه ابو علي احمد بن محمد
خازن رازی

(- ۴۲۱ ق)

رازدار مهلبی وزیر و کتابدار او بوده و بعد
از او نزد ابن عمید و پسرش ابو الفتح که وزیر
عهد الدوله و صمصام الدوله بویهی بوده اند
تقریبی داشته و در شهر ری نیز نفوذ زیادی
داشته است . ابتدا سر کرم فلسفه و طب و
کیمیا شده و با ابو حیان و همدانی مراسلات
ادبی داشته . ابن قفطی کتابهای او را ذکر
کرده . ابن مسکویه مخصوصاً بعلم اخلاق
توجه داشته و در این علم تألیفاتش چند

۵ - لغز قابس صاحب افلاطون (عربی):
(ترجمه ابن مسکویه بعربی)
ترکیه، ۱۲۸۹ ق، سربی، رقعی، ۳۲ ص +
نقشہ مصور .

۶ - لماذا اخاف الموت (عربی):
قم، ۱۳۲۷ ش .، سربی، جیبی، ۷۳ ص،
ضمن کتاب چرا از مرگ بترسم .
۷ - مجموعة الخواطر في الحكم والامثال
(عربی):

ترجمہ فارسی این کتاب را منگجی در سال
۱۲۴۶ ق چاپ سنگی نموده است .
الیشمان در سال ۱۶۴۰ م قسمتی از آنرا
که مخصوص حکمای یونان است منشر ساخته
است .
باسه این کتاب را در الجزایر بسال ۱۸۹۸ م
بطبع رسانیده است .
لوزانودر سال ۱۷۹۳ م آنرا بزبان اسپانیائی
ترجمه کرده است .
(دائرة المعارف اسلامی ۴۱۸)

ابن نجار شیخ جما الدین احمد بن نجار:
(- قبل از ۸۳۵ ق)

از جمله شاگردان شهید اول بوده و
قواعد الاحکام شهید را بسال ۸۲۳ ق بخط
خود نوشته و بعد ابن طی شیخ علی نسخه
قواعد خود را بانسخه ابن نجار در ۸۳۵ ق مقابله
نموده و در موقع مقابله نام ابن نجار را تمامه الله بر حمتہ
برده بنابراین باید وی مابین ۸۲۳ - ۸۳۵ ق
وفات نموده باشد .

(الذریعہ ج ۶ ص ۱۶۹)

سایر ماخذ: فوائد الرضویہ ص ۴۱، اعیان -
الشیعہ ج ۱۱ ص ۲۹۶ .

دارد و تا سال ۴۲۱ ق در قید حیات بوده
(دائرة المعارف خلیلی ص ۴۱۶)
در لغت نامه دهخدا ص ۳۴۹ مسطور است:
ابن مسکویه این کنیت که در بعض کتب از جمله
دائرة المعارف اسلامی بابو علی نسبت داده
شده غلط است و کنیت او ابوعلی و لقبش
مسکویه است، اتمی
سایر ماخذ: نامه دانشوران ج ۴۹ ص، از
سعدی تا جامی ص

۱ - تجارب الامم وتعاقب الهمم (عربی):

(حوادث تاریخی تا سال ۳۶۹ ق)
لیدن، مجموعه یار بودکیپ ج ۷ - باهتمام
لئون کاپیتان .
لیدن: ۱۸۷۱ م، قسمتی از کتاب،
لیدن ۱۹۰۹ م، ج ۱-۵-۶ - چاپ عکسی
با مقدمه لئون کاپیتان .

مصر، ج ۵ و ۶ سال ۱۳۳۲ ق، سربی،

۲ - ترقیب السعادات فی علم اخلاق (عربی):

طهران، ۱۳۱۴ ق، سنگی، وزیر، ۲۷۳ ص،
در هاشم مکارم الاخلاق .
مصر: ۱۳۴۶ ق: سربی،

طهارة الاعراق فی تحصیل الاخلاق (عربی):

طهران، ۱۳۱۴ ق، سنگی، وزیر،
۲۷۳ ص، در هاشم مکارم الاخلاق .
قسنطنیہ، ۸ - ۱۲۹۹ ق، سربی .
قاہرہ، ۱۳۰۷ ق، سربی .

۳ - فلسفة الاخلاقية (عربی):

مصر، ۱۹۴۶ م، سربی، وزیر، بتصحیح
عبدالعزیز عزت، ۴۵۵ ص .

۴ - الفوز الاصغر (عربی):

بیروت، ۱۳۲۹ ق، سربی،

۱- الحاشیه علی قواعد الاحکام فی مسائل
الحلال والحرام (عربی):

علامه حلی، طهران، ۱۳۱۵ ق، سنگی، رحلی،
ص ۳۴۷، قسمتی از آن در هاشم قواعد-
الاحکام.

ابن الوحشیه ابوبکر محمدیا احمد بن علی
نبطی کلدانی:

(زنده در ۲۴۱ ق)

با تألیفات زیادیکه در شیمی و علوم خفیه
داشته، عروف گردیده و با آنکه ابن الندیم
در الفهرست دوره ایراکه این شخص در آن
زندگانی مینموده ذکر نکرده معلوم است
که در نیمه دوم قرن سوم هجری میزیسته
و چون اصلاً نبطی بوده از عرب بدش می-
آمده و در کتابهای خود سعی کرده تا ثابت
کند نبطی های سابق دارای علوم و فرهنگ
مهمی بوده اند. از قراریکه گفته میشود قسمت
زیادی از تألیفات او مخصوصاً کتاب مشهور
(الفلاحة النبطية) از کتب بابلیهای قدیم
نقل شده و مسیوشولسن از این نظریه دفاع
کرده است.

(دائرة المعارف خلیلی ص ۴۵۳)

۱- حیا کل التمثیل فی الطلسمات (عربی):

مترجم: بمبئی، ۱۳۱۲ ق، سنگی، وزیری،
ص ۳۲.

حافظ ابوبکر احمد بن علی خطیب بغدادی:

(۳۹۲ - ۴۶۳ ق)

فقیه و محدث و مورخ او در فقه شاکرد
ابوالحسن محاملی است.

و نزدیک صد تألیف دارد. مولد او بسال
۳۹۱ یا ۳۹۲ و وفات او به بغداد در سنه
۴۶۳ ق بوده است.

(لغت نامه دهخدا ص ۳۷۸)

تاریخ بغداد (عربی):

قاهره، ۱۳۴۹ ق، سری، وزیری، ۴۴۱ +
۴۳۲ + ۴۷۹ + ۴۷۶ + ۵۱۱ + ۴۲۴ +
۴۸۴ + ۵۲۴ + ۵۱۲ + ۴۹۶ + ۵۰۷ +
۵۲۴ + ۵۴۳ + ۴۷۲ ص.

ابوحنیفه دینوری احمد بن داود بن و نند:

(۲۸۲ - ق)

از مردم دینور. ادب از بصرین و کوفین
فرا گرفت و از سکیت و ابن سکیت کسب فوائد
کرد و در بسیاری از علوم چون نحو لغت و
هندسه و علوم هند با رع بود و در روایت
صادق و ثقه است. ابن الندیم صاحب الفهرست
سال وفات او را ذکر نکرده لیکن روضات
بنقل از بنیه گوید وفات او بسال ۲۸۲ یا
۲۹۰ ق است و حاجی خلیفه ۲۸۱ را نیز بر-
این خلاف افزوده است.

(لغت نامه دهخدا ص ۴۳۸)

۱- اخبار الطوال (عربی):

قاهره، ۱۹۶۰ م، سری، وزیر-ری بزرگ،
ص ۴۶۷.

ابوریاش احمد بن ابی هاشم ابراهیم قیس رازی

(۳۳۹ - ق)

از مشاهیر روایات ادب و در حفظ تاریخ و
وقایع انساب عرب عارف بود و نادره زمان
خود وزیدی مذهب بود و در سال ۳۳۹ ق
در گذشت.

(ریحانة الادب ج ۱ ص ۷۴)

شرح الهاشمیات (عربی):

الکمیت بن زید الاسدی، یکی از شراح ابوب-
ریاش است.

لیدن، ۱۹۰۴ م، سری، ۱۰۸ + ۱۰۹ +

۲۴ ص.

ابوسعید احمد بن عیسیٰ خزازی بغدادی:

(۲۷۹ ق - ۲۸۵ ق)

یکی از قدمای مشایخ صوفیه، عطار گوید اورا لسان التصوف گفتند و در تجرید و انقطاع بی همتا و اصل او از بغداد بود. و ذوالفون مصری را دیده و بابشر و سری سقطی صحبت داشته بود. او پیر سلسله خزازیه است و فات وی بسال ۲۸۵ ق بود.

مآخذ: لغت نامه دهخدا ص ۵۱۰، دائرة المعارف کابل ص ۹۸۲، طبقات الصوفیه ص ۲۲۸.

۳- کتاب الصدف در مرآة اسمعیلیه (عربی): بمبئی، سنکی.

ابوسلیمان احمدی احمد بن محمد بن ابراهیم ابن خطاب البسطی الخطابی:

(۳۱۹ - ۳۸۸ ق)

از مردم بست و از فقها و محدثین و ادبای بارع زمان خویش بود و ببلخ میزیست. وفات وی در سال ۳۸۸ ق روی داد.

(لغت نامه دهخدا ص ۵۲۲)

البيان في اعجاز القرآن (عربی):

علیکره، ۱۳۷۲ ق، سری، رفعی، بتصحیح عبدالعلیم، ۵۱ ص.

شیخ تقی الدین ابوالعباس احمد بن

محمد الشمنی:

(۸۰۱ - ۸۷۲ ق)

شمنی بضم ش و میم و تشدید نون. در رمضان ۸۰۱ ق در اسکندریه متولد شده و با پدرش بقاهره رفته و بتحصیل معانی بیان

و فقه و حدیث پرداخته و پدر وی در صفر- سن مراقب تحصیل او بوده و از علمای مالکی است. در هفتم ذی الحجه ۸۷۲ ق در گذشت (شد ذات الذهب ج ۸ ص ۳۱۳)

۱- المنصف من الکلام علی مغنی ابن هشام (عربی):

(شرح مغنی)

طهران، ۱۲۷۳ ق، سنکی، رحلی، بی شماره صفحه.

ابوالعباس احمد بن فیومی حموی

مقری مصری:

(۷۷۰ ق -)

خطیب جامع دمشق بوده و بسال ۷۷۰ ق در گذشت.

(لغت نامه دهخدا ص ۱۳۲۸، اسماء الفنون ص ۱۱۳)

۱- مصباح المنیر فی غریب الشرح الکبیر (عربی):

ایران، بی تاریخ، سنکی، وزیر، بی شماره صفحه

شهاب الدین ابوالعباس احمد بن ادریس

القرافی الصنهاجی:

(۶۸۴ ق -)

از فقهای مذهب مالکی بوده.

(لغت نامه دهخدا ص ۱۱۲۶)

۱- الفروق، انوار البروق فی انواع الفروق (عربی):

مصر، ۱۳۴۴ ق، سری، وزیر، ۲۳۷

۲۳۲ + ۲۹۸ + ۳۰۹ ص.

۲- الاحکام فی تہیز الفتاوی عن الاحکام (عربی):

۴- فانت شعر ابي العلاء (عربی):

مصر، ۱۳۴۴ ق، سربى.

۵- الفصول والغايات في تمجيد الله والمواعظ (عربی):

جلد اول، قاهره، ۱۳۵۶ ق، سربى، وزيرى،
باهتمام محمود حسن زناى، ۴۸۲ ص.

۶- لزوم ما يلزم (ديوان شعر عربى):

۲ جلد، مصر، ۱۳۴۴ ق، سربى، وزيرى،
بتصحیح امين عبدالعزیز، ۴۴۸ + ۴۴۸ ص

حافظ ابو نعیم احمد بن عبد الله رفا اصفهانی:

۳۳۴

(۳۳۶ - ۴۳۰ ق)

از اعلام محدثین و اکابر حفاظ است و
از افاضل عصر حدیث و جزآن فرا گرفته .
گویند قبر وی در قبرستان آب بخشان
اصفهان بوده و امیر لوحی سبزوارى از روی
عداوت با مجلسى و اینکه جد او بود بنام
سنی بودن خراب کرد

(لغت نامه دهخدا ص ۹۱۳، رجال اصفهان
ص ۲۲)

۱- حلیة الاولیاء و طبقات الاصفیاء (عربی):

۱۰ جلد، مصر، ۵۱ - ۱۳۵۷ ق، سربى،
وزيرى، ۴۰۰ + ۴۲۰ + ۳۸۹ + ۳۹۵ +
۴۰۰ + ۴۰۰ + ۴۰۰ + ۴۰۰ + ۴۰۰ ص.

۲- دلائل النبوة (عربی):

حیدرآباد دکن، ۱۳۲۰ ق، سربى، وزيرى،
۲۳۳ ص و ۱۹۵۰ م، ۵۶۶ ص.

۳- ذکر اخبار اصفهان (عربی):

۲ جلد، لیدن، ناشر دکتر سون در رینگ،
۳۷۸ + ۳۹۰ + ۸۲ ص.

مصر، ۱۳۵۷ ق، سربى، رفقى، ۸۱ ص.

ابو العلاء معری احمد بن عبد الله تنوخى:

(۳۶۲ - ۴۴۹ ق)

وی در فنون ادب استاد بود و نحو و لغت
در معره از پدر خویش و به حلب از محمد ابن
عبد الله سعد نحوی فرا گرفت و لادت او در
سال ۳۶۲ بمعره بود و در سال ۳۶۷ بآبله
نابینا شد و کرتی در ۳۹۸ و نوبت دیگر در
۳۹۹ به بغداد رفته و یکسال و هفت ماه
بدانجا اقامت کرده و سپس بمعره باز گشته
و در خانه خویش انزوا گزیده و به تصنیفات
خود شروع کرده است و در اینموقع طلبه ادب
از آفاق روی بدو کردند. و مدت چهل و پنج
سال از تناول گوشت ابا داشت و در این
امر برای حکمای متقدم میرفت چه آنان از
ذبح حیوان و تعذیب آن پرهیز می کردند. و
او از یازده سالگی بگفتن شعر آغاز کرد. و
وفات او در سال ۴۴۹ ق در معره بود.

(لغت نامه دهخدا ص ۶۳۵)

۱- آثار ابو العلاء (عربی):

قاهره، بتصحیح دکتر طه حسین، ۴۵ -
۱۹۴۸ م، سفر ۱ تا ص ۱۳۶۳، سفر ۲ تا ص
۶۶۳، سفر ۲ قسم ۲ تا ص ۹۴۵، سفر ۳ تا
ص ۱۴۰۸، سفر ۴ تا ص ۱۹۳۶، سفر ۲ قسم
۵ تا ص ۲۲۸۸.

۲- رساله الغفران (عربی):

۲ جلد، مصر، ۱۳۴۳ ق، سربى، رفقى،
۱۴۷ + ۹۶ ص.

۳- رساله المملکة (عربی):

مصر، ۱۳۴۴ ق، سربى، دمشق، ۱۹۴۴ م،
سربى، وزيرى، ۳۰۹ ص.

نحور در موطن خود فرا گرفت در سن بیست سال برای ادامه تحصیل بعتبات مهاجرت نمود. بعد از چندی در عراق طاعونی پدید آمد که همگی متفرق شدند و شیخ احمد نیز بموطن خود بازگشت. چون چندی در آنجا اقامت نمود امرش شهرت گرفت تا آنکه در ۱۲۱۲ ق، بعتبات رفت و در ۱۲۲۱ ق بایران مهاجرت کرده و در یزد مقیم شدو کم کم کارش بالا گرفت و معروفیت پیدا کرد و در داخله ایران مسافرتهایی نمود و دو مرتبه به حج رفت و در سفر دوم بین راه بغداد و شام کسالت پیدا کرد و در دو منزلای مدینه در ماه ذی القعدة ۱۲۴۱ ق وفات نمود و در بقیع مدفون گردید.

از اجازة اینکه سید بحر العلوم با او داده معلوم میشود بسیار فاضل و بین متأخرین در فقه فہم وجودت سابقه و کثرت معنویت و حسن

ابو غالب الرازی احمد بن محمد الشیبانی:

(۳۶۸ ق -)

ثقة جلیل شیخ مشایخ زمان خود و شاگرد کلینی. در جمادی الاول ۳۶۸ ق در گذشت و جنازه اش بنجف حمل و مدفون گردید.
(فوائد الرضویہ ص ۳۱)

۱- الرسالة الی ابنہ ابی طاهر الرازی فی ذکر آل اعین (عربی):

طهران، سنکی، رحلی، ضمن مجلد آخر بحار الانوار.

بمبئی. ۱۲۹۱ ق، سنکی، وزیر، ضمن کشکول شیخ یوسف بحرانی جلد اول از ص ۱۱۹ تا ص ۱۳۵.

سرگرد احمد احتسابیان:

(- معاصر)

۱- جغرافیای ایران مخصوص مدارس نظام:

طهران، ۱۳۱۸ ش، سربی، ۴۰۲ ص.
مشهد، سربی، ۳۹۶ ص.

طهران، ۱۳۱۱ ش، سربی، ۵۵۴ ص.

طهران، چاپ دوم، سربی، ۳۶۶ ص.

۲- جغرافیای ایران و کشورهای همجوار:

طهران، سربی، رقمی، ۲۲۳ ص.

۳- جغرافیای نظامی افغانستان و بلوچستان

وهند:

طهران، ۱۳۱۳ ش، سربی.

۴- حفظ الصحة نظامی:

طهران، ۱۳۰۹ ش، سربی، حیبی، ۷۱ ص.

شیخ احمد بن زین الدین احسانی:

(۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ق)

در احساء متولد شده و در پنجسالگی

از خواندن قرآن فارغ گردید و مقدمات

طریقه با اخلاص با اهل البیت بین الاقران ممتاز بوده

بعدها در تطبیق مطالب حکمیہ با ظواهر شرع عقایدی از او ظاهر شد که از طرف علماء نسبت بوی انصراف رای حاصل و پس از انعقاد چند جلسہ بالاخرہ بعنوان حج از بلاد ایران فراراً مهاجرت کرد . در باره او گفته اند آنکہ عبادتش نظر کنند مدح او نماید و آنکہ بعبارتش نظر افکنند قدح او نماید .

پروفسور برون در مقدمه نقطه الکاف راجع بشیخیه و اصول مذاہب آنان مفصلاً بحث کرده و در فرق غلاة کہ در جزئیات بایکدیگر اختلاف داشته اند و بقول شهرستانی صاحب ملل و نحل از چهار طریقه : (تناسخ ، تشبیه یا حلول ، رجعت ، بداء) بیرون نبوده اند شیخیه یعنی پیروان شیخ احمد را در جزء این طریقه (بداء) محسوب نموده و میرزا اہلیمحمد باب و رفیق او حاجی محمد کریمخان کرمانی هر دورا از این فرقه شیخیه شمرده و گفته است اصل و ریشہ بابیہ را باید در بین معتقدات طریقه شیخیه جستجو کرد و اصوا و عقاید آنها را باین طریق فہرست نموده است :

۱- ائمہ اثنی عشر مظاهر الہی و آرای نعمت و صفات الہی بوده اند .

۲- در فیبت امام دوازدهم تا موقع ظہور برای رفع حوائج مسلمین باید ہمیشہ یکنفر مؤمن «شیعہ کامل» کہ بلا واسطہ با امام غائب اتصال و رابطہ داشته واسطہ فیض وجود داشته باشد .

۳- معاد جسمانی وجود ندارد . فقط بعد از انحلال بدن عنصری جسم لطیف ہور قلیائی باقی میماند .

شیخیه بچهار رکن از اصول قائل هستند : (توحید ، نبوت ، امامت ، اعتقاد بشیعہ کامل) و باصل دوم (عدل) و پنجم (معاد) معترض هستند و در ہوض يك اصل دیگر (رکن رابع یعنی شیعہ کامل) بر اصول دین افزوده اند و شکی نیست کہ شیخ احمد احسائی و سید کاظم رشتی خلف او در نظر شیخیه (شیعہ کامل و واسطہ فیض) بوده اند .

ولی طوننی نکشید کہ دو مدعی برای این مقام یکی حاجی محمد کریمخان کرمانی رئیس شیخیه متأخرین گردید و دیگری میرزا علی محمد شیرازی کہ خود را (باب) خواند و مقصود و مفهوم از کلمہ باب تقریباً همان معنی بود کہ از شیعہ کامل ارادہ می شد . (مجله یادگار سال اول شماره ۴ ص ۳۰ - ۴۷ باختصار)

سایر مآخذ : روضات الجنات ص ۲۸۵ ، شرح منظومہ سبزواری حاشیہ ص ۵ ، تتمہ المنتہی ص ۶۰۳ .

۱- جوامع الکلم (عربی) :

(مشتمل بر ۹۲ رسالہ و ۱۲ فصیہ در مراثنی) .

جلد اول تبریز ، ۱۲۷۳ ق ، سنکی ، رحلی خط احمد بن محمد تبریزی خوشنویس ، بی شماره صفحہ .

جلد دوم تبریز ، ۱۲۷۶ ق ، سنکی ، رحلی ، خط عبد الحمید روضہ خوان ، ۳۲۴ ص

۲- الرسالة فی تزییف قولہم . بسیط الحقیقہ کل الاشیاء (عربی) :

تبریز ، سربی ، خشتی ، ۲ + ۶۸ + ۱۳۴ ص ، ضمن مجموعہ تسع الرسائل .

۳- شرح حکمة العرشیة (عربی) :

(۱۳۰۸ ق - معاصر)

در طهران متولد شده از فُریه ایراء لاریجان است، در ۱۳۲۷ ق در ژاندارمری شهر بانی داخل و از آنجا ژاندارمری شوستری و سوئدی منتقل و بعد بوزارت جنگ انتقال یافته و تا درجه سرهنگی ارتقاء پیدا نموده و در سال ۱۳۲۶ ش بازنشسته شده در دوره پنجم بوکالت مجلس از شیراز انتخاب گردیده. در سال ۱۳۲۴ ش مدیریت مجله اخگر را در طهران دارا شده است.

(مازندران ، ج ۲ ص ۱۱۱)

۱- اسرار خلقت (شعر):

طهران، ۱۳۱۶ ش، سربی، وزیر، درپاسه بیچون نامه، ۵۵۴ - ۱۱۸ - ۱۰۷ ص

۲- امثال (شعر):

طهران، ۱۳۱۸ ش، سربی، جیبی، ۱۲۰ - ۱۱۲ ص

۳- چراغ برق:

طهران، سربی،

۴- رهنمای قرائت قرآن در تجوید:

جاد اول، طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی،

وزیری، ۱۰۰ ص

۵- علم عروض:

طهران، سربی،

ملاصدراى شیرازی، ایران ۱۲۷۱ ق، سنکی.

رحلی ۵۵۰ ص.

تبریز ۱۲۷۹ ق، سنکی، وزیر، خط

میرزا علی خوشنویس، ۳۴۷ ص.

۴- شرح زیارت الجامعة الکبیره (عربی):

تبریز، ۱۲۷۶ ق، سنکی، رحلی، ۴۵۸ ص.

۵- شرح الفوائد (عربی):

تبریز، ۱۲۷۴ ق، سنکی.

۶- شرح المشاعر (عربی):

ملاصدراى شیرازی، تبریز، سنکی، وزیر،

قبل از سال ۱۲۸۵ ق بطبع رسیده است.

احمد احمدی:

(- معاصر)

فارغ التحصیل رشته شیمی تحصیلی ۲۵ -

۱۳۲۶ ش، در سال ۱۳۳۱ ش دبیر دبیرستان

شوکت بیرجند بوده است.

۱- زندگی و افکار و لتر:

مشهد، ۱۳۳۰ ش، سربی، رفعی، ۱۰۴ ص.

حکیم میرزا احمد اختر:

( )

۱- قرابادین سلطانی:

هند، ۱۸۹۳ م، سنکی.

سرهنگ احمد بن حاج ابراهیم آملی فرسیو

اخگر لاریجانی:

۶- علم قافیہ :

طهران، سربی، ۴۲ ص.

سید احمد بن شهاب الدین رضوی ادیب
پیشاوری
(۱۲۶۰-۱۳۴۹ ق)

مقدماترادرپیشاورآموخته پدروبنی اعمام
وخویشاوندانش در جنگی که میان ساکنین
سرحدات غربی هند باقوای دولتی واقع شد
بقتل رسیدند وی موفق شد از آن مهلکه
خود را بکابل برساند پس از سالی اقامت
در این شهر بنزنین و هرات و تربت جام و
مشهد سفر کرد و نزد فضلی زمان بتحصول
مشغول شد درسی سالکی مدت دو سال درس
ملا هادی سبزواری را درک نمود در سال
۱۳۰۰ ق بطهران مهاجرت کرد و تا آخر
عمر مجرد میزیست. در سوم صفر ۱۳۴۹
ق در طهران درگذشت و در امامزاده عبدالله
واقع در حضرت عبدالعظیمی مدفون گردید
(ادبیات معاصر تألیف رشید یاسمی ص ۱۱۱)
میرزا محمد خان فزونی در ضمن شرح حال

خود راجع بادیب پیشاوری از جمله مینویسد:
تبحر ایشان در ادبیات عربی و فارسی و
حافظه عجیب و فوق العاده اینکه از ایشان در
حفظ اشعار عرب مخصوصاً مشاهده کردم
فی الواقع باصطلاح تازه محیر العقول بود.
هر وقت در مجلسی که در يك شعر عربی
مثلاً صحبت میشد و هیچکس از اهل مجلس
نمیدانست آن شعر از کیست و در چه عصر
گفته شده ایشانرا میدیدم جمیع اشعار سابق
و لاحق آنرا باتمام قصیده و اسم شاعر و شرح
حال او و تاریخ وفات او و معنی شعر و غیره و غیره
همه را بلا تامل بیان میکردند. الخ
۱- دیوان شعر :

- طهران، ۱۳۱۲ ش، سربی، وزیري،
بتصحیح علی عبد الرسول، ۲۹۵+۲۴ ص
۲- (الف) بدیهیات اولیه :
۳- (ب) نقد حاضر در تصحیح دیوان ناصر:
طهران، ضمن دیوان ادیب پیشاوری بطبع
رسیده است.

شیخ احمد بن ملا حافظ عقیلی ادیب کرمانی
(۱۳۲۹ ق)

- پدرو پسر هر دواز ادباء و خطاطین یوده اند
ولکن پسر بر پدر برتری داشته است وی
در ۱۳۲۹ ق وفات یافت (الذریة ج ۹
ص ۶۵)
۱- سالار نامه (شعر)
(تاریخ ایران)
۲ جلد شیراز، ۱۳۱۶ ق، سنگی، رفعی،
خط علیرضا حسینی، ۱۵۵+۴۵۵ ص
سید احمد بن محمد رضا طباطبائی اردستانی
( )

۱- التجويد في قراءة كلام الله المجيد :

طهران ، ۱۲۸۲ ق ، سنگی ، جیبی ، بی
شماره صفحه .

احمد مشیری :

(- معاصر)

۱- اخلاق خانوادگی :

طهران ، سری .

۲- افسانه‌های سفر :

طهران ، سری ،

۳- رهنمای مادران :

سموئل اسمایلز، ترجمه ، طهران ، سری ،
جیبی ، ۲۸ ص .

ابواسحق احمد بن محمد ثعالبی نیشابوری :

(- ۴۲۷ ق)

حافظ واعظ و یگانه زمان خود در علم

تفسیر بوده . بسال ۴۲۸ ق درگذشت .

(شذرات الذهب ج ۳ ص ۲۳۰)

۱- عرائس التیجان فی قصص الالبیاء (عربی) :

به بی ، ۱۲۹۵ ق ، سنگی . وزیر ، ۶۱۷ .
مصر ، ۱۳۰۶ ق .

ثمیرالدین احمد :

( )

۱- گلبن اختر :

لکهنو ، ۱۳۱۴ ق ، سنگی ، وزیر ، ۲۲۹ ص .

میرزا احمد بن ابراهیم بن نعمت الله

اردکانی شیرازی :

(- بعد از ۱۲۳۵ ق)

اعلام الشیعه ج ۲ ص ۸۶ ، دانشمندان و

سخن سرانان فارس ج ۱ ص ۱۹۶ .
۱- النور البصائر فی حل مشکلات المشاعر
(عربی) :

ملاصدرای شیرازی . طهران ، ۱۳۱۵ ق ،

سنگی ، ۱۰۴ ص ، ضمن مشاعر ، طهران ،

بی تاریخ ، سنگی ، رفعی ، ۳۱۰ ق . چاپ

شیخ احمد شیرازی ، دره‌امش مشاعر .

سید احمد بن محمد الحسینی اردکانی :

( )

سید فقیه محدث حکیم فاضل ، هنگام ورود

شیخ احمد احسائی به یزد جمله علماء به

تعظیم شیخ پرداختند مگر سید احمد مذکور

(فوائد الرضویه ص ۱۳)

۱- شرح صلوات :

تبریز ، ۱۲۷۷ ق ، سنگی ، جیبی ، بی

شماره صفحه .

تبریز ، ۱۲۲۲ ق ، سنگی ، رفعی ، باهتمام

میرزا رضا پیشخدمت همایونی یکزار و

پانصد نسخه چاپ و مجاناً منتشر شده است

طهران ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، رفعی ، ۲۴۷

ص ، از طرف مظفرالدین شاه یک هزار نسخه

طبع و مجاناً منتشر شده است .

احمد اردوباری :

(- معاصر)

۱- بهداشت و تداوی روحی :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، خشتی ، ۱۲۶ ص .

۲- چگونه درست فکر کنیم یا منطق برای

همه :

ای . ا . مندر ، ترجمه ، اصفهان ، ۱۳۳۴

ش ، سری ، رفعی ، نیل ، ۲۱۱ ص

۳- راهنمای پرورش الدام :

۱- البوسیط فی الادب العربی و تاریخہ (عربی):

مصر، ۱۳۴۳ق، سربی، رقمی، ۲۵۹ص.

مصر، ۱۳۵۰ق، سربی، رقمی.

سید احمد افتخار کرمانی:

(- معاصر)

۱ - فروغ افکار ، منتخب رباعیات عرفا و

شعرا کرمان:

طهران، ۱۳۲۸ش، سربی، جیبی، ۲۴۷ص.

افضل الدین حمید الدین احمد ابن

ابی حامد کرمانی:

(- ۵۶۲ق)

موطنش بردسیر و کوبنان و در آن ولایت

بعلم و فضل و حکمت طبیعی نادره دوران

بود در ۵۵۸ق به یزد مهاجرت کرد. در

۵۶۲ق در گذشت.

(مجمع الفصحا ج ۱ ص ۹۴)

چون المضاف الی بدایع الازمان شامل

حوادث تاسنه ۶۱۲ق و عقد العلی نیز در

۵۸۴ق تألیف شده لذا تاریخ وفات او سال ۵۶۲

نباید درست باشد.

۱- تاریخ افضل یا بدایع الازمان فی وقایع

کرمان:

طهران، نشریه ۱۵ دانشگاه، ۱۳۲۶ش،

۱۱۸ص، باهتمام د کتر مهدی بیانی.

۲- عقد العلی للموقف الاعلی:

طهران، ۱۳۱۱ش، سربی، رقمی، باهتمام

علی محمد عامری، ۱۲۳ص.

طهران، ۱۲۹۳ق، سنگی، رقمی، خط عباسعلی

تفرشی، بی شماره صفحه.

۳- المضاف الی بدایع الازمان فی وقایع

کرمان:

طهران، ۱۳۳۶ش، سربی، رقمی، معرفت

۳۶ + ۱۶ ص.

۴- راهنمای زیبایی اندام:

طهران، معرفت، سربی، رقمی،

۵- روانشناسی تحلیلی:

کارل گوستاو یونگ، طهران، ۱۳۳۵ش،

سربی، وزیر، مصطفوی، ۵۱ص.

۶- فرهنگ روانپزشکی:

شیراز، ۱۳۳۷ش، سربی، رقمی، ۱۰۶ص.

۷- مسائل فلسفی:

برتراند راسل، ترجمه، طهران، ۱۳۳۹ش،

سربی، رقمی، ۱۸۷ص.

۸- مقدمه ای بر روانشناسی:

طهران، سربی، رقمی، نیل.

احمد بن تاج الدین حسن بن سیف الدین

استرآبادی:

( )

اعیان الشیعه ج ۷ ص ۴۸۱، الذریعه ج ۱

ص ۶.

۱- آثار احمدی در احوال نبی و ائمه:

تبریز، ۱۲۷۴ق، سنگی، رحلی، با تحفة-

المجالس.

سید احمد استرآبادی:

( )

۱- برکات احمدیه:

(استفتاء، سید محمد حسن کمال پوری در

موضوع کتاب یا علی مدد و ترجمه آن، قول-

الاسد).

لکهنو، ۱۳۲۰ق، سنگی.

الشیخ احمد الاسکندری:

(المدرس بدار العلوم - معاصر)

احمد اقتداری:

(- معاصر)

۱- فرهنگ لارستانی:

طهران، ۱۳۳۴ ش، نشریه فرهنگ ایران زمین
سربی، رقمی، ۲۹۶ + ۲۴ ص.

۲- لارستان کهن:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقمی، ۲۲۱ ص،

احمد بن رستم ملقب بفردوسی حسینی

متخلص بالهامی کرمانشاهی:

(۱۲۵۰ ق - ۱۳۲۵ ق)

مولدش فصبه تویسرکان و در اصفهان
تحصیل علوم نموده و در آنجا ساکن بوده و
دعای زبان او بمرثیه گوئی باز شد و دیوانی
در مرثی سرود و الا تحصیلاتی نداشته و
بدون مقدمه طبع شعر پیدا کرده است
(مقدمه دیوان)

۱- باغ فردوس، چهار خیابان (شعر):

کرمانشاهان، ۱۳۳۶ ق. سنگی، رحلی،
۶۸ ص.

کرمانشاهان، ۱۳۲۷ ش، سربی، رحلی،
۲۴۴ ص.

احمد امین زاده:

(- معاصر)

۱- پیشاهنگی و تاثیر آن در تربیت بدنی و

اخلاقی و فکری:

طهران، ۱۳۰۴ ش، سربی، رقمی، ۶۰ ص.

احمد امین الصنایع:

(- معاصر)

۱- حفظ الصحه:

طهران، ۱۳۱۶ ق، سنگی.

طهران، ۱۳۳۱ ش، سربی، وزیر، باهتمام
عباس اقبال آشتیانی، ۶۰ ص.

شمس الدین احمد بن اخی ناطور القونونی

مشهور بافلاکی:

(۶۴۹ - ۷۴۵ ق)

از شاگردان شیخ جلال الدین عارف نواده
جلال الدین محمد بلخی بوده و مؤلف مناقب-
العارفین در احوال جلال الدین بلخی و
فرزندان و جانشینان وی و مشایخ این طریقه
که بطریقه مولوی معروفست.
(مجله پارس بقلم سعید نفیسی، هدایة العارفین
اسماء المؤلفین ص ۱۰۹).

سایر مآخذ: کشف الظنون چاپ ترکیه ص
۱۸۴۲، تذکره خوشنویسان ص ۳۵، تاریخ
ادبیات برون ترجمه رشید یاسمی ص ۲۷
و ۳۱.

۱- مناقب العارفین و مراتب الکاشفین:

این کتاب بوسیله روهوس بزبان انگلیسی
ترجمه شده و در مقدمه منظومی که از دفتر
اول مثنوی رومی نموده و در سلسله کتب
شرقی تروبر در ۱۸۸۱ م انتشار یافته
مندرج است.

۲ جلد، پاریس ۱۸ - ۱۹۲۲ م، سربی،
باهتمام لرو.

ایضاً بوسیله کلیمان هوارت فرانسوی بنام
عرفا و درویشان اهل سماع، مطالعه در تذکره
عرفای اسلام.

آکره، ۱۸۹۷ م، سنگی، وزیر، ۳۹۵ ص،
جلد اول، آنقره، ۱۹۵۹ م، سربی، وزیر،
۵۷۳ + ۲۶ ص.

از اکابر ادبای اسلام و در نظم و نثر عربی و در فصاحت و بلاغت بی نظیر و در فوه حافظه از اعجاب دوران بوده است . قصیده پنجاه بیتی را یکمرتبه شنیدن حفظ مینمود و از اول تا آخر بدون تغییر حرفی پس میداد . چهار پنج ورق از هر کتابی را با یکمرتبه قرائت بخاطر میسپرد و عیناً تقریر میکرد . بسال ۳۸۰ ق همدانرا ترك گفت و نزد ابن فارس و صاحب بن عباد بكسب فضائل پرداخت پس از آن بجرجان و نیشابور و سجستان و غزنین بگردش پرداخت و در شهر هرات مقیم گردید .

در ۳۹۸ ق در هرات بدرود زندگانی گفت . (ریحانة الادب ج ۱ ص ۱۵۱ ، فهرست سپهسالار ، ج ۲ ص ۸۵)

۱- الرسائل (عربی):

مصر ، ۱۲۹۱ ق ، سربى ، وزیرى ، ۵۷۱ ص .
مصر ، ۱۳۰۴ ق ، سربى ، بی شماره صفحه ،
ضمن خزانه الادب .
طهران ، سنگى ، رفقى ، ۲۴۰ ص .

استانبول ، سربى .

۲- المقامات (عربی):

مدارس ، ۱۹۱۳ م ، با ترجمه انگلیسی ، سربى ،
بیروت ، ۱۸۸۹ م ، و ۱۸۹۵ م و ۱۹۲۴ م ،
سربى .

بمبئی ، ۱۳۲۱ ق ، سربى ، رفقى ، ۱۰۲ ص .
بمبئی ، ۱۳۰۴ ، سنگى ، وزیرى ، ۵۸ ص .
لكهنو ، ۱۲۹۳ ق ، سنگى ، رفقى ، ۱۳۵ ص .
طهران ، ۱۲۹۶ ق ، سنگى ، رفقى ، باهتمام
محمد تقى شريف بن ملا محمد امين و امظ
شیرازی ، ۱۱۴ ص .

میر احمد ایروانلو:

(- معاصر)

۱- کشف عجیب (رمان):

طهران ، سربى .

احمد بن نجف قلی ایروانی بهجة الممالك:

( )

۱- تحفة القارئین:

طهران ، ۱۳۲۸ ق ، سنگى ، رفقى ، ۲۷ ص .

احمد مشهور به میرزا آقا تبریزی باغمیشه:

(- معاصر)

۱- الدر المنضود فی شرح زیارت العاشور:

تبریز ، ۱۳۳۰ ق ، سربى ، رفقى ، ۲۵۵ ص .

احمد بن صالح البحرانی الدرازی:

(- ۱۱۲۴ ق)

عالم فاضل زاهد ورع متقی بچهرم شیراز مهاجرت کرد و در آنجا بنشر احکام مشغول گردید . در لؤلؤة البحرین است که وی در امر بمعروف و نهی از منکر و پذیرائی از غرباء و واردین بخصوص اهل بحرین بی اختیار بوده اصل و از قریه دراز است . در ماه صفر ۱۱۲۴ ق ، در گذشت .

(فوائد الرضویه ۱۸ ص)

۱- خیرة الطیر در استخاره (عربی):

بمبئی ، ۱۲۹۱ ق ، وزیرى ، ضمن جلد اول
كشدول بحرانی ص ۳۴۵ ، ضمن مجمع الانوار
در سال ۱۳۴۳ ق بطبع رسیده است .

بدیع الزمان ابوالفضل احمد بن حسین

همدانی:

(۳۵۸ - ۳۹۸ ق)

احمد بدیع:

(- معاصر)

۱- سخنرانی اجتماعی:

طهران، سربی، رقی، ۳۰ ص.

احمد براتلو:

(- معاصر)

۱- سخنرانیهای هفتگی:

طهران، سربی، رقی، ۳۰ ص.

دکتر احمد بر از جانی:

(- معاصر)

رئیس اداره بهداری بر از جان.

۱- فاطمی:

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رقی، ۸۸ ص.

ابو جعفر احمد بن محمد بن خالد برقی قمی:

(- ۲۷۴ ق)

شیخ اجل اقدم از ثقات علماء و اصحاب امامیه و در (برقه رود) قم ساکن بوده و چون از ضعف روایت میکرد و بر مراسیل اعتماد نداشت قمیین طعن بر او نمودند و شیخ ثقه جلیل ابو جعفر احمد بن محمد بن عیسی که شیخ و رئیس و فقیه قم بود او را از قم بیرون کرد ولیکن بعد از آن او را بقم برگردانید و از او معذرت خواست. در سنه ۲۷۴ ق وفات یافت. در دارالسلام مدفون گردید و در کلمه طیبیه از علامه نقل شده که برقی عصر امام حسن - سگری ع و غیبت صغری را درک نموده است (فوائد الرضویه ص ۲۹)

۱- المحاسن (عربی):

طهران، ۱۳۷۰ ق، سربی، وزیری، بتصحیح

سید جلال الدین محدث، ۶۵۲ ص.

۴- العلل والمحاسن (عربی):

طهران، ۱۳۲۷ ق، سنگی.

احمد بریمانی مازندرانی:

(۱۲۸۴ ش - معاصر)

در ساری متولد شده پس از تحصیلات مقدماتی و متوسطه در ساری و اشتغال مدت شش سال بمعلمی در دبستان و دبیرستانهای آنجا ضمناً بتحصیل مقدمات عربی و روسی میپرداخت. در سال ۱۳۰۷ ش بهزینة شرکت شیلات جهة صنعت ماهی بروسیه عزیمت نمود و تا سال ۱۳۱۲ ش در مدارس آنجا بتحصیل در این رشته اشتغال داشت در مراجعت در قسمت شیلات بکار اشتغال یافت.

(مازندران ج ۲ ص ۱۶۵)

۱- دریای خزر یا دریای مازندران:

طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، رقی، ۱۶۸ ص

احمد بطحانی:

(- معاصر)

۱- سیاه مبارز:

آن تری وایت، ترجمه، طهران، ۱۳۳۹ ش،

سربی، رقی، گردونه تاریخ، ۱۹۱ ص.

۴- نخستین روزهای جهان:

ایمزوروزوایلر، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش
سربی، وزیر، ۴۸ ص.

۳- نخستین مردم جهان:

جرالدایمزوروزوایلر، ترجمه، طهران،
۱۳۳۷ ش، سربی، وزیر، مجله سخن،
۴۸ ص.

احمد بن یحیی بلاذری:

(۲۷۹ - ق)

عالم فاضل کاتب شاعر مورخ مترجم
زبان فارسی بزبان عربی، در بغداد نشو و نما
کرده در سال ۲۷۹ ق در بیمارستان بغداد
در گذشت.

(ریحانة الادب ج ۱ ص ۱۷۱)

۱- فتوح البلدان (عربی):

مصر، ۱۳۵۰ ق، سربی، وزیر، ۶۰ ص.

احمد بنی آدم:

(- معاصر)

۱- تربیت چشم، روش آموختن نقاشی:

طهران، ۱۳۱۶ ش، سربی، رفعی، ۱۰۰ ص.

ابو جعفر احمد بن علی مقرئ بیهقی سبز واری

مشهور به ابو جعفر ك:

(حدود ۴۷۰ ق - ۵۴۴ ق)

نحوی لغوی مفسر فارسی و از پیشوایان
فنون مذکور و در هریک دارای تصانیف
نافع و پیوسته منزوی و جزاوقات نماز از
منزل بیرون نمیرفت و در ۵۴۴ در نیشابور
وفات یافت.

(ریحانة الادب ج ۱ ص ۱۷۷)

۱- تاج المصادر فی اللغة (عربی):

جلداول، بمبئی، ۱۳۰۲ ق، سنکی، باهتمام
ملك الكتاب شیرازی، ۲۲۶ ص.
طهران، ۱۳۰۷ ق، سنکی.
لکهنو، سنکی.

شرف الدین ابوالعباس شیخ احمد ابن

علی قرشی بونی:

(۶۲۲ - ق)

عالم فاضل و در علم حروف و جفر ماهر
بود.

(ریحانة الادب ج ۱ ص ۱۷۹ ص)

۱- شمس المعارف و لطائف العوارف فی اسماء
الله و خواصه (عربی):

مصر، سربی.

هند.

۲- منبع اصول الحکمة:

(فی علم الحروف و الدعوات)

۱- الاصول و الضوابط المحکمة ۲- بغیة -

المشتاق فی معرفة وضع الاوقاف ۳- شرح -

البرهية المعروف بشرح العهد القديم .

۴- شرح انجل جلوتیة الکبری.

مصر، بی تاریخ، سربی، وزیر، چاپ پنجم،

۳۲۴ ص.

سلطان احمد بهار مست:

(- معاصر)

شاگرد اول صف پیاده مدرسه صاحب
منصبان، در ظرف چهار سال تحصیلات شش -
ساله متوسطه و دوره عالی نظام رتبه شاگرد
اولی را بین هم دوره های خود احراز نموده و
در ۱۳۰۷ ش باخذ دیپلم متوسطه نظام و

(۱۳۵۱ق)

عالم فقیه در نجف و کربلا تحصیل نموده و از شیخ زین العابدین مازندرانی و فاضل ایروانی و غیرهما اجازه دارد. در محرم ۱۳۵۱ق درگذشت.

(نقباء البشر ج ۱ ص ۹۱)

۱- اعلان الاعلام فی لآلی الاحمدیة و ایضاح المرام (عربی):

طهران، ۱۳۶۳ق، سربی، رفعی، باهته-ام صدر الدین بن محمد رضا همدانی، ۳۲ + ۴۷ص.

۲- معین الوارثین (مجدول):

طهران، ۱۳۰۹ق، سنکی، رفعی، ۱۴۰ص بادررا المنثور در یک جلد.

دکتر احمد هفروز:

( )

۱- هندسة دیفرانسیال:

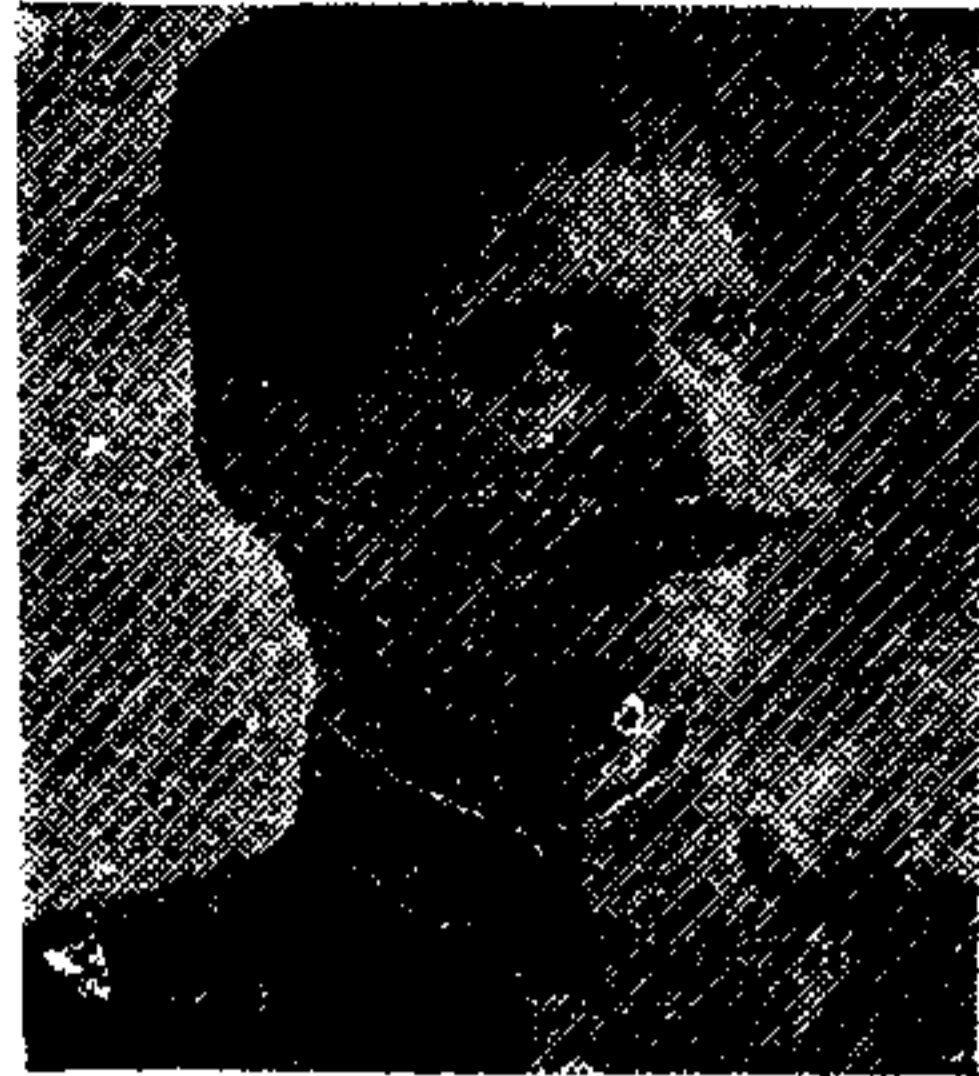
طهران. نشریة ۲۴۷ دانشگاه، سربی، وزیر، ۲۸۲ص.

احمد بهمنش:

(- معاصر)

معلم تاریخ دانشکده ادبیات

رتبه نایب دومی مفتخر شد.

(سالنامه پارس سال ۱۰)

۱- استعمال توپخانه در جنگ:

ترجمه بمشارکت سلطان هدایت، طهران، نشریة نظام، سربی.

۲- بیژن و منیژه (شعر):

طهران، ۱۳۲۱ش، سربی، ۳۰ص.

طهران، ۱۳۲۶ش، سربی، ۳۳ص.

۳- جغرافیای نظامی ایران:

قسمت اول، طهران، ۱۳۰۹ش، سربی، خشتی، ۸۱ص.

۴- دوره توپخانه:

طهران، ۱۳۰۸ش، سربی، خشتی، ۳۳۴ص.

طهران، ۱۳۰۹ش، چاپ دوم، سربی، خشتی، ۳۶۴ص.

۴- فرماندهی خداوند جنگ سپهبد فردوسی (شعر):

جلداول، طهران، ۱۳۱۳ش، سربی، رفعی، ۳۰۶ص.

سید احمد بن محمد باقر موسوی بهبهانی

حائری:

ریاضیات مخصوصاً متبحر بوده. بهمنیار در جوانی تحصیلات عربی و فارسی را با تمام رسانیده و از سی و چهار سالگی در کرمان بتدریس مشغول و مدرسه اتحادیه را در شهر (بم) و مدرسه سعادت را در کرمان تأسیس نمود و سپس در مدرسه مبلغین انگلیسی آن زبان را فرا گرفت و در هنگام انقلاب مشروطه روزنامه دهقانرا در کرمان انتشار داد. در موقع جنگ بین‌المللی اول از طرف انگلیسها بشیراز تبعید و بعد از یکسال بطهران رفته و روزنامه فکر آزاد را که قبلاً در مشهد تأسیس نموده بود انتشار داد. مدت زمانی در وزارت مالیه و معارف و عدلیه سمت استخدام یافت و بعد بسمت استادی دانشگاه منصوب شد. در ۱۲ آبان ۱۳۳۴ ش در گذشت و جسدش بکربلا حمل و در آنجا مدفون گردید.

ماخذ: سخنوران ایران در عصر حاضر، تاریخ جراید و مجلات ج ۲ ص ۳۰۹، مجله یغما سال ۸ شماره ۸، سخنوران نامی معاصر ج ۲ ص ۱۰۵، نشر فارسی معاصر ص ۲۷.

۱- تاجر ونیسی:

شکسپیر، ترجمه، طهران، ۱۳۱۶ ش، سربى، رفعی، خاور، ۴۷ ص.

۲- تحفة احمدیه در شرح الفیه:

طهران، ۱۳۳۰ ق.

۳- شرح حال صاحب بن عباد:

طهران.

۴- صرف و نحو قرآنی (عربی):

طهران، سال اول دبیرستان، ۱۳۲۴ ش، ۱۱۳ ص.

طهران، سال دوم دبیرستان، ۱۳۲۴ ش، ۲۰۵ ص.

۱- تاریخ اروپا، قرون وسطی و آغاز قرن جدید:

طهران، ۱۳۱۷ ش، سربى.

۲- تاریخ مصر قدیم:

۲ جلد، طهران، نشریه ۱۴۷ و ۱۷۹ دانشگاه، ۱۳۳۲ ش، سربى، وزیرى، ۴۸۳ ص.

۲ جلد، چاپ دوم، طهران نشریه ۳۸۷ و ۴۰۱ دانشگاه، ۱۳۳۶ ش، سربى، وزیرى، ۲۷۳ + ۲۵۵ ص.

۳- تاریخ ملل قدیم آسیای غربی:

طهران، نشریه ۶۱۵ دانشگاه، ۱۳۳۹ ش، سربى، وزیرى.

طهران، نشریه ۲۳۹ دانشگاه، ۱۳۳۳ ش، سربى، وزیرى، ۳۵۴ ص.

۴- تاریخ یونان قدیم:

طهران، نشریه ۵۶۵ دانشگاه، ۱۳۳۸ ش، سربى، وزیرى، ۳۸۶ + ۸۴ ص.

۵- مسأله شرق:

طهران، ۱۳۳۵ ش، رفعی، ۳۵۲ ص.

احمد بن محمد علی کرمانی دهقان بهمنیار:

(۱۳۰۱ ق - ۱۳۳۴ ش)

در کرمان تولد یافته اجدادی وی زردشتی بوده اند. پدرش از علمای شیخیه کرمان و در

۵- منتخب اسرار التوحید:

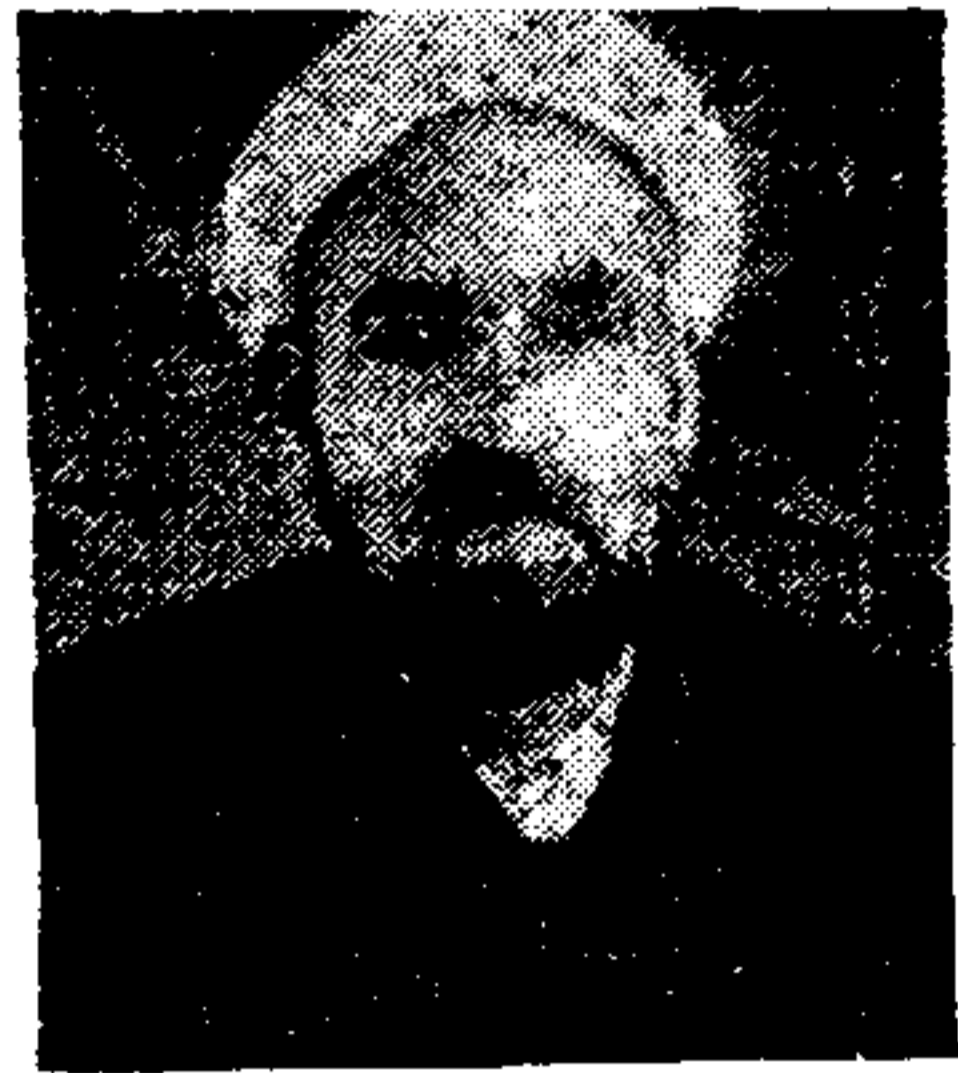
طهران، ۱۳۲۰ ش، سری، رفعی، ۱۰۲ ص.

۶- هدیه شرق ایران بشرف قیام ملی خراسان:

مشهد، ۱۳۰۰ ش، سری، جیبی، ۱۳ ص.

بیان الواعظین شیخ احمد بن ملاحسن بیان

اصفہانی:

(۱۳۱۴ق - ۱۳۷۱ق)

در نوزده سالگی از علوم مقدماتی فارغ و
بتحصیل فقه و اصول پرداخته و تا ۱۳۳۵ق
بتحصیلات خود ادامه داده و پس از آن برای
امرار معاش بمنبر رفته و تا آخر عمر باینکار
مشغول بوده و از بعضی علماء برای تحدیث
احادیث و روایت اخبار مجاز گردیده . در
۱۳۷۱ق در گذشت.

(خلدبرین ص ۲۳۰، نقباء البشر ص ۴۶۱،
رجال اصفهان ص ۱۴۴).

تاریخ گویندگان اسلام یا خلدبرین در احوال
خطباء و واعظین :

جلد اول، طهران، ۱۳۶۷ق، سری، رفعی،
۲۹۰ ص.

۲- الجوهر المقصود فی اثبات الرجعة الموعود:

طهران.

احمد بیرشک:

(۱۲۸۵ ش - معاصر)

لیسانسیه ریاضی از دارالمعلمین عالی
طهران و گواهی نامه از مؤسسه تعلیم و تربیت
دانشگاه لندن. دبیر دبیرستانهای ساری و
مشهد و طهران از ۱۳۱۲ تا ۱۳۱۸ ش.
رئیس دائره استخدام شهرستانها در کارگزینی
وزارت فرهنگ. رئیس کارگزینی دانشگاه،
معلم ریاضیات شعبه معماری دانشکده
هنرهای زیبا، دبیر دبیرستانهای هدف.

(نخستین سالنامه فرهنگی هدف ص ۳۲)

۱- پرسش و پاسخ از کتاب دانش:

ترجمه از انگلیسی به مشارکت دکتر
هادی خراسانی، طهران، ۱۳۳۵ ش، سری،
رفعی، ۲۸۸ ص.

۱- جدوهای لکار اتم:

بمشارکت انواری، طهران، برای دبیرستانها
و دانشکده، ۱۳۲۱ ش، سری، ۲۰۵ ص
طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، جیبی، ۲۳۹ ص

۲- جهان و الشتین:

لینکن بارنت، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴
ش، سری، رفعی، ۱۳۹ ص.

۳- حساب برای دوره متوسطه:

طهران، بی تاریخ، سری، رفعی، ۱۷۶ ص.

۴- سرگذشت علم:

جرج سارتن، طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی،

رقعی، ۳۷۲ ص.

۵- سلطنت قباد و ظهور مزدک:

گرسٹین سن، ترجمہ بمشارکت نصر اللہ

فلسفی، طهران، ۱۳۱۰ ش، سربی، خاور،

۱۲۸ ص.

۶- علم قدیم و تمدن جدید:

جرج سارتن، طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی،

رقعی، ۲۰۳ ص.

۷- مثلثات:

طهران برای سال چهارم دبیرستانها،

۱۳۲۸ ش، سربی، ۷۲ ص.

۸- میراث ایران:

تألیف سیزده تن از خاورشناسان انگلیس،

ترجمہ احمد بیرشک، دکتر بهاء الدین پازار-

کاد، عزیز اللہ حاتمی، محمد سعیدی، دکتر

موسی صدیق، دکتر محمد معین، طهران،

بنگاہ ترجمہ و نشر کتاب، ۱۳۳۷ ش، سربی،

وزیری، ۶۰۱ ص.

۹- والترشناس:

ہویاسان، ترجمہ، طهران، سربی،

۱۰- هندسہ ترسیمی:

طهران، نشریہ شماره ۵۱ دانشگاہ، ۱۳۲۸

ش، سربی، وزیری، ۳۴۳ ص.

۱- هندسہ سطحیہ:

طهران، برای سال اول و دوم دبیرستانها،

سربی، ۲۲۴ ص.

طهران، برای سال چهارم دبیرستانها، ۱۳۱۸

ش، سربی، ۹۱ ص.

۱۲- هندسہ فضائی:

طهران، برای سال سوم دبیرستانها، سربی،

۱۱۹ ص.

ابوبکر احمد بن الحسین بیہقی نیشابوری

خسر و جردی:

(۳۸۴-۴۵۸ ق)

حافظ و محدث و فقیہ شافعی از کبار

اصحاب حاکم ابی عبد اللہ بن بیع در حدیث و

شاگرد ابوالفتح ناه ربین محمد عمری مروزی

در فقه، او در طلب حدیث بیشتر از اصقاع

مسلمانی را بہ پیمود و در آخرت بدعت اہل

نیشابور در نیشابور متوطن گشت و ہم بدانجا

در گذشت مولداو بخسر و کرد است.

(لغت نامہ دہخدا ص ۳۷۸)

۱- احکام القرآن (عربی):

ابو عبد اللہ محمد بن ادزین الشافعی،

کرد آورنده بیہقی، جلد دوم، مصر، ۱۳۷۱ ق،

سربی، وزیری، ۲۴۵ ص.

۲- الہین الکبری (عربی):

۱۰ جلد، حیدرآباد دکن، ۴- ۱۳۵۵ ق،

سربی، وزیری، ۵۱۵+۵۶۸+۴۹۲

+ ۴۱۱+۴۳۴+۵۷۰+۴۰۱+۴۲۰

۴۰۷ ص.

دکتر احمد پارسا:

(۱۲۸۶ ش - معاصر)

احمد پرستو:

(- معاصر)

۱- راهنمای آزمایش:

طهران، ۱۳۲۸ ش، سربی.

احمد بن ابوالحسن پژوه شیرازی

مبشر همایون:

(۱۳۰۴ ق - معاصر)

در شیراز متولد شده. مقدمات را آموخته و زبان انگلیسی آشناسد و چندی نیز به تحصیل علوم ادبی پرداخت آنگاه سفری به هند و مصر کرد و از راه استانبول و قفقاز بایران بازگشت. در ۱۲۹۰ ش به خدمت وزارت پست و تلگراف درآمد و همواره مشاغل زیر گردید:

مأمور بندرانزلی، مأمور پست شیراز، رئیس پست بندرعباس، خوزستان و تبریز و اصفهان (دانشمندان و سخن سرايان فارس ج ۱ ص

۵۹۱)

۱- انقلاب ایران:

برفورد برون، ترجمه، طهران، ۱۳۲۹ ش،

در تفرش متولد شده پس از خاتمه تحصیلات متوسطه و عالی (دارالمعلمین مرکزی و دارالمعلمین عالی) در طهران و اخذ لیسانس در علوم طبیعی از دانشسرای عالی باروپی - عزیمت و در دانشگان پواتیه مشغول تحصیل شد و باخذ درجه دکتری در علوم طبیعی بافید بسیار عالی موفق گردید.

در ۱۳۱۴ ش بسمت دانشیاری علوم طبیعی در دانشسرای عالی انتخاب شد. و اکنون استاد دانشگاه است.

(سالنامه دانشگاه تحصیلی ۳۴ - ۱۳۳۵

ش، ص ۳۲۹).

۱- اندام شناسی گیاهان:

طهران، نشریه شماره ۱۵۱ دانشگاه، ۱۳۳۱

ش، سربی، وزیر، ۱۶۵ + ۵۶۰ ص.

۲- تیره شناسی:

۳ جلد، طهران، نشریه شماره ۲۵۵ و ۲۸۱ و

۳۷۳ دانشگاه، ۱۳۳۴-۱۳۳۶ ش، سربی،

وزیر، ۳۳۲ + ۲۴۸ + ۰۰۰ ص.

۳- دارو نامه:

طهران، بی تاریخ، سربی، ۳۳۳ ص.

۴- فلور ایران:

جلد هفتم، طهران، نشریه ۵۰۴ دانشگاه،

۱۳۳۷ ش، سربی، وزیر.

طهران، نشریه ۶۱۳ دانشگاه، ۱۳۳۹ ش،

سربی، وزیر.

۵- گیاهان شمال ایران:

۲ جلد، طهران، ۱۳۱۸-۱۷، سربی، رقمی،

۳۲۵ + ۳۵۱ ص.

۶- نباتات ایران:

جلد هفتم، طهران، نشریه ۵۰۴ دانشگاه،

۱۳۳۷ ش، سربی، وزیر، ۳۲۵ ص.

۱- تاریخ بریتانیای کبیر:

ترجمه، تبریز، سربی.

۲- تاریخ روابط ایران در روسیه در نیمه اول قرن نوزدهم:

تبریز، ۱۳۳۷ ش، سربی، وزیری، ۱۷۶ ص.

۳- راز پیروزی انگلوساکسونها:

کوئیز آلاتینی، ترجمه، طهران، سربی،
رقعی، ۶۴ ص.

۴- مذهب بزرگ:

امانول ارژتر، ترجمه، طهران شماره ۲۰
مجموعه چه میدانم، سربی، رقی، ۱۳۲ ص.

شیخ احمد تفرشی:

( )

۱- تحفة الاحمدیه منتخب ادعیه:

طهران.

سید احمد بن محمد حسین شریف تنکابنی:

( )

از حکیمباشیان حضور فتحعلی شاه قاجار

سربی، وزیری، ۴۹۶ ص + ۹۰ کراور.
۲- دو نامه در پرسش و پاسخ:

طهران، ۱۳۵ ش، سربی، رقی، ۳۰ ص.

سرتیپ احمد پیروزی:

(۱۲۸۸ ش - معاصر)

در ۱۲۸۸ شمسی تولد یافته در مهر
۱۳۰۹ و ارد خدمت نظام شده دوره دانشکده
افسری و دوره دوساله دانشکاه را بپایان
رسانیده در مهر ۱۳۳۳ ش بدرجه سرتیپی
ارتقاء یافته است.

(سالنامه کشور ایران سال ۱۲ ص ۳۴۰)
۱- راهنمای پیاده نظام در اردوگاهها و
در جنگ:

طهران، ۱۳۱۴ ش، سربی.

دکتر احمد قاجری بخش فرزند محمد حسن

سالار همایون:

(۱۲۹۵ ش - معاصر)

دکتر تاریخ از دانشکده ادبیات پاریس.
استاد کرسی دانشکده ادبیات تبریز.

بوده و در فنون فرائد بخصوص طب حذافتی کامل داشته، از جانب پدر بشیخزاهد کیلانی و از طرف مادر بحکیم مؤمن فنکابنی میرسد. میرزا حبیب الله مجد الاطباء و میرزا نصرالله شمس الاطباء از معارف اطباء طهران فرزندان او میباشند.

(مطرح الانظار ص ۱۸۰)

۱- الف) مطلب السئوال:

۲- ب) رساله اسهالیه:

۳- ج) برء الساعه:

محمد بن زکریای رازی، ترجمه.

طهران، ۱۲۹۷ ق، سنگی، خشتی، ۲۳۱ ص.

با اهتمام سید محمد طبیب فرزند صاحب ترجمه،

تهران، ۱۳۰۴ ق، و ۱۳۱۷ ق. سنگی.

طهران، (برء الساعه) ۱۳۲۶ ش، سربی،

جیبی، ۴۷ ص.

اصفهان، (برء الساعه) ۱۳۳۳ ش، سربی،

جیبی، ۸۰ ص.

هند. (برء الساعه) ۱۸۸۰ م؛ سنگی، رحلی،

۲۳۱ + ۱۹۸ ص.

احمد تو کلی:

(- معاصر)

لیسانسیه دانشکده حقوق.

۱- افغانستان یا روابط سیاسی ایران با افغانستان:

طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی، رقی، ۱۳۵ ص.

۳- تشریفات دیپلماتیک:

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقی، ۹۷ +

۳۷ ص.

۳- جمهوریت افلاطون:

ترجمه، طهران، سربی، رقی، ۱۶۲ ص.

۴- دیپلماسی:

سرها رولد نیکلسن، ترجمه طهران، ۱۳۳۵

ش، سربی، رقی، ۱۲۳ ص.

۵- سیر تطور اجتماعی انگلستان:

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقی، ۸۲ ص.

۶- نامه های سیاسی سفیر بریتانیا (یا پایة

سیاست انگلستان در ایران:

ترجمه مراسلات سر جان ملک، طهران،

۱۳۳۷ ش، سربی، رقی، ۵۳ ص.

۷- نظریه بارژانتین:

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقی، ۵۷ ص.

و احمد تیمور پاشا:

(- معاصر)

۱- فهرس الخزانة التیموریة (عربی):

۴ جلد، قاهره، ۶۷ - ۱۳۶۹ ق، سربی،

وزیری، ۳۰۱ + ۴۴۶ + ۳۲۰ + ۱۹۰ ص.

۲- الیزیدیة و منشأ نحلتهم (عربی):

مصر، ۱۳۵۲ ق، سربی.

احمد ثابت قدم حقیقی:

(۱۲۸۹ ش - معاصر)

لیسانسیه دانشکده علوم و دانشسرای عالی

در سال ۱۳۱۲ ش. معاون دارالفنون در سال
۱۳۳۵ ش.

۱- زمین شناسی و تکامل موجودات زنده:

طهران، برای سال ششم طبیعی، ۱۳۳۲ ش،
سربی، رقی، ۲۱۵ ص.

الشیخ فخرالدین احمد بن حسن جاربردی:
(۷۴۶ ق)

در تبریز مقیم بوده. فاضل، دین خیر و قور
مواظب در علم. در رمضان ۷۴۶ ق در تبریز
در گذشت.

(بنیة الوعاة، ص ۱۲۱)

۱- شرح الشافیة:

ابن حاجب، طهران، ۱۲۷۰ ق، و ۱۲۸۰ ق
سنکی.

طهران، ۱۲۷۱ ق، سنکی، خشتی، بی شماره
صفحه.

لکهنو، ۱۲۷۱ ق، سنکی.

شیخ الاسلام ابو نصر شیخ احمد بن ابوالحسن
نامقی جامی ژنده پیل احمد جام:

(۴۴۱-۵۳۶ ق)

از بزرگان مشایخ ایران و در فریة نامق
از توابع تربت جام ولادت یافت و در بیست و
دو سالگی در کسوت تصوف در آمد و بارشاد
مردم پرداخت و در ۵۳۶ ق در همان دیار
خود در گذشت.

(مجله پارس بقلم سعید نفیسی)

سایر مآخذ: مجمع الفصحاء ج ۱ ص ۶۸ ،
مرآت البلدان ج ۴ ص ۹۲، نفحات الانس ص
۲۲۷، خزینة الاصفیاء ج ۲ ص ۳۴۳، مجالس
المؤمنین ص ۲۷۱، لغت نامه دهخدا ص

۱۲۸۸.

۱- دیوان شعر:

لکهنو، ۱۸۸۳ م، سربی، رقی، ۱۹۶ ص.

کانپور، ۱۸۸۱ م، سنکی، وزیر، ۱۹۶ ص.

کانپور، چاپ سوم، ۱۸۹۸ م، سنکی، رقی،

۱۹۶ ص.

کانپور، ۱۸۷۹ م. سنکی، وزیر، ۱۹۶ ص.

کانپور، چاپ پنجم، ۱۹۲۳ م، سنکی، وزیر،

۱۹۶ ص.

۲- رسائل:

شیراز، ۱۳۲۷ ش، سربی، رقی، ۲۵۲ ص.

ضمن تذکره کججی.

۳- قصه احمد جام ، ورقه و گل شاه ، چهار

پری :

لاهور، ۱۸۹۶ م ، سنکی، وزیر، ۱۲۸ ص

لاهور ، ۱۸۹۵ م ، سنکی، وزیر ، ۸۸

ص .

لاهور ، ۱۹۰۴ م، سنکی، وزیر، ۸۸ ص.

دهلی، ۱۳۰۶ ق، سنکی، وزیر، ۱۲۷

ص .

احمد جامی

(- معاصر)

۱- سبز پری :

طهران ، سربی، رقی، ۹۴ ص .

شیخ احمد بن اسمعیل جزایری نجفی:

(- ۱۱۵۰ ق)

فاضل محقق مدقق در حدود ۱۱۵۰ ق وفات

یافت، شیخ یوسف بحرانی بیک واسطه از او

روایت میکنند (فوائد الرضویه ص ۱۴).

سایر مآخذ: اعیان الشیعه ج ۷ ص ۴۱۹ ،

تتمة المنتهی ص ۳۰ و ۵۹۶، ریحانة الادب

۴- گلدستہ فارسی:

اللہ آباد، ۱۹۱۸ م، سنگی، ۱۲ + ۲۵۲ ص

احمد جواہری بروجرودی:

(- معاصر)

در سال ۱۳۰۶ ش مجلہ کوکب درخشان را
در کرمانشاہان تاسیس نموده است .

۱- حدیث سلسلہ الذهب :

ترجمہ . کرمانشاہان ، سربی ، چاپخانہ
سعادت .

۲- حقوق بشر :

کرمانشاہان، ۱۳۲۷ ش ، سربی ، ۳۳ ص.

۳- لوح حضرت فاطمہ زہرا :

ترجمہ ، کرمانشاہان ، ۱۳۲۱ ش ، سربی ،
۱۶ ص.

احمد حسابی

(- معاصر)

۱- مجاہد بزرگ و اغلی :

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربی ، رفعی ، ۳۶ ص.

احمد حسامی

( )

استاد دانشکدہ فنی

۱- برآورد ساختمانہا :

طهران ۱۳۲۱ ش ، سربی .

۲- راهسازی :

دفتر دوم روسازی ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ،

سربی ، وزیری ، ۲۱۶ ص.

احمد حسین زادہ کتابی خراسانی :

(- معاصر)

۱- انہار ہدایت (شعر) :

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سربی ، جیبی ، ۳۱

ج ۲ ص ۴۲۱ .

۱- فلائد الدر فی بیان آیات الاحکام باللائر
(عربی) :

طهران ، ۱۳۲۷ ق ، سنگی ، رفعی ، ۳۸۴ ص.

سید احمد بن جعفر جزائری شوشتری نجفی :

(۱۳۰۷ ق - ۱۳۶۴ ق)

مقدماترا در شوشتر فرا گرفت و پس از آن

بنجف مهاجرت کرد و سطوح را نزد فضلاء

آنجا خواند بعد بدرس میرزا محمد حسین

نائینی و ضیاء الدین عراقی و سید ابوالحسن

اصفہانی حاضر شد و تقریرات آنرا در

فقہ و اصول برشتہ تحریر در آورد پس از

آن کسالت پیدا کردہ بطهران رہسپار شد

و در ۱۳۶۴ ق در گذشت و در ابن بابویہ

مدفون گردید (نقباء البشر ج ۱ ص ۲۹۲).

۱- تنبیہ الجاہلین در اصول دین :

بمبئی ، سنگی ، ۱۰۰ ص.

۲- منهج الیقین (عربی منظوم) در اصول

وفروع دین :

نجف ، ۱۳۴۰ ق ، سربی .

جلال الدین احمد جعفری زینبی :

(- معاصر)

۱- ادب آموز :

اللہ آباد ، ۱۹۲۲ م ، قسمت ششم ، سنگی ،

۱۱۲ ص .

۲- خزینہ ادب :

اللہ آباد ، ۱۹۱۸ م ، سنگی ، رفعی ، ۴ +

۲۰۶ ص .

۳- دستور زبان :

اللہ آباد ، حصہ دوم ، ۱۹۲۴ م ، سنگی ،

جیبی ، ۱۳۴ ص .

+ ۱۵ ص.

سید احمد حسینی تبریزی:

( )

۱- ممتاز الدعوات فی الادعية المتفرقات:

تبریز، ۱۳۱۹ ق، سنکی، جیبی، ۱۹۲ ص.

تبریز، ۱۳۴۲ ق، سنکی، رقی، ۳۰۳ ص.

احمد حشمتی:

(- معاصر)

۱- جلوة حقیقت و زہمت سید الشہداء:

تبریز، ۱۳۳۱ ش، سربی، رقی، ۸۰ ص.

۲- چرا بان نامہ دیگر نو شتم:

تبریز، ۱۳۳۱ ش، سربی، خشتی، ۸۰ ص.

۳- صحوا للمعلوم:

جلد سوم در تاریخ امام عصر، تبریز، ۱۳۳۳

ش. سربی، وزیری، ۲۶۰ ص.

سید احمد بن زین العابدین بن حسین

جعفر علوی حضر می:

( )

عالم ادیب و دارای تصنیف است و در این

عصر جماعتی از سادات حضرمیین از علماء

و مصنفین هستند (نقباء البشر ج ۱ ص ۱۰۱).

۱- الرسالة لذوی الالباب فی فضل العترة

والکتاب (عربی):

... ۱۳۳۹ ق.

احمد جزایری (حکمت):

(- معاصر)

۱- بالتازار:

آنا تول فرانس ترجمه طهران، ۱۳۳۴ ش،

سربی، رقی، ۷۵ ص.

۲- فرانکلین روزولت:

لورناهیکاک، ترجمه، طهران، گردونه ۱۷

تاریخ، ۱۳۳۹ ش، سربی، رقی، ۱۵۳ ص.

احمد بن مهدی شریف خاتون آبادی

اصفہانی:

(زنده دو سال ۱۲۶۱ ق)

۱- الرسالة فی معرفة التقویم (عربی):

طهران، ۱۳۰۹ ق، سنکی، جیبی، خط محمد

اسماعیل بن احمد خوانساری، بی شماره صفحه

طهران، ۱۳۱۹ ق، سنکی، خشتی، چاپ شیخ

احمد شیرازی، ضمن کلمات الرياضیة.

لسان الاسلام فخر الواعظین احمد ابن

سید هاشم خاوری کاشانی:

(- ۱۳۳۳ ق)

در سال ۱۳۲۹ ق روزنامه (میزان) را

در طهران تأسیس نمود.

۱- مثنوی محمود در مذمت اربابک:

طهران، ۱۳۲۹ ق، سنکی، رقی، ۱۴۰ ص.

طهران، چاپ دوم، بی تاریخ، سربی، رقی،

۱۰۰ ص.

احمد بن مهدی خدا بنده نائینی:

(- معاصر)

از صاحب منصبان قدیمی وزارت داد-

گستری و در سال ۱۳۳۲ ق مشاور استیناف

طهران بوده، اکنون باز نشسته و در طهران

اقامت دارد.

۱- رهنمای عدالت یا شرح ابتلای حقگوئی

و حق خواهی:

رشت، ۱۳۳۳ ق، سربی، جیبی، ۷۸ ص.

احمد خداداده:

(- معاصر)

۱- گرامی تاریخچه داریوش:

کرمانشاه، ۱۳۰۵ ش، سربی، رقی، ۵۲ ص.

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، ابن سینا ، سربی ،
وزیری . بکوشش بهمن کریمی ۱۶۱ + ۲۸ ص .

شیخ احمد بن محمد حسین خوانساری :

(۱۳۴۵ ق -)

از اعاظم وعاظ و محدثین معاصر است که در
اصفهان نشو و نما یافته و در بین اهل منبر
اصفهان اهمیتی بسزا داشت . در اواخر عمر
پس از شصت سال اقامت در اصفهان بخوانسار
بازگشته و در آنجا مقیم شد ولی در حدود
یکسال بعد در نوزدهم جمادی الاولی ۱۳۴۵
ق در گذشت و در خوانسار مدفون گردید .
(خلد برین ص ۱۴۶)

۱- لسان الصدق :

طهران ، سربی .

حاج میرزا احمد بن ملامحمد رضا خوانساری

معروف به میرزا منظور :

(حدود ۱۳۲۳ ق)

از فضلاء اهل منبر و از ادبا و شعرا بوده در
حدود سال ۱۳۲۳ ق در اصفهان وفات نموده
و در تکیه حاج صادق تخت فولادی مدفونست .

(رجال اصفهان ص ۷۷)

۱- (الف) زبدة المصائب :

۲- (ب) عمدة المصائب :

اصفهان ۱۳۱۰ ق ، سنگی .

سید احمد بن علی اصغر خیابانی تبریزی :

( )

۱- حدیپی قدسی :

تبریز ، ۱۳۲۲ ق سنگی ، رنمی ،

۱۱۱ ص .

تبریز ، ۱۳۲۶ ق ، سنگی ، رنمی ۱۱۸ ش

احمد خروس

(- معاصر)

۱- تقسیم اراضی در خوزستان :

اهواز ، ۱۳۳۰ ش ، سربی ، رنمی ،
۲۸ ص .

۲- در شرکت نفت چه خبر است :

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سربی ، رنمی ،
۸۸ ص .

حاج سید احمد بن محمد خسر و شاهلی تبریزی :

(۱۲۶۶ - ۱۳۲۵ ق)

مقدمات فقه را در تبریز تلمذ نموده و سپس
بنجف اشرف رهسپار و بتحصیلات خود ادامه داده
بعد از مراجعت از نجف مدت چهارده سال در
تبریز اقامت نموده در ۱۳۲۵ ق بمکه رفته در
مراجعت از حج در مدینه در گذشت و در
قبرستان بقیع مابین بیت الاحزان و قبور
ائمه (ع) مدفون گردید . (کتاب علمای
معاصرین ص ۳۵۲)

۱- (الف) الحاشیة علی مشکوة المصابیح

فی التعادل والتراجیح (عربی) :

۲- (ب) الحاشیة علی رسالة الباقریة (عربی) :

متن و حاشیه هر دو از سید احمد خسر و شاهلی ،
تبریز ، ۱۳۱۰ ق ، سنگی ، رحلی ، خط محمد
ابن ملاقلی خیابانی ، ۳۶۳ + ۵۶ ص ، در
هامش مشکوة المصابیح .

احمد بن محمد بن حسن بن احمد معروف به

خلیفة نیشابوری :

( )

۱- تاریخ نیشابور :

حاکم ابو عبدالله محمد بن عبدالله ابن
محمد ضبی طهمانی نیشابوری ، تلخیص ،

رئیس آسایشگاه شاه آباد شمیران .

۱- بهداشت یا علم تندرستی اگر میخواهید

تندرست و سالم باشید :

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سربی ، رقمی ، ۴۴ ص .

۲- بیماری سل در ایران :

طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سربی ، رقمی ، ۵۲ ص .

احمد بن عبدالله دجیلی :

(۱۲۶۵ ق)

قریه دجیل مابین بغداد و سامرا واقع است .

وی از علمای نجف و از مدرسین و ائمه

جماعت و از مشاهیر و موثقین عصر خود

بوده و علاوه بر مراتب علمیہ طبع شعر نیز

داشته بسال ۱۲۶۵ ق در نجف در گذشت

و در صحن شریف مدفون شد (طبقات اعلام

الشیعه جزء دوم ص ۹۵)

۱- المختار الثقفی (عربی) :

نجف ، ۱۳۲۴ ق ، سربی ، رقمی ، ۱۲۸ ص .

احمد دریابگی

(۱۳۳۸ - ۱۳۳۹ ق)

تحصیلات خود را در دارالفنون طهران به-

پایان رسانیده . زبان فرانسه را بخوبی

احمد بن موسی ایزنقی معروف به خیالی :

(۸۷۵ ق)

از فضلا و علمای معاصر سلطان محمد

عثمانی و از شاگردان خضر بیک بوده و شرحی

بر عقاید نسفیه در علم کلام نوشته که بسیار

محققانه و محل استفاده فضلا میباشد . و پس

از اتمام تحصیلات خود نزد خضر بیک بمصر

رفته و نزد فضلا آن کشور ب تحصیل پرداخته .

و تحصیل او بیشتر در علم نحو زبان عربی

بوده و در آن علم ید طولی داشته و اشعار این

خیالی ب عربی میباشد .

(مجله یادگار سال ۲ شماره ۲ ص ۵۳)

۱- الحاشیة علی شرح عقائد النسفیة (عربی) :

نجم الدین عمر بن محمد النسفی ، شرح

سعد الدین تفتازانی ، استانبول ، ۱۳۱۶

ق ، سربی ، با متن و شرح عقاید نسفی در

یک جلد .

احمد بن حاج محمد حسین دارا کازرونی :

( )

در عراق عرب تحصیل کرده و از آنجا به

هندوستان رفته و عرفانی مسلک است

(دانشمندان و سخن سرا یان فارس ج ۲

ص ۴۶۹)

۱- دریای دانش :

بمبئی ، ۱۳۲۴ ق ، سنگی ، وزیری ، ۴۸ ص .

۲- کوه بینش :

بمبئی ، سنگی .

۳- گلزار دارا :

کراچی ، ۱۹۱۶ م ، رقمی ، ۳۵ ص .

دکتر احمد دانشور :

(- معاصر)

باوزان البلدان (عربی) :

بمبئی ، ۱۳۰۸ ق سنکی، رقمی ، ۱۹ ص

بمبئی ، ۱۸۹۱ م سنکی، رقمی ، ۱۹ ص

شیخ احمد دمنهوری ہندی:

( )

۱- الدرۃ الیتیمۃ فی الصنعة الکریمۃ (عربی):

(در کف بینی)

بمبئی ، ۱۳۱۰ ق، سنکی .

شیخ احمد دیرپی:

( )

۱- فتح الملک الجدید لنفع العبید (عربی):

(مجربات دیرپی در خواص آیات)

ہند، بی تاریخ ، سنکی، وزیری ، ۲۰۶ ص

احمد ذوالریاستین کرمانی:

( )

۱- صرف صالحی :

طهران، دورۃ دوم ، ۱۳۲۷ ق ، سنکی ،

جیبی ، ۹۳ ص .

ابوالقاسم احمد بن حمدان رازی:

( )

از دعا اسمعیلیہ و از معاصرین محمدابن

زکریا رازی است (مجلۃ یادگار سال اول

شمارۃ ۳ ص ۵۷)

سایر مآخذ : اعیان الشیمہ ج ۸ ص ۳۶۱

۱- منتخبات اعلام النبوة (عربی):

متن از ابو حاتم الرازی ، منتخباتی کہ

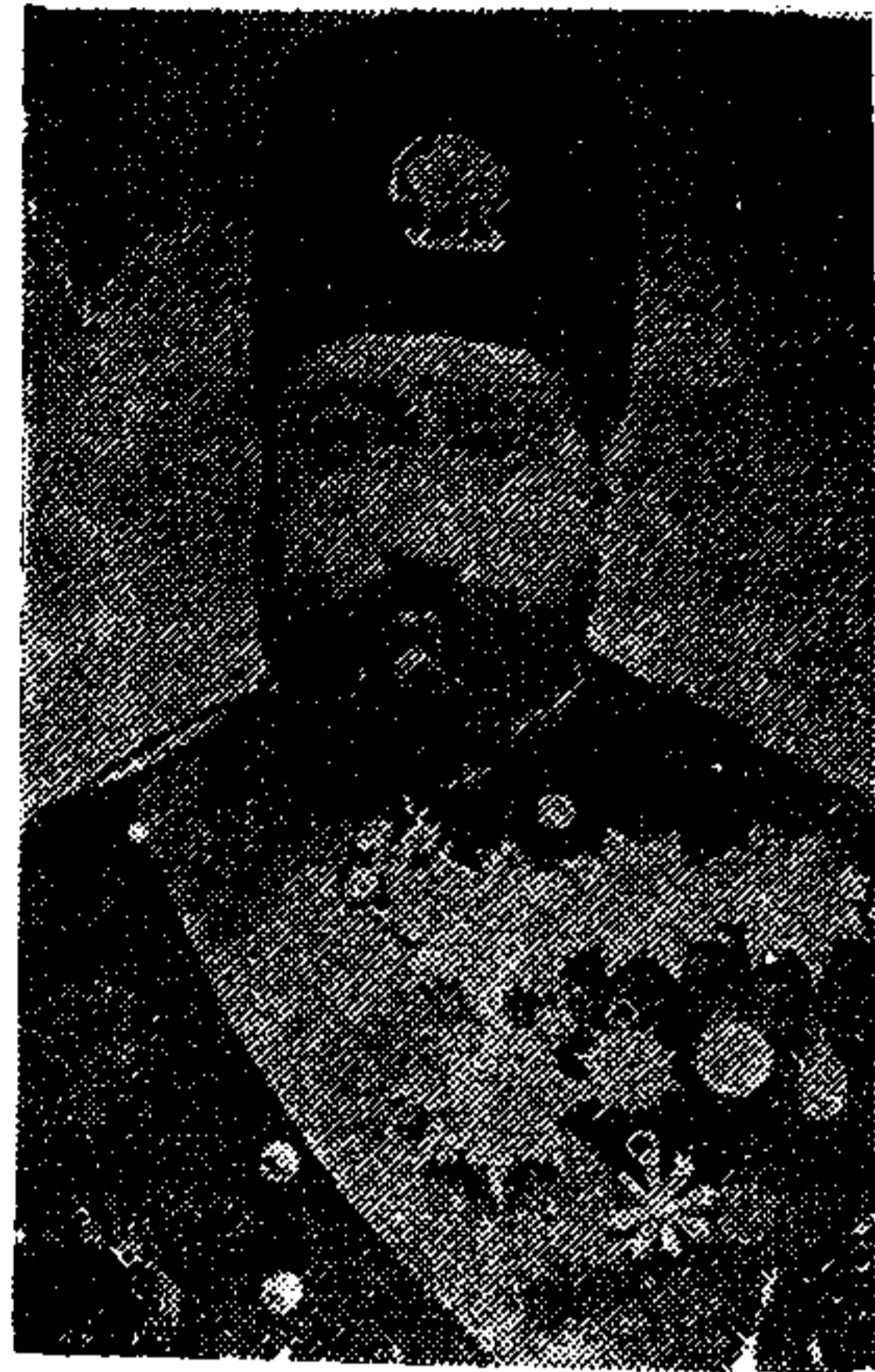
کراوس مستشرق فرانسوی از این کتاب نموده

در شمارۃ یکی از مجلات ایتالیائی بنام

(شرق) منتشر ساخته و آنہارا بفرانسہ نیز

ترجمہ کردہ است، تمام منتخبات راجع بہ محمد

زکریای رازی در رد عقاید مخصوصۃ اوست

آموختہ ونیکو ترجمہ میکر در سال ۱۳۱۰

ق بمأموریت بوشہر منصوب و در سال ۱۳۲۷

ق بحکمرانی بنادر برقرار کردید و تا کمی

بعد از جنگ بین المللی متناوباً متصدی این

شغل بود در محمرہ وفات یافت (فارس و

جنگ بین الملل ص ۲۴)

۱- دکامران :

ژان بوکاس فرانسی ، جلد اول ، بوشہر ،

۱۳۲۵ ق ، سنکی .

۲- نوئلی ارژان اسکریب :

بوشہر ، ۱۳۲۴ ق . سنکی .

سید احمد بن ابراہیم موسوی حسینی

دزفولی :

( )

عالم فاضل از شاگردان فاضل اردکانی و شیخ

زین العابدین مازندرانی بودہ .

(نقباء البشر ص ۸۷)

۱- قسطاس الاوزان فی تعیین النصابات

۱۲۴ ص

احمد رضا فلی زاده:

(۱۲۸۹ ش - معاصر)

تحصیلات اولیه خود را در مدارس ثریا و
ادب و دانش پسیان رسانیده پس از آن
بدارالمعلمین وارد شده و از دانشسرای عالی
در رشته فیزیک و شیمی لیسانس شده است.
علاوه بر تدریس در دبیرستانهای انوشیروان
دادنگرو فیروز بهرام در دانشگاه نیز دبیر است
(سالنامه دبیرستان انوشیروان دادنگر تحصیلی
۲۹-۱۳۲۸، راهنمای دانشکده پزشکی
ج ۲ ص ۱۵۳)

۱- آزمایشهای علمی:

ژرف لیمپتین، طهران، ابن سینا، ۱۳۳۴ ش،
سربی، رقمی، ۱۹۲ ص.

۲- شیمی:

طهران، برای دوره متوسطه ۱۶-۱۳۱۷
ش، سربی، رقمی، ۸۳+۱۴۴+۲۱۹ ص.

۳- شیمی آلی:

بمشارکت دکتر وارطانی، طهران، ۱۳۳۰
ش، سربی، رقمی، ۳۱۹ ص.

طهران، جلد سوم، ۱۳۱۶ ش، سربی، رقمی،
۳۲۱ ص.

بتوسط همشهری و معاصر او ابو حاتم مذکور.

احمد رخشانی:

(- معاصر)

۱- در جستجوی شوهر ایده آل:

طهران، سربی،

۲- ناهید:

طهران، ۱۳۲۳ ش، سربی، رقمی، ۸۸ ص.

سید احمد بن علی حسینی عاوی

فاطمی رشتی:

(- ۱۳۳۶ ق)

در نجف مقیم و از شاگردان حاج میرزا
حبیب الله رشتی بوده بعداً بموطن خود مراجعت
و در آنجا بوظایف شرعیه اقدام نمود تا در
۱۳۳۶ ق در گذشت.

(نقباء البشر ج ۱ ص ۱۱۱)

۱- وثیقة الوسائل فی شرح ریاض المسائل

(عربی):

طهران، ۱۳۲۰ ق سنگی، خشتی، باهتمام
محتشم الملك، ۱۶۳ ص.

احمد رضا:

(- معاصر)

این شخص اگرچه بدبختانه از نعمت بینائی
محروم مانده ولی در عوض از حسن قریحه
وهوش و ذکاوت و فطنت و حافظه سرمایه وافر
دارد و بمدد همین اوراق (اثری از بی بصری)
تأثر آور را کرد آورده و بخواننده با بصر
تقدیم داشته تا شاید بموجب بصیرتی ایشان
فراهم آید (مجله یادگار سال ۵ شماره ۸ و ۹
ص ۱۶۰)

۶- اثری از بی بصری:

طهران، ۱۳۲۸ ش، سربی، رقمی،

۴- شیمی فنی خانه‌داری:

طهران، سربی، رقی، ۱۱۸ ص.

۵- فیزیک:

طهران، برای سال سوم دبیرستانها، ۱۳۱۷

ش، سربی، رقی، ۴۴ ص.

طهران، بمشارکت علی اصغر نوروزیان و

هادی رهنما، جلد پنجم، چاپ یازدهم، ۱۳۳۳

ش، سربی، رقی، ۲۱۰ ص.

طهران، بمشارکت نوروزیان و رهنما، جلد

ششم، چاپ پنجم، ۱۳۱۹ ش، ۳۷۶ ص.

۶- ماشینهای خانگی:

ژوزف لیمپتین، طهران، ابن سینا، سربی.

مهندس سیداحمد بن مجدالاشرف

علی اکبر رضوی:

(۱۲۸۴ ش - معاصر)

در رفسنجان متولد شده بعد از اتمام

تحصیلات ابتدائی و متوسطه جزء اولین

دسته محصلین اعزامی بخارجہ باروا

رهسپار و تحصیلات خود را در رشته معدن

شناسی تمام کرده و در مراجعت با ایران بسر-

پرستی شورای کشاورزی بکار گمارده شده

و مدتها دبیر کل شورای عالی کشاورزی بود.

در دانشکده فنی نیز کرسی بدست آورده

و در دوره پانزدهم و هفدهم از کرمان

بنمایندگی مجلس انتخاب شد، چندی نیز

بازرس دولت در بانک ملی بود.

(سالنامه کرمان تحصیلی ۳۲ - ۱۳۳۳ ش)

۱- اصول ساختمان و مجاسبه ماشینهای برق:

طهران، نشریه شماره ۲۵۹ دانشگاه، ۱۳۳۴

ش، سربی، وزیر، ۵۸۶ ص.

۲- متن نطق در مجلس شورای ملی:

طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی، وزیر، ۱۲۳ ص

احمد رفیع زاده:

(۱۲۹۷ ش - معاصر)

پس از طی دوران تحصیلات ابتدائی و

متوسطه در ۱۳۱۷ ش در رشته فیزیک و

شیمی لیسانسیه شده و سمت فعلی وی دبیر

فیزیک و شیمی است.

(نخستین سالنامه دبیرستان هدف)

۱- حل المسائل:

طهران برای دوره اول و دوم متوسطه،

سربی.

۲- شیمی:

بمشارکت حاج سیدجوادی و باروخ بروخیم،

طهران، چاپ دوم، ۱۳۳۲ ش، سربی، رقی،

۲۲۶ + ۱۴ ص.

۳- فیزیک:

بمشارکت حاج سید جوادی و باروخ بروخیم،
تهران، برای سال دوم دبیرستانها، چاپ
دوم: سربی، رقی، ۱۳۲۲ ص.
تهران. برای سال سوم دبیرستانها، چاپ
دوم ۱۳۳۱ ش، سربی، رقی، ۱۹۲ ص.
تهران، برای سال چهارم دبیرستانها، ۱۳۳۱
ش، سربی، رقی، ۱۹۰ ص.
تهران، برای سال ششم طبیعی، چاپ سوم،
سربی، رقی، ۲۹۹ + ۲۰ ص.

احمدروانی:

(- معاصر)

۱- اتم نیروی نابود کننده و سازنده از نظر
پزشکی:

تهران، بی تاریخ، سربی، رقی، ۹۱ ص،
زیر نظر پرویز شهر یاری.

شیخ احمد بن ملا جعفر روحی کرمانی:

۱۲۶۳
(۱۲۷۲ ق - ۱۳۱۴ ق)

از مشاهیر ازلیان و مرد فاضل مطلع

هنرمند با ذوق بوده و طبع شعر نیز داشته و
روحي تخلص شعری او بوده علاوه بر فضائل
دیگر یکی از نویسندگان زبر دست زبان
فارسی بوده .

سال ۱۲۶۳ ق یا ۱۲۷۲ ق در کرمان
متولد شده و تحصیلات خود را در همان شهر
با تمام رسانیده و سپس در ۱۳۰۵ ق
باستانبول سفر کرد و در آنجا زبانهای انگلیسی
و فرانسه و ترکی عثمانی را فرا گرفت .
بعدها در استانبول روحی و میرزا آقاخان
کرمانی هر یک یکی از دختران صبح ازل را
بزنی گرفتند.

(اینکه کسروی در تاریخ مشروطه ایران
نوشته است که این دو نفر خواهران صبح -
ازل را بزنی گرفته اند سهواً واضح است).

و بعد در استانبول با حسن خبیر الملک
آشنائی پیدا کرده و هر سه نفر شروع در -
تبلیغات بر ضد ناصرالدین شاه نمودند . در
نتیجه اقدامات دولت ایران ابتدا این
سه نفر بطرا بوزان تبعید و پس از قتل ناصر -
الدین شاه در سرحد ایران تسلیم مأمورین
دولت شده و در تبریز زندانی گردیدند .
پس از چند روز در صفر ۱۳۱۴ ق، بدستور
محمد علی میرزا ولیعهد در خانه اختصاصی
یکی یکی را سر بریدند و بعداً در قبرستان
ششکلان دفن گردیدند.

(مجله یادگار سال ۳ شماره ۱۰)

۱- حاجی بابا اصفهانی:

جیمز موریه فرانسیسی تبعه انگلیس، ترجمه،
کلکته، ۱۳۲۴ ق = ۱۹۰۵ م، سنکی، وزیر،
۴۶۰ + ۱۷۸ ص، با مقدمه انگلیسی
ماژر فیلوت.

شیخ حسین بن عبدالصمد عاملی ، ترجمه،
اصفهان، ۱۳۷۸ ق، سربی، وزیری، ۹۷.
۲- حواشی زواهر الجواهر فی نوادر الزواجر
(عربی):

سیدبهاءالدین محمد بن محمد باقر مختاری
نائینی ، حاشیه درپاورقی، اصفهان، ۱۳۷۹
ق، سربی، وزیری، ۱۹۵ ص.

فخرالدین ابوالعباس احمد بن ابی الخیر
زر کوب شیرازی:

(حدود ۶۷۰ ق - حدود ۷۵۰ ق)

مؤلف شیراز نامه که بعد از سفر حج در
سال ۷۴۴ ق تألیف کرده و مؤلف کتاب وقایع
سلطنت شاه ابواسحاق اینجو در دو جلد که
حالیہ در دست نیست. وی در انشاء شیراز نامه
و تألیف آن چندان زحمتی بخود راه نداده
و غالب مطالب آنرا از کتب دیگران یا عین
عبارت برداشته و آنها را بنام خود تلفیق
کرده. قسمت عمدۀ وقایع تاریخی آن مقتبس
از تاریخ و صاف است غالباً یا عین عبارت
و صاف. و در آخر آن فصلی است در ذکر
طبقات ائمه و مشایخ شیراز (لغت نامهٔ دهخدا
ص ۱۱۱۲)

سایر مآخذ، دانشمندان و سخن سرایان
فارس ج ۱ ص ۱۰۲ .
۱- شیراز نامه :

طهران، ۱۳۱۰ ش، سربی، رفعی، باهتمام
بهمن کریمی، ۱۷۹ ص

میرزا احمد بن ابراهیم زنجانی آیتی نجفی:

(۱۲۹۶ ق - ۱۳۵۲ ق)

در فریة دواسب از توابع زنجان متولد شده
مقدمات و متون فقهیه را در زنجان خوانده

لاهور، ۱۹۳۹ م، چاپ عالمگیر، ۴۵۶ ص.
عالمگیر، بی تاریخ، سربی، بتصحیح شادان
بلگرامی، ۳۸۰ ص.
کلکته، ۱۹۲۳ م.

طهران، ۱۳۲۰ ش، سربی، وزیری، ۱۰۱ +
۱۳۸ + ۱۴۲ ص.

۲- هشت بهشت:

(در طریقهٔ ازلیان) کلکته، ۱۹۰۵ م،

میرسید احمد بن محمد باقر روضاتی:

(۱۳۴۷ ق - معاصر)

در اصفهان متولد شده بعد از تحصیلات
مقدماتی در اصفهان بسال ۱۳۶۷ ق برای
ادامۀ تحصیلات بقم مهاجرت نموده و مدت
دهسال در حوزهٔ علمیه آنجا بتحصیل فقه
و اصول و رجال اشتغال داشته و از اساتید
خود از جمله سید محمد تقی خوانساری و
سید محمد حجت کوهکمری و آیه الله بروجردی
و غیره با اجازه علمی و روایتی نائل گردیده
است.

(نقل از خط مؤلف باختصار)

۱- گفتگوی یک دانشمند شیعی با یک عالم سنی
یا مناظره و مباحثه:

۲- دورساله زنجانى :

(محرمات ابدیه ، فرق بین زن و مرد در احکام)

قم ، ۱۳۷۴ ق ، سربى ، جیبى ، ۳۸ ص .

۳- رضاعیة (رساله) :

قم ، ۱۳۶۸ ق ، سربى ، رفعى ، ۱۹ ص

۴- شرائط الاحکام واستدراکات مستثنیات-

الاحکام ، فروق الاحکام (عربى) :

قم ، ۱۳۶۸ ق ، سربى ، رفعى ، ۹۸ ص .

۵- الکلام یجر الکلام :

جلد اول ، قم ، ۱۳۷۰ ق ، سربى ، رفعى ، ۲۶۵

ص ، چاپ دوم .

جلد دوم ، قم ، ۱۳۷۴ ق ، سربى ، رفعى ،

۲۷۲ ص .

۶- مستثنیات الاحکام (عربى) :

۷- فروق الاحکام (عربى) :

قم ، ۱۳۶۸ ق ، سربى ، رفعى ، ۵۷ + ۷۰ ص .

۵ سر تیب احمد زنگنه :

(۱۲۸۳ ش - معاصر)

در ۱۳۰۴ ش وارد خدمت آرتش شده و در

۱۳۲۶ ش بدرجۀ سرتیپی ارتقا یافته مشاغل

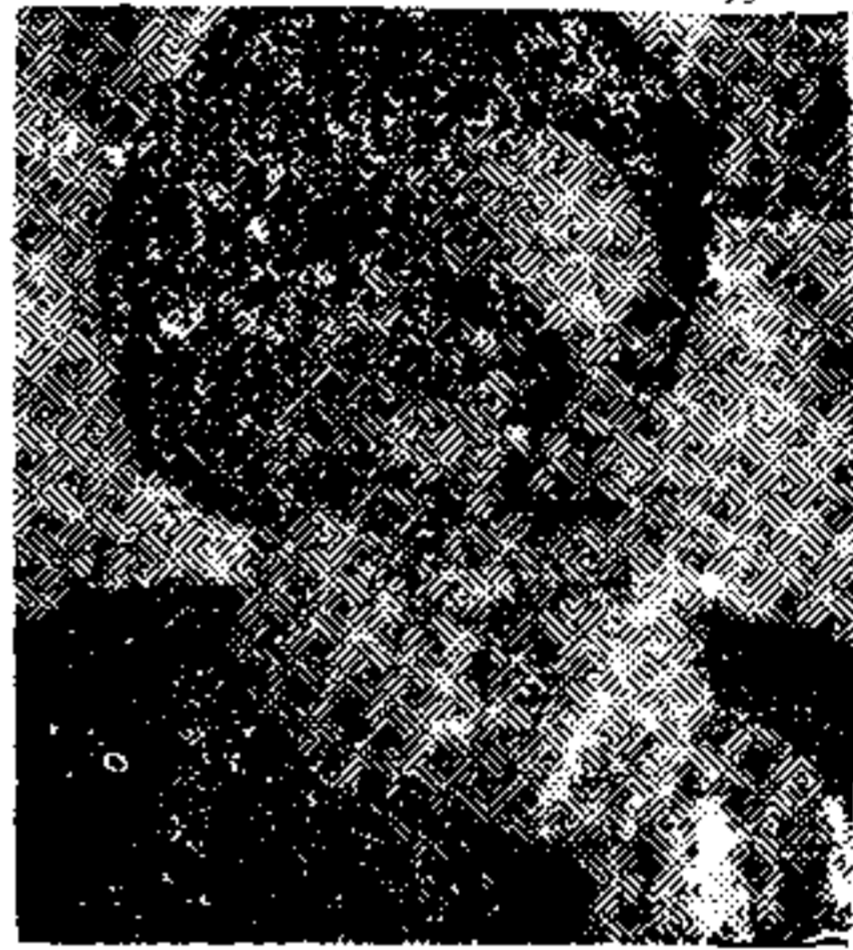
پس از آن بنجف مهاجرت نموده پس از تکمیل تحصیلات بسال ۱۳۳۰ ق بسزنجان برگشته وبوظایف شرعیہ اقدام نموده است در ۱۳۵۲ ق ، درزنجان درگذشت و جنازه اش بقم حمل و در علی بن جعفر مدفون گردید .
(الفهرست لمشاهیر علماء الزنجان)

۱- فلسفۀ اتحاد مسلك :

(در اصول دین)

طهران ، ۱۳۴۷ ق ، سنگى ، خشتى ، ۱۸۰ ص ،

سید احمد بن عنایت الله حسینى زنجانى :

(۱۳۰۸ ق - معاصر)

در صفر ۱۳۰۸ ق درزنجان متولد شده . پس از تکمیل دورۀ مقدمات وسطوح بقم مهاجرت نموده و در حوزۀ درس حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی حاضر شد . بعداً در کارهای سید محمد حجت کوهکمری وارد وبسوی همکاری مینمود بعد از فوت ایشان بجای آن مرحوم در قم اقامه نماز جماعت میکند .

(آثار الحجه ج ۲ ص ۳۹ ، نقباء البشر ص

۱۱۶)

۱- اعمال حج :

قم ، ۱۳۳۴ ش ، سربى ، جیبى ، ۱۱۵ ص .

سر تیب احمد سالم:

(- معاصر)

از سال ۱۳۰۷ ش پس از خاتمه تحصیلات مهندسی و نقشه برداری در فرانسه مدت‌ها با سمت سر استاد کرسی نقشه برداری در کتب مختلفه راجع به نقشه برداری و تراش‌یابی و عکاسی هوایی بمنظور تهیه نقشه چاپ تألیف و ترجمه نموده است. و از طرف ارتش برای خدمات فرهنگی باخذ نشان درجه یک دانش از طرف وزارت فرهنگ باخذ نشان درجه یک علمی نائل شده است (نقل از خط مواف)

۱- اصول علم نقشه برداری:

- طهران، ۱۳۰۸ ش، سرب، جیبی، ۴۲۰ ص
- ۲- نقشه برداری و عکاسی و هوایی :
طهران، ۱۳۱۰ ش، سرب، جیبی، ۱۳۰ ص
- ۳- نقشه برداری بمقیاسهای مختلف و آریایی:
طهران، ۱۳۱۷ ش، سرب، رحلی، ۹۰ ص
- طهران، ۱۳۱۸ ش، سرب، رحلی، ۹۰ ص
- ۴- نقشه برداری :
طهران، سال سوم صاحب منصبی، ۱۳۱۱

مهم: از جمله فرمانده لشکر، فرمانده لشکر

۹ اصفهان، رئیس اداره تسلیحات. فرمانده

دانشکده افسری

۱- توپخانه عمومی:

طهران، قسمت دوم قنداق، طهران، ۱۳۱۵

ش، سرب

۲- قوانین تیر توپخانه:

طهران، ۱۳۱۳ ش، سرب

دکتر احمد سادات عقیلمی:

(- معاصر)

استاد دانشگاه.

۱- هندسه تحلیلی:

طهران، نشریه شماره ۱۱۶ دانشگاه،

۱۳۳۰ ش، سرب، وزیر، ۴۳۰ ص.

طهران، نشریه شماره ۴۱۳ دانشگاه، ۱۳۳۶

ش، چاپ دوم، سرب، وزیر، ۵۲۴ ص

صفی الدین احمد بن عبدالله بن ابی الخیر

عبدالحلیم ساعدی خزرچی انصاری:

(۹۰۰ ق-)

۱- خلاصه تهذیب الکمال فی اسماء الرجال

(عربی):

مصر، ۱۳۲۳ ق، سرب.

ش، سربی

احمد سپهر خراسانی (فروغی)

(- معاصر)

۱- تاریخ هنر و هنرمندان :

سرویلیم اورین، ترجمه، طهران، ۱۳۳۹
ش، سربی، رقی، ۶ + ۱۳۸ ص مصور.

۲- خودآموز مصور جامع زبان عربی :

طهران، ۱۳۳۹ ش، سربی، رقی، دوازده +
۳۶۶ ص.

میرزا احمد خان سپهسالار :

( )

۱- کتاب نظام :

ترجمه، طهران، ۱۲۷۶ ق، سنگی.

احمد بن عبدالجلیل سجزی :

(- ۱۸۵۰ ق)

۱- رساله فی شکل القطاع (عربی) :

حیدرآباد دکن، ۱۳۶۸ ق، سربی، وزیری،
۲۴ ص، ضمن رسائل المتفرقة للمتقدمین
ومعاصر الیرونی.

احمد سروش :

(- معاصر)

۱- مدعیان مهدویت از صدر اسلام تا عصر حاضر :

(تاریخچه پیدایش باب و بها)

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقی، ۱۶۰ ص
۲- غیر از خدا هیچکس نبود :

طهران، ۱۳۳۰ ش، سربی، خشتی، ۴۹ ص

۳- مجموعه لطائف :

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقی، ۲۱۶ ص.

احمد سعادت

(- معاصر)

۱- اخلاق دستور زندگی :

طهران، ۱۳۴۰ ق، سنگی، خشتی، ۹۰ ص
چاپ دوم.

طهران، ۱۳۳۰ ش، سربی،

۲- لآلی الادب :

طهران، چاپ نهم، چهارم ابتدائی، سنگی،
رقی، ۱۶۴ ص

طهران، چاپ ششم، ۱۳۴۰ ق، سنگی،
علمی.

طهران ۱۳۳۵ ق، دوره اول، سنگی، رقی،
۱۴۰ ص.

بمبئی، ۱۳۴۶ ق، سنگی، رقی، ۲۱۵ +
۱۲۰ + ۸۰ + ۱۱۲ ص

دکتر احمد بن (شیخ محمد حسین

بوشهری) سعادت :

۵ (۱۲۸۶ ش - ۱۳۴۰ ش)

در بوشهر متولد شده تحصیلات ابتدائی را
در بوشهر و نجف و شیراز انجام داده . دوره
متوسطه را تا کلاس چهارم در طهران خوانده
پس از آن جزء محصلین اعزامی بلندن رفته
و بعد از دو سال تحصیل زبان وارد دانشکده
ادبیات شده و پس از شش سال موفق بدریافت
تصدیق نائل شد. در ضمن تحصیل جغرافیا
علم هواشناسی را نیز آموخت در سال ۱۳۱۸
ش بطهران بازگشت و در دانشکده ادبیات
مشغول تدریس شد (دانشمندان و سخن سرايان
فارس ج ۳ ص ۱۰۰)

۱- مبادی علم هواشناسی :

طهران، نشریه ۳۹۱ دانشگاه، ۱۳۳۶ ش
سربی، وزیری، ۲۵۵ ص.

جلد دوم: آب و هوا و انسان ، نشریه ۵۷۹
دانشگاه، طهران، ۱۳۳۹ ش، سربی ، وزیری
+ ۲۵۰ ص

احمد سعیدی:

(- معاصر)

از صاحب منصبان قدیمی وزارت فرهنگ
بوده تا مدیریت کل آن وزارتخانه ارتقاء
یافته اکنون باز نشسته است .

۱- چرا اطفال بد اخلاق و بد رفتار بار
میایند :

چارلز لئونارد، ترجمه، طهران، صفی علیشاه،
سربی ، رقمی ، ۸۷ ص.

سید احمد سکاکی:

(- معاصر)

۱- ماجرای قیامت :

طهران ، سربی ، رقمی ، ۷۹ ص

بهاء الدین احمد بن جلال الدین محمد

سلطان ولد:

(۶۲۳ - ۷۱۲ ق)

همواره با پدر خویش زیسته و پس از مرگ

وی در همان خانقاه قونیه جانشین پدر شده
و از مشایخ طریقه مولوی بوده وی نیز در
نظم و نثر فارسی قدرتی داشته و مجالس و
تقریرات و مشافهات پدر را در کتابی باسم
فیه مافیه جمع کرده است و نیز دفتر هفتم مثنوی
را باو نسبت میدهند و از منظومات او دو
مثنوی مانده است یکی باسم رباب نامه و
دیگری باسم ولد نامه .

(سالنامه پارس بقلم سعید نفیسی)

۱- دیوان (شعر ترکی):

استانبول ، ۱۳۴۱ ق، سربی ،

۲- ولدنامه (مثنوی)

دفتر اول ، ۱۳۱۵ ش ، سربی ، وزیری ،
با اهتمام جلال همائی ، ۱۲۵ + ۴۰۳ ص.

احمد سهیلی تبریزی

(- مقتول ۱۳۳۰ ق)

از شعرای آذربایجان بوده در واقعه روز
عاشورا سال ۱۳۳۰ ق در تبریز روسها او
را بدار آویختند (دانشمندان آذربایجان
ص ۱۸۵)

۱- اشعار سهیلی :

تبریز ، ۱۳۲۱ ق، سنگی، جیبی ، ۸۸ ص،
ضمن مثنوی شاه و درویش هلالی، جم و کل
اهلی بطبع رسیده است .

احمد بن غلامرضا سهیلی خوانساری :

(۱۲۹۱ ش - معاصر)

در ۱۲۹۱ شمسی متولد شده مدتهاست متصدی
کتابخانه ملی ملک واقع در تهران میباشد .

۱- حصارنای شرح حال مسعود سعد :

طهران ، بی تاریخ ، سربی ، رقمی ، ۱۰۸ ص.

۲- مالاریا :

طهران ، ۱۳۱۰ ش، سربی، جیبی، ۵۲ ص .

احمد سیاح :

(- معاصر)

۱- آینه باطن یا آخرین نظریه و افشمنندان غرب
در علم فیزیولوژی :

جرجی زیدان، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۰ ش

سربی، رقمی، ۳۶۹ ص .

۲- فرهنگ (عربی بفارسی) :

جلداول، ۱۳۳۰ ش، سنگی، رقمی، ۳۸۵ ص.

۳- قیافه شناسی :

جرجی زیدان ، ترجمه فراسة الحدیث ،

طهران چاپ دوم، ۱۳۳۱ ش، سربی، رقمی

۲۱۲ ص

احمد شاملو :

(- معاصر)

از گویندگان نیست که در راه نوین قدیم

برهیدارد (شعراي معاصر ایران ص ۸۱)

۱- آهنگ های فراموش شده (شعر) :

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سربی ، جیبی ،

۱۷۲ ص .

۲- محمود وایاز :

طهران ، ۱۳۳۲ ش، سربی، رقمی، ۷۹ ص .

رکتر احمد بن کاظم سید امامی :

(۱۲۸۱ ش - معاصر)

بیش از دو سال در بران مشغول تحصیل و عملیات

طبی بوده و در مریضخانه دولتی شارتیه آنجا

سمت آسپستان داشته در سال ۱۳۱۰ ش بطهران

مراجعت کرده سه دوره بنمایندگی مجلس

از تبریز انتخاب شده و مدت ده سالست مجله

پزشکی و بهداشتی (تندرست) را منتشر

میکند (سالنامه پارس سال ۱۳۱۱)

۱- سالك :

طهران ، ۱۳۱۵ ، سربی، رقمی ، ۶ ص .

ج ۸ ص ۴۴۲ ، فهرست رضویہ ج ۴ ص ۳۰۵ .
 ۱- ازالة الاوهام في جواب ينابيع الاسلام :
 عبدالمسيح عيسوي ، طهران ، ۱۳۴۱ ق ،
 سنکی ، خشتی ، مروج ، ۳۵۳ ص .
 طهران ، مصطفوی ، کراوری ، سنکی ، خشتی ،
 ۳۵۱ ص .

۲- (الف) ایقاظ النائمین :

(ردفرائد کلپایکانی)

۳- (ب) مرآت العارفين في دفع شبهات-
 المبطلين :

(ردبیان)

۴- (ج) تنبيه الغافلین :

طهران ، ۱۳۴۳ ق ، سنکی ، وزیری ،
 ۴۹۰ ص .

طهران ، ۱۳۴۱ ق ، سنکی ، وزیری ، ۴۹۰ ص .
 ۵- حق المبين (ردبهاثیه) :

طهران ، ۱۳۳۴ ق ، سنکی ، رحلی ، ۵۵۴ ص
 طهران ، ۱۳۲۳ ق ، سنکی ، رحلی ، چاپ
 شیخ احمد شیرازی ، ۵۵۴ ص .

۶- مدينة الاسلام وروح التمدن :

نجف ، ۱۳۴۶ ق ، سنکی ، وزیری ، ۳۶۳ ص

احمد شطاری :

۲- افسانه های هفتاد و دو ملت برای کودکان :

۳ جلد ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ، رفعی ،
 ۶۷ + ۷۹ + ۱۰۱ + ۸۱ ص .

۳- بروزخ :

ژان روورزی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ،
 سربی ، رفعی ، معرفت ، ۱۹۴ ص .

۴- پابرهنه ها :

زاها ریا استانکو ، ترجمه ، بمشارکت عطا
 بقائی ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ، جیبی ،
 ۴۹۱ ص .

۵- جنك هنر و ادب امروز :

دفتر دوم ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ،
 رفعی ، ۲۸۰ ص .

۶- زنگار :

هربر لوپورریه ، ترجمه ، طهران ، معرفت ،
 ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رفعی ، ۲۶۸ ص .

۷- لئون مورن کشیش :

بئاتریس بک ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ،
 معرفت ، سربی ، رفعی ، ۱۶۵ ص .

شاه احمد حافظ حسین قادری چشتی شاهجان
 پوری :

(۱۳۲۹ ق)

۱- کلیات احمد (شعر) :

هند ، ۱۹۱۴ ، سنکی .

شیخ احمد بن محمد علی شاهرودی :

(۱۲۸۲ - ۱۳۵۰ ق)

یکی از حجج اسلام مصر حاضر ، عالم فاضل ،
 مروج و در شاهرود مقیم بوده . در پانزدهم
 محرم ۱۳۵۰ درگذشت در قبرستان جدید
 قم کنار نهر مدفون گردید .

مآخذ : نقباء البشر ص ۱۱۵ ، اعیان الشیعة

بایران بدانشیاری کرسی بافت شناسی منصوب
و در ۱۳۲۹ ش باستاد بی کرسی ارتقاء یافت.
(راهنمای دانشکده پزشکی ج ۲ ص ۸۹)
۱- بررسی مقاطع بافت شناسی:

طهران، نشریه ۵۳۲ دانشگاه، ۱۳۳۸ ش،
سربی، وزیری.

۲- جنین شناسی (رویان شناسی):

جلد اول تهران، نشریه ۲۸۸ دانشگاه،
۱۳۳۵ ش، سربی، وزیری، ۱۸۶ ص.
طهران، ۱۳۳۲ ش، سربی، خشتی، اقبال
۱۲۴ ص.

سروان احمد شفائی:

(- معاصر)

۱- آئین نامه قوانین تیر توپخانه:

طهران، ۱۳۲۱ ش، سربی.

۲- توپخانه ضد هوایی:

طهران، سال ۲ افسری و سال ۳ ستوانی،
۱۳۴۹ ش، سربی.

۳- خدمات بحرائی (توپخانه عمومی):

طهران، ۱۳۱۹ ش، سربی.

احمد بن محمد شکیب کهنمویی:

(۱۲۷۷ ش - معاصر)

رئیس انبار ماشین آلات وزارت کشاورزی

در سال ۱۳۲۶ ش.

۱- بشارت ظهور امام زمان (ع):

طهران ۱۳۳۲ ش، سربی، وزیری، ۵۲ ص.

احمد شعاع:

(- معاصر)

۱- لبخند:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رفعی، ۳۱ ص.

دکتر احمد شفائی:

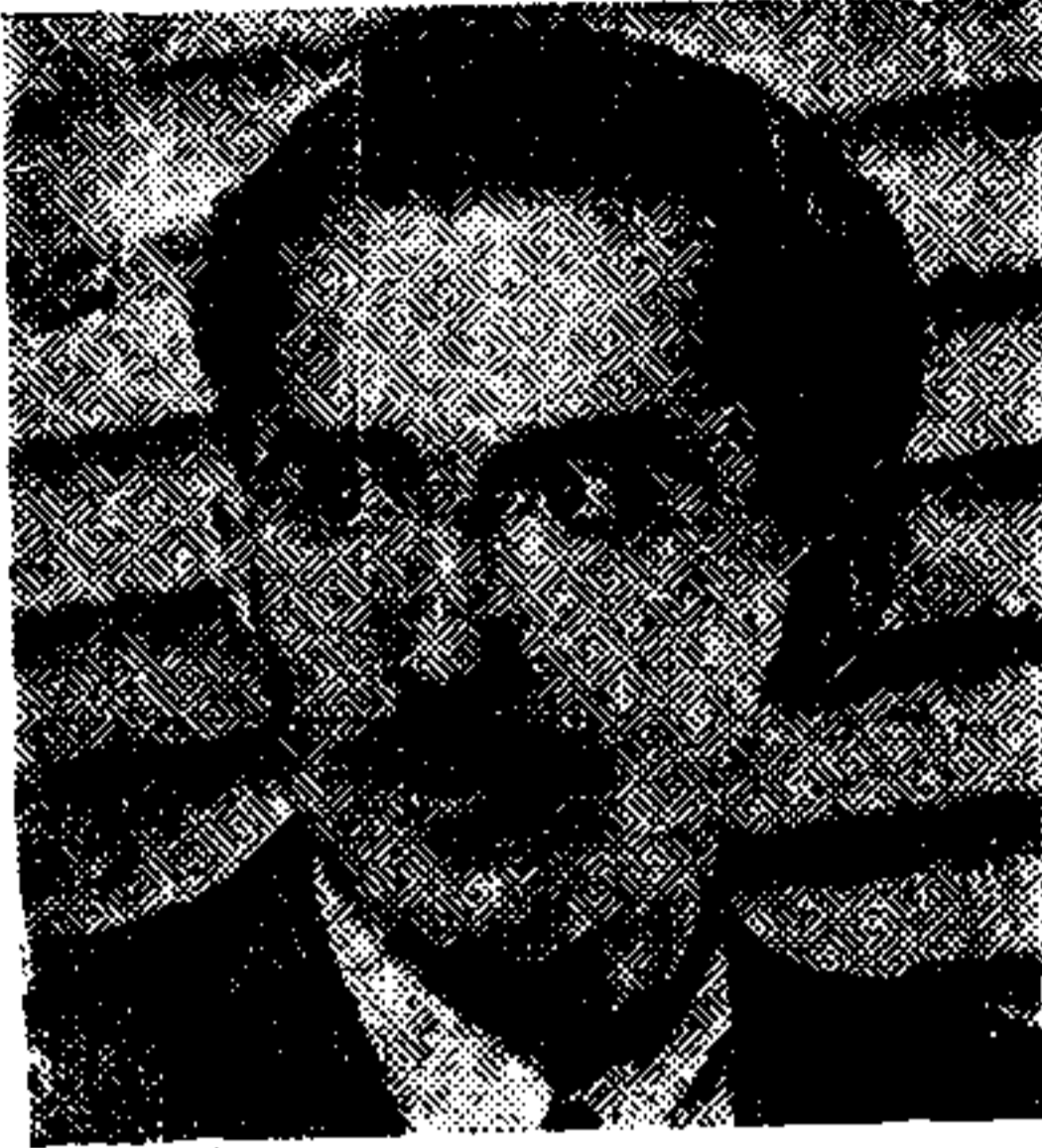

(- معاصر)

تحصیلات متوسطه و کلاس پ. ث. ان را
در طهران انجام داده و جزء محصلین اعزامی
بفرانسه مسافرت نمود تحصیلات پزشکی را
در دانشکده پزشکی لیل و پاریس به پایان
رسانید. سال ۱۹۳۸ م با گذراندن پایان-
نامه خود در (بیماری شارکوماری) بدریافت
دیپلم دکترا نائل آمد. ضمناً دانشنامه طب
قانونی و امراض روحی و بهداشت عمومی و
طب مناطق گرمسیری را از دانشکده
پزشکی پاریس تحصیل کرد. پس از بازگشت

احمد شهیدی:

(۱۲۹۶ ش - معاصر)

دیپلمه سال ۱۳۱۵ ش از دانشکده صنعتی
 طهران ، مهندس الکتروتکنیک ، سر دبیر
 مجله اطلاعات هفتگی در سال ۱۳۳۷ ش .

۱- انوار عشق :

طهران ، ۱۳۱۳ ش ، سری ، جیبی ، ۶۶ ص .
 طهران ، چاپ دوم ، ۱۳۱۲ ش ، سری ،
 جیبی ، افشاری ، ۶۶ ص .

عشق و ناکامی :

الکساندر دوما ، ترجمه ، طهران ، سری ،
 رقمی ، ۲۰۰ ص .

فداکاری یا میشل استرو کوف :

ژول ورن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۴ ش ،
 سری ، جیبی ، افشاری ، ۸۴ ص .

۴- گردن بند الماس :

موپاسان ، ترجمه ، طهران ، سری ، جیبی ،
 ۱۷۲ ص .

۵- مادر گناهکار :

موپاسان ، ترجمه ، طهران ، سری ، جیبی ،
 ۱۱۲ ص .

( )

کهنمواصل استانبولی . موطن ، محصل کالج
 فرانسه در استانبول در سال ۱۳۳۹ ق .

۱- صبح دو لقمه :

استانبول ، ۱۳۳۹ ق ، سری ، وزیر ، ۳۲ ص .

احمد شمسائی :

(- معاصر)

۱- فرخ و گلنار :

طهران ، سری ، رقمی ، ۷۰ ص .

شهاب الدین احمد :

( )

۱- روضه الادب :

بمبئی ، سنگی .

احمد شهنای کشیک نویسنده رضوی :

(حدود ۱۳۰۴ ش - معاصر)

در مشهد متولد شده و اکنون سال سوم
 دانشکده حقوق را میگذراند .

(تذکره علوی ص ۱۳)

۱- غنچه ها :

مشهد ، بی تاریخ ، سری ، رقمی ، ۴۰ ص .

احمد بن غیاث صابری ہمدانی:

(۱۳۴۳ق - معاصر)

علوم مقدماتی رادرہان فرا گرفته سپس بقیم عزیمت نموده و حدود دوازده سال بدرس سید محمد داماد یزدی و سید محمد رضا کلپایکانی و آیت اللہ بروجردی حاضر شده و استفادہ کامل بردہ. دارای تالیفات است از-
جملہ تاریخ مفصل و شرح حال رجال علمی و ادبی ہمدان در ۳ مجلد و باصاغر ہمدانی شاعر نسبی نداد.

(نقل از خط مؤلف)

۱- شرح حال مدرس مازندرانی:

(شیخ ولی وغیرہ)

طهران، سربہ.

۲- محمدوز مامداران:

(در پیرامون نامہ های پیامبر بزم مامداران)

قم، ۱۳۷۹ق، سربہ، وری، ۳۳۸ص.

مولوی شیخ احمد صاحب:

( )

۱- تاریخ انبیاء:

ہند، سنگی.

احمد بن لطف اللہ منجم باشی معروف بہ شیخ

احمدودہ:

(- ۱۱۱۳ق)

در سال ۱۱۱۳ در گذشتہ است (ایضاح المکنون

ج ۱ ص ۲۵۳)

۱- جامع الدول (عربی) تاریخ:

لندن، ۱۹۵۳م، گراوری، باہتمام

ولادیمیر، نورسکی، ۱۸+۱۷۸ص.

شیخ احمد شیرازی

( )

امام جماعت مسجد حاج علی در محلہ اسحق

بیک شیراز میباشد.

(آثار عجم ص ۴۳۶)

۱- احادیث قدسیہ (عربی با ترجمہ فارسی):

طهران، ۱۳۲۵ق، سنگی.

دکتر احمد شیمی:

(- معاصر)

۱- بہداشت برای ہمہ یار اہنمای تندرستی:

طهران، ۱۳۲۹ش، سربہ، رقمی، ۱۴۱ص

۲- زندگی کوران:

پیرہازی، ترجمہ، طهران، مجموعہ چہ

میدانم شماره ۲۵، ۱۳۲۸ش، سربہ،

رقمی، ۱۳۰ص.

۳- سرطان:

سیمون لابورد، ترجمہ، طهران، مجموعہ

چہ میدانم شماره ۴۵، سربہ، رقمی،

۱۲۴ص.

۴- میکروبها:

اندرہ بورا، طهران، ۱۳۲۸ش، سربہ،

رقمی، مجموعہ ۲۳ چہ میدانم، ۹۵ص.

احمد صادق:

(- معاصر)

۱- آلمانها:

لئون کروچکوسی، ترجمه، تهران، سربی،
رقعی، ۸۸ ص.

۲- آنها که زنده اند:

لافیت، ترجمه، طهران، ۱۳۳۱ ش، سربی،
رقعی، بنگاه هنرو پیشرو، ۳۲۱ ص.

۳- استادان زندگی:

ماکسیم کورگی، ترجمه، طهران، ۱۳۳۱
ش، سربی، رقی، ۶۳ ص.

۴- استالین:

ریشار بلوک ژان، ترجمه، طهران، سربی،
رقعی، ۷۲ ص.

۵- در جستجوی نان:

ماکسیم کورگی، ترجمه، طهران، سربی،
رقعی، ۳۰۶ ص.

۶- دن آرام:

میخائیل شولوف، ترجمه، طهران، سربی،
رقعی.

۷- زیر چوبه دار:

ژولیوس فوجیک، ترجمه، طهران، سربی.

۸- سرزمین میوه های طلائی:

ژرژ آبادو، ترجمه، طهران، سربی، رقی.

۹- سلاح شب:

ژان بروله بنام مستعار (ورکور)، ترجمه،
طهران، ۱۳۲۹ ش، سربی، رقی، کتابفرو-

شی سپهر، ۸۳ ص.

۱۰- منظومه های از ناظم حکمت:

ترجمه به مشارکت نمین بافجه بان، طهران،
۱۳۳۱ ش، سربی، جیبی، هنر و پیشرو،

۱۲۴ ص.

۱۱- نور نبورک:

ایلیا ارنبوک، ترجمه، ۱۳۲۹ ش، سربی،
رقعی، کتابفروشی سپهر، ۵۱ ص.

احمد شریف صادق قمی:

(- معاصر)

وکیل پایه یک دادگستری.

۱- مصاحبه فیلسوف بابیهقی:

قم، ۱۳۲۸ ش، سربی، رقی، ۱۳۸ ص.

نظام الدین احمد صاعدی شیرازی:

( )

۱- حدیقه السلاطین قطبشاهی:

حصه اول، حیدر آباد دکن، بی تاریخ،
سنکی، وزیر، بتصحیح سید علی اصغر

بالگرامی، ۱۴۰ ص.

حیدرآباد دکن، ۱۳۵۰ ق، سنکی،
رقعی، ۹ + ۱۴۰ - ۱۰۰ + ۲ ص.

سید احمد صفائی:

(- معاصر)

۱- علم کلام:

طهران، ۱۳۳۹ ش، نشریه ۵۷۷ دانشگاه
سربی، وزیر، ۳۴۵ ص.

احمد بن (ابوالحسن یغما چندقی) صفائی:

( )

صفائی دومین فرزند یغما بوده و پدرش
بمناسبت زهد و تولیت املاک موقوفه خودرا بوی سپرده بود (مجله ارمغان سال ۵
شماره ۹ و ۱۰)

۱- دیوان شعر:

طهران، ۱۳۱۵ ق، سنکی، رقی، خط

معلم دبستان سنائی، مدیر دبستان ابن سینا،
هدایت، ایرانشهر یزد، بازرسی آموزشگاههای
یزد.

(سالنامه فرهنگ یزد تحصیلی ۲۸ -
۱۳۲۷ ش)
۱- تاریخ یزد:

یزد، ۱۳۱۷ ش، سربی، رفعی، ۲۲۳ ش.

دکتر احمد طباطبائی

(- معاصر)

۱- رمانتیسزم در فرانسه :

فیلیپ وان تیکم ، تبریز ، ۱۳۳۷ ش ،
سربی، وزیری ، ۱۵۴ ص .

احمد طباطبائی

(۱۲۹۶ ش - معاصر)

در رشت متولد شده پس از پایان دوره ابتدائی
وسه ساله متوسطه بدار الفنون وارد و پس از
طی دوره دوم متوسطه در رشته ادبی به
دانشسرای عالی رشته فلسفه و علوم تربیتی
داخل و در سال ۱۳۲۰ ش فارغ التحصیل
شده است . پس از یکسال خدمت دبیری در

اسداله منتخب السادات ، ۱۳۵ ص

شرح تبلیغ دیانت بهائی در آمریکا:

چاپ سال ۱۳۲۶ ق، ناشر علی اکبر میلانی،

احمد خان صاحب متخلص به صوفی:

( )

۱- بلقیس و سلیمان (مثنوی):

آکره، ۱۲۹۶ ق سنکی، رفعی، ۲۰۹ ص.

۲- گلدسته سخن:

آکره، ۱۸۸۳ م، سنکی، وزیری، بخش

۸ و ۴.

۳- جنک نامه:

لکهنو، ۱۲۹۹ ق، سنکی، وزیری، ۳۲۰ ص.

مهندس احمد بن شیخ عبدالغفور طاهری:

(۱۲۷۸ ش - معاصر)

در یزد متولد شده بعد از تحصیلات
ابتدائی در موطن خود برای ادامه تحصیل
بتهران رهسپار شده و پس از پایان دوره
متوسطه در تهران و یزد وارد مدرسه فلاح
تهران شده و باخذ دیپلم عالی نائل آمده
بسال ۱۳۰۷ ش بخدمت وزارت فرهنگ
داخل و عهده دار مشاغل مختلفه گردید :

نجف، ۱۳۵۰ ق، سنگی، وزیر، ۲۸۴ ص
 نجف، ۱۳۵۴ ق .
 تبریز، ۱۳۰۰ ق، سنگی، وزیر .
 مصر، ۱۳۰۲ ق، سربی .

شمس الدین احمد طبیب :

( )

۱- خزائن الملوك (درطب) :

کانپور، ۱۳۱۴ ق، سنگی .
 هند، ۱۳۱۱ ق، سنگی .

سید احمد طبیبی شبستری :

(۱۳۴۹ ق- معاصر)

۱- فرهنگ عقاید و قوانین اسلامی :

عفیف عبدالفتاح طیاره، ترجمه، جلد اول
 طهران، ۱۳۳۸ ش، سربی، وزیر، و
 + ۵۰۴ ص .

۲- حول تفسیر المیزان (عربی) :

قم، سربی، رقمی، ۱۳۷۷ ق .

۱- شیخ احمد بن حاج علی عاملی شحوری

صیداوی عارف الزین :

(۱۳۰۱ ق- معاصر)

صاحب مجله (العرفان) که ۲۸۵ سال از
 تاریخ تاسیس آن میگذرد وی در سال ۱۳۰۱
 ق در (شحور) متولد شده و در علوم عربیه و
 اصول فقه نزد اساتید از جمله سید عبدالحسین
 شرف الدین تلمذ نموده است

(شهداء الفضيله ص ۲۷۴)

۱- التاريخ الشيعة (عربی) :

صیدا، سربی .

۲- التاريخ الصيدا (عربی) :

صیدا، ۱۳۳۱ ق، سربی، رقمی، ۱۷۶ ص .

مازندران برشت منتقل شده و در عین حال

سمت بازرسی فنی را دارا بود .

در ۱۳۲۳ بریاست فرهنگ بنادر پهلوی
 بر قرار گردیده . در سال ۱۳۲۴ باتفاق
 میسیونری برای شرکت در جشن آذربایجان

شوروی ببا کور هسپار شده است .

۱- شرح واقع جنک فروژ :

طهران، ۱۳۲۰ ش، سربی، وزیر،

۱۴۰+۱۶۶ ص .

۱- نه قن از وزرای دربار عباسی شیعه و

ایرانی نژاد :

رشت، ۱۳۱۴ ش، سربی، خشتی، ۱۵۶ ص .

۳- یادگار باد کوبه :

رشت، ۱۳۲۴ ش، سربی، جیبی، ۱۳۶ ص .

شیخ ابومنصور احمد بن علی طبرسی

(از علمای قرن ششم هجری)

عالم فاضل فقیه محدث فقه جایل و از

مشایخ ابن شهر آشوب است .

از سید مهدی بن ابی الحرب حسینی مرعشی

از شیخ ابوعلی از والدش شیخ ابو جعفر طوسی

روایت میکند .

(فوائد الرضویه ص ۱۹)

۱- الاحتجاج علی اهل اللجاج (عربی) :

طهران، ۱۲۶۹ ق، سنگی، وزیر .

تبریز، ۱۲۸۶ ق، سنگی، وزیر، باهتمام

ملا محمد بایجی تربتی، خطه محمد بن علیمحمد

تبریزی، ۲۶۲ ص .

طهران، ۱۳۰۲ ق، سنگی، وزیر،

۲۵۸ ص .

تبریز، بی تاریخ، سنگی، وزیر، مطبعة

ممد رضا، ۲۶۲ ص .

۳- جامع الادعية و الزيارات (عربی) :

صیدا ، سربی .

۴- الحقائق والدقائق (عربی) :

جزء اول ، صیدا ، ۱۹۳۱ م ، سربی ، رفعی

. ص ۳۲۰

محبی الدین احمد خان بن مولوی محمد

عالم خان بهادر :

( )

۱- دیبای رومی :

هند ، ۱۲۷۸ ق .

احمد بن ابوالقاسم عراقی :

(۱۲۹۷ ش - معاصر)

درکاشان متولد شده لیسانسیه در حقوق و اقتصاد ازدانشگاه طهران ، دارای گواهی نامه کارشناسی شرکتهای تعاونی از کشور امریکا مدتی نیز در کشور های آمریکا و اروپا بتکمیل معلومات و مطالعات مشغول بوده .

ازبدو وزود بخدمت مشاغل مختلفی راداشته و فعلا بسمت رئیس امور شرکتهای تعاونی و صندوقهای روستائی در سازمان برنامه انجام وظیفه مینماید .

(نقل از خط مؤلف)

۱- اساسنامه شرکتهای تعاونی :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، ۲۷ ص .

۲- اصولی که باید در اساسنامه شرکتهای تعاونی قید شود :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، ۲۴ ص .

۳- شرکت تعاونی چیست :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، ۱۲ ص .

۴- حقوق اساسی ایران :

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سربی ، خشتی ، اقبال ،

. ص ۴۲۳

سیداحمد بن محمد عرفانی :

( )

۱- ملهمات احمدیه فی الطريق المحمدیه :

آکره ، ۱۲۹۹ ق ، سنگی ، وزیری ، ۴۴ ص .

عضدالدوله احمد میرزا بن فتحعلیشاه

قاجار :

(۱۲۳۴ق - ۱۳۱۹ق)

در سال ۱۲۴۴ق باین لقب نائل شد و در عهد خاقان منفور حکومت کاشان به پیشکاری علیمحمدخان نظام الدوله بوی مقوض بود . از سال ۱۲۷۰ق بیعد مصدر خدمات ذیل گردید :

۱۳۲۸ ش، سربی، وزیر، ۱۰۹۱+۱۸ ص.
۲- فارما کو دینامی:
 طهران، نشریه ۶۰۳ دانشگاه، ۱۳۳۹ ش،
 سربی، وزیر، ۱۷۲ ص.

سید احمد بن محمد حسینی حسینی عطار بغدادی:
 (۱۱۲۸ - ۱۲۱۵ ق)

از بغداد بنجف مهاجرت کرد و بتحصیلات
 پرداخت و بتصنیف و تألیف مشغول شد در
 ۱۲۱۵ ق در گذشت.

(احسن الودیعہ ج ۱ ص ۵)

۱- ریاض الجنان فی اعمال شهر رمضان
 (عربی):

طهران، ۱۳۳۲ ق، سربی، رفقی، ۳۹۱ ص.

احمد علائی:

(- معاصر)

۱- هیپنوتیزم:

(اصرار خواب مصنوعی)

کنرادی لایتنر، ترجمه، طهران، ۱۳۳۸ ش،
 سربی، رفقی، معرفت، ۷۲ ص.

سید احمد بن ابراهیم نقوی لکهنوی معروف
 به علامه هندی:

(۱۲۹۵ ق -)

در ذی الحجہ ۱۲۹۵ ق متولد شد و
 زمانی بنجف اشرف مسافرت کرده بود
 (احسن الودیعہ ج ۱ ص ۱۱۵)

۱- حمایة الاسلام (عربی):

هند، ۱۳۳۰ ق، سنکی.

۲- ورثة الالبياء (عربی):

(شرح حال سید دلدار علی)

هند، ۱۳۳۶ ق، سنکی.

حکومت اردبیل و مشکین، حکومت بروجرد
 و بختیاری، حکومت ملایر و تویسرکان،
 حکومت قراچه داغ، وزیر دار الشورا،
 حکومت سبزوار، رئیس اجزاء و عمله
 در بخانه ولیمهد، حکومت ملایر، تولیت
 آستان قدس در سال ۱۳۰۰ ق.

(روزنامه شرف سال ۱۳۰۰ ق)

سایر مآخذ: روزنامه خلاصه الحوادث
 شماره ۷۰۱: تذکره گلشن محمود نسخه
 خطی.

۱- تاریخ عضدی:

بمبئی، ۱۳۰۶ ق، سنکی، رفقی، ۱۵۸ ص.
 طهران، ۱۳۲۸ ش، سربی، رفقی، ۹۴ ص.

احمد عضدی:

(- معاصر)

۱- فریادیک مادر:

طهران، سربی، جیبی، ۲۱ ص.

دکتر احمد عطائی:

(- معاصر)

رئیس دانشکده دامپزشکی.

۱- درمالشناسی و فارما کو دینامی:

۲ جلد، نشریه ۶۸ و ۶۹ دانشگاه، طهران،

مهندس احمد بن مهدی علوی:

(۱۲۸۲ ش - معاصر)

در طهران متولد شده تحصیلات خود را در مدرسه خرد آغاز نموده پس از آن بمدرسه سن لوئی داخل و در ۱۹۱۶ م موفق باخذ گواهینامه شده سپس بآموزشگاه پست و تلگراف داخل و پس از دو سال گواهینامه گرفته. در سال ۱۳۰۱ ش برای ادامه تحصیلات عازم اروپا شده متجاوز از دو سال در برلن بتحصیل فیزیک و ریاضی اشتغال داشت و بعلمت گرانی از آنجا بفرانسه رفت و بترتیب در مدارس فوآند عامه و مدرسه مخصوص مکانیک و الکتریسته و مدرسه عالی الکترونیک - یستیه پاریس داخل و از مدرسه اولی باخذ گواهینامه عالی و از دو مدرسه دیگر بدریافت دانشنامه توفیق یافت و در مراجعت بایران عهده دار مشاغل مختلفه گردید:

رئیس اداره بی سیم، رئیس اداره بین المللی رئیس اداره امور تلفن، رئیس اداره ذوب مس، مدیر کل وزارت راه، بازرسی عالی وزارت راه.

(نقل از خط مؤلف)

۱- خاطرات سفر ترکیه:

طهران، ۱۳۲۹ ش، سری، رفعی، ۱۷۹ ص.
۲- مرزهای باختری ایران در سیردو هزار و پانصد سال تاریخ:

طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، رفعی، ۳۰ ص.

صدرالدین سید احمد بن کریم الدین علوی
قادری:

( )

۱- روایح المصطفی من ازهار المرقتی:

کانپور، ۱۳۰۵ ق، سنگی، وزیر، ۳۴۰ ص.
هند، ۱۳۰۷ ق، سنگی.

۲- ضرب المثالب:

هند، ۱۳۰۸ ق، سنگی.

دکتر احمد بن فتح الله علی آبادی:

(۱۲۹۰ ش - معاصر)

در طهران متولد شده پس از پایان تحصیلات ابتدائی و متوسطه در سال ۱۳۰۸ ش امتحانات کلاس ثبت اسناد را گذرانیده و داخل خدمت دولت گردیده و در ضمن در دار - المعلمین عالی بتحصیلات خود ادامه داده و باخذ لیسانس نائل گردید. در سال ۱۳۱۲

ش جزو محصلین اعزامی بآمریکا رفت و در رشته تشکیلات تعلیمات عالیہ باخذ درجہ دکتری نائل آمدہ در ۱۳۱۹ ش بایران بازگشت و عہدہ دارمشاغل ذیل گردید:

رئیس تبلیغات. بازرس وزارت دادگستری، وکیل دادگستری، مشاور حقوقی شرکت نفت، رئیس محاکمات وزارت فرهنگ، رئیس تعلیمات و روابط فرهنگی، استاد آموزشگاہہای عالی.

(مازندران ج ۲ ص ۱۴۵)

۱- حق تعلیم و تربیت:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقعی، ۶۶ ص.

احمد علی زاده جعفری:

(- معاصر)

۱- بیاد شہدای سیام تیر ۱۳۳۱ ش:

اصفہان، ۱۳۳۱ ش، سربی، رقعی، ۱۱۵ ص.

۲- قربانی دام اہر یمنان:

۲ جلد، طهران، ۱۳۲۳ ش، سربی، جیبی، ۱۶۰ + ۱۴۴ ص.

مجدالدین ابو الفتح احمد بن محمد غزالی

طوسی:

(- ۵۲۷ ق)

از مشاہیر علماء و فقہای شافعیہ بودہ و بجای برادرش در مدرسہ نظامیہ بغداد تدریس میکرد و بہ تجرد و انقطاع رغبتی وافر داشت و مدتی بسیاحت پرداختہ و عرفا و صوفیہ را خدمت نمودہ و فنون طریقت و تصوف را از ابوبکر نساج طوسی فرا گرفته و از اکابر و مشایخ عرفا بشمار میرفت. در سال ۵۱۷ یا ۵۲۷ ق در قزوین درگذشت و در آنجا مدفون گردید.

(ریحانۃ الادب ج ۳ ص ۱۵۱، بستان السیاحہ)

ص ۴۳۱.

۱- تازیانہ سلوک (رسالہ عینیہ):

طهران، ۱۳۱۹ ش، سنکی، رقعی، ۳۰ ص.

۲- بحر المحبۃ فی اسرار المودۃ (عربی):

(تفسیر سورہ یوسف)

طهران، ۱۳۱۲ ق.

بمبئی، ۱۳۱۹ ق، سربی، رقعی، ۱۶۴ ص.

۳- السوانح فی العشق:

طهران، ۱۳۲۲ ش، سربی، رقعی، ۳۹ ص.

باہتمام دکتر مہدی بیانی.

استانبول، ۱۹۴۲ م، سربی، رقعی، باہتمام

دیتر مستشرق آلمانی، ۱۰۶ ص.

شیخ احمد بن علی اکبر فاضل مراغی:

(- ۱۳۱۰ ق)

در مراغہ متولد شدہ و در تبریز ساکن بودہ. از شاگردان شیخ مرتضی انصاری است. در پنجم محرم ۱۳۱۰ ق در تبریز بمرض و بسا درگذشت و بعداً جنازہ اش بہ بنجف حمل و در وادی السلام مدفون گردید برادرش شیخ علی معروف بہ بنایی از شاگردان شیخ انصاری بودہ.

(کتاب علمای معاصرین ص ۴۵)

۱- الرسالۃ فی العقود و الایقااعات (عربی):

تبریز، بی تاریخ، سنکی، جیبی، کتابشروشی

کربلائی اکبر آقا، ۶۲ ص

تبریز، ۱۳۱۳ ق، سنکی، ضمن مجموعہ

مسار الشیعہ و توضیح المقاصد وغیرہ.

احمد فرامرزی:

(- معاصر)

عضو وزارت دارائی بودہ و تا مدیر کل

ارتقا یافته. بعداً عضو ہیئت مدیرہ شرکت

سربی، رفقی، ۵۶ + ۶۲ ص

دکتر احمد فرهاد:

(۱۲۸۱ ش - معاصر)

در طهران متولد شده تحصیلات متوسطه را در دارالفنون بپایان رسانیده و تحصیلات عالی را در برلین و هایدلبرگ در رشته پزشکی انجام داده در ۱۳۴۷ ق بدریافت دانشنامه دکترای در پزشکی و اجازه نامه رسمی طبابت در آلمان توفیق یافت و برای احراز تخصص در رشته رادیولوژی در کلینیک کار کرده و در ۱۹۳۳ م بایران مراجعت نمود و سمت استاد رادیولوژی در دانشکده پزشکی طهران منصوب گردید پس از آن استادی کرسی فیزیک پزشکی بوی محول گردید (راهنمای دانشگاه ج ۲ ص ۴۳)

۱- فیزیک پزشکی :

طهران ، نشریه ۱۲۰ دانشگاه ، ۱۳۳۰ ش ،
سربی ، وزیر ، ۳۴۵ ص

احمد بن محمد بن عبدالغفار فناری قزوینی :

(- ۹۷۵ ق)

فاضل منشی مورخ بود . در آخر حال دست از

فرش شده . در دوره یازدهم از بوشهر بوکالت مجلس انتخاب گردید .
(رجال بدون ماسک)

۱- انگلیسها در انگلستان :

دکتر حافظ عقیقی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ،
سربی ، وزیر ، ۶۲۶ ص .

۲- تاریخ تشکیلات سیاسی قضائی و اقتصادی :

دکتر زکی عبدالمتعال ، ترجمه ، طهران ،
۱۳۳۸ ش ، سربی ، وزیر ، ۷ + ۷۴۰ ص .

۳- تاریخ عصر نهضت :

سدنی داریک انگلیسی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۹ ش ،
سربی ، وزیر . بنگاه ترجمه و نشر کتاب
۱۸۳ ص .

۴- جنگ عقاید :

طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سربی ، رفقی ، ۲۶۰ ص .
۵- چرا فرانسه شکست خورد :

طهران ، ۳۲۰ ش ، سربی ، رفقی ، ۹۰ ص .

۶- نتایج سیاسی جنگ بین المللی :

رمزی میور ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۳ ش ،
سربی ، خشتی ، ۲۴۴ ص .

احمد فردید :

(- معاصر)

۱- روابط حکمت اشراق و فلسفه ایران
باستان :

هانری کربن فرانسوی ، ترجمه بمشارکت
عبدالحمید گلشن ، طهران ، ۱۳۲۵ ش ،

وزارت پادشاهزادگان عراق بازداشته متوجه
زیارت کعبه شد و در مراجعت از طریق بندر
(وابل) که به هندوستان می آمد اجلاس فرا
رسید و در ۹۷۵ ق در گذشت .

(تذکره علمای هندی ص ۱۸)

۱- تاریخ نگارستان :

بمبئی، ۱۲۴۵ ق، سنگی، وزیری، ۳۷۵ ص

بمبئی، ۱۲۷۵ ق، سنگی، وزیری، ۴۳۰ ص

بمبئی، ۵۸-۱۸۵۰ م، سنگی، وزیری ۴۲۵

+ ۴۲۳ ص

احمد قاسمی

(۱۲۸۰ ش - معاصر)

در اصفهان متولد شده و پس از تحصیلات
مفدماتی بظهران عزیمت نموده و در دارالمعلمین
مرکزی تحصیلات خود را به پایان رسانیده
و پس از اخذ گواهینامه بریاست دبیرستان
کرمان منصوب و در سال ۱۳۱۵ ش باصفهان
منتقل و پس از یکسال خدمت از شغل دبیری
کناره نموده و در دانشسرای عالی بتکمیل
تحصیلات خود پرداخت و باخذ لیسانس در

رشته «فلسفه و علوم تربیتی» نائل گردیده و
مجدداً بوزارت فرهنگ داخل شده مهده دار
مشاغل ذیل گردید :

رئیس دبیرستان ۱۵ بهمن ، رئیس دبیرستان
علمیه ، رئیس دفاتر دانشسرای عالی دانشکده
علوم و ادبیات ، رئیس فرهنگ یزد و همدمان و
کرمانشاهان .

(سالنامه کشور سال ۱۳۶۸ ش)

۱- این جنک عجیب آنطور که من دیدم :

رنه بالبو، ترجمه، طهران ، بی تاریخ سری،
جیبی ، ۱۵۲ ص

۲- بیماری کودکی کمونیسسم :

لنین ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۶ ش، سری،
رقعی ، ۱۰۰ ص

۳- جامعه را بشناسید :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سری، رقی، ۱۳۴ ص
طهران، ۱۳۲۵ ش، سری، رقی، ۲۱۱ ص
طهران، چاپ پنجم ، ۱۳۳۲ ش ، سری ،
جیبی ، ۶۳ ص

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، جیبی، ۱۱۶ ص

۴- چند موضوع از اقتصاد :

طهران ، ۱۳۲۷ ش، سری، رقی، ۱۱۶ ص

۵- حزب توده ایران چه میگوید و چه میخواهد :

طهران ، ۱۳۲۲ ش، سری، رقی، ۱۰۷ ص

۶- قانون چیست :

طهران ، ۱۳۲۶ ش، سری، جیبی، ۲۸ ص

۷- منشأ خانواده و دولت :

فردریک انکلس، نشریه سازمان جوانان توده
ایران ، طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، رقی،
۴۶ : ۲۷ ص

احمد قربانی زاده حقیقی:

(- معاصر)

۱- فنون کشتی آزاد و فرنگی:

طهران، ۱۳۳۹ ش، سربى، رفقى، كوتنبرك،
۱۲۸ ص .

شيخ احمد بن صالح بن طعان شوشترى قطيفى

بحرانى:

(۱۲۵۱ - ۱۳۱۵ ق)

در بحرين متولد شده و مقدمات را در آنجا
تلمذ نموده سپس بنجف مهاجرت کرده و
بتحصیلات خود ادامه داده و باخذ اجازة اجتهاد
نائل و به بحرين مراجعت نموده و پس از سه
سال بقطيف رفته و در اواخر عمر به بحرين
معاودت نموده و در آنجا مقیم شد ، در شب
عيد فطر ۱۳۱۵ ق در بحرين درگذشت و
جنب شيخ ميشم مدفون گردید .

(كتاب علمای معاصرین ص ۳۸۸)

سایر مآخذ نقباء البشر ص ۱۰۳ ، فوائد

الرضويه ص ۱۷ ، احسن الوديعه ج ۱ ص ۴۶۳

۱- (الف) مرآة الاحمدیه (شعر عربى):

۲- (ب) بديعیه میمیه (شعر عربى):

دمبى ، ۱۳۱۷ ق ، سنكى ،

۳- وفاة الامام موسى الكاظم (عربى)

نجف ، ۱۳۷۲ ق ، سربى ، رفقى ، ۲ ص .

شهاب الدين احمد بن احمد بن سلامة قليوبى

شافعى:

(- ۱۰۶۹ ق)

عالم مصرى در اكثره اوم از جمله طب مهارت
داشت و در قاهره بتدریس ميپرداخت وفات
او در ۱۰۶۹ ق (لغت نامه دهخدا ص

(۱۱۲۶)

۱- الزوار (عربى):

مصر ، ۱۳۵۳ ق ، سربى ، وزيرى .
كانپور ، ۱۹۱۲ م ، سنكى ، وزيرى ، ۲۹۲ ص .

شيخ عبدالسلام احمد قويسنى:

( )

۱- مراقى النجابه فى قواعد الكتابة:

مصر ، ۱۳۲۷ ق ، سربى ، ۳۹ ص

احمد بن حسين بن على كاتب طاهرى يزدي:

( )

از مورخين يزدي بوده و كتابى در تاريخ
يزدي بنام تاريخ جديد نوشته باسم ميرزا
جهانشاه قراوينلو در ۸۶۱ ق بپايان رسانده
است (مجله پارس بقلم سعيد نفيسى)
سایر مآخذ : از سعدى تا جامى ص ۳۸۹ ،
تاريخ يزدي آيتى ص ۱۷ .

۱- تاريخ يزدي:

(عمارات مزارات مساجد مدارس علماء)

يزدي ۱۳۱۷ ش سربى ، رفقى ، بدستور وزارت

معارف ، ۲۹۹ ص .

دکتر احمد کافى:

(- معاصر)

۱- تغذیه انسان:

ريموند لالان ، ترجمه ، طهران ، مجموعه چه
ميدانم شماره ۱۴ ، سربى ، رفقى ، ۱۱۱ ص .

احمد کریمی:

(- معاصر)

مدیر باشگاه دوچرخه سواران اراك در

سال ۱۳۲۹ ش .

شد بعداً از مدرسه آمریکائی اخراج و داخل عدلیه شد و رئیس عدلیه خوزستان گردید. در تشکیلات جدید عدلیه زمان داور در طهران بصورت عدلیه منصوب گردید پس از آن منتظر خدمت شده بـوکالت عدلیه اشتغال ورزید. دوره زندگی او سه قسم متمایز بود.

۱- از بدو جوانی تا موقع اقامت طهران سعی در کسب علوم و مباحثه با مبلغین مسیحی و تالیف کتاب صرف نحو و تهیه مقالات و مباحثات درسیادت ۲- تغییر لباس از عمامه بکلاه تاسیس مجله پیمان کناره- گیری از اسلامیت و زبان عربی و پیروی بمرام ایران باستان و مباحثات بانتساب شهر بانو ویزد کرد و فرا گرفتن زبان ارمنی.

۳- تاسیس مجله پیمان پیروی از عقاید کاندی نقد تمدن اروپائی و فساد آن برای بشر مبارزه با اختلافات مذهبی تصوف و بیانی و غیره قائل بودن بمدینه فاضله و توجیه آن بمرام خویش اصرار در تنزیه زبان فارسی از لغات عربی افکار ادبیات و فلسفه و عرفان اظهار رأی در مذهب شیعه بآراء وهابی ها. حمله به تفسیر و تأویل آیات قرآن و عدم اعتبار احادیث و اخبار علماء و زیارت قبور ائمه. تاسیس روزنامه پرچم و دخالت در مسائل سیاسی و تمجید از حکومت دیکتاتوری. تشکیل مجالس جشن سوزاندن قرآن و دو اوین شعرا و ممتدوفه گویا حتی کتب ادعیه

در نتیجه اسائه بتمام مسائل دینی واجتماعی در کاخ وزارت دادگستری سال ۱۳۲۴ ش روز روشن بضرب کلوله مقتول گردید (رجال آذربایجان در عصر مشروطیت ص ۱۲۶)

۱- زن با کدامن:

ماری کارولی، ترجمه، طهران، ۱۳۰۶

ش، سربی، جیبی، ۱۵۴ ص.

۲- واژه های کلیله و دمنه:

طهران، سربی.

سید احمد حسینی کسروی تبریزی:

(۱۳۰۸ق-۱۳۶۵ق)

در تبریز در یک خانواده روحانی متولد شده و مقدمات عربی را تحصیل نموده. در ایام انقلاب مشروطه طلبه ای جوان بود پس از آرامش آذربایجان در مدرسه آمریکائی تبریز تحصیل کرده و در آنجا معلم عربی

۱- آئین کسروی:

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، رفقی ، ۶۳ ص
طهران ، ۱۳۱۲ ش ، سربی ، رفقی ، ۱۱۶
+ ۹۶ ص

۲- آذری یازبان باستان آذربایجان :

طهران ، ۱۳۰۴ ش ، سربی ، رفقی ، ۵۶ ص
طهران : ۱۳۱۷ ش ، سربی ، رفقی ، ۷۰ ص
طهران ، ۱۳۲۵ ش ، چاپ سوم ، سربی ،
رقفی ، ۷۳ ص
طهران ، ۱۳۳۵ ش ، چاپ چهارم ، سربی ،
رقفی ، ۷۵ ص

۳- از سازمان ملل چه نتیجه تو اندبود :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، رفقی ، ۶۴ ص
۴- افسران ما :

طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سربی ، رفقی ، ۸۰
طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، رفقی ، ۹۸ ص
۵- امروز چاره چیست :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، جیبی ، ۱۸ ص
۶- امروز چه باید کرد :

طهران ، بی تاریخ ، سربی ، رفقی ، ۲۷۳ ص
طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، رفقی ، چاپ
چهارم ، ۲۴۰ ص

۷- انقلاب چیست :

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، رفقی ، ۶۴ ص
۸- بخوانند و داوری کنند :

طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سربی ، رفقی ، ۱۰۳ ص
۹- بدر الشریعہ :

طهران ، سربی ، رفقی ، ۱۸ ص

۱۰- بهائیگری :

طهران ، ۱۳۲۲ ش ، سربی ، رفقی ، ۷۲ ص
طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سربی ، رفقی ، ۹۲ ص

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربی ، رفقی

طهران ، چاپ چهارم ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ،
رقفی ، ۹۲ ص

۱۱- ہومن ماہ :

طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سربی ، رفقی ، ۳۹ ص

۱۲- پاسخ پپاسخ :

طهران ، سربی ، رفقی ، ۴۰ ص

۱۳- پاکخوئی :

کرد آورنده محمود موبد ، طهران ، ۱۳۳۴

ش ، سربی ، رفقی ، ۱۴۷ ص

۱۴- پرسش و پاسخ :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سربی ، رفقی ، ۶۳ ص

۱۵- پلوتارخ :

طهران ، ۱۳۱۴ ش ، سربی ، رفقی ، ۶۰۶ ص

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ، رفقی ، ۲۸۶

+ ۲۷۳ ص

۱۶- پندار ہادر موهومات و خرافات :

طهران ، چاپ چهارم ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ،

رقفی ، ۹۱ ص

طهران ، ۱۳۲۲ ش ، سربی ، رفقی ، ۵۲ ص

طهران ، چاپ سوم ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رفقی

۹۰ ص

۱۷- پیام بدان شمنان اروپا و آمریکا :

طهران ، سربی ، رفقی

۱۸- پیدایش آمریکا :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، رفقی ، ۲۶۴ ص

طهران ، چاپ دوم ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ، رفقی

۲۶۴ ص

۱۹- تاریخ پانصدسالہ خوزستان :

طهران ، ۱۳۱۳ ش ، سربی ، رفقی ، ۲۸۷ ص

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رفقی ، ۱۹۵ ص

طهران ، چاپ سوم ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ، رفقی

۳۱۸ ص

- ۲۰- تاریخ مشروطه ایران:
 ۳ جلد، طهران، ۱۹-۱۳۲۲ ش، سربی،
 وزیری، ۳۹۷+۴۰۰+۴۵۱ ص.
 ۳ جلد، طهران، ۱۳۳۰ ش، سربی، وزیری،
 چاپ سوم، ۹۰۴ ص
 طهران، چاپ چهارم ۱۳۳۴ ش، سربی،
 وزیری، ۲۰+۹۰۶+۲۸ ص.
 ۲۱- تاریخ هیجده ساله آذربایجان:
 (از سال ۱۳۰۲ تا ۱۳۲۱ ش)
 ۶ جلد، طهران، ۱۳-۱۳۲۰ ش، سربی،
 وزیری، ۳۱۲+۳۹۹+۳۸۴+۳۲۴
 +۳۲۰+۱۴۰ ص.
 طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، وزیری، امیر
 کبیر، ۹۲۳ ص
 ۲۲- تاریخچه چیق و قلیان:
 طهران، ۱۳۲۳ ش، سربی، رفعی، ۲۸ ص.
 طهران، ۱۳۳۵ ش، چاپ دوم، سربی، رفعی،
 ۳۲ ص.
 ۲۳- تاریخچه شیر و خورشید ایران:
 طهران، ۱۳۰۹ ش، سربی، رفعی، ۳۲ ص
 طهران، ۱۳۲۳ ش، سربی، رفعی، ۶۰ ص.
 طهران، چاپ سوم، ۱۳۳۵ ش، سربی،
 رفعی، ۳۱ ص
 ۲۴- التشیع والشیعة (عربی):
 طهران، سربی، رفعی.
 ۲۵- جناب آقا از میدان در رفت:
 طهران، ۱۳۲۴ ش، سربی، رفعی، ۱۸ ص
 ۲۶- چند تاریخچه:
 طهران، سربی، رفعی، ۱۳۳۹ ش، ۱۵۱ ص
 ۲۷- حافظ چه میگوید:
 طهران، ۱۳۲۲ ش، سربی، رفعی، ۴۰ ص
 طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رفعی، چاپ
 چهارم، ۴۰ ص.
 ۲۸- حسن کتاب حافظ:
 طهران، سربی، رفعی، ۱۶ ص.
 ۲۹- حقایق گفتنی:
 طهران، سربی، رفعی، ۶۴ ص.
 ۳۰- خداباماست دولت بماباسخ دهد:
 طهران، ۱۳۲۳ ش، سربی، رفعی، ۳۲ ص.
 طهران، سربی، رفعی، ۲۸ ص.
 ۳۱- خواهران و دختران ما:
 طهران، چاپ دوم ۱۳۲۴ ش، سربی، رفعی
 ۶۷ ص.
 طهران، چاپ سوم، ۱۳۳۶ ش، سربی، رفعی
 ۸۴ ص
 ۳۲- دادگاه:
 طهران، ۱۳۲۳ ش، سربی، رفعی، ۶۴ ص.
 طهران: ۱۳۲۵ ش، سربی، رفعی، ۷۶ ص
 طهران، چاپ سوم، ۱۳۳۶ ش، سربی،
 رفعی، ۶۴ ص
 ۳۳- دانستنیها و آموختنیها:
 طهران، سربی، رفعی، ۲۸ ص
 ۳۴- در پاسخ بدخواهان:
 طهران، ۱۳۲۴ ش، سربی، رفعی، ۷۱ ص
 ۳۵- در پاسخ حقیقت گویا گفتاری از پیمان:
 طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رفعی، ۱۲۰ ص
 ۳۶- در پیرامون ادبیات:
 طهران، ۱۳۲۳ ش، سربی
 ۳۷- در پیرامون اسلام:
 طهران، ۱۳۲۲ ش، سربی، رفعی.
 طهران، ۱۳۲۵ ش، سربی، رفعی، ۶۴ ص
 ۳۸- در پیرامون جانوران:
 طهران، ۱۳۲۴ ش، سربی، رفعی، ۸۸ ص
 ۳۹- در پیرامون خرد:
 طهران، ۱۳۲۲ ش، سربی، رفعی، ۶۴ ص

- ۴۰- در پیرامون روان :
طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، رقمی ، ۴۴ ص
طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رقمی ، طهوری
۱۸۸ ص
- ۴۱- در پیرامون شعر و شاعری :
طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، رقمی ، ۱۰۰ ص
- ۴۲- در راه سیاست :
طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، رقمی ، ۱۰۰ ص
- ۴۳- الدرۃ الثمینة (عربی) :
تبریز ،
- ۴۴- ده سال در عدلیہ :
طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سربی ، ۲۱۸ ص
طهران ، چاپ دوم ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ،
رقمی ، ۳۴۳ ص ، بازندگان من در یک جلد
- ۴۵- دین و جهان :
طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، رقمی ، ۷۶ ص
- ۴۶- راه رستگاری :
طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، رقمی ، ۱۱۸ ص
- ۴۷- زبان پارسی :
طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سربی ، رقمی ، ۳۱ +
۱۷ + ۴۹ + ۹۶ ص
- ۴۸- زبان فارسی و راه توانا گردیدن آن :
طهران ، ۱۳۳۴ ش ، باہتمام یحیی ذکا ،
سربی ، رقمی ، ۸۳ ص
- ۴۹- زبان پاک (دستور زبان) :
طهران ، ۱۳۲۲ ش ، سربی ، رقمی ، ۴۸ ص
- ۵۰- زندگانی من :
طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ، رقمی ، ۳۴۳ ص ،
بادہ سال در عدلیہ در یک جلد
- ۵۱- سرنوشت ایران چه خواهد بود :
طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، رقمی ، ۶۴ ص
- ۵۲- سیزدهم مرداد :
طهران ، سربی
- ۵۳- شہریاران گمنام :
۴ جلد ، طهران ، ۱۳۰۷-۱۳۰۸ ش ، سربی ،
رقمی ، ۱۴۹ + ۱۶۵ + ۱۵۸ + ۹۱ ص
طهران ، چاپ دوم ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ،
رقمی ، ۳۵۷ ص
- ۵۴- شیخ صفی و تبارش :
طهران ، ۱۳۲۱ ش ، سربی ، رقمی ، ۴۸
+ ۸ ص
طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سربی ، رقمی ، ۴۸
+ ۸ ص
- ۵۵- شیعه گری :
طهران ، سربی
- ۵۶- صوفیگری :
طهران ، ۱۳۲۲ و ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رقمی ،
طهران ، چاپ چہارم ، گوتمبرک ، ۱۳۳۷
ش ، سربی ، رقمی ، ۹۷ ص
- ۵۷- فرهنگ است یانیرنک :
طهران ، چاپ چہارم ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ،
رقمی ، ۱۹ ص
- ۵۸- فرهنگ چیست :
طهران ، ۱۳۲۲ ش ، سربی ، رقمی ، ۳۶ ص
- ۵۹- قانون دادگری :
طهران ، ۱۳۱۲ ش ، سربی ، رقمی ، ۷۲ ص
- ۶۰- قہوۃ السورات :
ترجمہ از اسپرانتو ، صیدا ، ۱۳۴۳ ق ،
سربی ، رقمی
- ۶۱- کارنامہ اردشیر بابکان :
طهران ، ۱۳۰۹ ش ، سربی ، رقمی ، ۷۶ ص
- ۶۲- کار و پیشہ و پول :
طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سربی ، رقمی ، ۴۰ ص

۶۳- کافنامه دستور زبان :

کرد آوری یحیی ذکاء از مجله پیمان ،

طهران ، ۱۳۳۱ ش، سربی، رقعی، ۴۲ ص

۶۴- کسروی و مفهوم ماتریالیسم :

طهران ، ۱۳۲۴ ش، سربی، جیبی، ۶۳ ص

۶۵- گفت و شنود :

طهران ، ۱۳۲۳ ش، سربی، رقعی، ۶۰ ص

۶۶- ما چه میخواهیم :

طهران ، ۱۳۳۹ ش، سربی، رقعی پایدار ،

۳۴۰ ص .

۶۷- مشروطه بهترین شکل حکومت و آخرین

نتیجه اندیشه نژاد آدمیست :

طهران ، ۱۳۳۵ ش سربی، رقعی، ۱۶۰ ص

۶۸- مشعشعیان یا بخشی از تاریخ پانصد

خوزستان :

طهران ، ۱۳۲۴ ش، سربی، رقعی، ۱۲۸ ص

۶۹- مقالات کسروی :

کرد آوری یحیی ذکاء ، جلد اول طهران ،

۱۳۲۶ ش، سربی، رقعی .

جلد دوم ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رقعی ،

۳۲۴ ص

۷۰- نادرشاه :

طهران ، ۱۳۲۴ ش، سربی، رقعی، ۱۳۰ ص

۷۱- نامهای شهرها و دیه های ایران :

جلد ۲ ، ۳۰۸ - ۳۰۹ ش، سربی، رقعی،

۲۴ + ۳۲ ص .

طهران ، جلد اول، ۱۳۲۳ ش، سربی، رقعی

۳۲ ص .

طهران، چاپ سوم ، شرق ، ۱۳۳۵ ش ،

سربی ، رقعی ، ۷۲ ص .

۷۲- النجمة الدرية (عربی) :

طهران ۱۳۳۶ ق ، سنگی، جیبی، ۱۱۱ ص

۷۳- نیک و بد :

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سربی، رقعی، ۴۵ ص .

۷۴- ورجاوند بنیاد :

طهران ، ۲۵ - ۱۳۲۲ ش، سربی، رقعی،

۹۵ + ۵۵ + ۱۶۰ ص .

طهران، چاپ سوم، ۱۳۴۰ ش، سربی، رقعی،

۳۱۸ ص ، ناشر کانون آزادگان .

۷۵- یکم آذر :

طهران، ۱۳۲۲ ش سربی، رقعی، ۶۴ ص .

۷۶- یکم دیماه :

طهران ، ۱۳۲۲ ش، سربی، رقعی، ۳۲ ص

سید احمد بن صالح موسوی کیشوان

قزوینی کاظمی

(- معاصر)

عالم جلیل . (نقباء البشر ص ۱۰۴)

۱- الخیر اللمعة فی صلاة الجمعة (عربی) :

بفداد ، ۱۳۴۹ ق ، سربی .

حاج شیخ احمد کلباسی اشتری آیه الله زاده:

(- معاصر)

لیسانسیه معقول و منقول از دانشسرای عالی

۱- فلسفه نوین یا نجات بشر، تکامل فن اصول

عام و خاص :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رقعی ،

۱۹۸ ص .

۲- مفتاح السعادة یا کلید خوشبختی :

طهران ، ۱۳۳۶ ش، سربی، جیبی، ۲۲۶ ص

شمس الدین احمد بن سلیمان کمال پاشا زاده:

(- ۹۴۰ ق)

فقیه حنفی و شاعر معروف ترك كه در حدود

سیصد جلد تألیف دارد . و چون زبان فارسی

شهربانی کل است. در ۱۳۱۱ ش داخل رشته قضائی شده و بایست و پنج سال سابقه خدمت با: نشستته کردید. در اواخر ۱۳۱۱ پروانه و کالت پایه یک دادگستری گرفته و چند سال در موطن خود و کالت مینمود اینک در طهران مقیم و تقریباً از کار کناره گرفته است.

(نقل از خط مؤلف)

۱- فهرست قوانین و آئین نامه ها و غیره:

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، جیبی، ۱۱۸ ص

طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، جیبی، چاپ دوم

۲- قانون جزائی:

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، جیبی، ۲۵۲ ص

۳- قوانین اصول محاکمات حقوقی:

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، جیبی، ۴۰۴ ص

۴- مجموعه اصول محاکمات حقوقی:

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، جیبی، ۴۳۲ ص

طهران، ۱۳۱۸ ش، سری، جیبی

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، جیبی، ۳۰۲ ص

طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، جیبی، ۴۰۳ ص

۵- مجموعه قوانین استخدای:

طهران، ۱۳۳۹ ش، سری، جیبی، ۳۳۸ ص

۶- مجموعه قوانین اجرائی:

طهران، ۱۳۱۱ ش، سری، جیبی، ۴۳۴ ص

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، جیبی، ۴۳۴ ص

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، جیبی، ۴۳۲ ص

طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، جیبی، ۴۳۴ ص

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، جیبی، ۵۲۲ ص

شیخ احمد بن عبدالله کوز کناتی نجفی:

(- ۱۳۲۷ ق)

عالم ورع فاضل تقی در نجف تحصیل

در دربار آل عثمان رواج کامل داشت نکارستان را بتقلید کلمات نوشت و فرهنگی بنام دقایق الحقایق در مشکلات زبان فارسی و رساله دیگری در معرب ساختن کلمات فارسی تألیف نمود. بسال ۹۴۰ ق در استانبول در گذشت و در همانجا مدفون گردید. (مجله دانش شماره ۶ ص ۳۶۸)

۱- آب حیات:

طهران، ۱۳۰۴ ق، سنکی، وزیر، ۹۵ ص

۲- ایاب الشیخ الی الشباب:

طهران، ۱۳۰۴ ق، سنکی، وزیر، ۹۶ + ۷۲ ص

۳ رجوع الشیخ الی صباه (عربی):

مصر، ۱۳۰۹ ق، سری، رفعی، ۱۰۷ ص

۴- مزیه اللسان الفارسی تللی سائر الالسنه ما خلا العربی (عربی):

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، بتصحیح حسینعلی محفوظ، ۴۶ ص

احمد کمانگر:

(۱۲۶۶ ش - معاصر)

در سنندج متولد شده. مستخدم دولت بوده آخرین شغلش معاونت کارگزینی

احمد بن محمد علی کوشا:

(۱۲۹۲ ش - معاصر)

در طهران متولد شده پس از تحصیلات مقدماتی و متوسطه در دانشسرای عالی در رشته ادبیات فارسی بتحصیلات خود ادامه داده و باخذ لیسانس موفق گردیده است . سپس وارد خدمت وزارت فرهنگ شده و عهده دار مشاغل مختلفه شده است :

دبیر و بازرسی فنی و رئیس دبیرستان در همدان و شاه آباد غرب و کرمانشاه، مدیر دبستان خاقانی تا مدت پنج سال که بمجاهدت وی تأسیس یافته و در خلال اشتغال این سمت از تحصیل دوره دکتری ادبیات فارسی نیز فراغت یافته است .

معاون دارالفنون، بازرسی وزارت فرهنگ، رئیس اداره بازرسی، دادستان اداری وزارت فرهنگ .

(نقل از خطمؤلف)

۱- انشاء ابتدائی مصور:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، رقمی، ۸۴ ص
طهران، چاپ چهارم، ۱۳۳۶ ش، سری، رقمی، ۸۶ ص

کرده و در رواق حیدری نماز جماعت میخواند و جمع کثیری بوی اقتدا میکردند در کاظمین مرحوم شد و در نجف مدفون گردید .

(نقباء البشر ص ۱۰۹)

سایر مآخذ: دانشمندان آذربایجان ص ۳۱، احسن الودیعه ج ۱ ص ۱۱۰ .

۱- ایقاظ العلماء و تنبیه الامراء (عربی):

تبریز، ۱۳۱۵ ق، سنگی، خشتی، ۱۸۹ ص

۲- روضة الامثال (عربی):

(در تفهیم)

تبریز، سنگی .

طهران، ۲۴ - ۱۳۲۵ ق، سنگی، رحلی، ۴۴۴ ص .

۳- هدایة الموحدين فی اصول الدین:

جلد اول، تبریز، ۱۳۰۳ ق، سنگی، رحلی، ۳۸۳ ص .

جلد دوم، تبریز، ۱۳۱۱ ق، سنگی، رحلی، ۶۰۲ ص .

جلد سوم، ۱۳۱۲ ق، سنگی، رحلی، ۴۲۴ ص .

۲- بدیع وقافیہ و عروض:

طهران، برای دوره دوم متوسطه، ۱۳۳۶ ش،
سنگی، رقعی، ۱۷۰ ص.

۳- بهترین انشاهای امتحانات نهائی:

جلد ۲، ۳۰ - ۱۳۲۹ ش، سربی، رقعی،
۱۰۴ + ۱۳۶ ص.

جلد اول، طهران، باقواء-دالانشاء، چاپ
چهارم، ۱۳۳۰ ش، سربی، خشتی، ۸۲ ص.

جلد دوم، طهران، باقواعد تعلیم انشاء ۱۳۳۰
ش، سربی، رقعی، ۱۱۴ ص.

جلد ۲، چاپ ششم، طهران، ۱۳۳۱ ش، سربی،
رقعی، ۸۰ + ۱۳۸ ص.

جلد ۲، چاپ یازدهم، ۱۳۳۵ ش، سربی، رقعی،
۱۰۴ + ۱۳۸ ص.

جلد سوم، طهران، ۱۳۳۲ ش، سربی، رقعی،
۱۲۰ ص.

۴- دستور زبان:

بمشارکت شش نفر دیگر، برای سال ۵ و ۶
دبستان، طهران، ۱۳۳۶ ش، در یکسال چهار
مرتبہ چاپ شده، سنگی، رقعی، ۱۱۶ ص.

۵- راهنمای امتحانات نهائی:

جلد اول، مجموعه دیکتہ های امتحانات نهائی
ابتدائی کشور، چاپ پنجم، طهران، ۱۳۳۰
ش، سربی، رقعی، ۸۸ ص.

جلد دوم، مجموعه مسائل حساب و هندسه
امتحانات ابتدائی کشور، چاپ پنجم، طهران
۱۳۳۰ ش، سربی، رقعی، ۱۰۰ ص.

جلد اول، طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی، رقعی،
۱۰۰ ص.

جلد دوم، طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی، رقعی،
۱۰۰ ص.

جلد سوم، طهران، ۱۳۳۲ ش، سربی، رقعی،

۱۲۰ ص.

طهران، چاپ دوازدهم، ۱۳۳۵ ش، سربی،
رقعی، ۱۰۰ ص.

۶- فارسی و تاریخ ادبیات:

بمشارکت شش نفر دیگر، ۳ جلد، برای دوره
دوم متوسطه، طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی،
رقعی، ۲۰۰ + ۲۰۰ + ۲۰۰ ص.

۷- فارسی و دستور زبان:

بمشارکت شش نفر دیگر، ۳ جلد برای دوره
دوم متوسطه، طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی،
رقعی، ۲۰۰ + ۲۰۰ + ۲۰۷ ص.

۸- منتخب نظم و نثر فارسی:

بمشارکت سه نفر دیگر، جلد اول، طهران،
۱۳۳۴ ش، سربی، وزیری، ۱۰۰ ص.

سید جمال الدین احمد بن حسین موسوی

کلپایگانی:

(۱۲۹۵ق - ۱۳۷۷ق)

در فریة سعید آباد نزدیک کلپایگان
متولد شده بعد از تحصیل مقدمات باصفهان
مهاجرت نموده و سطوح را در آنجا فرا گرفته
پس از آن در سال ۱۳۱۹ق بنجف مهاجرت
نموده و در آنجا بتحصیلات خود ادامه داده

و وحشی آن مطلع و در مقابل هر سؤال بنظم
یاثری از کلام عرب استشہار میجست .
بسال ۳۵۴ ق آنکاء کہ از شیراز باز میگشت
بین راه کشته شد .

(لغت نامه دهخدا ص ۵۶۶)

۱- دیوان (شعر عربی):

بمبئی، ۱۲۹۷ ق، سنگی، وزیر، ۲۹۲ ص
بمبئی، ۱۳۰۲ ق، سنگی، وزیر، ۲۷۰ ص
مصر، ۱۹۳۶ م، سربی، وزیر، ۳۸۷ ص

دکتر احمد بن عین الممالک محمد حسین
متین دفتری:

(۱۳۱۴ ق - معاصر)

در حدود ۱۳۱۴ ق، متولد شده تحصیلات
وی در مدرسه آلمانی انجام گرفت و چندی
در سفارت آلمان مترجم بود سپس در وزارت
خارجہ انتقال یافت و در اداره روس کار
میکرد. در تشکیلات جدید عدلیہ وزارت
خانه مزبور منتقل گردید چندی بعد برای
تکمیل تحصیلات بسویس رفت و در جہد کتری
در حقوق نائل آمد در مراجعت از اروپا
بمدیریت کار عدلیہ و معاونت آن وزارتخانہ
رسید ضمناً در دانشکدہ حقوق نیز تدریس
مینمود. در سال ۱۳۱۸ ش بمقام نخست
وزیری رسید .

و در اواخر از مختصین میرزا محمد حسین
نائینی قرار گرفته و تقریرات او را برشته
تحریر در آورده است .

(قباء البشر ص ۳۰۹)

۱- الرسائل (عربی) :

۱- رسالۃ فی الاجتهاد والتقلید ۲- رسالۃ -
فی البقاء علی تقلید المیت ۳- رسالہ فی قاعدۃ
الترتیب ۴- رسالہ فی اجتماع الابر والنہی
۵- رسالہ فی الغیبة ۶- رسالہ فی مسائل -
المتفرقة .

نجف، ۱۳۷۰ ق، سربی، وزیر، ۳۷ +

۳۰ + ۸۰ + ۶۵ + ۵۱ + ۹ ص

احمد گلشن

(- معاصر)

۱- حل المسائل جبر :

طهران، ۱۳۱۵ ش، سربی، رقمی، ۱۳۶ ص

احمد بن مصطفی لبابیدی دمشقی

( )

۱- لطائف اللغة :

(شرح لغات مثنوی)

استانبول، بی تاریخ، سربی .

طهران، ۱۳۱۵ ش، سربی، ضمن مثنوی.

ابوالطیب احمد بن حسین جعفری کوفی کندی

معروف به متنبی :

(۳۰۳ - ۳۵۴ ق)

مولد او در محلت کنده کوفہ بسال ۳۰۳
ق بود . وی علوم ادبیہ را بموطن خویش
بیاموخت و در طی مسافرتہا بفنون ادب
اشتغال ورزید و در ہمہ آن فنون مهارت
یافت وی در نقل لغت از مکتوبین و بر فریب

- ۱۰- کلید استقلال اقتصادی ایران:
طهران، ۱۳۰۴ ش، سری، رقمی، ۱۹۷ ص.
- ۱۱- کنفرانس هر تسفلد:
طهران، ۱۳۰۵ ش، انجمن آثار ملی، سری،
جیبی، ۶۴ ص.
- ۱۲- مجموعه روئے قضائی استخدانی:
طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رقمی، ۱۲۲ ص.
- ۱۳- مجموعه روئے قضائی جزائی:
طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقمی، ۲۰۷ ص.
- ۱۴- مجموعه روئے قضائی حقوقی:
طهران، ۱۳۳۱ ش، سری، رقمی، ۳۵۸ ص.
- ۱۵- مجموعه روئے قضائی قسمت کیفری:
(از ۱۳۱۱ تا ۱۳۳۳ ش)
طهران، سری، جیبی، ۳۵۲ ص.
- ۱۶- محاکمات فوری:
طهران، بی تاریخ، نشریه دانشگاه، سری،
وزیری، ۴۱ ص.
- شیخ احمد مجتهدی مدرس:
(معاشر)
- ۱- احکام الغیبة:
(در مذمت غیبت)
طهران، ۱۳۷۳ ق، چاپ دوم، سری، جیبی،
۴۸ ص.
- طهران، ۱۳۷۶ ق، چاپ سوم، سری، جیبی،
۶۴ ص.
- شیخ احمد بن عبد الاحد کابلی سهرندی
مجدد الف ثانی:
(۱۰۷۱ - ۱۱۳۴ ق)
نسب وی بهشت واسطه بعد بن خطاب
میرسد. در صغرسن قرآن را حفظ نمود بعد
از تحصیلات متداوله نزد والد خود به سیالکوت
- (چند پرده از زندگانی رجال معروف ایران
ص ۸۵)
- ۱- آئین دادرسی مدنی و بازرگانی:
جلد اول، طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، وزیری،
۶۹۲ ص.
- جلد دوم، طهران، ۱۳۳۴ ش، سری، وزیری،
۳۷۰ ص.
- جلد سوم، طهران، ۱۳۳۷ ش، سری، وزیری،
۴۰۱ ص.
- ۲- احکام تفصیلی هیئت های عمومی دیوان
کشور:
طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقمی، ۱۷۷ ص.
- ۳- انجمن آثار ملی ایران:
پروفیسور هر تسفلد، ترجمه، طهران، ۱۳۰۵
ش، سری، رقمی، ۱۹۶ ص.
- ۴- تاریخ مختصر حقوق بین الملل:
آرژورنوس بام، ترجمه، طهران، امیر کبیر،
۱۳۳۶ ش، سری، وزیری، ۳۹۷ ص.
- ۵- جامعه ملل و اوضاع بین المللی امروزه دنیا:
طهران، ۱۳۱۵ ش، سری، خشتی، ۳۵ ص.
- ۶- دخالت مستقیم دولت در اقتصاد کشور:
طهران، ۱۳۲۴ ش، سری، رقمی، ۵۱ ص.
- ۷- در شرایط کنونی دنیا آیا ایران باید بیطرف
بماند یا با اتحادیه های ناحیه ای ملحق شود:
طهران، ۱۳۳۳ ش، سری، رقمی، ۳۱۱ ص.
- ۸- روابط بین المللی از قدیم الایام تا زمان
ملل متحد:
طهران، ۱۳۳۶ ش، سری، رقمی، ۳۸۳ ص.
- ۹- سیاست جزائی (فارسی و فرانسه):
طهران، ۱۳۱۵ ش، سری، خشتی، ۲۹ +
۴۰ ص.

رفت و بتحصیل پرداخت در سن هفده سالگی از تحصیل فراغت یافت و از جانب والد خود خلافت سلسله چشتیه و از طرف سکندر کتلی اجازة بیعت قادریه داشت. وی خود را از ابوبکر برتر میدانست و بمناسبت این ادعا بحکم جهانگیر شاه مدت سه سال محبوس شد بعداً رهائی یافته بموطن خود سپرند رفت و در آنجا بسال ۱۱۳۴ ق در گذشت.

(تذکره علمای هند ص ۱۱)

در خربنة الاصفیا تاریخ وفات وی ۱۰۳۵ ق ضبط شده است.

۱- اربع انهار (عربی):

(دراذکار)

هند.

۲- معارف الدینیة (عربی):

لاهور، ۱۳۵۱ ق سنکی، وزیری، ۵۷ ص.

۳- (الف) مکتوبات:

گردآورنده یار محمد جدید بدخشی طالقانی

۴- (ب) رساله در رد و افاض:

۳ جلد، لکهنو، ۱۹۱۳ م، سنکی، وزیری،

۴۶۰ + ۱۸۸ + ۲۵۰ + ۲۴ ص.

۵- مبدأ و معاد:

کانپور، ۱۳۰۹ ش، سنکی، وزیری، ۵۶ ص،

امرتیه، ۱۳۳۰ ق، سنکی، وزیری، ۸ +

۶۴ ص.

۶- مکتوبات:

امرتیه، ۱۹۱۱ م، سنکی، وزیری بزرگ،

۱۲۲ ص، حصه سوم دفتر اول.

احمد محمود:

(- معاصر)

۱- مول:

طهران، ۱۳۳۸ ش، سری، رقی، ۶۴ ص.

کمال الوزاره احمد بن مشاور الملک

محمودی قمی:

(۱۲۹۸ ق - معاصر)

تحصیلات خود را در دارالفنون طهران انجام داده از ادبیات بی بهره نیست. زبان فرانسه را خوب حرف میزند و از آن بهتر مینویسد. پس از اتمام تحصیلات اول دفعه داخل پستخانه شد و در زمان نزل ژیکوی وارد کمرک گردید. و بزودی ترقی کرد و چندی نگذشت ریاست کمرک اغلب بنادر بحر خزر را عهده دار گردید. در ۱۳۳۰ ق، داخل اداره خزانه داری شد و مدت های مدید معاون راست مالیات و مفتش اداره وظایف بود. بالاخره در این سال (۱۳۳۶ ق) بر ریاست انبار کندم طهران انتقال یافت. سن او قریب سی و هشت سال است. (مجله یغما سال ۵ شماره ۹ بقلم ابوالحسن علوی).

۱- استاد نوروز پیمنه دوز:

طهران، ۱۳۳۷ ق، سری، خشتی، ۹۱ ص.

۲- حاجی ریاحان یا تورتوف شرق:

طهران مجلس چهارم از برده سوم، ۱۳۳۶

ق، سری، خشتی، ۳۷ ص.

میرزا احمد بن (محسن) عماد اردبیلی

مدرس خوشنویس:

(- معاصر)

۱- اخلاق مذهبی:

(سخنان ائمه الهی)

طهران، ۱۳۲۶ ش، سری، جیبی، اقبال،

۲- روزنامه تاریخ:

سیلوان هوفمان، هارنلی گراهام، ترجمه،
طهران، سربی، نشریه مجله سپید و سیاه.

دکتر احمد مستوفی:

(۱۲۹۱ ش - معاصر)

در طهران متولد شده و تحصیلات متوسطه
را در مدرسه دارالفنون طهران بپایان
رسانیده در سال ۱۳۰۹ ش، برای تکمیل
تحصیلات خود با اروپا رفته و مدت نه سال
در پاریس و لندن بتحصیل علم جغرافیا اشتغال
ورزید. در سال ۱۳۱۸ بایران بازگشته و
بدانشیاری دانشسرای عالی و دانشکده ادبیات
استخدام شد.

(سالنامه دانشسرای عالی تحصیلی ۱۹ -
۱۳۲۰ ش)

۱- جغرافیای عمومی:

جلد اول، طهران، نشریه ۱۸۹ دانشگاه،
۱۳۳۲ ش، سربی، وزیر، ۲۸۴ ص.

مواوی مشتاق احمد حنفی چشتی:

( )

۱- الکلام الاعلی فی تفسیر سورة الاعلی
باحادیث المصطفی:

حیدرآباد دکن، نشریه شماره ۲۷ شاعه -
العلوم

احمد بن محمد معمار مشفق طهرانی:

(- معاصر)

۱- مناقب المعصومین و مرآة اهل بیت

الطاهران (شهر):

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقعی، خاور،
۲۱۴ ص.

۶۰ ص.

۲- سنی المواجه:

(شخصیت حضرت علی بن موسی الرضا)

طهران، ۱۳۶۶ ق، سربی، رقعی، ۱۸۲ ص.

طهران، ۱۳۶۷ ق، سربی، رقعی، ۱۸۱ ص.

طهران، ۱۳۶۹ ق، سربی، رقعی، ۱۸۱ ص.

۳- گنجینه توحید:

(الف) آئینه بینایان شرح کلمات عربی
قصار با باطاهر. شرح خوشنویس.

(ب) اسرار النقطة:

میرزا سید علی همدانی ترجمه خوشنویس

(ج) آئین رهروان.

تلخیص منازل السائرین شیخ عبدالرزاق

کاشی، ترجمه و شرح خوشنویس.

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقعی، ۱۶۱ +

۴۴ ص.

شیخ ابوعلی احمد بن محمد اصفهانی

مرزوقی:

(- ۴۲۱ ق)

از اهل اصفهان و از شاگردان ابوعلی

فارسی بوده و در ذی الحجه ۴۲۱ ق
در گذشته است.

(بغیة الوعاة ص ۱۵۹)

۱- الازمنة والامکنه (عربی):

حیدرآباد دکن، ۱۳۳۲ ق، سربی، وزیر،

۳۹۸ + ۳۴۶ ص.

احمد مرعشی:

(- معاصر)

۱- فرهنگ مرعشی آلمانی بفارسی:

طهران، ۱۳۳۹ ش، سربی، رقعی، ۳۰ +

۴۲۹ ص.

دکتر احمد مقبل فرزند مقبل لشکر:

(۱۲۸۰ ش - معاصر)

در بیست و یکسالگی لیسانس را در علم حقوق و علوم تعلیمات عمومی، پایان رسانیده سپس یکسال در وزارت فرهنگ خدمت کرده بعد شغل و کالت را پیشه خود قرار داده در ۱۳۰۱ از خدمت دولت کناره گرفت در ۱۳۱۶ ش، بعنوان مستشار حقوق سفارت ایران در پاریس رهسپار شد. و تا آخر سال ۱۳۱۸ ش، در آنجا ماند در ۱۳۱۹ وارد خدمت وزارت دارائی شد در ۱۳۲۷ به وزارت کشاورزی منصوب گردید.

(طهران مصور ص ۲۸۶)

۱- مستخدمین دولت ایران و شورای دولتی:

طهران ۱۳۲۶ ش، سربی، رقمی، ۱۱۲ ص.

ابونصر احمد بن عبدالرزاق المقدس الادیب:

(از علمای قرن هفتم هجری)

۱- الظرائف واللائف والیواقیت فی بعض-

المواقیت (عربی)

تبریز، ۱۲۸۲ ق، سنکی، خشتی، ۲۱۵ ص.

طهران، ۱۲۸۶ ق، سنکی، رقمی، ۲۲۰ ص.

ملا احمد بن محمد نجفی مقدس اردبیلی:

(۹۹۳ ق -)

شیخ اجل عالم ربانی و فقیه محقق صمدانی معروف بمحقق اردبیلی که در مراتب علم و فضل و عبادت و زهد و کرامت و وسافت و تقوی و ورع و جلالت بیدرجه رسیده بود که توصیف نشود و در قدس و تقوی بمرتبه رسیده که باو مثل زده شود و براستی اشعه انوار جمال و برتو حسن آن عالم مفضل چنان تجلی کرده که بر هیچ دیده پوشیده نیست. بگفته سید جزایری وی در سالهای کرانی اطعمه که داشت بقرا قسمت می نمود و برای خود سهمی مثل یکی از آنان بر می داشت در صفر ۹۹۳ وفات یافت و در ایوان نجف مدفون گردید

(فوائد الرضویه ص ۲۳)

۱- آیات الاحکام (عربی):

(زبدة البیان فی راهین احکام القرآن)

طهران، ۱۳۰۵ ق، سنکی، رحای، خط احمد

طهران، ۱۲۷۴ق، سنکی، رحلی، خط محمد
خوانساری، بی شماره صفحه.

احمد مقربی:

(- معاصر)

۱- جغرافی جهان برای خردسالان:

و. م. هیلیر، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش،
سربی، رفعی، دانش و فرنگین، ۵۷۵ ص.

تقی الدین ابوالعباس احمد بن علی مقریزی:

(۷۶۶ - ۸۴۵ ق)

مولد او بقاهره مصر و در اول مذهب
حنفی داشت سپس بطریقه شافعیان حتی با
تمایلی بظاہریہ گرائید. در اول متولی قضاء
قاهرہ بود سپس اورا امامت مسجد الحاکم
دادند و در مدرسه مؤیدیہ حدیث میگفت و
در ۸۱۱ تولیت فلانسیہ و بیمارستان نور
دمشق و مدرسہ مدرسہ اشرفیہ واقبالیہ باو
وا گذاشتند و ده سال در دمشق بیود سپس
بقاهرہ بازگشت و انزوا کزیدو بسال ۸۳۴
بزیارت خانہ شد و پنج سال معتکف مکہ بود
و ہم بقاهرہ عودت کرد و پس از بیماری طویل
در ۲۷ رمضان ۸۴۵ ق در گذشت.

(لغت نامه دهخدا ص ۱۲۴۵)

۱- اقطاع الجنة باخبار الائمة الفاطمیین
الخلفاء (عربی):

مصر، ۱۳۶۷ق، عربی، وزیر، ۳۹۲ ص.

۲- اغائة الامة بكشف الغمة (عربی):

مصر، ۱۳۵۹ق، سربی.

قاهره، ۱۹۴۰م، سربی، ۹۲ ص.

طهران، ۱۹۵۷، سربی، وزیر، ۹۲ ص.

۳- الامتاع والاسماع:

جلد اول، ۱۹۴۱م، سربی، ۶۸۶ ص.

ابن محمد بن محمد حسین تفرشی، ۳۹۹ ص.

طهران، ۱۳۶۸ق، سنکی، وزیر، ۳۹۹ ص

۲ حدیقه الشیعه:

ایران، ۱۳۱۸ق، سنکی، رحلی، ۳۱۹ ص.

طهران، ۱۲۶۰ق، و ۱۲۷۰ق.

طهران، ۱۲۷۴ق، سنکی، رحلی، خط

ابوالقاسم قمشه، بی شماره صفحه.

طهران، ۱۲۷۹ق، سنکی، رحلی، ۲۰۰ ص.

طهران، ۱۲۶۵ق، سنکی، رحلی، ۱۵۶ ورق.

طهران، ۱۳۳۹ش، کتاب فروشی شمس.

طهران، ۱۳۰۳ق، سنکی، رحلی، خط

ابوالقاسم خورانی اصفهانی، ۲۸۷ ص.

طهران، ۱۳۶۸ق، سنکی، ۴۰۰ ص.

قم، بی تاریخ، سربی، وزیر، ۷۸۲ ص.

۳- (الف) رساله الخراجیه (عربی):

۴- (ب) رساله الخراجیه، مختصر (عربی):

طهران، ۱۳۱۵ق، سنکی، وزیر، ۲۰۴ ص،

ضمن کلمات المحققین.

طهران، ۱۳۱۳ق، سنکی، وزیر، ۱۴۶+

۱۹۰ ص، ضمن کلمات الرضاعیات

والخراجیات

۵- عقاید الاسلام (ترکی):

تبریز، ۱۳۰۳ق، سنکی، خشتی، ۱۷۰ ص.

تبریز، ۱۳۲۲ق، سنکی، رفعی، بی شماره

صفحه.

(این کتاب را اسمعیل بن حسین تائب تبریزی

بفارسی نموده و چاپ شده است)

۶- مجمع الفائدة والبرهان فی شرح ارشاد-

الاذهان (عربی):

ابومنصور حسن بن یوسف علامه حلی، شرح

تاصید و ذباحه.

ایران، بی تاریخ، سنکی، رحلی، بی شماره صفحه.

۴- السلوك لمعرفة دول الملوك (عربی):

جزء اول قسم ثانی و جزء ثانی قسم اول، طهران، ۳۵-۱۹۳۴ م. سربی، وزیرى بزرگ، ۱۱۷۸+۳۰۵ ص.

۶- شذور العقود فی ذکر النقود (عربی):

(القدیمة والاسلامیة)

نجف، ۱۳۵۶ ق، سربی، وزیرى، ۲۵ ص.

۵- نحل عبر النحل (عربی):

مصر، ۱۳۶۵ ق، سربی.

۷- النزاع والتخاصم فیما بین بنی امیة و بنی

هاشم (عربی):

نجف، ۱۳۶۸ ق، بتصحیح سید علی هاشمی

نجفی، سربی، رقمی، ۷۱ ص، باال-رساله للجاحظ در یک جلد.

احمد بن محمود معین الفقراء ملازاده:

( )

۱- تاریخ ملازاده:

(مزارات بخارا)

طهران، باهتمام احمد گلچین معانی، ۱۳۳۹

ش، سربی، وزیرى، ۱۱۱+۵ ص.

احمد بن حسین ملکی:

(۱۲۸۶ ش - معاصر)

پس از خاتمه تحصیلات متوسطه و اخذ تصدیق نامه مدرسه صاحب منصبان طبیب بیطاری نظام باعشق مخصوص وارد روزنامه نگاری شده و از سال ۱۳۰۵ ش، اسمت های مختلف بخدمات ملی در ج-راید اشتغال داشته. علاوه بر تأسیس و انتشار روزنامه ستاره یومیه و هفتگی ستاره جهان مدتی نیز مدیر داخلی روزنامه مزبور بوده است. (تاریخ جراید و مجلات ج ۳ ص ۱۷)

۱- تاریخچه جبهه ملی:

طهران، ۱۳۳۲ ش، سربی، رقمی، ۱۲۲ ص.

۲- یکماه در پاکستان:

طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی، وزیرى، ۲۰۸ ص.

دکتر احمد منصورى:

(- معاصر)

دانشیار دانشکده ادبیات شیراز.

۱- در جهان کودکان:

شیراز، ۱۳۳۷ ش، سربی.

احمد منصورى:

(- معاصر)

عضو بانک ملی ایران.

۱- رهنمای محاسب یا اصول دفتر داری

مترادف:

طهران، ۱۳۱۶ ش، سربی، وزیرى، ۴۲۹ ص.

۲- رهنمای محاسب دوره عالی یا اصول فن

دفتر داری مترادف:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، وزیرى، ۱۱۶+۱۱۰

ص.

احمد منوچهرى:

(- معاصر)

۱- کار نویسندہ:

ایلیا ارنیوک، ترجمہ، طهران، ۱۳۳۳ ش،
سربی، جیبی، ۹۲ ص.

ابوالنجم احمد بن عوض منوچہری
دامغانی:

(۴۳۲ - ق)

از بزرگترین شعرائی ایران بشمار
میرود، از مردم دامغان بود و در آغاز کار
شاعر دربار فلک المعالی منوچہری قابوس
در همان زمان کہ مسعود غزنوی از جانب
پدر درری و اصفہان حکمرانی داشت در
یکی از سفرها او را از گرگان بری خواندو
بعد در سفریکہ در سال ۴۲۶ بطبرستان کرد
او را از ساری با خود بغزنین برد و در
۴۳۲ ق در غزنین رحلت کرد.

(سالنامہ پارس بقلم سعید نفیسی)

۱- دیوان شعر:

طهران، ۱۲۸۵ ق، و ۱۲۹۵ ق و ۱۳۰۷ ق و
۱۳۵۹ ق.

طهران، بی تاریخ، سنکی، رقمی، باہتمام
عبدالکریم بن عبدالحسین ششخوانی،
بی شماره صفحہ.

طهران، بی تاریخ، سنکی، رقمی، خط میرزا-
آقا کمرہ بتصحیح محمد مہدی ارباب اصفہانی،
بی شماره صفحہ.

طهران، ۱۲۹۷ ق، بتصحیح محمد مہدی ارباب
اصفہانی، سنکی، رقمی، بی شماره صفحہ.
طهران، ۱۳۰۱ ق، سنکی، جیبی، بی شماره
صفحہ.

طهران، ۱۳۱۵ ق، سنکی، بتصحیح عبد-
الکریم، ۱۱۴ ص.

طهران، بی تاریخ، سربی، رقمی، بتصحیح

محمد حسین مدرس نہاوندی، ۱۵۴ ص.

طهران، سنکی، رقمی، بتصحیح محمد حسن
خوانساری و شیخ عبدالحسین، ۲۰۸ ص.

طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، وزیر، بتصحیح
محمد دبیر سیاقی، ۳۶۰ ص.

طهران، ۱۳۳۸ ش، چاپ دوم، بکوشش دبیر
سیاقی، سربی، وزیر، سی ویک + ۴۴۰ ص.

شیراز، ۱۲۶۰ ق، سنکی.

پاریس، ۸۰ - ۱۸۸۶ م، بتصحیح کازیمیر-
سکی، سربی، ۱۳۴ + ۱۳ ص.

احمد بن محمد بن ابی بکر منوفی ہروی:

(۵۸۶ ق)

کتاب الفتوح از احمد بن اعثم کوفیست
کہ در اواخر قرن ششم و اوائل قرن ہفتم
یکی از وزراء خوارزمشاهیان مؤید الملک
قوام الدین منشی و شاعر معروف آن زمان
رضی الدین سید الکتاب امیر الشعراء محمد بن
احمد بن ابی بکر بن احمد منوفی زاوی ملقب
به رضی الکاتب را بترجمہ آن مأمور کرده
ولی او را مرگ در رسیدہ و ناتمام مانده است
و باز آنرا بفرمان همان وزیر محمد بن احمد
ابن ابی بکر ماتریا بادی با تمام رسانیدہ است
و این ترجمہ در نہایت فصاحت میباشد (سالنامہ
پارس سال ۱۳۱۲ بقلم سعید نفیسی)

راجع بمولف و مترجم کتاب فتوح اقوال
مختلفی است بماخذ زیر رجوع شود:

لفت نامہ دہخدا ص ۲۹۱ ج آ - ابوسعید،
ریحانۃ الادب ج ۵ ص ۲۵۱، دائرۃ المعارف
خلیلی ص ۱۳۹، دائرۃ المعارف کابل ص
۷۶۶، الذریعہ ج ۳ ص ۲۲۰-۲۲۲

۱- کتاب الفتوح، تاریخ اعثم:

محمد بن علی اعثم کوفی، ترجمہ، بمبئی،

۱۳۰۰ق، سنگی، وزیر، باہتمام ملک -
الکتاب شیرازی، ۳۸۹ص
بمبئی، ۳۰۵ق، سنگی، رفعی، محمد ملک -
الکتاب شیرازی، ۲۷۴ص.

منیرالدین احمد سندیلوی مظاهر -

علی علوی:

( )

۱- مجموعۂ نکات فقر و تصوف:

لکھنؤ، ۱۸۸۵م، سنگی، وزیر، ۷۴ص

شیخ شرف الدین احمد بن یحییٰ منیری:

(۷۸۲ق)

از مشاہیر مشایخ ہندوستان و او را تصانیف
عالیہ است از جملہ مکتوبات مشہور کہ
لطیف ترین تصانیف او میباشد . بسیاری از
آداب طریقت و اسرار حقیقت در آن مندرج
یافتہ و بر آداب المریدین نیز شرحی دارد .
وی مرید خواجہ نجیب الدین فردوسی است .
قبرش در بہار میباشد .

(تذکرۂ علمای ہند ص ۸۴)

سایر ماخذ : خزینۃ الاصفیاء ج ۲ ص ۲۹۰ ،
شمع انجمن ص ۳۳۷

۱- راحة القلوب

آگرہ، ۱۳۲۱ق، سنگی، وزیر، ۳۴ص.

۲- مکتوبات:

لکھنؤ، ۱۲۸۶ق، سنگی، وزیر، ۳۵۸
ص . لکھنؤ، ۱۸۸۴م، سنگی، وزیر،
۵۴۰ص .

لکھنؤ، ۱۸۸۹م، سنگی، وزیر، ۳۰۰
ص، لکھنؤ، ۱۸۸۴م، سنگی، وزیر،
۴۰۰ص .

لکھنؤ، ۱۳۰۰ق، سنگی، وزیر،
۳- مکتوبات جوابیہ:

کانپور، ۱۹۱۰م، سنگی، وزیر، ۵۶ص.
لکھنؤ، سنگی، وزیر.

۴- نورتن:

لکھنؤ، ۱۸۸۳م، سنگی، وزیر، ۱۶۴ص

شہاب الدین احمد بن علی بن عمر منینی
دمشقی حنفی:

(۱۰۸۹-۱۱۷۲ق)

ولادت او در قریۂ منین از قرای دمشق بودہ
است . وی در دمشق علوم وقت خویش بیاموخت
و شاگردان بسیار تربیت کردہ و تصانیف
کثیرہ دارد . وفات او بسال ۱۱۷۲ق بدمشق
بودہ است . و پدر او را دعویٰ عجیبی بود و آن
اینکہ از قاضی جن عبدالرحمن ملقب بشمہورش
کہ از صحابۂ رسول بودہ حدیث شنودہ است
و شیخ عبدالغنی نابلسی وفات این جنی را بسال
۱۱۲۹ق خبر دادہ موافق فقہ الجنی شمہورش
و رجوع بصفحہ ۵۶ جلد اول الاعلام زر کلی
شود (لغت نامۂ دہخدا ص ۱۲۴۶)

۱- فتح المنان فی شرح قصیدۃ وسیلۃ الفوز
والامان فی مدح صاحب الزمان (عربی):

متن قصیدہ از شیخ بہائی عاملی، ضمن کشکول
چاپ شدہ است .

۲- فتح الوہبی (عربی)

شرح تاریخ یمینی، محمد بن عبدالجبار عتیمی،
مصر، ۱۲۸۶ق، سری، مطبعۂ وہبیہ،

سید احمد بن علی اصغر موسوی شیرازی

طہرانی:

(- معاصر)

ابو الفضل احمد بن محمد میدانی نیشابوری:

(۵۱۸ ق -)

ابن خلکان گویدا و ادیبی فاضل و عارف بلغت و از خصیصین ابوالحسن واحدی صاحب تفسیر بود و سپس نزد دانشمندان دیگر بتکمیل دانش خویش پرداخت و در فن عربیت خصوصاً در لغت و امثال عرب استاد شد و فات او بسال ۵۱۸ به نیشابور بود و او را بدرج میدان زیاد بخاک سپردند (لغت نامه دهخدا ص ۷۲۰) .

۱- السامی فی الاسامی (عربی و فارسی):

طهران ، ۱۲۷۲ ق ، سنگی ، خشتی ، ۱۱۹ ص .

طهران ، ۱۲۶۵ ق ، سنگی ، خشتی .

طهران ، ۱۲۶۷ ق ، سنگی ، خشتی .

ایران ، ۱۲۹۴ ق ، سنگی ، خشتی .

تبریز ، سنگی ، خشتی .

طهران ، بی تاریخ ، سنگی ، خشتی ، بی شماره صفحه

طهران ، ۱۲۷۵ ق ، سنگی ، خشتی ، بی شماره صفحه

هند ، ۱۲۸۴ ق ، سنگی .

۲- مجمع الامثال (عربی):

طهران ، ۱۲۹۰ ق چاپ فرهاد میرزا ، خط میر محمد باقر طهرانی ، سنگی ، رحلی ، ۷۸۱ ص .

طهران ، ۱۳۱۰ ق ، سنگی .

۳- نزهة الطرف فی علم الصرف (عربی):

استانبول .

طهران ، ۱۳۲۲ ق ، چاپ کراوری ، سنگی ،

وزیری ، کتابفروشی ، شفیعی ، ۹۴ ص .

۱- مفتاح التجوید :

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سربی ، رقعی ، اقبال ، ۱۸ ص .

احمد موسوی:

(- معاصر)

۱- حکمران دل :

طهران ، سربی ، جیبی ، ۷۰ ص

سید احمد مهدویون:

(- معاصر)

۱- گلچینی از غزلیات حکیم سنائی :

اصفهان ، بی تاریخ ، سنگی ، جیبی ، کتاب - فروشی بهار ، ۱۹۱ ص .

حاج سید احمد مہذب شیرازی مہذب -
الدوله:

(- ۱۳۳۶ ش)

۱- امروز مسلمین یا عالم نو اسلام :

ستودار دآمریکائی ، تعریب عجاج نویض باحوالی امیرشکیب ارسلان ، ترجمه ، ۲ جلد طهران ، ۱۳۲۰ ش . سربی ، رقعی ، ۴۳۰ + ۳۵۵ ص .

۲- زن امروز :

قاسم امین مصری ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۲ ش ، سربی ، رقعی ، کتابفروشی مرکزی ، ۱۵۵ ص .

۳- زن و آزادی :

قاسم امین مصری ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سربی ، رقعی ، ۱۸۹ ص .
طهران ، ۱۳۲۱ ش ، سربی ، رقعی ، کتاب - فروشی مرکزی ، ۱۹۰ ص .

۴- الهادی للشادی (عربی):

طهران، ۱۳۷۴ ق، سنگی، وزیری، کتاب-
فروشی شفیعی، ۹۱ ص.

احمد بن (رضابن ملاباشی میرزا احسن ز نوزی)
میر پنجه:

(- معاصر)

۱- فلسفه توحید و مضررت گیاه خواری:

تبریز، ۱۳۰۹ ش، سربی، خشتی، ۷۷ ص.

احمد میر فندرسکی:

(- معاصر)

۱- پنج داستان:

(اریادنا، مرک کارمند، انتقام، زوجه،
خانم مامانی)

پاولویچ چخوف، ترجمه، طهران، سربی،
رقعی، کتابفروشی آرامش، ۹۳ ص.

۲- داستانهای سه تصویر:

(مومو، رؤیا، ساعت)

تور کینف، ترجمه، طهران، ۱۳۳۱ ش،
سربی، رقی، انجمن روابط فرهنگی،
۱۶۶ ص.

احمد نائینی:

(- معاصر)

۱- رهنمای عدالت:

رشت، ۱۳۳۳ ش، سربی، جیبی، ۷۸ ص.

احمد بن محمد ناظرزاده کرمانی:

(۱۲۹۶ ش - معاصر)

در کرمان متولد شده تحصیلات مقدماتی
را در آن شهر فرا گرفته سپس بطهران آمده
و در دانشکده حقوق وارد شد و در ۱۳۱۸
ش، باخذ لیسانس نائل گردید. بسال ۱۳۲۱
وارد خدمات دولتی شده و چندی نیز سمت
سر دبیری مجله ایران امروز را داشت در
۱۳۲۲ ش بسمت شهرداری کرمان منصوب
و پس از چندی بسمت پیشکاری دارائی کرمان
تغییر شغل یافت بعداً منتقل بطهران شده و
مشاغل مختلفه ابراهیم دار گردید

در ۱۳۲۸ از سیرجان بسمت نمایندگی
مجلس انتخاب شد و در ۱۳۳۳ بدرجه
دکترای در رشته ادبیات نائل آمد.
(سخنوران نامی معاصر ج ۱ ص ۲۷۳)

۱- آفات قرن (شعر):

طهران، سربی، جیبی، ۴۲ ص.

میرزا حسین خان تفرشی اخذ دستور سلوک نمود و در ۱۳۱۵ ق بمشهد بعزم زیارت رفت و از آنجا عازم شیراز شده و بحضور مجد الاشراف رسیده و بعد از هشت ماه باردییل برگشته است.

(خاتمه سبع المثنائی چاپ شیراز)

وی رئیس سلسله ذهبیه بود و در شیراز سکونت داشت در مهرماه ۱۳۳۴ ش در شیراز در گذشت و در خانقاه احمدی مدفون گردید.

سایر مآخذ: رجال آذربایجان در عصر مشروطیت ص ۹. تذکره الاولیاء پرویزی ص ۴۷۰، شهر شیراز یا خال رخ هفت کشور ص ۱۹۷، از سعدی تاجامی ص ۵۴۲.

۱- انهار جاریه:

شیراز، ۱۳۴۶ ق، سربی.
شیراز، چاپ سوم، ۱۳۷۴ ق، سنکی، وزیري
بزرگ، ۶ + ۳۵ + ۳۰ + ۸ + ۴ ص.

۲- آوازهای جوانی:

اصفهان، نشریه روز نامه مشرقان، سربی،
رقعی، ۱۰۸ ص.

۳- اختر:

طهران، سربی.

۴- بخاطر ایلی:

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رقی، معرفت،
۱۴۰ ص.

۵- برفراز سیحون:

طهران، ۱۳۲۰ ش، سربی، جیبی، ۱۳۶ ص

۶- دختر شامگاه:

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقی، ابن سینا،
۲۲۱ ص.

۷- رقص باسه خنجر:

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقی، افشاری،
۹۱ ص.

۸- شام شوم:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقی، مجله
ماه نو، ۱۵۶ ص.

۹- شیرزاد یا گریک جاده:

۲ جلد، طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقی،
ابن سینا، ۳۸۰ + ۲۴۰ ص.

وحید الاولیاء نایب الولاية مؤید الفقراء

احمد بن عبدالحق حاج محمد کریم

تبریزی:

(۱۲۸۶ ق - ۱۳۳۴ ش)

این آواره در زمان صبی بود که در اردبیل متوطن شد و چندی در مکتب و مدرسه و تعلیم بعضی کمالات بسر برده و چندی هم در غربت بکتابت و شغل تذهیب اشتغال داشت تا در ۱۳۱۰ ق مراجعت باردییل کرده از

معروف کہ کافہ اصحاب بر آن اتکال و اعتماد کرده اند . وثبت ثقہ معتمد از اعظم ارکان جرح و تعدیل واعلم علماء ابن طریق . علماء قول او را مقدم بر اقوال میدارند . و کتاب او را افضل کتب رجال میدانند ، بلکه ظاهر گفته از بعضی علماء آنستکہ قول نجاشی بر قول شیخ طوسی بچند جهت مقدم است . . . کتاب رجال نجاشی بترتیب حروف است مگر در بعضی وملاحظہ حروف دوم واسماء آباء نشده . چون پیدا کردن اسماء ضعب بود ملاعنایت الله قہپائی آنرا مرتب کرده و بر آن حواشی نافع بر رمز (ع) نوشته است .

وی در قریۃ مطیر بروزن سفیہ کہ قریہ ایست از توابع سرمز رای متولد شدہ و بسال ۴۵۰ ق در گذشت (فوائد الرضویہ ص ۱۹)

۱- رجال نجاشی ، فہرست اسماء مصنفی - الشیعة (عربی) :

بمبئی ، ۱۳۱۷ ق ، سنگی ، رفعی ، باہتمام شیخ علی محلاتی ، ۳۳۸ ص .

طہران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ، رفعی ، مرکز نشر کتاب ۳۶۰ + ۳۲ ص .

میرزا احمد بن شیخ محمد حسین نجفی
زنجان:

(۱۲۸۶ ش - معاصر)

در نجف متولد شدہ و اکنون سال ۱۳۴۰ ش در طہران مقیم است

۱- ریاض الجنان:

(عربی در ادعیہ و زیارات)

طہران ، ۱۳۷۵ ق ، کراوری بخط مؤلف ، جیبی .

۲- (الف) اوصاف المقربین در احوال
مجدا لاشراف:

۳- (ب) کفایۃ المؤمنین:

شیراز ، ۷ - ۱۳۳۸ ق ، سربی ، وزیر ، ۳۵۸ ص ، با خلاصۃ الحقایق در یک جلد .

۴- تاریخ قدیم آذربایجان:

تہرین ، ۱۳۲۹ ق ، سنگی ، جیبی ، ۴۸ ص .

احمد نامدار:

(- معاصر)

از مدرسۃ علوم سیاسی پاریس دارای لیسانس در علوم سیاسی است ورشتۃ اقتصاد و حقوق را در دانشگاہ مونیخ در آلمان بایان رسانیدہ و باخذ لیسانس در علوم اقتصادی وعنوان دکترا نائل آمده است . اکنون بسمت وابستہ بازرگانی واقتصادی ایران در ژاین انتخاب شدہ است (طہران مصورشمارۃ ۵۴۰)

۱- اروپا در قارہ بود سیاست :

طہران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رفعی ، ۱۲۱ ص

ابوالعباس احمد بن علی بن احمد نجاشی:

(۳۷۲ - ۴۵۰ ق)

عالم نقاد بصیر مطلع خبیر صاحب کتاب رجال

احمد نجم آبادی :

(- معاصر)

۱- تقویم یکصد و پنجاه ساله تطبیقی :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سری ، جیبی ، ۲۳۲ ص .

شیخ نجم الدین کبری احمد بن عمر خیوقی

خوارزمی :

(۵۴۰ - ۶۰۰ ق)

لقب دیگرش طامه الکبری ، شیخ ولی تراش

میباشد ، در خیوه متولد شده در جوانی به

مصر عزیمت کرد و در آنجا نزد شیخ روزبهان

بتحصیل علوم مشغول گردید ، بعد از مدتی

روزبهان دختر خود را بعقد نجم الدین

در آورد و پس از چند سال از مصر به تبریز

رہسپار گردید و در آنجا نزد ابو منصور حنفی

بفرا گرفتن شرح سنن مشغول شد و در تبریز

بود که بسا بابا فرج ملاقات کرد و بر اثر

نفوذ او مجذوب تصوف شد و دنیای مادی را

بکلی فراموش نمود و بالاخره بازن و فرزندان

بخوارزم برگشت و در این شهر خانقاهی

ترتیب داد و مؤسس طریقه کبرویه یا ذہبیه

شد . غیر از عرفان و فلسفه نجم الدین اشعاری

سروده بود که در تذکره ها مذکور است

(مجله یادگار سال ۴ شماره اول)

سایر مآخذ: مجمع الفصحاء ج ۱ ص ۶۳۳ ، حاشیه

شد الاذار ص ۶۹ بقلم میرزا محمد خان قزوینی

نجات الانس ص ۲۷۰ ، خزینة الاصفیاء ص ۲۵۸

مجالس المؤمنین ص ۲۸۷ .

۱- رساله معرفت :

شیراز ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، رقمی ، ۱۳۵ ص

۲- فوائج الجمال وفوائج الجلال :

آلمان ، ۱۹۵۷ م ، سری ، وزیر ، بتصحیح

دکتر فویتز مایر ، ۲۷۹ + ۳۷۸ ص .

۳- منتخب مرصاد العباد :

طهران ، ۱۳۰۱ ق ، سنگی ، وزیر ،

۳۸۱ ص ، این کتاب در نسخه چاپی سهواً به

نجم الدین کبری نسبت داده شده است .

۴- منهاج السالکین (عربی) :

طهران ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی ، رقمی ، ۱۶۱

ص ، باقواعد العقاید والزام النواصب در

یکجلد .

احمد نخستین :

(- معاصر)

۱- ستاره درخشان :

وان دیک ، ترجمه ، بیروت ، ۱۳۰۵ ش ،

سری ، جیبی ، ۸۸ ص .

احمد نغمی :

(- معاصر)

۱- آزمایشهای فیزیک برای دوره دوم

متوسطه :

بمشارکت حسن پرنیان پور ، طهران ، ۱۳۳۷

ش ، سری ، وزیر ، ۱۰۰ ص

ابوالعباس شیخ احمد بن محمد بن احمد نغلی

مکی شافعی :

(۱۰۴۴ - ۱۱۳۰ ق)

محدث صوفی در مکه متولد شده و در

محرم ۱۱۳۰ ق در آنجا وفات یافته است .

(معجم المؤلفین ج ۲ ص ۷۳)

۱- بغیة الطالبین لبیان مشایخ المحققین

المعتمدین (عربی) :

حیدرآباد دکن ، ۱۳۲۸ ق ، سری ، وزیر ،

۸۴ ص .

احمد نخعی:

(- معاصر)

۱- آزمایشهای فیزیک:

بشارکت حسن پرنیان پور، طهران، برای
دوره دوم متوسطه، ۱۳۳۷ ش، سربسی،
وزیری، نیل، ۱۰۰ ص.

حاج ملا احمد بن محمد مهدی نراقی کاشانی
متخلص بصفائی:

(۱۱۸۵ - ۱۲۴۴ ق)

عالم عابد فاضل فقیه نبیه شاعر ادیب
استاد شیخ مرتضی انصاری در حدود سال
۱۲۴۴ ق در نراق بوباء عام وفات یافت و
جنازه اش را بنجف حمل کرده و در صحن پشت
سر حضرت بخاک سپردند.

(فوائد الرضویه ص ۴۰)

۱- اسرار الحج:

طهران، ۱۳۲۱ ق، سنکی، ۳۲۴ ص.

۲- خرائن:

(نظیر کشکول)

طهران، ۱۲۹۰ ق، سنکی، خشتی، بی شماره
صفحه.

طهران، ۱۲۹۵ ق، سنکی، خشتی، بی شماره
صفحه.

طهران، ۱۳۰۷ ق، سنکی، خشتی، بی شماره
صفحه.

طهران، ۱۳۱۰ ق، سنکی، وزیری، ۴۱۰ ص.

طهران، ۱۳۸۰ ق، سربسی، وزیری، ۴۹۶ ص.

تبریز، ۱۳۰۸ ق، سنکی، وزیری، ۴۱۰ ص.

۳- سیف الامة وشبهات الملة:

(رد شبهات هانری مارتن)

طهران، ۱۲۶۷ ق، سنکی، خشتی، خط
علی بن عباس قزوینی، ۳۲۳ ص.

طهران، ۱۳۳۰ ق، سنکی، خشتی، ۳۲۴ ص.

تبریز، ۱۳۰۰ ق، سنکی، خشتی، باه تمام

حاج محمد بن ملا احمد نراقی، ۳۲۴ ص.

۴- عوائد الایام فی بیان قواعد الاحکام

(عربی):

طهران، ۱۲۴۵ ق، ۲۹۹ ص.

طهران، ۱۲۶۶ ق، سنکی، خشتی، بی شماره
صفحه.

طهران، ۱۳۲۱ ق، سالکی، وزیری، ۳۰۱ ص.

۵- طاقدیس لسان الغیب فی تمییز الصحة و
العیب المسمی بتقدیس طاقدیس (مثنوی)

طهران، ۱۲۷۱ ق، سنکی، رقی، خط

عبدالحسین شیشجانی اصفهانی، بی شماره
صفحه.

طهران، ۱۲۷۵ ق، سنکی، رقی،

طهران، ۱۲۸۳ ق، سنکی، خشتی، بی
شماره صفحه.

طهران، ۱۳۰۲ ق، سنکی، خشتی، بی

شماره صفحه.

طهران، ۱۳۱۴ ق، سنکی، رقی، ۲۹۶ ص

طهران، چاپ بنجم، ۱۳۳۴ ق، سنکی،

وزیری، ۴۲۵ ص.

طهران، ۱۳۱۶ ق، سنکی، وزیر، ۴۷۵ ص.

طهران، ۱۳۷۴ ق، سربس، رفعی، ۴۲۵ ص.
ایران، ۱۳۰۱ ق، سنکی.

اصفهان، ۱۳۵۳ ق، سنکی، رفعی، ۲۹۷ ص.

۶- مستند الشیعة فی احکام الشریعة (عربی):

۲ جلد، ۷۳-۱۲۷۴ ق، سنکی، رحلی، بتصحیح
ملا عبدالکریم و شیخ بشیر دزفولی و سید محمد
علی لواسانی، بی شماره صفحه.

۲ جلد، ۲۶-۱۳۲۵ ق، سنکی، رحلی،
۵۸۸+۷۶۸ ص.

۷- معراج السعادة:

طهران، ۱۲۶۵ ق، سنکی، رحلی.
طهران، ۱۲۷۴ ق، سنکی، رحلی.
۳۶۴ ص.

طهران، ۱۲۸۳ ق، سنکی، رحلی.
طهران، ۱۳۰۲ ق، سنکی، رحلی،
۳۲۵ ص.

طهران، ۱۳۱۳ ق، سنکی، رحلی،
۳۳۲ ص.

طهران، ۱۳۰۰ ق، سنکی، رحلی،
۳۳۱ ص.

طهران، ۱۲۶۸ ق، سنکی، رحلی،

طهران، ۱۳۲۷ ق، سنکی، رحلی، ۲۹۹ ص.
طهران، ۱۳۰۶ ق، سنکی، رحلی، بتصحیح
محمد صادق بن ملا علی گلپایگان، ۳۳۱ ص.

طهران، ۱۳۳۲ ش، سربس، وزیر،
محمد علی علمی، ۵۹۲ ص، باهتمام ابوالحسن
شعرانی

طهران، ۱۳۳۲ ش، سنکی، رحلی، ۲۶۹ ص.
طهران، ۱۳۳۳ ش، سنکی، رحلی، خط حسن
حریسی، ۲۹۹ ص.

طهران، ۱۳۰۶ ق، سنکی، رحلی، ۳۲۰ ص.
بمبئی، ۱۳۲۵ ق، سنکی، وزیر، ۵۵۲ ص.
طهران، ۱۲۹۶ ق، خط سید عبدالکریم
طباطبائی اردستانی، سنکی، رحلی، بی-
شماره صفحه

تبریز، ۱۲۷۲ ق، خط علی اصغر تفرشی،
چاپ عبدالرحیم، سنکی، رحلی، بی شماره
صفحه

۸- مناهج الاحکام والاصول (عربی):

طهران، ۱۲۶۹ ق، سنکی، رحلی، بی-
شماره صفحه.

جمال الدین احمد بن علی داوری

حسبی نسابه:

(۸۲۸ ق -)

از عظماء علماء امامیه و شاگرد و داماد سید
تاج الدین بن ممیة نسابه استاد شهید اول
بوده و کتابی در انساب به نهج عمدة الطالب
بزبان فارسی دارد و در آن مینویسد که به
مزار معروف واقع در بلخ وارد شدم و روی
قبر در زیر صندوق سنکی قرار داشت و عبارت
روی سنگ این بود:

هذا قبر امیر المؤمنین ابی الحسن علی ابن
ابی طالب بن عبیدالله بن علی بن الحسن ابن -
الحسین بن جعفر بن عبیدالله بن الحسن الاصغر
ابن علی بن الحسن السبط بن امیر المؤمنین
علی بن ابی طالب. بنا را بن نسبت این قبر به
امیر المؤمنین (ع) که عامه مردم را باشتباه
انداخته بیمورد است.

اگر صاحب ترجمه از علمای امامیه نبود
امکان نداشت که سید تاج الدین دختر خود
را بغیر امامی داده و او را ملازمه مجلس درس
خود قرار دهد (فوائد الرضویه ص ۲۱)

انکار او نمودند و گفتند چرا در فضائل شیخین کتاب خود را تألیف نمودی گفت در دمشق منحرفین از علی علیه السلام را زیاد دیدم لذا به تصنیف خصائص پرداختم بامید اینکه خداوند آنها را هدایت فرماید پس اهالی شام او را از مسجد خارج کرده و بعد از دمشق راندند و در (رمله) بود تا در آنجا در گذشت و بقولی در مکه وفات یافت و مابین صفا و مروه مدفون گردید (تحفة الاحباب ص ۱۲) سایر ماخذ: مقدمه خصائص چاپ نجف،

۱- خصائص امیرالمؤمنین ع (عربی):

نجف، ۱۳۶۹ق، سربی، رقع، ۸۰ص
مصر، ۱۳۰۸ق، سربی، مطبوعه خیریه،

احمد نصیرآبادی:

(- معاصر)

۱- جوش و خروش:

طهران، سربی، جیبی، ۸۲ص

احمد نصیری:

(- معاصر)

۱- اسرار کمینترن فاش میشود چگونه در مسکو ایمانم ببادرفت:

انریکو کاسترو و انکارو، طهران، سربی،

۱- (الف) عمدة الطالب فی انساب آل ابیطالب (عربی):

۳- (ب) الرسالة فی اصطلاحات المشکلة - النسابین (عربی):

بمبئی، ۱۳۱۸ق، سنگی، رقع، باهتمام
شیخ علی محلاتی حائری، ۳۵۲ص.

لکهنو، بی تاریخ، سنگی، وزیری، خط محمد
ابن امامعلی مرادآبادی، ۳۷۰ص.

نجف، ۱۳۳۷ق، سنگی، وزیری، ۳۷۰ص
تبریز، سنگی.

شهاب الدین شیخ احمد بن محمد مغربی مقری
تلمسانی مصری:

(- ۱۰۴۱ق)

۱- ازهار الریاض فی اخبار القاضی عیاض (عربی):

۳جلد. قاهره، ۵۸ - ۱۳۵۹ق، سربی،
وزیری، ۳۷۱+۴۲۹ص.

۲- فتح المتعال فی وصف النعال (عربی):
(صفت نعل النبی)

حیدرآباد دکن، ۱۳۳۱ق، سربی، وزیری،
۴۱۴ص.

۳- نفع الطیب من غصن الازدلس الرطیب -
وذکر وزیرها لسان الدین الخطیب (عربی):

۹، مصر، ۱۳۵۵ق، سربی، وزیری.

ابو عبد الرحمن احمد بن علی بن شعیب نسائی:
(۲۱۵-۳۰۳ق)

محدث معروف صاحب کتاب سنن است
که از صحاح سته میباشد و نساء بفتح نون از
بلاد خراسانست. از مالکی در اول کتاب
فصول المهمة نقل شده که نسائی زمانیکه به
دمشق وارد شد و کتاب خصائص را نوشت

رقعی، نشریۃ اطلاعات، ۱۹۰ ص.

نظام الدین احمد بن عمر نظامی عروضی

سمرقندی:

( )

در اوایل عمر از علاء الدین تکش -
خوارزمشاه مدح گفته و سپس بدر بار پادشاهان
غوری پیوسته و شاعر مخصوص قطب الدین محمد
ابن عزالدین حسین ملک الجبال بوده و در شعر
وانشاء و طب و نجوم اطلاع داشته و چهار
مقاله را که با اسم مجمع النوادر نیز معروف
بوده در حدود ۵۰۰ ق تالیف کرده و چند
مثنوی داشته که از میان رفته (سالنامه
پارس بقلم سعید نفیسی)

۱- چهار مقاله:

لیدن، ۱۳۲۷ ق = ۱۹۰۹ م، باحواشی میرزا
محمدخان قزوینی، سربی، وزیر، ۳۵۹
+ ۲۴ ص.

برلن، ۱۳۴۵ ق، سربی، وزیر، ۱۲۵ ص
طهران، ۱۳۰۵ ق، سنگی، جیبی، خط
محمد باقر فاجار، ۱۷۶ ص.

طهران، ۱۳۱۱ ش، سربی، جیبی، ۳۰۷ ص
ضمن کاهنامه.

بمبئی، ۱۳۲۱ ق، سنگی، جیبی، ۱۱۷ ص
طهران، چاپ سوم، ۱۳۳۶ ش، سربی،
وزیری، زوار، باهتمام دکتر محمد معین،
۸۸ + ۱۳۶ + ۶۲۷ ص.

طهران، از روی چاپ لیدن، ۱۳۳۱ ش،
سربی، رقعی، خاور، ۹۶ ص.
طهران، ۱۳۲۷ ق، سنگی.

طهران، بتصحیح دکتر محمد معین، از روی
چاپ لیدن، ۱۳۳۱ ش، سربی، وزیر،
۱۳۶ ص.

طهران بتصحیح دکتر محمد معین، نشریۃ
۲۹۲ دانشگاه ۱۳۳۴ ش، سربی، وزیر،
۲۳۰ ص.

طهران، بار سوم توسط دکتر معین، ۱۳۳۶ ش،
سربی، وزیر، زوار، ۸۸ + ۱۳۶ + ۶۲۷ ص
طهران، منتخبی از مقاله اول و دوم تحت نظر
پرویز خانلری و ذبیح الله صفا، بی تاریخ،
امیر کبیر، سربی، رقعی، ۲۸ ص.

بمبئی، ۱۹۱۰ م، سنگی، ۱۱۱ ص.

بمبئی، ۱۳۲۱ ق، سنگی، جیبی، ۱۱۷ ص.

اصفهان، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقعی، کتاب-
فروشی تأیید، ۸۸ ص.

هند، با مقدمه اردو، ۱۹۲۴ م، سنگی،
۱۲۸ ص.

لکهنو، نول کشور، سنگی.

احمد نعمت الهی متخلص بشهره قمی:

(- معاصر)

۱- اندیشه‌های من یا دامن‌های خیال (شعر):

قم، بی تاریخ، سربی، رقعی، ۲۲۷ ص.

۲- نسرین و آزادی نمونه از مبارزه کارگران و دهقانان:

قم، ۱۳۲۳ ش، سربی، جیبی، ۱۵۰ ص.

۳- عالم انتقام (شعر):

قم، ۱۳۲۳ ش، سربی، جیبی، ۱۱۲ ص.

احمد نعمتی:

(- معاصر)

مدیر روزنامه فرید.

۱- زنان و قیح:

(ده داستان کوتاه)

طهران، بی تاریخ، سربی، رقعی، ۸۹ ص.

۲- شاهکارها:

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقعی، ۳۴۵ ص.

احمد بن (شیخ نور اللہ دہقانہ) نور شرق:

(- معاصر)

جوانی خوش فریحه و با استعداد و نویسنده
زبردستی است و کارمند بانک سپه اصفهان و
بانی کتابفروشی تأیید اصفهانست.

(تاریخ جراید و مجلات ج ۴ ص ۳۱۸)

۱- صالح و جنک:

تولستوی، ترجمه، اصفهان، ۱۳۳۰ ش،
سربی، رفعی، کتابفروشی تأیید، ۱۳۸ ص.

شهاب الدین احمد بن عبدالوهاب بکری تمیمی
قرشی معروف به نویری کنندی:

(۶۷۷ - ۷۳۳ ق)

در قریه نویره از قرای سعید ادنی مصر
متولد شده و هم در آنجا نشوونما یافته و
از اکار وقت تحصیل مراتب علمیه نموده
و دارای حسن خط بوده بسال ۷۳۲ یا
۷۳۳ ق بمصر در گذشت.

(ربحانة الادب ج ۴ ص ۲۵۳)

۱- نهاية الارب في فنون الادب (عربی):

۱۴ جلد، مصر، ۴۲ - ۱۳۶۲ ق، سربی،

وزبری، ۳۶۲ - ۴۱۶ - ۳۵۴ - ۳۳۴

۳۳۹ + ۳۱۵ - ۳۱۲ + ۳۰۸ - ۳۸۳

۳۵۰ - ۳۳۰ - ۲۳۲ + ۲۷۷ - ۳۴۰ ص

احمد نیکو همت:

(۱۳۰۳ ش - معاصر)

رحمتعلی شاه حاج سید احمد بن محمد باقر
دهکردی اصفهانی نور بخش:

(حدود ۱۲۸۵ - ۱۳۳۹ ق)

در سن بلوغ از موطن خود باصفهان
مهاجرت کرده و قریب چهارده سال بتحصیل
علوم رسمیه مشغول بود و ضمناً بعلوم غربیه
و معاشرت با عرفا و متصوفه وارد شد. در سال
۱۳۲۳ ق بعبات رفت و راه سلوک را پیش
گرفت. و در عصر خویش ریاست برسلسله
سالکان خود داشت بسال ۱۳۲۹ ق در گذشت
(زندگانی شمس العرفا ص ۱۲۸)

سایر مآخذ: تاریخ جراید و مجلات ج ۴ ص
۲۷۰، تاریخچه دو قرن اخیر شعرا و عرفای
چهار محال بختیاری، ص ۸۳.

۱- برهان نامه حقیقت (شعر):

طهران، ۱۳۴۶ ق، ۲۷۹ ص.

اصفهان، ۱۳۰۷ ش، سنگی، جیبی، ۲۸۰ ص.

۲- توجیع بند (شعر):

طهران، ۱۳۷۴ ق، سربی، رفعی، ۱۵۸ ص،

بادیوان نورعلی شاه و رضا علی شاه.

سر اشگر احمد ثوق:

(۱۲۷۷ ش - معاصر)

در طهران متولد شده . مدرسه سن لوئی و کالج آمریکائی و دانشکده حقوق را در طهران دیده . تحصیلات نظامی وی در دانشکده افسری سن سیر فرانسه بین سالهای ۲۵ - ۱۹۳۳ م و دانشگاه جنک انجام گرفته مشاغل عمده اش عبارتست : معاون رکن سوم ستاد لشکر مرکز، فرمانده گردان هنگ پهلوی، فرمانده لشکر ۸ خراسان ، رئیس رکن سوم ستاد ارتش ، معاون دانشگاه جنک، معاون وزارت دفاع ملی ، فرمانده دانشگاه جنک .
(مجله روشنفکر شماره ۹۰)
اکنون وزیر جنک میباشد .

۱- ارتباط و مخابرات:

طهران، ۱۳۱۰ ش، سربی، ۱۰۰ ص.

۲- اطلاعات، ارتباط، مخابرات، دیدبانی:

طهران، ۱۳۱۰ ش.

۳- اطلاعات تاکتیکی مسلسل:

طهران، ۱۳۰۹ ش، سربی.

۴- تاکتیک سال دوم افسری و سوم ستوانی:

طهران، ۱۳۲۰ ش، سربی.

در طهران متولد شده پس از تحصیلات ابتدائی و متوسطه و گذراندن دوره اختصاصی دبیرستان فنی دارائی در سال ۱۳۳۴ ش وارد دانشکده حقوق و علوم سیاسی گردید و از همین سال وارد استخدام دولت شد و اکنون رئیس شرکت سهامی بیمه ایران در کرمان میباشد. طبع شعر دارد اشعاری هم سروده است.

(تذکره شعری معاصر ایران ج ۲ ص ۴۰۰)

۱- زندگانی و آثار بهار ملک الشعراء:

۲ جلد، کرمان، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقمی،

۱۲۲ + ۲۲۲ ص.

۲- فروغ یزدان:

(مناقب امیر المؤمنین ع)

قم، ۱۳۳۷ ش، سربی، وزیر، ۲۸ +

۱۷۶ ص.

۳- گلزار سخن (شعر):

طهران، ۱۳۳۹ ش، سربی، وزیر، ۱۲۴ ص

وافسام نظم مانند اساتید سلف قادر و توانا
گردید سفری به هندوستان و طهران و عتبات
نمود. در شوال ۱۲۹۸ ق بدرود زندگی
گفت و در جوار میرا احمد شاه چراغ شیراز
جنب پدر خود مدفون گردید.

(طرایق الحقایق ج ۳ ص ۱۶۹)

۱- انجمن دانش:

طهران، ۱۲۹۰ ق، سنگی، رفعی،
۲۲۸ ص.

۲- بهرام و بهروز (شعر):

همیشی، ۱۲۷۸ ق، سنگی، رفعی، ۹۸+
۷۹+۱۴ ص، با عبرت افزا در یک جلد.

۳- رموز الامارة ترجمه عهدنامه مالک اشتر (شعر):

شیراز، ۱۲۷۴ ق، سنگی،

شیراز، ۱۳۳۱ ق، سنگی، رفعی،
۷۹ ص.

سید احمد هائف اصفهانی:

(۱۲۳۲ - ۱۲۹۸ ق)

وی نسبتاً از سادات حسینی است اصل

۵- جغرافیای نظامی آسیا:

طهران، سری.

۶- جغرافیای نظامی اروپا:

جلد اول، طهران، ۱۳۰۹ ش، سری، خشتی،
۱۳۳ ص.

۷- جنگ بین الملل ۱۴ - ۱۹۱۸ م:

جلد ۲، طهران، ۱۳۰۸ ش، سری، خشتی،
۱۹۱ ص.

۸- جنگهای دوره دیر کتوار و کنسولها:

جلد ۲، طهران، ۱۳۱۰ ش، سری.

۹- دیده بان:

طهران، ۱۳۱۰ ش، سری.

۱۰- سرباز نامه:

جلد ۲، ۱۳۱۵ ش، سری.

۱۱- نقشه های تاریخ جنگ بین الملل، افسری احتیاط:

طهران، ۱۳۱۹ ش، سری، وزیر، ۲۸۲ ص

دکتر احمد وزیری:

(معاصر)

۱- مکانیک سیالات:

طهران، نشریه ۵۰۳ دانشگاه، ۱۳۳۷ ش،
سری، وزیر، ۳۱۳ ص

۲- مکانیک سینماتیک:

طهران، نشریه ۳۱۵ دانشگاه، ۱۳۳۵ ش،
سری، وزیر، ۱۱۲ ص

احمد بن (میرزا کوچک محمد شفیع وصال)

وقار شیرازی:

(۱۲۳۲ - ۱۲۹۸ ق)

در شیراز متولد شده علوم ادبیه و حکمت
از پدر بیاموخت و شیوه خط نسخ را چون
احمد نیریزی بمنتهی رسانیده در سخن دانی

خاندان او از اهل اردوباد آذربایجان بوده و در زمان پادشاهان صفوی از آن دیار باصفهان هجرت کرده و در این شهر متوطن گردیدند .

تولد هاتف در نیمه قرن دوازدهم بشهر اصفهان اتفاق افتاد و در آن شهر بتحصیل ریاضی و حکمت و طب پرداخته و در اواسط عمر بمصاحبت آذر و صباحی که در کاشان از ملاکین و صاحب ضیاع و عقار بود بوطن دوست شفیق خود صباحی رفت و سالها این سه یار جانی بمرافقت یکدیگر در آن شهر معزز و محترم میزیستند . از ماده تاریخپائی که در دیوان هاتف دیده میشود چنین بر می آید که این شاعر قسمت آخر عمر خود را در اصفهان و کاشان و قم بسر میبرد . هاتف بقولی در ابتداء عمر در اصفهان بعلافی سر میکرده و سیدی کریم و خلیق بوده و مشرب عرفانی داشته است .

(مجله ارمنان سال پانزدهم شماره یک بقلم عباس اقبال آشتیانی)
سایر مآخذ : تحفة العالم ص ۱۵۶ ، طرائق الحقایق ج ۳ ص ۹۶ مطرح الانظار ص ۱۷۷ .

۱- ترجیع بنده هاتف :

مستشرق فرانسوی نیکلافونسول فرانسه در ازهر بسال ۱۸۹۷ م بفرانسه ترجمه کرده و در طی رساله ای که بعنوان (خدا و شراب) در اصطلاح شعرای فارسی زبان انتشار داده کنجانیده است .

سلیمان عسکراف از ادبای باکو بسال ۱۳۳۱ ق رساله کوچکی بترکی در ۳۳ صفحه در شرح حال هاتف و ترجیع بندها و نوشته و آن را در تفلیس با شرحی از الفاظ مشکله آن

بترکی طبع کرده است .

اصفهان ، ۱۲۸۳ ق ، سنگی ، رفعی ، ضمن عوارف المعارف .

شیراز ، ۱۳۱۸ ق ، سربی ، چاپ سوم از ص ۵۴ تا ص ۲۹۹ ضمن عوارف المعارف . طهران ، نشریه انجمن دوستداران کتاب ، خط عماد الکتاب .

طهران ، (یکتانه با ترجیع بند) ۱۳۱۶ ش ، سربی ، جیبی ، ۱۶ ص .

۲- دیوان شعر :

طهران ، ۱۳۱۷ ق ، سنگی ، جیبی ، ۱۲۷ ص .

طهران ، چاپ دوم ، بامقدمه رشید یاسمی ، (چاپ بسیار مغلوط) خاور ، ۱۳۰۷ ش ، سربی ، جیبی ، ۹۷ ص .

طهران ، بامقدمه عباس اقبال آشتیانی ، ۱۳۱۲ ق ، سربی ، رفعی ، ۱۱۲ ص .

طهران ، سربی ، رفعی ، اسلامیه ، ۱۳۸ ص . طهران ، چاپ سوم بتصحیح و حیدر دستگردی ،

۱۳۳۲ ش ، سربی ، رفعی ، ۱۳۸ ص .

اصفهان ، ۱۳۱۸ ش ، سنگی ، رفعی ، بسیار ، ۱۳۲ ص .

بعضی از غزلیات هاتف را ژوانن مستشرق فرانسوی و بعضی دیگر را ده فرره مری بفرانسه ترجمه کرده و در مجله انجمن آسیائی پاریس بسال ۱۸۲۷ م ، و ۱۸۵۶ م ، منتشر ساخته اند . ویکی از مستشرقین انگلیسی نیز در کتابی که بنام یکقرن فزل فارسی در سال ۱۸۵۱ م انتشار داده بعضی از غزلیات هاتف را بانگلیسی برگردانیده است .

سید احمد بن ابراهیم هاشمی ازهری :

(۱۲۹۵ ق - ۱۳۶۲ ق)

از ادبای مصر بوده و در قاهره درگذشت .
(معجم المؤلفین ج ۱ ص ۱۴۳)
۱- جواهر الادب فی صناعة النشاء العرب
(عربی) :

مصر، ۱۳۴۱ ق ، سربى، چاپ پانزدهم .
نظام الدين ملا احمد بن محمد مقيم هروى:
(- ۱۰۰۳ ق)

از بازماندگان عبدالله انصاری عارف مشهور
و از معروفترین تاریخ نویسان هند در قرن دهم و
اوایل یازدهم بوده و در دربار اکبر نخست
منصب بخشی کجرات داشته و سپس در سال
بیست و نهم سلطنت او بخشی کل هندوستان
شده و عر انجام در ۲۳ صفر ۱۰۰۳ ق در ۴۵
سالگی در گذشته است .

(سالنامه پارس سال ۱۳۲۷ ش ، بقلم -
سعید نفیسی)

۱- طبقات اکبر شاهی :

(تاریخ سلاطین هند جلد دوم آن در تراجم
امراء و علماء و شعراء)

کلکته ، ۲۷ - ۱۹۳۵ م ، سربى، وزیرى،
۳۵۲ + ۵۲۰ + ۵۴۶ ص .

کلکته ، ۱۹۱۳ م .

لکهنو ، ۱۸۶۵ م سنگى ، نول کشور .
هند ، ۱۲۹۲ ق سنگى .

سید احمد بن رضا بن محمد موسوی
هندي نجفی :

(۱۳۲۰ ق - معاصر)

عالم ادیب ، آل هندي خاندان علم و ادب
مقیم نجف هستند از جمله پدر و عموی او
سید باقر و همچنین دو فرزندش صاحب ترجمه
از فضلی این خاندان است .

بسال ۱۳۲۰ ق در نجف متولد شده و در

آنجا درس خوانده و اکنون در ناحیه (فیضاة)
بجای والد خود بر قرار است . و دارای اشعار
زیاد است .

(نقباء البشر ص ۱۰۰)

۱- تفسیر سورة الانبیاء (عربی) :

نجف ، سربى ، رفعی ، ۲۴۰ ص .

دکتر احمد هومن :

(- معاصر)

۱- اقتصاد کشاورزی :

جلد اول (زمین) ، نشریه ۲۴۴ دانشگاه ،

۱۳۳۴ ش ، سربى، وزیرى ، ۴۱۸ ص .

۲- زندان وزندانیهها یارثیم بنی تالمیر :

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربى ، وزیرى ،

پنج ۳۷۶ ص .

احمد یادگار

( )
۱- تاریخ شاهی معروف بتاریخ سلاطین
افغانه در دهلی :

کلکته ، ۱۳۵۸ ق ، ۱۸۳۹ م ، سربى،

وزیرى ، ۳۸۲ ص .

حاج ملا احمد بن حسن یزدی مشهدی :

(- حدود ۱۳۱۰ ق)

یکی از ائمه جماعت مشهد و واعظ شیرین
گفتار این او اخیر است . تمام مجلدات
بحار الانوار را بخط زیبای خود استنساخ
و وقف کتابخانه آستان قدس نمود و نیز
شاعری خوش فریجه و نویسنده توانا بوده .

در ۱۳۱۰ ق ، در مشهد درگذشت و در جوان

امام ثامن (ع) مدفون گردید .

(خلد برین ص ۱۳۸)

۱- مغناطیس الابرار (شعر) :

طهران ، سنگى .

وزارت مالیه مشغول خدمت بود بعداً بسمت
استانداری کیلان و دادستان دیوان کشور و
معاونت وزارت داد گستری و کفالت شهرداری
طهران تغییر شغل یافت و چندی بمعاونت
انجمن ادبی فرهنگستان ایران انتخاب شد .
(سخنوران نامی معاصر ج ۱ ص ۲۵۴)

۱- سیاستنامه فردوسی:

طهران ۱۳۱۳ ش ، سربی .

دکتر احمد یلدا

ع (- معاصر)

۱- کلیات و قوانین مقدماتی علم شیمی :

طهران نشریه ۵۸۴ دانشگاه ، ۱۳۳۹ ش ،
سربی ، وزیرى ، ۲۰۳ ص .

شیخ احمد خان بن محمد یمنی همدانی

شروانی :

(۱۲۰۰ - ۱۲۵۶ ق)

در اواخر مائه دوازدهم یا اوائل مائه سیزدهم
هجری بهندوستان آمده و سیاحت شهرهای
بزرگ نموده و اکثر در کلکته مقیم بود و در
ادبیات عرب مهارتی کامل داشت بگفته
دانشمندان آذربایجان ص ۳۱ در حدیده یمن
متولد شده و بقول صاحب الذریعه ج ۴ ص ۱۴۳
در سال ۱۲۲۰ ق در کلکته مقیم شده و در سال

۲- نواصیص العجب فی شرح زیارت الرجب :

طهران ، سنگی .

ابن واضح یعقوبی احمد بن ابی یعقوب

اسحق بن جعفر کاتب عباسی شیعی :

(- ۲۸۴ ق)

جدوی از موالی منصور عباسی بوده و خود
او میلی زیاد بمسافرت داشته و در بلاد اسلامی
در مغرب و مشرق بسیاحت پرداخته . بسال
۲۶۰ ق داخل ارمنستان شده و از آنجا
بهندوستان و مصر و بلاد مغرب مسافرت نموده
است در سال ۲۸۴ ق در گذشت .

(الکنی و الالقب قمی ج ۳ ص ۲۴۶)

سایر مأخذ : اکتفاء القنوع ص ۶۹ ، ریحانة
الادب ج ۵ ص ۳۳۸ .

۱- تاریخ یعقوبی (عربی):

لیدن ، باهتام هوتسما ، ۱۸۸۳ م ، سربی .

نجف ، ۱۳۵۸ ق ، سربی ، وزیرى ، ۲۳۰
+ ۲۳۵ + ۲۵۲ ص .

۲- کتاب البلدان (عربی):

لیدن ، باهتام ویلیام جوینبول ، ۱۸۶۰ م ،
۱۵۴ ص .

لیدن ، ۱۸۶۱ م ، ۲۹ + ۱۷۰ ص .

لیدن ، ۱۸۸۳ م .

نجف ، ۱۳۳۷ = ۱۹۱۸ م ، سربی ،

۱۳۲ ص .

لیدن ، باهتام دیغویه ، ۱۸۹۲ م .

احمد بن مهدی یکتاجوشقانی اشتری :

(۱۲۹۹ ق - ۱۳۳۳ ش)

در جوشقان کاشان متولد شده پس از فرا
گرفتن علوم ادبیه در سال ۱۳۱۹ ق به -
خدمات دولتی وارد شده و سالیان دراز در

کشمیر، بی تاریخ، سنگی، رقی، ۴۱۴، ص

مصر، ۱۳۰۰ق و ۱۳۱۱ق.

کلکتہ، ۱۲۲۰ق.

طهران، ۱۳۴۶ق، سنگی، وزیر، ۳۲۳، ص، با ترجمہ فارسی درہامش آن

احمد آبادی (رجوع شود بہ) محمد ابن ابوالقاسم طبیب زارہ.

احمد آبادی (رجوع شود بہ) سید محمد تقی ابن عبدالرزاق.

احمد تیمور پاشا:

(۱۹۳۰م -)

۱- فہرس الخزانة التيمورية (عربی):

۳ جلد، قاہرہ، ۶۷-۱۳۶۹ق، سری.

رزبری، ۳۰۱-۴۴۶-۳۲۰: ۱۹۰ص

۲- اليزيدية ومنشأ نجلتهم (عربی):

مصر، ۱۳۵۳ق، سری.

احمد حامد الصراف:

(- معاصر)

۱- العمر الخيام، حیاتہ، علمہ، رباعیاتہ

(عربی):

۱۲۵۶ق در بونہ در گذشتہ است

مآخذ: تذکرہ علمای ہند ص ۱۹، ریحانہ

الادب ج ۲ ص ۴۰۶، اعیان الشیعہ ج ۱۱

ص ۷

۱- بحر انفاس:

ہند.

۲- تاج الاقبال (عربی):

ہند.

۳- جامع القلوب (عربی):

کلکتہ، ۱۲۲۸ق.

۴- جوارس التفریح (عربی):

ہند.

۵- جوہر الوقاد فی شرح بیانت سعاد

(عربی):

ہند.

۶- حدیقة الافراح لازالة الاتراح

(عربی):

(ترجم ادباء معاصر خود)

کلکتہ.

۸- السامی فی العروض والقوافی (عربی):

ہند.

۸- عجب العجائب فیما یفید الکاتب

(عربی):

ہند.

۹- مناقب الحیدریہ (عربی):

لکھنؤ.

۱۰- منهج البیان (عربی):

ہند.

۱۱- لفحة اليمن فهمايزول بذكره الشجن

(عربی):

بمبئی، ۱۲۹۷ق

بمبئی، ۱۳۰۷ق، سنگی، رقی، ۳۱۵ ص.

بنداد ، ۱۳۵۰ ق ، سربی ، وزیری ، ۲۷۲ ص .
بنداد ، ۱۹۴۹ م ، سربی ، وزیری ، ۳۰۴ ص

مولوی احمد حسن بجنوری انبالوی
متخلص بہ رسوا :

( )

۱- دیوان شعر :

لکھنؤ ، ۱۳۱۶ ق ، سنگی ، وزیری ، ۱۵۰ ص

لکھنؤ ، ۱۸۸۱ م ، سنگی ، وزیری ، ۱۵۰ ص

۲- مذاقب الابرار :

بجنور ، ۱۸۹۸ م ، سنگی ، وزیری ، ۲۱ ص .

سید احمد حسین آمروہی :

(۱۳۲۸ ق -)

از علماء و فضلاء ہند و از شاگردان مفتی -

میر محمد عباس بودہ بسال ۱۳۲۸ ق در گذشت

(طبقات اعلام الشیعہ ج ۱ ص ۱۲۴)

۱- معارج العرفان فی علوم القرآن :

مراد آباد ، ۱۹۱۸ م ، سنگی ، رحلی ،

۳۵۲ ص .

احمد حسین بن محمد حسین رسال
ہزاروی :

( )

۱- کنز الحسین ، کحل العین :

(ہلم جفر)

بمبئی ، ۱۳۷۱ ق ، سنگی ، رقی ، ۲۹۶ ص .

دکتر احمد حسین عدل :

(- معاصر)

۱- آب و ہوا و رستنی های ایران :

طهران ، نشریہ ۵۸۶ دانشگاہ ، ۱۳۳۹ ش ،

سربی ، وزیری ب + ۲۴۳ + ۳۸ ص .

جلد دوم ، تقسیمات اقلیمی و رستنیہای

ایران ، نشریہ ۶۲۶ دانشگاہ ، طهران ،
۱۳۳۹ ش سربی ، وزیری .

احمد حسین فرقانی

( )

۱- انشاء فرقانی :

کانپور ، ۱۹۰۶ م ، سنگی ، وزیری ، ۲ +
۱۳۲ ص .

میر تہہ ، ۱۹۵۰ م ، سنگی ، وزیری ،
۱۲۳ ص .

۲- دیوان :

کانپور ، ۱۹۰۶ م ، سنگی ، وزیری ، ۴ +
۱۷۷ ص .

احمد حسین متخلص بمذاق :

( )

۱- تاریخ احمدی :

ہند ، ۱۳۳۹ ق .

۴ احمد الدین لاهوری :

( )

۱- شرح احمدی در طب :

ہند ، سنگی .

۲- کنز الرموز (شرح قانون) :

شیخ ابوعلی سینا ، شرح ، لاہور ، ۱۹۰۵ م

۳- قول الامام فی فساد امامۃ الغلام :

امر تہہ ، ۱۹۱۸ م ، سنگی ، رقی ، ۱۶ ص .

شیخ احمد رافع :

( )

۱- التنبیہ والا یقظ لمافی ذبول تذکرہ -

الحفاظ (عربی) :

دمشق ، ۱۶۶ ص .

احمد رضا قدیمی

(- معاصر)

شاگرد اول کلاس ششم دبستان محتشم کاشانی :

۱- زندگانی حضرت محمد (ص) :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ، وزیر ، ۶۰ ص .

سید احمد رضا بن غلام محمد بخاری جانی :

( )

فاضل جلیل (نقباء البشر ج ۱ ص ۱۲۶)

۱- ذکر الحفاظ (عربی) :

(ذکر حفاظ القرآن من الشیعه)

احمدزاده (جوع شود به) علی سلماسی

احمد زکی صفوت :

(- معاصر)

استاد لغت عربی دارالعلوم مصر

۱- ترجمه علی بن ابیطالب (عربی) :

مصر ، ۱۳۵۰ ق ، سربی ، رقمی ، ۱۶۲ ص .

۲- جمهرة رسائل العرب فی عصور العربیة -

الزاهرة (عربی) :

جلد ۴ ، ۵۲-۱۳۵۶ ق ، سربی ، وزیر ،

... + ۳۷۹

دکتر احمد ضیف :

(- معاصر)

۱- مقدمه لدراسة بلاغة العرب (عربی) :

مصر ، ۱۹۲۱ م ، سربی .

احمد عبدالغفار :

(- معاصر)

۱- حدیث فی الکتب (عربی) :

قاهره ، ۱۹۴۷ م ، سربی ، وزیر ، ۳۱۹ ص

احمد عبید :

(- معاصر)

۱- طرائف الحکمة (عربی) :

مصر ، ۱۳۴۳ ق ، سربی ، رقمی ، ۸۴ ص .

۲- کلمات المنقلوطی (عربی) :

دمشق ، ۱۳۴۳ ق ، سربی ، رقمی ، ۱۸۰ ص .

۳- مشاهیر شعراء العصر فی الاقطار العربیة

الثلاثة (عربی) :

(مصر ، سوریه ، عراق)

جلد اول دمشق ، ۱۳۴۱ ق ، سربی ، وزیر ،

۳۴۶ ص .

۱ . ع . غفاری :

(- معاصر)

۱- چند کلمه راجع بیودجه ومالیات :

طهران ، ۱۳۳۳ ق ، سربی ، خطی ، ۳۳ ص

مولوی احمد علی احمد :

( )

۱- تذکرة هفت آسمان :

(در تحقیق مثنوی گویان بتقلید نظامی در

ایران و هند)

۲- روزسیاه کارگر:

کرمانشاه، ۱۳۰۵ ش، سربی، خشتی،
۱۵۱ ص.

ستوان احمد علی رصدی اعتماد:

(- معاصر)

۱- نقشه برادری تخصصی توپخانه:

طهران، ۱۳۲۰ ش، سربی.

مورخ الدوله احمد علی سپهر:

(۱۲۶۹ ش - معاصر)

جدا و لسان الملك صپهر است . تحصیلات خود را در مدارس ادب و الیانس و نزد معلمین درباری قاجار انجام داده و بعد داخل کمرب شده در جنگ بین المللی اول منشی سفارت آلمان بود سپس از ایران مهاجرت کرده و در خاتمه جنگ در سال ۱۹۱۸ م بایران بازگشت . بعدها در کابینه قوام السلطنه بمعاونت وزارت پیشه و هنر و در کابینه دوم سپهلی بکفالت آن وزارتخانه منصوب شد . اکنون ریاست شیلات را به عهده دارد .

(سالنامه دنیا شماره ۱)

کلکته ۱۸۷۳ م، سربی، رقمی، ۱۷۴ ص.

آغا احمد علی احمد:

( )

۱- رساله ترانه در عروض:

هند، ۱۲۴۸ ق، سربی.

۲- شمشیر تیزتر:

هند، ۱۸۶۷ م، سنگی.

۳- مؤید برهان:

هند، ۱۲۸۲ ق، سربی.

احمد علی:

( )

۱- اثبات الاخبار فی اعجاز سیدالابرار:

هند، ۱۲۸۳ ق، سنگی.

۲- اثبات الظفر فی عظمة معجزة شق القمر:

مدرس، ۱۲۸۰ ق، سنگی، وزیر، ۳۷ ص.

احمد علی چیریا کوتی:

( )

۱- شرح سالانه صرف:

لکهنو، ۱۸۷۷ م، سنگی، وزیر، ۲ +

۳۲ ص.

حاج شیخ احمد علی بن محمد حسن احمدی

میامی شاهرودی:

(- معاصر)

۱- اسلام و عقاید:

قم، ۱۳۳۹ ش، سربی، رقمی، ۳۱۹ ص.

احمد علی خداداد گر تیموری:

(- معاصر)

۱- روزسیاه رعیت:

کرمانشاه، ۱۳۰۶ ش، سربی.

۱- ایران در جنگ بزرگ ۱۸-۱۹۱۴ م:

طهران، ۱۳۳۲ ش، سربی، رقعی، ۵۱۷ ص.

۲- ترجمه کلمات قصار امیر المؤمنین ع:

(فارسی و فرانسه)

طهران، ۱۳۱۲ ش، سربی، رقعی، ۱۰۶ ص

طهران، ۱۳۱۸ ش، سربی.

۳- هنرهای زیبا:

طهران، سربی، رقعی، ۸۶ ص.

احمد علی شوق:

( )

۱- سفر نامه شهنشاه جرمنی سفر قسطنطنیه:

ترجمه، هند، ۱۸۹۹ م.

مولوی احمد علی معروف بخندان و از ابن

سلطان محمد فتح آبادی:

( )

۱- شرح فصول اکبری:

سید علی اکبر الله آبادی، شرح، هند.

۱۲۸۹ ق.

احمد علی فریدانی:

(- معاصر)

۱- منتخبی از مثنوی معنوی:

طهران، قسمت سوم، مطبوعات آرمان،

۱۳۳۶ ش، سربی، جیبی، ۹۴ ص.

احمد علی کهزاد:

(- معاصر)

۱- آثار عتیقه بودائی بومیان:

پرفسورها کن و مسیو کدار، ترجمه، کابل،

جلد دوم، نشریه انجمن ادبی، ۱۳۱۵ ش،

۸۷ ص.

۲- افغانستان و ایران:

طهران، ۱۳۳۰ ش، سربی، رقعی، ۳۷ ص.

۳- تاریخ افغانستان:

بمشارکت محمد عثمان صدقی و م. غبار و

علی احمد فصیحی، ۳ جلد، کابل، ۲۵ -

۱۳۲۶ ش، سربی، وزیری، ۴۹۵ - ۶۰۰ +

۱۵۰ ص.

۴- صنعت بودائی باختر، مبدء صنعت گریک

و بودیک:

ژوزف هاکن، ترجمه، کابل، ۱۳۱۶ ش،

سربی.

۵- مخالفت بین افغانستان و پاکستان:

کابل، سربی، ۱۵ ص.

۶- مسکوکات افغانستان در عصر اسلام:

کابل، سربی، ۲۰ ص.

احمد علی شاه چشتی نظامی:

(- ۱۳۰۸ ق)

۱- حبیب الاسرار:

هند، ۱۳۱۲ ق، سنگی.

۲- حبیب الحقایق:

هند، سنگی.

۳- حبیب المعارف:

هند، سنگی.

دکتر احمد عیسی بک:

(- معاصر)

طیب امراض داخلی در مریضخانه

عباسی قاهره.

۱- آلات الطب والجراحة والكحالة عند العرب

(عربی):

قاهره، سربی

۲- العباب الصبيان عند العرب (عربي):

قاهره، سربى.

۳- تاريخ البيمارستانات فى الاسلام بالعربية

(عربي):

قاهره، سربى.

۴- تاريخ البيمارستانات فى العهد الاسلامى

بالفرنسية (عربي):

قاهره، سربى.

۵- الترقيص او الغناء للاطفال عند العرب

(عربي):

قاهره، سربى.

۶- التهذيب فى اصول التعريب (عربي):

قاهره، سربى.

۷- الجامع الشتات النبات، معجم شامل لجميع

اسماء النبات فى اللغة العربية (عربي):

قاهره، سربى.

۸- المحكم فى اصول الكلمات العامية بمصر

(عربي):

قاهره، سربى.

۹- معجم اسماء النبات باللاتينية والفرنسية

والانجليزية والعربية (عربي):

قاهره، سربى.

۱۰- معجم الاطباء من سنة ۶۵۰ ق الى يومنا

هذا (عربي):

(ذيل ميون الانباء فى طبقات الاطباء)

مصر، ۱۳۶۱ ق، سربى، وزيرى، ۵۲۷ ص.

احمد فضل بن على محسن العبدلى:

( )

۱- هدية الزمن فى اخبار ملوك الحج عدن:

مصر، ۱۳۵۱ ق، سربى.

احمد قاسم جودة:

( )

۱- تذكرة نوابغ الشباب (عربي):

مصر، ۱۹۳۸ م، سربى، رفقى، ۱۵۲ ص.

احمد الله كريمى:

(- معاصر)

۱- صنعت از نظر اجتماعيات:

كابل، ۱۳۲۴ ش، سربى، رفقى، ۴۷ ص.

حاج احمد كمال:

(- معاصر)

۱- الرحلة المقدسة الى بيت الله الحرام

(عربي):

بغداد، ۱۳۷۲ ق، سربى، رفقى، ۱۳۰ ص.

مولوى احمد الله منير:

( )

۱- ارثك خيالان:

كلكته، ۱۳۲۰ ق، سنكى، وزيرى، ۲۴ ص.

احمد محمد شاكر:

(- معاصر)

۱- نظام الطلاق فى الاسلام (عربي):

مصر، ۱۳۵۴ ق، سربى.

شيخ احمد مصطفى المراغى:

(- معاصر)

مدرس مدرسه الزقازيق اميرية مصر.

۱- تهذيب التوضيح فى النحو (عربي):

بمشاركه محمد سالم علمى، مصر، ۱۳۴۰

ق، سربى.

دكتور احمد نسيم سوسة حلى

(- معاصر)

نژاد ايهودى است ودر دادگاه شرع مصر

اعتراف بديانت اسلام نمود است .

احمدی پور (رجوع شود به) قربانعلی.
 دکتر احمدیہ (رجوع شود به) عبداللہ.
 احیاء (رجوع شود به) سید حسن اخوی.
 احیاء (رجوع شود به) ناصر.
 احیاء الممالک (رجوع شود به) دکتر علی
 امیر حکمت.
 احیاء الملک - دکتر محمد شیخ.
 اخباری (رجوع شود به) میرزا محمد ابن
 عبدالنبی.
 اخباری (رجوع شود به) محمد صاحب محمد
 کاظم.
 اخباری (رجوع شود به) محمد حسین.
 اخباری (رجوع شود به) میرزا محمد امین
 اختر (رجوع شود به) احمد.
 اختر (رجوع شود به) محسن تبریزی.
 اختر (رجوع شود به) فاضل محمد صارق.

میرزای اختر طوسی:

(- ۱۳۳۳ ق)

اختر طوسی وراقم مشہدی دو برادر بودند
 مشہدی در عہد ناصری کہ دیوان آنان چاپ
 شدہ و در سال ۱۳۳۳ ق در گذشتہ است .
 (دانشوران خراسان ص ۲۷۸ ، سفینہ فرخ
 ص ۳۵۲)

(فہرست الرضویہ ج ۴ ص ۲۳۷)

۱- فی طریقہ الی الاسلام (عربی):

جلد اول ، مصر ، ۱۳۵۵ ق ، سربی .
 جلد دوم ، نجف ، ۱۳۵۷ ق ، سربی .
 احمد نگری (رجوع شود به) ملا عبدالنبی .

احمد یار بن اللہ یار یکتا:

(- ۱۱۴۷ ق)

اصلش از قوم برلاس میباشد . در اواخر
 عہد خلد مکان صوبہ دار تہ شد یکتای
 اماثل و مستجمع فنون فضائل بود . خطوط در
 نہایت جودت مینگاشت و تصویر در کمال
 تحفگی میکشید و اقسام شعر بہ قدرت میگفت .
 بسال ۱۱۴۷ ق در قصبہ خوشاب در گذشت .
 (مآثر الکرام ج ۲ ص ۱۹۹ ، تذکرہ مقالات
 الشعراء قانع ص ۸۷۹)

۱- ہیر و رانچہ : (مثنوی)

لاہور ۱۳۲۷ ق ، سنگی ، رقعی ، باہتمام
 پروتسور محمد باقر ، ۹۶ ص .

۲- گلزار خیال : (مثنوی)

اجمیر ، ۱۸۵۹ م ، سنگی ، وزیری ، ۳۲ ص .

احمدی (رجوع شود به) احمد .
 احمدی (رجوع شود به) احمدہ یامی شاہرودی
 احمدی (رجوع شود به) امیر
 احمدی (رجوع شود به) عبدالرحیم
 احمدی (رجوع شود به) علی طہرانی
 احمدی (رجوع شود به) علی کرمانی
 احمدی (رجوع شود به) محمد رضا شاہرودی
 احمدی (رجوع شود به) سید منیر الدین
 کاشانی
 احمدی پور (رجوع شود به) حسین .

اشعار شعراى آذربایجان (فارسی و ترکی) :

اپسیک ، ۱۸۶۷ م ، از ص ۴۶ تا ص ۱۳
اشعار ذا کر.

ادوارد ژوزف فرزند مترجم السلطان
ابراهیم :

(۱۲۸۲ ش - معاصر)

در کرمانشاهان متولد شده و از مدرسه الیانس آن شهر بارتبه اول گواهی تحصیلات متوسطه گرفت سپس بتهران آمده بتکمیل زبان فرانسه و انگلیسی و مطالعه فلسفه عمومی و ادبیات فارسی پرداخت تخصص فنی ژوزف در امور مالی و بانکی است. پس از خدمت در بانک عثمانی و ملی و کشاورزی در سال ۱۳۲۱ شمسی بسمت مشاور مالی وزارت پیشه و هنر منصوب شد و در سال ۱۳۲۵ ش برای امور تجارتي با اروپا رفت اکنون ریاست هیئت مدیره بانک صادرات و معادن ایران و مدیر عامل شرکت سهامی بیمه ملی را بعهده دارد (نقل از مقدمه کتاب)

۱- بابا گوریو :

بالزاک ، ترجمه ، طهران ، بنگاه ترجمه و نشر کتاب ۱۳۳۴ ش ، سربسی ، رقمی ، ۴۷۲ ص .

۲- زن سی ساله :

طهران ، بنگاه ترجمه و نشر کتاب ، ۱۳۳۶ ش ، سربسی ، رقمی ، ۳۴۵ ص .

۱- گلزار حسینی (شعر) :

طهران ، سربسی ، وزیری ، ۲۴۰ ص
طهران ، ۱۳۷۷ ق ، سربسی ، رقمی ، اسلامیة ، ۲۱۴ ص .

اختری (رجوع شود به) مصطفی .

اختیار (رجوع شود به) منصور .

اخسیکتی (رجوع شود به) اثیرالدین .

اخطب خوارزم (رجوع شود به) موفق ابن احمد .

اخکر (رجوع شود به) احمد بن ابراهیم لاریجانی .

اخکر (رجوع شود به) ایرج .

اخکر (رجوع شود به) قاسم علی بیك حیدر-آبادی .

اخلاقی (رجوع شود به) محمد علی تابع

اخوت (رجوع شود به) مهدی .

اخوی (رجوع شود به) جمال الدین .

سروان اخوی (رجوع شود به) حسن .

دکتر اخوی (رجوع شود به) رضا .

شریف ادريس بن ابی العباس احمد حسینی
علوی فضیلي :

(۱۲۶۰ - ۱۳۱۶ ق)

در فارس متولد شده و از علمای انساب

بوده است (معجم المؤلفین ج ۲ ص ۲۱۶)

۱- الدرر البهية والجواهر النبوية في الفروع
الحسنيه والحسينية (عربی) :

(در انساب سادات)

۲ جزء ، فاس ، ۱۳۱۴ ق ، سربسی ، وزیری

۳۸۸ + ۴۲۴ ص .

ادلف بررژه فرانسوی :

( )

۳- نخجیران:

(داستان دفتر اول مثنوی)

طهران ، ۱۳۷۸ ق ، سری ، وزیر ، امیر
کبیر ، ۱۷۶ ص .

ادیب (رجوع شود به) جعفر .

ادیب (رجوع شود به) حاج شیخ عباسعلی .

ادیب (رجوع شود به) دکتر محمد حسین .

ادیب (رجوع شود به) محمد صفی .

ادیب بروجردی (رجوع شود به) شیخ اسماعیل

ابن فخرالدین .

ادیب برومند (رجوع شود به) عبدالعلی ابن

مصطفی قلی .

ادیب بیضائی (رجوع شود به) علی محمد ابن

محمد رضا .

ادیب پیشاوری (رجوع شود به) احمد .

ادیب الحکما (رجوع شود به) سلیم .

ادیب خلوت (رجوع شود به) علی

آشتیانی .

ادیب الدوله (رجوع شود به) محمد حسن

ادیب زاده (رجوع شود به) مهدی .

ادیب سلطانی (رجوع شود به) بتول -

صبور .

ادیب السلطنه (رجوع شود به) حسین ابن

حسن سمعی .

ادیب شیرازی (رجوع شود به) محمد حسین

ابن علی اصغر .

ادیب صابر (رجوع شود به) صابر .

ادیب صابری (رجوع شود به) م . ادیب

صابری .

ادیب صدرائی (رجوع شود به) محمد تقی .

ادیب طالقانی (رجوع شود به) ملاحسن .

ادیب طوسی (رجوع شود به) محمد امین .

ادیب العلماء (رجوع شود به) ابراهیم .

ادیب فرهمند (رجوع شود به) عبدالحسین

ابن خلیل .

ادیب کاشانی (رجوع شود به) عبدالحسین

سپهر .

ادیب کرمانی (رجوع شود به) شیخ احمد .

ادیب الممالک (رجوع شود به) صادق بن حسین .

ادیب الممالک (رجوع شود به) عبدالحسین

ادیب فرهمند .

ادیب نوبری (رجوع شود به) ابراهیم .

ادیب نیشابوری (رجوع شود به) عبدالجواد

ادیب نیشابوری (رجوع شود به) محمد تقی .

ادینفر (رجوع شود به) س . ع . ادینفر .

ارادت خان واضح :

(۱۱۲۸ - ۱۱۲۸ ق)

۱- مینابازار :

کانپور ، ۱۲۹۲ ق ، سنگی ، وزیر ،

۴۸ ص .

لکهنو ، ۱۲۷۸ ق ، سنگی ، وزیر ، ۴۴ ص

لکهنو ، ۱۲۸۴ ق ، سنگی ، وزیر ، ۴۴ ص

کانپور ، ۱۲۸۶ ق ، سنگی ، وزیر ،

۴۴ ص .

لکهنو ، ۱۳۲۴ ق ، سنگی ، وزیر ، ۴۴ ص

لکهنو ، ۱۸۹۰ م ، سنگی ، وزیر ، ۴۴ ص

۲- پنج رقعہ :

کانپور ، ۱۲۵۹ ق ، سنگی ، وزیر ،

۴۸ ص .

کانپور ، ۱۲۸۰ ق ، سنگی ، وزیر ،

۴۸ ص .

کانپور ، ۱۲۹۱ ق ، سنگی ، وزیر ،

۴۸ ص .

- کانبور ، ۱۲۹۹ ق ، سنکی ، وزیری ،
۴۷ ص .
- کانبور ، ۱۸۶۸ م ، سنکی ، وزیری .
- کانبور ، ۱۸۷۰ م ، سنکی ، وزیری ،
۴۸ ص .
- کانبور ، ۱۸۷۸ ق ، سنکی ، وزیری ،
۴۸ ص .
- لکهنو ، ۱۲۹۸ ق ، سنکی ، وزیری ،
۴۸ ص .
- لکهنو ، ۱۸۷۶ م سنکی ، وزیری ، ۴۸ ص .
- ارانی (رجوع شود به) دکتر تقی .
- ارباب (رجوع شود به) محمد بن محمد-
تقی قمی .
- اربابی (رجوع شود به) اسدالله .
- اربلی (رجوع شود به) علی بن عیسی
- سید ارتضی حسین امر وهوی هندی:**
( )
- ۱- تحفه الارتضائیه :
هند ، ۱۳۲۵ ق
- ارتضی علی بن مصطفی علی کوپاموی:**
(۱۱۹۸ق- ۱۲۵۱ق)
- نزد مولوی حیدر علی سندیلی و محمد ابراهیم
بلگرامی علوم عقلیه و نقلیه و ادبیات را آموخته
جامع شریعت و طریقت بوده . در سنه ۱۲۲۵
ق نزد والد خود که در مدراس قاضی بوده
رفته و بعد از وفات پدر این منصب بوی
محول گردیده و بافاده علوم پرداخته در سنه
۱۲۵۱ در گذشته است . (تذکره علمای
هند ص ۲۱)
- ۱- الحاشیة علی شرح هداية الحكمة (عربی):
ابوالدین ابهری، شرح ملاصدرای شیرازی،
- حیدرآباد دکن ، ۱۲۹۱ ق ، سنکی .
- ۲- رساله فرائض ارتضائیه :
مدراس ، ۱۲۲۶ ق ، سنکی ، رحلی ،
۶۲ ص .
- کلکتہ ، ۱۲۳۷ ق ، سربی ، رحلی ، ۱۸۵ ص
- ۳- فوائد سعديه :
لکهنو ، ۱۳۰۲ ق ، سنکی ، وزیری ،
۲۵۰ ص .
- ۴- المنحة السراء فی شرح الدعاء کاشف-
الضراء (عربی) :
حیدرآباد دکن ، ۱۳۳۷ ق ، سربی ،
۱۴۴ ص .
- ارجستانی (رجوع شود به) محمد حسین ابن
عبدالله کریان
- ارجمندسارجی (رجوع شود به) ابوالحسن .
- ارجمند هاشمی (رجوع شود به) سید محمد .
- ارجیسبالا گیک سر:**
( )
- ۱- زمین شناسی :
طهران ، ۱۳۱۰ ش ، نشریه شرکت نفت ،
سربی ، رفعی ، ۱۷۰ ص
- ارداقی (رجوع شود به) علی اکبر .
- اردبیلی (رجوع شود به) ابراهیم .
- اردبیلی (رجوع شود به) احمد خوشنویس .
- اردبیلی (رجوع شود به) احمد بن محمد
مقدس اردبیلی .
- مهندس اردبیلی (رجوع شود به) بیوک .
- اردبیلی (رجوع شود به) حاج امین الواعظین
حسن بن حضر تقلی ،
- اردبیلی (رجوع شود به) حسین بن شرف الدین .
- اردبیلی (رجوع شود به) صالح .

در مدرسه نظامیه بار فروش بدانش آموزی
آن مدرسه اشتغال داشته و بعداً بسال ۱۳۳۳
ق برای تحصیل بپاکو رفته و در ۱۳۳۶ ق
بایران مراجعت نموده و مدت سه سال در
دارالفنون طهران مشغول تحصیل بوده .
در سال ۱۳۴۴ ق تحصیل را رها کرده و
مجدداً بپاکو رفته و مدت هفت سال در صفحات
قفقاز بسر برده . در سال ۱۳۴۶ ق بایران
معاودت کرده و در بابل مقیم گردید . بعداً
در اداره دارائی آنجا داخل خدمت شده و
پس از چندی در بنگاه راه آهن بخدمت
منصوب شد .

(مقدمه تاریخ تبرستان)

۱- تاریخ تبرستان پیش از اسلام :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربی ،
رقعی ، ۱۷۴ ص .

۲- تاریخ تبرستان پس از اسلام :

بخش یکم از جلد دوم ، طهران ، ۱۳۳۴
ش ، سربی رقیعی ، ۲۳۲ ص .

اردشیر خاضع

(- معاصر)

۱- دیوان شعر :

بمبئی ، ۱۳۴۸ ق ، سنگی ، رقیعی ، ۲۰۳ ص
جلد دوم ، بمبئی ، ۱۳۳۵ ش ، سنگی ،
رقعی ، ۱۶۴ ص .

۲- یزدگردنامه (شعر) :

بمبئی ، ۱۳۳۱ ش ، سنگی ، رقیعی ، ۲۵۶

اردشیر خدا بخش :

( )

۱- بهجت الآثار :

(سوانح عمری)

اردبیلی (رجوع شوبه) علی اکبر بن محسن .
اردبیلی (رجوع شوبه) عماد .
اردبیلی (رجوع شوبه) محمد بن عبدالغنی .
اردبیلی (رجوع شوبه) محمد بن علی .
اردبیلی (رجوع شوبه) محمد طاهر ابن
عبدالظاهر .
اردبیلی (رجوع شوبه) نظام الدین .
اردبیلی (رجوع شوبه) سیدیونس .
اردستانی (رجوع شوبه) سید احمد بن محمد-
رضا .

اردشیر آوانسیان

(- معاصر)

۱- اصول تشکیلات حزبی :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سربی ، رقیعی ،
۸۷ ص .

۲- کمون پاریس :

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سربی ، رقیعی ،
۲۲ ص .

۳- یادداشت های زندان :

بنام مستعار .ا. آهنین . طهران ، سربی ،
جیبی ، ۱۱۰ ص .

اردشیر بن حسن بزرگرمازندرانى :

(۱۳۱۳ ق - معاصر)

در بابل متولد شده پس از تحصیلات ابتدائی

بنام آذربایجان بود. وی در دبیرستانهای رضائیه بتدریس تاریخ و جغرافیا اشتغال داشته بعد از آن استعفا نموده و داخل خدمت راه آهن شد.

(کلهای رنگارنگ جلد شانزدهم)

۱- آتیلایا بلای آسمانی :

لویزدوول ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ،
سربی ، رفعی ، کوتمبرک ، ۲۱۹ ص .

۲- اشپدن یاجاسوس انتلیجن سرویس :

سامرست موآم ، ترجمه ، طهران ۱۳۳۷
ش ، سربی ، رفعی ، کوتمبرک ، ۲۵۸ ص .

۳- افسانه‌های دلپذیر :

اندرسن دانمارکی ، ترجمه ، طهران ،
۱۳۳۷ ش ، بنگاه ترجمه و نشر کتاب ،
سربی ، جیبی ، ۲۴۲ ص .

۴- باغ بهشت :

اندرسن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ،
سربی ، رفعی ، امیر کبیر ، ۱۶۰ ص .

۵- بیست هزار فرسنگ زیر دریاها :

ژولورن ، ترجمه ، طهران ، بنگاه ترجمه ،
و نشر کتاب ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، رفعی ،
۳۲۸ ص .

بمبئی ، سنگی ، مطبعه رحیمی ، ۱۲۰ ص .

اردشیر زندینا :

(- معاصر)

۱- جورج واشنگتن :

استرلینگ نورث ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ،
سربی ، رفعی گردونه تاریخ ۱۲۹ ص .

اردشیر ستختر :

(- معاصر)

۱- فرهنگ لغات و اصطلاحات سیاسی و اجتماعی :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سربی ، جیبی ،
۱۱۰ ص .

طهران ، بی تاریخ ، سربی ، جیبی ، چاپ
سوم ، ۱۱۶ ص .

اردشیر میرزا مسعود فرزند عباس میرزا ولیعهد :

( )

۱- مخزن مرآتی :

طهران ، ۱۳۰۰ ق ، سنگی ، رفعی ، ۴۶ ص .
طهران ، بی تاریخ ، سنگی ، خشتی ، مطبعه
علمی ، ۲۰۴ ص .

اردشیر . د . منشی :

( )

۱- رموز دلپسند :

(با ترجمه انگلیسی و بهلوی و هندی)
بمبئی ، ۱۸۹۳ م ، سربی ، ۳۲ ص .

اردشیر یوسف نیکپور :

(۱۲۹۷ ش - معاصر)

در تبریز متولد شده . پدرش از آزادیخواهان

اردکانی (رجوع شوبه) ملاعلی اصغر مجد-
العلماء .

اردکانی (رجوع شوبه) علی اکبر تجلی .

اردکانی (رجوع شوبه) ملاعلیرضا تجلی .

اردکانی (رجوع شوبه) محمد باقر ابن
علیرضا .

اردکانی (رجوع شوبه) محمد تقی بن محمد-
باقر .

اردکانی (رجوع شوبه) محمدعلی بن محمد
حسن .

دکتر اردلان (رجوع شوبه) اسمعیل .

اردلان (رجوع شوبه) امان الله .

اردلان (رجوع شوبه) عباسقلی .

اردلان (رجوع شوبه) فریدون .

اردوبادی (رجوع شوبه) احمد .

اردوبادی (رجوع شوبه) شیخ ابوالقاسم .

اردوبادی (رجوع شوبه) عبدالمطاب .

دکتر اردوبادی (رجوع شوبه) محمد حسین .

اردوبادی (رجوع شوبه) محمدعلی ابن
ابوالقاسم .

اردوبادی (رجوع شوبه) شیخ محمد قاسم .

ارده شیر (رجوع شوبه) شیخ حسین ابن
محمد حسن .

اردهالی (رجوع شوبه) دکتر علی .

اردهالی (رجوع شوبه) محمد حسین محمدی .

ارژنگی (رجوع شوبه) رسام .

دکتر ارژنگی (رجوع شوبه) هوشنگ .

ارژنگیان (رجوع شوبه) ع . ارژنگیان .

دکتر ارسطو (رجوع شوبه) عبدالعالی .

ارسطو افلاطونی:

(- معاصر)

۶ - تاریخ دیپلماسی :

لوئی دوللو ، ترجمه بمشارکت دکتر رضا

و ثوقی ، طهران ، مجموعه ۴۶ چه میدانم ،

۱۳۲۹ ش ، سربی ، جیبی ، ۱۴۱ ص .

۷ - جزیره گنج :

رابرت لوئیس سیتونسن ، ترجمه ، طهر-ران ،

۱۳۳۵ ش ، سربی ، وزیری ، گوتمبرک ،

۲۹۰ ص .

۸ - دور دنیا در هشتاد روز :

ژول ورن ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ،

رقعی ، گوتمبرک ، ۳۷۴ ص .

۹ - شاعر شمشیرزن :

جان ارسکین ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۹

ش ، سربی ، وزیری ، گوتمبرک ، ۲۷۳ ص .

۱۰ - میشل استروکوف :

ژول ورن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ،

سربی ، وزیری ، ۲۹۵ ص .

۱۱ - نتوشکا :

فدور داستایوسکی ، طهران ، ۱۳۴۰ ش ،

سربی ، رقعی ، ۱۹۲ ص .

۱۲ - هزار فرسنگ زیر دریاها :

ژول ورن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ،

سربی ، رقعی ، بنکاه ترجمه و نشر کتاب ،

۲۳۱ ص .

اردشیرچی (رجوع شوبه) شاپور .

اردکانی (رجوع شوبه) حاج میرزا ابراهیم

ابن خلیل انوار .

اردکانی (رجوع شوبه) احمد بن ابراهیم .

اردکانی (رجوع شوبه) سید احمد بن محمد .

اردکانی (رجوع شوبه) اسمعیل بن محمد .

اردکانی (رجوع شوبه) حسن بن حسین .

لیسانسیه در علم حقوق
۱- حقوق در ایران باستان :

طهران، ۱۳۲۵ ش، سربی، رقعی، ۵۰ ص.

ارسطو طالیس

( )

در سال ۳۸۴ پیش از میلاد در اسطاغیرا از بلاد مقدونیه متولد شد خانواده او یونانی و پدر وی طبیب بود و در هیجده سالگی در آتن به آکادمی در آمد و تا وفات افلاطون یعنی مدت بیست سال از شاگردان او بود. در سن چهل و یکسالگی بمعلمی اسکندر معروف تعیین گردید و چند سالی بتربیت او اهتمام ورزید سپس بآتن بازگشت و در نزهتگاهی بیرون آن شهر بتعلیم پرداخت. حوزه تدریس ارسطو تازمان مرگ اسکندر در آتن دایر بود چون آتنیان از آن پادشاه دلخوش نبودند بعد از مرگ او ارسطو نتوانست در آتن بماند و مهاجرت کرد و در سال بعد در سن شصت و سه سالگی در ۳۲۲ قبل از میلاد در گذشت (لغت نامه دهخدا ص ۱۸۳۰).

۱- اثولوجیا (عربی) :

ترجمه، ایران، ۱۳۱۵ ق، سنگی، ۳۲۳ ص.

۲- الکون والفساد (عربی) :

ترجمه، قاهره، ۱۳۵۰ ق، سربی، وزیر، بزرگ، ۳۳۷ ص.

ارسلان پوریا :

(- معاصر)

۱- آرش قیر انداز :

طهران، ۱۳۳۸ ش، سربی، رقعی، ۶۱ ص.

۲- تراژدی کیوجیه :

طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رقعی، ۹۳ ص.

ارسلان بن امیر اسعد عقیلی خلعتبری :

(۱۲۸۳ ش - معاصر)

در تنکابن بدنیا آمده تحصیلات ابتدائی را در مدرسه کالج آمریکائی طهران انجام داده در سنه ۱۳۰۱ ش موفق باخذ گواهینامه شده در سنه ۱۳۰۹ ش گواهینامه متوسطه را اخذ نمود. در سنه ۱۳۱۰ ش باخذ لیسانس حقوق از دانشکده هامیلن آمریکا از طریق مکاتبه نائل آمد. در ۱۳۱۱ ش لیسانس حقوق را از دانشکده حقوق طهران دریافت نمود ضمناً در خارج بتحصیل نقه و اصول اشتغال داشت. مشاغل مختلفه زیر را عهده دار بوده :

معلم حقوق در شعبه تجارت دبیرستان البرز، مشاور حقوق وزارت فرهنگ، وکیل - دادگستری، عضو هیئت مدیره کانون وکلا و سپس ریاست کانون (مازندران ج ۳ ص ۱۳۵)

۱- آریستوگراتی در ایران :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سربی، رقعی، ۴۲ ص.

۲- حقوق بازرگانی و شرح قانون تجارت :

طهران، ۱۳۱۲ ش، سربی، وزیر،

اروميه (رجوع شوبه) يحيى بن محمد رحيم.
ارموى (رجوع شوبه) سيد جلال الدين
محدث.

ارونقى كرماني :

(- معاصر)

۱- امپراطور سياه:

فرانسيس ژارد، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳
ش، سربى، جيبى، بنگاه شرافت، ۱۲۹ ص.

۲- دامسرنوشت:

ملتون اوزاكي، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵ ش،
سربى، رفقى، ماه نو، ۱۲۷ ص.

۳- دختر قزاق:

ماكسيم كوركي، ترجمه، تبريز، بى تاريخ،
سربى، جيبى، ۱۸ ص.

۴- در آغوش يك زن:

واسكو پراتولينى، طهران، ۱۳۳۷ ش،
سربى، رفقى، ۱۶۶ ص.

۵- گريز پيا:

پانيست اليستراطى، ترجمه، طهران، كانون
معرفت، ۱۳۳۶ ش، سربى، رفقى، ۸۶ ص.

۶- لاله سياه:

آلكساندر دوما، ترجمه، طهران، بنگاه
آرمان، ۱۳۳۴ ش، سربى، رفقى، ۶۷ ص.

ازرقى هروى (رجوع شوبه) ابوبكر.

ازرى بغدادى (رجوع شوبه) حاج عبدالرحمن.

ازرى بغدادى (رجوع شوبه) محمد دانيش
ابن محمد.

ازرى بغدادى (رجوع شوبه) شيخ مهدي.

ازكمى (رجوع شوبه) محمد باقر.

استاد (رجوع شوبه) محمد امين دلسوز.

استاد الاسانيد (رجوع شوبه) آقاى على
زنورى.

۴۶۰ ص.

۳- حقوق بين الملل خصوصى تعارض قوانين :

طهران، ۱۳۱۶ ش، سربى.

۴- مقصرين رابشناسيد :

طهران، ۱۳۲۳ ش، سربى، رفقى، ۴۲ ص.

ارسنجانى (رجوع شوبه) حسن بن محمد-
حسين.

ارسنجانى (رجوع شوبه) على اكبر.

ارسنجانى (رجوع شوبه) مصطفى.

ارشاد (رجوع شوبه) فكرى.

ارغنون اميد خراسانى:

(- معاصر)

از شعرى حساس و جوان خراسانست كه

ديوانى بنام ارغنون چاپ كرده است.

(سفینه فرخ ص ۴۸۹)

۱- ديوان ارغنون:

مشهد، سربى، ۱۳۲ ص.

ارغوان (رجوع شوبه) م، ارغوان.

سر لشكر ارفع (رجوع شوبه) حسن.

ارفع الدوله (رجوع شوبه) رضابن شيخ-
حسن.

سرهنگ ارفعيان (رجوع شوبه) حسن.

اروانى نجفى (رجوع شوبه) محمد باقر.

اروميه (رجوع شوبه) سيد آقا.

اروميه (رجوع شوبه) شيخ اسماعيل ابن
عالمقى.

اروميه (رجوع شوبه) محمد حسن بن محمد-
ولى.

اروميه (رجوع شوبه) محمد صادق فخر-
الاسلام.

استرابادی (رجوع شود به) حاج ملا یوسف
حائری .

استعلامی (رجوع شود به) محمد .

استقامتی (رجوع شود به) محمد .

مولوی محمد اسحق بن حیدر علی:
( )

۱- استیعاب الکلام:

هند، سنکی.

۲- لادن ترکی در لغت:

هند، ۱۳۰۷ ق. سنکی.

حکیم محمد اسحق پاک پتئی:

( )

۱- میزان المزاج در طب:

هند، سنکی.

محمد اسحق عرشی:

( )

۱- نیرنگ سخن:

دهلی، ۱۸۹۰ م. سنکی، وزیری، ۲۸ ص.

پروفیسور محمد اسحق هندوستانی:

(حدود ۱۹۰۰ م - معاصر)

استادا کبر (رجوع شود به) سید محمد باقر.

استانبولی (رجوع شود به) میرزا باقر خان .

استخر (رجوع شود به) کرامت

استخر (رجوع شود به) محمد حسین .

استخری (رجوع شود به) دکتر احسان .

استرابادی (رجوع شود به) شیخ ابراهیم

کوکین .

استرابادی (رجوع شود به) سید احمد .

استرابادی (رجوع شود به) احمد بن تاج -

الدین حسن .

استرابادی (رجوع شود به) ملا جعفر ابن

سیف الدین .

استرابادی (رجوع شود به) سجابی .

استرابادی (رجوع شود به) سلطان محمد ابن

تاج الدین حسن .

استرابادی (رجوع شود به) عزیز ابن -

اردشیر .

استرابادی (رجوع شود به) شیخ علی بن محمد -

جعفر شریعتمدار .

استرابادی (رجوع شود به) محمد نجم الاثمہ

رضی الدین .

استرابادی (رجوع شود به) محمد بن علی .

استرابادی (رجوع شود به) رکن الدین

محمد بن علی .

استرابادی (رجوع شود به) ملا محمد امین ابن

محمد شریف .

استرابادی (رجوع شود به) ملا محمد باقر .

استرابادی (رجوع شود به) سید محمود

ملا فزونی .

استرابادی (رجوع شود به) میرزا مهدی خان

هنشی .

استرابادی (رجوع شود به) هلالی .

پس از آن بخدمت وزارت فرهنگ در آمده و بترتیب در همدان و اهواز و شیراز بشفلی دبیری انجام وظیفه نموده و اکنون چند سال است در دبیرستانهای مرکز بشفلی اشتغال دارد. (سالنامه دبیرستان خرد تحصیل ۳۵ - ۱۳۳۶)

۱- آهنگ روستائی:

آندره ژید، ترجمه، طهران، صفی‌علیشاه، سربی، رقمی، ۵۲ ص.

۲- جنایات و مکافات:

داستایوسکی، ترجمه، طهران، صفی‌علیشاه، سربی، رقمی، ۲۰۴ ص.

طهران، چاپ دوم، صفی‌علیشاه، ۱۳۳۵ ش، سربی، رقمی، ۲۰۱ + ۱۸۹ ص.

۳- حافظه:

ژان . ث، شنلو، ترجمه، طهران، مجموعه چیه میدانم، شماره ۳۷، سربی، ۱۳۲ ص.

۴- حساسترین دقایق تاریخ بشر:

استفان زوایت، ترجمه، طهران، صفی‌علیشاه، سربی، رقمی، ۸۶ ص.

طهران، چاپ دوم، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقمی، ۱۲۲ ص.

۵- لبخند زو گووند:

هکسلی، ترجمه، طهران، صفی‌علیشاه، ۱۳۲۸

پیش از سی و دو مرحله از عمر را نپیموده و اینک در او نیورسیت کلمکتی بتدریس ادبیات فارسی زبان انگلیسی اشتغال دارد. گذشته از طی درجات عالیہ تحصیالی زبان فرانسه آشنائی و در زبانهای انگلیسی و اردو و هندی و عربی و فارسی استاد ماهر است (مجله ارمغان سال ۱۳ و ۱۵ شماره ۷ و ۱۰)

۱- جنک برخی از اشعار:

(مہستی، پروین اعتصامی، وغیره) کلمکتی، ۱۹۵۰ م.

۲- سخنوران ایران در عصر حاضر:

جلد ۲، دهلی، ۵۱ - ۱۳۵۵ ق، سربی، وزیری، ۴۵۵ + ۴۸۲ ص.

سید اسحق حروفی:

( )

از پیروان طریقه حروفی بوده و مؤلف کتابیست بنام محرم نامه که در روز چهارشنبه ۲۱ ربیع الاول ۸۲۸ ق بپایان رسانیده است.

(سالنامه پارس بقلم سعید نفیسی)

۱- محرم نامه:

لیدن، ۱۳۳۷ ق، سربی، مطبعه بریل، ۱۳۵ + ۳۱۳ ص، ضمن مجموعه رسائل حروفی.

اسحق لاله زاری:

(۱۲۹۴ ش - معاصر)

در همدان متولد شده. پس از اتمام تحصیلات ابتدائی و متوسطه در موطن خود در سال ۱۳۱۶ ش فارغ التحصیل دوره دانشسرای عالی شعبه ریاضی طهران شده.

در مدت سه سال در دانشکده علوم نانی
شهادت نامه های ریاضیات عمومی، حساب
جامعه و فاضله، مکانیک و هندسه عالی را
گرفته و از سال ۱۳۱۱ تا ۱۳۱۴ در دانشگاه
پاریس مشغول تحصیل بود و رساله دکتری
خود را در قسمت هندسه عالی نوشته و در
بهمن ۱۳۱۴ ش. باخذ درجه دکتری نائل
گردید و از اول سال ۱۳۱۵ در دانشسرای عالی،
بسمت دانشیار علوم ریاضی انتخاب شد.
(سالنامه دانشسرا تحصیلی ۱۴ - ۱۳۱۵ ش.)

بقیه شرح حال : تدریس در دانشکده
علوم، دانشکده فنی، هنر سرا عالی، دانشکده
نیروی هوایی، دبیرستان نظام. رئیس کار-
گزینی وزارت دارائی، مدیر کل دبیرخانه
دانشگاه، معاون وزارت فرهنگ.

۱- حسابهای هندسی:

۲ جلد، نشریه ۵۹۲ و ۶۱۲ دانشگاه،
طهران، ۱۳۳۹ ش، سربی، وزبری.
۲- هندسه:

بمشارکت حسین هورفر، طهران، برای
سال اول دبیرستان، ۱۳۱۵ ش، سربی،
رقعی، ۹۶ ص.

طهران، برای سال دوم دبیرستان، ۱۳۱۹
ش، سربی، رقی، ۸۸ ص

طهران، برای سال سوم دبیرستان، ۱۳۱۹
ش، سربی، رقی، ۱۰۵ ص.

طهران، برای سال چهارم دبیرستان.

۳- هندسه عالی:

(گروه و هندسه) طهران، نشریه ۱۵۰
دانشگاه، ۱۳۳۱ ش، سربی، وزبری،
۳۹۴ ص.

ش، سربی، رقی، ۷۶ ص.

اسحق و کیلی:

(- معاصر)

۱- تاریخ مختصر تحولات جامعه شناسی:

(شناخت اجتماع)، دکتر بوتزل، ترجمه،
مجموعه چه میدانم، بی تاریخ، سربی، جیبی،
۸۵ ص.

۲- فرید و فریدیسیم:

فلیسین، شاله، ترجمه، طهران، ۱۳۳۲ ش،
ابن سینا، سربی، رقی، ۱۹۴ ص.

اسدآبادی (رجوع شود به) سید جمال الدین
افغانی.

اسدآبادی (رجوع شود به) لطف الله.

اسدالله آرام:

(- معاصر)

۱- در هیاهوی اجتماع:

طهران، بی تاریخ، سربی، جیبی، ۹۴ ص.

دکتر اسدالله بن قاسم آل بویه:

(۱۲۸۷ ش - معاصر)

درسال ۱۳۰۷ ش بارو باعازم گردید و

طهران، ۱۳۳۸ ش، نشریه ۵۵۱ دانشگاه،
چاپ دوم، سربی، وزیری، د + ۴۰۰ ص.

سرهننگ اسدالله بن رفیع الممالک صادق
اربابی:

(۱۲۷۲ ش - معاصر)

در سال ۱۲۹۱ ش وارد اداره ژاندارمری
شده و تادرجه سرهننگی ارتقاء یافته است.
از پیشقدمان امرورزش میباشد در زمان احمد
شاه قاجار بهمین مناسبت به نشان درجه
چهار و در سال ۱۳۱۳ از طرف وزارت
فرهنگ و ادال علمی و در زمان وزارت دربار
علاء نشان ورزش اخذ نموده است.

۱- دستور ورزش:

مسترویلیام، ترجمه، تبریز، ۱۳۰۵ ش،
سربی، خشتی، ۷۶ ص + یک ورق بزرگ تصویر

اسدالله اسکندر بیاتی:

(- معاصر)

۱- آخرین ماجرای زندگی ناپلئون:

طهران، کانون شهریار، بی تاریخ، سربی،
رقعی، ۱۶۴ ص.

طهران، چاپ دوم، کتابفروشی حکمت،

۱۳۳۴ ش، سربی، رقیعی، ۱۶۴ ص.

۲- تاریخ جنگ بین المللی دوم:

جلد اول، طهران، ۱۳۳۱ ش، سربی، رقیعی،
۳۳۴ ص.

جلد دوم، طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقیعی،
تا ص ۶۹۶.

جلد سوم، طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رقیعی.

اسدالله بن شیخ محمد علی اشتری:

(۱۳۲۶ ق - معاصر)

در اصفهان متولد شده پس از طی دوران
تحصیل علم و ادب در انجمن ادبی شرکت
میکرد. در سال ۱۳۱۲ ش بطهران رفته
داخل وزارت دارائی شد و بریاست اداره
مطبوعات و تحریرات وره زو امور محرمانه
تغییر شغل داد. اکنون در اداره دارائی
اصفهان بازرگ مخصوص است.

(تذکره شعرای معاصر اصفهان ص ۳۷)

۱- تاریخ عشق:

مارسل، ترجمه، طهران، سربی.

۲- طوفان روح:

مویسان، طهران، سربی، رقیعی، ۱۹۴ ص

۳- نامه های اسیران جنگ!

طهران سربی، جیبی، ۹۱ ص.

سید اسدالله امیر احمدی:

(- معاصر)

۱- تعلیم و تربیت ایران:

اصفهان، ۱۳۱۴ ش، سربی

۲- دو جایزه بزرگ:

یون لو کارا جیال، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴

ش، سربی، وزیری، ۱۴۱ ص.

ناصر علیشاہ شیخ اسد اللہ بن محمود ایزد

گشسب گلپایگانی:

(حدود ۱۳۰۳ق - ۱۳۶۶ق)

نیا کانم بعضی اہل علم و فضل بودہ اند
بخصوص از طرف مادر و برخی اہل صنعت
منبت سازی تہیجده سالگی در موطن خود
گلپایگان مشغول تحصیل ادبیت و فقہ و
اصول بودم. سپس سفری باصفہان نمودہ و
بعد از مدتی قلیل باز مراجعت و بعداً پنج
شتافتہ و نادامہ تحصیل برداختہ و بعد از سہ
سال توائف بموطن خود باز گشتم و در سال
۱۳۳۱ق در گلپایگان متأهل شدم.

(تذکرہ شمس التواریخ ص ۸۴)

وی بعدہا بملاقات ملاسلطانعلی کنابادی
نائل شدہ و از مشایخ این فرقہ بودہ. بسال
۱۳۶۶ق، در اصفہان در گذشت و در تخت
فولاد مدفون گردید.

(زندگانی شمس العرفا ص ۱۴۱، رجسار
اصفہان ص ۷۱)

۱- اسرار عشق (تفسیر سورہ یوسف) (شعر):

اصفہان، ۱۳۴۳ق، سنکی، رقمی، ۱۲۴ص
طہران، چاپ دوم، ۱۳۳۸ش، سربہ، وزیری،
۱۶۹ص.

۲- شمس التواریخ:

(تراجم) اصفہان، ۱۳۳۱ق، سنکی، جیبی،
۱۲۷ص.

۳- جذوات الہیہ شعر:

(منتخب کلیات شمس تبریزی)
اصفہان، ۱۳۱۹ش، سربہ، رقمی، ۴۴۴ص.

۴- نامہ سخنوران:

(تراجم)، طہران، ۱۳۱۶ش، سربہ،
خشتی، ۱۶۳ص.

۵- نور الابصار:

(شرح حال محمد علی نور علیشاہ اصفہانی)
طہران، ۱۳۲۵ش، سربہ، رقمی، ۱۶۶ص،

ضمن منظومہ کبری.

۶- (الف) ہدایۃ الامم:

۷- (ب) معرفۃ الروح:

اصفہان، ۱۳۱۳ش، سربہ، خشتی، ۷۰+

۲۰ص.

ع

حاج سید اسد اللہ بن حجۃ الاسلام حاج سید-
محمد باقر شفتی موسوی جیلانی بیدآبادی
اصفہانی:

(۱۲۲۶ - ۱۲۹۰ ق)

سید سند مروج الاحکام فخر الفقہاء
الاسلام ابن سیدنا الحجۃ الاسلام. از اجلاء
تلامذہ شیخ محمد حسن صاحب جواهر الکلام
است. والد بزرگوارش عنایتی عظیم باو
داشته و مردم را بمتابعت و اجلال او تحریص
میفرمود و کافہ مردم بر جلالت او متفق
بودہ اند و او را بورع و تقوی و علم ستودہ اند.
گویند آب فرات راوی در نجف جاری ساخت
و تعمیر مسجد سہلہ را او نمود، در سنہ
۱۲۹۰ق کہ از اصفہان بمتبات رہسپار بود

در کردند در گذشت و جنازه اثر را بنجف حمل کرده در نزدیکی باب قبله مقابل قبر شیخ مرتضی انصاری جنب حاج سیدعلی شوشتری مدفون ساختند .

(فوائد الرضویه ص ۲۳)

سایر مآخذ : المآثر والآثار ص ۱۳۹، هدیه - الاحباب ص ۱۲۳، اعیان الشیعه ج ۱۳ ص ۲۸۶ .

۱- الحاشیه علی النخبه (عربی) :

حاج محمد ابراهیم کلباسی ، طهران ، ۱۳۲۸ ق ، سنکی ، در هاشم نخبه .

دکتر اسدالله بیژن:

(- معاصر)

تحصیلات متوسطه را در کالج طهران به پایان رسانیده بعد برای ادامه تحصیلات به آمریکا رفته و در دانشکاه کلمبیا وارد شده و در سال ۱۹۲۹ م در امتحانات درجه دکتری فلسفه ph . D از دانشکاه مذکور قبول شد . مشاغل :

معلمی شعبه زبان و تمدن ملل قدیم و شرق در دانشکاه کلمبیا ، نمایندگی ایران در مجمع معارف بین المللی کانادا ، اتازونی،

ژنو. نماینده رسمی ایران در مجمع بین المللی طرق در واشنگتن ، فنسول افتخاری ایران در واشنگتن ، متخصص صنایع ظریفه ایران در موزه پارچه واشنگتن ، دانشیار علوم تربیتی دانشسرای عالی طهران از سال ۱۳۱۰ ش (سالنامه دانشسرای عالی تحصیلی ۱۴-۱۳۱۵ ش) .

۱- تاریخ چند شاپور :

(چشم انداز تربیت در ایران پیش از اسلام)

طهران ، ۱۳۱۵ ش ، سربی ، رقمی ، ۷۲ ص .

۲- سیر تمدن و تربیت در ایران باستان :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۱۶ ش ، سربی ، رقمی ، ۳۷۱ ص .

۳- طب و حفظ الصحه جدید :

طهران ، سربی ، رقمی ، ۳۱۷ ص .

دکتر اسدالله تمدن:

(- معاصر)

از اطباء و ادبای باذوق قم میباشد اخیراً در سال ۱۳۰۵ ش ریاست صحیه خوزستان منتقل شده است .

(روزنامه کانون شعراء شماره اول سال اول)

۱- اسرار طبیعت:

طهران ، ۱۳۱۲ ش ، سربی ، رقمی ، ۴۸ ص .

حاج سید اسدالله بن صدرالدین حسینی

تنکابنی قزوینی:

(- ۱۳۳۹ ق)

از شاگردان میرزا محمد حسن جناب میرزای شیرازی و از معارف علمای مشهد مقدس بوده و بتدریس و رفع خصومات اشتغال داشته و در منبرید طولی داشت، از حامیان

حاج سید اسد اللہ بن زین العابدین
میر سلامی خرقانی:

(۱۳۵۵ ق)

در ہشتم صفر ۱۳۵۵ ق در گذشت.

۱- اصول عقائد:

طهران، ۱۳۲۹ ق، سربی، جیبی، ۱۰۰ ص.

۲- برهان الساطع فی اثبات الصانع:

طهران، ۱۳۱۴ ش، سربی، رقمی، خاور، ۱۵۷ ص.

۳- خصومت نصاریٰ بر اسلام:

طهران، سربی، رقمی، ۲۸ ص.

۴- رسالہ رد کشف حجاب و وجوب حجاب:

طهران، ۱۳۵۱ ق، سربی، جیبی، ۱۴۲ ص.

۵- رسالہ در متشابہات قرآن:

طهران، ۱۳۵۳ ق، سربی، جیبی، ۳۲ ص.

۶- روح التمدن و هویت اسلام:

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، جیبی، ۱۰۴ ص.

۷- قضا و شہادت و محاکمات حقوق اسلامی:

طهران، ۱۳۳۴ ق، سربی، رقمی، ۲۷۲ ص.

طهران، ۱۳۳۷ ق، سربی، رقمی، ۲۷۲ ص.

طهران، ۱۳۱۰ ق، سربی، رقمی، ۲۷۲ ص.

مشروطیت بود و در دورہ سوم مجلس بنمایندگی

هیئت علمیہ منتخب شد. در ربیع الاول سال

۱۳۳۹ ق در سفر عتبات بکرمانشاہان

در گذشت جنازہ اش را بکربلا بردند.

(فہرست رضویہ ج ۵ ص ۳۲۳)

۱- مصائب الہدایۃ الاربعۃ عشر (مقتل):

جلد ۲، طهران، ۱۳۳۱ ق، سنگی، وزیری،

۳۵۸ + ۲۲۸ ص

طهران، ۱۳۳۱ ق، سنگی، وزیری، بی شماره

صفحہ

حاج اسد اللہ بن کربلائی علمیرضا جراحی:

( )

۱- فائدۃ البیان:

(در اخلاق)

طهران، ۱۲۹۲ ق، سنگی، رحلی، ۲۲۸ +

۴۱ ص.

اسد اللہ خاکی پور:

(معاصر)

در سال ۱۳۳۴ ش شہر دار تکاب بودہ .

۱- یوسف گاریبالدی:

ترجمہ از زبان روسی، ۲ جلد، طہ-ران،

۱۳۰۴ ش، سربی، جیبی، ۲۱۲ + ۱۶۰ ص

جلد ۲، طهران، ۱۳۲۸ ش، سربی، رقمی،

۲۴۰ ص.

۸- کشف الغواية عن كتاب الهداية (عربی):

(ردالهدایه نشریه فرقه پروتستانت)

نجف، ۱۳۲۹ق، سربی، جیبی، ۹۴ص.

۹- نبوت خاصه وابدیت اسلام وحماسه با

اویان:

طهران، ۱۳۵۲ق، سربی، جیبی، ۱۴۲ص.

سرگرد اسدالله خلعتبری:

(- معاصر)

۱- پندار گلستان جهان:

جلد ششم، طهران، ۱۳۳۹ش، سربی، رفعی،

۲۵۷ص.

۲- جنگل (دیوان شعر):

۴جلد، طهران، ۳۸ - ۱۳۳۵ش، سربی،

رفعی، ۲۵۴ + ۲۳۶ + ۱۵ + ۲۵۷ص.

۲۵۶ص.

سید اسدالله بن محمد کاظم خوانساری قمی:

( )

۱- حاشیه شرح منظومه سبزواری:

حاج ملاهادی سبزواری، طهران، سنکی.

اسدالله داریوش:

(- معاصر)

۱- سیصد هزار لیره خسارت خزانة کشور

در باره شرکت تلفن :

طهران، ۱۳۲۴ش، سربی، ۱۳ص.

شیخ اسدالله بن محمد جعفر دیوانه قمی:

(۱۲۹۸ - ۱۳۳۴ق)

مقدمات عربی را نزد اسانید پیاموخت
سپس بفقہ و اصول و حکمت پرداخت پس از
آن باصفهان آمده در مدرسه چهارباغ بسر
میبرد و در ضمن ریاضی قدیم و جدید
فراگرفت و زبان فرانسوی نیز در اندک مدتی
آموخت. وی مذاقی عارفانه و طبعی عاشقانه
داشت و گاهی آغزل میسرود در ۱۳۳۴ق
درگذشت و در باین مزار آخوند ملا محمد
کاشی مدفون گردید.

(تذکره مدینه الادب نسخه خطی مجلس ص
۱۰۵۲).

سایر مآخذ: رجال اصفهان ص ۵۰، مجله

ارمغان سال دوم شماره ۸ و ۹.

۱- دیوان غزلیات :

اصفهان، ۱۲۴۲ق، سنکی، رفعی،

۱۰۶ص.

۲- غزلیات :

طهران، ۱۳۲۵ش، سنکی، جیبی،

کتابفروشی شهشانی، ۵۰ص.

دکتر اسدالله روئین مبشری:

(- معاصر)

۱- اسلام و موسیقی :

طهران، بی تاریخ، سربی، رفعی، ۲۸ص.

طهران، ۱۳۲۳ش، سربی، رفعی، ۲۷ص.

و هم چنین دو تابلو با مداد رنگین از برادر خود رسم نموده که موجود است . دره جسمه سازی نیز مهارت دارد و آثاری بجا گذارده است . در آذرماه ۱۳۳۶ ش در گذشت و در امامزاده صالح شمیران مدفون گردید .

۱- اعیان زاده :

طهران ، ۱۳۰۷ ش ، سربی :

۲- افکار پریشان یا پیشگوئی :

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربی ، رقصی ، ۱۶۲ ص .

۳- زبان گلها (رمز عشق) :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رقصی ، ۷۰ ص .

اسدالله شهریار شایان :

(۱۲۹۹ ش - معاصر)

در کرمانشاهان متولد شده در کودکی با خانواده خود به مشهد مقدس مهاجرت کرده و در آنجا دوره مقدماتی و متوسطه را فرا گرفته و بشفل آه و زنگاری به خدمت پرداخته است پس از آن بطهران آمده و تحصیلات خود را

ضمن کتاب بمناسبت یکمین سال رحلت

شریعت سنکلیجی .

۲- پرتگاه مبشری (شعر) :

طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سربی ، جیبی ، ۵۳ ص .

تبریز ، ۱۳۱۲ ش ، سربی ، جیبی ، ۴۸ ص .

۳- روش نویسندگی :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رقصی ، ۱۰۳ ص

۴- عبقریه محمد :

عباس محمود عقاد ، ترجمه ، جلد اول ،

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربی ، رقصی ، ۱۳۴ ص ،

جلد دوم ، طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سربی ،

رقصی ، ۸۰ ص .

۵- منظومه شب (شعر) :

زنجان ، ۱۳۱۶ ش .

دکتر اسدالله زاهدی :

(- معاصر)

۱- تند خویان :

جلد اول ، طهران ، ۱۳۲۰ ش ، سربی ،

رقصی ، خاور .

سرهننگ اسدالله سمیعیان :

(- معاصر)

۱- مهندسی عمومی برای کلیه رشته‌ها :

طهران ، ۱۳۳۱ ش ، سربی ، رقصی ،

۱۷۵ ص .

مصور السلطان دکتر اسدالله بن ممیز الممالک

معصوم شریف رازی :

(- آذر ۱۳۳۶ ش)

در صنعت نقاشی شاگرد کمال الملک بوده

و از تابلوهای ساخت خود بحکیم الملک اهدا

نموده و تابلو دیگر تقدیم اعلیحضرت رضاشاه

نموده و در مقابل بجایزه طلا مفتخر گردیده

البلدان ج ۲ ص ۱۵۵، نقباء البشر ج ۱ ص ۱۳۳، المآثر والآثار ص ۱۴۰، هدية - الاحباب ص ۱۸۲، روضة البهية بنج ورق به آخر کتاب .
۱- مفتاح الجنان :

بمبئی ، ۱۲۹۳ ق ، سنگی .
 طهران ، ۱۳۰۱ ق ، ۱۳۱۳ ق ، ۱۳۳۹ ق .
 طهران ، ۱۳۰۸ ش ، سنگی ، رقمی ، ۲۹۰ ص .
 طهران ، سنگی ، رقمی ، تضامنی علمی و شرکا ، ۴۳۶ + ۸۰ ص .

سروان اسدالله بن هادی صنیعیان
 (صابر همدانی):

(۱۲۷۱ ش - ۱۳۷۵ ق)

در همدان بدنیا آمده چندی عضو انجمن ادبی همدان بود بعد به تهران آمده در انجمن های ادبی شرکت می جست اکنون در وزارت جنگ بخدمت اشتغال دارد .
 (سخنوران نامی معاصر ج ۱ ص ۱۴۶)
 مطابق روزنامه اطلاعات در ۲۳ اردیبهشت ماه ۱۳۳۵ ش در طهران بدرود زندگی گفت و در امامزاده عبدالله نزدیک حضرت عبدالله اعظم مدفون گردید .

در دانشکده ادبیات به پایان رسانیده است و اکنون در دبیرستان های طهران به خدمت اشتغال دارد .

(سخنوران نامی معاصر جلد اول)
۱- احوال و افکار منتخبات اشعار عرفی شیرازی :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رقمی ، کونتمبرک ، ۱۵۰ ص .

۲- ساده ترین راهنمای زبان فارسی :
 بخش یکم ، طهران ، کونتمبرک ، سربی ، رقمی ، ۸۰ ص .

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، کونتمبرک ، سربی ، رقمی ، ۴۳ ص .

۳- کنت هونت کریستو :

آلساندر دوما ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ، رقمی ، کونتمبرک ، ۷۲۲ ص .

شیخ اسدالله بن عبدالله صدوق بروجردی :

(۱۲۷۰ ق - ۱۲۷۱ ق)

عالم فاضل کامل در فقه و اصول تلمیذ صاحب قوانین و دامادوی در بروجرد مقیم بوده و در ۱۲۷۱ ق در آنجا بدرود زندگی گفت .
 مأخذ : فوائد الرضویه ص ۴۳ ، مرآت -

۱- دیوان شعر:

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربسی ، وزیری ،
زوار ، ۴۰۹ ص .

شوکت الوزاره اسدالله طاهری اهوازی:

(- معاصر)

در سال ۱۳۱۳ باخذگواهی نامه از کالج
آمریکائی طهران موفق گردید و از مهرماه
همانسال در اهواز وارد خدمت فرهنگ شد
وی ترجمان دو کتاب سه یار دبستانی و حاجی
بابا در لندن میباشد . و فعلا علاوه بر دبیری
انگلیسی دانشسراها و دبیرستانها سمت
نظامت دانشسرای پسران را نیز دارا می-
باشد .

(سالنامه فرهنگ خوزستان ص ۵۴)

۱- حاجی بابا در لندن :

جیمز موریه ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۱ ش ،
سربسی ، رقمی ، مطبوعات پروین ، ۲۵۹ ص .
بمبئی ، ۱۳۲۳ ق ، سنگی ، وزیری ،
۳۴۵ ص .

بمبئی ، ۱۳۲۹ ق ، سنگی ، وزیری ،
۳۱۶ ص .

۲- سه یار دبستانی :

(خیام ، نظام الملک ، حسن صباح)

هالدین ما کفال ، ترجمه به مشارکت عبدالله
وزیری ، طهران ، سربسی ، رقمی ، ۲۱۷ ص .

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، رقمی ، چاپ دوم ،
۳۱۶ ص .

سرهنگ اسدالله طلعت تبریزی:

(- معاصر)

۱- دیوان شعر :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربسی ، رقمی ،
۲۳۰ ص .

سید اسدالله بن حسن معروف بمیر نواب
غالب اصفهانی حیدرآبادی:

( )

اصلا اصفهانی و در حیدرآباد اقامت داشته
است .

۱- مختار الاخبار فی احوال الاخیار :

(تاریخ سلاطین بهمینیہ)

حیدرآباد دکن ، ۱۲۹۴ ق ، سنگی ،
رقمی ، ۲۳۴ ص .

نجم الدوله دبیر الملک اسدالله بن عبدالله
بیک غالب دهلوی:

(۱۲۱۲ - ۱۲۸۵ ق)

از مشاہیر شعرا و اساتید سخن اردو و فارسی است کہ در سراسر ہند و پاکستان شہرت بسیار دارد . در شہر آگرہ (اکبر آباد) متولد شدہ دوران کودکی را در آگرہ گذرانندہ و پس از فرا گرفتن علوم مقدماتی بدہلی آمد و بادامہ تحصیلات پرداخت و بسرودن اشعار فارسی وارد و آغاز کرد و در اشعار خود (اسد) و بعد ہا (غالب) تخلص مینمود . عمرش در خدمت دولت و نویسندگی و مدح ملوک و بزرگان ہند و گاہی تعلیم امراء و شاہزادگان می گذشت در سنہ ۱۲۸۵ ق در دہلی در گذشت و در همان شہر بخاک سپردہ شد .

وی مانند اکثر شعرا ہندوستان شیعی مذهب بود . عجب اینست کہ باتمام علاقہ ای کہ بفارسی داشت در فارسی گوئی شہرت نیافت و بہمان شعر اردو کہ نزد او قیمتی نداشت و باصرار دوستان میسرود شہرت پیدا کرد . قرن اخیر در ادبیات ہند و پاکستان در حقیقت خاص غالبست و ہمہ بدنبال سبک و شیوہ وی میروند .

(مجلہ ہلال شماره دوم)

۱- آہنک پنجم (منتخب کلیات نثر غالب) :

حیدر آباد دکن ، ۱۳۲۸ ق ، سنگی ،
رقعی ، ۱۵۲ ص .

۲- ابر گہر بار (مثنوی) :

دہلی ، ۱۲۸۶ ق ، سنگی ، وزیر ، ۴۱ ص .

۳- پنج آہنک (شعر) :

دہلی ، ۱۸۵۳ م ، سنگی ، رقی ، ۴۴۴ ص .

۴- تضمین گلستان :

لکھنؤ ، سنگی .

گانپور ، ۱۸۷۳ م ، سنگی ، رقی ، ۲۵۲ ص .

۵- درفش کاویانی :

دہلی ، ۱۸۶۵ م ، سنگی ، وزیر ، ۱۵۴ ص

۶- قاطع برہان :

لکھنؤ ، ۱۲۷۰ ق ، سنگی ، وزیر ، ۹۷ ص .

لکھنؤ ، ۱۲۷۸ ق ، سنگی ، وزیر ، ۹۷ ص .

۷- کلیات نثر غالب :

حیدر آباد دکن ، ۱۳۲۸ ق ، سنگی .

لکھنؤ ، ۱۲۸۷ ق ، سنگی ، وزیر ،

۴۱۸ ص .

لکھنؤ ، ۱۸۷۱ م ، سنگی ، وزیر ،

۴۱۸ ص .

گانپور ، ۱۲۹۳ ق ، سنگی ، وزیر ،

۴۱۵ ص .

۸- کلیات غالب (شعر) :

لکھنؤ ، ۱۹۲۵ م ، سنگی ، وزیر ،

۵۲۳ ص .

لکھنؤ ، ۱۹۲۴ م ، سنگی ، وزیر ،

۵۲۴ ص .

لکھنؤ ، ۱۳۱۰ ق ، سنگی ، رقی ،

۵۶۳ ص .

گانپور ، ۱۸۷۵ م ، سنگی ، رقی ، ۳۱۴

+ ۲۴۰ ص .

لکھنؤ ، ۱۸۷۲ م ، سنگی ، وزیر ، ۵۵۶ ص .

۹- مہر نیمروز :

(تاریخ تیموریان ہند)

لاہور ، ۱۹۲۵ م ، بتصحیح سید اولاد حسین

شادان بلگرامی .

لاہور ، ۱۹۲۸ م .

لکھنؤ ، ۱۳۳۳ ق ، سنگی ، ۱۳۲ ص .

گانپور ، ۱۹۱۵ م ، سنگی ، ۱۶۳ ص .

۱۰- شریہ باشاہ پاک :

(بمناسبت ہشتادویکمین سال وفات غالب)

سمیدنفیسی ، افضل ، اقبال ، حمیدہ رفانی ،

۱- کشف القناع عن وجوه حجیة الاجماع
(عربی):

طهران، ۱۳۱۱ ق، سنگی، وزیری،
۴۵۵ ص.

طهران، ۱۳۱۷ ق، سنگی، وزیری،
باہتمام شیخ احمد کرمانی، ۴۶۳ ص.

۱- مقابس الانوار فی احکام النبی المختار
(عربی):

(در فقه، قسمتی از جزء اول، تراجم علماء)

تبریز، ۱۳۲۲ ق، سنگی، رحلی، ۱۴۰
+ ۲۹۸ ص.

حاج شیخ اسدالله بن ملاغلامرضا کریمی
عراقی:

(۱۳۰۷ ق - معاصر)

در سال ۱۳۰۷ ق در اراک تولد شده. در قم و
سامراء تحصیل نموده و در عین حال مدت هفتده
سالست که در شهرستان اراک بتجارت اشتغال
دارد و اکنون نیز در آن شهر مقیم است.
(نقل از خط مؤلف)

۱- تطبیقات کریمی:

۵ جزء، اراک، ۵۴ - ۱۳۷۲ ق، سربی
خشتی، ۵۶۰ ص.

جلد دوم، اراک ۱۳۱۴ ش، سربی، خشتی
۸۸ ص.

جلد چهارم، اراک ۱۳۲۹ ش، سربی،
۱۲۸ ص.

جلد پنجم، ۱۳۳۲ ش، سربی، خشتی،
۶۸ ص.

اسدالله صفوة الملك مشرقی:

( )

نواده فتحعلی خان تنکا بنی رئیس دفتر قدیم
وزارت خارجه متخلص بمشرفی و صفوة طریقہ

طهران . ۱۳۳۰ ش ، سربی ، رقمی ،
ص ۲۸ .

اسدالله بن رمضان غالب طهرانی:

(۱۲۵۵-ق)

فقیر نام اسدالله تخلصم غالب و آباہم رمضان
ابن محمود بن جمال آذربایجانی ولادت
۱۲۵۵ ق در طهران اکتون ۱۲۸۳ ق بیست
و هشت سال از عمرم رفتہ پنج سالست کہ
بملازمت ولیعهد بتبریز آمده باین خدمت
افتخار دارم (مقدمه عشق نامه)
خوئی خوش دارد و روئی دلکش طبعی زرین
و شعری شیرین و غزل را بسیاق مولوی معنوی
گفتن خواهد و غالباً اقتفا بوی کند .

(ریاض العارفین ص ۴۶۹)

سایر مآخذ : دانشمندان آذربایجان ص -
۲۸۵ ، مجله پیام نو سال ۴ شماره ۱۱ و ۱۲

۱- عشق نامه (شعر):

تبریز ، ۱۲۸۳ ق ، سنگی ، رقمی ، ۱۶۰
+ ۱۳۵ ص ، ضمن اجمل التواریخ .

شیخ اسدالله بن حاج اسمعیل کاظمی

شوشتری:

(- ۱۲۲۰ ق)

شیخ جلیل فقیه نبیه محقق مدقق فاضل ماهر
متتبع . نزد استاد کل آقا بهبهانی و علامه
بحر العلوم و محقق قمی و میرزا مهدی
شهرستانی و شیخ کبیر و شیخ کبیر و شیخ
جعفر شوشتری تلمذ نموده . در سنه ۱۲۲۰
ق وفات یافت و در بقعه کاظمین مدفون
گردید .

مآخذ: فوائد الرضویه ص ۴۲ ، هدیه الاحباب
ص ۱۸۲ ، احسن الودیعہ ج ۲ ص ۱۶۴ .

تلگرافخانه مستخدم و مترجم بود. در دوره اول مجلس درس سال ۱۳۲۴ ق از طرف شاهزادگان تهران بوکالت رسید در دوره دوم نیز وکیل بود. در کابینه مستوفی - الامالک سال ۱۳۲۸ ق بوزارت پست و تلگراف منصوب و بعد از دو سال بحکومت یزد برقرار گردید در کابینه های بعد بوزارت فواید عامه و وزارت علوم برقرار شد. (مجله یغما سال ۵ شماره ۷ باختصار) بسال ۱۳۳۸ ش در طهران بدرود زندگی گفت.

۱- کتاب آبی :

(ضمیمه جلد دوم شماره یکم ۱۹۱۱ م مراسلات و مخابرات راجع بایران تعقیب شماره یکم ۱۹۱۰ م)
جلد دوم ، طهران ، ۱۳۳۱ ق ، سربی ،
رقعی ، نشریه سردار اسعد ، ۴۵۹ ص .

حاج شیخ اسدالله ممقانی :

(- معاصر)

درمقان تبریز متولد و در تبریز و نجف

ذهبیه را اختیار کرده و ارادت او بمرحوم حاج محمد زمان جلایر کلاتی متخلص به حکیم بوده است .

۱- وسیلة النجاة فی مناقب الائمة الولاية :

طهران ، ۱۳۴۲ ق ، سنکسی ، رقعی ،
۲۸۸ ص .

و کتر اسدالله مصطفوی :

(- معاصر)

دبیر زبان فرانسه در دانشسرای پسران
طهران در سال ۱۳۲۸ ش .

۱- زبان آلمانی :

جلداول ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ،
رقعی ، ۱۰۳ ص .

۳- مجموعه دیکته و ترجمه های فرانسه
امتحانات نهائی دانشسرای مقدماتی :

طهران ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رقعی ، امیر کبیر ،
۲۲۷ ص .

شهاب الدوله اسدالله میرزا بن شمس -

الشهراء عبدالحسین میرزا ملک آرا :

(۱۲۹۰ ق - ۱۳۳۸ ش)

برادر لسان الحکماء کحال است سن او
متجاوز از چهل سال است . تحصیلات وی بدو
در طهران و بعد در لندن بوده سابقاً در

رئیس شبانروزی و معاون دبیرستان البرز.
۱- تاریخ و جغرافیا :

بمشارکت دکتر محمد حسن گنجی ، حسن مشحون ، رضا خزائلی ، علی اکبر جلالی فر ، مرتضی مدنی ، مصطفی ناطقی ، برای دوره شش ساله دبیرستانها : طبیعی ، ریاضی ، ادبی .
۱۸ جلد ، طهران ، سربی .

۳- تعلیمات اجتماعی :

بمشارکت مرتضی مدنی ، عباس پرویز ، علی اصغر شمیم ، برای سه سال اول دبیرستانها ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رقی ، ۵۰ +
۵۲ ص .

اسدالله میر سپاهی :

(- معاصر)

مدیر روزنامه آرزو .

تحصیل کرده وی در نجف بود که نهضت مشروطیت پیش آمد فعالیت دامنه داری که بفتح مشروطیت می نمود او را باستانبول کشانید و ریاست ایرانیان مقیم آنجا را بعهده گرفت بعداً مسافرتی بداخل عربستان کرد . بعد از خاتمه جنگ بین المللی به تبریز آمده و در مسجد حاج سید المحققین بو عظیم پرداخت .

در سال ۱۳۰۶ ش بصورت دیوان عالی تمیز انتخاب شد . بعدها با چند تن دیگر کلوب آذربایجان را تأسیس نمود در کابینه ساعدمرافقه وزیر عدلیه شد و در دوره پانزدهم از تبریز بو کالت مجلس انتخاب گردید . (رجال آذربایجان در عصر مشروطیت ص ۱۵۱) .

۱- دین و شئون و طرز حکومت در مذهب شیعه :

استانبول ، ۱۳۳۴ ق ، سربی ، رقی ، ۱۹۱ ص .
طهران ، چاپ دوم ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رقی ، ۱۰۱ ص .

۲- مسلك الافهام فی سلامة الاسلام :

(مطابق پشت جلد کتاب بقلم یکی از مجتهدین عظام نجف)

تبریز ، ۱۳۲۹ ق سربی ، جیبی ، ۶۳ ص .
استانبول ، سربی .

اسدالله بن طاهر موسوی ماکوئی :

(۱۲۹۷ ش - معاصر)

ش ، سربی ، رحلی ، بیاضی ، ۴ + ۳ جدول .

اسدالله بن مهدی نوری اسفندیاری :

(۱۲۷۰ ش - معاصر)

عضو وزارت فرهنگ .

۱- تاریخ خانواده اسفندیاری :

طهران ، ۱۳۲۹ ش ، سربی ، وزیر ، ۱۹۹ ص .

وثیق الدوله اسدالله اصفهانی :

( )

۱- عجز بشر (رمان) :

طهران ، ۱۳۲۵ ق .

اسدی (رجوع شود به) امین .

اسدی آذربایجانی (رجوع شود به) شاپور .

اسد دامغانی (رجوع شود) محمود .

اسدی طوسی (رجوع شود به) علی بن

احمد .

اسدی کاظمی (رجوع شود به) شیخ محمد

علی بن موسی .

اسرار (رجوع شود به) حاج مسلا هادی

سبزواری .

۱- من از زندان میآیم :

طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سربی ، جیبی ، ۹۳ ص .

۲- زندانی موریس :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سربی ، جیبی ، ۱۵۱ ص .

اسدالله بن عبدالغفار نادرماندرانی :

( )

۱- عبرة الناظرین واستبصار الباصرین :

(در پاسخ پادری نصرانی)

بمبئی ، ۱۲۸۷ ، سنگی ، رفعی ، ۳۹۲ ص ،

ضمن مطرح الانظار .

سید اسدالله موسوی نبوی دزفولی :

( )

۱- مناہج الحق :

طهران ، بی تاریخ ، سربی ، رفعی ، ۱۹۴ ص .

شیخ اسدالله نجفی :

(- معاصر)

رسال ۱۳۲۶ ش کلاسی بنام دارالعلوم -

العربیة در طهران دروازه شمیران تأسیس

نموده و زبان عربی را بسبک جدید تدریس

میکند .

۱- دروس دارالعلوم العربیة :

جلد اول ، ۱۳۲۶ ش ، سربی ، وزیر ،

۱۳۳ ص .

جلد اول ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ،

وزیری ، ۱۱۲ ص ، در این چاپ مؤلف احمد

نجفی معرفی شده .

اسدالله نصر اصفهانی :

(- معاصر)

۱- راهنمای ارث ، سهم الارث :

طهران ، نشریة ۴۰۷ دانشکاه ، ۱۳۳۶

فخرالدین اسعد گرگانی:

( )

از فضلی معروف و شعرای مشهور زمان خود
بوده و مداحی محمد بن محمود سلجوقی را
مینمود .

(مجمع الفصاحج ۱ ص ۳۷۵)

۱- ویس و رامین (شعر):

(راجع به ویس در مجله سخن دوره ششم
سال اول بقلم مجتبی مینوی مقاله نوشته
شده) .

کلاکته، ۱۸۶۵م، سنگی ، بتصحیح کاپیتان
ولیم ناسیالس ، ۴۰۰ ص .

طهران ، ۱۳۱۴ ش ، سربی ، رفعی ، باهتمام
مجتبی مینوی ، ۵۲۶ ص .

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ، رفعی ، بتصحیح
مجتبی مینوی ، ۵۲۵ ص .

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ، وزیری ، به-
اهتمام محمد جعفر محجوب ، بنکاه اندیشه ،
۱۰۵ + ۵۰۲ ص .

عمیدالدین ابونصر اسعد بن نصر انصاری

فالی ابزری:

(- مقتول ۶۲۴ ق)

وزیر اتابک سعد بن زنگی (۹۵۴-۶۲۳) و
صاحب قصیده اشکوانیه . وی از فضلی مشهور
عصر خود بوده و با امام فخر رازی معاصر و
مابین ایشان مکاتباتی راجع به بعضی مسائل
علمیه مبادله شده بوده . پس از وفات سعد بن
زنگی در ۱۲ ذی القعدة ۶۲۲ و جلوس پسرش
اتابک ابوبکر بن سعد بن زنگی بواسطه
سابقه وحشتی که این اخیر از صاحب ترجمه
در دل داشت در غره ذی الحجه سنه مذکور

اورا توقیف نموده و با پسرش تاج الدین محمد
بقلمه اشکوان از قلاع معروفه فارس فرستاده
و در همانجا در جمادی الاولی یا جمادی الاخره
سنه ۶۲۴ اورا بقتل آوردند، و پسرش تاج الدین
محمد را مستخلص کردند و او را به تفصیلی
که در وصاف مذکور است قصیده جستیه -
اشکوانیه را که پدرش در حبس قلعه گفته
بود و باو املا کرده از حفظ برای ابن خال
ناظم امام صفی الدین مسعود سیرافی املا
نموده و این اخیر ابیات قصیده را که در
ترتیب آن اختلافی روی داده بود حسب
الامکان مرتب گردانید و سپس صفی الدین
مزبور قطب الدین محمد سیرافی شرح فاضلانہ
که هنوز نسخ متعدده از آن موجود است بر
آن قصیده تعلیق نمود و بدین طریق این قصیده
مابین فضلاء آفاق منتشر گردید . متن این
قصیده در حدود صدونه بیت است .

(حاشیه شد الازار ص ۲۱۵ و ۴۳۳ بقلم محمد
مگزوینی) .

۱- قصیده جستیه اشکوانیه (شعر عربی):

تبریر ، ۱۲۷۳ ق ، سنگی ، خشتی ، ضمن
معلقات السبع .

در اروپا در ۱۸۹۲م در مجله سامی باهتمام
کلمنت هوارت مستشرق فرانسوی در صد و
پانزده بیت بطبع رسیده است .

اسعد پور (رجوع شود به) عفت .

اسعدی (رجوع شود به) اسمعیل .

اسعدیان (رجوع شود به) حسنعلی .

اسفرائینی (رجوع شود به) ابواسحق ابراهیم

ابن محمد .

اسفرائینی (رجوع شود به) طاهر بن محمد .

اسفندیار مشرف فرزند مشرف الملک
شهر گردی:

(۱۳۱۲ ش - معاصر)

در قصه شهر گرد از توابع مجال بختیاری
اصفهان متولد شده و با اینکه در سن هیجده
و تحصیلات خود را هنوز به پایان نرسانیده
طبع روان و قریحه تابناکی دارد .

(تاریخچه دو قرن اخیر شعرا و عرفای چهار
مجال و بختیاری ش ۹۸)

۱- گلهای نوشگفته (شعر):

اصفهان، ۱۳۳۰ ش، سری.

اسفندیاری (رجوع شود به) حسن بن محمد
محتشم الساطنه.

اسفندیاری (رجوع شود به) سرتیب
حسین علی بن حسن .

اسفندیاری (رجوع شود به) عباسقلی .

اسفندیاری (رجوع شود به) لادین .

اسفندیاری (رجوع شود به) مرتضی قلی خان

اسفندیاری (رجوع شود به) مهدی .

سرگرد اسفندیاری:

(- معاصر)

۱- بهداشت:

طهران، سال یکم افسری سال دوم ستوانی،
۱۹-۱۳۱۸ ش، سری.

اسکندر زبانی (رجوع شود به) اسدالله.

اسکندر افندی:

( )

صاحب روزنامه اخبار دارالخلافة استانبول.

۱- تاریخ بدایع:

(ترجمه حقایق الکلام فی تاریخ الاسلام)

اسفندی (رجوع شود به) ابو عوانه یعقوب

اسفندی (رجوع شود به) یحیی.

اسفندی (رجوع شود به) ابو حاتم مظفر .

اسفندی (رجوع شود به) معین الدین

محمد .

اسفندیار بن رستم پارسی الله آبادی
کشمیری:

( )

از زرتشتیان مقیم هندوستان بوده است.

۱- عین الاحسان:

(حاوی امان نامه مربوط به سلمان فارسی

بخط حضرت علی ع و بمهر حضرت محمد که

برچرم سرخی تحریر شده و حالیه در خزانه

فارسیان در هندوستان محفوظ است و عهد نامه

دیگر بخط حسین بن علی ع و مهر امیرالمومنین

ع (نقل از مقدمه کتاب).

طهران، ۱۳۲۰ ق، سنگی، جیبی، باخط

مرتضی حسینی برغانی، ۷۱ ص.

اسفندیار شهردان:

(- معاصر)

۱- جرج کارور:

آگوستا استیونسن آمریکائی، ترجمه،

طهران، ۱۳۲۸ ش، سری، رقمی، ۱۳۱ ص.

۲- کلارا ابارتن دختر پرستار:

آگوستا استیونسن، ترجمه، طهران، ۱۳۲۹

ش، سری خشتی، ۱۰۷ ص.

اسفندیار کاویان:

(- معاصر)

۱- زن و مرد در اجتماع ایران:

طهران، ۱۳۲۷ ش، سری، جیبی، ۱۲۰ ص.

(توزک جهانگیری ص ۲۱۳)

۱- مرآت سکندری:

(تاریخ سلاطین کجرات تاریخ فراغت از

تألیف ۱۰۲۰ق)

لکهنو، ۱۲۴۶ ق، سنکی.

بمبئی، ۱۳۰۸ق، سنکی، ۳۸۸ص.

اسکندر ذبیحیان:

(- معاصر)

۱- خودآموز زبان روسی:

طهران، ۱۳۳۷ش، سربی، ۱۷۶ص.

اسکندریاتی (رجوع شود به) اسدالله.

اسکندر پوری (رجوع شود به) وکیل احمد.

اسکندری (رجوع شود به) شیخ احمد

مصری.

اسکندری (رجوع شود به) عباس.

اسکندری (رجوع شود به) محسن.

اسکندری (رجوع شود به) محمد حسن.

اسکندری (رجوع شود به) محمد طاهر

میرزا.

اسکندری (رجوع شود به) هنوجهر.

اسکندری (رجوع شود به) حاج مهدی.

اسکوئی (رجوع شود به) علی بن موسی.

اسکوئی (رجوع شود به) ملا محمد باقر

قراچه داغی.

اسکندری (رجوع شود به) موسی بن محمد

باقر.

اسلامی (رجوع شود به) شیخ قاسم.

اسلامی (رجوع شود به) محمد علی.

اسلامیان (رجوع شود به) مهندس عباس.

اسلامیه (رجوع شود به) محمد صادق.

صبحی پاشا، ترجمه از ترکی، استانبول،

۱۲۹۸ق، سربی، رفعی، ۳۰۱ص.

اسکندر پاولویچ:

( )

۱- مجمع المنتخبات از روزنامهجات ایران:

لنین گراد، ۱۳۴۹ق، سربی.

اسکندر بیک ترکان:

(۹۶۸-۱۰۴۳ق)

در آغاز جوانی بکسب علوم متداوله پرداخت

و چون اشتیاق بعلم سیاق داشت مدتی بآن

مشغول بود. در بیست و پنج سالگی بخدمت

دیوان منصوب گشت و در آغاز سلطنت شاه

عباس در سلك منشیان درآمد. در سنه

۱۰۴۳ق در گذشت.

(مقدمه ذیل عالم آرا)

۱- تاریخ عالم آرا عباسی:

طهران، ۱۳۱۴ق، سنکی، رحلی، ۷۶۷ص.

۳ جلد طهران، ۳۴-۱۳۳۵ش، سربی،

وزیری، امیر کبیر، باهتمام ایرج افشار،

۱۲۳۵ص.

۲- ذیل تاریخ عالم آرا عباسی:

طهران، ۱۲۸۰ق، سنکی.

طهران، ۱۳۱۷ش، سربی، وزیری،

اسلامیه، باهتمام سهیلی خوانساری، ۳۲۰ص.

اسکندر بن محمد معروف به شیخ منجهو:

( )

شیخ سکندر کجراتی الاصل است و خالی از

مفقولیتی نیست و بر احوال سلاطین کجرات

استحضار تمام دارد و مدت هشتاد سال است

که در سلك بنده ها منتظم است.

تحصیلات مقدماتی را در ایران و تحصیلات متوسطه را در فرانسه به پایان رسانید بعد داخل مدرسه فلاحی گرینسیون شده پس از پایان دوره دو ساله آن موفق باخذ دیپلم مهندسی کشاورزی نائل آمد. آنکاه در دانشگاه ادیمبورگ انگلستان بتحصیل بیولوژی پرداخت و دو سال در انستیتوی ژنتیک حیوانی کار کرد. بسال ۱۹۳۸ م از دانشگاه مزبور دیپلم دکتر گرفت و بایران بازگشت و عهده دار مشاغل ذیل گردید :

تدریس بیولوژی و ژنتیک در دانشکده پزشکی و دامپزشکی ، دانشیار دانشکده پزشکی ، استاد بی کرسی بیولوژی حیوانی وابسته بکرسی انگل شناسی.

(راهنمای دانشگاه ج ۲ ص ۸۴)

۱- تئوریهای اساسی ژنتیک :

طهران، نشریه ۴۱۷ دانشگاه، ۱۳۳۶ ش،
سربی، وزیری، ۲۰۸ ص.

۲- جانورشناسی سیستماتیک :

طهران، نشریه ۵۳ دانشگاه، ۱۳۲۸ ش،
سربی، وزیری، ۲۰۵ ص

۳- چندبخش از بیوفیزیک :

طهران، سربی

مولوی محمداسلم :

( )

۱- صحیفه الکلام در شرح تہذیب :

هند، ۱۲۹۴ ق، سنگی.

محمد اسمعیل :

( )

۱- ایضاح الحق الصریح فی احکام المیت

والضرایح :

هند، ۱۲۹۲ ق، سنگی.

محمد اسمعیل خان :

۱- صراط المستقیم فی معرفه اصول الدین :

تبریز، ۱۳۱۳ ق.

اسمعیل (ا. گ) :

(- معاصر)

نام من اسمعیل (ا. گ) از نژاد ترک و در مذهب مسلمانم شغلم مهندسی برق نظامی است . در روسیه بدنیاً آمده ام تحصیلاتم در مدارس و کالج های دوره ساطه (موتیها) انجام گرفته و پس از پایان تحصیلات وارد خدمت ارتش سرخ شده و تادرجه سرهنگ دومی در ستاد ارتش سرخ در مسکو خدمت میکردم. در سال ۱۹۴۲ م از حزب کمونیست قطع رابطه کرده یکفرد آزاد شدم.

(نقل از مقدمه کتاب)

۱- پیام من بجوانان مسلمان جهان، کمونیسم

دشمن خدا و دین است :

طهران، بی تاریخ، سربی، رفعی، ۵۲ ص.

دکتر اسمعیل آزرم :

(۱۲۸۶ ش - معاصر)

۴- حالت کلوئید ماده :

طهران، سربی.

۵- ساختمان فیزیکی و ترکیب شیمیائی

پرتوپلاسم:

طهران، سربی.

۶- کلیاتی راجع بموجودزنده:

طهران، سربی.

مهندس مکانیک

۱- يك دنيا :

ویندل ویلکی، ترجمه، جلد اول، طهران، ۱۳۲۴ ش، سربی، رفعی، با اهتمام هادی بیدختی، ۱۵۲ ص.

ملك الشعرا مير محمد اسمعيل ابجدی :

(۱۱۹۲ ق -)

از شعرای فارسی زبان دربار امرای مدراس هندوستان بوده است. شاعر هندو حاکم ایالت (کرنیک) واقع در جنوب هندوستان بوده و درباره فتوحات نواب انورخان در سال ۱۱۷۴ ق منظومه بنام (انورنامه) ساخت و ملقب به ملك الشعرائی گردید (دائرة المعارف کابل ج ۱ ص ۶۷۴)

۱- کلیات ابجدی (مثنوی) :

(انورنامه، مودت نامه)

مدراس، ۱۹۴۴ م، سربی، ۴۰۸+۸ ص
مدراس، ۱۹۵۰ م، سربی، ۱۸۶+۶ ص

۲- کلیات ابجدی :

(زبدة الافکار)

مدراس، حصه سوم کلیات، ۱۹۵۱ م، سربی، وزیر، ۱۰۷+۶۷ ص.

اسمعيل ابراهيم زاده تبریزی :

( )

۱- چند کلمه در باره محاکمات عدلیه و پلیس

بادکوبه، ۱۳۲۵ ق.

حافظ عمادالدین اسمعيل بن عمر قرشی

شافعی، ابن کثیر :

(۷۰۰-۷۷۴ ق)

در هفت سالگی بعد از فوت والد خود با

آصف الوزاره اسمعيل آصف تبریزی:

( )

ژنرال قونسول ایران درشام

۱- پرورش نوباوگان :

استانبول، ۱۳۲۹ ق، سربی، رفعی، ۵۴ ص.

۲- داستان شگفت یا سرگذشت یتیمان :

بمشی، ۱۳۲۴ ق، سربی، رفعی، ۱۱۶ ص.

کلکته، ۱۳۲۴ ق، ۱۱۶ ص.

۳- دانش منش، طبایع و اخلاق بشر:

لابرویر، ترجمه، مصر، ۱۳۲۸ ق، سربی،

نشریه مدیرچهره نما.

۴- سرگذشت خونین :

(مظالم حکومت روسیه)

تاتول مندرس، ترجمه، استانبول، ۱۳۲۸

ق، ۱۲۰ ص.

۵- گلهای پژمرده :

جلد اول، برلن، ۱۳۴۵ ق، سربی، رفعی،

۱۱۲ ص.

۶- محاکمات عدلیه و پلیس:

بادکوبه، ۱۳۲۵ ق، سربی، ۳۰+۳۴

+۱۱۱+۲۱ ص

اسمعيل آقامیری :

(- معاصر)

مصر ، ۱۲۷۲ ق ، سربی .

ابوعلی قالی اسمعيل بن قاسم بن عبدون لغوی:

(۲۸۸ - ۳۵۶ ق)

یکی از ائمه لغت و نحو بمذهب بصریین بوده مولداوبه منازجرد از توابع دیار بکراست . او در طلب علم بسیاری از بلاد را پیمود . در سال ۳۰۳ ق برای استماع حدیث بموصل شد و از آنجا بمغداد و سپس باندلس شد و بعد بقرطبه درآمد و در آنجا متوطن گشت و فوات وی بشهر قرطبه بود (لغت نامه دهخدا ص ۶۷۹)

۱ - البارع فی غریب الحدیث (عربی)

لندن ۱۹۳۳ م

ابوالفدا عماد الدین اسمعيل بن افضل

نورالدین علی ایوبی:

(۶۷۲ - ۷۳۲ ق)

یکی از امرا و مورخین و جغرافیا دانسان عربست . در دمشق متولد شده و نواده یکی از شاخه های خاندان ایوبی مصر است که زندگانی نظامی خود را خیلی زود از ابتدای جوانی شروع کرده در سن ۶۹۸ ق پس از درگذشت پسر عمش عوض اینکه حکومت حماه باو منتقل شود نصیب امیر سنقر شد پس از آن ابوالفدا وارد خدمت الملك الناصر شده و بعد از دوازده سال خدمت امارت حماه باو واگذار شد و کارش رو بفرزونی گرفت . در ۲۳ محرم سال ۷۳۲ در حماه درگذشت

(دائرة المعارف اسلامی ج ۱ ص ۵۸۲)

۱ - تاریخ ابوالفدا (عربی)

(المختصر فی اخبار البشر)

برادرش بدهشق آمد و بتحصیل پرداخت و متون مختلف را حفظ کرد و در تحصیل ترقی شایان نمود و ریاست علم در تاریخ و حدیث و تفسیر باو منتهی شد . در شعبان ۷۷۴ ق درگذشت و در مقبره صوفیه نزد شیخ خود ابن تیمیه مدفون گردید (شذرات الذهب ج ۶ ص ۲۳۱)

۱ - الاجتهاد فی طلب الجهاد (عربی)

مصر ، ۱۳۴۷ ق ، ق ، سربی ،

۲ - تفسیر ابن کثیر (عربی) :

مصر ، ۱۳۶۷ ق ، سربی ، وزیری ، ۵۹۸

+ ۵۹۸ + ۵۸۴ + ۵۷۴ ص .

فضائل القرآن :

مصر ، سربی .

۴ - النهاية (البداية النهاية) (عربی) :

۱۴ جلد ، مصر ، ۵۱ - ۱۳۵۸ ق ، سربی ،

وزیری ، ۳۴۲ + ۳۶۰ + ۳۵۶ + ۳۸۰ +

۳۶۳ + ۳۶۰ + ۳۹۸ + ۳۵۰ + ۳۵۸ +

۳۶۰ + ۳۶۰ + ۳۵۹ + ۳۵۹ +

۳۳۲ ص .

شرف الدین ابومحمد اسمعيل ابی بکر

شاورى یمنى شافعى ابن مقرى :

(۷۶۵ - ۸۳۷ ق)

هالم بلاد یمن و امام و مفتی آنجا . در موطن خود بتحصیل پرداخته بعد به زبید رهسپار شده و در آنجا تحصیل خود را بدرجه کمال رسانیده پس از آن بیمن رفته و نزد ملوک آنجا قرب و منزلت یافته و در صفر سال ۸۳۷ ق به زبید درگذشته است (شذرات

الذهب ج ۷ ص ۲۲۲)

۱ - عنوان الشرف الوافی فی الفقه والنحو

وتاریخ والعروض والقوافی (عربی):

۶۳۸ ص ، کتابفروشی صابری .

دکتر اسمعيل اردلان:

(- معاصر)

۱- اسرار بارزان :

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سربی ، رقعی ، ۴۰ ص .

اسمعيل اسعدی:

(- معاصر)

۱- هنر سخن گفتن :

ژرژسیون ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رقعی ، ۲۵۸ ص .

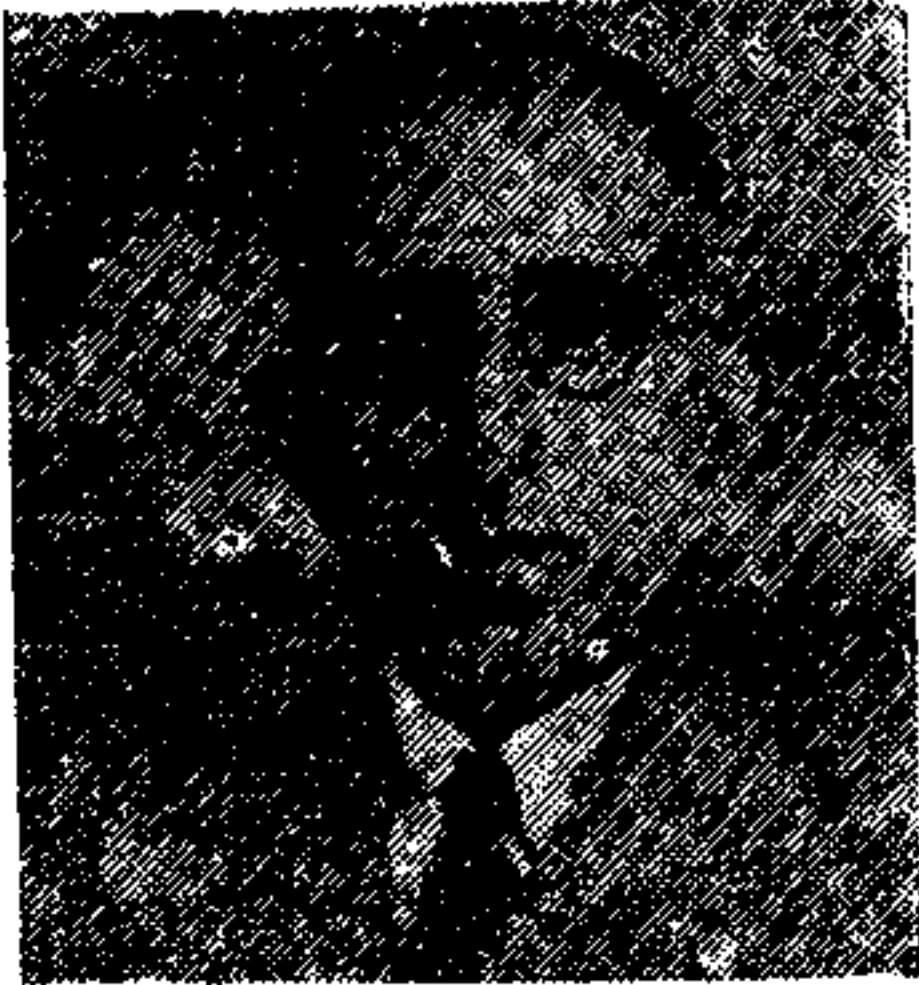
اسمعيل اسمعیلی:

(- معاصر)

۱- حل المسائل شیمی :

طهران ، برای دوره دوم متوسطه ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، رقعی ، ۲۴۳ ص .

اسمعيل اضحی:

(- معاصر)

از خدمت گذاران بهیرو قدیم معارف در سال ۱۳۱۴ ش از دبیرستان علمیه به دبیرستان تجارت انتقال یافته است .

۱- شیمی علمی :

طهران .

قسطنطنیه ۱۲۸۶ ق ، سربی .

لیپزیک ، ۱۸۳۱ م ، سربی ، با ترجمه ، لاتینی .

اکسفرود ، ۱۷۲۲ م ، با ترجمه لاتینی .

پاریس ، ۱۸۳۷ م ، با ترجمه فرانسوی و تعلیقات .

لندن ، بی تاریخ ، سربی ، با ترجمه انگلیسی .

کپنهاک ، ۸۹ - ۱۷۹۴ م ، سربی با ترجمه لاتینی

لیپزیک ، ۵۴ - ۱۷۷۸ م ، با ترجمه لاتینی .

کوتنکن ، ۱۸۱۶ م ، سربی .

جلد ۶ ، مصر ، ۴۸ - ۱۳۵۱ ق ، سربی .

۲- تقویم البلدان (عربی) :

پاریس ، ۱۶۵۰ م و ۱۸۴۰ م و ۱۸۸۳ م

پاریس ، ۱۸۴۸ م ، ترجمه فرانسوی آن ،

سدن ، ۱۸۴۶ م .

سید اسمعيل بن محمد حسینی اردکانی:

(- ۱۳۱۷ ق)

از وعاظ بوده والد سید محمد رضا واعظ معاصر است .

مأخذ : نقباء البشر ج ۱ ص ۱۶۴ ، اعیان الشیعه ج ۱۳ ص ۱۲۳ .

۱- الابطال

(رد نصاری ، بابیه ، بهائیه)

طهران ، ۱۳۱۳ ق ، سنگی ، خشتی ، بی شماره صفحه

۲- ذخیره المعارف ذکرمصائب سیدالشهداء:

طهران ، ۱۳۲۰ ق ، سنگی ، رحلی ، ۳۶۹ ص

۳- مجالس الواعظین :

تبریز ، ۷۵ - ۱۳۷۶ ق ، سربی ، وزیري ،

(تاریخ فرهنگ آذربایجان ص ۲۵۲)

۱- قطعات منتخبه از نظم و نثر:

۳ جلد ، تبریز ۳۱۰ - ۱۳۱۲ ش ، سری ،
رقعی ، ۱۹۱ + ۱۸۰ + ۲۳۵ ص .
تبریز ، چاپ دوم ، ۱۳۱۴ ش ، سری ، رقی ،
۲۰۰ ص .

تبریز ، بخش سوم ، مخصوص سال سوم
دیپارستانها ، ۱۳۱۵ ش ، سری ، رقی ، ۲۳۲ ص .
۲- قیام آذربایجان و ستارخان :

تبریز ، ۱۳۳۹ ش سری ، وزیر ، ۶۳۲ ص .

محمد اسماعیل بن محمد بقا خان بقائی :

( )

۱- مجموعه بقائی :

(درطب)

هند ، ۱۲۷۸ ق ، سنگی ، ۵۱۲ ص .
جلداول ، هند ، ۱۸۶۱ م ، سنگی ، وزیر ،
۵۵۶ ص .

سید اسماعیل بن نصرالله بن محمد شفیع

بهبهانی :

(۱۲۲۹ - ۱۲۹۵ ق)

در بهبهان متولد شده و بعد از اخذ مقدمات به
نجف رفته پس از تکمیل دروس به بهبهان معاودت
نمود پس از مدتی باز به نجف رفته و در آنجا
مقیم شد و تحصیلات خود ادامه داده در موقع
معاودت ناصرالدین شاه از سفر عتبات باوی
بتهران آمده بترویج علوم دینی مشغول گردید
در معاشرت با مردم مشی متوسط داشت .
بسال ۱۲۹۵ ق بتهران در گذشت جنازه -
اشرا به نجف حمل کرده و در یکی از حجرات
صحن مدفون ساختند . (کتاب علمای
معاصرین ص ۳۴۷)

حاج اسماعیل امامی :

(- معاصر)

۱- اربعینیات :

تهران ، بی تاریخ ، سری ، رقی ، باهتمام
علی اکبر بیژنی اول ، ۱۲۲ ص .

محمد اسماعیل امیر خیزی متخلص به هنر :

(۱۲۵۵ ش - معاصر)

در محله امیر خیز از محلات تبریز متولد شده
و از آزادینخواهان جدی همراه ستارخان
ملی بوده . از سال ۱۲۹۸ ش ، بسمت معامی
ادبیات فارسی مدرسه متوسطه تبریز منصوب
شده و مدت پانزده سال ریاست مدرسه
متوسطه تبریز را به عهده داشت . در سنه
۱۳۱۴ ش بتهران منتقل و بر ریاست مدرسه
دارالفنون برقرار گردید و تا سال ۱۳۲۱
در این شغل باقی بود . بعد از ریاست فرهنگ
آذربایجان شرقی انتقال یافت پس از دو سال
بسمت بازرسی بتهران تغییر ماموریت پیدا
نمود و مجدداً بسمت ریاست مدرسه دارالفنون
برگزیده شد . بسال ۱۳۲۸ ش بازنشسته شد .

حسین نائب ایہامی تبریزی شریف حسینی
معروف بمسالہ گو:

(- معاصر)

از شعر او و عاظ معاصر است و سالہاست بہا
کمال زہد و درستی در مشہد مقدس مشغول
ترکیب دین است قریب ہشتاد سال از سن او
میکزرد (خلد برین ص ۲۵۲) .

۱- تذکرۃ المتقین :

(مکاتیب اخلاقی)

طہران ، ۱۳۲۹ ق ، سنگی ، رقمی ، ۹۸ ص

۲- دیوان شعر :

(ہدھد سلیمان ، مغناطیس القلوب ، آذرد لقرور

اخگر چگر سوز ، کسروی نامہ) .

تبریز ، بی تاریخ ، سربی ، رقمی ، ۲۴۰ +

۸۱ ص .

۳- عقاید الاسلام :

شیخ احمد مقدس اردبیلی ، ترجمہ از ترکی .

تبریز ، ۱۳۲۲ ق ، سنگی ، خشتی ، ۳۲۹ ص .

سایرہ آخذ : مرآت البلدان ج ۱ ص ۳۰۸ ،

المآثر والاثار ص ۲۲۵ و ۱۴۰ ، احسن الودیعہ

ج ۱ ص ۸۱ .

۱- رسالہ عملیہ :

طہران ۱۲۸۲ ق ، سنگی ، خط محمد رضا

طباطبائی ادرستانی .

طہران ، ۱۲۸۷ ق ، سنگی .

اسمعیل پارسسی نژاد:

(- معاصر)

فارغ التحصیل دورہ دہم دانشسرای عالی

پسران تحصیلاتی ۲۳-۱۳۲۴ ش .

۱- ابن سینا ، بحث و تحقیق :

محمد کاظم طریحی ، ترجمہ ، طہران ،

۱۳۳۲ ش ، سربی ، رقمی ، ۱۱۰ ص .

اسمعیل پورہ ہید:

(- معاصر)

۱- شیخ مرتضی و عانویس :

طہران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ، رقمی ، ابن-

سینا ، ۴۰+۱۵۲ ص .

۲- ناوانیہای جنسی را باغذا معالجہ

کنید :

طہران ، چاپ دوم ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ،

رقمی ، ۱۴۰ ص .

ناصر الاسلام شیخ اسمعیل بن حاج

فراغت یافت بمرو رفت و سلطان سنجر آنچه از تجلیل و احترام بود درباره او مرعی داشته بقیه ایام زندگانی را در آن شهر بماند . در فنون دیگر او را یدی طولاً بوده مثل علوم عربیت و ادبیت و در علم حدیث استاد او شیخ ابوالقاسم قشیری و در روایت اخبار و احادیث از اسمعانی مجاز است .

در سنه ۵۳۱ ق در مرو در گذشت و در همان شهر مدفون گردید .
(نامه دانشوران جلد ۴)

صاحب دره الاخبار و لمة الانوار ص ۱۰۰ گوید که ظهیر الدین ابوالقاسم بهقی اسمعیل جرجانی را بسال ۵۳۱ ق در سرخس دیده و او آنچه خلاصه بود از عمر گذرانیده بود .
انتهی .

۱- خف علائی، خفی علائی، الخفیة العلائية :
(خلاصه ذخیره)

کانپور ، ۱۸۹۱ م سنکی ، ۱۱۴ ص .
لکهنو ، ۱۸۹۱ م ، سنکی .

۲- ذخیره خوارزمشاهی :
(حمیات)

هند ، ۱۲۸۲ ق ، سنکی .

ابونصر اسمعیل بن حماد جوهری فارابی
نیشابوری :

(۳۹۸ - ۳۹۳)

در نارب متولد و در نیشابور ساکن بوده برای تحصیل علم لغت ببلاد ربیع و مصر و نجد و حجاز و مصر و شام مسافرت کرده و از اکابر عصر خود علوم ادبیه را فرا گرفته و با اینکه زبان مادری او ترکی بوده از پیشوایان لغت عرب محسوب و نخستین کسی

اسمعیل بن محمد تبریزی :

( )

از علمای زمان اتابک یوسف شاه بن ارسلان ارغون بوده .

۱- حیوة النفس :

دهلی ، ۱۲۹۱ ق ، سنکی ، نستعلیق .

اسمعیل بن محمد علی توسرکانی :

(- در حدود ۱۳۱۰ ق)

ساکن توسرکان مردی از ارباب کمال و اصحاب جد و حال بود در نامه نگاری بلغت دری استاد و عالم به زند و اوستا و در کلام موزون سرودن از سخنوران پاک زبان بود . در حدود سنه ۱۳۱۰ ق در توسرکان در گذشت .

(طرائق الحقایق ج ۳ ص ۲۷۲)

۱- فرازستان :

(تاریخ سلاطین ایران) بمبئی ، ۱۳۱۱ ق ، سنکی ، وزیری ، ۴۱۲ ص .

شرف الدین زین الدین ابوالبراهیم اسمعیل

ابن حسن حسینی جرجانی :

(- ۵۳۱ ق)

مولد و منشاوی جرجانست . پس از آنکه در فنون علوم خاصه در علم طب او را براعتی پیدا گشت رأی خوارزم کرد چون خوارزمشاه از فضائل و حذافت وی اطلاع پیدا کرد در هرماه هزار دینار از برای او مقرر نمود . مصنفات وی از پارسی و عربی از جمله ذخیره خوارزمشاهی پارسی فصیح نگاشته شده و کمتر الفاظ تازی در آن مندرجست . پس از آنکه جرجانی مدتی در خوارزم نزد خوارزمشاه بماند و از تألیف کتاب ذخیره

سربی ، ۵۹ ص .

ابوهاشم سيد اسمعيل بن محمد حميرى:

(۱۳۷ ق)

مردى جليل القدر عظيم المنزله و از مآد حين
اهل بيت ع بوده و معهود نشده از احدى
از اصحاب ائمه ع كه مانند وى نشر فضائل
اميرالمومنين و اهل بيت نموده باشد ؛ بسال
۱۳۷ ق در بغداد در گذشت (تحفة الاحباب
ص ۲۲)

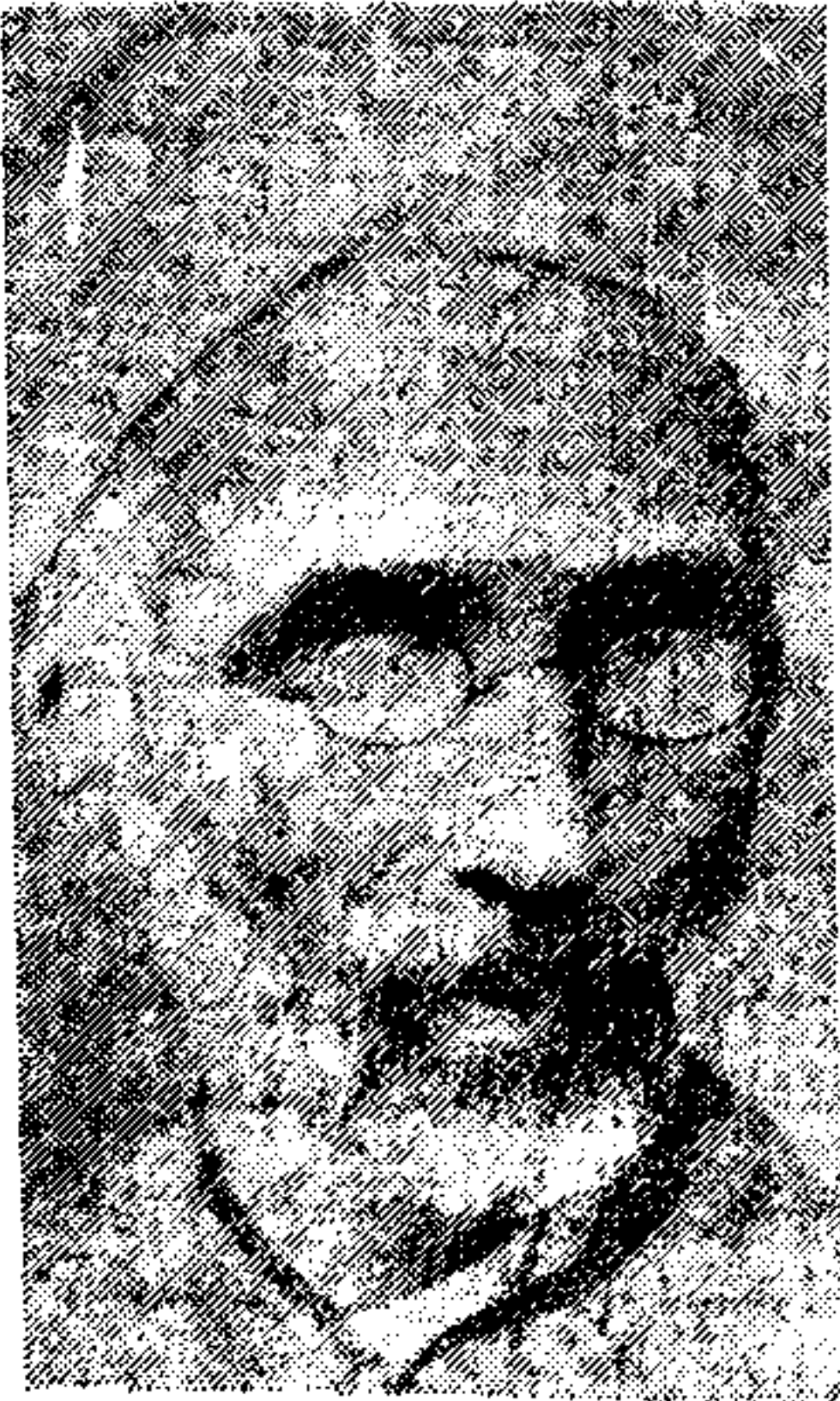
۱ - قصيدة العينية (عربى منظوم)

طهران ، ۱۲۷۱ ق ، سنكى ، رقى ، با مملوف
يك جلد .

طهران ، سنكى ، خشتى ، در هاشم السامى
فى الاسامى .

بمبئى ، ۱۲۹۷ ق ، سنكى ، رقى ، ۸۰ ص ،
در هاشم ليلى و مجنون عامرى .

اسمعيل بن محمد على حيرت طهرانى:

است كه لغت عرب را به ترتيب حروف هجاء
مرتب نموده و ما بين سنوات ۳۳۳ ق تا
۴۰۰ ق باختلاف اقوال به نيشابور در گذشت

(ريحانة الادب ج ۱ ص ۲۸۶)

۱ - صحاح اللغة (عربى):

(تاج اللغة و صحاح العربية)

طهران ، ۱۲۷۶ ق ، سنكى ، رحلى .

ايران ، ۱۲۶۹ ق ، سنكى ، رحلى ، بى
شماره صفحه .

طهران ، ۱۳۰۴ ق ، سنكى ، رحلى ، بى
شماره صفحه

تبريز ، ۱۲۷۰ ق ، سنكى ، رحلى ، بى
شماره صفحه

مصر ، ۱۲۸۲ ق و ۱۲۹۲ ق .

لكهنو ، ۱۲۸۹ ق ، سنكى ، وزيرى .

اسمعيل چنارى (رها):

۱ - خوشه تلخ (شعر):

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربى ، رقى ،
۱۴۷ ص .

اسمعيل بك چول:

( )

اميرزيبديه در سنجار .

۱ - اليزيدية قديمًا و حديثًا (عربى):

بيروت ، ۱۹۳۴ م ، سربى .

اسمعيل حقى:

(- معاصر)

۱ - پروپوچى پيشينيان و منزل:

بغداد ، ۱۹۳۸ م ، سربى ، ۴۸ ص .

۲ - قصة پيشينيان:

كوستا ولوبون ، ترجمه ، بغداد ، ۱۹۳۳ م .

(۱۲۵۴-۱۳۱۶ ق)

در طهران متولد شده از طفولیت بتحصیل علوم و کمالات همت گماشته در گفتن شعر طبعی سلیم داشت بعد از اکتساب فضائل و علوم ظاهری بتحصیل کمالات باطنی رجوع کرد. در سن هفده سالگی جلالی وطن اختیار نمود و از راه تبریز بخاک عثمانی رفت و مدت هشت ماه در (ارض روم) توقف نموده از کشیشان زبان فرانسه را که مقدماتش را خواند بوده تعلیم گرفت بعد از آن سه سال در استانبول مقیم شد و در عرض آن مدت زبانهای ترکی و فرانسوی را نیکو آموخت سپس متوجه مصر شد پس از یکسال اقامت در آنجا رهسپار حجاز و عدن شده و خیال داشت در (صنعا) اقامت کند و عمر خود را در صحبت عرفا و فقرا بگذراند اتفاقاً داروغه آنجا او را جاسوس پنداشته بدارسته از سربازان انگلیسی به بمبئی فرستاد بعد از تحقیقات آزاد شد و چند سال در هند مشغول سیاحت و آموختن انگلیسی شد و بعداً عهده دار مشاغل ذیل گردید :

پیشکار اداره تلگرافهای خلیج فارس، مترجم دیوان حکومت بمبئی، استاد زبان فارسی در کالج بمبئی و مدت بیست و شش سال در این شغل اخیر بسر برد.

در مدت عمر تاهل اختیار نکرد در سن شصت و دو سالگی در ۲۴ جمادی الاول ۱۳۱۶ ق بدرود زندگی گفت و در قبرستان ایرانیان بمبئی بخاک سپرده شد.

(مجله خاور چاپ استانبول شماره سوم سال ششم مورخه ۱۳۴۳ ق. بقلم س. م. توفیق)

سایر مآخذ :

از سعدی تاجامی ص ۲۰۴ ، مجله یادگار سال سوم شماره پنجم ، طرایق الحقایق ج ۳ ص ۳۳۰

۱- تاریخ سر جان ملکم :

(از پیشدادیان تا قاجاریه)

۲ جلد ، بمبئی ، ۸۷-۱۲۹۰ ق ، سنگی ، وزیر بزرگ ، ۲۳۷+۲۵۱ ص .

۲ جلد ، بمبئی ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی ، وزیر بزرگ ، مصور ، ۲۱۰+۲۲۷ ص .

۲ جلد ، بمبئی ، ۱۳۲۳ ق ، سنگی ، وزیر بزرگ (شیخ محمد حسن اصفهانی

در ترجمه اسمعیل حیرت تجدید نظر بیشتری نموده و مجدداً بطبع رسانیده است) در مقدمه عکس حیرت ، خط علیرضا ضیاء الادباء ابن ابوالحسن شیرازی ، ۳۰۷+۳۲۴ ص .

۲- منظومات حیرت طهرانی :

هند ، ۱۳۲۰ ق ، سنگی .

اسمعیل حیرت تبریزی :

(۱۲۸۰ ش - معاصر)

در مدارس اقمانیه و آمریکائیان تحصیل کرده ، بسال ۳۰۰ ش از مدرسه آمریکائیان فارغ التحصیل گردید و از آغاز خدمات فرهنگی خود مشاغل مختلفه را عهده دار شد : دبیر انگلیسی در کالج ، دبیر دبیرستان نظام

وهیئت وجغرافیا وطب قدیم وجدید نصیب
کامل برده و زبان عربی وفرانسوی رافرا
گرفتیم .

اینک که پنجاه واند از زندگانی راپیموده ام
جمعی کثیر برای استفاده بمنزلم آمده و
استفاده میکنند و هفته ای یکبار در شاه
چراغ شیراز منبر میروم وبموعظه میپردازم
(نقل از مقدمه دیوان)

۱- دیوان شعر :

شیراز، ۱۳۰۵، ش، سربی، رقمی، ۳۷۹.

سید اسمعیل بن علی بن عبدالرضا موسوی
خشتی کازرونی:

( )

۱- جامع الفروع العلیافی شرح عروة الوثقی
(عربی):

نجف، ۱۳۴۶ ق، سربی، رقمی، ۵۲ ص
جزء طهارت از چاپ خارج شده .

ع

میرزا اسمعیل دردی ابن (ابراهیم ساغر)
اصفہانی سکندرآبادی:

( )

۱- امراض مسلمانان وادویه آنها :

حیدرآباد دکن ۱۳۰۳ ق، سنگی، وزیری،
۴۰۱ ص .

۲- تجارب خود من وآراء خود من :

هند، ۱۳۰۱ ق، سنگی، ۶۶ ص .

۳- تعریض جان وروح ایمان:

حیدرآباد دکن، ۱۳۲۰ ق .

۴- محبوب الاخلاق (شعر):

حیدرآباد دکن، ۱۳۰۹ ق، سنگی،
رقمی، ۱۵۵ ص .

تبریز و متصدی آزمایشگاه، دبیرانگلیسی
دبیرستان فردوسی، دبیر دانشسرای پسران
ودختران دبیردانشکده افسری، دبیردانشگاه
چنگ اکنون متصدی کتابخانه دانشگاه
چنگ میباشد .

۱- تعبیر خواب :

ترجمه

طهران، سربی .

اسمعیل خائف شیرازی :

(۱۲۷۸ ش - معاصر)

در شیراز متولد و در هفت سالگی بسبب
آبله از چشم نابینا شدم بده سالگی شخصی
از پدر مهربانتر تحصیل را اعظم شمرد در
پانزده سالگی حافظ ربع قرآن شدم و در
شاعری خاطری یافتم در بیست سالگی قرآن
را از الف تا یا حفظ کردم مشوقانم تحصیل
ادبیات را راهنمایی کردند در سی سالگی
از مقدمات فارغ التحصیل یافتند و بادامه
تحصیل ترغیب کردند نخستین بفقہ و اصول
و پس از آن حکمت الهی و طبیعی و ریاضی
را فرا گرفته و از علوم جدید فیزیک و شیمی

۵- همدروى:

اسکندر آباد ، ۱۳۲۶ ق ، سنگى ، وزيرى
۱۹۳ ص .

حاج ملا اسمعيل بن على اصغردولت آبادى
سبزاورى:

(۱۲۲۴ ق - ۱۳۱۲ ق)

در سبزوار نزد حاج ملاهادى سبزوارى و
و در کربلا نزد صاحب ضوابط تلمذ نموده
پس از آن با صفهان رفته و حرفه و عظم را پيشه
نمود بدعوت ميرزا تقى خان امير كبير بطهران
رهسپار شد و بمناسبت سخنانى كه در باره اش
گفته ميشد طهران را ترك گفته به تبريز
رفت و مجدداً بطهران برگشت.

بگفته صاحب المآثر والآثار در ميان اهل
منبر در دار الخلافه بتقدم و شهرت او كس
نرسیده فضلى باهرو تنبى عجيب دارد . حسن
سابقه او در ترتيب مطالب منبرى در جمع
ميان اشياء و نظاير مسلم همكناست .
در ۱۴ جمادى الاولى ۱۳۱۲ ق در طهران
در گذشت .

ساير ماخذ : فهرست رضويه ج ۵ ص ۳۱۵
خلدبرين ص ۲۵۷ ، مدينة الادب نسخه خطى
مجلس ۱۹۰ ، المآثر والآثار ص ۲۱۴ ، طرايق-
الحقايق ج ۳ ص ۲۳۷ ، مطلع الشمس ج ۳ ص
۲۲۰ ، نقباء البشر ج ۱ ص ۱۶۲ .

۱- مجمع النورين :

(مجموعه در اخبار و مطالب منبرىست كه بعدد
ايام آنرا بر مجالس مرتب نموده و هر مجلس
را بصيبت سيد الشهداء خاتمه داده ، اين
كتاب را در مجلداتى مرتب نموده و هر مجلد

را بنام خاص موسوم ساخته است .)

۲- بدايع الاخبار و غرايب الآثار :

(مشهور بكتاب اليد ، مجلد چهارم مجمع-
النورين مكنى بخرج الايام ، يد منبر ،
ساير حيوانات ، طيور) .
تبريز ، ۱۳۱۱ ق ، سنگى ، خشتى ، ۲۷۵ ص .
تبريز ، ۱۳۰۳ ق ، سنگى ، مطبعة مشهدى
عبدالحسين .

تبريز ، ۱۳۲۰ ق ، سنگى ، ۶۲۷ ص .

تبريز ، ۱۳۱۲ ق ، سنگى ، ۶۲۷ ص .

طهران ، بى تاريخ ، سربى ، وزيرى ، علميه
اسلاميه ، ۷۴۷ ص ، مجمع النورين مشهور
بحيوان .

تبريز ، ۱۳۱۰ ق ، سنگى ، رحلى ، ۴۸۱ ص ،

مجمع النورين مشهور بحيوان .

۳- جامع النورين :

(عدد السنه مسمى بجامع النورين در احوال
انسان)

طهران ، ۱۳۷۶ ق سربى ، وزيرى ، اسلاميه
۷۴۴ ص ، چاپ دوم .

طهران ، ۱۳۷۳ ق ، سربى ، وزيرى ، اسلاميه
۷۴۴ ص .

طهران ، ۱۳۴۱ ق ، سنگى ،

طهران ، بى تاريخ ، علميه اسلاميه ، سربى ،
وزيرى ، ۵۰۴ ص ، تاص ۳۶۴ انسان تاص
۵۰۴ طيور .

طهران ، ۱۳۵۲ ق ، سنگى ، رحلى ، باهتمام

سيد سعيد طباطبائى ۳۷۱ ص انسان .

۴- مجمع النورين :

نوادرا لآثار المشهور بالجنة والنار ، مجلد پنجم

۱- صراط المستقیم :

کلکتہ ، ۱۲۳۸ ق ، سنگی ، وزیری ،
۴۰۶ ص .

ہند ، ۱۸۲۳ م ، وزیری .

۲- ہدیہ :

لاہور ، ۱۸۷۱ م ، سنگی ، رقی ، ۲۶ ص ،
ضمن تحفہ رسولیہ .

سید اسمعیل بن مرتضیٰ دیباج :

(۱۲۷۸ ش - معاصر)

پس از اتمام تحصیلات دورہ متوسطہ بسال
۱۲۹۴ ش وارد خدمت وزارت فرهنگ شدہ
و در دبیرستانہای تبریز وارد پبل و رضائیہ
بسمت دبیری و نظامت انجام وظیفہ نمودہ
مدتی ہم نمایندگی فرهنگ خلخال و نظارت
ساختمانہای فرہنگی و ابنیہ تاریخی آذربایجان
و کرمان و مشہد را بعهدہ داشتہ در سال
۱۳۲۲ ش بریاست فرهنگ آردبیل منتقل
شدہ است (شمارہ مخصوص زندگی ہفتگی ص
۱۲۷) در نشریہ شماره ششم فرهنگ استان
سوم کتاب شرح حال ۶۲ نفر از فرہنگیان
آذربایجان شرح حال دارد .

۱- راهنمای آثار تاریخی آذربایجان

شرقی :

تبریز ، سربی ، وزیری ، ۱۳۳۴ ش ، ۱۰۲ ص .

مجمع النورین در ذکر بہشت و سجین .

طہران ، ۴۴-۱۳۴۶ ق ، سنگی ، رحلی ،
۱۳۶+۱۲۶+۹۸+۹۱ ص .

تبریز ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، خشتی ، ۳۱۵ ص .

تبریز ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، خشتی ، ۲۲۴ ص .

مجلد پنجم از مجمع النورین در ذکر بہشت و
سجین .

حیوان ، ۱۰۱ ص ، نوادر الآثار ۸۹ ص .

تبریز ، ۱۳۱۰ ق ، سنگی ، خشتی ، ۳۹۷ ص .

طہران ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، خشتی ، ۲۸۰ ص .

۵- شرح منظومہ ناصری :

چاپ کراوری .

اسمعیل بن حاج ابراہیم دہقان رشتی :

(۱۳۰۴ ق - ۱۳۲۵ ش)

در رشت متولد شدہ تحصیلات مقدماتی را در
موطن خود انجام دادہ و بعد در جوانی با پدر
خود بہ تعینات رفتہ و مدت پنج سال در بغداد
ماندہ و در طی این مدت بزبان انگلیسی آشنا
شدہ پس از آن بایران بازگشتہ و بمرحوم
بہار علیشاہ گرویدہ و تا آخر عمر بطریقہ او
باقی ماندہ بسال ۱۳۲۵ شمسی در گذشتہ
است (مقدمہ دیوان) .

۱- دیوان شہر :

رشت ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، رقی ، ۲۷۱ ص

محمد اسمعیل بن عبدالغنی دہلوی :

(- مقتول ۱۲۴۶ ق)

در دیانت و رسائی فکریکانہ روزگار بود
بسال ۱۲۴۶ ق در بالاکوت از توابع پنجاب
مقتول گردید (تذکرہ علمای ہند ص ۱۷۹)

حاج شیخ اسمعیل دیزجی زنجانی:

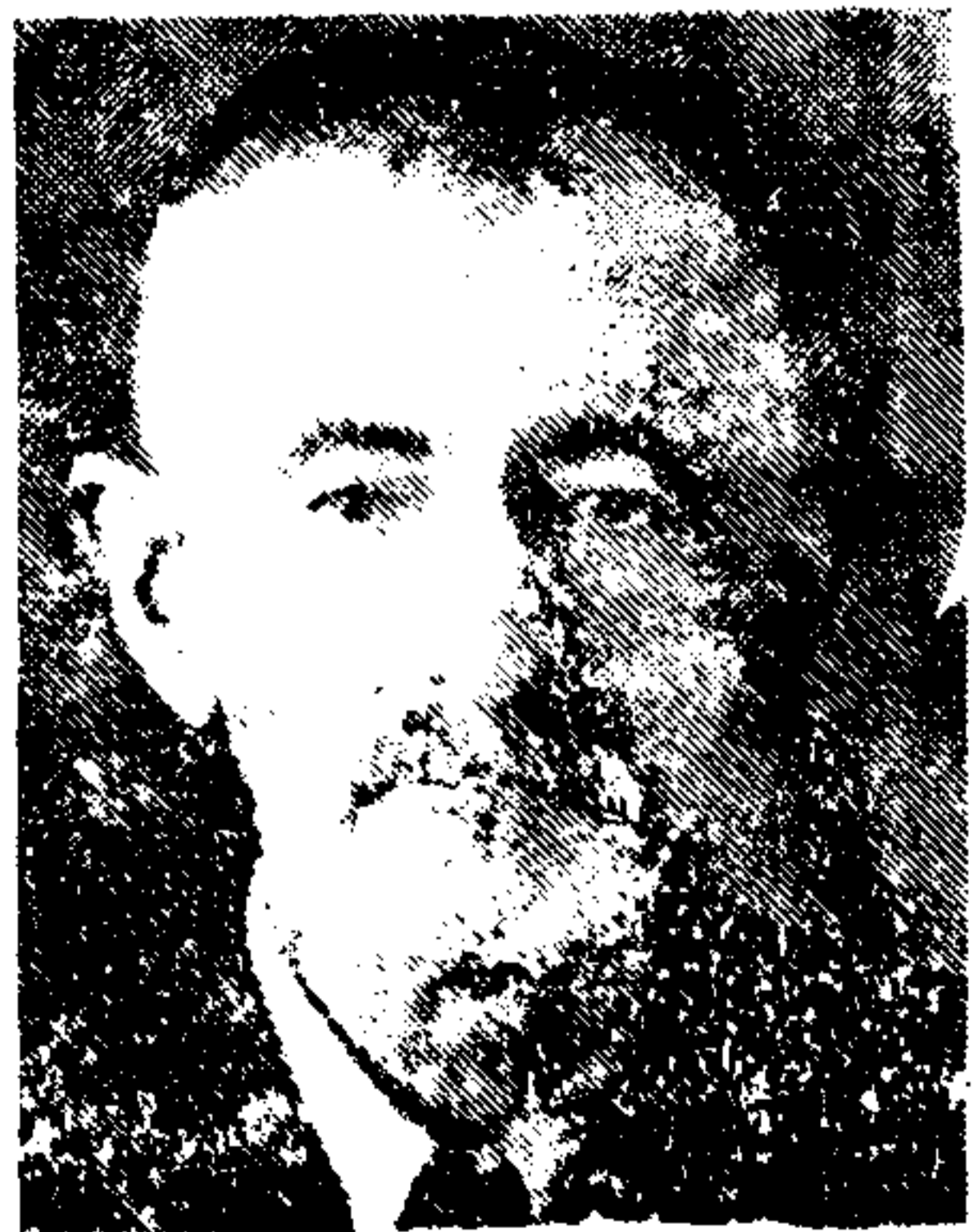

(- معاصر)

از علمای معاصر است و از سید ابوالحسن اصفهانی اجازه اجتهاد دارد .
راه حقیقت :

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربی ، وزیری ،
مطبوعات کیو ، ۲۲۰ ص .

سروان اسمعیل بن ضیاء الاطباء مهدی
زیلمی :

۱- کلید معرفت :

جلداول ، مشهد ، بی تاریخ ، سربی ، رفعی ،
۲۳۵ ص .

ملا اسمعیل ذبیحی یزدی:

(- ۱۱۶۰ ق)

عالمی جلیل بود غیر از علوم متداوله در علوم
غریبه مانند رمل و اصطربلاب و جفر و اعداد
دست داشت منشی قابل بود شعر هم میسرود .
بسال ۱۱۶۰ ق در گذشت و در صفة قبلی
میدانشاه قدیم جنب عباسیه مدفون گردید .
(تاریخ یزد آبتی ص ۲۸۹)

۱- شرح حالات نرجس خاتون :

تبریز ، ۱۳۲۵ ق ، سربی ، جیبی ، ۱۳۴ ص

اسمعیل رهبری:

(- معاصر)

۱- مجموعه خلاصه قوانین و تصویب -
نامه‌های سنواتی و راهنمای مؤدیان
مالیاتی :

طهران ، ۱۳۲۸ ش ، سربی ، رفعی ، ۵۰۳ ص .

دکتر اسمعیل زاهدی:

(- معاصر)

استاد دانشگاه طهران .

۱- رده بندی دو لپه‌ای ها و بازوایان :

طهران ، نشریه ۳۲۲ دانشگاه ، ۱۳۳۵ ش ،
سربی ، وزیری ، ۲۶۰ ص .

۲- فیزیولوژی گسل و رده بندی تک - لپه ایها :

طهران ، نشریه ۲۴۸ دانشگاه ، سربی ،
وزیری ، ۱۷۳ ص .

طهران ، چاپ دوم ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ،
رقعی ، نیل ، ۱۷۰ ص .

اسمعیل شاهرودی متخلص به آینده :

(- معاصر)

بسال ۱۳۰۶ ش در دامغان متولد شده تحصیلات
خود را در دامغان و شاهرود و طهران انجام
داده و دانشکده هنرهای زیبا را بپایان
رسانیده و پس از آن بشفل دبیری دبیرستانهای
طهران اشتغال یافته است .

(تذکره شعرای معاصر ایران ج ۲ ص ۱۷۱)
سایر مآخذ : مجله سپید و سیاه شماره ۳۸

۱- آخرین نبرد (مجموعه شعر) :

طهران ، سربی .

۳- فوزیولوژی گیاهی ، مواد آلی :

جلد اول ، طهران ، نشریه ۳۴ دانشگاه ،

۱۳۲۷ ش ، سربی ، وزیری ، ۲۹۰ ص .

۴- فیزیولوژی گیاهی ، مبادله مواد :

جلد دوم ، طهران نشریه ۵۷ دانشگاه ،

۱۳۲۸ ش ، سربی ، وزیری ، ۲۷۶ ص .

۵- مبادلات انرژی در گیاه :

طهران ، نشریه ۱۰۸ دانشگاه ، ۱۳۳۰ ش .

سربی ، وزیری ، ۱۸۱ ص .

۶- واژه نامه گیاهی ، نام علمی گیاهان :

(انگلیسی ، فرانسه ، آلمانی ، عربی ، فارسی)

طهران ، نشریه ۵۰۹ دانشگاه ، ۱۳۳۷

ش ، سربی ، وزیری ، ۳۵۱ ص .

اسمعیل سربازبر و جردی :

( )

شاعری متوسط بوده و سرباز تخلص می نمود

و غالباً به تضمین غزلیات در مراثی می پرداخت

(المآثر و الآثار ص ۲۰۷) .

۱- دیوان اسرار الشهاده (شعر) :

تبریز ، ۱۲۸۴ ق ، سنگی ، رقی ، ۲۵۵ ص .

تبریز ، ۱۲۷۷ ق ، سنگی ، رقی .

ایران ، ۱۳۱۹ ق . سنگی ، رقی .

همیشی ، سنگی .

اسمعیل سعادت فرزند محمد علی :

(۱۳۰۴ ش - معاصر)

در خوانسار متولد شده فارغ التحصیل دوره

دهم دانشسرای پسران طهران تحصیلی

۲۳ - ۱۳۲۴ ش میباشد .

۱- زلدگی میکل آنژ :

رومن رولان ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش .

سربی ، رقی ، نیل ۲۱۰ ص .

وی در ۱۸ محرم ۹۱۹ در سن شصت و هشت سالگی در گذشت و مزارش در قبرستان کجیل در طرف غربی شارع قریه خسرو شاه سمت راست میباشد .

(دانشمندان آذربایجان ص ۳۹، رجال حبیب - السیر ص ۲۴۹).

۱- شرح فصوص الحکم (عربی) :

ابونصر فارابی ، شرح ، طهران ، ۱۳۱۵ ق ، سنگی .

محمد اسماعیل شهید:

( )

۱- منصب امامت :

دهلی ، ۱۸۷۷ م ، سنگی ، وزیر ، ۱۱۴ ص .

مولوی اسماعیل صاحب:

( )

۱- تکمیل الحبور فی اعتبار باحوال القبور:

هند .

حاج شیخ اسماعیل صاحب الزمانی:

(- معاصر)

۱- تذکرۃ العارفین یا مجالس الاربعین در

اسمعیل شایگان:

(- معاصر)

۱- بن هور یاداستان عیسی :

لیووالاس ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، خشتی ، ۳۲۷ ص .

۲- پیدایش و تکامل موجودات :

جورج کیلورد سیسمیون ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رفعی ، ابن سینا ، ۳۵۳ ص .

۳- خدا کیست :

پروفیسور لطفی لونیان . ترجمه از ترکی ، طهران ، سربی ، رفعی ، ۲۰ ص .

۴- قضا و قدر چیست :

پروفیسور لطفی لونیان ، ترجمه از انگلیسی ، جزء دوم سری چهارم ، طهران ، ۱۳۲۳ ش ، سربی ، جیبی ، ۳۰ ص .

۵- مذهب و اخلاق :

پروفیسور لطفی لونیان ، ترجمه از ترکی ، طهران ، سربی ، رفعی ، ۱۸ ص .

سید اسماعیل شنب غازانی:

(۸۵۶ - ۹۱۹ ق)

از فحول علماء آذربایجان و دانشمندان تبریز بوده مدتی در هرات نزد علاء الدین فوشچی و شیخ حسین منطقی تحصیل کرده و از آنجا به شیراز نزد ملاجلال دوانی رفته . کویند در موقع معاودت او به تبریز ملاجلال دوانی گفت این سیدزاده تبریزی از درخت طیبهت ما میوه های رسیده چیده و برد ولی این سید زاده استرآبادی (یعنی امیر جلال الدین متوفی ۹۳۱ ق) میوه های رسیده و نارس ما را با خود برد .

زمان باقسیت وصاحب روضات نويسد قبر صاحب رو بخرابی مي-رفت تا آنکه حاج محمد ابراهيم کرباسی آنرا تعمير کرد و آن محل را امروز درب طوقچی و میدان کهنه نامند .

(لفت نامه دهخدا ص ۱۷ باختصار)

۱- الابانة عن مذهب اهل العدل بحجج- القرآن والعدل (عربی) :

۲- عنوان المعارف و ذکر الخلائف (عربی) :

نجف ، ۱۳۷۲ ق ، سربى ، وزيرى ، بتحقيق محمد حسن آل ياسين ، ۲۸ + ۳۳ ص .

۳- رساله فى الهداية والضلالة (عربی) :

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سربى ، وزيرى ، ۵۶ ص .

۴- الفرق بين الضاد و الظاء (عربی) :

بغداد ، ۱۳۷۲ ق ، سربى ، بتحقيق شيخ محمد حسن آل ياسين ، ۵۵ ص .

۵- الكشف عن مساوى شعر المتنبي (عربی) :

مصر ، ۱۳۴۹ ق ، سربى ، رقى ، ۳۲ ص .

حاج سيد اسمعيل بن صدر الدين ابن صالح معروف بصدر اصفهالى :

اربعين :

جلد اول ، ۱۳۷۱ ق ، سربى ، خشتى ، مصطفىوى ، ۱۲۸ ص .

تبريز ، ۱۳۷۱ ق ، سربى ، خشتى ، ۱۲۸ ص .

ابوالقاسم اسمعيل بن ابوالحسن عباد صاحب بن عباد كافي الكفاة :

(۳۲۶ ق - ۳۸۵ ق)

در طالقان متولد شده پس از سال ۳۳۵ ق برى انتقال يافت . از سال ۳۴۷ تا ۳۶۶ در اصفهان كاتب مؤيد الدوله بود و تا ۳۷۳ در گرگان وزارت و يراداشت و از آنسال تا ۳۸۵ وزارت فخر الدوله بعهده او محول گشت . در ترويج مذهب سعى بليغ داشت و در مدت نوزده سال كه در اصفهان كتابت مؤيد الدين ميكرد سفرى بشيراز و بغداد وري كرد .

هرچند در عربيت تعصبى شديد داشت لكن مانند تمام ايرانيان آن عهد ادبيات زبان پارسي را خوب ميدانست . وى در فراهم ساختن كتاب سعى بسيار داشت در كتابخانه او صد و هفده هزار كتاب بود و براى حمل آن چهارصد شتر لازم بود . بعضى او را شيعه دوازده امامى و بعضى سنى حنفى و دسته اى ويرا معتزلى خوانده اند . ياقوت و ابن خلكان گويد او را كتابيست در امامت كه در آن فضيلت على بن ابى طالب و امامت سابقان بروى را اثبات كند .

بسال ۳۸۵ ق برى در گذشت و در قبه كه بباب (دريه) معروفست دفن كردند در معجم- الادباء نام اين محل (ذرية المحلة) آمده است . ابن خلكان گويد مقبره صاحب تا اين

(حدود ۱۲۵۶ ق - ۱۳۳۸ ق) ۱۳۳۷

در حدودش سالگی بعد از وفات والدش بسال ۱۲۶۲ ق در اصفهان تحت تربیت برادر خود حاج سید محمد علی معروف به آقا مجتهد نشوونما کرده .

بعد از تحصیل مقدمات و سطح و خارج در سال ۱۲۸۱ ق بقصد تکمیل تحصیلات عالیہ از اصفهان بعبتبات مهاجرت نمود . بعد از فراغت از تحصیلات در کربلا بتدریس پرداخت .

اما اینکه حاج سید اسمعیل معروف بصدر اصفهانی شده برای تشابه اسمی او با حاج سید اسمعیل از ارحام حاج میرزا محمد حسن شیرازی که درس امرا مقیم و از مجتهدین بوده و این دو نفر بایکدیگر معاصر بوده اند .

وی در سوم جمادی الاولی سنه ۱۳۳۷ ق در کاظمین وفات یافت و در یکی از حجرات پائین پای رواق مطهر مدفون گردید .

(ریحانة الادب ج ۲ ص ۴۶۱)

۱- انیس المقلدین :

طهران ، ۱۳۲۹ ق ، سنگی .

۲- حاشیه نجات العباد :

شیخ محمد حسن صاحب جواهر الکلام ، طهران ، ۱۲۹۷ ق ، سنگی ، در هامش

نجات العباد .

۳- مفتاح الهدایة (رساله عملیه) :

بهشتی ، سنگی .

میرزا اسمعیل بن (محمد ابراهیم صدر اصفهانی) مصلح السلطنه صدری :

(۱۲۶۰ ق - ۱۳۴۶ ق)

مادرش عصمت الدوله دختر فتحعلی شاه فاجار

بوده و در دستگاہ ظل السلطان حاکم اصفهان سمت تفنگچی باشی داشته دارای طبع شعر بوده و اشعاری هم سروده است . در تخت فولاد اصفهان مدفونست .

(رجال اصفهان چاپ دوم ص ۱۹۹ ، نقباء البشر ج ۱ ص ۱۵۱)

۱- اشعار صدری :

طهران ، در پایان نخجیر نامه در حدود سیصد و پنجاه بیت اشعار صدری چاپ شده است .

امیر محمد اسمعیل طالب شهرستانی :

(- معاصر)

۱- خلاصة العربیة (عربی بفارسی) :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، ۲۷ ص .

۲- راه سعادت یا بهترین دلائل اثبات صانع عالم :

طهران ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، جیبی ، اقبال ، ۶۴ ص .

۳- روح بکجامیرود :

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رقعی ، امیر کبیر ، ۴۸ ص .

میر اسمعیل موسوی عبد الله زاده

( )

۱- شر لوك خمس در ایران و عثمانی :

شرح حال اکوستس میاورتن و ارنابده ، اسم هلمس بعد از آنکه بروسی ترجمه شده بشکل خمس یا خموس در آمده و از این حیث دکتر واتسن خوشحال تر بوده . انشاء این حکایت در نهایت سلامت و روانی است و برای مبتدیان زبان فارسی از بهترین کتاب بشمار میرود . اما شرطش اینست که بدست بیاید و این

حاج سید اسمعیل بن احمد علوی
عقبلی نوری طبرسی:

(۱۳۱۷ ق -)

سید جلیل فقیہ محدث کامل بی بدیل صاحب
کناية الموحدين در چند مجلد و شرح گبیر
بر نجات العباد که بعد از ملاحظه این دو کتاب
کثرت اطلاع و تبحر آن جناب معلوم میشود
وی در نجف ساکن بود و در غره شعبان
۱۳۲۱ ق در کاظمین وفات یافت جنازه اش
را بنجف حمل کردند و در صحن در پائین
ایوان ظاهراً مدفون گشت .

(فوائد الرضویه ص ۴۴)

در فهرست رضویه ج ۴ ص ۳۴۱ تاریخ وفات
وی سال ۱۳۱۷ ق ضبط شده و تذکر داده است
که در اعیان الشیعه ج ۱۱ ص ۲۵۳ سهواً
تاریخ وفات او را غره شعبان ۱۳۲۱ ق و
مدفنش را در صحن کاظمین دانسته است انتہی
ہایر ماخذ :

المآثر والآثار ص ۱۵۸ ، ریحانة الادب ج ۳
ص ۲۴۸ ، نقباء البشر ج ۱ ص ۱۵۱ .

۱- کفایة الموحدين فی عقاید الدین :

۳ جلد ، طهران ، ۱۲۹۹-۱۳۰۴ ق ، سنگی ،
رحلی ، بی شماره صفحه + ۶۵۷ + ۵۲۵ ص .
۳ جلد ، طهران ، ۱۳۷۴ ق ، سربسی ، وزیر ،
۵۲۸ + ۸۸۸ + ۴۳۹ ص .

جلد اول قم ، بی تاریخ ، سربسی ، وزیر ،
۵۲۸ ص .

۲- وسیلة المعاد فی شرح نجات العباد :

شیخ محمد حسن صاحب جواهر الکلام ، شرح ،
جلد اول طهران ، ۱۳۱۱ ق ، سنگی ، رحلی ،
۵۲۱ ص .

جلد دوم ، طهران ، ۱۳۲۴ ق ، سنگی ،

رمان نادر الوجود است . متن از کونان دویدل
ترجمه از روسی بفارسی (مجله یادگار)
جلد اول ، طهران ، ۱۳۲۳ ق ، سربسی ،
رقعی ، چاپخانه خورشید .

۲- المقصد الاسنی :

(دفترداری مترادف)

طهران ، ۱۳۲۳ ق ، سربسی ، خشتی ،
۹۰ ص .

طهران ، ۱۳۲۹ ق ، سربسی ، خشتی ، چاپ
دوم ، ۱۵۸ ص .

مندرجات جراید داخله و خارجه :

(راجع باسمعیل خان تبریزی قونسول
لنکران)

مشهد ، ۱۳۲۹ ق ، سربسی ، جیبسی ،
۶۸ ص .

اسمعیل عرفانی :

(- معاصر)

۱- حساب رسی :

طهران ، ۱۳۲۸ ق ، سربسی ، وزیر ،
۴۶۳ ص .

رحلی ۷۵۵ ص .

شیخ اسماعیل بن فخرالدین محمد بن اسدالله
فاضل بروجرودی متخلص به وفا و نافذ:

(۱۳۳۵ ق -)

نواده حاج ملا اسدالله صدوق بروجرودی
است .

(فهرست رضویه ج ۳ ص ۲۱۷)

۱- سرور العاشقین (شعر):

تبریز ، ۱۳۳۳ ق ، سری ، خشتی ، ۱۰۳
+ ۱۲۲ ص .

اسمعیل بن محمد جواد فردوسی فراهانی:

(۱۲۸۲ ش - معاصر)

در قریه ابراهیم آباد مشک آباد از توابع اراک
متولد شده تاسن ۲۶ سالگی در اراک و قم
بتحصیل پرداخت در سال ۱۳۱۰ ش بطهران
آمده دوره پنجم کلاس نبت اسناد را
پیمود و پس از آن بسمت نمایندگی نبت اراک
منسوب گشت و بعد آتاسمت معاونت نبت آنجا
ارتقایافت در سال ۱۳۲۸ ش به نبت طهران
انتقال یافت . طبع شعر دارد و اشعاری نیز
سروده است .

(سخنوران نامی معاصر ج ۲ ص ۲۰۱)

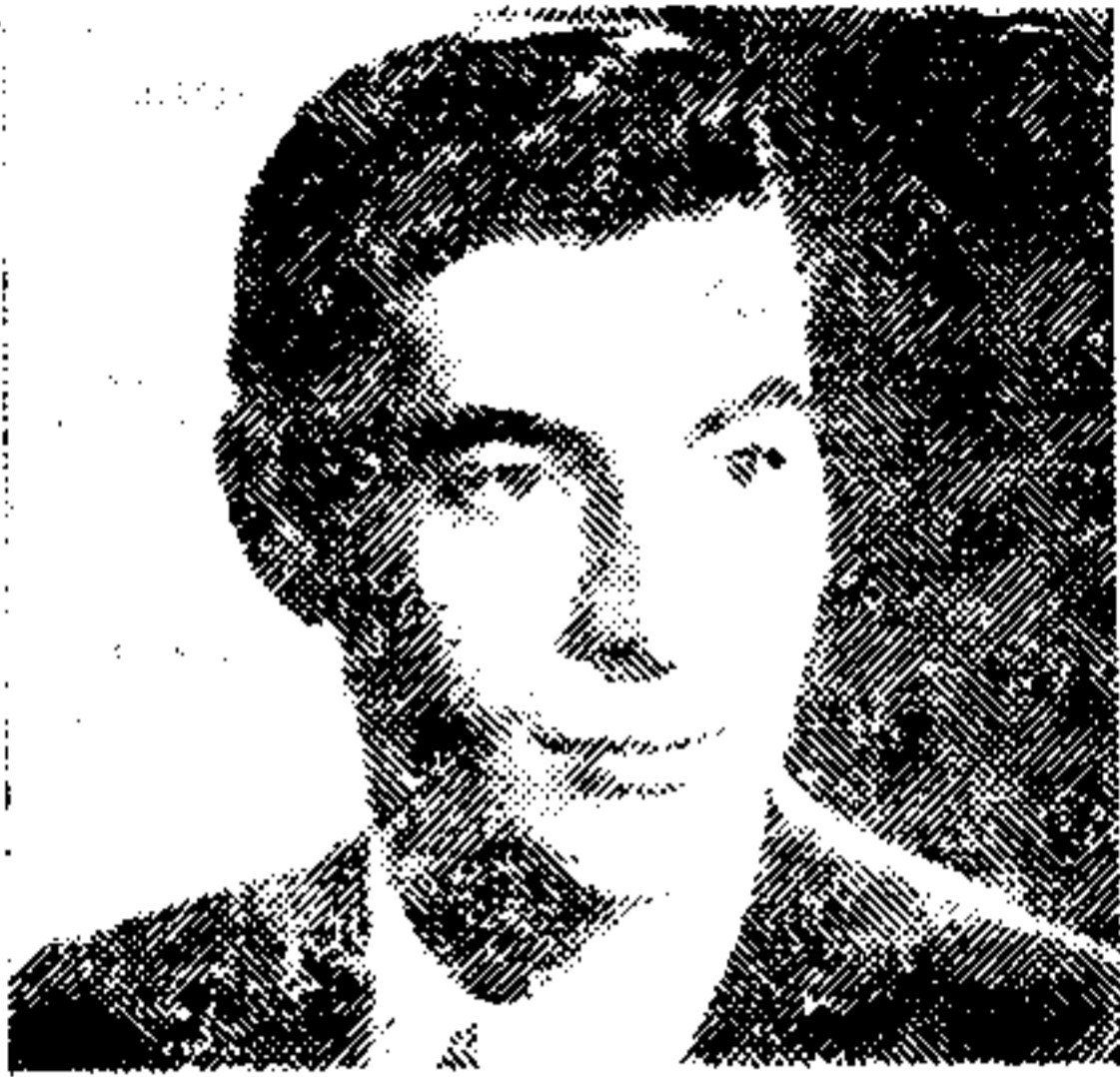
۱- اسلام و هیئت:

ترجمه از عربی ، نجف ، ۱۳۵۶ ق ، سری ،
وزیری ، ۴۱۶ ص .

۲- کمال آتاتورک:

محمد توفیق ، ترجمه از عربی ، اراک ۱۳۱۷
ش ، سری ، رقمی ، ۲۰۹ ص .
اراک ، چاپ دوم ، ۱۳۱۸ ش ، سری ،
رقمی ، ۲۱۸ ص .

سید اسمعیل بن قوام الدین خوئی روزبه
متخلص به فرید:

(۱۳۰۴ ش - معاصر)

در خوی متولد شده تحصیلات ابتدائی و متوسطه
را در موطن خود بپایان رسانیده . در سال
۱۳۲۵ ش وارد دانشسرای مقدماتی رضائیه
شده و از دانشکده ادبیات فارسی فارغ -
التحصیل گردید . پس از آن وارد خدمت
وزارت فرهنگ شده و در دبیرستانهای طهران
بتدریس اشتغال ورزید . اکنون در آموزشگاه
ها بتدریس ادبیات مشغول است . وی طبع
شعر دارد اشعاری هم سروده است . (سخنوران
نامی معاصر ج ۳ ص ۲۱۵) .

۱- برك سبز نا گلچین اشعار فرید:

طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سری ، سری ، رقمی ،
معرفت ، ۱۰۵ ص .

حاج سید اسمعیل قوام الواعظین فریز

هندی طهرانی:

( )

تبریز، ۱۳۴۷ ق، سنکی، رفعی، ۲۹ +
ص ۴۵ .

قوام الحكماء حاج میرزا اسمعیل بن سلطان
الذاکریں محمد بجنوردی:

(۱۲۸۲ ق -)

از اطباء حاذق و در مشہد مقدس مقیم بوده
است .

۱- وجیزۃ النیرۃ در طب (عربی) :

مشہد، ۱۳۳۲ ق، سنکی، رحلی، ۱۹۹ ص

حاج ملا اسمعیل بن محمد جواد قرہ باغی
نجفی :

(زنده در سال ۱۳۱۸ ق)

این شخص غیر از آخوند ملا اسمعیل قرہ باغی
صاحب حاشیہ فصول است کہ بگفته صاحب
نقباء البشر ج ۱ ص ۱۴۹ بسال ۱۳۲۳ ق
در گذشتہ است .

۱- (الف) ارشاد الکافرین و ہدایۃ المستر-

شدین (عربی) :

۲- (ب) مشکوٰۃ المسلمین فی الثبات نبوۃ

خاتم النبیین (عربی) :

طهران، ۱۳۲۰ ق، سربی، جیبی، ۱۷۰ ص

۱- ذخیرۃ المعاد فی یوم المواعظ والنصایح
للعباد :

جلد اول، طهران، ۱۳۲۵ ق، سنکی .

جلد دوم، طهران، ۱۳۳۳ ق، سنکی،
خشتی، ۲۵۶ ص .

شیخ اسمعیل بن علینقی فقیہ ارومیہ
غروی:

(۱۲۹۵ ق -)

تحصیلات مقدماتی را در تبریز انجام دادہ
و بعد از فراغت از متون بعتبات مہاجر
نمودہ و در آنجا بتکمیل فقہ و اصول پرداختہ
پس از تکمیل تحصیلات خود بہ تبریز بازگشتہ
و از اجلہ علماء معاصرین آن دیار است
(احسن الودیعہ ج ۲ ص ۱۲۰، نقباء البشر
ج ۱ ص ۱۶۲) .

۱- انوار الاسمعیلیہ در اذکار :

تبریز، ۱۳۲۸ ق، سنکی .

۲- تبصرۃ الاصول علی حجیۃ الظن (عربی) :

جلد دوم، تبریز، ۱۳۴۸ ق، سنکی،
جیبی، ۸۴ ص .

۳- التکملة فی شرح التبصرة (عربی) :

ہلامہ رحلی، شرح، تبریز، ۱۳۳۷ ق، سنکی،

رحلی، بہ نفقہ قوام لشکر، ۶۲۸ ص .

تبریز، ۱۳۳۸ ق، سنکی، رحلی، ۴۳۴ +
۲۶۹ ص .

۴- رسالہ ترتیلیہ در تجوید:

تبریز، ۱۳۴۸ ق، سنکی، وزیری، چاپ

سوم، ۲۵ ص .

۵- رسالہ رضاعیہ :

تبریز، ۱۳۴۰ ق، سنکی، خشتی، ۶۴ ص .

۶- (الف) المنازعات والغرامات (عربی) :

۷- (ب) الضمان والغرامة (عربی) :

است که کمال الدین در محله جهانبارہ اصفهان در خانه شخصی خود مدفون بوده و اخیراً که خیابانی بنام وی احداث و مقبره بنام او ساختند استخوانهای او را باین مقبره نقل نمودند ، انتهى

۱- دیوان کلیات (شعر) :

بمبئی، ۱۳۰۷ ق ، سنگی ، وزیری ، ناشر
میرزا محمد علی شیرازی ، ۲۷۰ + ۴۰
+ ۳۵ ص .

بمبئی، سنگی، وزیری، باهتمام ملك الكتاب
شیرازی ، ۲۰۸ ص
لندن ، ۱۹۰۳ م ، رفعی، ۷۴ ص .

کمال الدین اسمعیل بن محمد یونس کمال هر وی :

( )

۱- هزار اسرار از مشاهیر حکمای سالفه در تدبیر تقویت باه :

بمبئی، ۱۳۱۰ ق ، سنگی، وزیری ، ۵۶ ص .

دکتر اسمعیل کوشان :

(- معاصر)

تحصیلات خود را در آلمان و اتریش و ترکیه
پایان رسانیده و مطالعات رشته فیلم برداری را
در نقاط مزبور انجام داده و در سال ۱۳۳۵

حاج شیخ اسمعیل کلباسی :

(- معاصر)

۱- زیارتگاه اهواز :

(شرح حال علی بن مرزیار) .

اهواز ، ۱۳۲۴ ش ، سربی، جیبی، ۴۳ ص .

کمال الدین اسمعیل بن محمد خلاق -

المعانی اصفهانی :

(مقتول ۶۳۵ ق)

در حیات پدرش بتحصیل علوم در مدارس اصفهان اشتغال داشته ولی بعلمت فوت پدر خود و کفالت خانواده و سختی معیشت از مدرسه خارج شده و در آن هنگام از بیادى حکمت و طب و ریاضی و مخصوصاً هندسه سهمی داشته و در فقه و اصول و تبحر در ادبیات عرب که پایه شاعری بوده زحمت بسیار کشیده است از نظر پیشه شاعری و تقرب با مرای معاصر خود از مذهب شافعی تبعیت نموده ولی بواسطه دخول در سلك تصوف از تعصب فوق العاده و خشکی او کاسته بود ، در دربار صاعديه منزلتی تمام پیدا کرده و سرمایه مهم بهمرسانیده و در قریه ابمان نیم فرسخی اصفهان مقداری علاقه ملکی بهمرسانید . ولی چندی نگذشت که باختلالات مزاجی مبتلا شده و ضعف باصره پیدا کرد .

کمال الدین طالب جاه و مقام و تعیین و مصاحبت با بزرگان و امر بود و بمسافرت و غربت تن در نمیداد . فقط در مدت عمر يك سفر بخوارزم نمود . بسال ۶۳۵ ق در حمله مغول باصفهان مقتول شد .

(مجله ارمنان) .

در تذکره القبور ص ۲۰۲ چاپ دوم مسطور

بسال ۱۳۲۱ ق در مشهد وفات یافته و در آنجا مدفون گردید . (المآثر والآثار ص ۲۲۴ ، فهرست رضویه ج ۲ ص ۳۵۰) .
 ۱- تسلیة العباد فی ترجمة مسکن الفواد :
 شیخ زین الدین شهید ثانی ، ترجمه ، مشهد ، ۱۳۲۱ ق ، سنگی ، رفعی ، ۱۵۰ ص .

آخوند ملا اسمعیل بن محمد علی محلاتی :
 (۱۲۶۹ ق - ۱۳۴۳ ق)

در طهران نزد والد خود تحصیل نموده و در حیات وی برای ادامه تحصیل به بروجرد مهاجرت کرده و در ۱۲۹۳ ق بعتبات مسافرت نموده و یکسالی در سامرا بتحصیل پرداخته و پس از آن به نجف رهسپار گردید و در آنجا مجاورت نمود و بدرس میرزا حبیب الله رشتی حاضر شده بعد در بحث و تدریس و تصنیف مستقل شده تا آنکه در ۱۳۱۳ ع سال ۱۳۴۳ ق در گذشت و در حجره اولی دست راست کسیکه از باب سلطانی از صحن نجف خارج میشود مدفون گردید (اعلام الشیعه ج ۱ ص ۱۶۳) .
 ۱- انوار العلم والمعرفة :

جلد اول در توحید و عدل ، نجف ، ۱۳۴۲ ق . سنگی ، رفعی ، ۱۶۵ ص .
 ۲- رساله در روشبه آلمانیه :
 . . . . .
 ۳- المثالی المربوطة فی وجوب المشروطة :
 بوشهر ، ۱۳۲۷ ق ، سربی ، رفعی ، ۵۹ ص .

میرزا اسمعیل مدهش طهرانی :
 ( )

در اوایل عمر علاقه بند بود و بعد در سبزه میدان طهران حجره بلور فروشی داشت وی

ش ، باست یران بازگشته (سالنامه کشور ایران سال نهم ص ۴۴۳) .
 ۱- امپراطوری ژاپن :

طهران ، ۱۳۱۷ ش ، سربی ، رفعی ، ۲۰۴ ص
 ۲- نگاهي باقتصاد ایران :
 جلد اول ، استانبول ، ۱۳۲۴ ش ، سربی ، رفعی ، ۱۴۰ ص .

محمد اسمعیل مهر علی گرگانی متخلص
 به لاغر :

(- معاصر)

۱- رباعیات :

جزء سوم طهران ، بی تاریخ ، سربی ، جیبی ، ۲۴ ص .
 ۲- غزلیات :
 جزء اول و دوم طهران ، ۱۳۲۱ ش ، سربی ، جیبی ، ۶۴ ص .
 جزء دوم طهران ۱۳۲۷ ش ، سربی ، جیبی ، ۳۲ ص ، در خاتمه عکس شاعر .

دکتر سید اسمعیل مجاهدی :

(- معاصر)

در مشهد مقیم است .

۱- جنک بین المللی :

موريس پالووك ، ترجمه ، ۲ جلد ، مشهد ، ۳ - ۱۳۰۴ ش ، سربی ، رفعی ، ۳۴۰ + ۳۱۰ ص ، ضمن جلد دوم عکس مترجم .

میرزا اسمعیل مجد الادباء و پیر السلطنه :

(- ۱۳۲۱ ق)

منشی باشی کل مملکت خراسان در ادبیات عربیات و کلیه مواد منشاءات و ترسالات مشهور است و از فن حساب و خط تحریر حظی خطیر یافته

اسمعیل بن حبیب اللہ مستوفی ہمدانی:

( )

۱- آثار الرضویہ :

(صورت موقوفات آستانہ رضویہ)

طهران ، ۱۳۱۷ ق ، سنگی ، خشتی ،
۳۶۴ ص .

شیخ اسمعیل معتمد واعظ خراسانی:

(- معاصر)

۱- خورشید تابان در نبوت قرآن :

طهران ، ۱۳۳۹ ش ، سربسی ، وزیری ،
۳۴۶ ص .

شریف اسمعیل موسوی:

( )

۱- رسالہ رضائیہ :

۲- رسالہ در احکام مواریث :

ایران ، بی تاریخ ، سنگی ، جیبی ، بی -
شمارہ صفحہ .

مهندس اسمعیل میردامادی:

(معاصر)

فارغ التحصیل دانشکدہ کشاورزی تحصیلی

۱۶ - ۱۳۱۷ ش .

۱- چگونه باید قلمستان خوب تهیه شود :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربسی ، رفعی ،

رابیانی حاصل شدہ بلطایف اشعار و بدایع

افکار بدون درس و تکرار . دورہ زندگانش

معاصر ناصرالدین شاہ قاجار . لباس فاخر

میپوشید و مشرب در اویش نعمت الہی داشت .

(زندگانی شمس العرفا ص ۱۴۲) .

۱- ارشاد السالکین (شعر) :

طهران ، ۱۲۹۰ ق ، سنگی ، خشتی ، ۲۴۰ ص

خواجہ ابو ابراہیم اسمعیل بن محمد

مستملی بخاری:

(- ۴۳۴ ق)

از فراریکہ سمانی از ماخذی قدیم تر از عهد

خود او و نزدیکتر بزمان مستملی نقل میکند

وی اہل فقہ و حدیث بودہ و در اصول فقہ

متماثل بمذہب متکلمین است . بنا بگفتہ

سمانی بسال ۴۳۴ ق در گذشت .

خواجہ رشید الدین وطواط میگوید امام

زاهد مستملی در فضل و سداد آیتی بود و در

فقل و رشاد غایتی . این شخص غیر از اسمعیل زاهد

متوفی ۴۰۲ ق کہ بعنوان استاد ابن سینا نام

برده شدہ میباشد .

(مجلہ یغما سال ۲ شماره ۹) .

۱- شرح و ترجمہ التعریف لمذہب التصوف :

ابوبکر محمد بن ابی اسحاق ابراہیم کلاباذی

بخارائی ، متن و ترجمہ ممزوج ،

۴ جلد ، لکھنؤ ، ۲۸ - ۱۳۳۰ ق ، سنگی ،

رحلی ، ۲۲۴ + ۲۰۸ : ۱۷۲ : ۲۰۲ ص

اسمعیل مرتضوی ہرازجالی:

(- معاصر)

۱- زندانی ہزہرود :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربسی ، رفعی ، ۱۴۶ ص .

چند سال در گنجه اقامت نمود و بتدریس ادبیات فارسی پرداخته بعد از تاهل در گنجه بایران مراجعت نمود و داخل وزارت فرهنگ گردید .

بسال ۱۳۲۲ ق کود کستانی تأسیس نمود و چندسالی دایر بود . وی طبع شعر داشته اشعاری هم سروده است . در ۲۹ آذر ۱۳۱۰ ش در تهران در گذشت و در امامزاده حمزه مدفون گردید .

(سالنامه پارس سال ۱۳۱۲ ش)

۱- نصایح الاطفال :

طهران ، سنگی .

اسماعیل نشاط :

(- معاصر)

۱- زمامداران انگلستان :

ارنست کلام ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۲

۵ ، سری ، رفعی ، خاور ، ۱۰۱ ص .

۲- ملت ذات شاهانه را حافظ مشروطیت ایران میداند :

طهران ، سری ، رفعی ، ۲۸ ص .

دکتر اسماعیل نوذری :

(- معاصر)

دکتر ازفا کولته طبی پاریس .

۱- اصول معالجه سفلیس و طریق جلوگیری از سرایت آن :

طهران ، ۱۳۱۰ ش ، سری ، رفعی ،

۳۵ ص .

اسماعیل نوری زاده بوشهری :

(- معاصر)

۳۱ ص .

۲- کاشت درختان تبریزی و سپیدار :

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، سری ، وزیر ،

۳۵ ص .

۳- کشت گیاه حشره کش پیرتر :

طهران ، نشریه ۶۴ دانشگاه ، ۱۳۲۸ ش ،

سری ، وزیر ، ۷۵ ص .

۴- گیاه شناسی جنگل :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سری ، وزیر ،

۱۸۸ ص .

اسماعیل میلانی :

(- معاصر)

۱- معالجه ورم عفونی رحم گاو بوسیله ابلت

اورومایسین :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، نشریه دانشکده

دامپزشکی ، سری ، رفعی ، ۳۴ ص .

ناصر الممالک اسماعیل بن حاج محمد حسین

ناصر بروجردی :

(۱۲۴۸ ش - ۱۳۱۰ ش)

در بروجرد متولد شده در شانزده سالگی باتفاق پدر خود بمکه مشرف شده پس از آن

طهران ، ۱۳۱۵ ق و ۱۳۲۹ ق ، سنگی ،
دره‌امش مشاعر .

۴- **تتمة شرح عرشیه (عربی) :**

طهران ، ۱۳۱۹ ق سنگی ، رقعی ، ۱۲۰
ص ، دره‌امش اسرار آیات .

اسماعیل والی زاده :

(- معاصر)

۱- **راهنمای معلم :**

بمشارکت زهرا دیده بان و محمود ابوالضیاء ،
طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربسی ، وزیری ،
۲۹۶ ص .

اسماعیل بن ابراهیم یگانی متخلص به عامی :

(۱۲۶۶ ش - معاصر)

رئیس دادگناه عالی انتظامی قضاوت وزارت
دادگستری

۱- **خرده فرهنگ یالغت منظوم :**

(فارسی و فرانسه)

طهران ، ۱۳۱۸ ش ، سربسی ، جیبی ، باهتمام
بهمن شیدانی ، ۸۲ ص .

۲- **سرآغاز (شعر) :**

استانبول ، ۱۳۳۰ ق ، سربسی ، رقعی ، ۲۲ ص .

۱- **اسرار نهضت جنوب :**

طهران ، ۱۳۲۷ ش ، سربسی ، رقعی ،
۱۲۴ ص .

طهران ، معرفت ، سربسی ، رقعی ، ۱۹۶ ص .

۲- **ایران کنونی و خلیج فارس :**

طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سربسی ، رقعی ،
۲۱۵ ص .

۳- **فلات قاره و جزایر خلیج فارس :**

(اسرار سیاسی نفت ایران)

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سربسی ، رقعی ،
۱۶۳ ص .

۴- **نظری بایران و خلیج فارس :**

طهران ، بی تاریخ ، سربسی ، رقعی ، ۱۲۸ ص .

آخوند ملا اسماعیل بن سمیع اصفهانی

معروف به واحدالعین :

(- ۱۲۷۷ ق)

از افاضل فلاسفه عصر خود و از شاگردان

ملاعلی نوری بوده بسال ۱۲۷۷ ق در-
گذشت .

(کرام البررة ص ۱۴۰)

۱- **الحاشیه علی شوارق الالهام فی تجرید**

الکلام (عربی) :

تجرید از خواجه نصیر الدین طوسی ،
شوارق از ملا صدرا ، طهران ، ۱۲۷۷ ق ،
سنگی ، وزیری ، خط محمد علی طهرانی ،
بی شماره صفحه .

۲- **حاشیه مشاعر (عربی) :**

۳- **شرح عرشیه (عربی) :**

ملا صدرا شیرازی ، طهران ، بی تاریخ ،
سنگی ، رقعی ، چاپ شیخ احمد شیرازی ،
۳۱۰ ص ، دره‌امش مشاعر .

اسماعیل پاشا بن محمد امین بابائی بغدادی:

(- معاصر)

- ۱- ایضاح المکنون فی الذیل علی کشف
الظنون عن اسامی الکتب و الفنون (عربی):
۲ جلد ، ۶۴ - ۱۳۶۶ ق ، سربی ، رحلی ،
۶۲۲ + ۷۳۲ ص .
- ۲- هدیه العارفین اسماء المؤلفین و آثار-
المصنفین (عربی):

۲ جلد ، استانبول ، ۵۵ - ۱۹۵۱ م ، سربی ،
رحلی ، ۸۴۲ + ۱۶۴ + ۵۷۴ + ۱۰۲ ص .

- دکتر اسماعیل بیگی (رجوع شود به) غیاء
الدین .
- اسماعیلی (رجوع شود به) اسماعیل .
- اسمعیلی (رجوع شود به) کاظم .
- اسیر (رجوع شود به) جلال .
- اسیر لکم نوی (رجوع شود به) میر مظفر علی .
- اسیری لاهیجی (رجوع شود به) شیخ محمد بن یحیی .
- اشتبینی قراچه داغی (رجوع شود به) ابوالقاسم .
- اشتری (رجوع شود به) احمد .
- اشتری (رجوع شود به) اسدالله .

اشتری (رجوع شود به) بهاء الدین .

اشتری (رجوع شود به) علی .

اشتهاردی (رجوع شود به) شیخ علی پناه .

اشجاری (رجوع شود به) علی اصغر .

اشراق اصفهانی : میر محمد باقر میرداماد .

اشراق خاوری (رجوع شود به) عبدالحمید .

اشراقی (رجوع شود به) محمد تقی بن محمد .

والاحضرت اشرف پهلوی:

(- معاصر)

۱- فن پرستاری :

کیل هلن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ،

سربی ، وزیری ، ابن سینا ، ۴۳۹ ص .

۲- مادر و بچه :

دکتر بنجامین اسپاک ، ۲ جلد طهران ،

۳۵ - ۱۳۳۴ ش ، سربی ، رفعی ، ابن سینا ،

۳۰۸ + ۲۲۹ ص .

۳- نخستین سال زندگی کودک :

بنجامین اسپاک ، طهران ، ۱۳۳۸ ش ،

سربی ، رفعی ، ۱۷۹ ص .

محمد اشرف خان بن نواب دوندی خان:

( )

۱- اشرف نامه :

(تاریخ)

هند ، ۱۲۷۱ ق ، سنگی ، وزیری ،

۲۳۱ ص .

کول ، ۱۸۵۴ م ، سنگی ، وزیری ،

۲۳۱ ص .

اشرف (رجوع شود به) شاه محمد حسن ابن

محمد زمان .

ملا محمد اشرف بن حیدر علی جبل عاملی:

(۱۱۳۵ ق)

از معارف علماء و فضلاء بوده پس از مراجعت از مشهد مقدس در اصفهان سکونت اختیار نموده . بسال ۱۱۳۵ ق در گذشت و در قریه ورنو سفادران از فرای سده ماربین مدفون گردید .

(رجال اصفهان چاپ دوم ص ۲۰۰ و ص ۲۵۹)

۱- عروة المتقین :

(شرح آیه الکرسی)

اصفهان ، ۱۳۶۸ ق ، سربی ، رفعی ، مطبوعاتی

فروزان ، ۸۴ ص .

سید محمد اشرف بن عبدالحسین بن نظام -

الدین احمد حسینی علوی عاملی اصفهانی:

(۱۱۳۳ ق)

عالم ، فاضل ، متبع ، متبحر ، بصیر ،

شاگرد ملا محمد باقر مجلسی نواده میر محمد

باقر داماد .

(فوائد الرضویه ص ۳۹۷)

بگفته صاحب تذکره خزین بسال ۱۱۳۳

قدر گذشته است .

سایر ماخذ : روضات الجنات ص ۶۲۵ ،

ریحانة الادب ج ۲ ص ۴۳۴ ، شمع انجمن

ص ۶۲ .

۱- فضائل السادات :

طهران ، ۱۳۱۳ ق ، سنگی ، وزیري ،

خط محمد حسن کلپایگانی ، ۴۸۹ ص .

طهران ، ۱۳۱۴ ق ، سنگی ، وزیري ،

خط محمد دلی کلپایگانی ، ۴۸۳ ص .

محمد اشرف بن شمس الدین محمد:

( )

از اطباء زمان شاه سلیمان صفوی بوده است .

۱- تقویم الابدان فی تدبیر الابدان :

(مجدول)

یحیی بن جزله بغدادی متوفی ۴۹۳ ق ، ترجمه

طهران ، ۱۲۷۵ ق ، سنگی ، خشتی ،

۹۶ برگ .

طهران ، ۱۲۸۵ ق ، سنگی ، خشتی ،

۸۸ ص .

طهران ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی ، خشتی ،

۹۶ ص .

سید اشرف الدین محسن بن احمد قزوینی

حسینی متخصص باساعی معروف به

نسیم شمال :

(۱۲۸۸ ق - حدود ۱۳۴۲ ق)

در رشت متولد شده و مقدمات را در قزوین

تحصیل کرده . در حدود ۱۳۰۰ ق جهت

تکمیل تحصیلات بنجرت رفته و بتجدیل رفته

و اصول پرداخته بعد از پنج سال به رشت

مراجعت نمود و از شغل کتابت امرار معاش

مینمود و در ضمن روزنامه نسیم شمال را

انتشار میداد . بعد از استقرار مشروطیت

بمعیت فتح الله خان سپهدار بطهران آمده

و روزنامه خود را مرتباً منتشر میساخت .

در سنه ۱۳۴۵ ق بمرض جنون مبتلا و پس از

اشرف الدین غزنوی (رجوع شود بہ) سید حسن
ابن ناصر.

اشرف الدین احمد خان:

( )

۱- چارویوار:

کلکتہ ، ۱۸۹۴ م، سنگی ، رقعی ، ۹ +
۳۶ ص.

اشرف علی تھانوی:

( )

۱- (الف) تجوید القرآن (عربی):

۲- (ب) تعلیم الوقف یادگار حق القرآن
(عربی):

ہند.

۳- تنشيط الطبع فی اجزاء السبع (عربی):

ہند.

مولوی اشرف علی:

( )

۱- زیر و بم:

اللہ آباد، ۱۳۱۷ ق، سنگی، وزیری، ۴۰ +
۶۲ ص.

محمد اشرف علی:

( )

کلید مشنوی:

دفتر اول ، کانپور ، ۱۳۲۱ ق ، سنگی،
۳۲۸ ص.

چهار حصہ اول از دفتر دوم، کانپور، ۱۳۳۲
ق، سنگی، ۱۹۲ + ۱۳۶ + ۲۲۸ +
۲۰۰ ص.

اشرف علی گلشن آبادی (رجوع شود بہ) سید

چند ماہ معالجہ مختصر بہبودی حاصل کرد.

در حدود سال ۱۳۴۲ ق در گذشت .

(سخنوران ایران در عصر حاضر ص ۱۴۶ ،

مجله یادگار سال سوم شماره ۷/۶/۳)

۱- ارفع نامہ (شعر):

(تقریظ بر مشنوی طول عمر)

طهران ، ۱۳۱۲ ش ، سربی ، ۵۶ ص .

طهران ، ۱۳۱۵ ش ، سربی ، رقعی ،

۱۹۵ ص .

۲- باغ و بہشت (شعر):

طهران ، ۱۳۳۸ ق ، سربی ، رقعی ،

۳۱۸ ص .

۳- بافتخار ۱۷ دیمہ (شعر)

جلد دوم ، طهران ، ۱۳۱۵ ش ، سربی ،

رقعی ، ۱۱۴ ص .

۴- بشارت ظہور (شعر):

طهران ، سربی.

۵- عزیز و غزال (شعر)

طهران ، ۱۳۳۳ ق ، سربی ، جیبی ،

۵۶ ص .

طهران ، ۱۳۰۹ ش ، سربی ، رقعی ،

۶۲ ص .

۶- نسیم شمال :

(دیوان شعر)

۲ جلد ، بمبئی ، ۱۳۰۹-۳۰۸ ش . سربی ،

رقعی ، چاپ سوم ، ۳۰۴ + ۳۲۰ ص .

طهران ، ۱۳۳۸ ق ، سربی ، رقعی ،

۲۷۶ ص .

۷- نہضت بانوان (شعر):

۲ جلد ، طهران ، ۱۴ - ۱۳۱۵ ش ، سربی ،

رقعی ، ۵۶ + ۱۱۴ ص .

حکیم اصغر حسین:

( )

۱- تریاق اکبر:

ہند، ۱۲۷۲ ق.

۲- رسالہ جنین:

ہند، ۱۲۸۳ ق.

۳- رسالہ سؤال و جواب طبیہ:

ہند، ۱۲۶۰ ق.

۴- رسالہ ماہیال:

ہند، ۱۲۶۰ ق.

۵- رسالہ ہیضہ:

ہند، ۱۲۶۸ ق.

۶- قوانین الشفا ئید بعلاج حمی الوبائیہ:

ہند، سنگی.

۷- معادن الرضا، شرح ۵ ہفت بند کاشفی:

لکھنؤ، بی تاریخ، سنگی، رقمی، ۱۹۲ ص.

۸- منتخب البیان فی تحقیق البحران:

لکھنؤ، ۱۲۶۳ ق، سنگی، وزیری، ۱۶ ص.

اصغر عرب شیرازی متخلص بخورد:

(۱۳۰۰ ش - معاصر)

مدیر روزنامہ مرد بازار و از شعرا و

نویسندگان شیراز است.

وی از اوان کودکی شعر میسروده و بہ-

عبدالفتاح.

اشرف الکتاب (رجوع شود بہ) سید محمد ابن
محمد صادق.

اشرف الواعظین (رجوع شود بہ) سید حسن ابن
محمد.

اشرفی (رجوع شود بہ) عبد اللہ.

حاجی اشرفی (رجوع شود بہ) حاج ملا محمد ابن
محمد مہدی.

اشعری (رجوع شود بہ) جمال الدین قمی.

اشکذری (رجوع شود بہ) سید حسن یزدی

اشکوری (رجوع شود بہ) سید ابوالقاسم ابن
معصوم.

اشکوری (رجوع شود بہ) حسن.

اشکوری (رجوع شود بہ) شیخ محمد.

اشکوری (رجوع شود بہ) محمد بن علی
قطب الدین.

اشکوری (رجوع شود بہ) سید ہادی بن حسین
نجفی.

اشکوری (رجوع شود بہ) ہاشم محمد ابن
محمد علی.

اشنوی (رجوع شود بہ) محمود دھدار.

اصطہباناتی (رجوع شود بہ) سید ابراہیم
مشہور بمیرزا آقا.

اصطہباناتی (رجوع شود بہ) ابوالحسن.

اصطہباناتی (رجوع شود بہ) علی.

اصطہباناتی (رجوع شود بہ) ہادی.

اصغر زادہ (رجوع شود بہ) فائق.

حکیم محمد اصغر بن حاج میر مقیم:

( )

۱- مجربات اکملی در طب:

لکھنؤ، ۱۲۸۵ ق، سنگی.

اصفہانی (رجوع شوبہ) آخوند ملا اسمعیل
ابن سمیع.

اصفہانی (رجوع شوبہ) میرزا حبیب.

اصفہانی (رجوع شوبہ) حبیب اللہ ابن
حسینعلی.

اصفہانی (رجوع شوبہ) میرزا حسن.

اصفہانی (رجوع شوبہ) سیدعلی ابن
حسین.

اصفہانی (رجوع شوبہ) شیخ محمد

اصفہانی (رجوع شوبہ) شیخ محمد باقر ابن
محمد تقی.

اصفہانی (رجوع شوبہ) شیخ محمد جواد ابن
ابوالقاسم.

اصفہانی (رجوع شوبہ) شیخ محمد حسین
ابن عبدالرحیم.

اصفہانی (رجوع شوبہ) شیخ محمد حسین
ابن محمد حسن.

اصفہانی (رجوع شوبہ) شیخ محمد حسین
ابن محمد باقر.

اصفہانی (رجوع شوبہ) شیخ محمد رضا ابن
محمد تقی.

اصفہانی (رجوع شوبہ) ابوالمجد شیخ محمد
رضا بن محمد حسین.

اصفہانی (رجوع شوبہ) شیخ محمد صالح ابن
زین العابدین.

اصفہانی (رجوع شوبہ) شیخ محمد علی ابن
محمد باقر.

اصفہانی (رجوع شوبہ) مهدی محمد ابن
محمد باقر.

اصفہانی (رجوع شوبہ) شیخ مهدی بن محمد
علی.

اصفہانی (رجوع شوبہ) حاج محمد هاشم،
اصفیا (رجوع شوبہ) سلیم.

کارهای آزاد اشتغال دارد. اکنون نماینده
شرکت مسافربری اتوتاج است.

(دانشمندان و سخنسرایان فارس ج ۲ ص
۴۲۶)

۱- زلزله:

طهران، بی تاریخ، سری، جیبی ۹۰ ص.

اصغرعلی:

( )

۱- جواهر فرید:

لاهور، ۱۳۰۱ ق، سنگی، رفعی، ۴ +
۳۹۹ ص.

اصغرعلی روحی:

( )

۱- دبیر عجم (دستور زبان):

لاهور، ۱۹۳۶ م، چاپ دوم، ۴۷ ص.

اصغر میرزا فرمانفرمایی:

(- معاصر)

از اعضاء قدیمی وزارت دارائی بوده
بعدها ببنک ملی انتقال یافت چند سال است
بازنشسته شده است.

۱- اسلحه پنهانی:

طهران، ۱۳۲۱ ش، سری، ۷۷ ص.

طهران، ۱۳۲۹ ش، سری، ۷۷ ص.

۲- خاکستر گرم:

هانری بر دو، ترجمه، طهران، سری، رفعی،
۲۵۴ ص.

اصفہانی (رجوع شوبہ) ابراهیم بن عیسی
اصفہانی (رجوع شوبہ) حاج سید ابوالحسن
ابن محمد.

اصفہانی (رجوع شوبہ) حاج سید اسدالله
ابن محمد باقر.

اعتصامی (رجوع شوبه) نصرالله .
اعتصامی (رجوع شوبه) یوسف .
اعتضاد الاطباء (رجوع شوبه) حاج میرزا
عبدالباقی .

اعتضاد زاده (رجوع شوبه) حسن .
اعتضاد السلطنه (رجوع شوبه) علیقلی .
اعتضاد مظفری (رجوع شوبه) اکبر .
اعتضاد الممالک (رجوع شوبه) کاظم .
اعتضادی (رجوع شوبه) ملکه .
اعتماد (رجوع شوبه) سید مهدی .
دکتر اعتماد الاطباء (رجوع شوبه) حاج
میرزا حسین .
اعتماد برومند (رجوع شوبه) مرتضی .

اعتماد پریشان :

(- معاصر)

۱- نغمه های پریشان (شعر) :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربى ، رفعى ، ۴۸ ص .
اعتماد التوايه (رجوع شوبه) عنایت دست
غیب روحی .
اعتماد الحکما (رجوع شوبه) شیخ علی .
اعتمادزاده (رجوع شوبه) م . اعتمادزاده .
اعتماد السلطنه (رجوع شوبه) محمد باقر .
اعتماد السلطنه (رجوع شوبه) محمد حسن
ابن علی .
اعتماد الفقرا (رجوع شوبه) هادی بیدل .
اعتماد القراء (رجوع شوبه) حاج میرزا
عباسقلی .
اعتمادی (رجوع شوبه) تقی .
اعتمادی (رجوع شوبه) محمد ناشانی .
اعتمادی (رجوع شوبه) شیخ مصطفی
خواجوی .
دکتر اعتمادیان (رجوع شوبه) محمود .

اصفیا (رجوع شوبه) منیر .
اصولی (رجوع شوبه) شیخ محمود ابن
محمد .
اصیل الدین (رجوع شوبه) سید عبدالله
دشتکی هروی .

اضحی (رجوع شوبه) اسمعیل .
اطعمه (رجوع شوبه) ابواسحق شیرازی .

ابوالمعالی اطهر بن شیخ محمد حسن مبار کپوری :

(- معاصر)

مدیر مجله البلاغ در شهر بمبئی
۱- رجال السنند و الهندالی القرن السابع
(عربی) :

بمبئی ، ۱۳۷۷ ق ، سربى ، وزیرى ، ۳۲۸ ص

اعتدالی (رجوع شوبه) راعتدالی .
اعتصام (رجوع شوبه) شیخ محمد علی .
اعتصام (رجوع شوبه) منصور .
اعتصام دفتر (رجوع شوبه) یوسف ابن
ابراهیم .

اعتصام الدین بن تاج الدین تاجپوری :

( )

۱- شکر فنامه ولایت :

لندن ، ۱۸۲۷ م ، سربى ، وزیرى ، ۱۹۷
+ ۲۲۱ ص .

اعتصامزاده (رجوع شوبه) ابوالقاسم .
اعتصام الملك (رجوع شوبه) یوسف ابن
ابراهیم .
اعتصامی (رجوع شوبه) پروین .
اعتصامی (رجوع شوبه) دکتر سعید .
اعتصامی (رجوع شوبه) شیخ عبدالحسین
برازجانى .

اعتمادیہ (رجوع شود بہ) محمد .

سید اعجاز حسین بن محمد قلی نیشابوری
کنتوری:

(۱۲۴۰-۱۲۸۶ ق)

سال ۱۲۴۰ ق در میرتہہ متولد شدہ و در نزد
پدر خود بتحصیل اشتغال داشته بعد از فوت
والد خود کتب زیادی گرد آورده در سنہ
۱۲۸۶ ق در ہند در گذشتہ است .

۱- کشف الحجب والاسرار فی اسماء الکتب
والاسفار (عربی):

(فہرست کتب)

کلکتہ ، ۱۳۳۰ ق ، سربی ، وزیری ، ۶۰۷
+ ۱۱۲ ص .

۲- مرقع کربلا :

امروہہ ، ۱۹۰۴ م ، سنگی ، وزیری ،
۱۲۴ ص .

۳- مفاتیح المطالب فی خلافتہ علی ابن
ابی طالب :

جلداول ، ہند ، بی تاریخ ، سنگی ، وزیری ،
۵۶۴ ص .

امروہہ ، ۱۳۱۹ ق ، سنگی ، وزیری .

اعدادی (رجوع شود بہ) شیخ محمد رضا .
اسم (رجوع شود بہ) عبدالحسن بن محمد
علی .

اسم (رجوع شود بہ) محمد حسین ابن
محمد علی .

اسم (رجوع شود بہ) محمد علی .

حکیم محمد اعظم بن اعظم خان مصطفی

آبادی ناظم جہان:

( )

از اطبا بودہ است .

۱- دستور العلاج موسوم با کسیر اعظم:

۴ جلد، لکھنؤ، ۱۸۸۴ م، سنگی، ۵۳۸ +
۵۶۹ - ۷۷۴ ص .

۴ جلد، کانپور، ۱۲۹۸ ق، سنگی، ۷۲۰ ص .

۲- رکن اعظم:

ہند، ۱۲۹۸ ق .

۳- رموز اعظم:

جلداول، دہلی، ۱۳۰۱ ق، سنگی، رحلی،
۵۳۸ ص .

۲ جلد، لکھنؤ، ۱۳۲۱ ق، سنگی .

دہلی، ۱۳۲۰ ق، سنگی، وزیری، ۴۱۰ +
۴۶۲ ص .

۴- قرابادین اعظم:

ہند، ۱۳۰۲ ق، و ۱۳۱۰ ق .

۵- محیط اعظم:

۴ جلد، ہند، ۱۳۲۱ ق .

۶- نیر اعظم:

کانپور، ۱۲۹۸ ق، سنگی، وزیری، ۸۸ ص .

مولوی سید اعظم الدین معروف بمولوی

بخاری:

( )

۱- فرائض اعظمیہ در فقہ حنفی:

ہند، سنگی، ۱۲۸۱ ق .

شاهزادہ محمد اعظم الدین متخلص بسطان:

( )

۱- دیوان شعر:

ہند، سنگی .

سید اعظم علی قادری پهلواروی:

( )

۱- معیار المذاهب:

کانپور، ۱۲۹۲ ق، سنگی، وزیری، ۱۶ +

۱۶۲ + ۴ + ۲ ص.

اعظمی (رجوع شود به) غلام جیلانی.
اعظمی زنگنه (رجوع شود به) دکتر -
عبداحمید.

اعلامی (رجوع شود به) ابوالقاسم.
دکتر اعلام (رجوع شود به) جمشید.

اعلم (رجوع شود به) علی اکبر.
اعلم - (رجوع شود به) مصطفی.

دکتر اعلام الدوله (رجوع شود به) خلیل
تقی.

اعلمی (رجوع شود به) علی.

اعلمی (رجوع شود به) شیخ محمد حسین
مهرجانی.

افتخار کرمانی (رجوع شود به) احمد.

افتخار (رجوع شود به) عزیزالله.

افتخار الاطباء (رجوع شود به) علینقی.

افتخار صهباء (رجوع شود به) مصطفی بن محمد -
حسن.

افتخار العلماء (رجوع شود به) مصطفی ابن
محمد حسن.

افتخار نظام (رجوع شود به) حسینعلی رزم -
آرا.

افتخاری (رجوع شود به) شیخ یوسف علی -
مقانی.

افخمی (رجوع شود به) جهانگیر.

افخمی (رجوع شود به) منصور.

سرهنگ افخمی:

(- معاصر)

۱- آموزش رزمی واحدهای کوچک:

طهران، ۱۹۴۵ م، سربی، خشتی، ۱۲۴ ص.

افرا (رجوع شود به) محمد.

افراشته (رجوع شود به) محمدعلی.

افروز:

(- معاصر)

۱- گنج گمشده:

کانن دوویل، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳ ش،
سربی، جیبی، ۱۹۴ ص.

س. افسانه:

(- معاصر)

۱- آرسن لوپن و دختر ژرف بالسامو:

موریس ابلان، طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی،
رقعی، افلاطون، ۱۶۸ ص.

۲- دختر دزدان نیویورک:

مایک هامر، ترجمه طهران، ۱۳۳۴ ش،
سربی، رقی، مطبوعات افلاطون، ۱۱۷ ص.

۳- زن سیاه پوش:

جیمس فرانک، ترجمه طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی،
رقعی، افلاطون، ۹۵ ص.

۴- لکه ننگ:

گری هری، ترجمه طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رقی،
افلاطون، ۲۶۲ ص.

افسر (رجوع شود به) سرهنگ پرویز.

افسر (رجوع شود به) جواد خوانساری.

افسر (رجوع شود به) محمد هاشم میرزا.

دکتر افشار (رجوع شود به) جلال.

افشار (رجوع شود به) امیر اصلان.

افشار (رجوع شود به) ایرج.

دکتر افشار (رجوع شود به) حسن.

افشار (رجوع شود به) صادقی بیک.

افشار (رجوع شود به) ملا طرزی.

افشار (رجوع شود به) طغرل.

افشار (رجوع شود به) سرتیپ غلامعلی.

افشار (رجوع شود به) حاج میرزا محمد.

نزدیک بیسند و بیست سال پیش در غزنین از
شهرهای افغانستان متولد شده و مدتی در نجف
مشغول تحصیل بوده و در بیست و شش سالگی
بمشهد مقدس مهاجرت نموده و در روز
عاشورا سنه ۱۳۷۷ ق بمشهد در گذشت .
(روزنامه یومیه خراسان شماره ۲۳۴۵)
۱- رساله فی اصول الدین و بعضی مسائل
الارث:

مشهد ، ۱۳۴۷ ق ، سنگی ، رقمی ، مجدول
۳۰ ص .

مشهد ، ۱۳۴۹ ق ، چاپ دوم ، سنگی ،
رقمی ، حاج شیخ حسن بن محمد ابراهیم
نجف آبادی ، ۱۶ ص .

۲- رساله فی بدو خلقت :

مشهد ، ۱۳۵۳ ق ، سنگی ، رقمی ، ۳۰ ص .

محمد افضل بن محمد معصوم متصلض
بسرخوش :

۵ (۱۰۵۰ - ۱۱۲۶ ق)

از علماء و اولیاء نفع بیندیه بوده و تاده سال
استفاده فیوض باطن از پیر خود کرد .
تا دوازده سال از شیخ عبدالاحد خلیفه شیخ
احمد سعید شرف ولایت حاصل نمود و سفری
حجاز نمود در مراجعت بتدریس و تلقین
ارادتمندان مشغول شد . گویند آنچه وجوه
بمعنوان هدایا با او میرسید کتب هرفن خریده
وقف میکرد . بسال ۱۱۴۶ ق در گذشت .
(خزینة الاصفیاء ج ۱ ص ۶۶۴) .

در مجله دانش سال اول شماره ۵ تاریخ تولد
وی ۱۰۵۰ ق و سال وفاتش ۱۱۲۶ ق در شهر
دهلی ضبط شده است . سایر ماخذ : تذکره
حسینی ۱۵۸ تذکره نصر آبادی ص ۴۵۰ :

افشار (رجوع شود به) حاج میرزا محمد حسین
طیب .

ر کتر افشار (رجوع شود به) محمود .

افشار (رجوع شود به) مهدی .

افشار بکشاو (رجوع شود به) رضا .

د کتر افشار :

(- معاصر)

۱- دفاع بدن و مقابل مرض :

و میبورلی جان می فیلد ، جویانک دست ،
بیهامپ ترجمه

طهران ، کانون معرفت ، سری ، رقمی ، ۵۰ ص

افشاری (رجوع شود به) حسن .

افشین (رجوع شود به) کاظم .

افصح (رجوع شود به) کمالی سبزواری .

افضل (رجوع شود به) شیخ محمد رضا اخباری .

افضل (رجوع شود به) منوچهر .

حاج سید محمد افضل موسوی غزینی
کابلی :

(- ۱۳۷۷ ق)

۱- غزلیات:

بمبئی، ۱۳۳۵ ق، سنکی، رقمی، ۴۴ +
۳۴ ص.

۲- کلمات الشعراء:

(تذکرہ شعراي معاصر جہانگیر کور کانی).
لاہور، ۱۹۴۶ م، سنکی، رقمی، بتصحیح
صادق علی دلاوری، ۱۳۲ ص.

۳- دیوان سرخوش:

بمبئی، ۱۹۱۷ م، سنکی، رقمی، ۲۹ +
۲۷ + ۵۳ ص.

افضل الدین (رجوع شود بہ) ابراہیم بن علی
خاقانی.

افضل الدین (رجوع شود بہ) ابوبکر ازرقی.
افضل الدین (رجوع شود بہ) احمد بن ابی حامد
کرمانی.

افضل الدین (رجوع شود بہ) بابا افضل محمد
مرقی کاشانی.

افضل الدین (رجوع شود بہ) محمد تر کہ.

افضل الدین الموتی:

( )

۱- رسالہ آیات الصنعة (عربی):

مصر، ۱۳۳۵ ق، سری، رقمی، ۲۰۸ ص،
ضمن جامع البدایع.

افضل علی معروف بہ فجو خان:

( )

۱- (الف) شرح منابزار:

۲- (ب) شرح پنج رقعات:

ہند، ۱۳۱۲ ق، سنکی، رقمی، ۱۹۶ ص.

حکیم سید افضل علی صاحب رضوی فیض
آبادی ابن حکیم سید اکبر علی فیض آبادی
مخاطب بشفاء الدولہ:

( )

۱- جامع الشفائية:

ہند، ۱۳۰۳ ق، سنکی.

۲- جنة الواقية لسهام امراض الوبائية:

لکھنؤ، ۱۸۹۴ م، سنکی، وزیر، ۵۳ ص.

لکھنؤ، ۱۸۷۷ م، سنکی، وزیر، ۵۳ ص.

۳- دافع المنية و نافع البرية في احكام التغذية

لاصحاب التخممة و الهیضة، الشهاب الثاقب
والسهم الصائب لطر والعنيد الخائب:

لکھنؤ، بی تاریخ، سنکی، وزیر، ۹۹ ص.

۴- رسالہ تدابیر معالجتہ ہیضہ:

لکھنؤ، سنکی، رقمی، ۵۲ ص.

کانپور، ۱۹۱۳ م، سنکی، رقمی، ۵۲ ص.

۵- مختصر المیزان در منطق:

ہند، ۱۲۹۶ ق، سنکی.

کانپور، ۱۲۹۱ ق، سنکی، وزیر، ۲۲ ص.

افضل الفضلاء (رجوع شود بہ) مولوی غلام-

نبی اللہ.

افضلی (رجوع شود بہ) یوسف.

دکتر افضلی پور (رجوع شود بہ) علی.

افغانی (رجوع شود بہ) سید جمال الدین.

افکاری (رجوع شود بہ) جہانگیر.

افلاطون حکیم:

۳۴۷

(قبل از میلاد - ۳۴۸)

شاگرد سقراط و استاد ارسطو تالیس
بودہ . در چہار صد و سی سال قبل از میلاد
مسیحی در جزیرہ (اکنہ) از توابع یونان
بدنیا آمدہ در او ان جوانی بفن شعروادبیات
مایل بود در بیست سالگی ملازمت خدمت
سقراط را اختیار نمود پس از قتل وی بسیاحت
پرداخت و حکمت فیثاغورس را فرا گرفته

- فروغی.
- (۴) ربه کار: دافنه دوموریه، ترجمه حسن شهباز.
- (۵) دکتر ژایگو: بوریس پاسترناک.
- (۶) پر: ماتیسن.
- (۷) نامه یکزن ناشناس: استفن زوایک.
- (۸) هاملت: ویلیام شکسپیر، ترجمه مسعود فرزاد و علی اصغر حکمت و محمد زرنکار.
- (۹) سالامبو: گوستاو فلوبر.
- (۱۰) زنگها برای که بصدادر میاید: ارنست-همینگو.
- (۱۱) کاپه عموتم: خانم هریت بیچراستو.
- (۱۲) سه تفنگدار: ترجمه الکساندر دو ما.
- (۱۳) بینوایان: ویکتور هوگو.
- (۱۴) اتوبوس شب: ساموئل هایکنیز آدامز، ترجمه شاهپور بهروزی.
- (۱۵) لایم لایت: ترجمه رضاسید حسینی.
- (۱۶) اتللو: ویلیام شکسپیر.
- (۱۷) بخاطر عشق، خانم واندا واسیلوسکایا.
- (۱۸) عشق زندگی: جک لندن.
- (۱۹) زندانی زندان: آنتونی هوب.
- (۲۰) بلندیهای بادگیر: امیلی برونته.
- طهران، ۱۳۳۹ ش، سربی، رفعی، عطائی، ۲۴۷ ص.
- ۵- چراگاههای آسمان:
- جان اشتاین، ترجمه طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رفعی، کتابفروشی افلاطون، ۲۰۶ ص.
- ۶- راهنمای دایرکت متد:
- جلد اول، طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، جیبی، ۸۰ ص.
- ۷- زندانی زندان:
- آنتونی هوب، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش،

در شهر (آتن) بتدریس مشغول شد بسال ۳۴۷ با ۳۴۸ قبل از میلاد در گذشت.

از حکمای یونان سه نفر باین نام بوده اند:

۱- افلاطون طبیب که هزار و چهارصد و بیست سال قبل از بقراط میزیسته است. ۲- افلاطون صاحب کتاب الکی ۳- افلاطون حکیم صاحب شرح حال بالا.

(مطرح الانظار ص ۲۰۹)

۱- الواح الجواهر (در جفر و طلسمات):

ترجمه، بمبئی، ۱۳۱۱ ق، سنگی.

۲- مصطلحات افلاطون (عربی):

(اسرار حروف و جفر و نجوم)

ترجمه، هند، سنگی.

۳- نوامیس افلاطون در کیمیا (عربی):

ترجمه، بمبئی، سنگی.

افلاطون حدادی:

(معاصر)

۱- از زمین تا کره ماه:

ژول ورن، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رفعی، مطبوعاتی عطائی، ۱۳۶ ص.

۲- ایوانهو:

سروالتراکات، ترجمه، طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رفعی، آرمان، ۱۴۴ ص.

۳- بیچارگان:

داستایوسکی، طهران، ۱۳۳۷ ش، سربی، رفعی، عطائی، ۲۰۶ ص.

۴- بیست کتاب از بیست نویسنده بزرگ:

۱. حدادی.

(۱) کذراکاه خطرناک: سامرست موآم،

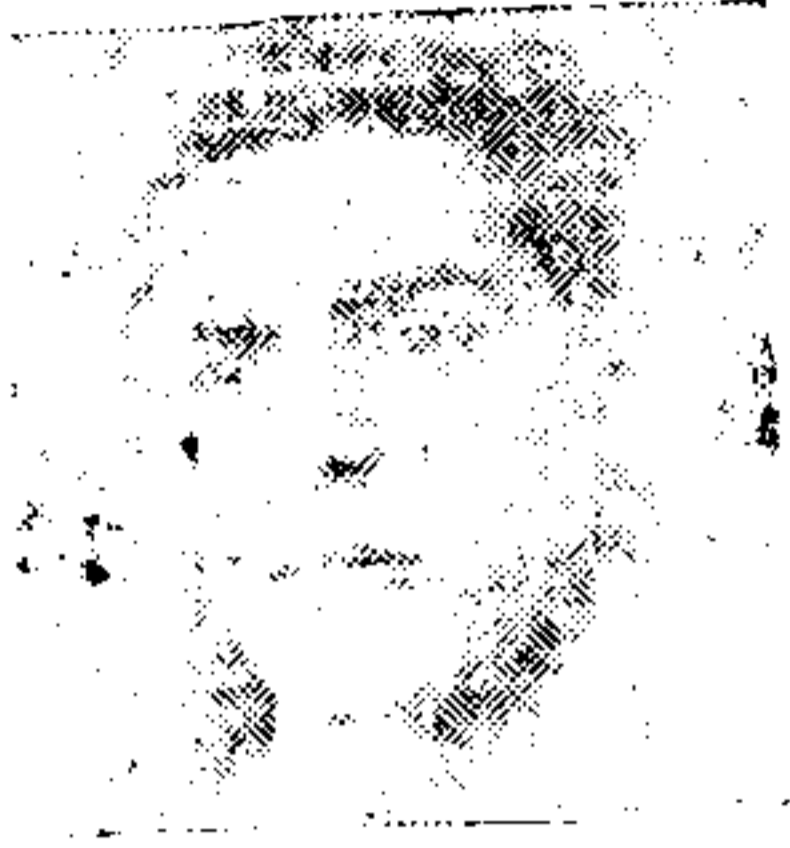
ترجمه مصطفی فرزانه.

(۲) راز قتل ادوین درود: چارلز دیکنز.

(۳) دور دنیا در هشتاد روز: ژول ورن، ترجمه

اقبال السلطان (رجوع شود به) غلامرضا
بختیاری.

اقبال یغمائی:

- (- معاصر)
فارغ التحصیل دوره اول دانشسرای
پسران طهران، تحصیلی ۱۴ - ۱۳۱۵.
- ۱- بسطام و بایزید بسطامی:
طهران، ۱۳۱۷ ش، سربی، رفقی، ۸۰ ص.
- ۲- پتی شر:
آلفونس دوده، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶ ش،
سربی، رفقی، ۱۴ ص.
- ۳- تشبیهات شاعرانه (شعر):
طهران، ۱۳۱۹ ش، سربی، رفقی، ۷۲ ص.
- ۴- جغرافیای تاریخی زامغان:
طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، جیبی، ۱۲۰ ص.
- ۵- ربنس کرو زونه:
دانیل دفو، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش،
سربی، رفقی، چاپ دوم، ۱۸۶ ش.
- طهران، چاپ سوم، ۱۳۳۹ ش، سربی، رفقی،
ک + ۱۸۷ ص.
- ۶- عشق و پادشاهی یاداستان تاریخی نور
جهان و جهانگیر:
طهران، ۱۳۲۵ ش، سربی، رفقی، ۴۸ ص.

سربی، رفقی، ۲۰۶ ص.

۸- سه تفنگدار:

الکساندر دوما، ترجمه، طهران، ۱۳۳۷ ش،

سربی، رفقی، آرمان، ۱۴۸ ص.

۹- ماه پنهان میشود:

اشتین بک، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی،

رقفی، ۱۱۰ ص.

ارباب افلاطون شاهرخ:

( )

۱- مادر وطن، نمایش نامه:

طهران.

افلاطون بن اسکندر کرمانی:

( )

۱- اقبال ناصری:

طهران، ۱۳۰۲ ق، سنکی، رفقی، ۲۴۰ ص.

افلاطونی (رجوع شود به) ارسطو.

افلاکی (رجوع شود به) احمد شمس الدین.

افنان (رجوع شود به) سهیل.

افندی (رجوع شود به) احمد.

افندی (رجوع شود به) صاری عبدالله.

افندی (رجوع شود به) عباس افندی.

افندی (رجوع شود به) میرزا عبدالله ابن

عیسی.

اقبال (رجوع شود به) جواد.

دکتر اقبال (رجوع شود به) منوچهر.

اقبال آشتیانی (رجوع شود به) عباس بن محمد

علی.

دکتر اقبال لاهوری (رجوع شود به) شیخ

محمد.

اقبال لاهوری (رجوع شود به) محمد.

شده و موفق باخذ لیسانس در رشته فیزیک و شیمی و علوم تربیتی گردید. پس از آن وارد خدمت وزارت فرهنگ شده و بشغل دبیری اشتغال یافته است.

(سالنامه دبیرستان شرف تحصیلی ۳۶ - ۱۳۳۷)

۱- چرا چرخ میچرخد:

ادوارد هیوئی، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، رقعی، ۱۶۲ ص.

اکبر کرابی:

(- معاصر)

۱- دسته گلی دلپذیر از بوستان ادب:

(لغات کلیده، گلستان، بوستان، حافظ)

تبریز، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقعی، ۱۵۹ ص.

۲- لغات و اصطلاحات شاهکارهای ادبی فارسی:

تبریز، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقعی، معرفت، ۱۴۰ ص.

اکبر حسینی فرزند سید محمد گیسو

دراز چشتی:

( )

۱- شرح برهان العاشقین:

حیدرآباد دکن، ۱۳۶۰ ق، سنکی، وزیر، ۶ ص، ضمن مجموعه یازده رسائل.

اکبر داناسرشت (صیرفی):

(- معاصر)

۱- آثار الباقیه:

ابوالریحان بیرونی، ترجمه، طهران، ۱۳۲۱ ش، سربی، جیبی، ۲۲ + ۴۲۲ + ۸ ص.

اقبال علی:

( )

۱- منظر محمدی:

لکهنو، ۱۲۹۲ ق، سنکی، وزیر، ۴۴ ص.

مهندس اقبالی (رجوع شود به) علی.

اقتداری (رجوع شود به) احمد.

افدس (رجوع شود به) صدرالدین واعظ.

قزوینی.

افدس فرشته (آذر):

(- معاصر)

۱- تندرستی و زیبایی:

جرالدین بریانت، ترجمه، طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، جیبی، ۹۴ ص.

افدمی (رجوع شود به) شیخ عبدالکریم.

افسی (رجوع شود به) رضا.

اکبر اعتضاد مظفری:

(- معاصر)

۱- تاریخ مطهر در حالات حضرت محمد (ص):

طهران، بی تاریخ، سربی، وزیر، ۱۶۸ ص.

اکبر بهزادی:

(۱۲۹۹ ش - معاصر)

در طهران متولد شده پس از تکمیل تحصیلات ابتدائی و متوسطه وارد دانشسرای عالی

۱- یزدان عقل ابلیس جهل:

طهران، ۱۳۱۳ ش، سربی، جیبی، ۲۱۹ ص.

حکیم محمد اکبر بن حاجی محمد مقیم
معروف بشاه ارزانی:
( )

در مصر ابوالعظفر مجیب الدین اورنگ زیب
عالمگیر غازی میزیسته طبیبی حاذق و مرید
خاندان قادریه بود. (تذکره علمای هند
ص ۲۱)

۱- طب اکبری :

(ترجمه و شرح کتاب اسباب و علامات با حذف
بعضی دلائل زائد و ایراد برخی فوائد از
قانون و حاوی و آفسرائی و سدید کازرونی
و موجز و ذخیره خوارزمشاهی و کفایه منصور
و غیره. تاریخ فراغت از ترجمه ۱۱۱۲ ق)
هند، ۱۲۶۴ ق، و ۱۲۶۶ ق، و ۱۲۷۵ ق.
لکهنو، ۷-۱۲۷۹ ق، سنکی، وزیر،
۴۱۸ ص.

لکهنو، ۱۲۹۲ ق، سنکی، رحلی، ۴۱۱ ص.
کانپور، ۱۹۰۵ م، سنکی، وزیر، ۴۱۲ ص
جلد ۲، بمبئی، ۱۲۷۲ ق، سنکی، رحلی،
خط محمد علی بن اسمعیل شیرازی و محمد
حسین بن سلیم محمد شیرازی، ۲۴۱-۲۱۶ ص.

۲- قرابادین قادری :

(در ادویه مرکبه بنام پیر خود سید عبد القادر
کیلانی در ۱۱۲۶ ق، تالیف نموده است.)
بمبئی، ۱۲۷۷ ق، سنکی.

لکهنو، بی تاریخ، سنکی، رفعی، ۵۶۸ ص
۳ مجربات اکبری :

بمبئی، ۱۲۷۶ ق، سنکی، وزیر، ۱۷۰ ص.
لکهنو، ۱۲۸۰ ق، سنکی، رفعی، ۱۲۶ ص.
لکهنو، ۱۲۸۷ ق، سنکی، رفعی، ۱۶۸ ص.

۲- افکار سهروردی و ملاحظه در ایا خلاصه از
حکمة الاشراق و اسفار:

طهران، سربی، رفعی، ۳۶ ص.

طهران، چاپ دوم، ۱۳۲۴ ش، سربی، رفعی،
۳۶ ص.

۳- برسنگ سفید:

آنا تول فرانس، ترجمه، طهران، ۱۳۳۶ ش،
سربی، رفعی، ۲۳۴ ص.

۴- تاریخ فلاسفه اسلام:

طهران، ۱۳۱۵ ش، سربی، رفعی، ۷۴ ص.

۵- تحقیق مال الهند (قسمت فلسفه):

ابوالریحان بیرونی، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴ ش،
سربی، وزیر، ۶۸ ص.

۶- رساله الغفران یا بهشت و دوزخ معری:

ابوالعلاء معری، ترجمه، طهران، ۱۳۲۴ ش،
سربی، رفعی، ۴۱ ص.

۷- روانشناسی یا علم النفس شفاء:

(ترجمه جلد ششم شفاء)

طهران، چاپ دوم، ۱۳۳۰ ش، سربی، رفعی،
۱۸۹+۳۶ ص.

اکبر رضوانی:

(- معاصر)

۲- مادر چگونہ بدنیا آمدم ؟ :

طهران ، ۱۳۲۲ ش، سربی، جیبی، ۲۰ ص.

اکبر آبادی (رجوع شود به) شاه مظفر علی.

اکبر آبادی (رجوع شود به) شیخ ولی محمد.

اکبر آبادی متخلص به معین :

(۹۹۰ ق -)

شیخ معین نبیره مولا معین واعظ صاحب معراج -

النبوه است چندی حسب فرمان اکبر پادشاه

بامرقضای بلده لاهور اشتغال داشت همواره

کتب نفیسه قیمتی مینوشت و آنرا مقابلہ

نموده و مجلد ساخته بطالبان علم می بخشید

و مدت عمرش در اینکار بسر شد ، بسال

۹۹۰ ق در گذشت (تذکرہ عامای ہندص

۲۲۸)

۱- نادر المعراج :

لکھنؤ ، ۱۳۲۲ ق، سنکی، وزیری، ۶۰۶ ص.

اکبر زادہ (رجوع شود به) ہوشنگ

اکبر علیخان :

( )

۱- حدیقہ وصال :

ہند ، ۱۲۵۹ ق ، سنکی ، ۱۸ ص

سید اکبر علی بن محمد علی بخاری :

( )

۱ - تاریخ پادشاہان دہلی :

ہند ، ۱۷۲۳ ق ، سنکی .

اکبری :

(- معاصر)

۱ - توطئہ ضد صلح :

والف پارکر ، ترجمہ ، اصفہان ، سربی ،

رقعی ، نشریہ روزنامہ مستحکم ، ۱۷۵ ص .

لکھنؤ ، ۱۸۸۴ م ، سنکی ، رقی ، ۲۱۸ ص .

۴- مفرح القلوب :

(شرح قانونچہ)

لکھنؤ ، ۱۲۸۹ ق ، سنکی ، وزیری ، ۵۰۶ ص .

لکھنؤ ، ۱۸۶۵ م ، سنکی ، وزیری ، ۴۵۸ ص .

لکھنؤ ، ۱۳۰۸ ق ، سنکی ، رقی ، ۶۲۳ ص .

لکھنؤ ، ۱۳۱۵ ق ، سنکی ، رقی ، ۶۳۳ ق

لاہور ، ۱۳۳۰ ق ، سنکی .

کلاکتہ ، ۱۸۷۳ م .

ہند ، ۱۲۶۶ ق : سنکی ، وزیری ، ۶۳۸ ص .

۵- میزان الطب :

(مختصر برای مبتدی)

بمبئی ، ۱۲۶۶ ق سنکی ، باعلاج اصبیان ،

کانپور ، ۱۲۸۳ ق ، سنکی .

کانپور ، ۱۲۹۱ ق ، سنکی ، وزیری ، ۲۱۲ ص با

دلائل النبض و دلائل البول و مختصر البیان

لکھنؤ ، ۱۳۰۵ ق ، سنکی ، وزیری ، ۲۰۸

ص ، با دلائل النبض و دلائل البول

لکھنؤ ، ۱۳۱۶ ق ، سنکی ، ۲۰۸ ص ، با

رسائل نامبرده .

لاہور ، ۱۳۱۱ ق ، سنکی ، وزیری ، ۲۰۸

ص ، با رسائل نامبرده .

ہند ، ۱۲۶۴ ق ، سنکی ، وزیری ، ۱۹۹ ص ،

با رسالہ فارورہ و رسالہ نبض و رسالہ

بحران .

ہند ، ۱۲۸۷ ق .

اکبر معارفی :

( )

۱- عمر دراز :

پرفسور پی بلز ، ترجمہ ، طهران ، ۱۳۲۲

ش ، سربی ، جیبی ، ۴۸ ص .

در زمان حیات شاهرخ حکمران توران یا ترکستان بود و در همین زمان بسال ۸۲۴ ق در سمرقند رصدخانه معروف را بنام خود آغاز نهاد و در آنجا بمعاضدت چهار نفر از دانشمندان زمان : (صلاح الدین موسی فاضی زاده رومی ، علاءالدین علی بن محمد قوشچی ، غیاث الدین جمشید کاشانی ، معین کاشانی) جدوایهای نجومی شایان توجه تالیف کرد که بزبج الغ بیکی یازبج جدید سلطانی معروفست. الغ بیکی بالفور نتوانست اقتدار سلطنت را بدست گیرد. در دهم رمضان ۸۵۳ ق بفرمان عبداللطیف پسرش بقتل رسید (از سعدی تا جامی ص ۴۱۹)

۱- زبج سلطانی گورگانی یازبج الغ بیکی:

پاریس ، ۱۸۲۲ م و ۱۸۴۷ م و ۱۸۵۳ ، لندن ، ۱۶۵۰ م .
اکسفرده ، ۱۶۶۵ م .

الفت (رجوع شود به) ابراهیم .
الفت (رجوع شود به) شیخ محمد باقر ابن محمد تقی .

سید الفت حسین فریاد عظیم آبادی:

( )

۱- دبستان اخلاق (شعر)

کلکته ، ۱۳۴۵ ق ، سنکی ، وزیری ،
۳۳۶ + ۳۹ ص + عکس شاعر
عظیم آباد ، ۱۲۹۳ ق ، سنکی ، وزیری ،
۱۶ + ۴ + ۱۶ + ۲۸ + ۲۴ ص .

۲- منقبت امیر (شعر):

عظیم آباد ، ۱۲۹۲ ق ، سنکی ، وزیری ،
۸ ص .

اکرام آروی (رجوع شود به) ، شیخ محمد علی .

اکرام رضاخان هندی:

( )

۱- دستورالعلاج درطب:

هند ، ۱۸۶۴ م ، سنکی .

اکرام علی:

( )

۱- سوانح مختصر شاه واجد علی قلندر:

کلکته ، ۱۹۱۹ م ، سنکی ، رفعی ، ۱۴۸ ص .

۵- ملامحمد اکرم غنیمت پنجابی ملتانی:

(- ۱۱۰۰ ق)

از مفتی زاده های قصه کنجاوه مضافات کجرات بوده و در عهد المکیر پادشاه بخدمت نواب مکرم خان بسر میبرده مثنوی متضمن عشق عزیز پسر نواب مذکور و حسن پسری رفاص بنام شاهد بسیار با مزه سروده است ... (تذکره حسینی ص ۲۳۰ ، تذکره مافروخی ص ۹۶)

۱- دیوان:

لاهور ، ۱۳۳۷ ش ، بتصحیح غلام ربانی

عزیز ، مو + ۳۱۶ ص .

۲- نیرنگ عشق (مثنوی):

کانپور ، ۱۳۲۶ ق ، سنکی ، رفعی ،

لکهنو ، ۱۳۴۴ ق ، سنکی ، رفعی ،

۹۲ ص .

میرزا الغ بیگ گورکان:

(- مقتول ۸۵۳ ق)

پسر شاهرخ و نوه امیر تیمور گورکان

بوده بزحمت بسیار بجای پدر نشست . وی

الفتی عظیم آبادی (رجوع شود به) راجه
پیاری لال .

الکساندر شیر و انزاده:

( )

۱ - آرتیست :

ترجمہ . جہانس ، طہران ، ۱۳۲۴ ش ،
سربی ، جیبی ، ۷۲ ص .

الموتی (رجوع شود به) افضل الدین .

الموتی (رجوع شود به) مصطفی .

الونکی (رجوع شود به) سید محمد شریف .

الہی (رجوع شود به) رحمت اللہ .

الہی (رجوع شود به) عبدالرحیم اہری .

الہی (رجوع شود به) فضل اللہ بن جعفر .

الہی قمشہ (رجوع شود به) محیی الدین .

الہی قمشہ (رجوع شود به) مہدی ابن

ابوالحسن .

مولوی الہی بخش مفتی بن قطب الدین

فیض آبادی :

(۱۱۶۲ - ۱۲۴۵ ق)

در قصبہ کاندھلہ از توابع بلدہ مظفرنگر

متولد شدہ . از سلسلہ قادریہ است .

۱- ہدایع منظوم در فقہ حنفی :

ہند ، ۱۲۷۸ ق ، سنکی .

۲- التوضیح الکامل :

کانپور ، ۱۳۰۶ ق ، سنکی ، ۱۲۸ ص .

۳- حاشیہ مثنوی جلد ششم :

کانپور ، ۱۳۱۹ ق ، سنکی ، رحلی ، ۹۰ ص .

درہامش جلد ششم مثنوی .

۴- عمدۃ المرآم فی تحقیق الجملة والكلام :

لاہور ، بی تاریخ ، سنکی ، وزیر ، ۹۶ ص .

ضمن مجموعہ نحو میر .

۵- فیض بخش ، دستور زبان :

کراچی ، ۱۳۱۱ ق ، وزیر ، ۲۴۴ + ۳۲

+ ۸ ص .

۶- نصایح حکمای سلف :

ہند ، ۱۸۹۱ م ، سنکی .

سیالکوٹ ، ۱۸۹۶ م ، سنکی ، خشتی ،

۱۵۲ ص .

الہیان (رجوع شود به) کمال الدین .

الہامی (رجوع شود به) احمد بن رستم .

الہامی (رجوع شود به) علی اکبر .

اللہ آبادی (رجوع شود به) سید علی اکبر .

اللہ آبادی (رجوع شود به) محب اللہ .

اللہ بخش گنج بخش شطاری :

( )

۱- موفقی الذاکرین :

ہند ، ۱۳۰۴ ق ، سنکی ، وزیر ، ۳۹۲ ص .

دہلی ، ۱۸۸۸ م ، سنکی ، وزیر ، ۳۹۶ ص .

اللہ داد بن شیر علی فیضی سرہندی :

( )

۱- مدار الافاضل

جلد اول ، لاہور ، ۱۳۳۷ ش ، بتصحیح دکتور

محمد باقر ، ۴۲۶ + ص .

اللہ کرم حیات داودی :

( )

۱- شش فصل :

بندر بوشہر ، ۱۳۳۶ ق ، سربی ، رفعی ،

۲۳۵ ص .

ام سلمہ شیرازی :

( )

۱- جامع الکلیات :

شیراز .

مولوی امام بخش صہبائی دہلوی:

( )

درفنون وعلوم رسمی پایہ بلند ودرزبان
فارسی تدریس آن مقامی ارجمند داشت .
و در زمان خویش در دہلی بی نظیر و نزد
اکابر وامراء بعزت واکرام بسر میبرد و
در هنگامہ برگشت افواج انگلیس درخانہ
خودش بدست ستمگران کشتہ شد .

(نذکرۃ شمع انجمن ص ۲۶۲)

۱- حدایق البلاغہ :

ہند، ۱۳۰۴ ق، سنگی .

۲- رسالۃ نحو فارسی :

کانپور ، ۱۸۸۰ م .

۳- شرح پنج رقعہ ظہوری :

لکھنؤ ، ۱۲۹۷ ق ، سنگی ، وزیری ،

۱۸۴ ص .

۴- شرح سہ نثر ظہوری :

لکھنؤ ، ۱۹۰۶ م ، سنگی ، وزیری ،

۳۲۸ ص .

کانپور ، ۱۸۸۲ م ، سنگی ، وزیری ،

۳۲۶ ص .

۵- شرح شب نم شاداب :

ظہیرای تفرشی ، شرح ، لکھنؤ ، ۱۲۹۸ ق ،

سنگی ، رقمی ، ۲۰۸ ص .

۶- شرح مینابازار :

کانپور ، ۱۹۰۴ م ، سنگی ، وزیری ،

۱۳۰ ص .

مشہدی اللہوردی :

( )

۱- دستور فلاحت و باغبانی :

رشت ، ۱۳۰۴ ش ، سری ، ۴۲ ص .

اللہیار (رجوع شود بہ) مرتضی حسین
بلگرامی .

اللہیار بن اللہ قلی بخاری :

( )

۱- مسلک المتقین :

بمبئی ، ۱۸۸۲ م ، سنگی ، وزیری ، ۶۳۲ ص .

لکھنؤ ، ۱۲۹۰ ق ، سنگی ، وزیری ،

۶۳۰ ص .

لاہور ، ۱۸۹۵ م ، سنگی ، وزیری ، ۵۲۸ ص .

الہامی (رجوع شود بہ) احمد بن رستم .

الہامی (رجوع شود بہ) علی اکبر .

الیا (رجوع شود بہ) فقور .

میر الیاس ناطق :

(- معاصر)

۱- کوران متحد :

طہران ، سری .

۷- شرح معمای نصیرای ہمدانی :
 کانپور ، ۱۸۹۵ م ، سنگی ، وزیری ،
 ۵۱ ص .
 ۸- قول فیصل :
 لکھنؤ ، سنگی .
 ۹- کلیات صہبائی :
 (۱) ریزہ جواہر ۲- فرہنگ ریزہ جواہر
 ۳- بیاض شوق پیام ۴- رسالہ نحو فارسی
 ۵- دیوان صہبائی ۶- کافی علم قوافی ۷-
 وافی شرح کافی ۸- گنجینہ رموز ۹- جواہر
 منظوم ۱۰- قطعہ معمائی ۱۱- مخزن اسرار
 ۱۲- رسالہ نادرہ ۱۳- نتایج الافکار
 ۱۴- غوامض سخن ۱۵- اعلام الحق)
 کانپور ، ۱۲۹۵ ق ، سنگی ، وزیری ،
 ۷۹۶ ص .
 لکھنؤ ، ۱۸۸۶ م ، سنگی ، وزیری .
 ۱۰- گنجینہ اسرار :
 لکھنؤ ، ۱۸۸۵ م ، سنگی ، وزیری ، ۷۲ ص .
 ۱۱- گنجینہ رموز :
 ہند ، ۱۸۸۷ م ، سنگی ، وزیری ، ۱۳۲ ص .

امام الدین :

( )

۱- تریاق استمناء :

ہند ، ۱۲۹۱ ق .

۲- مخزن اکسیر و رطب :

ہند ، ۱۲۹۹ ق .

امرتہہ ، ۱۸۹۱ م ، سنگی ، رحلی .

خواجہ ، امام الدین مشہور بخواجه امامی :

(زندہ در سال ۱۲۳۵ ق)

از شاگردان میرزا محمد حسن قتیل بودہ .

۱- خاص بازار :

لکھنؤ ، سنگی ، مطبعہ ڈاھی ،

امام الدین بن لطف اللہ مہتدی لاہوری :

( )

۱- التصریح فی شرح التشریح :

(شرح تشریح الافلاک)

کانپور ، ۱۳۳۴ ق ، مطبعہ فیومی ، ۸۰ ص .

امام (رجوع شود بہ) جلال .

امام اہوازی (رجوع شود بہ) سید محمد علی .

امام جعفر صادق (رجوع شود بہ) جعفر

ابن محمد .

امام جمعہ (رجوع شود بہ) ابوالقاسم ابن

زین العابدین .

امام جمعہ (رجوع شود بہ) میرزا لطف علی

تبریزی .

امام جمعہ (رجوع شود بہ) شیخ محمد بوشہری

آل مصفور .

امام جمعہ (رجوع شود بہ) محمد علی ابن

جعفر شتی .

کتاب میفرموده و بمدارس اساتید میرفته
و در عرض اهل استفادت می نشست است
بالجمله از مشاهیر هنر وران دوران بود .
(المآثر والآثار ص ۱۸۷).

۱- کتاب انشاء:

تبریز، ۱۲۶۴ق، سنگی، خشتی، ۱۵۵ص.

امام قلی خاکی دزبادی خراسانی:

(- بعد از ۱۰۵۶ ق)

در (دزباد) نیشابور متولد شده و از یروان
اسمعیله بوده بعد از سال ۱۰۵۶ ق در گذشت
(دانشوران خراسان ص ۲۸۳)

۱- منتخب دیوان

بهی، ۱۹۳۳م = ۱۳۵۲ ق، سنگی،
سربی، رقعی ناشر ایوانف، ۱۲۸ +
۲۰ ص انگلیسی، در مقدمه شرح حال
خاکی.

امامت (رجوع شود به) سید هزین.

امامت (رجوع شود به) سید فخر الدین
کاشانی.

امامی (رجوع شود به) حاج اسمعیل.

امامی (رجوع شود به) بانر.

امامی (رجوع شود به) جمال.

امامی (رجوع شود به) جوان.

امامی (رجوع شود به) حبیب.

امامی (رجوع شود به) حسام الدین.

امامی (رجوع شود به) دکتر سید حسن.

امامی (رجوع شود به) سید علی تفرشی.

امامی (رجوع شود به) شیخ عنایت الله
شیرازی.

امامی (رجوع شود به) محمد برار.

امام رضا ع (رجوع شود به) علی بن موسی.
امام زین العابدین (رجوع شود) علی ابن-
الحسین.

امام فخر رازی (رجوع شود به) محمد ابن
عمر

امام قلی بیک (رجوع شود به) وارسته.

امام نجفی:

(- معاصر)

۱- خدا هست :

اصفهان، ۱۳۳۲ش. سربی، رقعی، ۱۱۸ص.

امام وردی (رجوع شود به) محسن.

امام قلی میرزا عمادالدوله:

( )
در اووم مشرق زمینی لاسیما فنون حکمیة
زحمات بسیار برده و بمقامی بلند رسیده
بود سالها در سن شباب بمثابۀ طلاب حمل

(۱۳۰۱ ق - معاصر)

پس از انجام تحصیلات در حکومت‌های مختلف با پدرش بود و درس حکومت می‌آموخت در دوره دوم بوکالت مجلس رسید و بعداً عهده دار مشاغل مختلفه گردید :

عضو مالیه ، رئیس مالیه کرمان ، وزیر فوائد عامه ، معاونت مالیه فارس ، حکومت بروجرد و استرآباد و کرمان ، رئیس اداره شهرداریها ، حکومت آذربایجان و اصفهان ، مدیر کل وزارت دارائی ، رئیس اداره خواربار ، کفیل وزارت دارائی ، رئیس بانک رهنی ، وزیر بیهقاری ، وزیر پیشه و هنر ، وزیر دارائی (چند پرده از زندگانی رجال ص ۳۷).

۱- بودجه :

ر اشتورم ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۵ ش ، سری ، رفعی ، ۵۹۲ ص .

سپهبد امام الله میرزا جهانبالی فرزند
ضیاء الدوله :

(۱۲۷۴ ش - معاصر)

در طهران متولد شده پس از تحصیلات مقدماتی بروسیه رفته و در رشته توپخانه فارغ التحصیل و بایران بازگشته و با درجه

امامی (رجوع شود به) محمد رضا بن محمد مؤمن .

امامی (رجوع شود به) سید محمود اصفهانی و افظ .

امامی (رجوع شود به) نوروز .

امام پور (رجوع شود به) عطاء الله :

حکیم امان الله :

( )

در عهد نورالدین محمد جهانگیر پادشاه غازی میزیسته است .

۱- ام العلاج :

لکهنو ، ۱۸۷۳ م ، سنگی ، ۶۸ ص .
هند ، ۱۸۸۲ م ، سنگی .

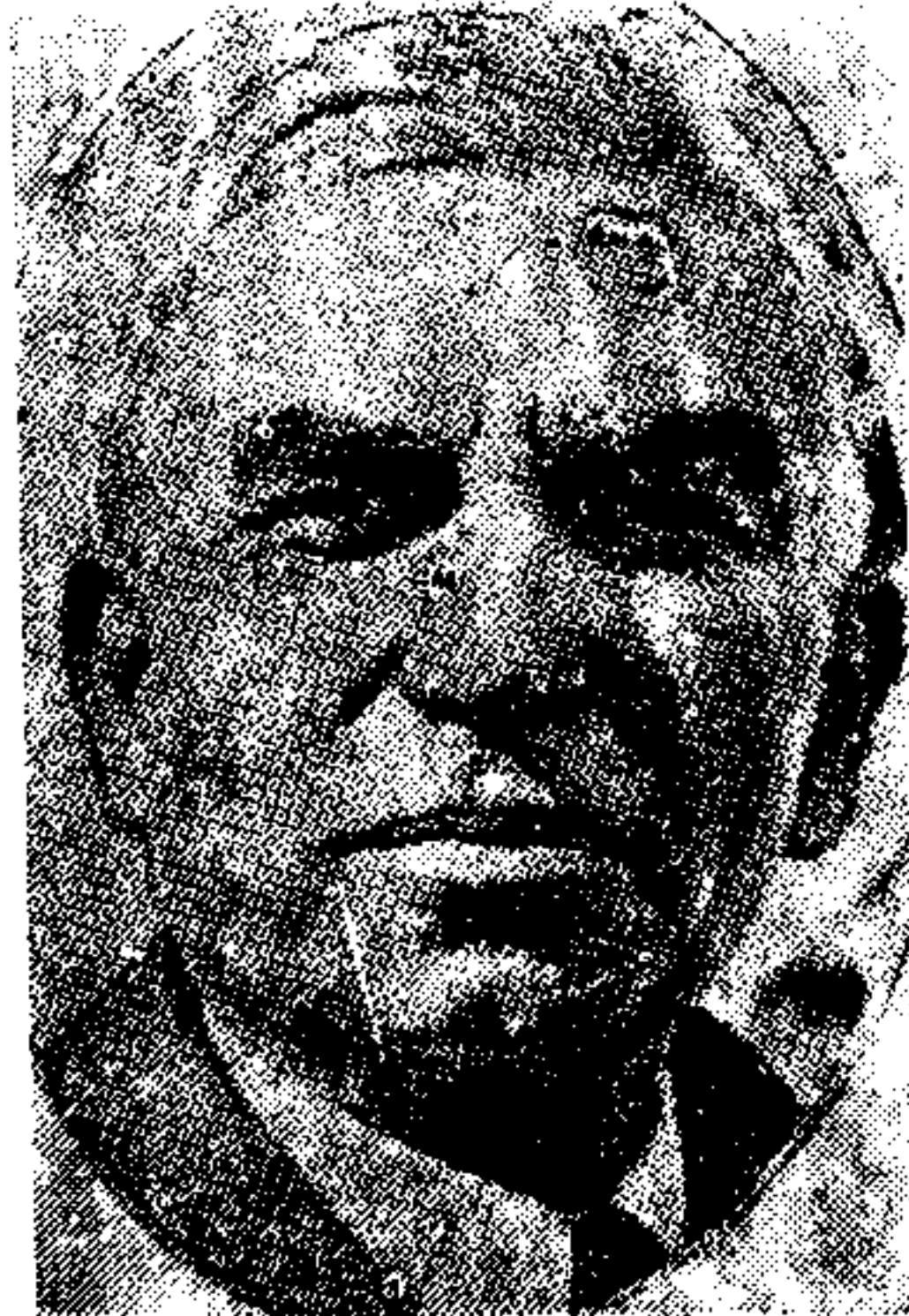
امان الله احسانی :

(- معاصر)

۱- جهیز :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، رفعی ، ۹۶ ص

عز الممالک امام الله بن فخر الملك اردلان :

سید امانت‌علی بن عباد الله معروف به نوراهی:

( )

نوراهی از مضافات فیض آباد است.

۱- انشای بهار عجم:

کانپور، ۱۲۷۶ ق، سنگی، وزیری، ۲۴ ص.

کانپور، ۱۲۹۱ ق، سنگی، وزیری، ۲۶ ص.

لکهنو، ۱۲۹۸ ق، سنگی، وزیری، ۳۲ ص.

محمد امانت‌الله خان:

( )

۱- گنجینه رحمت:

اجمیر، ۱۸۹۷ م، سنگی، وزیری، ۳۲ ص.

دکتر امانت‌الله روشن:

(۱۲۸۶ ش - معاصر)

در طهران متولد شده و در ۱۳۰۷ ش بارو پاعزیمت نموده و یکسال در ایسه شهر انسی و سپس در دانشکده علوم بزانون و پاریس بتهیه لیسانس در علوم فیزیک و ریاضی مشغول بوده بعداً در لابراتوارهای دانشگاه پاریس بمطالعه و تحقیق در موضوع تولید و پخش حرارت‌های شدید مبادرت کرده و بالاخره بوضع قانون و طریق جدیدی برای محاسبه حرارت شعله‌ها نائل و در قسمت

سروانی و معلمی توپخانه بسمت مترجمی وارد قزاقی شده است از تاریخ ورود بخدمت نظام تا بحال مشاغل مختلفه را طی نموده اکنون با درجه سپهبدی بریاست تربیت بدنی بخدمت اشتغال دارد. (سالنامه ورزشی تاج)

۱- ترقیات آرتش سرخ:

طهران، ۱۳۲۳ ش، سربی، جیبی، ۱۶ ص.

انجمن روابط فرهنگی ایران و شوروی.

۲- سرگذشت بلوچستان:

طهران، ۱۳۳۸ ش، سربی، رقمی، ۱۶۱ ص.

+ ۵۶ ص.

۳- عملیات قشون در بلوچستان از مرداد

تا بهمن ۱۳۰۷ ش:

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، وزیری، ۸۵ ص.

۴- مرزهای ایران و شوروی:

طهران، ۱۳۳۶ ش، سربی، وزیری، ۱۶۱ ص.

امان‌الله حسینی:

( )

۱- رقعات:

هند، ۱۲۶۴ ق، سنگی.

لکهنو، ۱۸۶۹ م، سنگی، وزیری، ۴۰ ص.

لکهنو، ۱۸۷۳ م، سنگی، وزیری، ۴۰ ص.

هند، سنگی، رقمی، ۸۴ ص.

دکتر امان‌الله وزیرزاده:

(- معاصر)

۱- تشخیص جراحی‌های فوری شکم:

طهران، نشریه ۴۷۶ دانشگاه، ۱۳۳۷ ش،

سربی، وزیری، ۱۰۲ ص.

امانت (رجوع شود به) رشید.

۷- فیزیک عمومی، الکتریسیته:

۳ جلد، طهران، نشریه، ۳۹۰ و ۴۲۹ و ۴۵۵ دانشگاه، ۳۶ - ۱۳۳۷ ش، سربى، وزیرى، ۰۰۰ + ۳۱۳ + ۳۳۲ ص.

۸- فیزیک:

(کارهای آزمایشگاه وسائل ترمودینامیک).

جلدهشتم، طهران، نشریه ۳۳۷ دانشگاه، ۱۳۳۵ ش، سربى، وزیرى، ۲۹۳ ص.

۹- فیزیک عمومی، ماده و انرژی:

(جلد اول اتم و سازمان داخلی آن)

طهران، ۱۳۳۸ ش، نشریه ۵۴۲ دانشگاه، ۱۳۳۸ ش، سربى، وزیرى، ذ + ۲۳۸ ص.

۱۰- فیزیک نجومی خورشید:

جلد اول، طهران، نشریه ۶۰۲ دانشگاه، ۱۳۳۹ ش، سربى، وزیرى، ۲۶۶ ص.

امانى (رجوع شود به) فتح الله.

سید امجد حسین بن منور علی سونوی الله آبادی:

( )

۱- تاریخ جدید:

حیدرآباد دکن، ۱۲۶۹ ق، سنگی، وزیرى، ۷۰۶ ص.

۲- الحاشية الرضية في شرح الروضة البهية

(عربی):

هند.

۳- صفایح الابریز فی شرح الوجیزة (عربی):

هند.

امجد علی:

( )

۱- دیوان عجایب و غرایب:

آکره، ۱۲۶۶ ق، سنگی، وزیرى، ۱۴۸ ص.

تجربى بساختن دو فقره اسبابهای علمى موفق گردید و دانشگاه پاریس اختراع وی را شناخت. پس از اخذ دیپلم دکتری در علوم بافیدشایان تقدیر بایران مراجعت نمود. و از سال ۱۳۲۴ ش در دانشسرای عالی بسمت دانشیار فیزیک اشتغال ورزید.

(سالنامه دانشسرا تحصیلی ۱۴ - ۱۳۱۵)

۱- فیزیک گرما:

(۱- اصول ترمودینامیک ۲- ماشینهای حرارتی ۳- تولید و پخش از صفر مطلق تا شش هزار درجه).

طهران، ۱۳۱۳ ش، سربى، وزیرى، ۴۳۹ ص.

۲- فیزیک سال پنجم دبیرستانها:

طهران، ۱۳۲۱ ش، سربى، رفعى، ۳۱۸ ص.

۳- تئوری سنتیک گازها:

طهران، نشریه ۷۸ دانشگاه ۱۳۲۹ ش، سربى، وزیرى، ۳۰۱ ص.

۴- فیزیک، تابش کتاب چهارم:

طهران، نشریه ۱۶۷ دانشگاه، ۱۳۳۲ ش، سربى، وزیرى، ۲۱۳ ص.

۵- فیزیک، ترمودینامیک:

(مبانی اصول، موارد استعمال).

۲ جلد، طهران، نشریه ۲۱۸ و ۲۳۰ دانشگاه، ۱۳۳۳ ش، سربى، وزیرى، ۳۱۳ + ۳۹۷ ص.

جلد اول، چاپ دوم، طهران، نشریه ۴۸۴ دانشگاه، ۱۳۳۷ ش، سربى، وزیرى، ۳۵۵ ص.

۶- فیزیک:

(پدیده های فیزیکی در دماهای بسیار خفیف). کتاب هفتم، طهران، نشریه ۳۱۰ دانشگاه، ۱۳۳۵ ش، سربى، وزیرى، ۲۵۵ ص.

۱- آهن جگر و طرق اندازه گیری آن:

طهران، ۱۳۳۸ ش، سربی، رقمی، نشریه
دانشکده دامپزشکی، ۳۶ ص.

امید (رجوع شونده) امید.

امید (رجوع شونده) ارغنون.

امید (رجوع شونده) حسین.

امیدوار هراتی (رجوع شونده) محمد هاشم.

امیر (رجوع شونده) مولوی عبدالغنی.

امیر ابراهیمی (رجوع شونده) عبدالحسین.

امیر افخم (رجوع شونده) سید محمد حسن علی

خان راجه هند.

امیران (رجوع شونده) غیاث الدین علی.

امیرانی (رجوع شونده) علی اصغر.

امیر احمدی (رجوع شونده) سید اسد الله.

دکتر امیر اصلان افشار:

( )

۱- اضمحلال رایش سوم:

(فدا کاری افسران برای نجات آلمان و

سوء قصد بهیتلر)

طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی، رقمی، ۱۲۸ ص.

دکتر امیر اعلم فرزند معتمد اوزار علی -

اکبر عاشوری قزوینی:

(۱۲۵۶ ش - ۱۳۴۰ ش)

در طهران متولد شده پس از پایان تحصیلات

مقدمانی سوریه و ترکیه رفته و در دانشکده

پزشکی فرانسه بیروت مشغول تحصیل شد

امجد الملک (رجوع شونده) حسین.

امجدی بازو کی (رجوع شونده) حاج میرزا

حسین.

امجدی فوری (رجوع شونده) عبدالله.

امداد (رجوع شونده) حسن.

امداد علی:

( )

۱- چهار باغ کامیابی:

کانپور، ۱۲۹۲ ق، سنگی، رقمی، ۳۲ ص.

ملاحاجی امداد الله تهانوی بهونی مکی:

( )

ساکن تهانیه بهون بوده. جامع علوم ظاهر

و باطن بیعت و خلافت چشتیه و صابریه و

قدوسییه و نظامیه و قادریه و نقشبندیه و

مجددییه و غیره داشته. وی بمکه مهاجرت

نموده و در آنجا مقیم بود.

(تذکره علمای هند ص ۳۸).

۱- حاشیه مثنوی رومی:

کانپور، ۱۳۱۹ ق، سنگی، رحلی، ۳۵۴ -

۳۱۷ + ۴۰۰ + ۳۱۴ + ۳۶۰ + ۹۰ +

۱۰۰ ص، بامثنوی در یک جلد، در خانمه جلد

ششم رساله فریدون سپهسالار و آموزش

المناف.

۳- ضیاء القلوب:

هند، ۱۹۱۴ م، سنگی.

امردھی (رجوع شونده) جلال الدین.

امردھی (رجوع شونده) حکیم احسن.

امر الله صدقیانی:

(- معاصر)

۱- قلقلك:

طهران، ۱۳۲۹ ش، سربی، رفعی، ۴۶ ص.

شیخ العجم امیر پازواری مازندرانی:

( )

از مجاذیب عاشقان و از قدمای صادق، اعراب و ویرا شیخ العجم نامند. دیوانش همه رباعی و رباعیانش بلفظ پهلویست. مزارش در دارالمرزمشهر رست. وی در او ان سلطنت امیر تیمور گورگانی سال ۸۵۰ ق میزیست مدتی منضوب سلطان واقع شده بهندوستان تبعید گردید پس از چندی احضار و مورد نوازش واقع شد و قریه امیر کلا از توابع پازوار بابل بوی تفویض گشت. گویند در همان قریه مدفونست.

(ریاض العارفین ص ۹۸، مازندران ص ۲۷۴).

۱- دیوان کنزالاسرار:

جلد دوم، بطرزبورغ، ۱۲۷۷ ق، ناشر بر-

نهاردان.

جلد سوم، بطرزبورغ، ۱۲۸۳ ق، ناشر بر-

نهاردان، ۵۸۰ ص.

جزء اول از جلد دوم، ۱۳۳۴ ش، سربی،

رفعی، ناشر اردشیر بزرگ، ۳۲ ص.

طهران، ۱۳۳۷ ش، بامقدمه منوچهرستوده،

از روی چاپ برنهاردان، ۱۲ + ۱۶۰ +

۷ ص.

طهران، از روی چاپ برنهاردان، ۱۶۴ +

۷ ص.

سرهنگ امیر پرویز:

(- معاصر)

در ژاندارمری عهده دار هنگهای تبریز

و شیراز و اصفهان میباشد و مدتهاست ریاست

نواحی فارس و خراسان را داشته است.

بعد از دو سال بعلت فوت پدرش بایران بازگشته و جزو شاگردان دولتی بفرانسه رهسپار گردید و در ۱۲۸۴ ش، از دانشگاه لیون موفق باخذ دیپلم گردید پس از آن بایران بازگشته عهده دار مشاغل مختلفه گردید: استاد کالبدشناسی دانشکده پزشکی، نماینده مجلس در دوره دوم، رئیس بهداری ارتش، رئیس مجلس حفظ الصحه دولتی، وزیر فوائد عامه، رئیس بهداری ارتش، نماینده مجلس، رئیس بهداری کشور، نایب رئیس فرهنگستان، وزیر بهداری در سال ۱۳۲۷ که بعد از مدتی کوتاه بعلت ضعف مزاج از کار کناره گیری نمود.

(بازیگران سیاست ص ۱۱۷)

۱- استمداد از حسیات نوع پرستانه آهنگ

ساختمان بیمارستانی زنان و کوکادن:

طهران، ۱۳۳۳ ق، سربی، رفعی، ۹۰ ص.

۲- حفظ الصحه:

طهران، ۱۳۱۵ ش، سربی، رفعی، ۳۷ ص.

۳- کلید آگاهی:

مشهد، بی تاریخ.

۴- نامه احمدی یا حفظ الصحه اسلامی:

طهران، ۱۳۳۲ ق، سنگی، رفعی، ۱۳۳ ص.

۵- نامه متعلمین:

طهران، چاپخانه شاهنشاهی، ۱۷ ص.

امیر بهنام:

(- معاصر)

۱- قوانین تنیس:

طهران، ۱۳۳۳ ش، سربی، جیبی، ۳۰ ص.

امیر بیات پور محمدی:

(- معاصر)

۱- معلومات الافاق در جغرافیا :

هند ، ۱۲۸۷ ق ، سنگسی ، وزیری ،
۱۹۸ ص .

لکھنؤ ، ۱۲۹۰ ق ، سنگسی ، وزیری ،
۱۹۸ ص .

ابوالحسن امیر خسرو بن امیر سیف الدین

محمود دہلوی :

(۶۵۱-۷۲۵ ق)

اصلوی از دیار کش تر کستانست پدرش امیر
محمود در زمانیکه فتنه چنگیز رخ نمود به
دہلی رفته و در آنجا سکونت گرفت و ملازمت
سلطان محمد بن تغلق شاه را پذیرفت و به
مناصب بلند رسید و آخر در غزوات کفار
آنسامان شہادت یافت .

امیر خسرو بجای پدر بامارت رسید و در
تحصیل کمالات کوشیده و بالاخره از منصب
گذشته و طالب خدمت شیخ نظام اولیاء شد .
وی در فن شاعری قدرت وافر داشت و به تتبع
نظامی خمسه منظوم ساخت علاوه بر آن
اشعار بسیار از ہر مقولہ بفارسی و ہندی دارد .
کویند چهار صد ہزار بیت از او بیادگار
مانندہ بہ سال ۷۲۵ ق در گذشت و در مقبرہ
شیخ شکر کنج مدفون گردید .

(مجمع الفصحاء ج ۱ ص ۲۱۳ ، تذکرہ دولتشاہ
ص ۱۵۸)

۱- افضل الفوائد :

دہلی ، ۱۸۸۷ م ، سنگسی ، وزیری ، ۱۹۶ ص
بمبئی ، سنگسی

۲- تغلق نامہ (شعر) :

(وقایع سلطان غیاث الدین تغلق)

حیدرآباد دکن ، ۱۹۳۲ م ، سربئی ، وزیری ،

(تاریخ ژاندارمری صفحہ آخر)

۱- تاریخ ژاندارمری ایران :

جلداول ، طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربئی ، رفعی ،
۴۴۱ ص .

۲- راهنمای ژاندارم :

طهران ، سربئی .

۳- روش ژاندارم :

طهران ، سربئی .

۴- گروہان ژاندارمری واحد کار :

طهران ، سربئی .

دکتر امیر تبریزی (رجوع شود بہ) مہدی
زعیم الدولہ .

امیر تومان (رجوع شود بہ) ابراہیم و علی-
اکبر اجود انباشی .

امیر جاہد (رجوع شود بہ) محمد علی .

امیر جنک (رجوع شود بہ) رضا قلی سردار
اشرف .

امیر الحاج (رجوع شود بہ) علی اکبر بن شہر-
محمد ہمدانی .

امیر الحاج (رجوع شود بہ) سید محمد .

دکتر امیر حکمت (رجوع شود بہ) علی احماد
الملك .

امیر خان حسینی امین الدین سید

ابوالمکارم :

( )

(نہ منظومہ باوزان مختلف از بحور عروض)
کلکتہ، ۱۳۲۸ ق = ۱۹۴۸ م، بتصحیح و
تحشیہ محمد وحید میرزا، سری، ۴۹۰ -
+ ۵۳ ص .

۹- شہر آشوب (مثنوی) :

ہند، بی تاریخ، باتوضیحات بزبان اردو .

۱۰- قرآن سعیدین :

(مثنوی بروزن مخزن الاسرار نظامی)

ہند، ۱۲۶۱ ق، سنگی، رقمی، با شرح
مولوی قدرت اللہ احمد .

لکھنؤ، ۱۲۵۹ ق، سنگی .

ہند، ۱۳۲۳ ق، ۱۳۳۷ ق .

لکھنؤ، ۱۲۸۴ ق، سنگی، رقمی،
۱۹۴ ص .

طہران، ۱۲۹۷ ق، سنگی، رقمی، خط

میرزا آقا کمرہ ۲۵۳ ص .

طہران، ۱۳۰۰ ق، سنگی .

۱۱- کلیات (شہر) :

(۱- تحفة الصفر در صفر سن ۲- وسط الحیاة

در جوانی ۳- عزب الکمال در کمال سن ۴-

۴- بقیہ نقیہ در دورہ پیری)

لکھنؤ، ۱۳۳۴ ق، سنگی، وزیر،

۴۷۵ ص .

بمبئی، ۱۳۳۴ ق، سنگی، وزیر .

کانپور، ۱۸۷۱ م، سنگی، وزیر،

۴۶۸ ص .

۱۲- لآلی عمالی عمانی، جواہر خسروی

(شہر اردو) :

ہند، ۱۳۳۶ ق .

۱۳- آئینہ سکندری :

(بروزن سکندرنامہ نظامی)

بمبئی، ۱۳۳۶ ق، سنگی .

۹۳+۱۵۲ ص .

حیدرآباد دکن، ۱۹۳۳ م، سری، وزیر،

بتصحیح سید ابوالحسن سید ہاشمی فرید-

آبادی، ۲۵۰ ص .

۳- خالق باری :

(شعر عربی، فارسی، ہندی)

لکھنؤ، ۱۲۵۷ ق، سنگی، وزیر،

۱۶ ص .

ہند، ۱۲۶۵ ق، سنگی .

کانپور، ۱۲۸۶ ق، سنگی، وزیر،

۱۶ ص .

مرتمہ، ۱۲۹۴ ق، ۱۲ ص .

کورگان، ۱۸۶۵ م سنگی، وزیر،

۱۵ ص .

مرتمہ، ۱۸۷۸ م، ۱۲ ص .

۴- خزائن الفتوح :

علیگرہ، ۱۳۴۵ ق، سنگی، وزیر،

۱۷۶ ص .

۵- دوارانی خضر خان (مثنوی) :

بمبئی، ۱۳۳۶ ق، سنگی .

ہند، ۱۹۱۶ م، باتوضیحات بزبان اردو .

۶- رباعیات :

بمبئی، ۱۳۰۱ ق، سنگی، ناشر شیخ

نورالدین، ذیل اوصاف الاشراف .

۷- رسالہ اعجاز خسروی :

(پنج رسالہ در موسیقی)

۵ جلد، لکھنؤ، ۱۲۹۳ ق = ۱۸۷۶ م،

سنگی، رحلی، ۲۱۶+۲۴۴+۱۰۲+

۳۴۲+۱۷۵ ص .

۵ جلد، لکھنؤ، ۱۳۰۳ ق، سنگی،

وزیر بزرگ .

۸- سلطان نامہ مثنوی نہ سپہر :

۱۴- شیرین و خسرو :

(بروزن خسرو شیرین نظامی)

بمبئی ، ۱۳۲۶ ق ، سنگی .

۱۵- لیلی و مجنون :

(بروزن لیلی و مجنون نظامی)

کلکتہ ، ۱۲۴۴ ق ، سنگی .

کلکتہ ، ۱۳۳۵ ق ، سنگی ، وزیری ،

۱۷۳ ص .

کلکتہ ، ۱۸۱۱ م ، سنگی ، وزیری ،

۱۴۱ ص .

لکھنؤ ، ۱۲۸۶ ق ، سنگی .

لکھنؤ ، ۱۸۷۰ م ، سنگی ، وزیری ،

۱۱۲ ص .

لکھنؤ ، ۱۸۹۹ م ، سنگی ، وزیری ،

۶۵ ص .

دہلی ، ۱۲۹۳ ق ، سنگی ، وزیری ،

۲۰۶ ص .

بمبئی ، ۱۳۳۵ ق .

۱۶- مطلع الانوار :

(بروزن مخزن الاسرار نظامی)

لکھنؤ ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی ، وزیری ،

۲۱۷ ص .

علیگرہ ، ۱۳۴۴ ق = ۱۹۲۶ م ، سنگی ،

وزیری ، ۲۳۸ - ۶۶ ص .

۱۷- ہشت بہشت :

(بروزن ہفت پیکر نظامی)

بمبئی ، ۱۳۳۷ ق ، سنگی .

پہران ، ۱۲۸۹ ق ، سنگی .

لکھنؤ ، ۱۲۹۰ ق ، سنگی ، رقمی ،

۱۹۷ ص .

ہند ، بی تاریخ ، باتوضیحات بزبان اردو .

امیر خیزی (رجوع شود بہ) محمد اسماعیل .

امیر دواؤ :

(- معاصر)

۱- انتظار :

موپاسان ، ترجمہ ، پهران ، سری .

امیر الدولہ (رجوع شود بہ) زین العابدین

ابن جعفر .

امیرالدین (رجوع شود بہ) محمد بن محمد -

مستقیم .

امیر سلیمان - (رجوع شود بہ) سلطان حمید .

امیر سید حسینی (رجوع شود بہ) حسین

میر عالم .

امیر شاہی سبزواری (رجوع شود بہ) ملک

امیر الشعراء (رجوع شود بہ) رضا قلبی

ہدایت .

امیر الشعراء (رجوع شود بہ) ادیب الممالک

فراہانی .

امیر شکیب ارسلان :

(- ۱۳۶۶ ق)

از اشہر مشاہیر نویسندگان عرب و از اشہر

شعراء آنهاویکی از بزرگان و سیاسیین با

اصل آنها از طائفہ (دروز) لبنانیین می -

باشد و (دروز) چنانکہ معلومست از فرق

غلاة شیعه اند ، وی در غالب فنون ادب بسیار

متبحر و محیط بحرئیات و شب آن مسائل

بودہ و زبان فرانسه را در کمال فصاحت و

سلاست تکلم می نمود .

بعد از چنگ عمومی اول وی در سویس (کویا

در نروژ) با معاونت یکی از هموطنان خود

مجلت بزبان فرانسه تاسیس نمود باسم (ملت

عرب) کہ سالہای سال دائر بود . در اوائل

حقیقت جمیع معلومات و سبب بیکران خود را
در این کتاب نفیس خود که شاهکار تألیفات
اوبلکه یکی از شاهکارهای ادبی و اجتماعی
قرن حاضر است در این چهار مجلد گنجانیده
است .

(بقلم میرزا محمدخان قزوینی) .

قاهره ، ۱۳۴۳ ق ، سربى ، وزیرى ، ۴۲۸

+ ۴۲۵ + ...

قاهره ، ۱۳۵۲ ق .

۸- لماذا خرا المسلمون ولماذا تقدم غيرهم
(عربی) :

مصر ، ۱۳۵۸ ق ، سربى ، وزیرى ، ۱۶۷ ص .

۹- المختار من رسائل الصابى (عربی) :

جزء اول ، صيدا ، ۱۸۹۸ م ، سربى .

دکتر امیرشیلاتی :

(- معاصر)

۱- کلیات حقوق :

جلد اول ، چاپ دوم ، ۱۳۲۹ ش ، سربى ،

رتعی ، ۲۴ ص .

امیرطهماسبی (رجوع شود به) عبدالله .

امیرعلائی (رجوع شود به) شمس الدین .

امیرعلیشیرین عزت الله قانع نتوی :

(۱۱۴۰ - ۱۲۰۳ ق)

در شهر رتته سند بدنیآ آمده و یکی از نویسندگان

پر کار و مورخان دقیق و شاعر خوش بیان بوده

و فضیلت و دانش وی از تألیفات متنوعه او

هویدا است . در حدود سی هزار بیت شعر فارسی

سروده و چهل و دو جلد کتاب تألیف نموده

است . بسال ۱۲۰۳ ق در رتته درگذشت .

(مجله هلال شماره ۲۰ مسلسل)

سنه ۱۳۶۶ ق وفات یافت .

(مجله یادگار سال پنجم شماره سوم بقلم

میرزا محمدخان قزوینی)

۱- آخر بنی سراج (عربی) :

(تعریب از رمان شاتوبریان و تعریب

خلاصه از جامع مفیدی)

مصر ، ۱۹۲۵ م ، سربى .

۲- آناتول فرانس فی مبادلته (عربی) :

(تعریب از فرانسه) مصر ، ۱۹۲۵ م ، سربى .

۳- الاراسامات اللطائف فی خاطر الحاج الی

اقدس مطاف :

(الرحلة الحجازية ، عربی)

مصر ، سربى ، ۲۸۶ ص .

۴- التحلل الهندسیة فی الاخبار والاثار الالاند-

لسیة (عربی) :

مصر ، ۸ - ۱۳۵۵ ق ، سربى ، ۵۰۵ +

۴۰۷ + ۵۵۲ + ۱۱۱ ص .

۵- باکورة (شعر عربی) :

بیروت ، ۱۸۸۸ م ، سربى .

۶- تاریخ غزوات العرب فی فرنسا و سويسرا

و ايطاليا و جزائر البحر المتوسط (عربی) :

قاهره ، ۱۳۵۲ ق ، سربى ، ۳۰۷ ص .

۷- الحواشی علی حاضر العالم الاسلامی

(عربی) :

لوترپ استودارد آمریکائی ، تعریب عجاج

نویهض ، حواشی و توضیحات و تعلیقات و

تحقیقات مستقل بسیار مفصل مبسوط راجع

بشرح اوضاع و احوال کنونی مسلمین در

بلاد اسلامی یا بلادیکه جماعتی از مسلمین

در آنجا ساکنند و در بسیاری از بلاد خود

مؤلف بشخصه سفر نموده و تحقیقات عمیق از

احوال مسلمین سکنه آنجاها کرده و در

ننمود . و بهدایت استاد زمان خود جامی وارد طریقہ نقشبندیہ شد . شوق اور اباعمال نیک حدی نبود و گویند در حدود ۳۷۰ مسجد و مدرسہ و صومعہ و دیگر اماکن خیر در خراسان بتنهائی بناویا تعمیر و مرمت کرد . (از سعدی تاجامی ص ۵۵۹) سایر ماخذ مقدمہ مجالس النفاث، مجلہ پیام نوسال ۴ شماره ۴

۱- تذکرہ مجالس النفاث:

(این کتابرا دونفر از زبان ترکی جغتائی بفارسی ترجمہ کرده اند یکی فخری ہراتی در ۹۲۷ ق در ہرات موسوم باطائف نامہ و دیگری ترجمہ حکیم شاہ محمد قزوینی در همان تاریخ در استانبول . این ہر دو ترجمہ باہتمام علی اضغر حکمت در یک جلد بطبع رسیدہ است)
 طهران ۱۳۲۳ ش، سربی، وزیر، ۴۷۱ س .

۲- محاکمۃ اللغتین:

ترجمہ تورخان کنجینہ از ترکی جغتائی بفارسی، طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی، رفعی، ۳۶ ص .

۳- محبوب القلوب (ترکی):

استانبول، ۱۸۷۲ م، سربی .

۴- خمسہ نوائی (۵ تر ترکی):

تاشکند، ۱۸۹۳ م - ۱۹۰۵ م، سنکی، رحلی، ۵۰۸ س .

امیر عمر خان :

(دیوان (شعر ترکی و فارسی):

تاشکند، ۱۸۹۸ م، ۳۶۲ س .

امیر عنصر المعالی (رجوع شونده) قابوس .

امیر فروزان

(- معاصر)

۱- تحفۃ الکرام ، شرح حال عرفا :

۳ جزء بمبئی، ۱۳۰۴ ق ، سنکی، وزیری ، ۸۶+۳۴۲+۲۶۰ ص .

۲- تذکرہ مقالات الشعراء :

(شرح حال و انتخاب اشعار قریب ۵۰۰ شاعر) .

کراچی، ۱۹۵۷ م ، سربی ، رفعی، ۱۰۱۸ ص .

۳- مکتبی نامہ :

(شعر و نثر) .

کراچی ، ۱۹۵۶ م .

امیرعلیشیر نوائی:

(۸۴۴ - ۹۰۶ ق)

درہرات متولد شدہ وہم در آنشہر وفات یافتہ و مدفون گشتہ است . زندگانی سیاسی وی در آنسرزمین و در آن دورہ پر آشوب استثنائاً قریب سکون و آرامش است و دوستی و اعتماد سلطان ابوالغازی حسین بایقرا را کہ با اور فیک ایام طفولیت وہم دبستان بودہ در زمان سلطنت نیز جاب نہودہ است اورا بہ جاہ و جلال دنیوی و مکانت سیاسی اعتماد و اعتنائی نبود و بہ میل و طبع از آن اعراض کرد تا بفراغت بتاملات نفسانی و مطالعات ادبی پردازد وہم چنین مادام العمر تامل اختیار

۱- نامه‌های يك بر همائی:

ولتر، ترجمه، طه-ران، ۱۳۳۶ ش، سربی،
رقعی، ۸۳ ص.

امیر فرسود:

(- معاصر)

۱- توسن بادریا:

مارگریت هنری، طهران، ۱۳۳۹ ش، سربی
وزیری، سخن و فرانکلن، ۱۷۴ ص.

امیر فیروز کوهی (رجوع شود به) سید کریم
امیر فرمانی (رجوع شود به) ابراهیم بن
علی اکبر.

امیر قلی امینی:

(- معاصر)

با آنکه از اوان طفولیت بعلت ۵-ارضه
فلج نیمه از بدنش بی حس مانده معذک با
اراده قوی و تأسیس پرورشگاه یتیمان و
عضویت و ریاست انجمن شهرداری اصفهان
بهم‌شهریهای خود خدمت میکند و با جمع-
آوری اعانه متجاوز از یکصد نفر کودک
یتیم را سالیانه تربیت مینماید و همه ساله
جمع‌زادی کودک با فرا گرفتن هنرهای زیبا

دنیال کسب میروند و در ضمن سالیان دراز
عمارت آبرومندی بزرگ برای پرورشگاه
پسران و دختران هر کدام جداگانه بنا
نموده است و نیز مدیریت روزنامه اخگر
اصفهان را بعهده دارد.

(تاریخ جراید و مجلات ج ۱ ص ۷۴)

۱- ابطال الباطل یار دقرا داد رئیس الوزراء
ایران با انگلیس در سال ۱۳۳۱ ق:

اصفهان، ۱۳۱۱ ش، سربی، جیبی، ۳۰۳ ص.

۲- داستانهای امثال:

اصفهان، چاپ دوم، ۱۳۳۳ ش، سربی، جیبی،
۳۵۴ ص.

طهران، ۱۳۲۴ ش، سربی، رقی، ۲۹۴ ص.

۳- داستانهای كوچك:

ترجمه از اسپرانتو، اصفهان، ۱۳۱۰ ش،
سربی، جیبی، ۱۱۶ ص.

۴- سی افسانه از افسانه‌های محلی اصفهان:

اصفهان، ۱۳۳۹ ش، سربی، ز + ۲۰۹ ص.

۵- عبدالرحمن ناصر:

جرجی زیدان، ترجمه، اصفهان، ۱۳۱۱ ش،
سربی، جیبی، ۲۶۲ ص.

۶- عروس فرغانه:

جرجی زیدان، اصفهان، ۱۳۳۴ ق، سربی،
خشتی، ۲۷۶ + ۲۵۰ ص.

۷- غلبه بر ترس:

اصفهان، ۱۳۳۸ ش، سربی، رقی.

۸- فرهنگ عوام، فولکلر ایران:

طهران، ۱۳۳۹ ش، سربی، وزیری، ۱۳ +
۱۶ + ۶۹۳ ص.

۹- كودك:

ویکتور یوشه، ترجمه، اصفهان، ۱۳۱۶ ش،
سربی، رقی، ۲۲۴ ص.

اصفهان، چاپ دوم، ۱۳۳۳ ش، سری، رقی،
ص ۱۶۸.

۱۰- گزیده آثار:

(مجموعه مقالات ادبی)

جلداول، اصفهان، ۱۳۳۳ ش، سری، رقی،
ص ۳۳۰.

۱۱- هزارویک سخن:

برلن، ۱۳۰۳ ش، سری، جیبی، ص ۷۶.

اصفهان، ۱۳۳۳ ش، سری، جیبی، ص ۷۴.

دکتر امیر کیا:

(- معاصر)

تحصیلات متوسطه را در دارالفنون و
تحصیلات پزشکی را در سال ۱۳۱۵ ش در
دانشکده پزشکی پاریس با تمام رسانیده
و باخذ دیپلم تخصص در رشته شکسته بندی
موفق گردید. پس از آن بایران بازگشته
همه دار مشاغل زیر گردید.

رئیس درمانگاه جراحی، رئیس بخش
وابسته جراحی بیمارستان ابن سینا. در سال
۱۳۳۰ ش برای مطالعه مغزی با آمریکا مسافرت
نموده است.

(راهنمای دانشکده پزشکی ج ۲ ص ۱۲۱).

۱- بررسی و تجربیات علمی در رفع نقائص
پاهای کج و دردناک:

طهران، ۱۳۳۲ ش، سری، ص ۶۷.

۲- شکسته بندی:

جلداول، بررسی عمومی شکسته گیها، تهران،
۱۳۳۸ ش، سری، وزیر، ۲۲۸ + ۹۴ ص.
جلد دوم و سوم، طهران، نشریه، ۱۱۷ و
۲۶۲ دانشگاه، ۳۰ - ۱۳۳۴ ش، سری،
وزیر، ۲۰۳ + ۲۹۰ ص.

امیر گودرز نیا:

(- معاصر)

۱- پرورش کود کان در خانه و آموزشگاه:

طهران، ۱۳۲۱ ش، سری، جیبی، ص ۱۳۸.

۲- صمدبازی تفریحی جهت کود کان:

طهران، سری.

۳- عیوب دستگامه مالی و چاره آنها:

طهران، ۱۳۳۵ ش، سری، وزیر، ص ۵۲.

امیر مرادی:

(- معاصر)

۱- اجسام چرب:

امیل اندره، ترجمه، طهران، سری، جیبی،
مجموعه چه میدانم، ۱۲۶ ص.

۲- فیزیولوژی گیاهی:

رانول کومب، ترجمه، طهران، سری، جیبی،
مجموعه چه میدانم، ۱۲۷ ص.

امیر معز (رجوع شود به) علیرضا.

امیر معزی (رجوع شود به) محمد بن عبد الملك
پرهانی.

امیر الملك (رجوع شود به) محمد صدیق
حسن خان.

امیر موثق (رجوع شود به) محمد نخجوان.
امیر المؤمنین (رجوع شود به) علی ابن
ایطالب (ع).

امیر نظام گروسی (رجوع شود به) حسنعلی.
امیر هوشمند (رجوع شود به) فتح الله.

امیر یمانی (رجوع شود به) سید محمد ابن
اسمعیل.

امیری (رجوع شود به) شیخ حجت الله.

امیری (رجوع شود به) منوچهر.

امیری فراهانی (رجوع شود به) محمد صادق.

امیری گروسی (رجوع شود به) غلامرضا.

امیریان (رجوع شود به) میرزا آقاخان.

امین (رجوع شود به) تورج.

امین (رجوع شود به) کاظم.

امین احمد بن خواجه میرزا احمد رازی

(زنده در ۱۰۲۱ق)

بگفته صاحب کشف الظنون تذکره هفت
اقلیم در دو مجلد بسال ۱۰۱۰ق تألیف شده
مرتب بر انا لیم هفتگانه باز کر شهر هر اقلیمی
واوصاف تاریخی و جغرافیائی و نامیان آن
شهر و اشاره بر رخ اشعار و آثار آنان.
افندی در ریاض العلماء ضمن شرح ملا عبد الله
از آن نقل نموده.

نسخه از این تذکره در کتابخانه سلطنتی
طهران و نسخه دیگر در کتابخانه مدرسه
ناصری موجود است نسخه کتابخانه اخیر
شامل سه اقلیم و آغاز آن ایست؛ اما بعد
چنین گوید محرر این مقالات و مقرر این

کلمات امین احمد رازی بتاریخ ۱۵ شعبان
سال ۱۰۲۱ فی بلدة کشمیر. خاتمه؛ در شرح
حالات پادشاهان عصر است. در کتابخانه
ناصری نسخه دیگری موجود است که اول
و آخر ناقص میباشد. آغاز موجود در حالات
امیر قدسی شاعر و خاتمه در جغرافیای دکن
در ۶۴۵ صفحه بزرگ (دائرة المعارف الاسلامیه
ج ۳ ص ۶۳).

۱- هفت اقلیم:

(تذکره شرح حال ۱۴۵۰ نفر شاعر).

جلد دوم کلکته، ۱۹۱۸ م، سربی، رقمی،
۱۱۴ ص.

جلد اول کلکته، ۱۹۳۹ م، سربی، رقمی،
۳۱۱ + ۶۶ ص.

محمد امین:

( )

اسرائیلی است اصلاً هندی و در بلدة محمد پور
مدتی ساکن بوده و منشی سعادت الله خان ناظم
کرناٹک بوده (تذکره نتایج الافکار ص
۸۲).

۱- گلشن سعادت:

مدراس، ۱۲۶۹ق، سنگی.

۲- مجمع الانشاء:

لکهنو، ۱۳۹۳ق سنگی، ۴۹۴ ص.

شمس الدین شیخ محمد امین بن صالح

مهدی:

(- ۱۳۶۶ق)

از دودمان شهید اول است، عالم جلیل ادیب
در نجف تحصیل نموده بعد از فراغت از تحصیل
به وطن خود باز گشته و از مراجع و ائمه جماعت
آنجا بوده در قریه (عرب صالحیم) از توابع

تبریز بتدریس اشتغال یافته است (سخنوران
نامی معاصرج ۴ ص ۱۸۱، سالنامه دانشکده
ادبیات تبریز ص ۴۴)

۱- آموزش و پرورش از نظر غزالی :

تبریز، ۱۳۲۰ ش، سربی، رفعی، ۷۶ ص،
ضمن سالنامه دانشسرای پسران تبریز .

۲- انتقام عشق :

۳ جلد، ۱۷-۱۳۱۹ ش، سربی، رفعی، ۳۳۰
+ ۱۳۱ + ۱۱۳ ص .

۳- ایام کودکی (شعر) :

طهران، ۱۳۱۲ ش، سربی، رفعی، ۲۰ ص .

۴- بودا در هند :

طهران، سربی، ۱۵۰ ص .

۵- پیام فردوسی (شعر) :

طهران، ۱۳۱۳ ش، سربی، جیبی، ۱۴۸ ص

۶- تاریخ دینی ایران قدیم :

جلد اول، طهران، سربی .

۷- تخت سلیمان :

طهران، سربی، ۲۰۰ ص .

۸- دخمه های سیاه یا کلمه بدبختان :

تبریز، ۱۳۲۰ ش، سربی، رفعی، ۱۶۲ ص .

۹- دستور لویین زبان :

طهران، ۱۳۱۲ ش، سربی، ۱۲۱ ص .

۱۰- رابطه اوزان شعر یا ترانه های محلی

ایران :

بخش اول، تبریز، ۱۳۳۲ ش، سربی، رفعی

۹۰ ص .

۱۱- لغات آذری :

تبریز، سربی .

۱۲- لهجه های محلی :

تبریز، سربی .

۱۳- مهر شاه و میهن (شعر) :

تبریز، ۱۳۲۰ ش، سربی، ۴۰ ص .

جبل آمل بسال ۱۳۶۶ ق درگذشت (نقباء

البشرج ۱ ص ۱۸۲

۱- الضمیر البارز (عربی) :

بیروت، ۱۳۵۳ ق، سربی، در مقدمه عکس

مؤلف .

امین احمد ثابت :

( )

۱- گل بهشتی :

لکهنو، ۱۸۸۱ م، سنگی، وزیری، ۲۶ +

۲۴۲ ص .

۲- گل فردوس :

لکهنو، ۱۸۸۴ م، سنگی، وزیری، ۴ +

۲۶۶ ص .

محمد امین بن (شیخ محمد حسین گیلانی)

ادیب طوسی :

(۱۳۲۰ ق - معاصر)

در مشهد متولد شده ابتدا نزد ادیب نیشابوری
بتحصیل ادبیات پرداخته و سپس در سبزوار
نزد حاج ملاهادی استفاده کرده و اصول فلسفه
شرقی را فرا گرفته در سال ۱۳۴۲ ق به بغداد
رفته و در آنجا بتحصیل زبان انگلیسی و تدریس
ادبیات مشغول شده بعد از سه سال توقف ناچار
بمشهد بازگشته و در مدارس آنجا بتحصیل
پرداخته پس از آن در مدارس طهران ویزد و

۱۴ - نقد الادب :

بغداد ، سری .

ملا محمد امین بن محمد شریف استرآبادی
اخباری :

(۱۰۳۳ ق)

محدث ماهر فاضل محقق مدقق نزیل مکه .
بسال ۱۰۳۳ ق بمکه در گذشت (فوائد -
الرضویه ص ۳۹۸ ، روضات الجنات ، خاتمة
مستدرک الوسائل . امل الامل .

۱ - فوائد المدنیة (عربی) :

تبریز ، ۱۳۲۱ ق ، سنگی ، رقمی ، ۲۹۵ ص ،
در هامش آن شواهد المکیة فی مداحض حجج
الخیالات المدنیة که رد بر فوائد المدنیة است
چاپ شده .

امین اسدی :

(- معاصر)

۱ - بازداشتگاه نابود کنی :

کنستانتین سیمنوف ، مسکو ، ۱۹۴۴ م ،
سری ، رقمی ، ۳۵ ص .

۲ - تیمور و دستة او :

ترجمه ، مسکو ، ۱۹۴۵ م ، سری ، جیبی ،
۱۷۵ ص .

شیخ محمد امین ملقب به تاج :

(- معاصر)

۱ - روح الایمان فی نفس الانسان (عربی) :

بغداد ، ۱۳۴۶ ق ، سری .

ملا محمد امین حشری تبریزی :

( )

از خانواده شمس الدین محمد ثانی است .
ادیب شاعر صوفی ، در عباس آباد اصفهان

مقیم بود بعداً بتبریز مهاجرت کرده و در
آنجا در گذشت .
(دانشمندان آذربایجان ص ۱۱۸ ، تذکره
نصر آبادی ص ۲۸۰ .
۱ - روضة الاطهار :

(تذکره شعراى مدفون در تبریز ، تاریخ
تألیف ۱۰۱۱ ق)
تبریز ، ۱۳۰۳ ق ، سنگی ، خشتی ، بی -
شماره صفحه .

محمد امین ولسوز تبریزی ملقب به استاد :

( )

از سخنوران معروف آذربایجان بوده میرزا
سروش و میرزا مظہر از شاگردان او
بوده اند .

(دانشمندان آذربایجان ص ۱۵۱)

۱ - دیوان :

(شعر ترکی و فارسی)

تبریز ، ۱۲۸۶ ق ، سنگی ، رقمی ،
۱۵۹ ص .

محمد امین رسول زاده :

(- معاصر)

بفرانسه رفته و پس از تکمیل معلومات و اخذ گواهینامه در رشته مکانیک و برق از دانشگاه پاریس بایران بازگشته عهده دار مشاغل زیر گردید:

دبیر دبیرستان پهلوی کرمان، رئیس دانشسرای پسران کرمان، کفیل فرهنگ کرمان، دبیر دبیرستانهای ایران شهر، نوربخش، البرز، دارالفنون، دبیرستان علمیه

(سالنامه دبیرستان علمیه تحصیلی ۳۵ - ۱۳۳۶ ش)

۱- رادیو بزبان ساده:

۲- فیزیک برای ششم متوسطه:

طهران، سربی.

دکتر محمد امین بن میرزا بزرگ ریاحی:

(۱۳۰۲ ش - معاصر)

در خوبی متولد شده پس از تحصیلات مقدماتی بطهران آمده و در دانشکده ادبیات با ادامه تحصیل پرداخت و با اخذ لیسانس در رشته ادبیات فارسی نائل گردید سپس بتحصیل دوره دکترای زبان و ادبیات فارسی پرداخته و فارغ التحصیل گردید (سخنوران

در باد کوبه دریک خانواده علم بدنیا آمد . پس از تحصیلات هنگام انقلاب کیلان داخل کمیته اجتماع یون شده و همراه آنان بتهران آمد و بنوشتن روزنامه ایران که امتیازش با ابوالضیاء بود پرداخت بعداً با جبار از طهران خارج و از راه قفقاز باستانبول رهسپار شد. در طول جنگ بین المللی در اروپا بسر میبرد آخر الامر در ترکیه مقیم شد .

(تاریخ جراید و مجلات ج ۱ ص ۳۴۷)

۱- تنقید فرقه اعتدالیون :

طهران ، ۱۳۲۸ ق ، سربی ، جیبی ، ص ۴۴ .

۲- سعادت بشر:

اردبیل، چاپ دوم، ۱۳۲۹ ش، سربی، ۲۰ ص.

۳- عصر مزدک سیاوش:

استانبول، ۱۳۴۲ ق، سربی، ۷۸ ص.

۴- ملیت و پادشویزم:

استانبول، ۱۹۲۹ م، سربی، جیبی، ۱۶۳ ص.

مهندس امین رضا:

(۱۲۸۴ ش - معاصر)

در بندر لنگه متولد شده پس از طی تحصیلات ابتدائی برای ادامه تحصیل به هندوستان رهسپار شد و بعد از مدتی از کالج سان ساویزو دانشگاه بمبئی فارغ التحصیل گردید سپس

آزاد قهرمانی کشور:

مشهد، ۱۳۳۳ ش، سربی، رقی، ۹۸ ص.

امین شهیدی مهدوی:

(- معاصر)

۱- اورانی یا الهه آسمان:

کامیل فلاماریون، ترجمه، جلد اول، مشهد،
بی تاریخ، سربی، رقی، زوار، ۵۰ ص.

دکتر امین عبدالمجید بدوی:

(- معاصر)

۱- بحث درباره قاپوسنامه:

طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی، رقی، ۲۵۷ +
۲۳۹ ص.

محمد امین کاردان:

(- معاصر)

۱- تکنیک عکاسی:

لوسین لورل، طهران، ۳۳۴ ش، سربی،
گوتمبرک، ۱۹۰ ص.

۲- داستان دوشهر:

چارلیزدیکنز، طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی،
وزیری، امیر کبیر، ۳۷۳ ص.

۳- لاله سیاه:

آلکساندر دوما، طهران، ۱۳۳۵ ش، سربی،
رقی، گوتمبرک، ۲۷۴ ص.

نامی معاصر ج ۱ ص ۱۱۱) در خرداد ۱۳۴۰
ش بمدریت کل نگارش وزارت فرهنگ برقرار
گردید.

۱- در راه نجات آذربایجان (شعر):

طهران، ۱۳۲۵ ص، سربی، رقی، ۵۲ ص.

محمد امین زکی:

(- معاصر)

۱- کوردو کوردستان:

۳ جلد، بغداد، ۱۹۳۱ م، سربی، ۱۹۴ +
۲۰۴ + ۴۳۱ ص.

ابوالفوز شیخ محمد امین سویدی بغدادی:

( )

۱- سبائك الذهب في معرفة قبائل وانساب و**تاریخ العرب (عربی):**

بمبئی، ۱۲۹۶ ق، سنکی، ۱۲۰ ص.

بغداد، ۱۲۸۰ ق، سربی، ۱۱۸ ص.

نجف، ۱۳۴۵ ق، سنکی، رحلی، ۱۲۰ ص.

امین شهیدی سید حسین:

(۱۳۱۳ ش - معاصر)

فرزند عبدالوهاب عضو کلوب ورزش.

(سالنامه دبیرستان شهرضای مشهد، تحصیلی

۱۳ - ۱۳۱۴).

۱- یادبود شانزدهمین دوره مسابقات کشتی

دکتر امین کیوانفر :
(- معاصر)

۱- خاویار:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، رقمی، ۱۷۰ ص.

محمد امین محمدی:
(- معاصر)

۱- نامه‌های مصدر سرنهنگ:

طهران، ۱۳۳۰ ش، سربی، جیبی، نشریه -
نامه چنگیز، ۷۸ ص.

امین موسی قندیل:

(- معاصر)

۱- اصول التربیة فی فن التدریس (عربی):
۲ جزء، مصر، ۱۳۴۹ ق.

امین میرهادی فرزند محمد علی:

(۱۲۸۷ ش - معاصر)

از اساتید علوم طبیعی و دارای ذوق ادبی و فریحہ شعریست. تحصیلات ابتدائی و متوسطه را تا سال ۱۳۰۸ بپایان رسانیده و بعد در دارالمعلمین در رشته علوم طبیعی بتحصیلات خود ادامه داده و بسد ریافت لیسانس نائل گردیده پس از آن داخل وزارت فرهنگ شده و اکنون در دبیرستانها بتدریس

رشته طبیعی اشتغال دارد.

(سخنوران نامی معاصر ج ۲ ص ۲۴۴)

۱- اطلس طبیعی:

طهران، مطبوعات امیر کبیر.

۲- چکیده دل (شعر):

طهران، ۱۳۲۷ ش، سربی، رقمی، اقبال،
۲۴۶ ص.

۳- زمین شناسی:

طهران، ۱۳۱۴ ش، سربی، رقمی، ۲۴۸ ص.
طهران، چاپ سوم، ۱۳۱۸ ش، سربی، وزیری،
۵۸ + ۷۹ + ۱۳۹ ص.

۴- فورمولر ریاضی و طبیعی:

بمشارکت احمد آشتیانی، طهران، ۱۳۱۰ ش.

۵- فیزیولوژی حیوانی:

طهران، ۱۳۱۹ ش، سربی، وزیری، ۱۴۱ ص.

۶- فیزیولوژی گیاهی:

طهران، ۱۳۱۹ ش، سربی، وزیری، ۱۱۰ ص.

۷- گیاه شناسی طبیعی:

طهران، ۱۳۲۵ ش، سربی، محمد علی علمی.

۸- منتخبی از بهترین اشعار میرهادی:

طهران، ۱۳۳۴ ش، سربی، جیبی، آرمان،
۱۲۸ ص.

۹- منتخبی از غزلیات میرهادی:

طهران، ۱۳۱۹ ش، سربی، رقمی، ۲۶ ص.

محمد امین هروی:

( )

۱- شرح کافیه (عربی):

هند، ۱۲۶۸ ق، سنگی.

شیخ محمد امین بن عبدالعزیز بن زین-

الدین بحرانی بصری:

(۱۳۳۳ ق - معاصر)

۱- تجوید القرآن:

طهران، ۱۳۴۰ ق، سنکی، جینی، ۲۸ ص.

امین الله عظیم آبادی:

( )

۱- کارنامه فرهنگ:

هند، ۱۸۷۴ م، سنکی، رفعی، ۱۱۶ ص.

امین الله کاتبی خوئی:

(- معاصر)

۱- تحفة الاخوان فی تجوید القرآن:

طهران، ۱۳۷۰ ق، سربی، رفعی، ۹۲ ص.

دکتر امین الله مصباح:

(۱۲۸۴ ش - معاصر)

تحصیلات متوسطه را در دارالفنون و سه سال اول پزشکی را در تولوز و بقیه را در پاریس فرا گرفته و پایان نامه خود را در باب یاخته شناسی پلئشین غده زیرمغز در طی بیماریهای دولاپ تجربی و بالینی از تصویب گذرانیده و باخذ درجه دکتری موفق شده بعلاوه دو سال ونیم در سرویس پزشکی تجربی مشغول کار بود. بعد بایران آمده عهده دار مشاغل زیر گردید.

دانشیار کرسی بافت شناسی و رویان شناسی، دانشیار کرسی آسیب شناسی، استادی کرسی

در نهر خوز از قرای بصره متولد شده پس از تحصیلات مقدماتی بسال ۱۳۵۱ ق برای ادامه تحصیلات بنجف رهسپار شده و اکنون از فضلاء مبرز حوزه درس اعلام معاصر است. (نقباء البشر ج ۱ ص ۱۷۹).

۱- الاخلاق عند الامام الصادق (عربی):

بغداد، سربی.

۲- مع الدکتور حسین (عربی):

بغداد، سربی.

امین یمینی بیک:

(۱۲۶۱ ق -)

در شهر سلیمانیه متولد شده پس از تحصیلات ابتدائی و مقدمات علوم عربیه باستانبول آمده و در آنجا بشغل آموزگاری پرداخت در سال ۱۲۹۱ ق به شهبندی بایران مراجعت کرد و بشهر خوی رفت و در ۱۲۹۶ ق دوباره باستانبول آمده و بسمت وکالت عمومی در موصل منصوب شد در این اواخر چند سالی در سنندج و شهبندر میزیسته است.

(مقدمه کتاب).

۱- جذبه عشق تخمیس دیوان حافظ:

استانبول، ۱۳۳۹ ق، سنکی، وزیر، ۸۶۵ ص.

امین الله بن محمد منیر:

( )

۱- سفرنامه جناب قاضی متقی:

امبله، ۱۹۰۹ م، سنکی، رحلی، ۴۷ + ۲۰ ص.

امین الله زاده حسینی:

( )

بیماریهای همگانی و تجربی (راهنمای

دانشکده پزشکی ج ۲ ص ۹۳) .

۱ - دین عبارت از روابط ضروریه منبعث از حقایق اشیاء است :

بتصویب لجنة ملی نشریات امری در سنه ۱۰۳

بهائی در ۴۳ صفحه بطبع رسیده است (محا کمه

و بررسی در تاریخ باب و بهاص ۲۲۰) .

۲ - فیزیوپاتولوژی یا طب عمومی :

طهران ، نشریه ۱۷۷ دانشگاه ، ۱۳۳۲ ش

سربی ، وزیرى ، ۲۹۳ ص .

امین الاشرافی (رجوع شود به) ابوتراب .

امین الاطباء (رجوع شود به) عبدالحسین .

امین پور (رجوع شود به) محمد تقی .

امین خاقان (رجوع شود به) علیمحمد .

امین دفتر (رجوع شود به) محمد بن عبدالله .

امین الدواله (رجوع شود به) ابن القف

ابوالفرج .

امین الدوله (رجوع شود به) علی .

امین الدوله (رجوع شود به) فضل طبرسی .

امین الدین (رجوع شود به) امیرخان حسینی

ابوالمکارم .

امین زاده (رجوع شود به) احمد .

امین سبحانی (رجوع شود به) رضا .

امین الشرع (رجوع شود به) میرزا ابوالقاسم

خوئی .

امین الصنایع (رجوع شود به) احمد .

امین هاملی (رجوع شود به) سید محسن

امین ناطقی (رجوع شود به) منوچهر .

امین الواعظین (رجوع شود به) حسن ابن -

حضر تقی .

امینه شیخ الاسلامی :

(- معاصر)

۱ - در گشایش زندگی :

تبریز ، ۱۳۲۴ ش .

امینی (رجوع شود به) ابوالقاسم .

امینی (رجوع شود به) امیرقلی .

امینی (رجوع شود به) ایرج .

امینی (رجوع شود به) حسینعلی .

امینی (رجوع شود به) عبدالحسین بن احمد .

امینی (رجوع شود به) فرهاد .

امینی (رجوع شود به) محمد رضا .

سروان امینی (رجوع شود به) محمدرضا .

امینی (رجوع شود به) علویه حاجیه دانم .

امینیان ت . عطار د :

(- معاصر)

۱ - آئینه اجتماع :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، رقمی ، ۱۲۸ ص

۲ - هدیه :

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سربی ، رقمی ، ۷۹ ص .

انبا پرشاد متخلص به حکم :

( )

۱ - دیوان :

هند ، ۱۸۹۰ م ، سنگی .

انار جانی تبریزی (رجوع شود به) روحی .

انتظاری (رجوع شود به) شاطر مدظفی رقمی .

انتظام (رجوع شود به) عبدالله .

انجو (رجوع شود به) حسین عضدالدوله .

انجوی شیرازی (رجوع شود به) الفت انجوی

ابوالقاسم .

دکترانس (رجوع شود به) محمد افغانی .

انسی زاده (رجوع شود به) جلال .

سید انشاء بن (ماشاء اللہ جعفری نجفی) انشاء

دہلوی:

(۱۲۳۲ ق)

۲- دریای لطافت :

مرشد آباد ، ۱۲۶۶ ق ، سنگی .

ہند ، ۱۹۱۶ م ، سنگی .

انشاء (رجوع شود بہ) ناصر .

انشاء (رجوع شود بہ) یمین الدولہ .

انصاری (رجوع شود بہ) احمد بن محمد یمینی

شروانی .

انصاری (رجوع شود بہ) جعفر بن مرتضی .

انصاری (رجوع شود بہ) حسین ثمر

انصاری (رجوع شود بہ) حسین خلخالی .

انصاری (رجوع شود بہ) حسین مخاطب بہ

حاذق خان .

انصاری (رجوع شود بہ) شیخ حیدر علی ابن

محمد علی .

انصاری (رجوع شود بہ) ربیع .

انصاری (رجوع شود بہ) عبدالحلیم .

انصاری (رجوع شود بہ) رضا قلی .

انصاری (رجوع شود بہ) عبد اللہ .

انصاری (رجوع شود بہ) خواجہ عبد اللہ ابن

محمد .

انصاری (رجوع شود بہ) کاظم .

انصاری (رجوع شود بہ) محمد حسن شیخ-

جابری .

انصاری (رجوع شود بہ) محمد حسین ابن

علیمراد .

انصاری (رجوع شود بہ) محمد علی ابن

احمد قراچہ داغی .

انصاری (رجوع شود بہ) محمد علی بن محمد

حسین قمی .

انصاری (رجوع شود بہ) محمد علی مصباح-

السلطہ .

انصاری (رجوع شود بہ) شیخ مرتضی بن محمد

جعفر .

انصاری (رجوع شود بہ) شیخ مرتضی بن محمد

امین .

دکتر انصاری (رجوع شود بہ) محمد علی

مسعود انصاری .

انصاری (رجوع شود بہ) موسی .

انصاری (رجوع شود بہ) ناصر .

انصاری (رجوع شود بہ) ہوشنگ .

انطاکی (رجوع شود بہ) شیخ داود .

انگچی (رجوع شود بہ) سید ابوالحسن .

انوار (رجوع شود بہ) حاج سید ابوتراب .

انوار (رجوع شود بہ) خلیل .

انوار (رجوع شود بہ) سید محمد حسین .

محمد انوار حسین تسلیم:

( )

۱- تاج المدایح:

لکھنؤ، ۱۸۷۲ م، سنگی، وزیری، ۱۰۲ ص .

۲- ملخص تسلیم:

مراد آباد، ۱۸۹۶ م، سنگی، وزیری،

۱۱۸ ص .

انواری (رجوع شود بہ) باقر .

انواری (رجوع شود بہ) شیخ عبدالکریم .

انواری (رجوع شود بہ) محیی الدین .

انور خامنہ:

(- معاصر)

۱- فلسفہ برای ہمہ:

طهران، ۱۳۳۰ ش، سری، ۱۰۴ ص .

سید محمد انور علی بن سید علی تبریز علی
حنفی نقشبندی مجددی متخصص بہ عاجز :

( )

متوطن موضع دوهن پور توابع ضلع بہار .
گیشن اسرار :

لکھنؤ، سنگی، ۳۶ ص .

کانپور، ۱۸۹۷ م، سنگی، ۴۲ ص .

انور اللہ حسن پور :

(معاصر)

۱۔ سیمون بولیوار :

آرنولد وایت ریج، طهران، گردونہ تاریخ

سربی، رقی، ۱۲۷ ص .

انور وود :

(معاصر)

۱۔ ساختہ بہائیت در صحنہ دین و سیاست :

طهران، ۱۳۲۶ ش، سربی، ۱۵۹ ص .

دکتر انوری (رجوع شود بہ) جواد .

انوری ایوردی (رجوع شود بہ) محمد بن محمد

یاعلی بن اسحق .

اوحد الدین (رجوع شود بہ) عبداللہ بن مسعود

بلیانی .

اوحد الدین (رجوع شود بہ) سید عبداللہ

بلیانی شاہ ملا .

انور شکئی :

(- معاصر)

۱۔ اسرار مرک :

کامیل فلاماریون، طهران، ۱۳۱۸ ش،

سربی، ۱۲۸ ص .

انوشیروان شہیدی :

(- معاصر)

۱۔ دفاع شخصی، فنون دستگیری و جلب :

طهران، دانشکاه پلیس، ۱۳۳۹ ش، ۱۵۱ ص .

سید انور علی :

( )

۱۔ دستور المبتدی :

ہند، سنگی .

۲۔ قواعد املاء فارسی :

ہند، ۱۲۶۴ ق، سنگی، وزیری، ۳۰ ص .

مولوی انور علی لکھنوی :

( )

۱۔ انوار الحواشی (کلیات موجز معروف بہ

نفیس ثانی) :

لکھنؤ، ۱۲۸۲ ق، سنگی، رحلی، ۷۰۷ ص .

مولوی اوحدالدین بلگرافی :

(زنده در سال ۱۲۵۳ ق)

عالم و حیدر در علم ادب و انشاء عربی، تلمیذ شیخ احمد عرب یمنی شروانی مؤلف نفحة الیمن است. از تصانیف او نفایس اللغات است که در آن زبان اردوی هندوستانی را که مرکب از فارسی و عربی و ترکی و هندی است اصل لغت فرار داده عربی و فارسی آنرا بیان کرده، تاریخ فراغت از تألیف ۱۲۵۳ ق، سال وفات وی معلوم نگردید (تذکره علمای هند ص ۳۰)

۱- نفایس اللغات :

لکهنو، ۱۲۵۷ ق، و ۱۲۸۱ ق، سنگی.

لکهنو، ۱۳۰۱ ق، سنگی، ۶۳۶ ص.

کانپور، ۱۸۸۴، سنگی، رحلی، ۶۳۶ ص.

کانپور، سنگی، رحلی، ۴۹۰ ص.

کانپور، ۱۹۰۵ م، سنگی.

رکن الدین اوحدی مراغی اصفهانی :

(۶۷۲ - ۷۳۷ ق)

اصدوی از مرانه بود و چون انجام عمر در اصفهان زیسته و هم در آنجا در گذشته اصفهانیان خوانند و نسبت ارادت بشیخ اوحدالدین ابو حامد کرمانی داشته و بدین سبب اوحدی تخلص کرده (مجمع الفصاحج ۱ ص ۹۴) بگفته صاحب تذکره القیور ص ۶۴ در لنجان مدفونست و مطابق لوح مزار نام پدرش حسین بوده است انتهى. سایر ماخذ: دانشمندان آذربایجان ص ۵۵، تذکره دولتشاه ص ۱۳۷، مجله ارمنیان سال ۹ ص ۱۲۵، ریاض العارفین ص ۵۴

۱- جام جم یا جام جهان نما (شعر):

طهران، ۱۳۰۷ ش، سری، رقمی، باهتمام وحید دستگردی، ۲۶۴ + ۱۴ ص
۱- دیوان:

مدراس، ۱۹۵۱ م، سری، وزیری، باهتمام سید یوشع، ۴۳۲ + ۲۱ ص
۲- منطق العشاق یاده نامه (مثنوی):

مشهد، ۱۳۳۵ ش، سری، رقمی، ۱۴۸ + ۴۶ ص، باهتمام محمود فرخ.

اورنگ (رجوع شود به) محمود بن ابوالقاسم شیرازی.

اورنگ (رجوع شود به) مراد.

اورنگ آبادی (رجوع شود به) نظام الدین اورنگ زیب (رجوع شود به) محمد بهادر پادشاه.

اوزجندی (رجوع شود به) حسن بن منصور قاضی خان.

اوژن بختیاری (رجوع شود به) ابوالفتح.

اوصیاء (رجوع شود به) پرویز.

اوکتائی (رجوع شود به) عبدالعلی میرزا.

اولاد حسین صاحب:

( )

۱- سرگذشت وزیر خان لنگران :

لاهور، ۱۹۲۴ م، ۷۶ ص

۲- الكنوز العامرة فی شرح الدرّة النادرة :

لاهور، ۱۹۲۳ م، ۵۵۶ ص.

اولیاء (رجوع شود به) نظام الدین.

اولیاء الله (رجوع شود به) محمد بن حسن آملی،

اویسی (رجوع شود به) حلیم محمد.

اهتمام (رجوع شود به) حسن اصفهانی.

اھری (رجوع شود به) شیخ حسین ابن

ایرج (رجوع شود به) عزیز .

ایرج اختر :

(- معاصر)

۱- خودآموز رقصهای جدید :

کارل ورنر ، ترجمه ، طهران ، سری ، رقی ،
۴۴ ص .

۲ - مرگ هست و باز گشت نیست :

طهران ، بی تاریخ ، سری ، وزیر ، ۲۲۴ ص .

دکتر ایرج ارگانی :

(- معاصر)

۱- روان پزشکی بالینی

هانری بارک ، ترجمه به مشارکت دکتر حسین
رضائی .

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سری ، وزیر ،
۶۸ ص .

ایرج افشار :

فتح الله .

اهلی شیرازی (رجوع شود به) محمد .

اهور (رجوع شود به) پرویز .

اهور هوش (رجوع شود به) نصرالله .

دکتر ایادی (رجوع شود به) عبدالکریم .

ایچی (رجوع شود به) ملا علی اکبر ابن

محمد باقر .

ایچی (رجوع شود به) ناضی ضدالدین ،

ایران (رجوع شود به) بانو قدس .

ایران فرهودی :

(- معاصر)

۱- ساندی :

جان مک دونالد ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۸
ش ، سری ، رقی ، ۲۹۹ ص .

ایران پرست (رجوع شود به) سید نورالله .

مهندس ایران پور (رجوع شود به) عبدالوهاب
گلشن .

ایران پور (رجوع شود به) مهدی کرمانی .

ایران دخت تیمورتاش :

(- معاصر)

۱- آب علی :

طهران ، بی تاریخ ، سری ، جیبی ، ۹۸ ص .

۲- دختر تیره بخت :

طهران ، کتابفروشی مظفری ، سری ، جیبی ،
۵۶ ص .

ایراندوست (رجوع شود به) ناصر .

ایران شهر (رجوع شود به) حسین کاظم زاده .

ایرانی (رجوع شود به) عبدالمحمد .

ایرانی (رجوع شود به) سید محمد علی .

ایرانی (رجوع شود به) هوشنگ .

۸- فرهنگ ایران زمین:

تهران، ۳۲ - ۱۳۳۹ ش، سری، رقی،
 ۳۷۴ + ۳۹۵ + ۲۰ + ۰۰۰ + ۰۰۰ + ۰۰۰
 ۴۵۷ + ۳۳۵ + ۲۵۲ + ۱۵۲ ص.

۹- فهرست نسخه های خطی فارسی در کتابخانه های دنیا:

تهران، نشریه ۴۸۵ دانشگاه، ۱۳۳۷ ش،
 سری، وزیر، ۸۸ ص.

۱۰- قندیه در مزارات سمرقند:

تهران، باهتام افشار، ۱۳۳۴ ش، سری،
 رقی، ۱۲۶ ص، طهوری.

۱۱- کتابشناسی ایران:

تهران، ۳۳ - ۱۳۳۴ ش، سری، رقی،
 ۲۰ + ۷۹ ص.

۱۲- کتابهای ایران:

تهران، شماره ۳۶ - ۱۳۳۸ ش، سری،
 رقی، ۱۰۵ + ۱۶۶ + ۱۵۴ ستون.

۱۳- گفتاری درباره زردشتیان:

تهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقی، ۱۲ ص.
 ۱۴ - نثر فارسی معاصر:

تهران، ۱۳۳۰ ش، سری، رقی، ۲۷۶ ص.
 ۱۵- یادداشتهای قزوینی:

میرزا محمدخان قزوینی، باهتام افشار،
 ۴ جلد، تهران، نشریه ۱۸۷ و ۲۵۳ و
 ۳۸۳ و ۵۱۷ دانشگاه، ۳۳ - ۱۳۳۸ ش،
 سری، وزیر، ۱۸۰ + ۳۲۵ + ۳۶۷
 ۲۸۷ ص.

ایرج م. امینی

(- معاصر)

۱- ردا، سرگذشت یک دختر در زمان قیصر
 روم:

(۱۳۰۴ ش - معاصر)

در تهران متولد شده تحصیلات خود
 را در رشته حقوق پایان رسانیده و بکتاب-
 داری در کتابخانه دانشکده حقوق سمت
 استخدام یافت.

(مقدمه تاریخ زد)

۱- بیان الصناعات:

ابوالفضل حبیبش تفلیسی، تهران، ۱۳۳۶ ش،
 سری، رقی، ۱۶۲، باهتام افشار.

۲- تاریخ کاشان:

عبدالرحیم ضرابی سهیل کاشانی، تهران،
 باهتام افشار، نشریه شماره ۲ فرهنگ
 ایران زمین، ۱۳۳۵ ش، سری، رقی.

۳- تاریخ یزد:

جعفر بن محمد جعفری، تهران، ۱۳۳۸ ش،
 سری، رقی، بنگاه ترجمه و نشر کتاب،
 ۲۵۴ ص باهتام افشار.

۴- راهنمای کتاب:

صاحب امتیاز: دکتر احسان یار شاطر،
 مدیر: ایرج افشار.

سال اول تا سال پنجم تهران ۳۷ - ۱۳۴۰
 ش، سری، وزیر، ۵۴۰ + ۷۱۶ +
 ۸۲۴ + ۹۴ ص.

۵- رساله آغاز و انجام:

خواجه نصیرالدین طوسی، باهتام افشار،
 تهران، نشریه ۳۰۱ دانشگاه.

۶- عرض سپاه اوزون حسن:

ملاجلال دوانی، تهران، ۱۳۳۵ ش، سری،
 وزیر، ۵۰ ص، باهتام افشار.

۷- فردوس المرشدیه:

محمود بن عثمان، باهتام افشار، تهران،
 ۱۳۳۳ ش، سری، وزیر، ۴۸۲ ص.

ایرج پزشک نیا :

(- معاصر)

۱- ژاندارک :

تانسوی ویلسون راس ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ، کردونه شماره ۴۰ تاریخ .

۲- ناپلئون :

فرانسیس وینوار ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۹ ش ، کردونه شماره ۳۳ تاریخ ، نیل ، ۱۴۷ ص .

ایرج پور باقر :

(- معاصر)

۱- ادبیات آلمان از قدیمترین ایام تا کنون :

ژ . ف . آنزلو ، ترجمه ، اصفهان ، ۱۳۳۳ ش ، کردونه شماره ۱۴۴ ص .

۲- ادبیات روسیه از قدیمترین ایام تا کنون :

خانم ارهارمارسل ، ترجمه ، اصفهان ، ۱۳۳۴ ش ، کردونه شماره ۱۴۴ ص .

۳- اگزستانسیالیسم :

فولکه ، ترجمه ، اصفهان ، ۱۳۳۲ ش ، کردونه شماره ۱۴۹ ص .

۴- جای پای خورشید :

جک لندن ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۱ ش ، کردونه شماره ۱۴۷ ص .

۵- روان سنج :

اندره مورا ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۰ ش ، کردونه شماره ۱۱۴ ص .

۶- فرانسوا گوزپشت :

کنتس دوسکور ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۰ ش ، کردونه شماره ۲۲۲ ص .

لوید دو کلاس ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۲۸ ش ، کردونه شماره ۳۴۸ ص .

طهران ، ۱۳۳۴ ش ، کردونه شماره ۳۴۸ ص .

ایرج پزشکزاد

(- معاصر)

۱- افسونگران دریا :

آلفره ماشار ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ، کردونه شماره ۱۹۳ ص .

۲- جمیله :

هانری بر دو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ، کردونه شماره ۱۵۹ ص .

۳- خرگوشها :

طهران ، ۱۳۳۵ ش ، کردونه شماره ۴۲ ص .

۴- دختر گرجی :

موریس دو کبرا ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۴ ش ، کردونه شماره ۱۶۹ ص .

۵- وزیر :

ان ماری سینکو ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، کردونه شماره ۶۵۲ ص .

۶- دوسر نوشت :

ویلکی کالینز ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۷ ش ، کردونه شماره ۱۸۰ ص .

۷- زندگانی کازابلانکا :

موریس دو کبرا ، ترجمه ، طهران ، چاپ دوم ، ۱۳۳۵ ش ، کردونه شماره ۱۷۸ ص .

۸- فردا گریه خواهد کرد :

لیلیان روت ، طهران ، ۱۳۳۵ ش ، کردونه شماره ۲۹۲ ص .

۹- ملک مقرب در جمع شیاطین :

موریس دو کبرا ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۱ ش ، کردونه شماره ۱۷۸ ص .

در تبریز متولد شده ادبیات فارسی و عربی و زبان فرانسه را در آن شهر آموخت در نوزده سالگی پدرش در گذشت و بخدمات دولتی وارد و عهده دار مشاغل مختلفه شد :

عضو کمرک ، رئیس کابینه وزارت معارف ، رئیس دفتر ایالتی آذربایجان ، معاون حکومت اصفهان ، حاکم آباده ، رئیس دفتر محاکمات مالیه ، رئیس تفتیش مالیه خراسان ، معاون مالیه خراسان .

با وجود قدرت طبع و روانی بیان چندان بسرودن شعر مسر نبود و بلکه به تفنن گاهی شعر میسرود هر چند در اشعار خود هزل را بمنتهای شدت رسانیده ولی در معاشرت این خصلت را دارا نبود . در شعبان ۱۳۴۴ ق بطهران در گذشت و جنب مقبره ظهیرالدوله در شمیران مدفون گردید (ادبیات معاصر ص ۲۴ ، رجال آذربایجان در عصر مشروطیت ص ۳۹ ، منتخبات آثار هشترودی ص ۱۰۲ ، سخنوران نامی معاصر ص ۱۶)

۱- ادبیات ایرج (شعر):

طهران ، بی تاریخ ، سنگی ، جیبی ، بی شماره صفحه .

۲- دیوان شعر :

طهران ، ۳۰۷ - ۱۳۰۹ ش ، سربی ، رقی ، ۴۷ + ۳۲ + ۵۵ + ۶۲ + ۶۲ + ۵۴ .

طهران ، ۱۳۱۱ ش ، سربی ، رقی ، ۱۶۰ .

۳- زهره و منوچهر (شعر):

طهران ، بی تاریخ ، سربی ، جیبی ، چاپخانه مجلس ، ۲۸ ص .

مهاباد ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، جیبی ، ۴۴ ص .

دکتر ایرج جهانشاهی دهقان ، لایری :

(۱۳۰۴ ش - معاصر)

۷- کودکان عجیب :

ژان کوکتو ، ترجمه ، اصفهان ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رقی ، کتابفروشی تائید ، ۱۲۹ ص .

۸- ماندرن :

سیمون دوبوار . ترجمه ، ۲ جلد ، طهران ۱۳۳۷ ش ، سربی ، رقی ، معرفت ۹۰۱ ص .

۹- منطق جدید عملی یا شناخت روشهای علوم :

اصفهان ، ۱۳۳۴ ش ، سربی ، رقی ، کتابفروشی شهریار ، ۱۳۱ ص .

ایرج پیر نظر:

(- معاصر)

۱- از واشنگتن تا آیزنهاور :

میکاپترزهام ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ، وزیری ، ۱۰۹ ص .

ملک ایرج جان آسا :

(- معاصر)

۱- چکیده پیش آمدهها :

طهران ، ۱۳۳۲ ش ، سربی ، رقی ، ۱۳۶ ص .

ایرج میرزا جلال الممالک فرزند غلامحسین میرزا :

(۱۲۹۱ - ۱۳۴۴ ق)

ایرج ساویز:

(- معاصر)

۱- ماجرای قطب جنوب:

والتر سولیوان، ترجمه، طهران، ۱۳۳۸،

ش، سربی، رفعی، ۱۸۳ ص.

۲- منشور بزرگ:

جیمز داگرتی، ترجمه، طهران، ۱۳۳۹،

ش، گردونه شماره ۳۲ تاریخ، سربی،

رفعی، ۱۷۴ ص.

ایرج علمی آبادی

(- معاصر)

۱- فردا خیلی دیر است:

آلفرد مارشال، ترجمه، طهران، ۱۳۳۴،

ش، سربی، رفعی، کوتمپیک، ۲۲۰ ص.

طهران، ۱۳۳۹، ش، چاپ سوم، سربی،

رفعی، ۲۷۶ ص.

ایرج قریب:

(- معاصر)

۱- اسکندر کبیر:

جان کونتر، ترجمه، طهران، ۱۳۳۹، ش،

سربی، رفعی، ۱۱۰ ص.

ایرج گلمسرخی:

(- معاصر)

در ملایر متولد شده تحصیلات ابتدائی را در

آن شهر و متوسطه را در همدان فرا گرفته و

در سال ۱۳۲۴ ش بطهران آمده و بتحصیلات

خود ادامه داده و از دانشکده ادبیات باخذ

لیسانس نائل گردید و دوره دکتری را نیز

پایان رسانید و بسمت دبیری دبیرستانهای

طهران اشتغال دارد.

(سخنوران نامی معاصر ج ۲ ص ۱۱۴)

۱- انشاء و نگارش:

طهران، سربی، رفعی، امیر کبیر، ۱۲۰ ص.

۲- پلکهای شکسته مجموعه شعر:

طهران، ۱۳۳۴، ش، سربی، رفعی، امیر

کبیر، ۹۷ ص.

۳- دستور زبان:

طهران، ۱۳۳۲، ش، سربی، جیبی، ۶۳ ص.

۴- گلهای وحشی (شعر):

۵- دیوانه (شعر):

طهران، ۱۳۳۵، ش، سربی، جیبی، ۹۶ ص.

۶- لغات کلیله و چند قاعده املاء:

طهران، ۱۳۳۲، ش، چاپ دوم، سربی،

رفعی، امیر کبیر، ۴۰ ص.

۷- یاد بود (شعر):

طهران، ۱۳۳۰، ش، سربی.

۱- بتهوون مردیکه موسیقی را آزاد کرد :

طهران ، ۱۳۳۷ ش ، سربی ، رقمی ، ابن -
سینا ، ۲۷۰ ص .

ایرج مستهان :

(- معاصر)

سردبهر روزنامه اطلاعات .
۱- آشنای ناشناس :

طهران ، ۱۳۳۰ ش ، سربی .

ایرج مستوفی :

(- معاصر)

۱- پانزده سال رنج :

مشهد ، ۱۳۳۵ ش ، سربی ، وزیری ، ۸۸ ص .

ایرج لجدسمیعی :

(- معاصر)

سرهنک ستاه

۱- ... :

۱- ارورژاوفر ، طهران ، ۱۳۲۶ ش ، سربی ،
جیبی ، افشاری ، ۱۳۹ ص .

مهندس ایرج نورانی :

(معاصر)

۱- الوبوسی بنام هوس :

ویلیامز تنسی ، ترجمه ، طهران ، ۱۳۳۲ ش ،

سربی ، رقمی ، ابن سینا ، ۱۱۲ ص .

طهران ، ۱۳۳۳ ش ، سربی ، رقمی ، دانش ،
۱۱۲ ص .

۲- تابستان ودود :

تنسی ویلیامز ، طهران ، ۱۳۳۶ ش ، سربی ،
رقمی ، ۱۰۱ ص .

ایرج وفائی :

(- معاصر)

۱- مضرات سیگار :

شیراز ، ۱۳۲۹ ش ، سربی ، جیبی ، ۳۸ ص .

ایرج ولی پور :

(- معاصر)

۱- راهنمای تحصیلات عالیہ در آمریکا :

طهران ، ۱۳۳۸ ش ، سربی ، رقمی ، ۵۵ ص .

ایرجی (رجوع شوبه) محمد باقر .

ایرجی (رجوع شوبه) محمد صادق .

ایروانلو (رجوع شوبه) احمد .

ایروانی (رجوع شوبه) احمد بهجت -
العمالک .

ایروانی (رجوع شوبه) خانبابا .

ایروانی (رجوع شوبه) میرزا عبدالکریم
ملا باقی .

ایروانی (رجوع شوبه) علی بن عبدالحسین .

ایروانی (رجوع شوبه) ملا محمد ابن
محمد باقر .

ایروانی (رجوع شوبه) میرزا آقا ابن
محمد .

ایزدینا (رجوع شوبه) عزت الله .

ایزدیار (رجوع شوبه) فریده .

ایزه کشسب (رجوع شود به) شیخ اسدالله.
 ایزدی (رجوع شود به) مهندس حسن .
 ایزدی (رجوع شود به) رضا .
 ایزدی (رجوع شود به) عباس .
 ایزدی (رجوع شود به) شیخ محمد خان
 بوشهری .
 ایزدی غیر (رجوع شود به) مهدی دبیر
 خافان .
 ایسی (رجوع شود به) شیخ سیف الدین .
 ایطسا (رجوع شود به) علی روحانی
 رفسنجانی .
 ایل بک (رجوع شود به) ابوالفتح .
 ایل بکی (رجوع شود به) مرتضی هوشنگ .
 ایماخانی (رجوع شود به) حسین بختیاوی .

ایما (رجوع شود به) سید محمد حسن
 بلکرامی .

ابوالبقاء ایوب بن سید شریف موسی
 حنفی قریمی کفوی حسینی :

(۱۰۹۴ - ۱۰۹۴ ق)

در بیت المقدس سمت قضاوت داشته بسال
 ۱۰۹۴ ق درگذشته .

(هدیه العارفین و اسماء المؤلفون ص ۲۲۹)

۱- کلیات ابوالبقاء :

(در لغت و اصطلاح) .

طهران ، ۱۲۸۶ ق، سنگی، رحلی، باهتنام

حاج سید محمد صادق حسینی خوانساری ،

۳۸۹ ص .

ایوبیان (رجوع شود به) عبیدالله .

فہرست اعلام:

- ۱۔ نام کسان
- ۲۔ نام جاہا
- ۳۔ فہرست قبائل
- ۴۔ فہرست کتابہا

« نام کسان »

«آ»

- آکوستا استیونسن : ۵۶۵
 آل بحر العلوم : سید محمد صادق ۱۸۰
 آلبرت انشتین : ۳۲۲
 آل سید صافی : سید احمد ۳۲۶
 آلفرد مارشال : ۷۱۴
 آلفرہ ماشار : ۷۰۹
 آلفونس دودہ : ۶۴۲
 آلفونسی مولیان : ۲۶۲
 الکساندر تومانسکی : ۲۱۳
 الکساندر دوما : ۲۵ ، ۱۲۲ ، ۴۱۴ ، ۵۳۰ ،
 ۵۴۹ ، ۶۴۰ ، ۶۴۱ ، ۶۹۲
 آلن . ج وایت : ۴۳
 آل ہندی : ۴۹۷
 آل یسین : محمد حسن ۶۰۰
 آمروہی : سید احمد حسین ۵۰۳
 آملی : آخوند ملا محمد علی ۱۷۹
 آموزگار : سید حسین ۵۲
 آنا تول فرانس : ۳۸۳ ، ۶۴۵
 آنازا کراس : ۲۶
 آنتری وایت : ۳۶۲
 آنتون چخوف : ۱۸
- آدلف برژہ : ۵۱۵
 آذر : ۴۹۵
 آذر : فرشتہ اقدس ۶۴۳
 آذربایجان : رمضان ۵۵۵
 آذر کیوان : ۲۹۱
 آرتور . ج آربری [پرفسور] ۷۶
 آرتور نوس بام : ۴۵۵
 آرزو . ا . [متین] : ۲۱
 آرسن لوپن : ۱۲۴
 آرنولد وایت ریج : ۷۰۲
 آزاد : ابوالکلام ۳۹ [۲۹۶]
 آزاد ہمدانی : ۶۹
 آشتیانی : احمد ۶۹۴
 آشتیانی : حاج میرزا حسن ۸۴
 آغوستوس : ۲۷۰
 آقا : بہبہانی محمد باقر
 آقا بابا خطاط : ۲۶۹
 آقا جمال : کلپایگانی احمد
 آقاخان اول : حسن علی ۱۵
 آقا مجتہد : حاج سید محمد علی ۶۰۱

ابن طاوس : علی ۳۳۲	آنتونی هوپ : ۶۴۰
ابن طی : شیخ عالی ۳۳۸	آذره زید : ۵۳۴
ابن طیفور : ابوالفضل	آندره مارس : ۲۷۰
ابن عربشاه : ابراهیم ۶۰	آندره موروا : ۱۷۲ ، ۲۳۲ ، ۲۳۳ ، ۴۱۵ ،
ابن عمید : ۳۳۶	۷۱۰
ابن واضح : یعقوبی احمد	آواسپیان : ۵۶
ابن فارس : احمد ۳۳۴ ، ۳۶۰	آهنین .۱۰ : ۵۲۱
ابن فرحون : ابراهیم ۶۲	آیه الله زاده : حاج شیخ احمد کلباسی ۴۴۶
ابن فضلان : احمد ۳۳۵	آیتی : زنجانی احمد
ابن فضیل اندلسی : ۲۵۷	«الف»
ابن قفطی : ۳۳۶	ابراہیم زاده : اسمعیل ۵۷۲
ابن قیم جوزیہ : ۶۳	ا. ح : ۳۱۰
ابن مالک نحوی : ۱۷۴	ا. ژاکہ : ۲۷۹
ابن مسکویہ : احمد ۱۷۹ (۳۳۶) ، ۳۳۷ ، ۳۳۸	ابن ابی الفراقر : محمد شلمغانی ۲۸/۲۷
ابن الندیم : ۳۳۹ ، ۳۴۰	ابن اجدابی : ابراهیم ۶۱
ابن ورقا : ۲۱۲	ابن بابویہ : ۹۷ ، ۱۴۸
ابن ہیشم : ۱۶۰	ابن تیمیہ حرانی : احمد (۳۲۸) ۵۷۳
ابن یمین : ۱۴۹	ابن حاجب : ۳۷۹
ابواسحق اسرائیلی : ابن سهل	ابن حجاج حموی : ابوبکر ۱۱۴ (۱۱۵) ۱۱۶
ابواسحق اینجو : ۳۹۸	ابن حجر عسقلانی : احمد ۳۲۹
ابواسحق بقائی : ابراهیم ۶۳	ابن حیوس : ۳۳۱
ابواسحق حلبی : ابراهیم ۵۴ (۶۵)	ابن خلاص : ۶۳
ابواسحق صابی : ابراهیم ۲۳ ، ۲۸ ، ۲۹ (۳۰)	ابن خلکان : احمد (۳۳۰) ۴۷۲ ، ۵۹۹
ابواسحق طرابلسی : ابن اجدابی	ابن خیاط دمشقی : احمد ۳۳۱
ابوبکر : ابن وحشیہ احمد	ابن دایہ : احمد ۳۳۱
ابوبکر خلیفہ : ۴۵۷	ابن دقماق : ابراهیم ۶۲
ابوبکر بن سعد : ۲۹۹	ابن سکیت : ۳۴۰
ابوبکر کلابازی محمد : ۶۱۳	ابن سنان حرانی : ابراهیم ۲۸
ابوبکر نساج طوسی	ابن سهل اسرائیلی : ابراهیم ۶۳
ابوجعفر : ابن ابی الفراقر محمد	ابن سینا : ۶۱۳
ابوجعفر : احمد بن محمد بن عیسیٰ ۳۶۱	ابن شہر آشوب : ۴۲۱
ابوجعفر شیخ طوسی : ۴۲۱	ابن طاوس : احمد ۳۳۲

- ابو حاتم رازی : ۳۹۰ ، ۳۹۱
 ابو حامد کرمانی اوحد الدین : ۷۰۳
 ابو الحسن : فدوری احمد
 ابو الحسن صاحب [خواجہ] : ۱۳۴
 ابو الحسن واحدی : ۴۷۲
 ابو حنیفہ دینوری : احمد ۳۴۰
 ابو حیان : ۳۳۶ ، ۴۹
 ابو الریحان بیرونی : ۱۰۳ ، ۶۴۴ ، ۶۴۵
 ابو الضیاء : محمود ۶۱۸ ، ۶۱۹
 ابو الطیب : متنبی احمد
 ابو العباس : ابن تیمیہ احمد
 ابو العباس : شیخ احمد بن محمد نخلی ۴۸۰
 ابو عبد الرحمن : نسائی احمد بن علی
 ابو عبد اللہ : محمد بن ادريس شافعی
 ابو عبد اللہ حاکم نیشابوری : محمد ۳۸۵
 ابو العلاء کنجوی : ۵۰
 ابو العلاء معری : احمد (۳۴۳) ۶۴۵
 ابو علی : ابن مسکویہ احمد
 ابو علی [شیخ] : ۴۲۱
 ابو علی فارسی : ۴۵۹
 ابو الفتح بن عمید : ۳۳۶
 ابو الفتح مروزی : ناصر ۳۷۲
 ابو الفتح [شیخ] رازی : ۸۷
 ابو الفضائل : ۲۱۲
 ابو الفوز : سویدی بغدادی
 ابو القاسم : خزاز قمی ، علی
 ابو القاسم صاحب فصوص الاعراض : ۲۲۲
 سید ابو القاسم مهندس : ۲۹۰
 ابو محمد : ابن مقرئ اسمعیل
 ابو المظفر : ۱۳۱
 ابو المظفر : اورنگزیب
 ابو المظفر جلال الدین اخترسان : ۵۰
- ابو منصور حفصہ : ۴۷۹
 ابو الوفا : ابن فرحون ابراهیم
 اتابک ابو بکر بن سعد : ۵۶۳
 اتابک سعد زنگی : ۲۹۹ ، ۵۶۳
 اتابک یوسف شاہ : ۵۸۱
 اثیر الہین ابهری : ۱۴۸ ، ۱۹۸ ، ۵۱۹
 اجلال الدولہ : ۶۸
 احسائی : شیخ احمد (۳۴۵) ، ۳۴۶ ، ۳۴۷ ، ۳۵۴ ، ۳۴۸
 احسانی : احسان بن شیر علی ۳۱۷
 احسانی : امان اللہ ۶۵۹
 احمد مؤلف کتاب اشتقاق : ۳۱۸
 احمد خان مؤلف دزدان دریائی : ۳۱۸
 احمد جان بہادر [میر سید] : ۲۰۹
 احمد دہہ [شیخ] : ۴۱۵
 احمد سعید [شیخ] : ۶۳۶
 احمد شاہ قاجار : ۲۸۶ ، ۵۳۷
 احمد صاحب [مولوی شیخ] : ۴۱۶
 احمد ضیف [دکتر] : ۵۰۶
 احمد عبد الغفار : ۵۰۶
 احمد عبید : ۵۰۶
 احمد علی : ۵۰۷
 احمد علی احمد [آقا] : ۵۰۷
 احمد علی احمد [مولوی] : ۵۰۶
 احمد بن علی بن مسعود : ۳۱۹
 احمد بن علی رضا : ۳۱۹
 اخباری : محمد امین [ملا] ۶۸۷
 ادريس (ع) : ۳۳۶
 ادوارد برون : ۳۵ ، ۱۷۶
 ادوارد ہیوٹی : ۶۴۴
 ادیب الممالک : صادق فراہانی ۲۶۸
 ادیب نیشاوری : ۶۸۵

اسمعيل بن عبد الله: ۳۳۶	اديت سپرول: ۲۴
اشتری: آية الله زاده کلباسی احمد	اديسن راس: ۱۲۸
اشتری: احمد ۴۹۹	ادين: ۲۶۳
اشتین بك: ۶۴۱	ارباب اصفهانی: مهدی ۴۶۷
اصطخری: ۳۳۵	ارچيسبالا کيک سر: ۵۲۰
اصطهباناتی: شيخ ابوالحسن بن محمد طاهر ۱۵۳	اردستانی: سيد محمد الکریم ۴۸۴
اصطهباناتی: محقق لاری ابوالحسن بن محمد اسمعيل	اردستانی: سيد محمد رضا ۵۷۹
اصفہانی: محمد ابراهيم ۳۴	اردکانی: سيد محمد رضا و امظ ۵۷۵
اصفہانی: ابراهيم بن رضا ۳۴	اردوبادی: عسکر ۲۷۰
اصفہانی: حاج سيد ابوالحسن ۳۳، ۳۸ (۱۳۷)	ارسطوطاليس: ۵۲۷، ۶۳۸
۲۸۹، ۳۸۱، ۵۹۳	ارشميدس: ۱۳۱
اصفہانی: ابوطالب ۱۷۴	ارکانی [دکتر]: ایرج ۷۰۶
اصفہانی: حاج سيد ابوالقاسم ۱۳۸	ارنست کلام: ۶۱۶
اصفہانی: شيخ محمد حسن ۵۸۶	ارنست همينکوی: ۸۸، ۶۴۰
اصفہانی: فتح علی خطاط ۸۳	ارورژ لوفر: ۷۱۵
اصفہانی: محمود بن اسمعيل ۲۴۷	ارومیة: محمد ولی ۸۰
اصفہانی: سيد مهدی ۲۵۶	ارهار ماسل ۷۱۰
اصفيا: صفی ۳۲۳	ازوالد کولپه ۳۲۴
اعتضاد السلطنه: ۱۷۰	استاد: دلسوز محمد امين
اعتماد: ۲۲	استالین: و. و. ی. ۸۸، ۸۹
اعثم کوفی: محمد ۴۶۸	استرابادی: امير جلال الدين ۵۹۷
اعجاز حسین [سيد]: ۶۳۱	استرابادی: محمد بن حسن ۷۸، ۷۹
اعلی حضرت رضا شاه کبير: ۵۴۷	استرلينک نورث: ۵۲۳
افشار: ایرج ۵۶۷ (۷۰۶)، ۷۰۷، ۷۰۸	استفان زوايک: ۵۳۴، ۶۴۰
افلاطون حکيم: ۵۲۷ (۶۳۸)	استفن کراين: ۸۸
افلاطون صاحب کتاب الکي ۶۳۹	استفن ونیست بنه: ۱۸۱
افلاطون طبيب: ۶۳۹	استوارت: ۱۷۵
افندی: اسکندر ۵۶۶	استیونس ر. ل: ۲۱۷
افندی صاحب رياض الامام ۷۸، ۶۸۳	محمد اسحق [پرفسور]: ۵۳۲
اقبال آشتیانی: عباس ۲۶۹، ۳۵۷، ۴۹۶	اسد الله بن محمد کاظم: ۸۱
اقبال: ۵۵۴	اسکندر بن عمر شيخ ميرزا: ۱۱۰
	اسکندر کبير: ۵۲۷

اکبر پادشاه : ۲۰۸ ، ۲۲۰ ، ۶۴۸	امین شورابی : [دکتر] ابراهیم ۳۵
اکوستیس ملیورتن : ۶۰۲	امین شهیدی : حسین ۶۹۱
الله آبادی : سید امجد حسین ۶۶۴	امین شهیدی : مهدی ۶۹۲
الیشمان : ۳۳۸	امین عبدالعزیز : ۳۴۴
امام جعفر صادق (ع) : ۲۵۰	امینی : سید مهدی ۳۲۰
امام جمعہ خوئی : ۲۴۰	اندرسن : ۵۲۴
امام جمعہ کلپایگان : ۲۱۲	اندرہ موروا : ۱۷۲
امام حسن عسکری (ع) : ۳۶۱	انریکو کاسترو ولکارو : ۴۸۶
امام حسین (ع) : ۵۶۵	انشاء دهلوی : ۶۹۹
امام دوازدهم (ع) : ۳۴۷ ، ۳۸۳	انصاری : حسین ۱۵۰
امام رضا (ع) : ۴۹۸	انصاری : شیخ مرتضیٰ ۵۳ ، ۸۴ ، ۲۲۷ ، ۲۲۹ ،
امام فخر رازی : ۵۶۳	۵۴۱ ، ۴۸۱ ، ۴۳۰ ، ۲۸۵ ، ۲۸۴
امام قلی خان : ۳۱۳	انگجی [دکتر] : ابراهیم ۱۴۲
ام داود : ۱۲۲	انگجی [دکتر] : اسمعیل ۱۴۲
امردھی : سید ارتضیٰ حسین ۵۱۹	انگجی : حسن ۱۴۲
امری روز : ۲۷۴	انگجی : حاج محمد علی ۱۴۲
امید نھاوندی : ابوالحسن ۱۴۰	انگجی [دکتر] : محمود ۱۴۲
امیر اقدسی : ۶۸۴	انگجی : حاج مهدی ۱۴۲
امیر بہادر : ۴۶ ، ۲۶۸	ان ماری سینکو : ۷۰۹
امیر تیمور گورکان : ۱۱۰ ، ۶۴۹ ، ۶۶۸	انوار اردکانی : حاج ابراهیم ۳۱
امیر شکیب ارسلان : ۴۷۱ (۶۷۴)	انواری : ۳۷۰
امیر لوحی سہزواری : ۳۴۴	اوحد الدین ابو حامد کرمانی : ۷۰۳
امیر عزالدین ایدمر : ۳۲۸	اورنگ زیب عالمگیر : ۶۴۶ ، ۶۴۹
امیر کبیر : میرزا تقی خان ۵۸۹	اوریزان اسویت : ۲۳۳
امیر المؤمنین (ع) : ۱۸۰ ، ۴۸۴ ، ۴۸۶ ، ۴۹۱	اولیاسمیع : ۲۶۹
۵۹۹ ، ۵۶۵	ایران شاہ بن قاورد : ۱۱۳
امیر المؤمنین ابوالحسن علی بن ابیطالب ابن	ایزنقی : خیالی احمد
عبید اللہ ۴۸۴	ایلیا ارنہورک : ۴۱۸ ، ۴۶۷
امیر محمود دهلوی : ۶۷۰	ایمزوروز : جرالدا یمزوروز
امیل آندرہ : ۶۸۲	ایوانف : ۶۵۸
امیل زولا : ۱۲۵	«ب»
امیلی برونتہ : ۶۴۰	بٹاتریس بک : ۴۰۹

برزگراردشیر ۶۶۸،۵۲۱	باب: علی محمد ۲۱۳، ۳۴۸
بررسی حیدر آبادی: ابوالحسن ۱۴۲	بابا فرج: ۴۷۹
برغانی: میر مرتضی خطاط ۱۵۸، ۵۶۵	باجوری: شیخ ابراهیم ۶۱
برقی: سید ابوالفضل ۲۰۷	بارزی: ۱۱۶
برقی: احمد بن محمد ۳۶۱	باریس کار با توف: ۲۶
برنارد بوئین: ۲۵	باستانی: محمد ابراهیم (۳۸) ۳۹
برناردن دوسن پیر: ۹۵	باسه: ۳۳۸
برناردنیومان: ۱۲۵	باغچه بان: ثمین ۴۱۷
برنارنا بون: ۳۵، ۳۴	باغمیعه: احمد ۳۵۹
برنهاردان: ۶۶۸	محمد باقر: [پرفسور] ۵۱۳
بروجردی: سید ابراهیم ۳۵	محمد باقر بن محمد حسن: ۱۸۹
بروجردی: حاج آقا حسین ۲۸۹، ۳۹۷، ۴۱۶	بالزاک: ۵۱۶
بروخیم: باروخ ۳۹۴، ۳۹۵	بامداد: ۱: ۲۲
بروخیم: موسی ۱۷۲	بانی: ۰ پ: ۲۳
بروفنسال: ۱۱۶	باوند: آریا پارت ۷
برون [پرفسور]: ۱۷۶، ۳۴۷، ۳۷۴	بایجی: ملا محمد ۴۲۱
برهان الدین: ابراهیم بن محمد	بحرانی بصری: شیخ محمد امین ۶۹۴
برهان الدین: ابن فرحون ابراهیم	بحرانی: شیخ یوسف ۳۴۵، ۳۸۰
برهان الدین: ابواسحق بقائی ابراهیم	بحرانی: احمد بن صالح ۳۵۹
برهان الدین: شبرخیتی ابراهیم	بحرالعلوم طباطبائی: ۸۲، ۵۵۵
برهانی شبستری: حسین ۱۲۵، ۱۵۲	بخاری: سید احمد رضا ۵۰۵
بریمانی: احمد ۳۶۲	بخاری: سید علی اکبر ۶۴۸
بزرک امید: ابوالحسن ۱۴۳	بخاری: اللہقلی ۶۵۳
بسحق اطعمه: شیخ ابواسحق ۱۱۰	بدایع نکاز: نواب طهران محمد ابراهیم
بسطامی ابو محمد ۲۹۹	بدخشی یار محمد جدید: ۴۵۷
بسک [سرهنگ]: ۳۸	دکتر بدوی: امین سیدالمجید ۶۹۲
بشر: ۳۴۱	بدیع الزمان همدانی: ابوالفضل احمد ۳۳۶، ۳۳۴ (۳۵۹)
بصیرت: احمد خطاط ۲۴۵	بدیعی: احمد ۳۶۱
بطحائی، احمد ۳۶۲	براتلو: احمد ۳۶۱
بغدادی: اسمعیل پاشا ۶۱۹	برازجانی [دکتر]: احمد ۳۶۱
بقائی: اسمعیل ۵۷۸	برتراند راسل: ۳۵۵
بفراط: ۶۳۹	

بہرہ مند: مہدی ۸۸	بکری: ابوالحسن ۱۴۳
بہزاد: محمود ۱۸۲	بلاذری: احمد بن یحییٰ ۳۶۳
بہزادی: اکبر ۶۴۳	بلگرامی: محمد ابراہیم ۵۱۹
بہروز: احمد ۳۶۶	بلگرامی: ابوالفتاح ۱۹۴
بہنمش: احمد ۳۶۶	بلگرامی: احسن ۳۱۸
بہمنیار: احمد (۳۶۷) ۳۶۸	بلگرامی: اوحد الدین ۷۰۳
بہنام: احمد ۶۶۷	بلگرامی: سید علی اصغر ۴۱۸
بیات پور محمدی: امیر ۶۶۷	بنابی: شیخ علی ۴۳۰
بیان الواعظین: احمد ۳۶۹	بنیامین اسپاک، ۶۲۰
بیانی [دکتر] مہدی: ۴۳۰، ۳۵۶	بنداری: فتح بن علی ۲۷۰
بید آبادی: یحییٰ ۶۵	بنی آدم: احمد ۳۶۳
بیدار [دکتر]: ابوالقاسم ۲۳۲	بنی احمد: ابراہیم ۳۶
بیدختی: ہادی ۵۷۲	بنی صدر: سہد ابراہیم [سرہنگک] ۳۷
بیرشک: احمد ۳۲۵ (۳۷۰) ۳۷۱	بوتول [دکتر]: ۵۳۵
بیرونی: ۴۰۳	بوجعفرک: بیہقی احمد
بیژن [دکتر]: اسد اللہ ۵۴۱	بورس پاسترناک: ۶۴۰
بیژنی: علی اکبر ۵۷۷	بوصیری: ۶۱
بیکنہ ۱۸۲	بونی: احمد بن علی ۳۶۴
بیگدلی: ابوالحسن ۱۴۳	بہاء الدین: ترمذی محمد ابراہیم
بیوک آقا: میرا بوطالب تبریزی ۱۷۵	بہاء الدین: سلطان ولد، احمد
بیہامپ: ۶۳۵	بہاء الدین: زکریا مولتانہ ۷۵
بیہقی: ابوالقاسم ظہیر الدین ۵۸۲	بہاء الدین: مختاری سید محمد
بیہقی: احمد بن حسین ۳۷۲	بہار علیشاہ: ۵۹۱
بیہقی: احمد بن علی ۳۶۳	بہار مست: احمد ۳۶۴
«پ»	بہاسکرا چارج: ۲۲۰
یادری نصرانی: ۵۶۱	بہبہانی: سید احمد ۳۶۵
پارسا [دکتر]: احمد ۳۷۲	بہبہانی: سید اسمعیل ۵۷۸
پارسی: اسفندیار ۵۶۵	بہبہانی: آقا محمد باقر ۲۸۰، ۵۵۵
پارسی نژاد: اسمعیل ۵۷۹	بہجۃ الاما لک: ایروانی احمد
پازار گاد [دکتر]: بہاء الدین ۳۷۱	بہرامی [دکتر]: ابوالقاسم ۲۳۱
پازواری: امیر ۶۶۸	بہرامی: ویکتوریا ۸۸
پاک پتلی: محمد اسحق ۵۳۲	بہروزی: شاہپور ۶۴۰

پہلواردی: فردا والحسن	پانیست ایستراطی: ۵۳۰
پہلوی: [والاحضرت] اشرف ۶۲۰	پاولویج: اسکندر ۵۶۷
پی بلز [پرفسور]: ۶۴۷	پایندہ: ابوالقاسم ۲۳۲
پیردو کاسہ: ۳۲۳	پایوردی: ابوالفتح ۱۹۶
پیرژرژ: ۳۲۲	پدر ودو آلا رکن: ۱۸
پیرنظر: ایرج ۷۱۱	پرتوا عظم: ابوالقاسم ۲۳۴
پیروز: ۱۰: ۲۳	پرتو بیضاوی: ۱۸۴
پیروزنیا: [سرتیپ]: احمد ۳۷۵	پرستو: احمد ۳۷۴
پیرہانری: ۴۱۵	پرنیان پور: حسن ۴۸۰
«ت»	پرویز: ابوالحسن ۱۴۴
ت. فاسمردال: ۲	پرویز [سرہنگ]: امیر ۶۶۸
تائب ایہامی: اسمعیل ۴۶۳ (۵۸۰)	پرویز: عباس ۵۶۰
تاتول مندس: ۵۷۱	پرویزی: شمس الدین ۲۴۸
تاج: محمد امین [شیخ] ۶۸۷	پروین: ابوالقاسم ۲۳۵
تاجبخش [دکتر]: احمد ۳۷۵	پروین ضمیر: ابوالقاسم ۲۳۶
تاجپوری: اعتصام الدین ۶۳۹	پریشان: اعتماد ۶۳۰
تاج الدین بن معیة [سید] ۴۸۴	پزشکان [دکتر]: ابوالقاسم ۲۳۶
تاج الدین محمد: ۵۶۴	پزشک زاد: ایرج: ۷۰۹
تانسی ویلسون راس: ۷۱۰	پزشک نیا: ایرج ۷۱۰
تبریزی: ابوطالب ۱۷۵	پژوہ: احمد ۳۷۴
تبریزی: احمد بن محمد خطاط ۳۴۸	پلدومر: ۳۵
تبریزی: سید احمد حسینی ۳۸۳	پل نومرل: ۲۲۷
تبریزی: اسمعیل بن محمد: ۵۸۱	پورباقر: ایرج ۷۱۰
تبریزی: محمد تقی ۲۴۱	پورداد: ابراہیم (۴۰) ۴۲
تبریزی: میرزا علی ۲۴۱	پورسعید: اسمعیل ۵۷۹
تبریزی: حاج محمد بیگ ۱۷۵	پورفرزب مولائی: ابراہیم ۴۲
تبریزی: سید محمد حسینی عزیر الدین ۲۴۰	پورہادی: ابراہیم ۴۳
تبریزی: محمد بن علی محمد خطاط ۴۲۱	پورہاشم: ۲۳
تبریزی: محمد علی خطاط ۵۴۰۳	پوریا: ارسلان ۵۲۷
تجلیل تبریزی: ابوطالب ۱۷۶	پوشکین: ا. س ۲۸۷
تراب نیا: ابوتراب ۱۱۹	پول لنڈیس: ۲
ترابی: اکبر ۶۴۴	پہلواردی: سید اعظم های ۶۳۲

تولستوی: ۴۹۰	ترابی: تقی ۱۴۱
تہانوی: اشرفعلی ۶۲۴	ترکمان: اسکندر بیک ۵۶۷
تہانوی بہونی: امدادعلی ۶۶۵	ترمدی: ملا محمد ابراہیم ۴۳
تیموریاشا: احمد ۵۰۲	ترنرماکان: ۲۶۹
تیمورتاشی: ایران دخت ۷۰۵	ترونبیر: ۳۵۷
تیموری: ابراہیم ۴۵	تسلیم: انوار حسین ۷۰۰
«ت»	تسلیمی: منوچہر ۱۸۱
ثابت: امین احمد ۶۸۵	تفتازانی: سعدالدین
ثابت قدم حقیقی: احمد ۳۷۸	تفرشی [دکتر]: ابوالحسن خان ۱۴۴
ثعالبی: ابواسحق احمد بن محمد	تفرشی: احمد بن محمد خطاط ۸۴، ۴۶۲، ۴۶۳
ثقفی: اسمعیل بیک ۱۷۰	تفرشی: شیخ احمد ۳۷۶
ثمیرالدین: احمد ۳۵۳	تفرشی: میرزا حسین خان ۴۷۶
ثنائی: قائم مقام ابوالقاسم	تفرشی: علی اصغر خطاط ۴۸۴
«ج»	تقی بن حسین: رضوی لاہوری سید ابوالقاسم
جائسی بخاری: سید احمد رضا ۵۰۵	تقی الدین: ابن تیمیہ حرانی احمد
جاجرمی: ملا ابوالحسن ۱۴۵	تقی الدین: ابن حجة حموی ابوبکر
جار بردی: محمد بن حسن ۳۷۹	تقی الدین: ابوالعباس احمد
جافرانہ گانی: دھدار ہیانی ابو محمد نعیم	تقی الدین: کفعمی شیخ ابراہیم
جام ژندہ پیل احمد: ۳۷۹	تقی الدین: مقربزی احمد بن علی
جامی: ابوالمکارم ۳۰۴	تقی زادہ: حسن ۱۸۲
جامی: احمد (۳۸۰) ۶۷۸	تاسسانی: مقری مغربی شیخ احمد
جان آسا: ایرج ۷۱۱	تمدن [دکتر]: اسد اللہ ۵۴۲
جان ارسکین: ۵۲۵	تنسی ویلیامز: ۷۱۶
جان اشتاین: ۶۴۰	تنکابنی: سید احمد بن محمد ۳۷۶
جان دیوئی: ۳۱۱	تنکابنی: حاج سید اسد اللہ ۵۴۲
جان کندی: ۵۵	تنکابنی: فتحعلی ۵۵۶
جان گوتر: ۷۱۴	تنکابنی: سید محمد بن احمد ۳۷۷
جان لولین: ۳۲۴	تورخان گنجہ: ۶۷۸
جان مکدونالد: ۷۰۵	تورکینف: ۴۷۳
جاوید: مجتہدی ابوالقاسم	توسرکانی: اسمعیل ۵۸۱
جبل عامای: محمد اشرف ۶۲۱	تولیق الحکیم: ۲۰۲
جدا: سید ابوالحسن ۱۴۶	توکللی: احمد ۳۷۷

جمال افجہ [سید]: ۸۴	جراحی: حاج اسدالله ۵۴۳
جمال الدین: گلپایگانی سید احمد	جرالدایم زوروزوایلر: ۳۶۳
جمال الدین: ابواسحق شیرازی ابراهیم	جرالدین بریانت: ۶۴۳
جمال الدین: ابن فهد علی احمد	جرج سارتن: ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۷۱
جمال الدین: ابن طاوس احمد	جرجانی: سید ابوالفتح ۱۹۹
جمال الدین: ابن نجار احمد	جرجانی: سید اسمعیل (۵۸۱) ۵۸۲
جمال الدین اسدآبادی [سید]: ۲۲۳	جرجانی: قاضی علی ۳۳۴
جمال الدین: داوری احمد بن علی	جرجی زیدان: ۹۱، ۹۲، ۹۵، ۴۰۸، ۶۸۰
جمال الدین بن ابوطالب خطاط: ۶۵	جریر: ۹۳
جمس فرانک: ۶۳۴	جزایری: علی بن هلال ۷۸، ۷۹
جناب میرزای شیرازی: محمد حسن ۸۴، ۸۹،	جزایری [حکمت]: احمد ۳۸۳
۱۵۹، ۱۷۷، ۲۱۷، ۲۵۲، ۲۸۵، ۵۴۲، ۶۰۱،	جزایری: شیخ احمد بن اسمعیل ۳۸۰
جنتی عطائی [دکتر]: ابوالقاسم ۲۳۶	جزایری: سید احمد بن جعفر ۳۸۱
جواہری: کوهپائی ابراهیم	جزایری: سید نعمت اللہ ۱۵۳
جواہری: احمد بروجرودی ۳۸۲	جعفر بن محمود: ریاضی خوانساری
جودہ: احمد قاسم ۵۱۱	جعفری: ابوتراب ۱۲۰
جورج کیلورد سیمسیون: ۵۹۷	جعفری: جعفر بن محمد ۷۰۷
جووان هر: ۲	جعفری: زینبی احمد: ۳۸۱
جوہری: ابراهیم ۴۵	جک لندن: ۱۸، ۲۲، ۲۳، ۲۸، ۸۸، ۶۴۰،
جوہری فارابی: اسمعیل بن حماد ۵۸۲	۷۱۰
جو یانک دست: ۶۳۵	جلال الدولہ: مسعود ۲۰۱
جہانبانی [سپہبد] امان اللہ: ۶۶۰	جلال الدین: عنقا ابوالفضل
جہانس: ۶۵۱	جلال الدین: جعفری زینبی احمد
جہانشاہ فرا فوینلو: ۶۳۶	جلال الدین طهرانی [سید]: ۲۸۵
دکتر جہانشاہی: ایرج ۷۱۲	جلال الدین عارف [شیخ]: ۳۵۷
جہانگیر بادشاہ ۲۰۸، ۴۵۷، ۶۳۷	جلال الدین حسینی محدث: ۲۱۸، ۲۹۹، ۳۶۱
جہانگیری: ۱۸۳	جلال الدین: مولوی رومی
جمیزدا کرتی: ۷۱۴	جلال الممالک: ایرج ۷۱۱
جمیز کونانت: ۳، ۳۲۲	جلالی فر: علی اکبر ۵۶۰
جمیز موریه: ۳۹۶، ۵۵۱	جلایر: حاج محمد زمان ۵۵۷
«ج»	جلوہ: میرزا ابوالحسن [۱۴۶] ۱۴۸
چارلز دیکنز: ۱۰۰، ۶۳۹، ۶۹۲	جلی: ابوتراب ۱۲۰

چارلز لئونارد: ۴۰۵	حجتی: ابوالمجد ۲۹۶
چارلز موگن: ۲۳۹	حداد: ابوالقاسم ۲۳۹
چایکین [پرفسور]: ۲۰۱	حدادی: افلاطون ۶۳۹
چناری: اسمعیل: ۵۸۳	حرانی بغدادی: ابن سنان
چنگیز: ۶۷۰	حرانی: ابواسحق صابی ابراهیم
چول: اسمعیل بیک ۵۸۳	حروفی: سید اسحق: ۵۲۳
چهرازی [دکتر]: ابراهیم ۴۶	حریری صاحب مقامات: ۳۳۴
چیریا کوتی: ۵۰۷	حویسی: ۴۸۳
چینی: ابراهیم شیرازی ۴۹	حسامی: احمد ۳۸۲
«ح»	حسام الشعراء: مشتری ابراهیم
حائری کورش: هادی ۲۶۵	حسامی برسی: ابوالحسن ۱۴۹
حاتمی [دکتر]: عزیزالله ۳۷۱	حسامی: احمد ۳۸۲
حاج سید جوادی: ۳۹۴، ۳۹۵	حسن ابراهیم حسن [دکتر]: ۲۳۳
حاج مدرس: انوار اردکانی ابراهیم	حسن پور: انوارالله ۷۰۲
حاج میرزا خلیل: حاج میرزا حسین ۸۴	حسن خان سردار: ۷۶
حاج میرزا صفا: ۶۹	حسن صباح: ۵۵۱
حاجی خلیفه: ۳۴۰	حسن بن العلوئی [سید]: ۱۱۵
حازفی: ابوالفضل ۲۰۲	حسنعلی شاه: آقاخان اول ۱۲
حافظ ابوبکر: خطیب بغدادی احمد	حسین بن عبدالصمد عاملی: ۳۹۸
حافظ ابونعیم: ابونعیم اصفهانی	محمد حسین تاجر خوانساری: ۱۹۸
حافظ عامر بک: ۲۵۶	حاج محمد حسین حکیم کامرانی: ۲۷۰، ۲۷۱
حافظ عقیقی [دکتر]: ۴۳۱	محمد حسین خطاط: ۲۴۷، ۲۵۱
حافلانی ماروی: ابراهیم ۶۳	حسین زاده: آخوند احمد شیخ الاسلام ۳۲۰
حاکم: ابو عبدالله بن البیع ۳۷۲	حسین زاده: کتابی خراسانی احمد ۳۸۲
حاکم نیشابوری: ابو عبدالله	محمد حسین المظفر ۲۴۳
حالت: ابوالقاسم ۲۳۷	محمد حسین هیکل [دکتر]: ۲۳۴
حبیب الله الهی: ابوالقاسم ۲۳۸	حسین بن منصور حلاج: ۳۰۰
حبیش تغلیسی: ابوالفضل ۷۰۷	حسینی: ابوطالب ۱۷۶
حجازی: ابوالفتح ۱۹۶	حسینی: اکبر ۶۴۴
حجة الاسلام شفتی: سید محمد باقر ۵۴۰	حسینی: امان الله ۶۶۱
حجة الاسلام غزالی: ۱۶۵	حشری: محمد امین ۶۸۷
حجت کوهکمری: سید محمد ۱۷۶، ۳۹۷، ۳۹۹	حشمت الدوله: حمزه میرزا

خاقان منوچهر شروانشاه: ۵۵	حشمتی : احمد ۳۸۳
خاقانی شروانی : ابراهیم (۴۹) ۵۱	حضرت رسول (ص) : ۱۸۰، ۴۷۰، ۴۸۵، ۵۶۵
خاکپور : اسدالله ۵۴۳	حضرمی : ابوبکر بن عبدالرحمن ۱۱۴
خاکی : ابوالقاسم بن یوسف ۲۳۹	حضرمی : سید احمد بن زین العابدین ۳۸۳
خاکی : امامقلی ۶۵۸	حقایقی : خاقاقی شروانی
خانلری : پرویز [دکتر] ۴۸۸	حقی : اسمعیل ۵۸۳
خان مروی : ۲۸۴	حکم : انبیاپر شاد ۶۹۸
خامنہ : انور ۷۰۰	حکمت : جزایری احمد
خاوری کاشانی : سید احمد ۳۸۴	حکمت : علی اصغر ۲۱۶، ۶۴۰، ۶۷۸
خبیرالملک : حسن ۳۹۶	حکوم مؤمن تنکابنی: ۳۷۷
خدا بخش : اردشیر ۵۲۲	حکیم الملک: ۵۴۷
خدا بنده : احمد بن مهدی ۳۸۴	حکیمی : ع : ۳۲۴
خداداد کرتیموری : احمد علی ۵۰۷	حکیمیان : ابوالفتح ۱۹۷
خداداده : احمد ۳۸۴	حلاج : بسحق اطعمه
خراسانی : ابوالفضل بن محمد حسین ۲۰۳	حلبی : ابراهیم بن علی ۶۴
خراسانی : ملا محمد کاظم ۳۱، ۸۴، ۱۳۸، ۱۶۸، ۳۲۶	حلبی : ابراهیم بن محمد ۴۹
خراسانی : هادی [دکتر] ۳۷۰	حلی : سید نعمت ۷۹
خردشیرازی : عرب، اصغر	حمزه میرزا حشمت الدوله: ۶۸
خرقانی : سید اسدالله ۵۴۴	حمیدالدین کرمانی : افضل الدین احمد
خرم شیرازی : ابوالحسن ۱۵۰	حمیدزاده : حسین ۵
خروس : احمد ۳۸۵	حمیری : سید حمیری اسمعیل
خزائلی : رضا ۵۶۰	حیات داودی : الله کرم ۶۵۲
خزاز بغدادی : احمد بن عیسی ۳۴۱	حیدر آبادی : برسی ابوالحسن
خزاز قمی : علی بن محمد ۳۳۴	حیرت تبریزی : اسمعیل ۵۸۶
خزرجی انصاری : عبدالجلیم	حیرت طهرانی : اسمعیل (۵۸۴) ۵۸۶
خسروشاهی : سید احمد ۳۸۵	حیرت قاجار : شیخ رئیس ابوالحسن میرزا
خضربیک: ۳۸۷	«خ»
خطابی بسطی : ابوسلیمان احمد	خائف شیرازی: اسمعیل ۵۸۷
خطیب بغدادی ابوبکر احمد : ۳۳۹	خاتون آبادی : احمد بن مهدی ۳۸۴
خلاق المغانی : کمال الدین اسمعیل	خاتون آبادی : محمد صالح ۱۵۳
خاخالی : مهدی ۲۴۱، ۲۴۲	خاصع : اردشیر ۵۲۲
	خاقان مغفور: فتحعلی شاه ۴۲۴

خوانساری : سید حسین ۲۸۰
 خوانساری : سید حسین بن احمد ۷۷
 خوانساری : سید محمد صادق ۷۱۸
 خوانساری : ملا علی خطاط ۷۷
 خوانساری : علی اکبر ۷۷
 خوانساری : محمد خطاط ۴۶۴
 خوانساری : محمد نصیر ۷۷
 خورانی : ابوالقاسم خطاط ۴۶۳
 خورون : موسی ۵۶
 خومس یا خمس : ۶۰۲
 خیابانی : سید احمد بن علی اصغر ۳۸۶
 خیابانی : محمد بن ملاقلی خطاط ۳۸۵
 خیالی ایزنقی : احمد ۳۸۷
 خیام : عمر ۵۵۱، ۱۳۱
 ﴿ ۵ ﴾
 دارا کازرونی ، احمد ۳۸۷
 دارابی : خاکی ابوالقاسم
 داروینج : ۱۸۲
 داریوش : اسدالله ۵۴۶
 داستایوسکی : ۶۳۹، ۵۳۴، ۱۸
 دافنه دو موریر : ۶۴۰، ۳۱۱
 داماد : سید محمد یزدی ۴۱۶
 داناسرشت : اکبر ۶۴۴
 دانش آشتیانی : ابوالقاسم ۲۴۱
 دانش : جهانگیر ۵۵
 دانش : حسین ۵۱
 دانشور [دکتر] : احمد ۳۸۷
 دانیل دفو : ۶۴۲
 داود [حضرت] : ۱۱
 داور : ۴۳۸
 داوری نسابه : احمد بن علی ۴۸۴
 دبیر السلطنه : مجد الادب اسمعیل

خلعتبری : ارسلان ۵۲۸
 خلعتبری : اسدالله [سرهنک] ۵۴۵
 خلوتی : محمد ابراهیم بن احمد ۸۹
 خلوتی : ابراهیم [سرهنک] ۵۲
 خلیفه نیشابوری : احمد بن محمد ۳۸۵
 خلیل : شیخ ابراهیم ۵۳
 خلیل صبری : ۲۵۶
 خلیلی : محمد علی ۲۶۹
 خمس یا خمس : ۶۰۲
 خمسی : ابوالفضل ۲۰۴
 خنیزی : ابوالحسن بن حسن ۱۵۱
 خوئی : ابراهیم بن حسین ۵۳
 خوئی : سید ابوالقاسم بن علی اکبر (۲۴۰) ۲۴۱
 ۲۴۲
 خوئی : علی بن ابوالقاسم ۲۴۱
 خوئی : امین الشرع ابوالقاسم
 خواجه امامی : امام الدین ۶۵۵
 خواجه عبداللہ انصاری : ۱۱۳، ۲۱۶، ۴۹۷
 خواجه نصیر الدین طوسی : ۱۶۵، ۱۷۹، ۱۸۸،
 ۶۱۷، ۷۰۷
 خواجه نوری : ابراهیم (۵۴) ۵۵
 خواجه نوری : ابوتراب ۱۲۱
 خوارزمشاه : ۵۸۱
 خوانساری : سید ابوتراب ۱۲۲
 خوانساری : ابوالقاسم خطاط ۴۶
 خوانساری : احمد بن محمد حسین ۳۸۶
 خوانساری : احمد بن محمد رضا ۳۸۶
 خوانساری : سید امین اللہ ۵۴۵
 خوانساری : محمد اسمعیل بن احمد خطاط ۳۴،
 ۳۸۴
 خوانساری : سید محمد تقی ۳۹۷
 خوانساری : سید حسن بن احمد خطاط ۷۷

دهقان : جهانشاهی ایرج [دکتر]	دیرسیاقی : محمد ۴۶۸،۲۶۹
دهقان : بهمنیار احمد	دیرشیرازی : ابوالقاسم ۲۴۳
دهقان سامانی : ابوالفتح ۱۹۷	دیرالملک : غالب حیدر آبادی اسدالله
دهکان : ابراهیم (۵۶) ۵۷	دجیلی : احمد بن عبد الله ۳۸۸
دهکردی : سید ابوالقاسم ۲۴۵	درباس : ابوالقاسم ۲۴۴
دهکردی : نوو بخش سید احمد	درچہ : سید محمد باقر ۸۱
دهلوی : محمد اسمعیل ۵۹۱	دردی : اسمعیل ۵۸۸
دیباچ : سید اسمعیل ۵۹۲	درزگر : ۱ : ۲۳
دیتر مستشرق آلمانی : ۴۳۰	درویش : صحافباشی ابراهیم
دیده بان : زهرا ۶۱۸	دریابیگی : احمد ۶۸ (۳۸۸)
دیربی : شیخ احمد ۳۹۰	دزفولی : سید احمد بن ابراهیم ۳۸۹
دیزجی : شیخ اسمعیل ۵۹۳	دزفولی : شیخ بشیر ۴۸۳
دینویہ : ۴۹۹	دزفولی : ملا عبد الکریم ۴۸۳
دیکانفر : ابوالفضل ۲۰۴	دعوتی : مہر ابوالفتح ۱۹۷
دیلمقانیان : ابراهیم ۵۷	دکارت : ۱۸۲
دیلمی : اسمعیل [سروان] ۵۹۳	دکتر محمد باقر : ۶۵۲
دینسن راس : ۱۲۴	دلاوری : صادق علی ۶۳۷
دینشاہ جی جی باہای : ۴۱	دلدار علی : ۴۲۶
دیوانہ فمشہ : اسد الله ۵۴۶	دلسوز : محمد امین ۶۸۸
« ذ »	دمنہوری : شیخ احمد ۳۹۰
ذبیحی : ملا اسمعیل ۵۹۴	دوانی : ملا جلال ۷۰۷، ۵۹۷
ذبیحیان : اسکندر ۵۶۸	دورویل کاستون : ۳۲۳
ذکاء : یحیی ۴۴۵، ۴۴۳	دوسلین : ۳۳۱
ذوالریاستین : ابوالقاسم ۲۴۶	دوات آبادی : یحیی ۵۱
ذوالریاستین : احمد کرمانی ۳۹۰	دولتشاہ سمرقندی : ۱۱۰
ذوقی : محمد ابراهیم ۵۷	دولو : امیر ۶۷۴
ذوالفقارخان سردار سمنانی ۱۶۹	دهخوارقانی : ابوالقاسم ۲۴۴
ذوالنون مصری : ۳۴۱	دهدارعیانی : ابو محمد نعیم ۳۰۱
ذہبی شیرازی : محمد ہاشم ۲۴۷	دهدارعیانی : محمود بن محمد ۳۰۱
« ز »	دهدارقانی : محمد بن محمود ۳۰۱
ز . اشتورم : ۶۶۰	دہ فرہ : ۴۹۶
زابرت لوپز سیٹونسن : ۵۲۵	دهقان : اسمعیل ۵۹۱

رشیدی اسمعی : ۴۹۶
 رصدی اعتماد : احمد علی ۵۰۸
 رضا : احمد ۳۹۱
 رضا [مهندس] : امین ۶۸۹
 رضا [میرزا] پیشخدمت : ۳۵۴
 محمدرضا بن عبدالغفار خطاط : ۲۸۲
 رضائی : ابوالقاسم ۲۵۱
 رضاعی [دکتر] : حسین ۷۰۶
 رضاقلی زاده : احمد ۳۹۲
 رضایت ابوالقاسم راضی : ۲۵۱
 رضوانی : اکبر ۶۴۵
 رضوی : سید ابوترابعلی (۱۳۰) ۲۵۴
 رضوی : ابوالحسن بن محمد کشمیری ۱۶۵
 رضوی : ابوالقاسم بن حسین لاهوری ۲۵۲
 رضوی [مهندس] : سید احمد ۳۹۳
 رضوی : سید محمود خطاط ۲۸۵
 رضی الدین : میر عالم نواب ابوالقاسم
 رضی الکاتب : منوفی محمد بن احمد
 رفاصفہانی : ا و نعیم
 رفاعی راوی : سید ابراہیم ۵۸
 رفیع زاده : احمد ۳۹۴
 رفیعی پھر آبادی : ابوالقاسم ۲۵۵
 رکن الدین : ابواسحق اسفرائینی ابراہیم
 رکن الملک : سلیمان ۱۹۸
 ر . ل . استیونس : ۲۱۷
 رمال : احمد حسین ۵۰۳
 رمزی میور : ۴۳۱
 رنہ بالبو : ۴۳۴
 رنہ دونان : ۲۲۸
 روئین مشری : اسد اللہ [دکتر] ۵۴۶
 روانی : احمد ۳۹۵
 روبر لوئز : ۲۶۳

رابندرانات تاکور : ۱۹۹
 راجی تبریزی : ابوالحسن ۱۵۱
 راجی بید آبادی : ابوالقاسم ۲۴۷
 راجی : عبدالمجید ۱۵۱
 رازانی : ابوتراب ۱۲۳
 راز شیرازی : ابوالقاسم ۲۴۷
 رازی : امین احمد (۶۸۳) ۶۸۴
 رازی : محمد بن زکریا ۳۹۰، ۳۷۷
 راسخی : ۱۰ : ۲۴
 راضی : رضایت ابوالقاسم
 رافع : شیخ احمد ۵۰۴
 راقم مشہدی : ۵۱۴
 رالف پارکر : ۶۴۸
 رائول کمپ : ۶۸۲
 راین ہلد کرلینک : ۲۰۶
 ربرتلس : ۸۷
 رحمانی : ابوالقاسم ۲۵۰
 رحمتعلیشاہ : نور بخش دھکردی احمد
 رحیمزادہ صفوی : ۱۳۶
 رخسانی : احمد ۳۹۱
 رستگار : ابوالقاسم [دکتر] ۲۵۰
 رستم تفتی : ۲۷۰
 رسوا : احمد حسن بجنوری ۵۰۳
 رسولزادہ : محمد امین ۶۸۸
 رشتی اصفہانی : سید ابوالقاسم ۲۵۰
 رشتی : فاطمی سید احمد
 رشتی : میرزا حبیب اللہ ۲۲۶، ۲۲۹، ۲۴۵، ۳۹۱
 ۶۱۲
 رشتی : سید کاظم ۳۴۸
 رشید پور : ابراہیم ۵۸
 رشید الدین : میبیدی ابوالفضل
 رشید الدین وطواط : ۶۱۳

زیبیری: محمد ابراهیم ۵۸	روبرت بدونز: ۳۲۳
زرکوب شیرازی: احمد ۳۹۸	روحی: اصغر علی ۶۲۷
زرنندی: سید محمود ۱۵۴	روحی کرمانی: شیخ احمد (۳۹۵) ۳۹۶
زرنکار: محمد ۶۴۰	رودباری: احمد ۳۱۷
زکی عبدالمتعال [دکتر]: ۴۳۱	روزبه: سید اسمعیل ۶۰۶
زکی محمد امین: ۶۹۱	روزبهان بقلی: ابو محمد (۲۹۹) ۳۰۰، ۴۷۹
زکی محمد حسن مصری [دکتر]: ۲۵۷	روشن: امانت الله [دکتر]: ۶۶۲
زناتی: محمود حسن ۳۴۴	روضاتی: سید احمد ۳۹۷
زنجانی: ابراهیم بن هادی ۵۸	روضاتی: سید محمد علی ۳۰۸
زنجانی: حاج میرزا ابوطالب ۱۷۸	رومل [مارشال]: ۱۶۱
زنجانی: حاج میرزا ابو عبد الله ۱۸۶، ۲۵۷	رومن رولان: ۵۹۵
زنجانی: سید ابو عبد الله ۱۸۹	رونی: ابو الفرج ۲۰۱
زنجانی: احمد آیتی نجفی ۳۹۸	روهوس: ۳۵۷
زنجانی: احمد بن حسین ۴۷۸	رها: چناری اسمعیل
زنجانی: احمد بن عنایت الله ۳۹۹	رهبری: اسمعیل ۵۹۴
زنجانی: مهدی ۱۸۹	رهرو: ا.ن: ۲۵
زند: ا.ب: ۲۲	رهنما: آذر ۲
زند: کریمخان ۱۲	رهنما: هادی ۳۹۳
زندنیا: اردشیر ۵۲۳	ریاحی: ابراهیم [مهندس] ۵۸
زندگنه: احمد [سرتمپ] ۴۰۰	ریاحی: امین [دکتر]: ۶۹۰
زیدان: ابراهیم ۶۰	ریاضی خوانساری: ابو القاسم ۲۵۵
زینب: ۸۲	ریچادر دوالت: ۳۱۳
زینبی: جعفری زینبی احمد	ریحان سعیدی: سید ابو الفضل ۲۰۵
زین الدین: ازرقی هروی اسمعیل	ریشارد بلوک ژان: ۴۱۷
زین الدین: جرجانی اسمعیل	ریموند لالان: ۴۳۶
زین العابدین قزوینی خطاط: ۲۸۵	رینولد ان فیکلسن: ۱۰۳
«ژ»	«ز»
ژ. ف. آنژلو: ۷۱۰	زاهاریا استانکو: ۴۰۹
ژامسن فریزر: ۲۷۸	زاهد: اسمعیل ۶۱۳
ژان بروله: ۴۱۷	زاهدی: [سراشگر] ۱۶۰
ژان بوکاس فلرانسی: ۳۸۹	زاهدی: اسد الله [دکتر]: ۵۴۷
ژان . ث . شنار: ۵۳۴	زاهدی: اسمعیل [دکتر]: ۵۹۴

سبزواری : ملاهادی : ۵۸۹،۵۴۵،۳۵۱
 سبط العجمی : ابواسحق حلبی ابراهیم
 سپاه منصور : ابوالحسن ۱۵۱
 سپینتا : عبدالحسین ۱۹۸
 سپهدار : فتح الله ۶۲۲
 سپهر : ابوالحسن ۱۵۲
 سپهر : احمد خراسانی ۴۰۳
 سپهر : احمد هلی ۵۰۸
 سپهر : لسان الملك ۵۰۸
 سپهسالار : احمد ۴۰۳
 ستار خان ملی : ۵۷۷
 ستخر : اردشیر ۵۲۳
 ستودارد : ۴۷۱
 ستوده : منوچهر ۶۶۸
 سجادی : ضیاء الدین [دکتر] ۵۶
 سجزی : احمد بن عبدالجلیل ۴۰۳
 سجستانی سکزی : ابومعقوب ۳۰۸
 سحاب : ابوالقاسم ۲۵۵
 سدنی دارک : ۴۳۱
 سدهی : سید ابوالقاسم ۲۵۸
 سدهی : سید محمد باقر ۲۵۸
 سدید الدین کاشغری : ۴۹
 سزای : سودا ابوالفضل ۲۰۵
 سرباز : اسمعیل ۵۹۵
 سرجان ملکم : ۳۷۸
 سرخوش : محمد افضل ۶۳۶
 سردار اسعد : علیقلی ۲۰، ۲۹۰
 سروجان : شمس الدوله ۱۵
 سروش : ابوالقاسم ۲۵۹
 سروش : احمد ۴۰۳
 سروش : خوئی . ۱ : ۲۴
 سروش [میروزا] : ۶۸۸

ژان روورزی : ۴۰۹
 ژان کوکتو : ۷۱۱
 ژانیه پیر : ۴۸
 ژرژ آبادو : ۴۱۷
 ژرژ برناردشاو : ۸۸
 ژرژ کاموف : ۳۲۵، ۳۲۱
 ژرف : ادوارد : ۵۱۶
 ژرف لیمپتین : ۳۹۳، ۳۹۲
 ژرف مالک کاپ : ۲۷۴
 ژنده پیل : جام ژنده پیل :
 ژوانن مستشرق فرانسوی : ۴۹۶
 ژول مہل : ۲۷۰
 ژولورن : ۶۳۹، ۵۲۵، ۵۲۴، ۴۱۴، ۲۶۳
 ژولیت کوبله : ۱۶
 ژولیس فوجیک : ۴۱۷
 « س »
 ساباطی : ابراهیم ۶۰
 ساپی وفر : ۱۴۵
 سادات عقیلی : احمد [دکتر] ۴۰۱
 ساعد مراغه : ۵۵۹
 ساعدی خزرچی : عبدالحلیم احمد
 ساعی : نسیم شمال ۶۲۲
 سالم : احمد [سرتیپ] ۴۰۲
 سامرست موآم : ۶۳۹، ۵۲۴
 ساموئل هایکنیز آدامز : ۶۴۰
 سامی بک : ۲۶
 ساوه : فضل الله ۲۱۲
 ساویز : ایرج ۷۱۴
 سایکس [ژنرال] ۱۲۶
 سباعی : محمد افندی ۱۸۷
 سبزواری : ابراهیم (۶۴) ۶۵
 سبزواری : ملا اسمعیل ۵۸۹

سلطان محمود میرزا: ۶۰	سری پودہ: سید ابراہیم ۶۵
سلطان ولد: احمد ۴۰۵	سری سقطی: ۳۴۱
سلطان یعقوب خان: ۵۶	سعادت: احمد ۴۰۴
سلماسی: پرویز ۲۴۰	سعادت بوشہری: احمد [دکتر] ۴۰۴
سلمان فارسی: ۵۶۵	سعادت: اسمعیل ۵۹۵
سایمان [حضرت]: ۱۱	سعادت علی شاہ: کاظم ۶۹
سلیمان رکن الملک: ۱۹۸	سعادت اللہ خان: ۶۸۴
سلیم: محمد قلی ۱۸۳	سعد الدین تفتازانی [ملا]: ۳۸۷
سمرقندی: ابوظاهر ۱۸۵	سعدی شیرازی: ۴۰
سمعانی: ۶۱۳، ۵۸۲	سعید: ابراہیم [دکتر] ۶۶
سموئل اسمایلز: ۳۵۳، ۱۲۵	سعید العلماء: شمسی لاریجانی ابراہیم سدنی دارک:
سمیعان: اسد اللہ [سرہنک] ۵۴۷	۴۳۱
سنبہلی: حکیم ۳۱۸	سعید نفیسی: ، ۷۵، ۷۶، ۱۰۷، ۱۱۴، ۱۶۵،
سندیلی: سید حیدر علی ۵۱۹	۵۵۴، ۵۳۳
سنکلیجی: شیخ حسن ۱۴۳	سعیدی: احمد ۴۵۵
سوسن رسی: ۳۳۵	سعیدی: محمد ۳۷۱
سوسہ حلی: دکتر احمد نسیم ۱۲	سقراط: ۶۳۸
سون ددرینک: ۳۴۴	سکادر کتلی: ۴۵۷
سویدی بغدادی: محمد امین ۶۹۱	سلامی عزت: ۱۲۴
سہانپوری: ابوالفیض ۲۱۹	سلاجوقی: محمد بن ملکشاہ ۱۰۳
سہیل کاشانی: ضرابی عبدالرحیم	سلاجوقی: محمد بن محمود ۵۶۳
سہیلی: ۵۰۸	سلطان اعظم الدین: ۶۳۲
سہیلی: احمد ۴۰۶	سلطان ابراہیم قزوی: ۲۰۱
سہیلی خوانساری: احمد ۱۴۹ (۴۰۶) ۵۶۷	سلطان ابوالغازی حسین بایقرا: ۶۷۷
سیاح: احمد ۴۰۷	سلطان الحکماء ابوالقاسم (۲۵۹) ۲۶۰:
سید آقا حسینی تبریزی: ۳۱۹	سلطان سلیم: ۳۳۱
سید امامی: احمد [دکتر] ۴۰۷	سلطان سنجر: ۵۸۲
سید بحر العلوم: ۳۴۶	سلطان فیث الدین تغلق: ۶۷۰
سید بن طاوس: ۸۶	سلطان الکتاب: محمد رضا خطاط ۸۹، ۴۴
سید جزایری: ۴۶۲	سلطان محمد: ۱۰۳
سید حسینی: رضا ۶۴۰	سلطان محمد بن تغلق شاہ: ۶۷۰
سید حمیری: اسمعیل ۵۸۴	سلطان محمد عثمانی: ۳۸۷

شاهزاده سلیم : ۲۰۸	سید رضی : ۳۰
شاه سلیمان صفوی : ۶۲۲	سیدالشہداء ۸۲، ۵۸۹، ۲۶۶
شاه عباس ثانی : ۵۶۷، ۲۷۷	سید قطب : ۳۲۲
شاه نعمت اللہ ولی : ۱۱۰	سیدالمحققین : ۵۵۹
شاهنوازخان صفوی : ۱۸۳	سید ہاشمی : ابوالحسن ۱۴۱ (۱۵۲) ۶۷۱
شایان : شہریاری اسد اللہ	سیرافی : صفی الدین مسعود ۵۶۴
شایگان : سید ابوتراب ۱۲۴	سیرافی : قطب الدین محمد ۵۶۴
شایگان اسمعیل ۵۹۷	سیف آزاد : ۲۹۶، ۲۶۵
شہر خیتی : ابراہیم ۶۳	سیف الدین : ابو محمد طاهر ۳۰۰
شہسٹری : شیخ محمود ۶۵	سیف الشعراء : دھقان سامانی ابوالفتح
شجاع الدین شفا : ۸۸	سیف القلم : ناظم الدولہ ۱۱۲
شہر باتسکو : ۷	سلیوان ہوفمان : ۴۶۰
شرف الدین : ابن مقری اسمعیل	سیوانوس . پ . تامسون : ۳۲۲
شرف الدین : بونی احمد	سیمون دوبوار : ۷۱۱
شرف الدین : جرجانی اسمعیل	سیمون لابورد : ۴۱۵
شرف الدین دیلمی : ۳۰	سیوطی : ۱۷۴
شرف الدین : عبدالحمید ۴۲۲	« ش »
شرف الدین : ہنیری احمد	شاتوبریان : ۶۷۵
شرف الدین حسینی مرعشی : ۷۹	شایان : سید اولاد حسین ۳۹۷، ۵۵۴
شرلوك ہلمس : ۱۲۴	شاذان : ابوالحسن ۱۵۲
شروانی : یعنی احمد	شارموا : ۲۶۸
شروود اندرسن : ۸۸	شالر : احمد محمد ۵۱۲
شروین : ۷	شاملو : احمد ۴۰۸
شریعت اصفہانی : ۱۶۷، ۱۸۷	شاه ارزانی : محمد اکبر ۶۴۶
شریعت سنگلجی : ۵۴۷	شاہجہانپوری : احمد حافظ حسین ۴۰۹
شریف ادیس : فضیلی ادیس	شاہجہانی : ۱۱۲
شریف رازی [دکتر] : مصورالسلطان اسد اللہ	شاه خلیل : ۱۲
شریف العلماء : ۷۶	شاہرخ : ارباب افلاطون ۶۴۱
شریف فتونی : ابوالحسن ۱۵۳	شاہرخ (میرزا) : ۶۰، ۱۱۰، ۶۴۹، ۶۵۰
شہخوانی : عبدالکریم ۴۶۷	شاہرخ : ابوالفضل میرزا ۲۰۶
شطاری : احمد ۴۱۰	شاہرودی : شیخ احمد ۴۰۹
شعاع : احمد ۴۱۱	شاہرودی : سید علی ۲۴۰

شعب غزانی : اسمعیل ۵۹۷	شعرانی : ابوالحسن (۱۵۴) ۴۸۳
شوالیه شاردن : ۲۹۶	شعری : ابو محمد حسن قادری ۳۰۰
شوستر : مورگان شوستر	شفاء الدوله : افضل علی ۶۳۷
شوشتری : ابوالحسن ۱۵۵	شفائی : احمد [دکتر] ۴۱۱
شوشتری : شیخ جعفر ۵۵۵	شفائی : احمد [سروان] ۴۱۲
شوشتری : سیدعلی ۵۴۱	شفازند . ا . : ۲۴
شوشتری : میر عالم نواب ابوالقاسم	شفتی : سید اسد اللہ ۵۴۰
شوکت الوزارہ : طاہری اسد اللہ	شفق : ۱۸۲
شول سن : ۳۳۹	شکرائی : ابوالقاسم ۲۶۰
شہاب الدولہ : ملک آرا اسد اللہ	شکسپیر : ۱۹۶ ، ۳۶۸
شہاب الدین [شیخ] : ۲۹۲	شکورزادہ : ابراہیم ۶۷
شہاب الدین : ابن عبد ربہ احمد	شکی ا [دکتر] : ۲۴
شہاب الدین : ابوالعباس قرافی احمد	شکی : انور ۷۰۱
شہاب الدین : احمد ۴۱۳	شکیب : احمد کهنوئی ۴۱۲
شہاب الدین : قلیوبی احمد	شلمفانی : ابن ابی الغرافر
شہاب الدین : حقیری احمد	شمسائی : احمد ۴۱۳
شہاب الدین : منینی احمد	شمس الاطباء : نصر اللہ ۳۷۷
شہاب الدین : نویری کندی احمد	شمس الدولہ : سروجہان ۱۲
شہابی : علی اکبر [دکتر] ۲۹۲	شمس الدین : ابن خلکان احمد
شہباز . ا . : ۲۴	شمس الدین : افلاکی احمد
شہباز : حسن ۶۴۰	شمس الدین : ابو عبد اللہ زنجانی
شہبازی : احسان : ۳۱۳	شمس الدین طیب : احمد ۴۲۲
شہرستانی صاحب مللونجھل : ۳۴۷	شمس الدین : کمال پاشازادہ احمد
شہرستانی : مہدی ۵۵۵	شمس الدین : محمد ثانی ۶۸۷
شہرہ : نعمت اللہی احمد	شمس الدین : محمد امین ۶۸۴
شہریاری : اسد اللہ ۵۴۸	شمس العلماء : ابوالحسن ۲۴۴
شہریاری : پرویز ۳۹۵	شمس الملوك دختر علی محمد نظام الدولہ : ۱۳
شہشہانی : اسد اللہ ۴۶	شمسی لاریجانی : ابراہیم ۶۷
شہشہانی : زین العابدین ۳۴	شمشیری : ابوالفضل ۲۰۶
شہردان : اسفندیار ۵۶۵	شمسی : ابوالعباس احمد
شہنا : احمد ۴۱۳	شمہورش قاضی جن عبدالرحمن : ۴۷۰
شہید : اسمعیل ۵۹۸	شمیم : علی اصغر ۵۶۰

شیرازی : شیخ احمد ۴۱۵، ۶۱۷	شهید اول : محمد ۴۸۴، ۳۳۸، ۳۳۵
شیرازی طهرانی : سید احمد ۴۷۰	شهید ثانی : زین الدین ۶۱۲، ۳۳۶، ۲۵۷
شیرازی : محمد تقی شریف واعظ ۳۶۰	شهیدی : ابوتراب ۱۲۵
شیرازی : میرزا محمد تقی ۸۴	شهیدی : احمد ۴۱۴
شیرازی : محمد حسین خطاط ۶۴۶	شهیدی : انوشیروان ۷۰۱
شیرازی : محمد علی ۶۱۰	شاپانی : ابراهیم ۶۸
شیرازی : محمد علی بن اسمعیل خطاط ۶۴۶	شیخ [دکتر] : ابوالحسن ۱۵۵
شیرعلی : [حاجی ملا] ۶۹	شیخ الابطح : ابوطالب ۱۸۰
شیروانزاده : الکساندر ۶۵۱	شیخ الاسلام : ابن تیمیہ احمد
شیروانی . ۱ : ۲۵	شیخ الاسلام : جام ژنده پیل
شیشجانی : عبدالحسین ۴۸۲	شیخ الاسلام : قدوری احمد
شیشه کر : غلامرضا [استاد] ۶۹	شیخ الاسلام : حسین زاده احمد
شیلانی : امیر [دکتر] ۶۷۶	شیخ الاسلام : محمود ۲۰۶
شیلر : ۱۶۸، ۱۶۹	شیخ الاسلام : زنجانی ابو عبدالله
شیمی : احمد [دکتر] ۴۱۵	شیخ الاسلام : امینہ ۶۹۷
« ص »	شیخ بندرانگہ : ۶۸
صابرهمانی : صنیعیان اسدالله	شیخ بهائی : ۴۷۰، ۱۳۷
صابر همدانی : احمد بن غیاث ۴۱۶	شیخ جام : جام ژنده پیل
صابی : ابواسحق ابراهیم	شیخ الرئیس : ابوالحسن ۱۵۶
صاحب : اسمعیل ۵۹۸	شیخ زاهد کیلانی : ۳۷۷
صاحب الجواهر : شیخ محمد حسن ۱۵۳، ۱۸۴	شیخ شطاح : روزبهان بقلی ابو محمد
صاحب الروضات : ۶۰۰، ۸۲	شیخ طوسی : ۴۷۸
صاحب الرياض : سید علی ۱۷۴، ۸۲	شیخ المعجم : ۶۶۸
صاحب الزمان : شیخ اسمعیل ۵۹۸	شیخ کبیر : ۵۵۵
صاحب الضوابط : قزوینی سید ابراهیم	شیخ منجهواسکندر : ۵۶۷
صاحب بن هباز اسمعیل : ۳۶۰ (۵۹۹)	شیخ ولی تراش : نجم الدین کبری احمد
صاحب الفصول : شیخ محمد حسین ۷۶	شیخین : ۴۸۶
صاحب قوانین : میرزای قمی	شیدانی : بهمن ۶۱۸
صادق : احمد ۴۱۷	شیدای اصفهانی : ۲۲۸
صارم الدین : ابن دقماق ۶۲	شیرازی : ابراهیم ۱۷۷
محمد صادق خطاط : ۱۴۵	شیرازی : ابراهیم خان ۶۹
	شیرازی : سید ابوطالب ۱۷۷

- صادقی : احمد شریف ۴۱۸
 صارم الدین : ابن دقماق ۶۲
 صارمی : ابوطالب ۱۸۲، ۱۸۱
 صاعدی : نظام الدین احمد ۴۱۸
 صافی النجفی : احمد ۲۲۸
 صباحی کاشانی : ۴۹۵
 صبح ازل : ۳۹۶
 صبحی پاشا : ۵۶۷
 صحافیاش : ابراهیم درویش ۵۶
 صدارت : ابوالقاسم ۲۶۲
 صداقت : ابودز ۱۷۲
 صدراصفہانی : سید اسمعیل (۶۰۰) ۶۰۱
 صدر شیرازی : سید اسمعیل ۱۵۰، ۱۵۹، ۱۷۷، ۶۰۱
 صدر الدین شیرازی : ابوالقاسم ۲۶۲
 صدر الدین : علوی قادری احمد
 صدر الدین ہمدانی : ۳۶۶
 صدر الشعراء : خرم ابوالحسن
 صدر محلاتی : ابوالحسن ۱۵۸
 صدر معنوی : ابوالفضل ۲۰۷
 صدر الممالک یزدی : ۱۲
 صدری : اسمعیل ۶۰۱
 صدقیانی : امرالله ۶۶۵
 صدوق بروجردی : اسد اللہ (۵۴۹) ۶۰۵
 صدیق : عیسیٰ [دکتر] ۳۷۱
 صدیق خلوت : خلوتی محمد ابراہیم
 صدیق الممالک : شیبانی ابراہیم
 صدیقی : ابوالحسن ۱۵۸
 الصراف : احمد حامد ۵۰۲
 صفا : ذبیح اللہ [دکتر] ۴۴۸
 صفائی : ابراہیم ۶۹
 صفائی : احمد بن ابوالحسن ۴۱۸
 صفائی : سید احمد ۴۱۸
- صفائی : ملا احمد نراقی ۴۸۱
 صفاری : حسن ۲۷۹، ۲۸۰
 صفوت : احمد زکی ۵۰۵
 صفوة الملك : مشرقی اسد اللہ
 صفوی اصفہانی ابوالقاسم : ۲۸۸
 صفی پور : ۱۸۲
 صفی الدین : سیرافی مسعود
 صفی علیشاہ : ۶۹
 صمد تبریزی خطاط : ۵۴
 صمصام الدولہ بویہی : ۳۳۶
 صنہاجی : ابوبکر ۱۱۶
 صنیع السلطنہ : ابراہیم ۷۱
 صنیعیان : صابر ہمدانی اسد اللہ ۴۱۶، ۵۵۰
 صوفی : احمد ۴۱۹
 صہبائی دہلوی : امام بخش ۶۵۴
- « ض »
 ضرابی : عبدالرحیم ۷۰۷
 ضیاء الادبایہ علیرضا خطاط : ۵۸۶
 ضیاء العلماء : دہخوارقانی ابوالقاسم
 ضیاء الواعظین : سید ابراہیم ۷۱
 ضیف : احمد [دکتر] ۵۰۶
- « ط »
 طالب شہرستانی : محمد اسمعیل ۶۰۲
 طالقانی : سید ابوالحسن ۱۵۸
 طالقانی کجوری : ابوالقاسم ۲۶۳
 طامۃ الکبریٰ : نجم الدین کبریٰ احمد
 طاہر خوشنویس : ۱۶۸
 طاہر قراچہ داغی خطاط : ۲۸۳
 طاہری : ابوالقاسم ۲۶۳
 طاہری : احمد [مہندس] ۴۱۹
 طاہری یزدی : احمد بن حسین ۴۳۶
 طاہری : اسد اللہ ۵۵۱

ظہیر الدین : بیہقی ابوالقاسم
 ظہیر الدین کبیر قاضی زادہ : ۳۳۱
 < ع >
 حاجز : انور علی ۷۰۲
 عارف الزین : احمد ۴۲۲
 عارف قزوینی : ابوالقاسم ۲۶۴
 عالم خان بہادر : محیی الدین احمد
 عالمگیر : اورنگ زیب
 عالمی : ابراہیم شاہ ۷۴
 عالمی : ابراہیم [دکتر] ۷۳
 عامری : سلطان ابراہیم ۷۴
 عامری : علیمحمد ۳۵۶
 عاملی : سید محمد شرف ۶۲۱
 عاملی : یگانہ اسمعیل
 عباس میرزا ولیمہد : ۵۶ ، ۲۷۵
 محمد عباس مفتی [میر] : ۵۰۳
 عباس علی تفرشی خطاط : ۳۵۶
 عباسی محمد ۵۲ ، ۲۸۷
 عبدالبہاء : ۲۱۳
 عبد الاحد [شیخ] : ۶۳۶
 عبدالحسین [شیخ] : ۴۶۸
 عبدالحق [مولوی] : ۳۳۰
 عبدالحلیم : احمد ۴۰۱
 عبدالحمید روضہ خوان خطاط : ۳۴۸
 عبدالرسولی : علی ۳۵۲ ، ۱۱۴ ، ۵۲
 عبد السلام : قویسنی احمد [شیخ]
 عبدالعزیز عزت : ۳۳۷
 عبدعالی خوانساری سید بوتراپ
 عبدالعظیم : ۳۴۱
 عبدالقادر کیلانی [سید] : ۶۴۶
 عبدالکریم طہرانی [حاج] : ۲۱۳
 عبداللطیف پسرالغ بیک : ۶۵۰

طباطبا : طبری احسان
 طباطبائی : سید ابراہیم ۷۲
 طباطبائی : ابوالفضل ۲۰۷
 طباطبائی تبریزی : علامہ سید ابوالقاسم
 طباطبائی : احمد [دکتر] ۴۲۰
 طباطبائی احمد ۴۲۰
 طباطبائی : سید سعید ۵۹۰
 طبرستانی : آقاخان ۱۴
 طبرسی : احمد ابو منصور ۴۲۱
 طبرسی : سید اسمعیل عقیلی ۶۰۴
 طبری : احسان ۳۱۳
 طرابلسی حلبی : ابراہیم ۶۴
 طریحی : محمد کاظم ۵۷۹
 طغانشاہ ابن ارسلان ۱۱۳
 طلعت : اسد اللہ [سرنک] ۵۵۲
 طنطاوی : شیخ علی ۳۲۳
 طوب : آقاخان ۱۴
 طوسی : خواجہ نصیر ۶۴
 طوطی ہمدانی : ابوالحسن ۱۵۹
 طوماس [ماژور] ۲۴
 طہ حسین [دکتر] ۳۴۳ ، ۳۲۵ ، ۳۲۲ ، ۲۰۷ ، ۲۷
 طہرانی : حاج میرزا ابوالفضل ۲۱۷
 طہرانی : حاج عبد اللہ خطاط ۱۴۶
 طہرانی : میر محمد باقر ۴۷۲
 طہرانی : محمد علی خطاط ۶۱۷
 طہور : عمادزادہ ابوالقاسم
 طیبی : احمد ۴۲۲
 طیفور : ۳۳۳
 « ظ »
 ظل السلطان : ۶۰۲
 ظہیر ای تفرشی : ۶۵۴
 ظہیر الدولہ : ۷۱۱ ، ۲۳۱ ، ۹۴

عطائی: احمد [دکتر] ۴۲۵	عبداللطیف کازرونی: ۱۵۴
عطار: ۳۴۱	عبداللہ تبریزی صاحب مطبعہ: ۴۸
عطار بغدادی: سید احمد ۴۲۶	عبداللہ زاده: میر اسمعیل ۶۰۲
عظیم آبادی: امین اللہ ۶۹۶	العبدلی: احمد فضل ۵۱۱
عقیف عبدالفتاح طبارہ: ۴۲۲	عبدالسیح عیسوی: ۴۱۰
عقاد: عباس محمود ۵۴۷	عبدالملک ابونصر کندری: ۱۶۴، ۱۶۵
عقیلی: ادیب کرمانی احمد	عبدمناف: ۱۸۰
عقیلی: طبرسی سید اسمعیل	عبید اللہ خان: ۶۱
عکاسپاشی: ابراہیم ۷۴	عتبی: محمد بن عبدالجبار ۴۷۰
علاء وزیر دربار ۵۳۷	عجاج نویہض: ۶۷۵، ۴۷۱
علاء الدین تکش خوارزمشاہ: ۴۸۷	عدل: احمد حسین [دکتر] ۵۰۳
علاء الدین: صدر الدینی شیرازی ابوالقاسم	عراقی: احمد ۴۲۳
علائی: احمد ۴۲۶	عراقی: ضیاء الدین [آفا] ۳۸۱، ۲۸۹، ۲۴۰
علامہ: سید ابوالقاسم ۲۶۶	عراقی: فخر الدین ابراہیم
علامہ حلّی: حسن ۳۳۹، ۳۶۱، ۴۶۳، ۶۰۷	عرب: اصغر ۶۲۶
علامۃ المظفر: ۲۵۸	عرشی: محمد اسحق ۵۳۲
علامہ ہندی: سید احمد ۴۲۶	عرفانی: سید احمد ۴۲۴
علامی: ابوالفضل ۲۰۸	عرفانی: سید اسمعیل ۶۰۳
علوی قادری: سید احمد ۴۲۸	عرفانی: حمید ۵۵۴
علوی: احمد [مهندس] ۴۲۷	عروضی سمرقندی: نظامی احمد ۴۸۷
علی آبادی: احمد [دکتر] ۴۲۸	عریضی: ابوالقاسم نژند ۲۶۵
علی آبادی: ایرج ۷۱۴	عزام: عبدالوہاب [دکتر] ۲۷۰
علی بن سہل ۲۴۷	عزالعمالک: اردلان امان اللہ
علی خوشنویس خطاط [میرزا] ۳۴۹	عزیز الدین آملی: ۷۸
علیرضا حسین خنطاط: ۳۵۰	عزیز الدین: تبریزی حسینی محمد
علیزادہ جمفری: احمد ۴۲۹	عسکراف: سلمان ۴۹۵
علیشاہ ۱۲، ۱۳	عصار: سید محمد ۲۲۹
عماد الدولہ: امام قالی میرزا ۶۵۷	عصام الدین اسفرائینی: ابراہیم ۶۰
عماد الدین: ابن کثیر قرشی اسمعیل	عصام الدین: ۲۰۰
عماد الدین: ابوالفدا اسمعیل	عصام الدین داود خوافی: ۶۰
عمادزادہ: ابوالقاسم ظہور ۲۶۴	عصمت الدولہ: ۶۰۱
عماد الکتاب ۲۶۸، ۴۹۶	عصا الدولہ: ۳۳۶
	عصا الدولہ: احمد میرزا ۴۲۴

فانی تبریزی: سید ابوالقاسم ۲۶۷
 فتاحی: ابوالحسن [دکتر] ۱۶۰
 فتحعلی شاه قاجار: ۱۲، ۲۲۹، ۳۷۶، ۶۰۱
 فتونی: شریف فتونی ابوالحسن
 فجوخان: افضل علی ۶۳۷
 فخرالدوله: ۵۹۹
 فخرالدین: جار بردی احمد
 فخرالدین: رودباری احمد
 فخرالدین: زرکوب شیرازی احمد
 فخرالدین اسعد کرکانی: ۵۶۳
 فخرالدین عراقی ابراهیم: (۷۴) ۷۵
 فخرالمحققین: ۳۳۵
 فخرالواعظین: خاوری کاشانی احمد
 فخری هراتی: ۶۷۸
 فدائی علوی: سید ابوالفتح ۱۹۹
 فدوربلو: ۲۴
 فدورد استایوسکی ۵۲۵
 فرامرزی: احمد ۴۳۰
 فرانسیس زرارد: ۵۳۰
 فرانسیس وینوار ۳۱۳، ۷۱۰
 فرجاد پزشکی: ابوالقاسم [دکتر] ۲۶۷
 فرخ: محمود ۷۰۴
 فرد: ابوالحسن نعمتی مجیبی ۱۶۱
 فردریک انگلس: ۳۱۴، ۴۳۴
 فردریک ویلملم: ۱۵۵
 فردوسی: نجیب الدین ۴۶۹
 فردوسی: الهامی احمد
 فردوسی طوسی: ابوالقاسم ۴۰، ۲۶۸
 فردوسی فراهانی: اسمعیل ۶۰۵
 فردید: احمد ۴۳۱
 فردیناندوش: ۱۲۵
 فرزاد: مسعود ۶۴۰

مضدی: احمد ۴۲۵
 عطاء بقائی ۴۰۹
 عمران: ۱۸۰
 عمر بن خطاب: ۴۵۶
 عمیدالدین: فالی ابرزی اسعد
 عمیدی نوری: ابوالحسن ۱۵۹
 عنقا: ابوالفضل ۲۱۰
 همیسی طبیب: ۷۱۰

«غ»

غالب اصفهانی حیدرآبادی: اسدالله ۵۵۲
 غالب دهلوی: اسدالله ۵۵۲، ۵۵۴
 غالب طهرانی: اسدالله ۵۵۵
 غزالی: حجة الاسلام
 غزالی طوسی: احمد ۱۶۳، ۱۶۵، ۴۲۹
 غفاری: ا. غ: ۵۰۶
 غلام احمد قادیانی: ۱۵۷
 غلام قادر (مولوی): ۳۳۰
 غمکین: ۲۴۷
 غنیمت پنجابی: محمد اکرم ۶۴۹
 غیاث الدین جمشید کاشانی: ۶۵۰

«ف»

فارابی: ابونصر ۵۹۸
 فارسی: کمال الدین ابوالحسن
 فاضل: فرجاد پزشکی [دکتر] ابوالقاسم
 فاضل اردکانی: ۲۵۲، ۳۸۹
 فاضل ایروانی: ۳۶۶
 فاضل بروجردی: اسمعیل ۶۰۵
 فاضل شراپبیانی: ۱۶۶
 فاضل مراغی: احمد ۴۳۰
 فاطمی: سید احمد ۳۹۱
 فاطمی: سید محمد علی رضوی ۱۹۶
 فالی ابرزی: اسعد ۵۶۳

فلیسین شالہ : ۵۳۵	فرزانه : ابوالقاسم ۲۷۱
فناری قزوینی : احمد ۴۳۲	فرزانه : مصطفیٰ ۶۳۹
فندر آلمانی : ۵۹	فرزدق : ۹۳
فولکھ : ۷۱۰	فرسود : امیر ۶۷۹
فویتز مایر : ۴۸۰	فرشته : اقدس ۶۴۳
فیاضی : ابوالحسن ۱۶۳	فرقانی : احمد حسین ۵۰۴
فیاضی : فیضی دکنی	فرمانفرمائی : اصغر میرزا ۶۲۷
فیتزجرالد : ۲۲۸	فروزان : امیر ۶۷۸
فیثاغورث : ۶۳۸	فروغی : ۱۸۲، ۶۴۰
فیروز آبادی سید محمد ۲۸۹	فروغی : ابوالحسن ۱۶۱
فیض : ملامحسن ۹۲	فروغی : محمد علی ۱۶۲، ۱۸۲، ۲۶۹
فیض آبادی، الہی بخش ۶۵۱	فروہر : ابوالقاسم ۲۷۱
فیضی : ابوالقاسم ۲۷۴	فرہاد : احمد [دکتر] ۴۳۲
فیضی دکنی : ابوالفیض ۲۰۹ (۲۱۹)، ۲۲۰	فرہاد میرزا : ۴۷۲
فیضی سرہندی : اللہ داد ۶۵۲	فرہنگ : ابوالقاسم ۲۷۲
فیلوت [ماژور] : ۳۹۶	فرہودی : ابوالحسن [دکتر] ۱۶۳
فیلیپ وان تیکم : ۴۲۰	فریاد عظیم آبادی : الفت حسین ۶۵۰
فیوضات : ابوالقاسم ۲۷۳	فرہودی : ایران ۷۰۵
«ق»	فرید : ۲۵
قائم مقام : ابوالقاسم (۲۷۴) ۲۷۵	فرید خوئی : روزبہ اسمعیل
قائم مقام : عیسیٰ ۲۷۶	فریز ہندی : اسمعیل ۶۰۶
قائم مقامی : جہانگیر ۲۷۶	فریمان [پرفسور] : ۷
قاجار ابوتراب : ۱۲۶	فشارکی : شیخ محمد حسین ۸۱
قاجار : محمد باقر خطاط ۴۸۷	فصولی : شیخ عبدالرحیم ۱۲۹
قاری خراسانی : سید ابوالقاسم ۲۷۷	فصیحی ن : ۳۲۴
قاسم امین مصری : ۴۷۱	فضیلی : ادیس علوی ۵۱۵
قاسمی : ابوالفضل ۲۱۱	فقیہ ارومیہ : ارومیہ اسمعیل
قاسمی : ابوالقاسم [دکتر] ۲۷۷	فقیہی : ابوالحسن [دکتر] ۱۶۳
قاسمی : احمد ۴۳۳	فلسفی : نصر اللہ ۳۷۱
قاضی جن : شہرورث	فلک المعالی منوچہر : ۴۶۷
قاضی زادہ : ظہیر الدین کبیر	فلورانس مازیات : ۲۶۴
قاضی زادہ رومی : موسیٰ ۶۵۰	فہلیپش اوہنہایم : ۱۲۴

فمی: شیخ عباس ۱۵۴	قانع: امیر علی شیر ۶۷۵
فمی: میرزا ابوالقاسم فمی	قاینی: سید ابوطالب ۱۸۲
قندیل: امین موسی ۶۹۳	قتیل: محمد حسن ۶۵۶
قوام الحکماء: اسمعیل ۶۰۸	قدرت اللہ: احمد ۶۷۲
قوام السلطنہ: ۲۱۱، ۲۸۶، ۵۰۸	قدوری: احمد ۲۲۳
قوام لشکر: ۶۰۷	قدیمی: ۲۶۸
قوام الملک: ۲۱۱	قدیمی: احمد رضا ۵۰۵
قوام الواعظین: ۶۰۶	قراگوزلو: ابوالقاسم ۲۷۸
قوچانی: ملا علی ۱۶۷	قربانی: ابوالقاسم ۲۷۸
قوشچی: علاء الدین ۵۹۷، ۶۵۰	قربانی زاده عقیقی: احمد ۴۳۵
قویسنی: احمد شیخ عبدالسلام ۴۳۶	قرشی: ۱۰: ۲۵
قہپائی: عنایت اللہ ۴۷۸	قرہ باغی: آخوند ملا اسمعیل ۶۰۸
قہرمانی: ابوالفتح ۱۹۹	قرہ باغی: حاج ملا اسمعیل ۶۰۸
قیس رازی: ابوریاض احمد	قریب: ایرج ۷۱۴
﴿ک﴾	قریب: یحیی [دکتر] ۵۱
کابلی: سید محمد افضل ۶۳۵	قریشی: ابوبکر ۱۱۶
کاپیتان اطراس: ۳۱۹	قزل ایاغ: ۱۰: ۲۵
کاپیتان وہیم ناسیولیس: ۳۳۰، ۵۶۳	قزوینی: سید ابراهیم (۷۶) ۲۸۴، ۵۸۹
کاتب یزدی: طاہری احمد	قزوینی: جلال الدین محمود خطیب دمشق ۶۱
کابی امین اللہ: ۶۹۶	قزوینی: حکیم شاہ محمد ۶۷۸
کاترین شرمین: ۷۴، ۱۸۲	قزوینی: علی خطاط ۴۸۲
کاترین شپین: ۱۸۲	قزوینی: مجتبیٰ ۲۶۶، ۲۶۷
کارپانتر: ۲۵۷	قزوینی: میرزا محمد خان ۱۱۳، ۳۵۱، ۴۸۷
کاردان: محمد امین ۶۹۲	۷۰۸
کارل گوستاو یونک: ۳۵۵	قشیری: ابوالقاسم ۵۸۲
کارلایل توماس: ۱۸۷	قطب الدین محمد ملک الجبال ۴۸۷
کارلمن: ۱۶۴	قطب الدین سید محمد صاحب فصل الخطاب: ۳۱۲
کارل ورنر: ۷۰۶	قطرہ: ابوالقاسم ۲۸۰
کازرونی: اسمعیل ۵۸۸	قطیفی: ابراهیم (۷۸) ۷۹
کازیمیرسکی: ۴۶۸	قطیفی: احمد ۴۳۵
کاشانی: ابراهیم بن محسن ۷۹	قلیوبی: احمد ۴۳۵
کاشانی: ابوالقاسم بن عبدالحکیم ۲۸۳	قمعہ: ابوالقاسم خطاط ۴۶۳

کلباسی: محمد ابراهیم بن عبدالرحیم (۸۱) ۸۲،
 ۱۸۲، ۱۸۳، ۵۴۱، ۶۰۰
 کلانتر: ابوالقاسم ۲۸۴
 کلباسی: ابوالہدی ۳۰۴ (۳۰۷)
 کلباسی: ابوالمعالی ۸۳ (۳۰۲) ۳۰۸
 کلباسی: اسمعیل ۶۰۹
 کلبعلی افشار قزوینی خطاط: ۱۵۴
 کلمان ہوارت: ۳۵۷، ۵۶۴
 کلہم خطاط: ۹۸
 کلیم کاشانی: ابوطالب ۱۸۳
 کلینی: ۳۴۵
 کمال: احمد ۵۱۲
 کمال: حسین [دکتر] ۱۳۴
 کمال پاشا زادہ: احمد ۴۴۶
 کمال پوری: سید محمد حسن ۳۵۵
 کمال الدین (خواجہ): ۲۶۳
 کمال الدین: کلباسی ابوالہدی
 کمال الدین: اسمعیل (۶۰۹) ۶۱۰
 کمال الدین فارسی: ابوالحسن ۱۶۰
 کمال الدین ہروی: اسمعیل ۶۱۰
 کمال الملک: ۵۴۷
 کمال الوزارہ: محمودی احمد
 کمالی سبزواری: ابوالفضل ۲۱۱
 کمانگر: احمد ۴۴۷
 کمرہ: میرزا آقا خطاط ۴۶۷، ۶۷۲
 کمیت زیدالاسدی: ۳۴۰
 کنت رئیس شہربانی: ۱۲۱
 کنت: ۱۸۲
 کنت دوینو: ۱۲۱
 کنتس دوپاری: ۱۲۲
 کنتس دوسکور: ۲۱۰
 کنرادی لایتنر: ۴۲۶

کاشانی: عبدالرزاق ۴۵۹
 کاشانی: ملامحمد ۵۴۶
 کاظمی شوشتری: اسد اللہ ۵۵۵
 کاظمی: محسن ۸۲
 کافی: احمد [دکتر] ۴۳۶
 کافی الکفاء: صاحب بن عباد
 کامیل فلاناریون: ۶۹۲، ۷۰۱
 کانن دوپل: ۶۳۴
 کاویان: ابراهیم ۸۰
 کاویان اسفندیار: ۵۶۵
 کتابچیان: ابراهیم ۸۰
 کتابی: حسین زادہ احمد
 کتانی: محمد حسین ۲۴۰
 کراوس: : ۳۹۰
 کرباسی: کلباسی
 کرسٹین سن: ۳۷۱
 کرمانی: شیخ احمد ۵۵۶
 کرمانی: محمد کریم ۲۲۵، ۳۴۷، ۳۴۸
 کرمانی: میرزا آقاخان ۳۹۶
 کریمی: احمد ۴۳۶
 کریمی: احمد اللہ ۵۱۲
 کریمی: اسد اللہ ۵۵۶
 کریمی: بہمن ۳۸۶، ۳۹۸
 کسروی: احمد ۳۹۶ (۴۳۷)
 کشاورز صدر: ۱۸۴
 کشفی: جعفر ۱۳۷
 کفعمی: ابراهیم ۸۴
 کفعمی: احمد ۸۵
 کلابازی: ابوبکر محمد بن اسحاق
 کلادیس ہاستی کارول: ۲۳۷
 کلباسی: آیۃ اللہ زادہ احمد
 کلباسی: محمد ابراهیم بن محمد حسن ۸۱

کلپایکانی: محمد علی خطاط ۶۲۱	کنستانتین سیمونوف: ۶۸۷
کلپایکانی: هدایت ۲۱۲	کوپاموی: ارتضی ملی ۵۱۹
کلستان: ابراهیم (۸۷) ۸۸	کورتنی د. فارمر: ۱۲۴
کلستانه: ابوالحسن ۱۶۴	کوزہ کنانی: احمد ۴۴۸
کلسرخ: ایرج ۷۱۴	کوشا: احمد ۴۵۰
کلشن: ۵۱	کوشان. اسمعیل [دکتر] ۶۱۰
کلشن: احمد ۴۵۳	کوفی: احمد بن اعثم ۴۶۸
کلشن: عبدالحمید ۴۳۱	کوکلان: ابراهیم ۸۶
کل کلاب: حسین ۴۲۳	کونان دوویل: ۶۰۳
کنابادی: سلطان علی ۵۳۹	کوہپائی: ابراهیم ۸۶
کنج بخش: اللہ بخش ۶۵۲	کوہپائی: ابوالقاسم ۲۸۵
کنج شکر: ۶۷۰	کوہکری: حسین ۵۳، ۸۴، ۱۲۲
کنجی: محمد حسن [دکتر] ۵۶۰	کیا: امیر [دکتر] ۶۸۱
کودرز نیا: امیر ۶۸۲	کیانوری [مهندس]: ۳۱۴
گوستاو فلوربر: ۶۴۰	کیشوان: احمد ۴۴۶
گوستاولوبون: ۵۸۳	کیوانفر: امین [دکتر] ۶۹۳
گوکول: ۲۶	
گوهر: کوہپائی ابراهیم	«ک»
گوهریان: ابوطالب [مهندس] ۱۸۴	کای لیسترانج: ۱۰۰
کیپ: ۱۰۳	گرام ریتون: ۱۲۵
کیلانی: علینقی خطاط ۲۲۷	کرانفر: ابراهیم ۸۷
کیلہان: ۶۲۰	کرکانی: محمد اسمعیل ۶۱۱
کی مدریک: ۱۱۹	کرکین: ابراهیم ۸۷
«ل»	کری ہری: ۶۳۴
ل. بوسنار: ۲۴۵	کزاویہ دوہونتین: ۱۲۴
لئوپولد اینفلد: ۳۲۲	کلپایکانی: ابوالفضل ۲۱۲
لئون کاہیتان: ۳۳۷	کلپایکانی: ابوالقاسم ۲۸۵
لئون کروچکوسی: ۴۱۷	کلپایکانی: احمد آفا جمال ۴۵۲
لابرویر: ۵۷۱	کلپایکانی: محمد حسن خطاط ۲۲۷، ۲۵۹
لابہ پروست: ۲۵۹	۶۲۱
لاچینی: ابوالقاسم ۲۸۶	کاپایکانی: محمد رضا ۴۱۶
لاغر: کرکانی محمد اسمعیل	کلپایکانی: محمد صادق ۴۸۳

لیٹی / مرقندی : ابوالقاسم ۲۸۸	لاہوتی : ۴۱۷
لیلیان روت : ۷۰۹	لاہوتی : احمد الدین ۵۰۴
لینکن بارنت : ۳۷۰	لاہوری : محمد علی ۲۷
لیووالاس : ۵۹۷	لہاری : احمد ۴۵۳
« م »	لرداوی پوری : ۲۳۳
مؤبد : محمود ۴۴۰	لسان الاسلام : خاوری احمد
مویدالدولہ : ۵۹۹	لسان الحکماء ۵۵۷
مؤید الفقراء : نایب الولایہ احمد	لسان الملك : سپہر
مؤید الملك قوام الدین : ۴۶۸	لسانی : ابوالفضل ۲۱۳
ماتر یابادی : محمد ۴۶۸	لسون دوشوز : ۷۱
ماتیسن : ۶۴۰	لطفی لونیان [پرفسور] ۵۹۷
مارسل : ۵۳۸	لکھنوی نقوی : ابوالحسن بن بندہ حسین ۱۶۵
مارسل لوکلر : ۲۲۸	لکھنوی : ابوالحسن بن مہدی ۱۶۵
مارسل مل : ۳۲۱	لکھنوی : انور علی ۷۰۱
مارشال رومل : ۱۶۱	لنین : ۴۳۴
مارک تواین : ۸۹	لوئی دوللو : ۵۲۵
مارگریٹ ہنری : ۶۷۹	لواسانی : ابوالقاسم ۲۸۸
مارلی کارلی : ۴۳۷	لواسانی : عبدالمحمد ۸۲
مارونی : ابراہیم حافلانی ۶۳	لواسانی : علی ۴۸۳
مازندرانی : شیخ زین العابدین ۳۶۶	لوتروپ استودارد : ۶۷۵
ماژور جالس استوارت : ۱۷۷	لورنایا ہیکاک : ۳۸۴
ماژور داوی : ۱۷۷	لوزانو : ۳۳۸
ماژور طوماس : ۲۴	لوسین لورل : ۶۹۲
ماژور فیلوت : ۳۹۶	لوکریسیوس کوپرنیک : ۱۸۲
مافروخی : ۲۸۵	لوی عباسی : عباس محمد
ماکیسم گورکی : ۴۱۷، ۵۳۰	لوید دوکلاس : ۷۰۹
مالکی : ۴۸۵	لویز دوول : ۵۲۴
مالوفرانسوی : ۱۷۵	لویس ماسینیون : ۳۰۰
مامقانی : اسد اللہ ۵۵۸	
مامقانی : محمد حسن ۱۴۲	
مامقانی : عبداللہ ۲۰۶، ۲۸۹	
مایک ہامر : ۶۳۴	

محقق اصطهباناتی: ابوالحسن بن محمد اسمعیل ۱۳۷	مایل [میرزا]: ۹۳
محقق بہبہانی: ۸۲	مبارک پوری: اطہر ۶۲۹
محقق کرکی: علی ۷۸	مبارک تاکوری [شیخ]: ۲۰۸
محلاتی: آفاخان ۱۲، ۱۳	مبشر ہمیون: پڑوہ احمد
محلاتی: زین العابدین خطاط ۱۶۶، ۱۶۷	متنبی: احمد ۴۵۳
محلاتی: محمد ابراہیم ۸۴، ۸۹	متین: آرزو ۱
محلاتی: اسمعیل ۶۱۲	متین دفتری: احمد [دکتر]: ۴۵۴
محلاتی: علی ۲۱۸، ۴۷۸، ۴۸۵	مجاہدی: اسمعیل [دکتر]: ۶۱۱
محمد بن ادريس شافعی: ۳۷۲	مجتہائی: ابوالفتح ۱۹۹
محمد بن عبد اللہ سعد: ۳۴۳	مجتہد خراسانی: حبیب اللہ ۲۳۸
محمد بن عقیل: ۱۱۵	مجتہدی: ابوالقاسم جاوید ۲۸۸
محمد بن علی خطاط: ۲۸۲	مجتہدی: احمد مدرس ۴۵۶
محمد توفیق: ۶۰۶	مجتہدی: علی اکبر [دکتر]: ۳۲۰
محمد شاہ قاجار: ۱۳، ۲۷۵	مجد الادباء: اسمعیل ۶۱۱
محمد وحید میرزا: ۶۷۲	مجد الاشراف: ۴۷۶
محمدی: محمد امین ۶۹۳	مجد الاطباء: حبیب اللہ ۳۷۷
محمود: احمد ۴۵۷	مجدد الفنائی: احمد ۴۵۶
محمود بن عثمان ۷۰۷	مجدد الدین: فزالی طوسی احمد
محمود بن علی نقی خطاط: ۲۷۱	مجدد الملک: ۴۳
محمودی: احمد ۴۵۸	مجلسی: محمد باقر ۱۵۳، ۳۴۴، ۶۲۱
محبی الدین: اورنگ زیب	مجنون شاہ: نباتی فراچہ داغی
محبی الدین عالم خان بہادر احمد: ۴۲۲	مجیبی: فردا ابوالحسن
محبی الدین عبد الحمید: ۳۳۱	مجیر الدولہ: علی محمد ۲۷۸
محبی الدین عربی: ۳۱۸	مجاملی: ابوالحسن ۳۳۹
مخبر ہمایون: بزرگ امید ابوالحسن	محتشم الملک: ۳۹۱
مختاری: محمد ۳۹۸	محبوب: محمد جعفر ۵۶۳
مدایج نگار: محمد ابراہیم (۴۳) ۴۴	محدث: جلال الدین ۲۱۸، ۳۶۱
مدرس: آفا علی ۱۴۸	محرر: صفوی ابوالقاسم
مدرس خوشنویس: احمد (۴۵۸) ۴۵۹	مجرمی: محمود ۱۵۴
مدرس دولت آبادی: ابوالقاسم ۲۸۹	محفوظ: حسین علی ۴۴۷
مدرس رضوی: محمد تقی ۱۳۱، ۱۶۴	محقق: مہدی [دکتر]: ۳۱۱
مدرس نہاوندی: محمد حسین ۴۶۸	محقق اردبیلی: مقدس اردبیلی

مسنن : محمد نبی [دکتر] ۳۲۵	مدرسی : ابراهیم ۹۰
مسیوشولسن : ۳۳۹	مدنی : مرتضی ۵۶۰
مشتاق احمد [مولوی] ۴۶۰	مدھی : اسمعیل ۶۱۲
مشتری : ابراهیم ۹۳	مراد آبادی : محمد ۴۸۵
مشجون : حسن ۵۶۰	مرادی : امیر ۶۸۲
مشرف : اسفندیار ۵۶۶	مراغی : احمد مصطفی ۵۱۲
مشرقی : اسد اللہ ۵۵۶	مرتضوی : میانجی ابراهیم
مشفق : احمد ۴۶۰	مرتضوی : اسمعیل ۶۱۲
مشکین : ابوالحسن ۱۶۷	مرتضوی : ابوالقاسم ۲۲۳
مشیر الاطباء : ہدایت اللہ ۲۸۲	مرزوقی : احمد ۴۵۹
مشیری : احمد ۳۵۳	مرعشی : ابوالفضل ۲۱۴
مصاحب : غلام حسین ۳۲۳	مرعشی : ابوالقاسم ۲۹۰
مصباح : امین اللہ [دکتر] ۶۹۶	مرعشی : احمد ۴۵۹
مصدق [دکتر] : ۲۳۰	مرعشی : مہدی ۴۲۱
مصطفوی : اسد اللہ [دکتر] ۵۵۷	مرندی : ابوالحسن ۱۶۵
مصفی : ابوالفضل ۲۱۵	مروزی : ناصر ۳۷۲
مصباح السلطنہ : صدیقی اسمعیل	مزاہق : احمد حسین ۵۰۴
مصالح الیمانی : ابکر ۱۰۳	مسألہ گو : تائب ایہامی اسمعیل
مصور السلطان : اسد اللہ [دکتر] ۵۴۷	مساعدا السلطنہ : آوانس
مظفر اسفزاری : ابو حاتم ۱۳۱	مسترویلیام ۵۳۷
مظفر الدین شاہ قاجار : ۷۴ ، ۳۵۴	مستشار : ۱ : ۲۵
مظفر مآب : ۵۲	مستعان : ایرج ۷۱۵
مظہر [میرزا] : ۶۸۸	مستعان الملك : ابوتراب ۱۲۶
معارفی : اکبر ۶۴۷	مستعلی بخاری : اسمعیل ۶۱۳
معاون الوزارہ : ۱۵۰	مستوفی : احمد [دکتر] ۴۶۰
معتقد : احسان ۳۱۴	مستوفی : اسمعیل ۶۱۴
معتمد الدولہ : ۲۷۶	مستوفی : ایرج ۷۱۵
معتمد واعظ خراسانی : اسمعیل ۶۱۴	مستوفی الممالک : ۵۵۸
معتمدی : ابوالوفا ۳۰۶	مسعود : اردشیر میرزا ۵۲۳
معری احمد ابوالعلا ۳۴۳	مسعود سعد سلمان : ۲۰۱
معزی نیشابوری ۱۶۴	مسعود فنوی : ۴۶۷
معین : محمد [دکتر] ۳۰۰ ، ۳۷۱ ، ۴۸۷ ، ۴۸۸	مسعودی صاحب مروج الذهب : ۳۳۳ ، ۳۳۵
	مسعودی قمی : ابراهیم ۹۲

معقانی: مامقانی	معین اکبر آبادی: ۶۴۸
منتخب السادات اسد اللہ خطاط: ۴۱۹	معین کاشانی: ۶۵۰
منجم باشی: احمد دودہ ۴۱۵	معین واعظ [ملا]: ۶۴۸
مندرجہ اولی: ۳۵۴	معینی ح: ۳۲۴
منشی: اردشیر ۵۲۳	مغربی: مقری احمد
منصور عباسی: ۴۹۹	مفتاح السلطنہ: ۱۵۰
منصور علی: دبیر ابوالقاسم	مقبل: احمد [دکتر]: ۴۶۱
منصور علی: احمد ۴۶۶	مقتدای بامر اللہ: ۲۹
منصوری: احمد [دکتر]: ۴۶۶	مقتدر خلیفہ عباسی: ۳۳۵
منطقی: حسین ۵۹۷	مقدس ادیب: احمد ۴۶۱
منقح: ابراهیم ۹۳	مقدس اردبیلی: ملا احمد (۴۶۱) ۵۸۰
منگجی: ۳۳۸	مقدم: علی ۱۷۰
منوچہر شروانشاہ: ۵۰	مغربی: احمد ۲۶۴
منوچہری: احمد ۴۶۶	مغربی: مصطفیٰ ۳۲۳
منوچہری دامغانی: احمد ۴۶۷	مقرم: عبد الرزاق ۲۴۲
منور علیشاہ: ۶۹	مقری: بیہقی احمد
منوفی زاوی: محمد ۴۶۸	مقری تلمسانی: احمد ۴۸۵
منوفی ہرروی: احمد ۴۶۸	مقریزی: احمد ۴۶۴
منیر: احمد اللہ ۵۱۲	ملا صدرا: ۱۴۸، ۱۴۹، ۳۴۹، ۳۵۴، ۵۱۹، ۶۱۷
منیر: امین اللہ ۶۹۵	ملا عبد اللہ: ۶۸۳
منیر لاهوری: ابوالبرکات ۱۱۲	ملا کمال: ۵۶
منیر الدین احمد سندیلوی: ۴۶۹	ملا ہادی: ۶۸۵
منیری: احمد ۴۶۹	ملتون اوزاکی: ۵۳۰
منینی دمشقی: احمد ۴۷۰	ملک آرا: اسد اللہ ۵۵۷
موہامسان: ۱۶، ۲۴، ۳۷۱، ۴۱۴، ۵۳۸، ۶۷۴	ملکشاه سلجوقی: ۲۹
مودود بن مسعود: ۲۰۱	ملک الشعراء: ابجدی اسمعیل
مودوری: ابوالاعلیٰ ۱۱۲	ملک الکتاب شیرازی محمد: ۳۲، ۱۷۷، ۳۶۴، ۴۶۹، ۶۱۰
مورخ الدولہ: سپہرا احمد علی	الملك الناصر: ۵۷۴
مورگان شوستر: ۱۵۵	ملکی: احمد ۴۶۵
موريس بالتولك: ۶۱۱	ممتاز: شیخ احسان ۳۱۵
موريس دو کبرا: ۷۰۹	

میرزا بابا: رازشیرازی ابوالقاسم	مورس گودک: ۳۵
میرزا کوچک خان ۲۸۶	مورس ایلان: ۶۳۴
میرزا منظور: خوانساری احمد	موسوی: احمد ۴۷۱
میرزای جلوہ: جلوہ ابوالحسن	موسوی ما کوئی: اسد اللہ ۵۵۹
میرزای قمی: ابوالقاسم ۲۸۰، ۲۹۵، ۵۴۹، ۵۵۵	موسوی: اسمعیل ۶۱۴
میر سپاہی: اسد اللہ ۵۶۰	موسی بن جعفر (ع) ۱۵۰
میر سید محمد مد فون در شیراز ۲۷۳	موفق الدین: ابن اصیبعہ احمد
میر شریف: ۱۵۱	مولائی: پور فرزیب ابراهیم
میر صاحب دینی: ابوطالب ۱۸۴	مولتانی: بہاء الدین زکریا
میر عالم: ابوالقاسم شوشتری ۲۹۵	مولوی بخاری: اعظم الدین ۶۳۲
میر فندر مکی: ابوالقاسم ۲۹۰، ۲۹۲	مولوی رومی: جلال الدین محمد ۳۵۷، ۴۰۶، ۵۵۵
میر فندر مکی: احمد ۴۷۳	مہتدی لاہوری: امام الدین ۶۵۶
میر لوحی: امیر لوحی	مہدوی: ابراهیم [مهندس] ۹۴
میر نور اللہ ابوالفتح شیرازی: ۱۹۸	مہدویون: احمد ۴۷۱
میر ہادی: امون ۶۹۳	مہذب: احمد ۴۷۱
میشل زا کو: ۲۲، ۱۲۵	مہستی: ۵۳۳
میکاپتر زہام: ۷۱۱	مہجلی: ۳۳۶
میکاش جورج ۲۱۷	میامی: شیخ احمد ۵۰۷
میکدہ: ابوالحسن ۱۶۸	میانجی: ابراهیم مرتضوی ۹۱
میکسی اسپیلان ۲۲	میبدی: ابوالفضل ۲۱۶
میلانی: اسمعیل ۶۱۵	میثم [شیخ]: ۴۳۵
میلانی: علی اکبر ۴۱۹	میخائیل شلوچوف ۴۱۷
مینوچہر: حسن [دکتر] ۳۱۱	میدانی: ابوالفضل احمد ۴۷۲
مینوی: مجتبی ۵۶۳	میر بہا: ابوالفضل ۲۱۷
«ن»	میر پنجه: احمد ۴۷۳
نائینی: سلطان الحکما ابوالقاسم	میر جملہ شہرستانی: ۱۸۳
و کتر نائینی: ۲۱۹	میر داماد: محمد باقر ۶۲۱
نائینی: میرزا محمد حسین ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۸۹، ۴۵۳، ۳۸۱	میر دامادی: اسمعیل [مهندس] ۶۱۴
نائینی: مختاری محمد	میرزائی یاسری: ابوالقاسم ۲۹۰
نابلسی: عبد الفنی ۴۷۰	میرزا آقاخان مهندس: ۴۳
	میرزا ابوالمعالی: ۲۴۷

- ناتانیل هائورن ۸۸
 نادرشاه: ۱۷۵
 نادرمازندرانی: اسدالله ۵۶۱
 ناصح بروجردی: اسمعیل ۶۱۵
 ناصح: محمدعلی ۲۰۱
 ناصح الممالک: اسمعیل ۶۱۵
 ناصر الاسلام: تائب ایہامی اسمعیل
 ناصر خسرو: ۲۹۱
 ناصر الدین شاہ: ۸۹، ۲۶۰، ۲۶۷، ۳۹۶، ۵۷۸، ۶۱۳
 ناصر علیشاہ: ایزدکش سب اسدالله
 ناصر الملک: قراگوزلو ابوالقاسم
 ناطق: میر الیاس ۶۵۳
 ناطقی: مصطفیٰ ۵۶۰
 ناظرزادہ کرمانی: احمد ۴۷۴
 ناظم الاطباء: ۱۲۷
 ناظم جہان اعظم: ۶۳۱
 ناظم فیض: ابوالفیض سہانپوری ۲۱۹
 نافذ: فاضل بروجردی اسمعیل
 نامداری: احمد ۴۷۷
 نایب الولاہ: احمد ۲۵۰ (۴۷۵)
 نباتی قراچہ داغی: ابوالقاسم ۲۹۲
 نبوی: ابوالفضل ۲۱۷
 نبوی دزفولی: اسدالله ۵۶۱
 نجاشی: ابوالعباس احمد ۴۷۷
 نجد سمعی: ایرج ۷۱۵
 نجف آبادی: حسن ۶۳۶
 نجفی: احمد ۵۶۱
 نجفی: اسدالله ۵۶۱
 نجفی: شیخ جعفر ۸۲
 نجم آبادی: ابوالقاسم [دکتر] ۲۹۳
 نجم آبادی: احمد ۴۷۹
- نجم آبادی: مرتضیٰ خطاط ۶۹
 نجم آبادی: مصطفیٰ خطاط ۷۹
 نجم الدولہ: غالب حیدر آبادی اسدالله
 نجم الدین: نراقی ابوالقاسم
 نجم الدین: نسفی عمر
 نجم الدین کچری احمد (۴۷۹) ۴۸۰
 نجوا: ۱: ۲۶
 نخستین: احمد ۴۸۰
 نخعی: احمد ۴۸۰
 نخعی: حسین ۵۲
 نراقی: ابوالقاسم بن محمد حسن ۲۹۳
 نراقی: ابوالقاسم بن محمد ۲۹۳
 نراقی: ملا احمد ۴۸۱
 نراقی: محمد ۲۹۴
 نراقی: محمد بن ملا احمد ۴۸۲
 نزلٹریکی: ۴۵۸
 نزہت: رفیعی ابوالقاسم ۲۵۵
 نژند: عفریضی ابوالقاسم
 نسائی: احمد بن علی ۲۵۳ (۴۸۵)
 نسابہ: داوری احمد
 نسفی: عمر بن محمد ۳۸۷
 نسیم شمال: اشرف الدین ۶۲۲
 نشاط: ابراہیم ۹۵
 نشاط: اسمعیل ۶۱۶
 نصر اصفہانی: اسدالله ۵۶۱
 نصیر آبادی: احمد ۴۸۶
 نصیری: احمد ۴۸۶
 نصیری: ن ۳۲۴
 نظام اولیا [شیخ]: ۶۷۰
 نظام الدولہ: علی محمد ۱۳، ۴۲۴
 نظام الدین: صاعدی احمد
 نظام الدین: نظامی عروزی سمرقندی

- نظام الدین هروی: احمد ۴۹۷
 نظام الملك [خواجہ]: ۱۶۵، ۵۵۱
 نظام الملك آصفجاء ثانی: ۲۹۵
 نظامی عروضی سمرقندی احمد: ۴۸۷
 نظامی گنجوی: ۵۰۶، ۶۷۰
 نظم الدوله: خواجہ نوری ابوتراب
 نعمت اللہی: ابراہیم [دکتر] ۹۶
 نعمت اللہی: احمد شہرہ ۴۸۸
 نعمتی: فردا ابوالحسن
 نعمتی: احمد ۴۸۸
 نفیسی: ابوتراب [دکتر] ۱۲۶
 نفیسی: رضا [دکتر] ۵
 نقاش شوشتری: ابوتراب ۱۲۸
 نقدی: شیخ جعفر ۱۸۰
 نقوی لکھنوی: ابوالحسن ۱۶۵
 محمد نقیب بن علی عریضی بن امام جعفر صادق (ع)
 ۱۱۴
 نقیب زادہ شاہین طباطبائی ۶۹
 نوائی: امیر عایشیر ۶۷۷
 نواب انور خان: ۵۷۲
 نواب طہرانی: محمد ابراہیم ۹۷
 نواب مکرم خان: ۶۴۹
 نوذری: اسمعیل ۶۱۶
 نورائی: ایرج [مهندس] ۷۱۵
 نورانی: امانت علی ۶۶۲
 نورجہان: ۱۳۴
 نور بخش دھکردی احمد ۴۸۹
 نور الدین [شیخ]: ۶۷۱
 نور الدین جہانگیر: ۱۳۴، ۶۵۹
 نور الدین عراقی: ۵۷
 نور شرق: احمد ۴۹۰
 ورہلیشاہ آصفہانی محمد علی: ۵۴۰
- نور اللہ شوشتری [قاضی] ۷۹
 نوروزیان: علی اصغر ۳۹۳
 نوری: احسان (۳۱۵) ۳۱۶
 نوری: شیخ جعفر ۹۷
 نوری: ملا علی ۶۱۷
 نوری: شیخ فضل اللہ ۸۶، ۱۷۹
 نوری اسفندیاری: اسد اللہ ۵۶۲
 نوری زادہ بوشہری: اسمعیل ۶۱۶
 نوید: ۱۰: ۲۶
 نوید خراسانی: ابوالقاسم ۲۳۸
 نویری کندی: احمد بن عبد الوہاب ۴۹۰
 نوری: احسان ۳۱۵
 نیریزی: احمد ۴۹۳
 نیکپور: اردشیر ۵۲۳
 نیک سپر: ابراہیم ۹۸
 نیکملاحداد: ۲۳۴
 نیکلا فونسول فرانسی: ۴۹۵
 نیکوہمت: احمد ۴۹۰
- ﴿۹﴾
 واتسن [دکتر]: ۶۰۲
 واحد العین: آخوند ملا اسمعیل ۶۱۷
 واحدی: ابوالحسن ۴۷۲
 وارتانی: آرمانیس (۵) ۳۹۲
 واسکویرا تولینی: ۵۳۰
 واسیلوفسکی: ۱۸۵
 واشینگٹن اورینک: ۶۹
 واضح: ارادت خان ۵۱۸
 واعظ چرندابی: ۱۸۸
 والتر اسکات: ۶۳۹
 والتر سولیوان: ۷۱۴
 والتر کولار: ۲۳
 والی زادہ: اسمعیل ۶۱۸
 واندواسیلوسکایا: ۶۴۰

۴۹۹: ویلیام جوینبول	وان دیک : ۴۸۰
۷۱۵: ویلیام زتنسی	وایت [دکتر]: ۱۷۷
۶۴۰: ویلیام شکسپیر	وٹوق: احمد [سر لشکر] ۴۹۲
۵۷۲: ویندل ویلکی	وٹوق الحکما: سبزواری ابراهیم
((۵))	وٹوقی: رضا [دکتر] ۳۱۵، ۳۱۶، ۵۲۵
۳۲۲: موسیہ	وٹوق الدولہ: اسد اللہ ۵۶۲
ہاتف اصفہانی: احمد (۴۹۴) ۴۹۵، ۴۹۶	وحید الاولیاء: نایب الولاہ احمد
ہارلی چیتر: ۲۱	وحید دستگردی: ۶۹، ۲۷۶، ۴۹۶، ۷۰۴
ہارنلی گراہام: ۴۶۰	ودھوز: ۳۹
ہارولد لمب: ۱۸۲	ورکور: ۴۱۷
ہاری اف کریس: ۵۵	وزیرزادہ: امان اللہ [دکتر] ۶۶۱
ہاشمی ازہری: احمد ۴۹۶	وزیری: احمد [دکتر] ۴۹۳
ہاشمی شیرازی: ابوالقاسم ۲۶۲	وزیری: عبداللہ ۵۵۱
ہاشمی نجفی: علی ۴۶۵	وستنفلد: ۳۳۱
ہالدین ما کفال: ۵۵۱	وفا: فاضل بروجردی اسمعیل
ہانری بارک: ۷۰۶	وفائی: ایرج ۷۱۶
ہانری بردو: ۶۲۷، ۷۰۹	وقار شیرازی: احمد ۴۹۳
ہانری کرین: ۴۳۱	وکیلی: اسحق ۵۳۵
ہانری مورژہ: ۳۵	ولادیمیر مینورسکی: ۴۱۵
ہبہ الدین شہرستانی [سید]: ۲۵۶	ولتر: ۶۷۹
ہدائی: ابوتراب ۱۲۸	ولرس ولاندر: ۲۷۰
ہدایت: ۳۶۵	ولی پور: ایرج ۷۱۶
ہراتی: ابوالقاسم ۲۹۶	محمد ولی میرزا ۳۹۶
ہراز: م. ر. ۲۶۵	ولی شیرازی: ابوتراب ۱۲۸
ہربر لوپورریہ: ۴۰۹	ومیبورلی جان می فیلد: ۶۳۵
ہرتسفلد [پرفسور]: ۴۵۵	ویس ورامین: ۵۶۳
ہرمان ہارول ہورن: ۳۲۳	ویکتور ہوشہ: ۶۸۰
ہرمن ونیناشنیدر: ۳۲۱، ۳۲۳	ویکتور ہوگو: ۵۹، ۸۰، ۱۸۲، ۶۴۰
ہروی: محمد امین ۶۹۴	ویل دورانت: ۳۱۱، ۳۲۱
ہریت بیچراستو: ۶۴۰	ویلسنت بنہ: ۸۸
ہشترودی: ابوالفضل [دکتر] (۲۱۸) ۲۱۹	ویلکی کالینز: ۷۰۹
ہشترودی: محمد شریف ۲۸۳	ویلیام [مستر]: ۵۳۷
	ویلیام ادویت: ۵۵
	ویلیام اوربن: ۴۰۳

یادگار: احمد ۴۹۸	هکسلی: ۵۳۴
یاسری: میرزائی ابوالقاسم	هلمس: ۶۰۲
یاقوت: ۳۳۵: ۵۹۹	همائی: جلال ۴۰۶
یحیی بن جزله بغدادی: ۶۲۲	همایونفر: ابراهیم [مهندس] ۹۹
یزدی: ابوالقاسم بن محمد باقر ۲۶۱	همایونفرخ: رکن الدین ۳۰۹
یزدی حائری: حاج شیخ عبدالکریم ۱۵۴، ۲۰۳، ۳۹۹	همدانی نجفی: سید ابوطالب ۱۸۴
یزدی: سید محمد کاظم طباطبائی ۱۳۹، ۸۴، ۱۶۷، ۱۸۷، ۲۸۸، ۲۸۹، ۳۲۶	همدانی: حاج آفازضا ۳۲۶
یزدی مشہدی: حاج ملا احمد ۴۹۸	همدانی: محمد حسین ۳۲، ۳۳
یعقوبی: ابن واضح احمد ۴۹۹	همدانی: سید علی بن شہاب الدین ۲۵۳
یعمری: ابن فرحون	همدانی: میرزا سید علی ۴۵۹
یغماچندقی: ابوالحسن (۱۶۹) ۴۱۸	همدانی: محمد کاظم طاط ۱۸۹
یغمائی: اقبال ۶۴۲	همینگوی: ۵۷
یغمائی: حبیب ۲۶۹	ہندی نجفی: سید احمد ۴۹۷
یکتا: احمد یار ۵۱۳	ہندی: سید باقر ۴۹۷
یکتا جوشقانی: اشتری احمد	ہنر: امیر خیزی اسمعیل
یگانی: اسمعیل ۶۱۸	ہنری کر بن ۳۰۸، ۳۰۰
یلدا: احمد ۵۰۰	ہنس کلر [دکتر] ۳۳۳
یمن السلطنہ: منقح احمد	ہوتسما: ۴۹۹
یمنی ہمدانی شروانی: احمد (۵۰۰) ۷۰۳	ہورفر: حسین ۵۳۶
یمینی بک: امین ۶۹۵	ہومن: احمد [دکتر] ۴۹۸
یوشع [سید] ۷۰۴	ہیتلر: ۶۶۶
یونسی بانڈ: ابراهیم ۱۰۰	ہیلیر. و. م: ۴۶۴
یون لو کا کاراجیال: ۵۳۸	«ی»
یوهان بویر: ۲۲۸	یارشاطر: احسان [دکتر] (۳۱۶) ۳۱۷، ۷۰۷

« نام جاها و شهرها »

۵۵۹،۴۴۷،۴۱۳،۳۹۶
 ۶۹۵،۶۸۹،۶۷۸،۵۸۵
 استراباد: ۶۶۰
 استراشپورك: ۹۹
 اسرائیل: ۱۱
 اسطاغیرا: ۵۲۷
 اسفراين: ۳۲
 اسکندریه: ۳۴۱
 اشتمین: ۲۹۲
 اشکنوان: ۵۶۴
 اشکور: ۲۲۶
 اصطهبانات: ۱۳۷،۳۳
 اصفهان: ۸۵،۵۱،۴۷،۴۵
 ۱۲۲،۹۶،۸۶،۸۲،۶۸
 ۱۴۷،۱۳۸،۱۳۷،۱۲۷
 ۲۱۲،۱۹۷،۱۹۵،۱۷۵
 ۲۳۲،۲۲۹،۲۲۸،۲۱۴
 ۲۶۱،۲۵۵،۲۴۶،۲۴۵
 ۲۸۴،۲۸۰،۲۶۶،۲۶۵
 ۳۴۴،۳۰۷،۳۰۲،۲۹۰
 ۳۹۷،۳۸۶،۳۷۴،۳۵۸
 ۴۵۹،۴۵۲،۴۳۳،۴۰۱

اتازونی: ۵۴۱
 احساء: ۳۴۵
 احمدآباد کجرات: ۱۴۷
 احمدآباد نادره: ۳۱۷
 اخسیکت: ۳۰۹
 اراك: ۱۲۰، ۵۷، ۵۶
 ۱۸۱، ۱۴۵، ۱۲۹، ۱۲۸
 ۶۰۵، ۵۵۶، ۴۳۶
 اربل: ۳۳۰
 اردبیل: ۴۷۵، ۴۲۵، ۲۰۰
 ۵۹۲، ۴۷۶
 اردوناد آذربایجان: ۴۹۵
 ارضروم: ۵۸۵
 ارمنستان: ۴۹۹
 اروپا: ۱۲۷، ۹۹، ۴۷، ۸
 ۳۹۳، ۲۷۳، ۲۲۴، ۱۶۲
 ۴۶۰، ۴۵۴، ۴۲۷، ۴۲۳
 ۶۶۲، ۵۶۴، ۵۳۵، ۵۱۶
 ۶۸۹
 ازمیر: ۴۹۵
 استانبول: ۲۲۳، ۱۳۶
 ۳۷۴، ۳۲۰، ۲۸۵

«آ»

آباد: ۷۱۱
 آببخشان: ۴۵
 آتن: ۶۳۹، ۵۲۷
 آذربایجان: ۲۲۳، ۱۴۵
 ۲۸۶، ۲۷۵، ۲۷۴، ۲۴۵
 ۴۹۵، ۴۳۷، ۴۰۶، ۳۰۹
 ۵۹۲، ۵۷۷، ۵۵۹، ۵۲۴
 ۷۱۱، ۶۶۰، ۵۹۷
 آذربایجان شوروی: ۴۲۱
 آستانقدس: ۴۲۵
 آشتیان: ۲۴۲
 آکره (اکبرآباد): ۱۱۲
 ۵۵۳
 آلمان: ۱۵۵، ۱۳۴، ۸
 ۴۷۷، ۴۵۴، ۴۳۲، ۱۶۸
 ۶۶۶، ۶۱۰، ۵۰۸
 آمل: ۲۱۴، ۶۷
 «الف»
 ابراهیم آباد: ۶۰۵
 ابن بابویه: ۲۱۱، ۱۴۸
 ۳۸۱

۶۸۹	ایان (قریه): ۶۲	،۴۹۵،۴۹۵،۴۸۹،۴۶۷
بالاکوت: ۵۹۱	ایرا (قریه): ۳۵۰	،۵۴۶،۵۴۰،۵۳۹،۵۳۸
بال کفت (محلہ): ۲۹۹	ایران : ۳۷، ۸، ۶، ۴، ۳	،۶۰۱،۵۹۹،۵۸۹،۵۶۶
بانده: ۳۱۷	،۷۳، ۵۴، ۵۰، ۴۷، ۴۵	،۶۲۱،۶۱۰،۶۰۹،۶۰۲
بحر خزر: ۴۵۸	،۱۱۳،۹۹، ۹۶، ۹۴، ۷۵	،۶۸۰،۶۷۹،۶۶۸،۶۶۰
بحرین: ۴۳۵، ۳۵۹	،۱۵۶، ۱۵۰، ۱۳۴، ۱۲۰	۷۱۱، ۷۰۳، ۶۸۷
بخارا: ۳۳۵، ۲۱۲، ۶۰	،۱۶۸، ۱۶۶، ۱۶۴، ۱۶۲	اطریش: ۶۱۰، ۴
بردسیر: ۳۵۶	،۲۲۳، ۲۰۳، ۱۸۳، ۱۷۸	افغانستان: ۶۳۶، ۲۰۳
برقه رود: ۳۶۱	،۲۹۳، ۲۸۶، ۲۷۵، ۲۷۱	اکبر آباد: ۲۲۰
برلن: ۱۵۶، ۱۵۵، ۴۰	،۳۴۷، ۳۴۶، ۳۳۱، ۳۱۱	الله آباد: ۱۱۲
،۴۳۲، ۴۲۷، ۴۰۷، ۲۷۱	،۴۲۷، ۳۹۶، ۳۹۳، ۳۷۴	امامزاده حسن: ۱۴۵
بروجرد: ۵۴۹، ۴۲۵	،۴۶۱، ۴۶۰، ۴۳۲، ۴۲۹	امامزاده حمزه: ۱۸۱
،۶۶۰، ۶۱۵، ۶۱۲	،۵۰۸، ۵۰۶، ۵۰۰، ۴۷۷	،۶۱۶، ۲۸۴، ۲۱۸
بست: ۳۴۱	،۵۵۸، ۵۴۲، ۵۴۱، ۵۲۲	امامزاده داود: ۸۱
بصره: ۶۹۵، ۲۹	،۶۱۶، ۵۹۱، ۵۷۱، ۵۷۰	امامزاده صالح: ۵۴۸
بغداد: ۳۰، ۲۹، ۲۸، ۲۷	،۶۹۰، ۶۸۱، ۶۶۷، ۶۶۰	امامزاده عبدالله: ۳۵۱
، ۳۳۳، ۳۳۲، ۱۶۷	۶۹۶، ۶۹۵	۵۵۰
، ۳۴۳، ۳۴۰، ۳۳۹، ۳۳۵	ایران شهر: ۶۹	امریکا: ۲۱۲، ۱۲۷
، ۴۲۶، ۳۸۸، ۳۶۳، ۳۴۶	ایطالیا: ۹۶	، ۵۲۸، ۴۲۹، ۴۲۳، ۲۷۷
، ۵۹۱، ۵۸۴، ۵۷۴، ۴۲۹	«ب»	۶۸۱، ۵۴۱
، ۶۸۵، ۵۹۹	باب دریه: ۵۹۹	امیر خیز: ۵۷۷
بقیع: ۳۸۵، ۳۴۶	باب السلطانی: ۱۸۴	امیر کلا (قریه): ۶۶۸
بکر آباد: ۱۶۴	باب الطوسی: ۲۸۸، ۱۶۷	انجمن دوستداران کتاب:
بلخ: ۴۸۴، ۳۴۱	باب العیاجیه: ۲۶۶	۴۹۶
بلژیک: ۲۲۴، ۵۸	بابل [بار فروش]: ۵۲۲	اندلس: ۵۷۴، ۳۳۳، ۶۲
بلغار: ۳۳۵	۶۶۸	انسی: ۶۶۲
بلوچستان: ۱۲	بابلسر: ۱۸۱	انگج: ۱۴۱
بم: ۳۶۸	باجور: ۶۱	انگلستان: ۲۲۴، ۱۳
بمبئی: ۲۸۴، ۲۴۳، ۴۰	باد کوبه: باکو	، ۳۱۷، ۳۱۶، ۲۹۵، ۲۳۹
بن: ۱۵۵	بار فروش: بابل	۵۷۰
بنادر جنوب: ۱۶۳، ۶۸	باز (قریه): ۲۶۸	اهر: ۲۹۲
بندرانزلی: بندر پهاوی	باغ نکارستان: ۲۷۵	اهر م: ۲۴۳
	باکو: ۴۲۱، ۴۹۵، ۵۲۲	اهواز: ۵۵۱، ۵۳۳، ۱۶۴

تولوز: ۶۹۶
 تہانہ بہون: ۶۶۵
 «ج»
 جاپلق: ۲۸۰
 جامع الازھر: ۶۱
 جامع دمشق: ۳۴۲
 جامع عتیق شیراز: ۲۹۹
 جبل عامل: ۶۸۵، ۸۵، ۸۴
 جرجان: ۵۸۱، ۳۶۰
 الجزایر: ۳۳۸
 جزیرہ اکنہ: ۶۳۸
 جندق: ۱۶۹
 جوشقان: ۴۹۹
 جہر۴: ۳۵۹، ۲۰۳
 جیان: ۶۲
 جیشیت: ۸۵
 «ج»
 چهارمجال بختیاری: ۱۹۵
 ۱۹۷
 «ح»
 حافل (قریہ): ۶۳
 حجاز: ۲۲۴، ۱۸۳، ۵۱
 ۶۳۶، ۵۸۵، ۵۸۲، ۳۲۹
 حدیدہ یمن: ۵۰۰
 حران: ۳۲۸
 حضرت عبدالعظیم: ۸۱
 ۲۷۶، ۲۱۸، ۱۶۶، ۱۴۸
 ۵۵۰، ۳۵۱
 حلب: ۳۳۰، ۶۵، ۴۹
 ۳۴۳
 حلہ: ۳۳۲، ۷۸
 حماہ شام: ۵۷۴، ۱۱۵
 حوض کرباس ہرات: ۰۰۸۲

پنجاب: ۵۹۱
 پواتیہ: ۳۷۳
 پودہ (قریہ): ۱۲۷، ۶۵
 پیشاور: ۳۵۱
 تبریز: ۱۱۸، ۵۳، ۵۱، ۳۱
 ۱۶۹، ۱۵۷، ۱۴۲، ۱۴۱
 ۲۴۵، ۲۲۴، ۲۲۳، ۲۱۹
 ۳۷۵، ۳۷۴، ۲۷۳، ۲۶۶
 ۴۰۷، ۴۰۶، ۳۹۶، ۳۸۵
 ۵۲۳، ۴۷۹، ۴۳۷، ۴۳۰
 ۵۷۷، ۵۵۹، ۵۵۸، ۵۵۵
 ۵۹۲، ۵۸۹، ۵۸۷، ۵۸۵
 ۶۸۶، ۶۶۸، ۶۰۷، ۵۹۷
 ۷۱۱، ۶۸۸
 «ت»
 تہہ: ۶۷۶، ۵۱۳
 تجریش: ۲۳۱
 تخت فولاد: ۲۴۷، ۸۳
 ۳۴۶، ۳۰۸، ۳۰۲، ۲۹۲
 ۶۰۲، ۵۳۹
 تربت جام: ۳۷۹، ۳۵۱
 ترکستان: ۶۵۰، ۲۸۶
 ۶۷۰
 ترکمن چای: ۲۷۵
 ترکیہ: ۶۶۶، ۶۱۰، ۲۲۴
 تفرش: ۳۷۳، ۲۵۶، ۱۴۴
 تفلیس: ۴۹۵
 تنکاب: ۵۴۳
 تنکابن: ۵۲۸
 تنگستان: ۲۴۳
 توران: ۶۵۰
 توسرکان: ۴۲۵، ۳۵۸
 ۵۸۱

بندر بوشہر: ۲۴۳، ۱۲۱
 ۴۳۱، ۴۰۳، ۳۸۹
 بندر پهلوی: ۳۷۴
 ۴۲۱
 بندر عباس: ۳۷۴
 بندر لنگہ: ۶۸۹، ۶۸
 بندر وابل: ۴۳۳
 بنگاہ ترجمہ و نشر کتاب:
 ۵۱۶، ۴۳۱، ۳۱۷، ۳۱۶
 ۷۰۷، ۵۲۵، ۵۲۴
 بوستون: ۱۲۷
 بوزہ: ۵۰۱
 بہار: ۴۶۹
 بہیمان: ۵۷۸
 بیت الاحزان: ۳۸۵
 بیت المقدس: ۷۱۷
 بید آباد (محلہ): ۴۵
 بیرجند: ۳۴۹، ۲۷
 بیروت: ۱۶۸، ۹۴، ۴۰
 ۶۶۶، ۳۱۰
 بین النہرین: ۱۲۰
 «پ»
 پاریز کرمان: ۳۹، ۳۸
 پاریس: ۵۲، ۴۷، ۴۰، ۳۷
 ۲۹۳، ۱۷۵، ۹۶، ۷۳
 ۴۶۰، ۴۲۷، ۴۱۱، ۳۷۵
 ۶۱۶، ۵۳۶، ۴۷۷، ۴۶۱
 ۶۹۰، ۶۸۱، ۶۶۳، ۶۶۲
 ۶۹۶
 پازوار: ۶۹۸
 پاکستان: ۵۵۳، ۸۶
 پتل بورک: ۸

حیدرآباد دکن : ۱۱۴ ،	دزباد : ۶۵۸	دزفول : ۱۲۰
۵۵۳،۲۹۵	دزمار : ۲۹۲	دکن : ۶۸۴،۲۰۸
« خ »	دمشق : ۶۲ ، ۷۵ ، ۲۰۱ ،	دماوند : ۴۷۰،۴۶۴،۳۳۰،۳۲۸
خاتون آباد : ۲۲۹	دواسب (قریہ) : ۲۹۸	دہلی : ۶۵۴،۶۳۶،۵۵۳ ، ۶۷۰
خراسان : ۵۱ ، ۴۳ ، ۶ ،	دشت افروز : ۶۹	دیار بکر : ۵۷۴
، ۲۱۴ ، ۱۶۵ ، ۱۱۳ ، ۱۰۷	دولت آباد (قریہ) : ۲۸۹	دیار کشرتر کستان : ۶۷۰
، ۳۳۵ ، ۳۳۲ ، ۳۲۰ ، ۲۷۴	دولت آباد (قریہ) : ۲۸۹	دینور : ۳۴۰
، ۶۶۸ ، ۶۱۱ ، ۴۹۲ ، ۴۸۵	دہلی : ۶۵۴،۶۳۶،۵۵۳ ، ۶۷۰	ذریۃ المعجلۃ : ۵۹۹
۷۱۱،۶۷۸	دیار بکر : ۵۷۴	« ز »
خسروشاه (قریہ) : ۵۹۸	دیار کشرتر کستان : ۶۷۰	ذریۃ المعجلۃ : ۵۹۹
خالخال : ۵۹۲،۳۰۹	دینور : ۳۴۰	« ز »
خلیج فارس : ۵۸۵	ذریۃ المعجلۃ : ۵۹۹	« ز »
خوارزم : ۴۷۹ ، ۳۳۵ ،	ربیعہ : ۵۸۲	ربیعہ : ۵۸۲
۶۰۹ ، ۵۸۱	رشت : ۴۲۰ ، ۱۴۵ ، ۴۰ ،	رشت : ۴۲۰ ، ۱۴۵ ، ۴۰ ،
خوانسار : ۳۸۶ ، ۱۲۲ ،	۶۲۲ ، ۵۹۱ ، ۴۲۱	۶۲۲ ، ۵۹۱ ، ۴۲۱
۵۹۵	رضائیہ : ۶۰۶ ، ۵۹۲ ، ۵۲۴	رضائیہ : ۶۰۶ ، ۵۹۲ ، ۵۲۴
خوزستان : ۲۵۹ ، ۹۵ ،	رفسنجان : ۳۹۷	رفسنجان : ۳۹۷
۵۴۲ ، ۴۳۸ ، ۳۷۴	رملہ : ۴۸۶	رملہ : ۴۸۶
خوشاب (قصبہ) : ۵۱۳	رودنیل : ۶۳	رودنیل : ۶۳
خوی : ۶۰۶ ، ۲۴۰ ، ۵۳ ،	روسیہ : ۲۷۵ ، ۲۲۴ ، ۷ ،	روسیہ : ۲۷۵ ، ۲۲۴ ، ۷ ،
۶۹۵ ، ۶۹۰	، ۵۷۱ ، ۵۶۹ ، ۳۶۲ ، ۲۸۶	، ۵۷۱ ، ۵۶۹ ، ۳۶۲ ، ۲۸۶
خیوہ : ۴۷۹	۶۶۰	۶۶۰
« د »	روم : ۷۵ ، ۶۳ ، ۵۱ ،	روم : ۷۵ ، ۶۳ ، ۵۱ ،
دارالسلام : ۳۶۰	رون : ۲۰۱	رون : ۲۰۱
دارالسیادہ : ۱۱۹	رونہ : ۲۰۱	رونہ : ۲۰۱
دارالمرز : ۶۶۸	ری : ۳۳۶ ، ۳۳۴ ، ۲۸۵ ،	ری : ۳۳۶ ، ۳۳۴ ، ۲۸۵ ،
دامغان : ۵۹۶ ، ۴۶۷	۵۹۹ ، ۴۶۷	۵۹۹ ، ۴۶۷
دجیل (قریہ) : ۳۸۸		
دراز (قریہ) : ۳۵۹		
درب طوفچی : ۶۰۰		
دروز : ۶۷۴		
درہ باغ : ۲۸۰		
دریای قلمز : ۱۵۱		
« ز »		
زاینده رود : ۱۹۷		
زیبید : ۵۷۳		
زنجان : ۱۷۹ ، ۱۷۸ ، ۵۹ ،		
۳۹۹ ، ۳۹۸ ، ۱۸۹ ، ۱۸۷		
زوارہ : ۱۴۷		
« ژ »		
ژاپن : ۴۷۷		
ژنو : ۵۴۲ ، ۲۷۱ ، ۲۲۷ ، ۳		
« س »		
ساری : ۴۶۷ ، ۳۷۰ ، ۳۶۲		
ساسانیان : ۷		
سامان (قریہ) : ۱۹۸ ، ۱۹۷		
سامرا : ۳۸۸ ، ۱۷۷ ، ۹۰ ،		
۶۱۲ ، ۶۰۱ ، ۵۵۶ ، ۴۷۸		
سبزوار : ۵۸۹ ، ۴۲۵ ،		
۶۸۵		
سجستان : ۳۶۰		
سدہ ماربین : ۶۲۱		
سرخ آبکوه : ۷		
سرخس : ۵۸۲		
سرمن رای : سامرا		
سعید آباد گلپایگان : ۴۵۲		
سعید ادنی مصر : ۴۹۰		
ساطان آباد : ۱۴۵		
سلون (قصبہ) : ۳۱۷		
سایمانیہ : ۶۹۵		
سمرقند : ۶۵۰ ، ۲۱۲ ، ۶۱		
سمیرم سفلی : ۱۲۷ ، ۶۵		
سعت آتین : ۹۹		
سنجار : ۵۸۳		
سنقر : ۵۷۴		

،۱۶۸،۱۶۶،۱۶۱،۱۶۰
 ،۱۹۶،۱۸۷،۱۸۱،۱۷۹
 ،۲۱۲،۲۰۰،۲۰۴،۲۰۳
 ،۲۲۳،۲۱۷،۲۱۰،۲۱۴
 ،۲۳۲،۲۳۰،۲۲۹،۲۲۴
 ،۲۵۰،۲۴۷،۲۴۳،۲۳۷
 ،۲۶۰،۲۶۲،۲۵۸،۲۵۶
 ،۳۱۰،۲۹۴،۲۸۴،۲۷۵
 ،۳۰۰،۳۱۰،۳۱۲،۳۱۱
 ،۳۸۱،۳۷۰،۳۶۸،۳۵۱
 ،۴۰۷،۴۰۴،۳۸۷،۳۸۴
 ،۴۲۳،۴۱۹،۴۱۴،۴۱۱
 ،۴۳۳،۴۲۲،۴۲۸،۴۲۷
 ،۴۵۸،۴۵۰،۴۴۸،۴۳۸
 ،۴۹۲،۴۹۱،۴۷۴،۴۶۰
 ،۵۲۲،۵۱۶،۵۰۰،۴۹۴
 ،۵۴۱،۵۳۸،۵۳۳،۵۲۸
 ،۵۵۰،۵۴۹،۵۴۸،۵۴۲
 ،۵۵۸،۵۵۷،۵۵۵،۵۵۱
 ،۵۸۵،۵۷۸،۵۷۷،۵۶۱
 ،۶۰۶،۶۰۵،۵۹۶،۵۸۹
 ،۶۰۰،۶۴۳،۶۲۲،۶۱۲
 ،۶۸۵،۶۸۳،۶۶۶،۶۶۲
 ،۷۱۱،۷۰۷،۶۹۰،۶۸۹
 ۷۱۲
 عتبات : ۱۴۲،۱۳۸،۵۳
 ،۲۸۴،۲۸۰،۲۱۷،۱۵۰
 ،۵۴۰،۴۹۴،۴۸۹،۳۴۶
 ،۶۰۱،۵۹۱،۵۷۸،۵۴۳
 ۶۱۲،۶۰۷
 < ع >
 عثمانی : ۵۸۵،۳۹۶
 مدن : ۵۸۵

شیراز : ۶۸،۳۳،۳۱،۲۹
 ۱۰۷،۱۰۳،۹۰،۷۲،۷۱
 ،۱۶۳،۱۵۰،۱۱۱،۱۱۰
 ،۲۳۰،۲۰۳،۱۷۷،۱۶۹
 ،۲۶۳،۲۶۲،۲۴۷،۲۴۳
 ،۲۹۹،۲۸۰،۲۷۷،۲۷۳
 ،۳۷۴،۳۶۸،۳۵۹،۳۵۰
 ،۴۵۴،۴۱۵،۴۰۴،۳۹۸
 ،۵۳۴،۴۹۴،۴۹۰،۴۷۶
 ،۶۲۶،۵۹۹،۵۹۷،۵۸۷
 ۶۶۸

< ص >

صالحیه دمشق : ۷۵
 صحن امام حسین : ۷۶
 صرخد : ۳۲۸
 صفا و مروه : ۴۸۶
 صنعا : ۵۸۵

< ض >

ضلع بهار : ۷۰۲

< ط >

طالقان : ۵۹۹
 طبران : ۲۶۸
 طبرستان : ۴۶۷
 طرابوزان : ۳۹۶
 طرخوران : ۱۴۴
 طوس : ۲۶۸
 طهران : ۲۷،۷،۶،۵،۳
 ،۴۷،۴۱،۴۰،۳۹،۳۶
 ۷۳،۷۱،۶۹،۶۸،۶۷،۵۹
 ،۹۹،۹۶،۹۳،۹۲،۸۱
 ،۱۴۴،۱۳۴،۱۲۷،۱۱۸
 ،۱۵۲،۱۴۷،۱۴۶،۱۴۵
 ،۱۵۹،۱۵۷،۱۵۵،۱۵۴

سنندج : ۶۹۵،۴۴۷
 سوئد : ۸
 سوادکوه : ۷
 سوریه : ۳۲۶،۲۲۸،۱۸۷
 ۶۶۶،۵۰۶،۳۳۶
 سویس : ۱۶۲،۱۴۲، ۳
 ۶۷۴،۴۵۴،۲۷۱،۲۳۰
 سپرند : ۴۵۷
 سوله : ۵۴۰،۱۲۳
 سیالکوت : ۴۵۶
 سیرجان : ۴۷۴،۳۹
 سیستان : ۲۵۱،۲۰۱

< ش >

شام : ۲۸۰،۱۱۵، ۷۵
 ،۴۸۶،۳۴۶،۳۲۹،۲۰۱
 ۵۸۲،۵۷۱
 شامات : ۳۳۱
 شاه آباد شمیران : ۳۸۸
 شاه آباد غرب : ۴۵۰
 شاهچراغ شیراز : ۲۴۷
 ۵۸۸،۴۹۴
 شاهرود : ۵۹۶،۴۰۹
 شحور : ۴۲۲
 شروان : ۵۰
 ششکلان : ۳۹۶
 شمیران : ۵۴۸، ۳۸۸
 ۷۱۱،۵۶۱
 شوروی : ۲۸۶،۸۶، ۸
 شوشتر : ۳۸۱
 شونیز : ۳۰
 شهبندر : ۶۹۵
 شهرگرد : ۵۶۶

۸۱۶	نام جاها	۸۱۴
،۳۶۸،۳۶۶،۳۳۵،۲۸۴	< ق >	عراق : اراك
۶۰۱،۵۸۹،۵۴۳	فاهره: ،۲۱۲،۱۸۷،۱۱۵	عراق عرب: ،۸۶،۷۶،۵۸
کرج : ۲۶۰،۹۵	،۳۴۵،۳۴۱،۳۳۰،۳۲۸	،۳۸۷،۳۴۶،۲۶۶،۱۶۹
کرمان : ۳۸ ، ۱۲	۴۹۷،۴۶۴	۵۰۶،۴۳۳
۲۲۵،۱۵۲،۱۱۳،۴۰،۳۹	قاین : ۱۱۹	عربستان : ۵۷۴،۵۵۹
،۳۹۶،۳۹۴،۳۶۸،۳۶۷	قراچه داغ : ۴۲۵،۲۹۴	عرب صالحیم (قریه): ۶۸۴
،۵۹۲،۴۹۱،۴۷۴،۴۳۳	قرطبه : ۵۷۴،۳۳۳	عشق آباد : ۲۱۳،۲۱۲
۶۹۰،۶۶۰	قزوین: ۱۲۶،۷۶،۴۶،۴۵	عکا : ۳۱۲
کرمانشاهان : ۷۶ ، ۴۰	،۳۱۵،۲۶۴،۱۸۹،۱۷۸	علی بن جعفر : ۳۹۹
،۵۱۶،۴۵۰،۴۳۴،۳۸۲	۶۲۲،۴۲۹،۳۳۴	< غ >
۵۴۸،۵۴۳	قسنطنیہ : ۴۹	غزنین : ۴۶۷،۳۶۰،۳۵۱
کرناتک : ۶۸۴	قطیف : ۴۳۵،۷۸	۶۳۶
کرنٹیک : ۵۷۲	قفقاز: ۶۸۹،۵۲۲،۳۷۴	< ف >
کوند : ۵۴۱	قلانسیہ : ۴۶۴	فاراب : ۵۸۲
کشمیر: ۶۸۴،۲۵۲،۱۸۳	قم : ۲۰۴،۱۵۴،۶۶،۱۲	فارس : ۵۶۴ ، ۳۲ ، ۲۹
کمیہ : ۴۳۳،۳۳۴	،۲۸۰،۲۴۲،۲۱۵،۲۰۵	۶۶۸،۶۶۰
کلاک (قریہ) ۲۶۰	،۳۹۹،۳۹۷،۳۶۱،۲۹۵	فتح پور: ۳۱۷
کلکتہ: ،۵۰۰،۱۷۵،۷۱	،۵۴۲،۴۹۵،۴۱۶،۴۰۹	فرات : ۵۴۰
۵۳۳	۶۰۵،۵۵۶	فرانسہ : ۴۰ ، ۳۷ ، ۶
کلمبیا : ۵۴۱	قونیہ : ۴۰۶	،۹۶،۹۵،۹۴،۷۳،۵۹،۵۴
کنجاوہ : ۶۴۹	قہستان : ۳۰۹	،۲۴۶،۲۲۷،۲۲۴،۹۹
کنده کوفه (محلہ) ۴۵۳	< ك >	،۴۲۷،۴۱۳،۴۱۱،۴۰۷
کوبنان ۳۵۶	کابل: ۳۵۱	،۶۶۷،۵۷۰،۴۹۵،۴۹۲
کوفہ ۴۵۳،۱۲۲	کاشان : ۱۸۳،۶۹،۶۸	۶۹۰،۶۷۵،۶۷۴
کهنمو: ۴۱۳	،۴۲۴،۴۲۳،۲۹۵،۲۹۴	فرقانه: ۳۰۹
< گ >	۴۹۹،۴۹۵	فرنک : ۲۷۸
کجرات : ۶۴۹	کاظمین : ۱۳۸ ، ۳۰	فرهنگستان ایران: ۱۶۲
کرکان : ۱۶۵ ، ۱۶۴	،۶۰۴،۶۰۱،۵۵۵،۴۴۹	۵۰۰
۵۹۹،۴۶۷	کانادا : ۵۴۱	فسا : ۲۹۹
کاپایگان : ۴۵۲،۱۶۳	کانه هله (قصہ) ۶۵۱	فلسطين : ۱۸۷
۵۳۹	کجیل (قبرستان) ۵۹۸	فیروز آباد : ۲۹
کنجہ : ۶۱۶	کراچی: ۲۴۳،۱۸۳	فیصلہ [ناحیہ] ۴۹۸
	کربلا : ۱۷۷،۸۵ ، ۷۶	فیض آباد : ۶۶۲

ممقان : ۵۵۸
 منین (قریہ) : ۴۷۰
 منازجرن : ۵۷۴
 مورچہ خوار اصفہان : ۲۴۷
 موصل : ۶۹۵، ۵۷۴
 مولہوز : ۴
 موئیخ : ۴۷۷
 موہن پور : ۷۰۲
 مہاباد : ۶
 میدان نیشاپور : ۴۷۲
 میز تپہ : ۶۳۱
 « ن »
 ناحیہ (قریہ) : ۲۱۴
 نامق (قریہ) : ۳۷۹
 نجد : ۵۸۲
 نجف : ۷۲، ۵۹، ۳۳، ۳۱
 ، ۹۷ ، ۸۱ ، ۷۹ ، ۷۸ ، ۷۳
 ، ۱۳۸ ، ۱۲۶ ، ۱۲۲ ، ۱۱۹
 ، ۱۶۷ ، ۱۶۶ ، ۱۵۹ ، ۱۵۰
 ، ۲۲۴ ، ۱۸۹ ، ۱۸۷ ، ۱۷۸
 ، ۲۵۵ ، ۲۴۵ ، ۲۴۰ ، ۲۲۶
 ، ۲۸۹ ، ۲۸۸ ، ۲۸۳ ، ۲۶۶
 ، ۳۶۶ ، ۳۴۵ ، ۳۲۶ ، ۳۰۷
 ، ۳۹۱ ، ۳۸۸ ، ۳۸۵ ، ۳۸۱
 ، ۴۳۰ ، ۴۲۶ ، ۴۰۳ ، ۳۹۹
 ، ۴۵۲ ، ۴۴۹ ، ۴۴۸ ، ۴۳۵
 ، ۵۳۹ ، ۴۹۷ ، ۴۸۱ ، ۴۶۲
 ، ۵۵۹ ، ۵۵۸ ، ۵۴۱ ، ۵۴۰
 ، ۶۲۲ ، ۶۱۲ ، ۶۰۴ ، ۵۷۸
 ، ۵۹۵ ، ۶۸۴ ، ۶۳۶
 نجف آباد : ۲۳۲
 نراق : ۴۸۱
 نروژ : ۶۷۴

مسقط : ۷۵
 مسکو : ۵۶۹، ۷
 مشك آباد : ۶۰۵
 مشکین : ۴۲۵
 مشهد : ۱۱۹، ۹۳، ۴۴، ۲۷
 ، ۲۴۷، ۲۳۸، ۱۵۷، ۱۳۷
 ، ۳۷۰، ۳۶۸، ۳۵۱، ۲۶۸
 ، ۵۴۲، ۴۹۸، ۴۷۶، ۴۱۳
 ، ۶۱۲، ۵۹۲، ۵۸۰، ۵۴۸
 ، ۶۸۵، ۶۳۶، ۶۲۱
 مصر : ۶۲، ۶۱، ۴۹، ۳۵
 ، ۲۱۳، ۱۸۷، ۱۱۵، ۷۵، ۶۳
 ، ۳۷۴، ۳۳۰، ۳۲۹، ۲۲۴
 ، ۴۷۹، ۴۶۴، ۴۳۵، ۳۸۷
 ، ۵۰۵، ۴۹۹، ۴۹۷، ۴۹۰
 ، ۵۸۲، ۵۷۴، ۵۱۲، ۵۰۶
 ۵۸۵
 مضر : ۵۸۲
 مطیر (قریہ) : ۴۷۸
 مظفرنگر : ۶۵۲
 معرہ : ۳۴۳
 مقابر قریش : ۳۰
 مقبرہ بنی عباس : ۳۳۳
 مقبرہ سید حمزہ : ۲۲۳
 مقبرہ الشعراء سرخاب : ۵۱
 ۲۲۳
 مقدونیہ : ۵۲۷
 مکہ : ۱۷۹، ۱۵۱، ۶۹، ۳۱
 ، ۲۹۹، ۲۹۱، ۲۵۸، ۲۱۷
 ، ۶۱۵، ۴۸۰، ۴۶۴، ۳۸۵
 ، ۶۸۷، ۶۶۵
 ملایر : ۴۲۵، ۱۲۹، ۶۹
 ۷۱۲

کیلان : ۵۰۰، ۲۶۱، ۲۲۶
 ۶۸۹
 « ل »
 لاریجان : ۳۵۰
 لاهور : ۲۵۲، ۲۰۱، ۱۱۲
 ۶۴۸
 لبنان (قریہ) : ۶۰۹، ۶۳
 لبنان : ۲۲۸
 لنگهنو : ۱۷۵، ۱۶۵، ۷۵
 لنجان : ۷۰۳
 لندن : ۲۳۹، ۱۷۵، ۱۳
 ، ۵۵۷، ۴۶۰، ۴۰۴، ۳۷۰
 لنکران : ۶۰۳
 لنین گراد : ۸، ۷
 لویز (قریہ) : ۸۴
 لیون : ۶۶۷
 « م »
 ماربورک : ۱۶۸
 مازندران : ۹۵، ۴۳، ۷
 ، ۴۲۱، ۲۱۴، ۱۵۷
 ماوراءالنہر : ۲۰۰
 محلات : ۱۲
 محلہ اسحق بک شیراز : ۵۱۵
 محمدپور (بلدہ) : ۶۸۴
 محمدیہ : ۳۳۴
 محمرہ : ۳۸۹
 مدراس : ۵۷۲، ۵۱۹
 مدیس (قریہ) : ۱۳۷
 مدینہ : ۳۸۵، ۳۴۶، ۶۲
 مراغہ : ۷۰۳، ۴۳۰، ۲۲۴
 مرزجران (قریہ) : ۵۶
 مرورود : ۵۸۲، ۳۳۲

هندوستان: ۷۱،۱۳،۱۲
 ۱۷۵،۱۵۰،۱۴۷،۷۵،۷۲
 ،۲۵۲،۲۲۴،۲۰۱،۱۸۳
 ،۳۵۱،۲۹۵،۲۹۱،۲۵۵
 ،۴۶۹،۴۳۳،۳۸۷،۳۷۴
 ،۵۰۰،۴۹۹،۴۹۷،۴۹۴
 ،۵۷۲،۵۶۵،۵۵۳،۵۰۶
 ۶۸۹،۶۶۸،۶۳۱،۵۸۵
 < ۵ >
 یزد: ۳۲۸، ۱۳۷، ۱۲
 ،۴۱۹،۳۵۶،۳۵۴،۳۴۶
 ،۶۸۵،۵۵۸،۴۳۶،۴۳۴
 یمن: ۵۷۳،۵۰۰،۳۲۹
 یونان: ۶۳۸،۳۳۸،۲۲۴

واشنگتن: ۵۴۲
 ورنوسفران (قریه) ۶۲۱
 < ۵ >
 هایدلبرک: ۴۳۲
 هرات: ۱۱۳، ۸۲، ۶۰
 ،۵۹۷،۳۶۰،۳۵۱،۲۷۵
 ۶۷۸،۶۷۷
 هلند: ۲۲۴
 همدان: ۷۴، ۶۹، ۶۶
 ،۲۱۲، ۱۸۳، ۱۵۹، ۷۵
 ،۴۳۴، ۴۱۶، ۳۶۰، ۲۶۴
 ،۵۵۰، ۵۳۴، ۵۳۳، ۴۵۰
 ۷۱۲

نسا: ۴۸۵
 نظامیه بغداد: ۳۳
 نویر: ۳۵، ۳۱
 نور: ۲۱۴
 نوراهی: ۶۶۲
 نویره: ۴۹۰
 نهرخوض: ۶۹۵
 نیشابور: ۲۰۱، ۳۲، ۲۹
 ،۴۷۲، ۳۷۲، ۳۶۳، ۳۶۰
 ۶۵۸، ۵۸۳، ۵۸۲
 < ۹ >
 وادی السلام: ۱۵۹، ۱۲۳
 ۴۳۰

نام قبائل واقوام ومذاهب وانساب

خوارزمشاهیان : ۴۶۸	« ب »	« آ »
خانواده کلیاسی : ۸۱	بابلیہا : ۳۳۹	آل بویہ : ۳۰
خزازیہ : ۳۴۱	بابیہ : ۵۷۵، ۳۴۷	آل عثمان : ۴۴۷
« ذ »	باوند : ۷	« ا »
ذہبیہ : ۴۷۶، ۲۴۷، ۲۴۰	بختیاری : ۱۲۸، ۴۲۵، ۵۶۶	ائمة اثنی عشر : ۳۴۷
۵۵۷، ۴۷۹	برلاس (قوم) : ۵۱۳	اتابکان : ۳۰۹
« ر »	بصریہ : ۵۷۴، ۳۴۰	ارامنه : ۳
رضویہ : ۲۱۰	بنی شیبہ : ۶۸	اردو : ۶۷۲، ۶۷۱
رکن رابع : ۳۴۸	بودائی : ۲۹۱	اروپائی : ۲۴۳
« ز »	بہائی : ۵۷۵، ۲۱۲	ازلیان : ۳۹۵
زردشتی : ۱۵۲، ۲۹۱، ۳۶۷	« پ »	اسپانیائی : ۳۳۸
زیدی : ۳۴۰	پہلوی : ۶۶۸	اسپرانتو : ۶۸۰
« س »	« ت »	اسرائیلی : ۶۸۴، ۱۱
سادات حسینی : ۴۹۴	تئوسوفی : ۲۴۳	اسمیلیہ : ۱۲، ۱۳، ۳۹۰، ۶۵۸
سادات خاتون آبادی : ۲۲۹	« چ »	اشعری : ۶۱
ساسانیان : ۷	چشتیہ : ۶۶۵، ۴۵۷	انگلیسی : ۱۳، ۲۴۳، ۶۵۴
سلجوقیان : ۳۰۹	« ح »	اویسیان : ۲۱۱
سنسکریت : ۲۲۰	حضر مبین : ۳۸۳	اہل البیت : ۳۴۷، ۵۸۴
سلفیان : ۳۲۹، ۳۲۸	حنبلی : ۳۲۸، ۶۱	ایرانی : ۳۳۴، ۳۳۲، ۷
سنی : ۵۹۹، ۳۴۴، ۵۸	حنفی : ۴۶۴، ۶۲	ایل قائد : ۱۲۹، ۱۲۸
سویسی : ۱۳	« خ »	ایوبی : ۵۷۴

مسیحی : ۴۳۸	عرب : ۶۷۴،۳۴۰،۳۳۹	« ش »
معتزلی : ۵۹۹	« غ »	شافعی : ۳۲۹، ۶۵، ۳۲
مغول : ۶۰۹	غلاة : ۶۷۴،۳۴۷	۶۰۹، ۴۶۴، ۳۷۲
موتیها : ۵۶۹	غور : ۴۸۷	شعوبیه : ۳۳۴
« ن »	« ق »	شیخیه : ۳۴۸، ۳۴۷، ۲۲۵
نبطی : ۳۳۹	قاجار : ۲۷۵	۳۶۲
نستوری : ۵۰	قادریه : ۶۴۶، ۴۵۷	شیعی امامی : ۱۱۴، ۵۸
نصاری : ۵۷۰	۶۶۵، ۶۵۱	۶۷۴، ۵۹۹، ۳۴۸، ۱۸۰
نعمت‌اللهی : ۶۱۳، ۶۹	قدوسیہ : ۶۶۵	« ص »
نقشبندیہ : ۶۶۵، ۶۳۶	قرشی : ۳۰	صابئین : ۳۰
۶۷۸	قریش : ۱۸۰، ۳۰	صابریہ : ۶۶۵
« و »	قشقائی : ۲۱۱	صاعدیہ : ۶۰۹
وها بیان : ۴۳۸، ۳۲۹	قمیین : ۳۶۱	صفویہ : ۳۱۳، ۲۹۹، ۲۱۱
« ه »	« ك »	۴۹۵
هروی : ۴۵	کبرویہ یا ذہبیہ : ۴۷۹	صوفیہ : ۳۴۱
هندی : ۶۸۴، ۲۹۱، ۲۴۳	کوفیین : ۳۴۰	« ظ »
هنود : ۲۲۰	« م »	ظاہریہ : ۴۶۴
« ی »	مالکی : ۳۴۲، ۶۲	« ع »
یزیدیہ : ۵۸۳	مجددیہ : ۶۶۵	حامہ : ۱۸۰
یہود : ۱۱	مسلمین : ۶۷۵	عباسیان : ۳۳۲

نام کتابها

	«آ»
آثار علوی یا کائنات جو: ۱۳۱	آئین اکبری: ۲۰۹
آثار و اشعار پیغمبر دزدان: ۳۹	آئین دادرسی مدنی و بازار گانی: ۴۵۵
آخر بنی سراج: ۶۷۵	آئین رستگاری: ۸۱
آخرین روزیک محکوم: ۸۰	آئین کسروی: ۴۳۹
آخرین ماجرای زندگی ناپلئون: ۵۳۷	آئین نامه قوانین تیرتوپخانه: ۴۱۲
آخرین نبرد: ۵۹۶	آئینه اجتماع: ۶۹۸
آداب مادری: ۲۵	آئینه اسلام: ۲۷
آداب المعلمین (ترجمه): ۱۶۵	آئینه رستگاری: ۲۰۵
آداب المریدین: ۴۶۹	آئینه سکندری: ۶۷۲
آداب ناصری: ۸۹	آب حیات: ۴۴۷
آدمهای ما: ۲۳۵	آبر و باخته: ۲۲
آذربایجان دمکرات: ۱۶۰	آب علی: ۷۰۵
آذربایجان دلفروز: ۵۸۰	آب و هوا و رستنی های ایران: ۵۰۳
آذربایجان آذربائیز: ۸۷	آتشکده اردستان: ۲۵۵
آذری یازبان باستان آذربایکان: ۴۳۹	آتیلایا بلای آسمانی: ۵۲۴
آرزوهای بزرگ: ۱۰۰	آثار ابوالعلاء: ۳۴۳
آرزوی کیمیاگر: ۲۳۵	آثار احمدی در احوال نبی و ائمه: ۳۵۵
آرتیست: ۶۵۱	آثار الباقیه: ۶۴۴
آرسن لوپن و دختر ژوزف بالسامو: ۶۳۴	آثار الرضویه: ۶۱۴
آرش تیرانداز: ۵۲۷	آثار عتیقه بودائی بومیان: ۵۰۹
آریستو کراتی در ایران: ۵۲۸	

- آزمایشهای علمی: ۳۹۲
 آزمایشهای فیزیک: ۴۸۰، ۴۸۱
 آسیابان عشوہ کر: ۱۸
 آشنای ناشناس: ۷۱۵
 آفات قرن: ۴۷۴
 آفات وانفس: ۱۱۱
 آفرینش: ۲۷۱
 آفرینش جهان: ۱۹۷
 آفرائی: ۶۴۶
 آلات الطب والجراحة والكحالة عند العرب: ۵۱۰
 آلبرت شوایستر: ۲
 آلمانها: ۴۱۷
 آمال العارفين: ۲۳۵
 آموزی: ۲۵
 آموزش رزمی واحدهای کوچک: ۶۳۳
 آموزشگاههای فردا: ۳۱۱
 آموزش وپرورش از نظر غزالی: ۶۸۶
 آناتول فرانسیس فی میازله: ۶۷۵
 آنتی روزیک: ۳۱۴
 آنروز که شب شد: ۸۸
 آنوریسیم آرتریوونو (و) پلورزی چرکی ۳۱۵
 آنها که زنده اند: ۴۱۷
 آوازه های جوانی: ۴۷۵
 آهن جگر و طرق اندازه گیری آن: ۶۶۶
 آهنک پنجم: ۵۵۳
 آهنک روستائی: ۵۳۴
 آهنک شیراز: ۸۰
 آهنکهای خون: ۹
 آهنکهای فراموش شده: ۴۰۸
 آیات الاحکام اردبیلی: ۴۶۲
 آیات الولاية و تفسیرها: ۲۴۸
 آیزنهاور نبرد اروپا: ۱۷۲
- آینه باطن یا آخرین نظریه دانشمندان غرب در
 علم فیزیولوژی: ۴۰۸
 «الف»
 الابانة عن مذهب اهل العدل بحجج
 القرآن والعدل: ۶۰۰
 ابداع لابداء لفتح باب البنا: ۶۴
 ابر کهربار: ۵۵۳
 الابطال: ۵۷۵
 ابطال التناسخ او بطلان النسخ والمسح: ۲۵۲
 ابطال الباطل یارد قرار داد رئیس الوزرای ایران با
 انگلیس در سال ۱۳۳۱ ق: ۶۸۰
 ابن سینا بحث و تحقیق: ۵۷۹
 ابن سینا و امراض عصبی و روانی: ۱۶۳
 ابواب الجنان: ۲۸۹
 ابیات لیثی سمرقندی: ۲۸۸
 اتحاد اسلام: ۱۵۷
 اتعاظ الحنفا باخبار الائمة الفاطمیین الخلفاء: ۴۶۴
 اتللو: ۶۴۰
 اتم نیروی نابود کنندہ و سازنده از نظر پزشکی:
 ۳۹۵
 اتوبوس شب: ۶۴۰
 اتوبوسی بنام هوس: ۷۱۵
 اثبات الاخبار فی اعجاز سید الانرار: ۵۰۷
 اثبات الحركة الجوهرية: ۱۴۸
 اثبات الظفر فی عظمة معجزة شق القمر: ۵۰۷
 اثبات وجود خدا: ۳۲۰
 اثری از بی بصری: ۳۹۱
 انولوجیا: ۵۲۷
 الاجتهاد فی طلب الجهاد: ۵۷۳
 اجتهاد و تقلید: ۲۲۵
 اجسام چرب: ۶۸۲
 اجمل التوارینخ: ۵۵۵

اجوبة الوفية: ۹۲	الادب الاديب: ۲۶۳
اجودا لتقويرات: ۲۴۱	ادبيات آلمان از قديمترين ايام تا کنون: ۷۱۰
احاديث قدسيه: ۴۱۵	ادبيات ايرج: ۷۱۲
الاحتجاج على اهل الجاح: ۴۲۱	ادبيات روسيه از قديمترين ايام تا کنون: ۷۱۰
الاحتراز عن مفتريات حسن الايجاز: ۳۳	ادبيات سرخ: ۲۸۷
احتياج بشر به پيغمبر: ۲۰۳	ادبيات مزديسنا (يشتها): ۴۱
احسن الحديث في احكام المواريث: ۳۲۷	اربع انهار: ۴۵۷
احسن القصص: ۲۴۰	اربعة عشر في احاديث دعاء البشر: ۲۰۴
احكام تفصيلي هيئت هاي عمومي ديوان كشور: ۴۵۵	اربعين، چهل حديث: ۲۰۶
احكام الغيبة: ۴۵۶	اربعين خوئي: ۵۳
الاحكام في تميز الفتاوى عن الاحكام: ۳۴۲	اربعينيات: ۵۷۷
احكام القرآن: ۳۷۲	ارتباط ومخابرات: ۴۹۲
احوال ابن يمين: ۱۴۹	الارتسامات اللطائف في خاطر الحاج الى اقدس مطاف: ۶۷۵
احوال و دستخطهاي عباس ميرزا: ۲۸۶	ارث در اسلام ومقررات قانوني مدني ايران: ۳۰۶
احوال وافكار و منتخبات اشعار عرفي شيرازي: ۵۴۹	ارژنك خيالات: ۵۱۲
اخبار الطوال: ۳۴۰	ارشاد السالكين: ۶۱۳
اخبار المهدي ابن تومرت و ابتداء دولة الموحدين: ۱۱۶	ارشاد في احوال الصاحب الكافي اسمعيل بن عباد: ۲۸۵
اختر: ۴۷۵	ارشاد القلوب ديلمى: ۱۵۴
اختراع تلفن: ۱۸۲	ارشاد الكافرين و هداية المسترشدين: ۶۰۸
اختلافات زبان انگليسي: ۱۸۲	ارض العتاق لاهل النفاق: ۲۵۲
اختناق ايران: ۱۵۵	ارفع نامه: ۶۲۳
اخگر جگر سوز: ۵۸۰	ارمغان جنك: ۳۱۱
اخلاق خانوادگي: ۳۵۳	ارمغان نويد: ۲۳۸
اخلاق دستور زندگي: ۴۰۴	اروبا در تاريخ و سياست: ۴۷۷
الاخلاق عند الامام الصادق: ۶۹۵	اربادنا: ۴۷۳
اخلاق مذهبي: ۴۵۸	ازاحة الالتباس عن حكم المشكوك فيه من اللباس: ۱۴۲
اخلاق مصور: ۷۱	ازالة الاوهام: ۱۶
اخلاق ناصري: ۱۷۹، ۲۹۲	ازالة الاوهام: ۱۵۷
ادب آموز: ۳۸۱	ازالة الاوهام في جواب ينابيع الاسلام: ۴۱۰

- ازالة الغبن في روية العين: ۲۵۲
 از زمين تا کره ماه: ۶۳۹
 از سازمان ملل چه نتیجه تواند بود: ۴۳۹
 از سعدی تا جامی: ۱۷۶
 از ماست که بر ماست: ۱۴۳
 الازمنة والامکنه: ۴۵۹
 از واشنگتن تا آیزنهاور: ۷۱۱
 ازهار الرياض في اخبار القاضي عياض: ۴۸۵
 اساسات الاصول في القواعد العقلية: ۳۱
 اساسنامه های شرکت تعاونی: ۴۲۳
 اساطير الاولين: ۱۱
 اسباب وعلامات: ۶۴۶
 استادان زندگی: ۴۱۷
 استاد نوروز پیمه دوز: ۴۵۸
 استالین: ۴۱۷
 الاستخارات: ۳۰۲
 استخراج تاريخ اليهود: ۱۰۳
 استخراج الساعات: ۱۰۳
 استرنك لينك آف پرشيا: ۱۵۵
 استعمال توپخانه در جنگ: ۳۶۵
 استفسار: ۱۶
 استمداد از حیات نوع پرستانه آهنگ ساختمان
 بیمارستانی: ۶۶۷
 استیعاب الکلام: ۵۳۲
 اسرار بارزان: ۵۷۶
 اسرار التوحید: ۱۱۹، ۱۸۳
 اسرار جمعه مفقوده: ۹
 اسرار الحج ملاحم نراقی: ۴۸۱
 اسرار الحج ترجمه صحاب: ۲۵۶
 اسرار خلقت: ۳۵۰
 اسرار الصلوة شهید ثانی: ۳۳۶
 اسرار طبیعت: ۵۴۲
 اسرار عشق یادریای محبت: ۱۶۳
 اسرار العقائد: ۱۷۸
 اسرار قصر سیاه: ۱۲۴
 اسرار کمینترن فاش میشود: ۴۸۶
 اسرار مرک: ۷۰۱
 اسرار نهضت جنوب: ۶۱۷
 اسرار نیک بختی: ۲۳۳
 اسرار الولاية: ۲۴۸
 الاسطرلاب: ۲۸
 الاسعاد الی بانته سعاد: ۶۱
 الاصناف: ۱۱۵
 اسفار ملاحم صدر: ۱۴۸
 اسکندر کبیر: ۷۱۴
 اسلام و آفرینش: ۱۲۹
 اسلام و عقاید: ۵۰۷
 اسلام و موسیقی: ۵۴۶
 اسلام و نظام یا کلید سعادت: ۱۲۹
 اسلام و هیئت: ۶۰۵
 اسلحه پنهانی: ۶۲۷
 اشارات الاصول: ۸۳
 اشارات و تنبیها: ۳۱۶
 اشتقاق: ۳۱۹
 اشرف نامه: ۶۲۰
 اشعار خرم: ۱۵۱
 اشعار سهیلی: ۴۰۶
 اشعار شعرای آذربایجان: ۵۱۶
 اشعار صدری: ۶۰۲
 اشعه مرک: ۲۶۲
 اشندن یا جاسوس انتیاجن سر ویس: ۵۲۴
 اصحاب کهف: ۲۰۶
 اصلاحات کشور: ۲۳۰
 اصول آموزش ورزش: ۸۶

اصول التربیة فی فن التدريس: ۶۹۳	اغیان الشیعة: ۸۵، ۶۰۴
اصول تشکیلات حزبی: ۵۲۱	اغاثة الامة بكشف الغمہ: ۴۶۴
اصول تصوف: ۳۱۳	الاقتبات بمعرفة من رمى بالاختلاط: ۶۵
اصول تغذیه و ویتامینها و آویتا مینوزها و فوائد ورزش: ۹۷	افاضات عظیمیه در آداب شریه: ۸۱
اصول تمدن غرب و تطبیق آن با روحیات شرقی: ۱۲۴	افسانه: ۲۹۷
اصول حفظ الصحة: ۳۲۰	افسانه آدینه: ۳۴
اصول ساختمان و محاسبه ماشینهای برق: ۳۹۴	افسانه دوزن: ۳۵
اصول شیمی پزشکی: ۴	افسانه های دلپذیر: ۵۲۴
اصول عقاید: ۵۴۴	افسانه های سفر: ۳۵۳
اصول علم نقشه برداری: ۴۰۲	افسانه های هفتاد و دو ملت برای کودکان: ۴۰۹
اصول فقه شافعی: ۳۰۶	افسانه های هفت گنبد نظامی: ۲۳
اصول معالجه سفلیس و طریق جلوگیری از سرایت آن: ۶۱۶	افسانه های یونان: ۱۶
الاصول و الاضوابط المحكمة: ۳۶۴	افسران ما: ۴۳۹
اصولی که باید در اساسنامه شرکت های تعاونی فیدشود: ۴۲۳	افسونگران دریا: ۷۰۹
اضمحلال رایش سوم: ۶۶۶	افضل الفوائد: ۶۷۰
اطلاعات ارتباطی مخابرات دیدبانی: ۴۹۲	افغانستان و ایران: ۵۱۰
اطلاعات تاکتیکی مسلسل: ۴۹۲	افغانستان یا روابط سیاسی ایران با افغانستان: ۳۷۷
اطلس طبیعی: ۶۹۴	افکار پریشان: یا پیشگوئی: ۵۴۸
الاطول: ۶۱	افکار جاوید محمد: ۲۷
اظهار الحق: ۴۹	افکار سه روزدی و ملا صدرا: ۶۴۵
اعتراف: ۱۸	اقامة الحجة علی التقی الحجة: ۱۱۴
املاء الحق: ۶۵۵	اقتصاد کشاورزی: ۴۹۸
الاعلام زرگلی: ۴۷۰	اقلیدس: ۱۶۰
اعلان الاعلام فی لآلی الاحمدیه و ایضاح العرام: ۳۶۶	اقوال اروپائیان درباره قرآن: ۲۵۶
اعمال حج از سید احمد زنجانی: ۳۹۹	اکبرنامه: ۲۰۹، ۲۲۱
اعیان زاده: ۵۴۸	اكتفاء القنوع: ۳۱۹
	اکسیر اعظم: ۶۳۲
	اکلیل الرشاد فی تحقیق المعاد: ۲۶۶
	اکزیستانسیا ایسم: ۷۱۰
	الزام النواصب: ۴۸۰
	العاب الصبیان عند العرب: ۵۱۱

اندام شناسی گیاهان: ۳۷۳	الفبای آسان شاهراه رستگاری ایرانست: ۲۲۵
اندرز شاهان: ۱۶۲	الفبای ذهنی: ۲۷۴
اندیشه های من یادامنه های خیال: ۴۸۸	الف حدیث و حدیث یا هزار و یک حدیث: ۲۰۶
انس النفوس فی ذکر منج الملک القدوس: ۱۰۲	الف لیلہ و لیلہ (ترجمه): ۱۹۸
انساب سادات طباطبائی: ۲۵۵	الفیه ابن مالک: ۱۹۶
انشاء ابتدائی تصور: ۴۵۰	الکتروکار دیوگرافی: ۲۳۶
انشاء ابوالفضل علامی: ۲۰۹	الکتربسته مغناطیسی: ۳۲۱
انشای بهار عجم: ۶۶۲	الواح الجواهر: ۶۳۹
انشاء فرقانی: ۵۰۴	ام العلاج: ۶۵۹
انشاء مخصوص دبیرستانها و دانشسراها: ۱۹۴	الامام السید ابوالحسن: ۱۳۸
انشاء منیر: ۱۱۲	امپراطور سیاه: ۵۳۰
انشاء و نکارش: ۷۱۳	امپراطوری ژاپن: ۶۱۱
انقلاب ایران: ۳۷۴	الامتاع والاسماع: ۴۶۴
انگلیسی برای همه: ۳۱۳	ام الخبائث: ۲۱۲
انقلا چیست: ۴۳۹	امثال: ۳۵۰
انگلیسها در انگلستان: ۴۳۱	امثال عربیه: ۶۴
انموزج: ۳۱۹	امراض اعصاب محیطی و نخاع: ۵۲
انموزج المناقب: ۶۶۵	امراض مسلمانان و ادویه آنها: ۵۸۸
انوار الاسمه لیلیه: ۶۰۷	الامرین الامرین: ۲۴۱
انوار الحواشی: ۷۰۱	امروز چاره چیست: ۴۳۹
انوار خمسہ: ۲۵۲	امروز چه باید کرد: ۴۳۹
انوار عشق: ۴۱۴	امروز مسلمین یا عالم نوا سلام: ۴۷۱
انوار العلم والمعرفة: ۶۱۲	امریکا: ۱۸۱
الانوار فی مولد النبی المختار: ۱۴۳	الامواج: ۳۲۶
انوار القدس فی عالم الانفس: ۲۱۲	الانتصار لواسطة عقد الامصار: ۶۲
انور نامه: ۵۷۲	انتظار: ۶۷۴
انهار جاریه: ۴۷۶، ۲۴۹	انتقام نوشته آل بویه: ۱۵
انهار هدایت: ۳۸۲	انتقام نوشته میرفندرسکی: ۴۷۳
انیس المقلدین اصفهانی: ۱۳۸	انتقام عشق: ۶۸۶
انیس المقلدین صدر اصفهانی: ۶۰۱	انتقام موحد و قمار بازان: ۲۲
انیس الواعظین: ۱۱۶	انجمن آثار ملی ایران: ۴۵۵
	انجمن دانش: ۴۹۴

البازع فی غریب الحدیث: ۵۷۴	اوراق پریشان: ۲۲۳
بازداشتگاه نابود کنی: ۶۸۷	اوراق مشوش یا مقالات مختلفه: ۱۶۲
بازگشت: ۲۶	اورانی یا الهه آسمان: ۶۹۲
بازیگران سیاست: ۱۳۶	اوصاف الاشراف: ۶۷۱
بازیگران عصر طلائی: ۵۵	اوصاف المقربین: ۴۷۷
باغ بهشت: ۵۲۴	اولین راپرت مدرسه صنعتی فارس: ۷۲
باغ و بهشت: ۶۲۳	اهمیت و ضرورت رهبر و مدیر برای آینده ایران:
باغ فردوس: ۳۵۸	۵۵
بافتخار ۱۷ دیماه: ۶۲۳	ایاب الشیخ الی الشباب: ۴۴۷
باگوره: ۶۷۵	ایام کودکی: ۶۸۶
بالتازار: ۳۸۳	ایده آلیست یا رغائب: ۱۸۲
بتیوون مردیکه موسیقی را آزاد کرد: ۷۱۵	ایران در جنگ بزرگ: ۵۰۹
بحار الانوار: ۳۰، ۸۰، ۳۴۵، ۴۹۸	ایران‌شاه: ۴۱
بحث درباره قابوسنامه: ۶۹۲	ایران کنونی و خلیج فارس: ۶۱۷
بحران زندگی: ۳۵	ایران نامه: ۲۸۷
بحر طویل: ۲۹۲	ایران و ایرانیان: ۱۲۴
بحر المحیبة فی اسرار الموده: ۴۳۰	ایران و هند: ۴۱
بحر المحیبة فی اسرار الموده (ترجمه) ۱۶۳	ایساغوجی: ۱۹۹، ۱۹۸
بحر مواج: ۳۱۵	ایضاح الحق الصریح فی احکام المیت والصریح:
بحر النفائس: ۵۰۱	۵۶۹
بخاطر عشق: ۶۴۰	ایضاح السبل فی التراجیح والتعادل: ۱۷۹
بخاطر لیلی: ۴۷۵	ایضاح المکنون فی الذیل علی کشف الظنون: ۶۱۹
بخوانند و داوری کنند: ۴۳۹	ایقاظ الاغنیاء: ۷۹
بدایع الاخبار و غرایب الآثار: ۵۹۰	ایقاظ العلماء و تنبییه الامراء: ۴۴۹
بدایع الازمان فی وقایع کرمان ۳۵۶	ایقاظ النائمین: ۴۱۰
بدایع العلوم: ۲۶۷	این انگلیسها: ۲۱۷
بدایع منظوم: ۶۵۱	این جنگ هجیب آنطور که من دیدم: ۴۳۴
البدایة النهایة: ۵۷۳	ایوانه: ۶۳۹
بدبختان: ۶۴	«ب»
البدرا التمام فی احوال المحققین: ۳۰۸، ۳۰۴	بابا کوریو: ۵۱۶
بدر الشریعه: ۴۳۹	بابک: ۲۳۵
بدن انسان: ۲۴	با حافظ بیشتر آشنا شویم: ۲۱۵

- بديع وقافيه و عروض: ۴۵۱
 البديع في مدح النبي: ۱۱۶
 بديع ميميه: ۴۳۵
 بديهيات اوليه: ۳۵۲
 بره الساعه: ۳۷۷
 بر آورد ساختمانها: ۳۸۲
 براهين الامامة: ۲۴۸
 برده آزادي بخش: ۱۸۲
 بررسي مقاطع بافت شناسي: ۴۱۲
 بررسي وتجربيات علمي و رفع نقايس پاهای پاهای
 کچ و دردناک: ۶۸۱
 برزخ: ۴۰۹
 برسنگ سفيد: ۶۴۵
 بزفراز سيحون: ۴۷۵
 بر فهای کليمانجارو: ۸۸
 برکات احمديه: ۳۵۵
 برگزیده ترين داستانهای شاهنامه: ۲۶۸
 برك سبزي کليچين اشعار فرید: ۶۰۶
 برنامه انقلاب اسلامي: ۱۱۲
 برنامه زندگي: ۲۳۵
 برهان البيان: ۲۵۲
 برهان الساطع في اثبات الصانع: ۵۴۴
 برهان شق القمر و رد ميرالاکبر: ۲۵۲
 برهان لامع: ۲۱۳
 برهان المتعه: ۲۵۲
 برهان نامه حقيقت: ۴۸۹
 بساطين السلاطين: ۵۸
 بستان الابرار: ۱۶۷
 بسطام و بايزيد بسطامي: ۶۴۲
 البشارات في وظائف الطبقات: ۷۹
 بشارت ظهور: ۶۲۳
 بشارت ظهور امام زمان: ۴۱۱
- البشري بالحسن في شرح رسالة المودة القربى: ۲۵۳
 بصارة العين في اثبات شهادة الحسين: ۱۱۲
 بطليموس: ۱۶۰
 بغية الطالب في شرح المكاسب: ۲۲۶
 بغية الطالبين لبيان مشايخ المحققين المعتمدين:
 ۴۸۰
 بغية المشتاق في معرفة وضع الاوفاق: ۳۶۴
 بغية الوعاة: ۳۴۰
 بقيه نقيه: ۶۷۲
 بلقيس وسليمان (مثنوي): ۴۱۹
 بلنديهای باد کير: ۶۴۰
 بلوغ المرام من ادلة الاحكام: ۳۲۰
 بن هورياد استان عيسى: ۵۹۷
 بنياد نمايش در ايران: ۲۳۶
 بودا در هند: ۶۸۶
 بودجه: ۶۶۰
 بوستان خيال: ۲۹۲
 بهائيت دين نيست: ۱۲۹
 بهائيمكري: ۴۳۹
 بهار خرم: ۱۵۰
 بهار زندگي: ۲۳۷
 بهترين آثار کليم کاشاني: ۱۸۳
 بهترين انشاهای امتحانات نهائي: ۴۵۱
 بهجت الانار: ۵۲۲
 بهداشت: ۵۶۶
 بهداشت برای همه ياراهنماي تندرستي: ۴۱۵
 بهداشت روح برای صدسال خوشحال زيستن: ۳۶
 بهداشت و تداوي روحي: ۳۵۴
 بهداشت و اعلم تندرستي اگر ميخواهيد تندرست و
 سالم باشيد: ۳۸۸
 بهرام و بهروز: ۴۹۴
 بهمن ماه: ۴۴۰

- بیدار شهیدای سی ام مرداد ۳۱: (۴۲۹)
- بیاض شوق پیام: ۶۵۵
- بیان الجهر والاختفات: ۱۳۰
- بیان الصناعات: ۷۰۷
- البیان فی اعجاز القرآن: ۳۴۱
- البیان فی تفسیر القرآن: ۲۴۱
- بی تاب: ۲۴
- بیچارگان: ۶۳۹
- بیچون نامه: ۳۵۰
- بیماری امت در اثبات رجعت: ۲۵۶
- بیزن و منیره: ۳۶۵
- بیست کتاب از بیست نویسنده بزرگ: ۶۳۹
- بیست هزار فرسنگ زیر دریاها: ۵۲۴
- بیماری سل در ایران: ۳۸۸
- بیماری کودکی کمونیسم: ۴۳۴
- بیماریهای بیرونی: ۲۱۹
- بیماریهای مغز و هیپ: ۴۸
- بینش انسان: ۲۳۶
- بینوایان: ۶۴۰
- « پ »
- پا برهنه ها: ۴۰۹
- پاتولوژی: ۱۴۵
- پار دایانها: ۲۶
- پاسخ پاسخ: ۲۴۰
- پاسخ کسروی: ۹۴
- پاکخوئی: ۴۴۰
- پازده سال رنج: ۷۱۵
- پتی شر: ۶۴۲
- پر: ۶۴۰
- پرنگاه بشری: ۵۴۷
- پرنگاه موریانه یا کمونیزم بسوی موریانه: ۵۷
- پرسش نامه: ۳۲۶، ۳۲۵
- پرسش و پاسخ: ۴۴۰
- پرسش و پاسخ از کتاب دانش: ۳۷۰
- پروانه شب نم: ۲۳۷
- پروپوچی پیشینیان و منل: ۵۸۳
- پرورش کودکان در خانه و آموزشگاه: ۶۸۲
- پرورش نوباوگان: ۵۷۱
- پروژه راجع بتأدیه و استرداد قروض منافی دولت ایران: ۳۲۰
- پریشان نامه: ۱۶۲
- پزشکی عملی: ۲۹۳
- پزشکی نامه: ۱۲۷
- پسران من: ۳۵
- پل ورژنی: ۹۵
- پلوتارخ: ۴۴۰
- پلهای شکسته: ۷۱۳
- پنج آهنگ: ۵۵۳
- پنج داستان: ۴۷۳
- پنج و ساله از ابن سینا: ۳۱۶
- پنج رقعہ ارادتخان: ۵۱۸
- پنججه خونین: ۹۱
- پندار گلستان جهان: ۵۴۵
- پندار در موهومات و خرافات: ۴۴۰
- پند و لبخند: ۱۳۵
- پوران دخت نامه: ۴۱
- پیام: ۱۹۷
- پیام بدان شمنندان اروپا و آمریکا: ۴۴۰
- پیام در آرامش ناله بی هنگام: ۱۲۹
- پیام فردوسی: ۶۸۶
- پیام من بچوانان مسلمان جهان، کمونیسمدشمن خدا و دینست: ۵۶۹
- پیدایش آمریکا: ۴۴۰
- پیدایش و تکامل موجودات: ۵۹۷
- پیدایش و مرگ خورشید: ۳۲۱

تاریخ امجدیه: ۶۶۴	پیش آهنگی و تأثیر آن در تربیت بدنی و اخلاقی و فکری: ۳۵۸
تاریخ انبیاء: ۴۱۶	پیشگاه همایون شاهنشاه یادداشت آریا پارت در سپیده دمان جنگ های سوم کره: ۸
تاریخ ایران خواجه نوری: ۱۲۱	پیشه وری کیست و نتیجه واقعه آذر بایجان چیست: ۱۹۹
تاریخ افضل یا بدایع الازمان فی وقایع کرمان: ۳۵۶	پیمانہ خواجه حافظ: ۹۴
تاریخ بدایع: ۵۶۶	پهون زندگی: ۵۷
تاریخ بریتانیای کبیر: ۳۷۶	«ت»
تاریخ بغداد: ۳۴۰	التاویل المحکم فی شرح فصوص الحکم: ۳۱۸
تاریخ بیجاپور: ۵۸	تأویلات الراسخ: ۳۱۸
تاریخ یزانس: ۲۲۷	تثوری سنتیک گازها: ۶۶۳
تاریخ الیمارستانات فی العهد الاسلامی بالفرنسیة: ۵۱۱	تثوریهای اساسی ژنتیک: ۵۷۰
تاریخ الیمارستانات فی الاسلام بالعربیة: ۵۱۱	تثوسوفی یا یزدان شناسی: ۲۴۴
تاریخ پادشاهان دهلی، ۶۴۸	تابستان و دود: ۷۱۶
تاریخ یانصدساله خوزستان ۴۴۰	تاج الاقبال: ۵۰۱
تاریخ پلیس: ۲۲۷	تاج المصادر: ۳۶۴
تاریخ تاتر در جهان: ۲۳۶	تاجرونیسی: ۳۶۸
تاریخ تبرستان پس از اسلام: ۵۲۲	تاج اللغة و صحاح العربیة: ۵۸۳
تاریخ تبرستان پیش از اسلام: ۵۲۲	تاج المدایع: ۷۰۰
تاریخ تربیت عمومی: ۲۵۶	تاریخ الائمة: ۱۷۵
تاریخ تشکیلات سیاسی و قضائی و اقتصادی: ۴۳۱	تاریخ الائمة الاطهار و مصائب الابرار: ۱۷۶
تاریخ تمدن ترجمه آرام: ۳۲۱	تاریخ ابوالفدا: ۵۷۴
تاریخ تمدن ترجمه آریانپور: ۳۱۱	تاریخ احمدی: ۵۰۴
تاریخ تمدن اسلامی: ۹۲	تاریخ الادب فی ایران: ۳۵
تاریخ تهموریان هند، ۵۵۴	تاریخ ادبیات عمومی: ۲۵۶
تاریخ چندشاپور: ۵۴۲	تاریخ اراک: ۵۶
تاریخ جنگ بین المال دوم: ۵۳۸	تاریخ ارمنستان: ۵۶
تاریخ حالات ایل بوری: ۷۴	تاریخ اروپا قرون وسطی و آغاز قرن جدید: ۳۶۷
تاریخ حبشه: ۲۵۶	تاریخ اتم: ۴۶۸
تاریخ خانواده اسفندیاری: ۵۶۲	تاریخ افضل: بدیع الازمان فی وقایع کرمان
تاریخ دیپلماسی: ۵۲۵	تاریخ افغانستان: ۵۱۰
تاریخ دینی ایران قدیم: ۶۸۶	

- تاریخ روابط ایران در روسیه: ۳۷۶
تاریخ ریشه نژادی کرد: ۳۱۵
تاریخ ژاندارمری ایران: ۶۶۹
تاریخ سر جان ملکم: ۵۸۶
تاریخ سلاطین ایران: ۵۸۱
تاریخ سلاطین بهمنیه: ۵۵۲
تاریخ سلاطین قطبشاهیہ حیدرآباد: ۲۹۶
تاریخ سلاطین گجرات: ۵۶۸
تاریخ سیاسی اسلام از آغاز ظهور تا انقراض دولت اموی: ۲۳۳
تاریخ سیاه یا حکومت خانوادها در ایران: ۲۱۱
تاریخ شاهی سلاطین افغانہ دہلی: ۴۹۸
تاریخ شعراء از فروغی: ۱۶۲
التاریخ الشیعہ: ۴۲۲
تاریخ صفویان: ۵۶
تاریخ الصیدا: ۴۲۲
تاریخ عالم آراء عباسی: ۵۶۷
تاریخ عشق: ۵۳۸
تاریخ عصر جعفری: ۲۵۶
تاریخ عصر نهضت: ۴۳۱
تاریخ ضدی: ۴۲۵
تاریخ علم: ۳۲۱
تاریخ عمومی ارجمند ساوجی: ۱۳۶
تاریخ غزوات العرب فی فرنسا و ايطاليا: ۶۷۵
تاریخ فلاسفہ اسلام: ۶۴۵
تاریخ قدیم آذربایجان: ۴۷۷
تاریخ قرآن ترجمہ سبحان: ۲۵۷
تاریخ القرآن: ۱۸۷
تاریخ قرون وسطی نوشتہ ارجمندی: ۱۳
تاریخ قرون وسطی نوشتہ شادان: ۱۵۳
تاریخ کاشان: ۷۰۷
تاریخ کرمان: ۱۲۶
تاریخ گجرات: ۱۲۸
تاریخ گویندگان اسلام: ۳۶۹
تاریخ جاسن اصفہان: ۲۸۵
تاریخ مختصر ایران: ۱۷۴
تاریخ مختصر تحولات جامعہ شناسی: ۵۳۵
تاریخ مختصر حقوق بین المللی: ۴۵۵
تاریخ مدرسہ عالیہ سپہسالار: ۲۵۷
تاریخ مشروطہ ایران: ۲۹۶ (۴۴۱)
تاریخ مصر قدیم: ۳۶۷
تاریخ طہر در حالات حضرت محمد: ۶۴۳
تاریخ مقدس: ۶۹
تاریخ ملازادہ: ۴۶۵
تاریخ ملاکمال: ۵۶
تاریخ ملایر: ۷۰
تاریخ ملل قدیم آسیای غربی: ۳۶۷
تاریخ نادرشاه افشار: ۲۷۸
تاریخ نغاشی در ایران: ۲۵۷
تاریخ نگارستان: ۴۳۳
تاریخ نو: ۵۶
تاریخ نیشابور: ۳۸۵
تاریخ و جغرافیای موسوی: ۵۶۰
تاریخ رصاف: ۳۹۸، ۵۶۴
تاریخ ہفتاد سالہ پلیس: ۱۲۱
تاریخ ہنر و ہنرمندان: ۴۰۳
تاریخ ہیجده سالہ آذربایجان: ۴۴۱
تاریخ یزد: ۴۲۰، ۴۳۶، ۷۰۷
تاریخ یعقوبی: ۴۹۹
تاریخ یمینی: ۴۷۰
تاریخ یونان قدیم: ۳۶۷
تاریخ پنچہ پیدایش باب و بہاء: ۴۰۳
تاریخ پنچہ جنبہ ملی: ۴۶۶

التحصين في صفات العارفين: ۳۳۵	تاریخچه چپق و قلیان: ۴۴۱
تحفة الاحمدیه در شرح الفیه: ۳۶۸	تاریخچه دو قرن اخیر شعرا و عرفای چهار مجال
تحفة الاخوان فی تجوید القرآن: ۶۹۶	بختیاری: ۱۹۶
تحفة الارضائیه: ۵۱۹	تاریخچه زندگانی شاه عباس کبیر: ۲۵۷
تحفة الارشدية فی علوم العربیه: ۶۴	تاریخچه شیروخورشید ایران: ۴۴۱
تحفة الصغر: ۶۷۲	تاریخچه قسمتی از بناهای تاریخی کشور: ۲۶۱
تحفة العراقین: ۵۱	تازیانه سلوک: ۴۳۰
تحفة العوام رساله عملیه: ۱۰۴	تاکتیک سال دوم افسری: ۴۹۲
تحفة القارئین: ۳۵۹	تاورنیه: ۱۲۱
تحفة الکرام: ۶۷۷	تباشیر الحکمه: ۲۴۸
تحفة المجالس: ۳۵۵	تبصرة الاصول علی حجیة الظن: ۶۰۷
تحفة المحقق فی شرح نظام المنطق: ۱۱۵	تبصرة الاحکام فی اصول الافضیة و مناهج الاحکام:
تحفة الناصریه فی فنون الادبیة: ۲۵۱	۶۲
تحقیق در تاریخ فندسازی ایران: ۵۸	تبصرة العوام: ۲۵۴
تحقیق در حقیقت تجدد و ملیت: ۱۶۲	تبیان السالك در وجود و موجود: ۳۲۵
تحقیق مال المهند: ۶۴۵	التبیین لاسماء المدلسین: ۶۵
تحقیق و چگونگی مرض وبا و معالجه آن: ۹۴	تمه شرح عرشیه: ۶۱۸
التحلیل والترکیب: ۲۸	تجارب الامم و تعاقب الهمم: ۳۳۷
تحولات فکری در ایران از مبادی تا عصر حاضر:	تجارب خود من و آراء خود من: ۵۸۸
۱۷۲	تجريد المعبود فی جواب شبهة النصارى والیهود:
تخت جمشید: ۱۶۰	۲۵۳
تخت سلیمان: ۶۸۶	تجزیه ادرار: ۲۳۱
تدبیر منزل: ۲۵۷	تجلیلات الالوهیه فی مواطن الربوبیة: ۲۱۲
تذکره انجمن ناصری: ۴۴	تجمیل المنفعة بزوائد رجال الائمة الاربعة: ۳۳۰
تذکره الاولیاء: ۲۴۹، ۲۵۰	التجوید فی قرائة کلام الله المجید: ۳۵۳
تذکره بی بهاء: ۱۴۲	تجوید قاری خراسانی: ۲۷۷
تذکره حزین: ۶۲۱	تجوید القرآن امین الله زاده: ۶۹۶
تذکره دولتشاه سمرقندی: ۱۱۰	تجوید القرآن اشرف علی: ۶۲۴
تذکره شمس التواریخ: ۵۴۰	تجوید القرآن میرزائی: ۲۹۰
تذکره الطالب المعلم بمن یقال انه مخضرم: ۶۵	تجوید القرائه یاراهنمای قرائت قرآن: ۴۳
تذکره العارفين یا مجالس الارمین در اربعین:	تحریر اقلیدس: ۲۲۰
۵۹۸، ۵۹۹	تحریم تنباکو فرار داد ۱۸۹۰ مرزی ۴۵

- تذکرة العظیمیہ: ۸۱
تذکرة القبور (رجال اصفهان): ۳۴، ۶۰۹، ۷۰۳
تذکرة ندسیہ: ۴۴
تذکرة کججی: ۲۴۸
تذکرة المةقین: ۵۸۰
تذکرة مجالس النفاث: ۶۷۸
تذکرة مجدیه: ۴۴
تذکرة مقالات الشعراء: ۶۷۷
تذکرة نوابغ الشباب: ۵۱۲
تذکرة هفت آسمان: ۵۰۶
تراپوتیک و دوا سازی: ۱۴۵
ترازوی داد در سنجش ندای اتحاد: ۱۲۹
تراژدی کبوجیه: ۵۲۸
ترانه ها: ۲۳
تراوش قلم: ۱۸۴
تربیت چشم روش آموختن نقاشی: ۳۶۳
ترتیب السعادات فی علم الاخلاق: ۳۳۷
ترجمه رساله رد حسن الایجاز: ۳۴
ترجمه شرح وقایه: ۴۹
ترجمه الصلاة: ۱۳۹
ترجمه علی بن ابیطالب: ۵۰۵
ترجمه مقاله یکنفر مصری: ۱۷۹
ترجمه بنده هکردی: ۴۸۹
ترجمه بنده فخر الدین هراقی: ۷۵
ترجمه بنده فروغی: ۱۶۲
ترجمه بنده هاتف: ۴۹۵
ترقیات ارتش سرخ: ۶۶۱
الترقیص او الغناء للاطفال عند العرب: ۵۱۱
تریاق استمناء: ۶۵۶
تریاق اکبر: ۶۲۶
التریاق النافع بایضاح مسائل جمع الجوامع: ۱۱۴
ترکیب الحروف: ۷۱
- تریاک بزرگترین عامل پریشانی ایران: ۴۸
تزوکات و ملفوظات تیمور: ۱۷۶
تسدیس قصیده خاقانی راجع بایوان مداین: ۵۱
تسع الرسائل: ۳۴۸
تسلية العباد فی ترجمه مسکن القواد: ۶۱۲
تشبیهات شاعرانه: ۶۴۲
تشخیص جراحی های فوری شکم: ۶۶۱
تشریح: ۱۴۵
تشریح و محاکمه در تاریخ آل محمد: ۲۸۸
تشریفات دیپلماتیک: ۳۷۷
تشنیط الطبع فی اجزاء السبع: ۶۲۴
التشیع والشیعة: ۴۴۱
التصریح فی شرح التشریح: ۶۵۶
تضاعف الاعمال والاذکار: ۱۳۳
تضمین گلستان: ۵۵۳
تطبیقات کریمی: ۵۵۶
تعبیر خواب: ۵۸۷
تعلیقات مجد الاشراف علی الرسالة بطلان تناهی -
الایعاد: ۲۴۹
تعلیمات اجتماعی: ۵۶۰
تعلیم الطهارة: ۱۲۰
تعلیمات اجتماعی: ۳۱۱
تعلیم و تربیت پژمان: ۵۳۸
تعلیم الوقف یادگار حق القرآن: ۶۲۴
تعویض جان و روح ایمان: ۵۸۸
تغذیه انسان: ۴۳۶
تغلق نامه: ۶۷۰
التفتیش در سلك صوفی و درویش: ۲۰۸
تفسیر آیه الكرسی موسوم به تفسیر اکبری: ۲۰۸
تفسیر آیه ۱۴ سوره نور: ۲۵۲
تفسیر آیه نور: ۱۲۶
تفسیر جامع: ۳۶

- تفسیر ابن کثیر: ۵۷۳ :
تفسیر خواجه عبداللہ نصاری : ۲۱۶
تفسیر سورۃ الانبیاء : ۴۹۸
تفسیر سورہ توحید ابن سینا : ۳۱۷
تفسیر سورہ فلق ابن سینا : ۳۱۷
تفسیر سورہ ناس ابن سینا : ۳۱۷
تفسیر سورہ نور، قاعدۃ القرآن : ۳۲۹
تفسیر سورہ یوسف : اسرار عشق
تفسیر طبری (ترجمہ) : ۱۸۴
تفصیل اللؤلؤ والمرجان فی فصول الحکم والبیان :
۶۴
تفصیل الیاقوت والمرجان فی اجمال تاریخ دول بنی-
عثمان : ۶۴
تقدیس (طاقدیس) : ۴۸۲
تقسیم اراضی در خوزستان : ۳۸۵
تقویم الابدان فی تدبیر الابدان : ۶۲۲
تقویم البلدان : ۵۷۵
تقویم یکصد و پنجاه سالہ تطبیقی : ۴۷۹
تکلیف المکلفین فی اصول وفروع الدین : ۲۵۳
التکملة فی شرح التبصرہ : ۶۰۷
تکمیل الحبور فی اعتبار باحوال القبور : ۵۹۸
تکنیک عکاسی : ۶۹۲
تلفن شما چگونه کار میکند : ۳۲۱
تمرکز قوای دماغی : ۲۰۶
تمرینات وتجربیات شیمی آلی : ۱۵۶
تنبیہ الجاهلین : ۳۸۱
التنبیہ علی حکم اللباس المشکوک علیہ : ۲۴۱
تنبیہ الغافلین : ۴۱۰
التنبیہ والایقاظ لما فی ذیول تذکرۃ الحفاظ : ۵۰۴
تندخویان : ۵۴۷
تندرستی و زیبائی : ۶۴۳
تغزیہ الاولیاء : ۲۲۵
تغزیہ القمیین : ۱۵۳
تضیید لنقود فی المغالطۃ العامۃ لورود : ۱۶۵
التنقیح فی شرح العروۃ الوثقی : ۲۴۱
تنقیح المناظر لاولی الابصار والبصائر : ۱۶۰
التنقید لاحکام التقلید : ۱۷۹
تنقید فرقہ اعتدالیون : ۶۸۹
توپخانہ ضدہوائی : ۴۱۲
توپخانہ عمومی : ۴۰۱
توزک تیموری یا تدابیر الملوک : ۱۷۶
توسن بادیا : ۶۷۹
التوضیح الكامل : ۶۵۱
توضیح المقاصد : ۴۳۰
توضیح مرام دمکرات : ۵۹
تہذیب التوضیح فی النحو : ۵۱۲
توطئہ ضد صالح : ۶۴۸
التہذیب فی اصول التعریب : ۵۱۱
تہذیب المنطق : ۱۹۶
تیا تر ضحاک : ۲۶
تیرہ شناسی : ۳۷۳
تیمور و دستہ او : ۶۸۷
«ث»
الثقلان : ۲۴۳
ثمرات الاوراق : ۶۴
«ج»
جاسوس جنک بین الملل : ۲۴
جام جم یا جام جہان نما : ۷۰۳
جام کیتی نما (ترجمہ) : ۶۴
جامع الادعیہ والزیارات : ۴۲۳
جامع البدایع : ۶۳۷
جامع البیان فی تفسیر القرآن : ۳۲۹
جامع الدول : ۴۱۵
جامع الشتات : ۴۸۴

- الجامع الشتات النبات: ۵۱۱
 جامع الشفایه: ۶۳۸
 جامع الفروع العلیافی شرح عروة الوثقی: ۵۸۸
 جامع القلوب: ۵۰۱
 جامع الکلیات: ۶۵۴
 جامع مفیدی: ۶۷۵
 جامع النورین: ۵۹۰
 جامعہ راہبشار سید: ۴۳۴
 جامعہ ملل و اوضاع بین المللی امروزہ دنیا: ۴۵۵
 جانور شناسی سیستماتیک: ۵۸۰
 جای پای نور خورشید: ۷۱۰
 جبر ابوالقاسم قربانی: ۲۷۹
 جبر برای دبیرستانها: ۱۵۳
 جبر و منائات قربانی: ۲۷۹
 جدولهای لکاریتم: ۳۷۰
 جذبۀ عشق تخمیس دیوان حافظ: ۶۹۵
 جراید سببہ از مستطرفات مظهر الانوار فی ظهور -
 الحجۃ: ۱۶۶
 جرم و مجازات: ۱۶۰
 جذوات الہیہ: ۵۴۰
 جزیرہ پنہان: ۲۶۳
 جزیرہ گنج ترجمہ طاهری: ۲۶۳
 جزیرہ گنج ترجمہ نیکپور: ۵۲۵
 جشن سدہ: ۴۱
 جغرافیای آسیا: ۲۵۷
 جغرافیای اروپا و آفریقا: ۱۰
 جغرافیای ایران مخصوص مدارس نظام ۳۴۵
 جغرافیای ایران و کشورهای همجوار: ۳۴۵
 جغرافیای تاریخی دامغان: ۶۴۲
 جغرافیای جهان برای خردسالان: ۴۶۴
 جغرافیای صنعتی جهان: ۳۲۲
 جغرافیای عمومی: ۴۶۰
 جغرافیای نظامی آسیا: ۴۹۳
 جغرافی نظامی اروپا: ۴۹۳
 جغرافیای نظامی افغانستان و بلوچستان و ہند:
 ۳۴۵
 جغرافیای نظامی ایران از بہار مست: ۳۶۵
 جغرافیای نظامی ایران از ابراہیم کوکلان: ۸۶
 جغرافیای نظامی کشورهای همجوار ایران: ۸۶
 جغرافیای جامع و التور اللامع: ۳۰۱
 جلایر نامہ: ۲۷۶
 جلوہ حقیقت در نہضت سیدالشہداء: ۳۸۳
 جمعہ یا عید با عظمت مسلمین: ۲۵۷
 جم و کل اہلی: ۴۰۶
 جمہرۃ رسائل العرب: ۵۰۵
 جمہوریت افلاطون: ۳۷۷
 جمیلہ: ۷۰۹
 جناب آقا از میدان در رفت: ۴۴۱
 جنایات و مکافات: ۵۳۴
 جنایت در سالن: ۱۲۴
 جنایت در ریخچال: ۱۲۴
 جنایتکاران میترسند: ۲۱
 جنۃ الامان الواقیہ و خنۃ الایمان الباقیہ: ۸۶
 جنۃ الواقیہ لسہام امراض البوائیہ: ۶۳۸
 جنۃ الواقیہ و خنۃ الباقیہ: ۸۶
 جنۃ واقیہ و خنۃ باقیہ: ۲۵۳
 جنگک آدمہ زاد بادیو: ۲۸۷
 جنگک برخی از اشعار: ۵۳۳
 جنگک بین الملل: ۴۹۳
 جنگک بین المللی: ۶۱۱
 جنگک عقاید: ۴۳۱
 جنگک (شعر): ۵۴۵
 جنگک نامہ: ۴۱۹
 جنگکهای دورہ دیر کتوار و کنسولہا: ۴۹۳

- چرا اطفال بد اخلاق و بد رفتار بار می آیند: ۴۰۵
 چرا چرخ میچرخد: ۶۴۴
 چراغ چند صفحه از زندگی فلورانس ناتینگل:
 ۲۳۶
 چراغ برق: ۳۵۰
 چرا فرانسه شکست خورد ترجمه پاینده: ۲۳۳
 چرا فرانسه شکست خورد ترجمه فرامرزی: ۴۳۱
 چرا نگاههای آسمان: ۶۴۰
 چرم و کفش: ۳۸
 چکامه: ۲۸۷
 چکیده پیش آمدها: ۷۱۱
 چکیده دا: ۶۹۴
 چگونه باید قلمستان خوب تهیه شود: ۶۱۴
 چگونه درست فکر کنیم یا منطق برای همه: ۳۵۴
 چگونه روحهای محکم وز دوده بسازیم: ۳۲۲
 چمن بی نظیر: ۱۰۱
 چند اثر: ۲۸۷
 چند بخش از بیوفیزیک: ۵۷۰
 چند تاریخچه: ۴۴۱
 چند فقره از اوستا: ۴۱
 چند کلمه درباره معاکمه عدلیه و پلاس: ۵۷۲
 چند کلمه راجع به بودجه و مالیات: ۵۰۶
 چند موضوع از اقتصاد: ۴۳۴
 چند موضوع طبی و روانشناسی: ۹۸
 چنگیزخان: ۱۸۲
 چهار باغ کامیابی: ۶۶۵
 چهار پری: ۳۸۰
 چهار خیابان: ۳۵۸
 چهار درویش: ۱۲۸
 چهار مقاله عروضی: ۴۸۷، ۱۱۳
 چهاره های درخشان تاریخ: ۵۵
 چیترا: ۱۹۹
- جنگ هنر و ادب امروز: ۴۰۹
 جنین شناسی: ۴۱۲
 الجواب بالصواب فی طعام اهل الكتاب: ۲۵۳
 جواب لاجواب: ۲۵۲
 جوارس التفریح: ۵۰۱
 جوامع الرسائل: ۲۸۲
 جوامع الکلم: ۳۴۸
 جواهرات کمشده: ۱۲۴
 جواهر الادب فی صناعة انشاء العرب: ۴۹۷
 جواهر الايمان: ۶۸
 جواهر فیبی تذکره الہی: ۱۴۱، ۱۵۲
 جواهر فریدی: ۶۲۷
 جواهر المکنون: ۱۱
 جواهر منظوم: ۶۵۵
 جرج کارور: ۵۶۵
 جورج واشنگتن: ۵۲۳
 جوش و خروش: ۴۸۶
 جوهر المقصود فی اثبات الرجعة الموعود: ۳۶۹
 جوهر الوفاء فی شرح باذنت سعاد: ۵۰۱
 جوهره العزیز در شرح دعای ابی حمزه: ۲۰۶
 جویبار درخشان: ۲۳۹
 چهاربیه: ۲۷۶
 جهانگیرنامه از ابوالقاسم هراتی: ۲۹۶
 جهانگیرنامه از حواجه ابوالحسن: ۱۳۴
 جهان و انشتین: ۳۷۰
 جهیز: ۶۵۹
- ﴿ج﴾
 چار دیوار: ۶۲۴
 چارلی چاپلین: ۱۲۴
 چارمینو: ۱۶۲
 چاه وصال: ۲۹۲
 چرا از مرگ بترسم: ۳۳۸
 چرا بآن نامه دیگری نوشتم: ۳۸۳

- چینی شکسته ۲۳۵۰
- حاشیه قصیده برده : ۶۱
- حاشیه مثنوی رومی : ۶۶۵، ۶۵۱
- حاشیه مشاعر : ۶۱۷
- حاشیه ملا عبد الله : ۲۰۰
- حاشیه نجات العباد سید ابوالحسن اصفهانی : ۱۳۹
- حاشیه نجات العباد صدر اصفهانی : ۶۰۱
- حافظ چه میگوید : ۴۴۱
- حافظ شیرازی : ۲۳
- حافظه : ۵۳۴
- حالات عصبانی یا نورزها : ۴۸
- حالت کلوئید ماده : ۵۷۱
- حاوی : ۶۴۶
- حبیب الاسرار : ۵۱۰
- حبیب الحقایق : ۵۱۰
- حبیب المعارف : ۵۱۰
- حجة البالغة : ۲۸۲
- حجة البالغة علی الخاصة والعامه : ۲۵۳
- حجج العروج علی اهل اللجوج : ۲۵۳
- حججه : ۲۹۷
- حدایق البلاغة : ۶۵۴
- حدیث سلسله الذهب : ۳۸۲
- حدیث فی الکتب : ۵۰۶
- حدیث قدسی : ۳۸۶، ۳۳۶
- حدیقه الافراح لازالة الاتراح : ۵۰۱
- حدیقه السلاطین قطبشاهی : ۴۱۸
- حدیقه الشيعة : ۴۶۳
- حدیقه العالم : ۲۹۶
- حدیقه وصال : ۶۴۸
- الحركات الشمس : ۲۸
- حزب توده ایران چه میگوید و چه میخواهد : ۴۳۴
- حساب برای دبیرستانها : ۱۵۳
- حاشیه الرضبة فی شرح الروضة البهية : ۶۶۴
- حاشیه شرح ملخص جفمینی : ۱۴۸
- حاشیه شرح منظره سبزواری : ۵۴۵
- حاشیه شرح هدایه اثیریة : ۱۴۸
- حاشیه عروة الوثقی : ۱۳۹
- حاشیه علی بهجة المرضية فی شرح الالفية : ۱۷۴
- حاشیه علی رسالة الباقریة : ۳۸۵
- حاشیه علی شرح عقاید النسفیة : ۳۸۷
- حاشیه علی شرح هدایة الحکمة : ۵۱۹
- حاشیه علی شوارق الالهام فی تجرید الکلام : ۶۱۷
- حاشیه علی قواعد الاحکام فی مسائل الحلال والحرام : ۳۳۹
- حاشیه علی کفایة الاصول : ۱۶۸
- حاشیه علی المشاعر : ۱۴۹
- حاشیه علی مشکوة المصابیح فی التعادل والتراجیح : ۳۸۵
- حاشیه علی المصباح : ۸۵
- حاشیه علی النخبة : ۵۴۱
- حاشیه فائده فی تحقیق حركة الجوهر : ۱۴۹
- حاشیه فصول غره باغی : ۶۰۸
- حاشیه قصیده بانگ سعاد : ۶۱

حل المسائل رفيع زاده: ۳۹۴	حساب دفرنسيال وانتگرال: ۳۲۲
حل المسائل شيمي: ۵۷۶	حساب دوره متوسطه احمد پير شك: ۳۷۰
حل المسائل ميكانيك: ۲۷۹	حساب رسي: ۶۰۳
حل المسائل هندسه: ۲۷۹	حساب علم و عملي: ۱۳۷
الاحلال الهندسية في الاخبار والآثار الاندلسية: ۶۷۵	حسابهاي هندسي: ۵۳۶
حلية الاولياء وطبقات الاصفياء: ۳۴۴	حسابتريين و قايق تاريخ بهر: ۵۳۴
حلية المتقين: ۸۷	حسن كتاب حافظ: ۴۴۲
حماة البشرية: ۱۵۷	حسنيه: ۸۷
حماية الاسلام: ۴۲۶	حصار ناي: ۴۰۶
حراشي زواهر الجواهر في نوادر الزاوجر: ۳۹۸	حفظ الصحة بين الصنایع: ۳۵۸
الحواشي على حاضر العالم الاسلامي: ۶۷۵	حفظ الصحة اير اعلم: ۶۶۷
حول تفسير الميزان: ۴۲۲	حفظ الصحة نظامي: ۳۴۵
حيات كل التماثيل في الطلسمات: ۳۳۹	حفظ الصحة و پرورش كودكان: ۲۵۰
حيوة النفس: ۵۸۱	حقايق الصنایع: ۲۹۲
«ح»	حقايق الكلام في تاريخ الاسلام: ۵۶۶
خاص بازار: ۶۵۶	حقايق كفتني: ۴۴۲
خاطرات سفر تركيه: ۴۲۸	حقايق لدني: ۲۵۳
خاكستر گرم: ۶۲۷	حقايق ناصري: ۲۴۷
خالق باري: ۶۷۱	الحقائق والدقائق: ۴۲۳
خانم ماماني: ۴۷۳	حق تعليم و تربيت: ۴۲۹
خانواده قوام السلطنة: ۲۱۱	حق المبين: ۴۱۰
خانواده قوام الملك: ۲۱۱	حقوق اساسي ايران: ۴۲۴
خاويار: ۶۹۳	حقوق بازار كاني و شرح قانون تجارت: ۵۲۸
خدا باماست دولت بما يا سخرده: ۴۴۲	حقوق بشر: ۳۸۲
خدا كيست: ۵۹۷	حقوق بشري و اساس سياست مملكت: ۹۴
خدا هست: ۶۵۷	حقوق بين الملل خصوصي تعارض قوانين: ۵۲۹
خدایان از بند رسته: ۳۱۴	حقوق در ايران باستان: ۵۲۷
خدمات صحرائي توبخانه عمومي: ۴۱۲	حقيقة المرفان: ۲۰۸
خرا بكارى: ۲۲	حكمة النقاب و فلسفة الحجاب: ۲۰۴
خرج الايام: ۵۹۰	حکمران دل: ۴۷۱
خرده اوستا: ۴۱	حکومت فشقائي: ۲۱۱
خرده فرهنگك يا الفت منظوم: ۶۱۸	حل المسائل جبر: ۴۵۳

- خرگوشها: ۷۰۹
 خرمشاه: ۴۱
 خزائن: ۴۸۱
 خزائن الفتوح: ۶۷۱
 خزائن الملوك: ۴۲۲
 خزانه الادب: ۳۶۰
 خزانه الادب وغاية الارب: ۱۱۵
 خزينه ادب: ۳۸۱
 خزينه الاصفيا: ۴۵۷
 خسروی نامه: ۹۸
 خصائص امير المؤمنين: ۴۸۶
 خصائص امير المؤمنين (ترجمه): ۲۵۳
 خصائص عباسيه: ۸۱
 خصوصت نصاری بر اسلام: ۵۴۴
 خفائش: ۲۳۵
 خف علائی: ۵۸۲
 خلاصة التواريخ: ۵۶
 خلاصه تهذيب الكمال في اسماء الرجال: ۴۰۱
 خلاصة الحقايق: ۴۷۷
 خلاصة العربية: ۶۰۲
 خلاصة المقامات: ۳۰۴
 خلاصه هندسه بزبان ساده: ۲۷۹
 خلدبرين در احوال خطبا و واعظين: ۳۶۹
 خمسة نوائى: ۶۷۸
 خواب هموجان: ۱۸
 خوابنامه: ۱۱۱
 خواهران و دختران ما: ۴۴۲
 خودآموز رقصهای جدید: ۷۰۶
 خودآموز زبان روسی: ۵۶۸
 خودآموز صور جامع زبان عربی: ۴۰۳
 خودآموز و دستور زبان انگلیسی: ۳۱۳
 خورشید تابان در نبوت قرآن: ۶۱۴
- خوشبختی از دریچه حقیقت: ۳۲۷
 خوشه تلخ: ۵۸۳
 خیر المال فی حفظ الصحة الاطفال ۶۷
 خیام و مترلینک: ۷۰
 الخیر اللمعة فی صلوة الجمعة: ۴۴۶
 خیرة الطیر در استخاره: ۳۵۹
- ﴿د﴾
- دائرة المعارف اسلامی: ۳۳۷
 دادگاه: ۴۴۲
 دارالمجانین سیاسی در آمریکا: ۸۸
 دارونامه: ۳۷۳
 داستان دوشهر: ۶۹۲
 داستان شکفت یاسر گذشت یتیمان ۵۷۱
 داستان لشکر کشیدن اسکندر ظفر مانوس بر خلاص
 بروع و دفع روس: ۲۶۸
 داستانهای امثال: ۶۸۰
 داستان های ایران باستان: ۳۱۷
 داستانهای سه تصویر: ۴۷۳
 داستانهای شاهنامه: ۳۱۷
 داستانهای کوچک: ۶۸۰
 داعی الرشاد الی سبیل الاتحاد: ۵۸
 دافع المنیة و نافع البریة فی احکام التغذية لاصحاب
 التنخمة: ۶۳۸
 دام سرنوشت: ۵۳۰
 دام مهیب: ۲۶۳
 دانستیها و آموختنیها: ۴۴۲
 دانشگاه یا نمایشکه تراژدی کمندی: ۸
 دانشمندان آذربایجان: ۵۰۰
 دانشمندان و سخنسرایان فارس: ۱۵۰
 دانش منش طبایع و اخلاق بشر: ۵۷۱
 دبستان اخلاق: ۴۵۰
 دبیر عجم: ۶۲۷

دردهای صنایع ایران و طرح اداره امور آن : ۱۰۰	دخالت مستقیم دولت در اقتصاد کشور: ۴۵۵ دختر تیره بخت: ۷۰۵
در راه سیاست: ۴۴۳	دختر دزدان نیویورک: ۶۳۴
در راه نجات آذربایجان: ۶۹۱	دختر شامگاه: ۴۷۵
الدر الافکار فی صلح حق الخیار: ۹۰	دختر فزاق: ۵۳۰
الدر البهية: ۲۱۲ (۲۱۳)	دختر کرجی: ۷۰۹
الدر البهية والجواهر النبوية فی الفروع الحسنية والحسینية: ۵۱۵	دختر مسلول: ۱۲۴
الدر الکامنة فی اعیان المائة الثامنة: ۳۳۰	دخمه های سیاه یا کلبه بدبختان: ۶۸۶
در المنثور: ۳۶۶	در آستانه رستاخیز: ۳۱۱
در و لثالی یا دیوان ابن سیف: ۱۵۰	در آغوش خوشبختی: ۲۳۳
درس دکانداری و رموز جلب مشتری: ۱۱۹	در آغوش یک زن: ۵۳۰
در سایه قرآن: ۳۲۲	الدراسات فی الاصول: ۲۴۱
در سینمای زندگی: ۲۳۴	در افشان: ۲۸۷
در شرایط کنونی دنیا آیا ایران باید بیطرف بماند یا با اتحادیه های ناحیه ای ملحق شود: ۴۵۵	در باره جنبش آذربایجان: ۳۵
در شرکت نفت چه خبر است: ۳۸۵	در باره لایحه اصلاحات اراضی: ۹۵
درفش کاویانی: ۵۵۴	در پاسخ بدخواهان: ۴۴۲
در گشایش زندگی: ۶۹۸	در پاسخ حقیقت گویا گفتاری از پیمان: ۴۴۲
درمانشناسی و داروشناسی: ۱۱۹	در پای دیوار بهشت کرملین: ۵۷
درمانشناسی و فارماکودینامی: ۴۲۵	در پیرامون ادبیات: ۴۴۲
درمان معتادین تریاک: ۴۸	در پیرامون اسلام: ۴۴۲
در مکتون در علم بدیع: ۳۱	در پیرامون جانوران: ۴۴۲
الدر المنضود فی شرح زیارة العاشور: ۳۵۹	در پیرامون خورد: ۴۴۲
دروازه های ایران قفل است: ۱۳۵	در پیرامون شعر و شاعری: ۴۴۳
درس دارالعلوم العربیة: ۵۶۱	در پیرامون روان: ۴۴۳
دره الاخبار و لمعة الانوار: ۵۸۲	در تبعید: ۸۸
دره الباهرة: ۱۸۳	در تلاش آتش: ۲۲
دره البهية: ۶۲	در تیرگی های اجتماع: ۲۶۶
دره التاج: ۳۳۰	در جستجوی خوشبختی: ۲۳۳
الدره الثمينة: ۴۴۳	در جستجوی شوهر ایده آل: ۳۹۱
الدره النجفية فی شرح نهج البلافة: ۵۳	در جستجوی نان: ۴۱۷
	در جهان کودکان: ۴۶۶
	در دوزخ: ۳۱۴

دفاع ملی: ۶	الدرة اليتيمة في الصنعة الكريمة: ۳۹۰
دفتر اشعار: ۲۰۵	درهیا هوای اجتماع: ۵۳۵
دفتر داری مترادف: ۶۰۳	دریای خزر یا دریای مازندران: ۳۶۲
دفتر هفتم مثنوی: ۴۰۶	دریای دانش: ۳۸۷
دقایق الحقایق: ۴۴۷	دریای لطافت: ۶۹۹
دکامران: ۳۸۹	دریتیم: ۳۰۱
دکتر ژایگو: ۶۴۰	دزدان دریائی: ۳۱۸
دلائل براهین الفرقان در ردّه قاید مزدکیان و جمهور	دزیره: ۷۰۹
طلبان: ۱۶۶	دژنر سانس از جهت پزشکی قانونی و قضائی: ۴۸
دلائل براهین الفرقان فی ابطال القوانین الناسخات	دستور رضایت: ۲۵۱
لمحکّمات القرآن: ۱۶۶	دستور زبان: ۴۵۱
دلائل البول: ۶۴۷	دستور زبان: ۷۱۳
دلائل الربوبية فی شواهد الالوهية: ۲۵۸	دستور زبان از جعفری زینبی: ۳۸۱
دلائل الفهب فی الاستخارة: ۲۶۶	دستور زبان برای پنجم ابتدائی: ۳۱
دلائل النبض: ۶۴۷	دستور زبان برای مدارس متوسطه: ۳۵
دلائل النبوة: ۳۴۴	دستور العلاج: ۶۲۹
دلکشادر تدبیر منزل: ۳۲۰	دستور العلاج موسوم با کسیر اعظم: ۶۳۲
دمع الحجوم ترجمه نفس المهموم: ۱۵۴	دستور فلاح و باغبانی: ۶۵۳
دمعة الخلیل: ۵۳	دستور ماشین نویسی فارسی و لاتین: ۳۸
دن آرام: ۴۱۷	دستور المبتدی: ۷۰۱
ندان و تندرستی: ۲۷۷	دستور نوشتن: ۲۳۴
دو جایزه بزرگ: ۵۳۸	دستور نوین زبان: ۶۸۶
دو جوان در شهر و رنا: ۱۹۶	دستور ورزش صنیع السلطنه: ۷۱
دود استان: ۲۳	دستور ورزش: ۵۳۷
دودمان عمید: ۷۰	دسته جاسوسان: ۱۲۴
دور دنیا در هشتاد روز ترجمه نیکپور: ۵۲۵	دسته کلی داپنیر از بوستان ادب: ۶۴۴
دور دنیا در هشتاد روز ترجمه فروغی: ۶۳۹	دعای سمات: ۱۲۲
دورساله زنجانی: ۴۰۰	الدعوة الاسلامیة الی وحدة اهل السنة والامامة:
دوره توبه خانه: ۳۶۵	۱۵۱
دوره تخصصی بوشاک: ۳۸	دفاع از حقوق زن: ۲۹۷
دوره جغرافیای مختصر عالم: ۱۷۴	دفاع بدن در مقابل مرض: ۶۳۵
دوره حل المسائل فیزیکی: ۳۲۲	دفاع شخصی فنون دستگیری و جلب: ۷۰۱

دیوان اسرار الشهادة : ۵۹۵	دوستی بزرگ : ۲۶
دیوان اطعمه : ۱۱۱	دو سرمایه نفیس برای نیک بختی جامعه اسلامی :
دیوان امید نهاوندی : ۱۴۱	۲۴۳
دیوان امیر عمر خان : ۶۷۸	دوسر نوشت : ۷۰۹
دیوان امیر المومنین : ۲۸۵	دو کدا : ۱۹۹
دیوان اوحدی مراغی : ۷۰۴	دولرانی خضر خان : ۶۷۱
دیوان ایرج : ۷۱۲	دو نامه در پریش و پاسخ : ۳۷۵
دیوان بسحق اطعمه : ۱۱۱	دو هفته در اتحاد جماهیر شوروی ۳۱۴
دیوان تائب تبریزی : ۵۸۰	ده سال در عدلیه : ۴۴۳
دیوان جام ژنده بیل : ۳۸۰	دهکده : ۲۱
دیوان جاوید نیشابوری : ۲۸۸	دهامیز زندگی : ۱۵۸
دیوان جلوه : ۱۴۹	دهلیز، مرک : ۱۵۸
دیوان حاج میرزا ابوالفضل تهرانی : ۲۱۸	ده نامه ابن عماد : ۱۰۷
دیوان حکم : ۶۹۸	الديباح الذهب في معرفة علماء المذهب : ۶۲
دیوان حیرت قاجار : ۱۵۷	دیباچ رومی : ۴۲۳
دیوان خائف شیرازی : ۵۸۸	دیپلماسی : ۳۷۸
دیوان خاضع : ۵۲۲	دیده بانی : ۴۹۳
دیوان خاقانی : ۵۱	دین عبارت از روابط ضروریه منبسط از حقایق اشیاء
دیوان خرم موسوم بشجاعت الحسینی : ۱۵۰	است : ۶۹۷
دیوان خسروی : ۱۴۹	دین و جهان : ۴۴۳
دیوان دلروز : ۶۸۸	دین و شئون و طرز حکومت در مذاهب : ۵۵۹
دیوان دهقان رشتی : ۵۹۱	دیوان ابن الخياط : ۳۳۱
دیوان دیوانه قمش : ۵۴۶	دیوان ابن سهل اسرائیلی : ۶۳
دیوان ذوقی اصفهانی ابوالقاسم : ۲۴۷	دیوان ابن سیف : ۱۵۰
دیوان راجی : ۱۵۱	دیوان ابوبکر حضرمی : ۱۱۵
دیوان رسوا : ۵۰۳	دیوان ابوطالب بن عبدالطلب : ۱۸۰
دیوان رضا علیشاه : ۴۸۹	دیوان ابوالعلاء معری : ۳۴۴
دیوان سرباز بروجرودی : ۵۹۵	دیوان ابوالفرج رونی : ۲۰۱
دیوان سرخرش : ۶۳۷	دیوان اثیرالدین افسیکتی : ۳۰۹
دیوان سلطان : ۶۳۲	دیوان ادیب هیشاوری : ۳۵۲
دیوان سلطان ولد : ۴۰۶	دیوان ارغنون (امید) : ۵۲۹
دیوان صابر همدانی : ۵۵۱	دیوان ازرقی : ۱۱۴

ذخیره خوارزمشاهی ، ۵۸۱ ، ۵۸۲ ، ۶۴۶
 ذخیره الصالحین : ۱۳۹
 ذخیره العباد : ۳۳
 ذخیره العباد لیوم المعاد : ۱۳۹
 ذخیره المعاد فی ذکر مصائب سیدالمراد : ۵۷۵
 ذخیره المعاد فی یوم المواعظ والنصائح للمعاد :
 ۶۰۷
 الذریعة : ۲۷۷ ، ۵۰۰
 ذکر اخبار اصفهان : ۳۴۴
 ذکر الحفاظ : ۵۰۵
 ذوالقرنین یا کورش کبیر : ۲۹۶ ، ۳۹
 ذیل تاریخ عالم آرا عباسی : ۵۶۷
 ذیل علی ثمرات الاوراق : ۶۴
 ذیل عیون الانباء فی طبقات الاطباء : ۵۱۱
 «ر»
 رؤیا : ۴۷۳
 رویای چینئی : ۳۱۴
 رابطه اوزان شعر یا ترانه های محلی ایران :
 ۶۸۶
 راحة القلوب : ۴۶۹
 رادیو بزبان ساده : ۶۹۰
 راز پیروزی انگلوسا کسونها : ۳۷۶
 رادی : ۴۱
 راز خوشبختی : ۱۲۴
 راز قتل : ۶۳۹
 رازها : ۷۰
 رامین : ۲۲۱
 راه بهشت یا تفسیر سوره الحمد و قل هو الله : ۳۲۸
 راه بیداری یا قدمی بسوی اصلاح : ۱۲۹
 راه حقیقت : ۵۹۳
 راه رستگاری : ۴۴۳
 راه رستگاری یا آئین شیعه جعفری : ۲۰۴

دیوان صفائی ابراهیم : ۷۰
 دیوان صفائی - احمد : ۴۱۸
 دیوان صهبائی : ۶۵۵
 دیوان طباطبائی : ۷۳
 دیوان طاعت تبریزی : ۵۵۲
 دیوان هارف قزوینی : ۲۶۵
 دیوان عجایب و غرایب : ۶۶۴
 دیوان عنصری : ۲۰۱
 دیوان غنیمت ملتانی : ۶۴۹
 دیوان فخر الدین عراقی : ۷۵
 دیوان فرقانی : ۵۰۴
 دیوان فضولی : ۲۹۲
 دیوان فیضی دکنی : ۲۲۰
 دیوان قائم مقام فراهانی : ۲۷۶
 دیوان قطره کنی : ۲۸۰
 دیوان کلیم کاشانی : ۱۸۴
 دیوان کمال الدین اسمعیل : ۶۱۰
 دیوان کنز الاسرار : ۶۶۸
 دیوان لامعی کرگانی : ۱۶۵
 دیوان لاهوتی : ۲۸۷
 دیوان متنبی : ۴۵۴
 دیوان مظفری : ۸۹
 دیوان مترچهری دامغانی : ۴۶۷
 دیوان نسیم شمال : ۶۲۳
 دیوان نورعلیشاه : ۴۸۹
 دیوان هاتف اصفهانی : ۴۹۵ (۴۹۶)
 دیوان یغما جندقی : ۱۷۰
 دیوانه (شعر) : ۷۱۳
 دیوانه (ترجمه) : ۱۲۴
 «ذ»
 الذب عن الاشعری : ۲۴۴
 الذخر الاولیاء : ۲۴۸

- راهزنان و توطئه فیسکو : ۱۶۹
 راه زندگی در ایران : ۵۹
 راهسازی : ۳۸۲
 راه سعادت در اثبات ثبوت وردشبهات مسیحیین : ۱۵۴
 راه سعادت یا بهترین دلائل اثبات صانع : ۶۰۲
 راهنمای آثار تاریخی آذربایجان : ۵۹۲
 راهنمای آثار تاریخی کرمان : ۳۹
 راهنمای آزمایش : ۳۷۴
 راهنمای سهم الارث : ۵۶۱
 راهنمای امتحانات نهائی : ۴۵۱
 راهنمای باغداران : ۲۵
 راهنمای بیمه عمر و حوادث : ۲۴
 راهنمای پرورش ادم : ۳۴
 راهنمای پیاده نظام در اردوگاهها و در جنگ : ۳۷۵
 راهنمای تحصیلات عالیہ امریکا : ۷۱۶
 راهنمای ترجمه : ۱۸۲
 راهنمای دایرکت متد : ۶۴۰
 راهنمای زیبایی اندام : ۳۵۵
 راهنمای ژاندارم : ۶۶۹
 راهنمای عروسان : ۲۹۶
 راهنمای کتاب : ۷۰۷
 راهنمای مودیان مالیاتی : ۵۹۴
 راهنمای معام : ۶۱۸
 رباب نامه : ۴۰۶
 رباعیات امیر خسرو : ۶۷۱
 الرباعیات الخيام : ۳۲۶
 رباعیات خيام ترجمه منظوم بفرانسہ : ۲۲۸
 رباعیات لافر : ۶۱۱
 الربط الحادث بالقديم ۱۴۸، ۱۴۹
 ربه کار : ۶۴۰
 رجال السنو الهندالى القرن السابع : ۶۲۹
 رجال نجاشی : ۴۷۸
 رجوم الشياطين : ۲۲۵
 رجوع الشيخ الى الصباه : ۴۴۷
 الرحلة الحجازية : ۶۷۵
 الرحلة للبغد ادوالاجوبة فى رد على الامام المصلح
 الكبير الخالصى : ۲۲۵
 الرحلة المقدسة الى بيت الله الحرام : ۵۱۲
 ردا ، سرگذشت يكدختر در زمان قيصر روم :
 ۷۰۸
 ردبرایقان : ۲۱۳
 ردبرنصارى : ۶۰
 ردحسن الايجاز : ۳۸
 ردالسهم عن التصويب وابماده عن مرمى الصواب
 بالتقريب : ۶۴
 ردشبهات مسیحیین : ۲۵۳
 الرد على رقية الشافعية لمن تولى معاوية : ۱۱۵
 الرد على المنطقیین : ۳۲۹
 رد فرائد كالميايگانى : ۴۱۰
 رد فوائد المدنية : ۶۸۷
 رده بندى دوايه اى ها و باز دانگان : ۵۹۴
 الرسائل آفاجمال كالميايگانى : ۴۵۳
 الرسائل لابن سنان فى الرياضى : ۲۸
 رسائل بديع الزمانى هممانى : ۳۶۰
 رسائل جام ژنده پيل : ۳۸۰
 رسائل خمس عشر : ۳۰۸
 رسائل السبع : ۲۴۴
 رساله آينه جهانى در آئين جهاندارى : ۲۱۱
 رساله آغاز وانجام : ۷۰۷
 رساله آيات الصدمه : ۶۳۷
 الرسالة لابن فضلان : ۳۳۵
 رساله الحسنية (ترجمه) : ۸۷
 رساله ارض تسمين : ۲۲۵

- رساله رضاغیة اسمعیل ارومیه: ۶۰۷
رساله سؤال و جواب انگجی: ۱۴۲
رساله سؤال و جواب طیبیه: ۶۲۶
رساله العرشیه خلاصه: ۱۴۹
رساله عملیه سید ابوالقاسم علامه: ۲۶۶
رساله عملیه سید اسمعیل بهبهانی: ۵۷۹
رساله عینیة: ۴۳۰
رساله الغفران: ۳۴۳، ۶۴۵
رساله الفتحیة فی اللغة العربیة: ۱۹۶
رساله فرائض ارتضائیة: ۵۲۰
رساله فریدون سیمسالار: ۶۶۵
رساله فلسفیة در جواب فلسفی واعظ: ۲۲۶
رساله فی الاجتماع الامر والنهی: ۴۵۳
رساله فی الاجتهاد والتقلید: ۴۵۳
رساله فی اشتراط الاستصحاب: ۳۰۳
رساله فی اصطلاحات المشکلة النسابین: ۴۸۵
رساله فی اصول الدین: ۶۳۶
رساله فی الافلاک: ۲۴۸
رساله فی ان الاصل فی استعمال الحقیقة: ۳۰۳
رساله فی بدو خلقت: ۶۳۶
رساله فی بطلان تناهی الابعاد: ۲۴۸
رساله فی البقاء علی تقلید المجتهد المیت: ۳۰۳
رساله فی البقاء علی تقلید المیت: ۴۵۳
رساله فی بیان کیفیة زیارت العاشورا: ۳۰۳
رساله فی بیان کیفیة تناول التربة الشریفه الحسینیة: ۳۰۳
رساله فی تحریر محل النزاع: ۳۰۳
رساله فی تحقیق اصالة الاشتغال: ۳۰۳
رساله فی تحقیق بین الشک: ۳۰۳
رساله فی تحقیق لزوم تقدم شیخة الصدوق فی من لا یحضر والشیخ فی التمهذبین: ۳۰۳
رساله فی تذکرة الرواة من اهل الرجال: ۳۰۳
- رساله اسکندریه: ۲۱۳
رساله اسپالیه: ۳۷۷
رساله اعجاز خسروی: ۶۷۱
رساله الی ابنه ابی طاهر الرازی فی ذکر آل امین: ۳۴۵
رساله بجران: ۶۴۷
رساله تدابیر معالجه هیضه: ۶۳۸
رساله ترانه در عروض: ۵۰۷
رساله ترتیلیة در تجوید: ۶۰۷
رساله جنین: ۶۲۶
رساله حجیة الشهرة: ۱۷۶
رساله حقوق در بیان حق خالق و مخلوق: ۲۰۸
رساله حی بن یقظان پسر طبیعت: ۲۵۷
رساله الخراجیة: ۴۶۳
رساله الخراجیة (مختصر): ۴۶۳
رساله خمس عشر: ۸۳
رساله در احکام مواریث: ۶۱۴
رساله در اصول الدین از میرزای قمی: ۲۸۲
رساله در توحید: ۱۲۶
رساله در جفر: ۳۰۱
رساله در حل اشکال دوازده سؤال رائف الدین زنجانی: ۲۴۸
رساله در رد روافض: ۴۵۷
رساله در رد شبه آلمانیه: ۶۱۲
رساله در سلوک: ۲۴۸
رساله در متشابهات قرآن: ۵۴۴
رساله در معرب ساختن کلمات فارسی: ۴۴۷
رساله رد بر صوفیه: ۲۸۱
رساله رد کشف حجاب و جواب حجاب: ۵۴۴
رساله رضایه زنجانی: ۴۰۰
رساله الرضایة کفعمی: ۷۹
رساله رضاغیة اسمعیل موسوی: ۶۱۴

رسالة في تردد المكلف به بين ماهيتين مختلفتين:	رسالة لكه كبرى: ۷۴
رسالة في تعارض الاستصحاب: ۳۰۳	رسالة ما بال: ۶۲۶
رسالة في تزيف قواهم بسيطة الحقيقة كل الاشياء:	رسالة معرفت: ۴۷۹
رسالة في تعارض الاستصحاب: ۳۰۳	رسالة الملكة: ۳۴۳
رسالة في تعارض الاستصحاب واصالة حجية العهود:	رسالة منتخب از ديوان حقايق المناقب: ۲۱۱
رسالة في تعارض الابد: ۳۰۳	رسالة ناوره: ۶۵۵
رسالة في جواز الاكتفاء في تصحيح الحديث بتصحيح الغير وعدمه: ۳۰۳	رسالة نبض: ۶۴۷
رسالة في جواز التسامح في ادلة السنن: ۲۳۰	رسالة نحو فارسي: ۶۵۴، ۶۵۵
رسالة في حجية الظن: ۳۰۳	رسالة نقد فرقه ها: ۱۵۷
رسالة في شكل القطاع: ۴۰۳	رسالة نور: ۲۵۳
رسالة في صلاة المسافر: ۱۸۳	رسالة نور على نور: ۲۴۹
رسالة في العقود والايقاعات: ۴۳۰	رسالة نور بين: ۵۷
رسالة في الغيبة: ۴۵۳	رسالة وادي السلام زيارتنامه: ۲۲۶
رسالة في الفرق بين الحيثية التقييدية والحيثية التعليلية: ۳۰۳	رسالة وافوريه كه حضرات وافوريه بايد بمسائل آن عمل نمايند: ۲۶۱
رسالة في قاعدة الترتيب: ۴۵۳	رسالة هيضه: ۶۲۶
رسالة في قاعدة الضمان: ۲۶۳	رسم فني قرباني: ۲۷۹
رسالة في الكر: ۳۳۶	الرسم القطوع: ۲۸
رسالة في اللغة لابي علي سينا: ۳۱۶	رضاعية: رساله رضاعية
رسالة في مسائل المتفرقة: ۴۵۳	رقص باسه خنجر: ۴۷۵
رسالة في المشتق: ۲۸۵	رقص كوسه: ۲۳۸
رسالة في معرفة التقويم: ۳۸۴	رقعات ابوالفضل: ۲۰۹
رسالة في مقادير المشتركة في علم الهيئة: ۱۸۹	رقعات امان الله: ۶۶۱
رسالة في الهداية والضلالة: ۶۰۰	رکن اعظم: ۶۳۲
رسالة فارورة: ۶۴۷	رمانتيسم در فرانسه: ۴۲۰
رسالة القدس: ۳۰۰	رموز اعظم: ۶۳۲
رسالة فتوية: ۲۴۸	رموز الامارة: ۴۹۴
رسالة لبعض الافاضل از ابن سينا: ۳۱۷	رموز دلپسند: ۵۲۳
رسالة للجاحظ: ۴۶۵	روابط بين المللي از قديم الايام تا زمان حال متحد: ۴۵۵
رسالة لذوي الالباب في فضل المعترة والكتاب: ۳۸۳	روابط حکمت اشراق و فلسفه ايران باستان: ۴۳۱
	روان بزشكي باليني: ۷۰۶

روانسنج: ۷۱۰	روزنامه اقتصاد ایران: ۲۱۴
روانشناسی آموزش و پرورش: ۱۶۴	روزنامه انسان آزاد: ۳۸
روانشناسی تحلیلی: ۳۵۵	روزنامه ایران: ۱۲۱، ۶۸۹
روانشناسی جالینوسی وقواعد نسخه نویسی: ۱۱۹	روزنامه ایران آزاد: ۷۱
روانشناسی عمومی و اجتماعی: ۹۸	روزنامه پرچم: ۴۳۸
روانشناسی یا علم النفس شفا: ۶۴۵	روزنامه پرورش: ۱۶۰
روانکاوی یا طریقه سهل برای شناختن احساسات مخفی خود و دیگران: ۵۵	روزنامه تاریخ: ۴۶۰
روایح المصطفی من ازهار المرتضی: ۴۲۸	روزنامه تجدد: ۲۷۳
روبنسن کروزه: ۶۴۲	روزنامه توفیق: ۲۳۷
روح انسان: ۱۸۲	روزنامه جوانان: ۵۵
روح الایمان فی نفس الانسان: ۶۸۷	روزنامه جبل المتین: ۷۱
روح بکجامیرود: ۶۰۲	روزنامه حقیقت: ۲۱۴
روح التمدن و هویت اسلام: ۵۴۴	روزنامه خوزستان: ۶۹
روح الغزل، ادبیات خوش یمن: ۲۰۷	روزنامه داد: ۱۶۰
روزبیمچاره طفل: ۲۰۷	روزنامه دهقان: ۳۶۸
روزسیاه رعیت: ۵۰۷	روزنامه فرستاخیز: ۴۰
روزسیاه کارگر: ۵۰۸	روزنامه ستاره ایران: ۱۶۰
روزنامه آئینه جنوب: ۱۶۴	روزنامه ستاره جهان: ۲۲۷، ۴۶۶
روزنامه آتشبار: ۲۳۰	روزنامه ستاره یومیه: ۴۶۶
روزنامه آرزو: ۵۶۰	روزنامه طوفان: ۱۶۰
روزنامه آزاد: ۲۲۴	روزنامه عدالت: ۵۵
روزنامه آزادی: ۹۱	روزنامه عرفان: ۲۳۴
روزنامه آسایش: ۲۲۴	روزنامه فرید: ۴۸۸
روزنامه اتحاد ملل: ۲۱۵	روزنامه فکر آزاد: ۳۶۸
روزنامه اخبار دارالخلافة استانبول: ۵۶۶	روزنامه کار: ۲۱۴
روزنامه اخگر: ۶۸۰	روزنامه کانون شعرا: ۴۴
روزنامه ادب: ۱۴۸	روزنامه کوشش: ۲۰۳
روزنامه اراک: ۱۲۰	روزنامه مرد بارز: ۶۲۶
روزنامه استقلال ایران: ۱۳۴	روزنامه مستحکم: ۶۴۸
روزنامه اسلامیة: ۲۴۵	روزنامه مهر ایران: ۱۳۵
روزنامه اطلاعات: ۷۱۴، ۵۵۰، ۱۳۶، ۱۳۵	روزنامه میزان: ۳۸۴
	روزنامه نسیم شمال: ۶۲۲

زبان پاك: ۴۴۳	روزنامه نوروز: ۱۶۰
زبان فارسی: ۱۰۱	روزنامه هفتگی عسس: ۶۹
زبان کلها ره ز عشق: ۵۴۸	روش آموختن نقاشی: ۳۶
زبانها و لهجه‌های ایرانی: ۳۱۷	روش ژاندارم: ۶۶۹
زبدة الاخبار: ۳۰۰	روش نویسندگی: ۵۴۷
زبدة الافكار: ۵۷۲	روضات الجنات ۳۱۹، ۳۳۲
زبدة الالواح: ۳۰۱	روضه الابرار: ۲۸۴
زبدة البيان: ۸۵	روضه الادب: ۴۱۳
زبدة البيان فی براهین احکام القرآن: ۴۶۲	روضه الاطهار: ۶۸۸
زبدة المصائب ۳۸۶	روضه الامثال: ۴۴۹
زبردستی جاسوس انگلیسی: ۱۲۴	روضه فیض: ۲۱۹
زراعت پنبه: ۲۴۶	روضه المحبین: ۱۰۸
زلزله: ۶۲۷	رویان شناسی: ۴۱۲
زمامداران انگلستان: ۶۱۶	رهنمای عدالت یا شرح ابتلای حقگوئی و حق خواهی: ۴۷۴، ۳۸۴
زمین شناسی میرهادی: ۶۹۴	رهنمای مادران: ۳۵۳
زمین شناسی: ۵۲۰	رهنمای محاسب دوره عالی یا اصول فن دفترداری مترادف: ۴۶۶
زمین شناسی و تکامل موجودات زنده: ۳۷۹	رهنمای محاسب یا اصول دفترداری مترادف: ۴۶۶
زن: ۱۵۱	رهنمای نوع و نوسان: ۲۲۵
زن از نظر حقوق اسلامی: ۲۰۳	رهنمای قرائت قرآن در تجوید: ۳۵۰
زن امروز: ۴۷۱	ریاض الجنان: ۴۷۸
زن یا کدام: ۴۳۷	ریاض الجنان فی اعمال شهر رمضان: ۴۲۶
زن سیاه پوش: ۶۳۴	ریاض العلماء: ۶۸۳
زن سی ساله: ۵۱۶	ریزه جواهر: ۶۵۵
زن و آزادی: ۴۷۱	«ز»
زن و مرد در اجتماع ایران: ۵۶۵	زاد المسافرین: ۲۹۲
زنان و قبیح: ۴۸۸	زبان آلمانی: ۵۵۷
زندانیان و زندانیانها یا رژیم پنی تانسیر: ۴۹۸	زبان آموز فارسی برای بیگانگان: ۳۲۲
زندانی بزه‌رود: ۶۱۳	زبان انگلیسی بدون معلم: ۲۳
زندانی زندان: ۶۴۰	زبان پارسی: ۴۴۳
زندانی موریس: ۵۶۱	زبان پارسی و راه توانا گردانیدن آن: ۴۴۳
زندگانی ابوعلی سینا: ۲۵۷	
زندگانی حضرت خامس آل عبا: ۲۵۷	

« س »

- زندگانی حضرت علی بن موسی الرضا: ۲۵۸
 زندگانی حضرت محمد: ۵۰۵
 زندگانی حضرت موسی بن جعفر: ۲۵۸
 زندگانی خوش کوتاه فرانسیس مکو مبر: ۸۸
 زندگانی خوش کوتاه همینگوی: ۵۷
 زندگانی عسکریین و تاریخچه سامرا: ۲۵۸
 زندگانی کازابلانکا: ۷۰۹
 زندگانی محمد: ۲۳۴
 زندگانی محمدیای تاریخ حیات پیغمبر: ۱۸۷
 زندگانی من: ۴۴۳
 زندگانی و آثار بهار: ۴۹۱
 زندگانی و آثار رضا کمال: ۲۳۶
 زندگانی هنرمندان: ۳۵
 زندگانی کوران: ۴۱۵
 زندگی میکال آنژ: ۵۹۵
 زندگی و افکار والتر: ۳۴۹
 زنده دلی یافن خوب زیستن: ۳۷
 زنگار: ۴۰۹
 زنگار برای که بصد در می آید: ۶۴۰
 زواهر الجواهر فی نوادر الزواجر: ۳۹۸
 زوجه: ۴۷۳
 زهرة الادباء فی شرح لامية شیخ الطحطاوی: ۱۸۰
 زهره و منوچهر: ۷۱۲
 زیارتگاه اهواز: ۶۰۹
 زیبایی مردان در تمام ادیان یا زینة الرجال: ۷۰۲
 زیج الغیبیک: ۶۵۰
 زیر چوبه دار: ۴۱۷
 زیروبم: ۶۲۴
- « ژ »
- ژودزی: ۵۲
 ژاندارک: ۷۱۰
 ژان والزان: ۵۹
- ساختمان فیزیکی و ترکیب شیمیائی پرتوپلاسم: ۵۷۱
 ساخته بهائیت در صحنه دین و سیاست: ۷۰۲
 ساره: ۲۳۵
 ساده ترین راهنمای زبان فارسی: ۵۴۹
 سازگاری اطفال با اجتماع: ۲
 سازمان فرهنگ اراک: ۵۷
 ساعت: ۴۷۳
 ساقی نامه: ۱۶۲
 سالار نامه: ۳۵۳، ۳۵۲
 سالامبو: ۶۴۰
 سالک: ۴۰۷
 سالنامه پاریس: ۱۰۷
 سالنامه کشور ایران: ۱۸۵
 السامی فی الاسامی: ۵۸۴، ۴۷۲
 السامی فی العروض والقوافی: ۵۰۱
 ساندی: ۷۰۵
 سبائك الذهب فی معرفة قبائل و انساب و تاریخ العرب: ۶۹۱
 سبزی پری: ۳۵۳
 سبع المثانی: ۳۰۰
 سبیل الرشاد فی شرح نجات العباد: ۱۲۳
 سپاسنامه فردوسی: ۵۰۰
 ستاره درخشان: ۴۸۰
 سخنان بزرگان: ۲۳۶
 سخنان محمد: ۲۳۴
 سخنرانی اجتماعی: ۳۶۱
 سخنرانیهای هفتگی: ۳۶۱
 سخنوران ایران در عصر حاضر: ۵۳۳
 سیدی کازرونی: ۶۴۶
 سر آغاز: ۶۱۸

- سفرنامه شارون در قسمت اصفهان : ۲۶۶
 سفرنامه شاهنشاه جرمنی سفر قسطنطنیه ۵۰۹
 سفینه غزل : ۲۳۱
 سفینه النجاة فى منجيات الاخلاق والمهلكات :
 ۲۰۴
 سفینه النجاة ومشکوة الهدى ومصباح العبادات :
 ۳۲۷
 السقیفة واختلاف در تعیین خلیفه: ۲۵۸
 سکنجیبیا: ۲۷۳
 سلاح شب : ۴۱۷
 سلامة المرصاد فى حواشى نجات العباد : ۱۲۳
 سلسبیل : ۱۳۷
 سلسله تیموری یا کورکانی : ۲۶۱
 سلطان نامه مثنوی نه سپهر : ۶۷۱
 سلطنت قباد و ظهور مزدک : ۳۷۱
 السلوك لمعرفة دول الملوك ۴۶۵
 سلیمان و بلقیس : ۱۸۴
 سلیمان و بلقیس (شعر) : ۲۲۰
 سماءالمقال فى تحقیق عام الرجال (۳۰۸) ۳۰۷
 سمیه : ۱۸۵
 سنجاق : ۱۶
 السنن الكبرى : ۴۸۵، ۳۷۲
 سنی المواحب: ۴۵۹
 سواطع الالهام فى تفسیر القرآن : ۲۲۰
 السوانح فى العشق : ۴۳۰
 سوانح مختصر شاه واجد علی قلندر : ۶۴۹
 سوشیانس (موعود مزدیسنا) : ۴۲
 سه تفنگدار : ۶۴۱
 سه یار دیستانی : ۵۵۱
 سیاحت دور کره : ۱۲۵
 سیادة السادة ۲۵۴
 السياسة لافلاطون : ۳۳۲
 سراج الوهاج فى حرمة الخراج و نقض قاطعة اللجاج :
 ۷۹
 سراج الوهاج لدفع لجاج قاطعة اللجاج فى مسئله
 الخراج : ۷۹
 سرباز کوچک : ۱۶
 سربازنامه : ۴۹۳
 سرالخلافة : ۱۵۷
 سرداریه : ۱۷۰
 سردرد علل وطریقه معالجه آن : ۴۸
 سرالروح : ۶۳
 سرزمین میروهای طلائی : ۴۱۷
 سرطان : ۴۱۵
 سرطان زبان : ۳۱۶
 سرگذشت بلوچستان : ۶۶۱
 سرگذشت حسن آقا : ۲۵
 سرگذشت خونین : ۵۷۱
 سرگذشت علم : ۳۷۱
 سرگذشت وزیرخان لنکران : ۷۰۴
 سرگذشتهای نگاهبانان صیدماهی : ۱۸
 سرمایه سعادت یا علم و آزادی : ۱۶۲
 سرنوشت ایران چه خواهد بود : ۴۴۳
 سرودهای آزادی و صلح : ۲۸۷
 سرور العاشقین : ۶۰۵
 سرور الفواد یا زندگانی حضرت امام جواد: ۲۵۸
 سعادت بشر : ۶۸۹
 سعدی چه میگوید : ۳۱۵
 سفرنامه ابن فضلان : ۳۳۵
 سفرنامه استانبول : ۱۵۷
 سفرنامه بشر از خاک بافلاک : ۱۲۹
 سفرنامه جناب قاضی متقی : ۶۹۵
 سفرنامه حاج میرزا مشتری بمکه : ۹۳
 سفرنامه سرآنتوان شرلی و روبرت شرلی : ۲۰

- سیاست جزائی: ۴۵۵
سیاست چیست: ۲۵
سیاه مبارز: ۳۶۲
سی افسانه از افسانه های محلی اصفهان: ۶۸۰
سید جمال الدین اسدآبادی: ۲۹۰
سیر تطور اجتماعی انگلستان: ۳۷۸
سیر تکامل علم فیزیک یا خلاصه فلسفی نظریه انشتین: ۳۲۲
سیر تمدن و تربیت در ایران باستان: ۵۴۲
سیزدهم مرداد: ۴۴۴
سیر هزار ایره خسارت خزانہ کشور در باره شرکت تلفن: ۵۴۶
سیف الامة و هبهات الامة ۴۸۲
سیف الشعرا: ۱۹۸
سیف المومنین: ۱۹۷
سیمای شجاعان: ۵۵
سیمولوزی اعصاب: ۴۸
سیمون بولیوار: ۷۰۲
سیوطی: ۱۷۴
- «ش»
- شاعر شمشیرزن: ۵۲۵
شالوده صالح: ۲۷۴
شام شوم: ۴۷۵
شاهکارها: ۴۸۸
شاهنامه فردوسی: ۲۶۸
شاهنشاهی یا امپراتوری آلمان تا ریزش و سنا: ۸
شباول قبر: ۲۳۵
شب بی خوابی: ۳۵
شبهستان نکات و گلستان لغات: ۱۹۴
الشبهة فی حركة الارض: ۲۴۹
شجاعت الحسینی: ۱۴۰
شجرة التجوید: ۳۴
- شجره خاندان نقشبندیہ: ۱۵۸
شذور المقود فی ذکر النقود: ۳۶۵
شرایط الاحکام و استدرکات مستثنیات الاحکام: ۴۰۰
شرح آية الكرسي: ۶۲۱
شرح احمدی در طب: ۵۰۴
شرح اسباب: طب اکبری
شرح انجیل و توبیة الکبری: ۳۶۴
شرح برهان العاشقین: ۶۴۴
شرح البرهية المعروف بشرح العهد القديم: ۳۶۴
شرح بهاریه در علم تربیت: ۱۲۹
شرح بیست باب ملامظفر: ۱۳۷
شرح پنج رقعات: ۶۳۷
شرح پنج رقعہ ظہوری: ۶۵۴
شرح تبلیغ دیانت بهائی در آمریکا: ۴۱۹
شرح تشریح الافلاک: التشریح فی شرح التشریح
شرح تشریح الافلاک محقق لاری: ۱۳۷
شرح حال صاحب بن عباد: ۳۶۸
شرح حال علی بن مهزیار: ۶۰۹
شرح حال مدرس مازندرانی: ۴۱۶
شرح حالات نرجس خاتون: ۵۹۴
شرح حدود الامراض مسمی بفصوص الامراض: ۳۳۲
شرح حدیث علوی: ۲۸۲
شرح حکمة المرشیة: ۳۴۸
شرح خالد ازهری: ۶۱
شرح خطبة البیان: ۲۴۹
شرح دعای عدلیہ: ۶۵
شرح دعای کمیل: ۶۴
شرح رساله بقاء النفس بعد فناء الجسد و بوار البدن: ۱۸۸
شرح رساله مودة القرینی: ۲۵۳

شرح نهج البلاغة ابن ابی الحدید: ۹۸	شرح زندگانی من: ۲۸۷
شرح نهج البلاغة ملا صالح: ۹۲	شرح زیارت الجامعة الکبيرة: ۳۴۹
شرح وترجمه التعرف المذهب التصوف: ۶۱۳	شرح الزيارة شیخ احمد احسائی (شعر): ۲۳۵
شرح وقایع جنک نروژ: ۴۲۱	شرح سلاله صرف: ۵۰۷
شرح الهاشمیات: ۳۴۰	شرح سنن: ۴۷۹
شرح هداية ملا صدرا: ۱۴۸، ۱۴۹	شرح سه نثر ظهوری: ۶۵۴
شرح هداية ميبدي: ۱۴۸	شرح الشافية: ۳۷۹
شرح هفت بند کاشفی: ۶۲۶	شرح شب نام شاداب: ۶۵۴
شرکت تعاونی چیست: ۴۲۳	شرح شروط اربعین فی جلوس معتکفین: ۱۰۰
شرلوك خمس: ۶۰۲	شرح صحیفه سجادية وثوق الحكماء: ۶۵
شرنك زندگى: ۲۵۰	شرح صلوات: ۳۵۴
شریعت یکمین سال رحلت: ۱۴۳	شرح طوامین: ۳۰۰
شش بال علم: ۳۲۲	شرح عرشية: ۶۱۷
ششده مسئله در جبر و هندسه: ۲۹۴	شرح عقاید نسفی: ۳۸۷
شش فصل: ۶۵۲	شرح عهد القديم: ۳۶۴
شعب المقال فی احوال الرجال: ۲۹۵	شرح فصل الخطاب: ۲۴۰
شعر فارسی در عهد شاه رخ یا آغاز انحطاط در شعر فارسی: ۳۱۷	شرح فصوص الحکم: ۵۹۸
شفاه الصدور فی شرح زیارة العاشور: ۲۱۸	شرح فصول اکبری: ۵۰۹
شکار سایه: ۸۸	شرح الفوائد: ۳۴۹
شکار گاه: ۱۸	شرح قانون نجه = مفرح القلوب
شکایت نامه: ۲۲۶	شرح فسیده بدیعیه: ۱۱۶
شکرستان: ۱۹۸	شرح کافیه: ۶۹۴
شکست احزاب سیاسی در انتخابات دوره چهاردهم: ۱۹۹	شرح کلشن راز شبتوری: ۶۵
شکسته بندی: ۶۸۲	شرح لغات مثنوی: ۴۵۳
شکسته و امید: ۳۱۴	شرح المشاعر: ۳۴۹
شکوفه های ذوق و ادب: ۱۳۶	شرح معمای نصیرای همدانی: ۶۵۵
شکوی المهورف: ۲۲۶	شرح ملخص چغمینی: ۱۴۸
شکر فنامه ولایت: ۶۲۹	شرح منابازار: ۶۳۷، ۶۵۴
شلوار چیت گلدار: ۱۹۹	شرح مناجات خمسة عشر: ۱۴۶
شمس التواریخ: ۵۴۰	شرح منظومه ناصری: ۵۹۱
	شرح منية المصلی: ۴۹

صحف الادريسية: ۳۰	شمس اللغات: ۱۰۰
صحفه زندگى يا سرنوشت مادر كناهكار: ۲۱۴	شمس المعارف و لطائف العوارف: ۳۶۴
صحوا المعالوم: ۳۸۳	شمس المناقب: ۹۳
صحيفه ادریس: ۳۳۶	شمشير تيزتر: ۵۰۷
صحيفة كاملة ترجمه: ۱۵۴	شمع محفل انس: ۲۶۸
صحيفة الكلام در شرح تهذيب: ۵۶۹	شواهد المكية: ۶۸۷
صحيفة الهادية والتحفة المهدوية: ۷۹	الشهاب الثاقب على سباب الكاذب: ۱۱۴
صد بازي تفريحي جهت كودكان: ۶۸۲	شهر اشوب: ۶۷۲
صد بازي دبستانى: ۳۷	شهر ياران كمنام: ۴۴۴
صد پندتا كور: ۴۲	شهر ياره و شمنند: ۶۰
صراط المستقيم: ۵۹۲	شيخ صفى و تبارش: ۴۴۴
صراط المستقيم فى معرفة اصول الدين: ۵۶۹	شيخ مر نض دى انويس: ۵۷۹
صراط النجاة: ۳۳، ۱۳۹	شيدوش و ناهيد: ۱۶۲
صراط النجاة ترجمه وسيلة النجاة: ۲۸۹	شيراز نامه: ۳۹۸
صرف افعال و مورد استفادة زمانها در زبان فرانسه: ۶۷	شيرزاديا كوك جاده: ۴۷۵
صرف به الحى: ۳۹۰	شيرين و خسرو: ۶۷۳
صرف و نحو قرائتى: ۳۶۸	شيطان و دانيل و بستر: ۸۸
صفايح الابريز فى شرح الوجيزة: ۶۶۴	شيعه كرى: ۴۴۴
صفوة الصفا: ۳۰۰	شيمى: ۴
صلح و جنگ: ۴۹۰	شيمى آلى: ۳۹۲
صمدية: ۳۱۹	شيمى آلى ار كانيك: ۱۵۶
صنایع الحقايق: ۲۹۲	شيمى حياتى: ۵
صناعة: ۲۹۲	شيمى حياتى و پز شكى: ۵
صنعت از نظر اجتماعيات: ۵۱۲	شيمى رضا قلى زاده: ۳۹۲
صنعت بودائى باختتر: ۵۱۰	شيمى رفيع زاده: ۳۹۴
صواعق محرقة در علائم ظهور و ردوها بية در تحزيب بقاع متبركة: ۱۶۶	شيمى هامى: ۵۷۶
صورت سنهكى بزرگ: ۸۸	شيمى فنى خانه دارى: ۳۹۳
صورت موقوفات آستانه رضويه: ۶۱۴	
صوفى كرى: ۴۴۴	
	«ص»
	صبح دولتمند: ۴۱۳
	صباح ستة: ۴۸۵
	صباح اللغة: ۵۸۳

« ض »

ضرب المثالب: ۴۲۸

الضمان والقرامة: ۶۰۷

الضمير البارز: ۶۸۵

ضوابط الاصول: ۷۷

ضياء القلوب: ۶۶۵

« ط »

طافديس: ۴۸۲

طب اكبرى: ۶۴۶

طب فاميل يادوست خانه: ۱۴

طبقات اكبر شاهي: ۴۹۷

طبقات الفقهاء: ۲۹

طب الليلة: ۲۷۳

طب وحفظ الصحة جديد: ۵۴۲

طب وروانشناسي: ۹۸

طبيب در جامعه: ۴۸

طرائف الحكمة: ۵۰۶

طرح آب و برق و اصلاحات اراضي: ۱۰۰

طرح عوارض ملر و رفاه اجتماعي: ۲۴۴

طريق رهائي از امراض وبائي: ۶۷

طريق النجاة: ۳۴

طريقة رهائي از امراض وبائي: ۴۸

طريقة المبتكرة تعليم القراءة: ۶۰

طلاي سياه يابلای ايران: ۲۱۴

طواسين: ۳۰۰

طوفان البكاء: ۴۶

طوفان روح: ۵۳۸

طهارة الاعراق (ترجمه): ۱۷۹

طهارة الاعراق في تحصيل علم الاخلاق: ۳۳۷

طهارت اهل كتاب: ۱۸۸

« ظ »

الظرائف واللطائف والايواقيت في بعض المواقيت:

۴۶۱

« ع »

عارفنامه: ۲۶۵

عالم انتقام: ۴۸۸

عباسه خواهر رشيد: ۹۲

عبدالرحمن ناصر: ۶۸۰

عبرت افزا: ۴۹۴

عبرة الناظرين واستبصار الباصرين: ۵۶۱

عبقريه محمد: ۵۴۷

عمر العاشقين: ۳۰۰

العجالة: ۲۰۰

عجائب القصص: ۲۹۰

عجب العجائب فيما يفيد الكتاب: ۵۰۱

عجز بشر: ۵۶۲

عدد السنة: ۵۹۰

عدة الداعي والنجاح المسمى: ۳۳۵

عرايس البيان في حقايق القرآن: ۳۰۰

عرايس التيجان في قصص الانبياء: ۳۵۳

عرض سياه او زون حسن: ۷۰۷

عرفاودرويشان اهل سماع: ۳۵۷

عروس فرغانه: ۶۸۰

عروس مداين: ۹۱

عروضية قائم مقام: ۲۷۶

عروة المتقين: ۶۲۱

عزب الكمال: ۶۷۲

عزيز و غزال: ۶۲۳

مشاق نامه: ۷۶

عشق زندگي: ۶۴۰

عشق شوم: ۹۱

عشق نامه: ۵۵۵

عشق و بادشاهي: ۶۴۲

عشق و زناشوي: ۲۳۴

- عشق و عصمت یا تفسیر سوره یوسف: ۲۰۵
عشق و عفت: ۱۲۰
عشق و ناکامی: ۴۱۴
عصر بی خبری یا تاریخ امتیازات در ایران: ۴۵
عصر مزدک سیاوش: ۶۸۹
عظمت حسین بن علی: ۱۸۸
عظمت مسلمین در اسپانیا: ۲۷۴
عقاید الاسلام مقدم اردبیلی: ۴۶۳
عقاب مراکش: ۱۲۵
عقاید الاسلام ترجمه: ۵۸۰
عقاید البلاغة: ۱۰۱
عقاید لله آقا یا مکاتیب هفتگی: ۵۵
عقد الجمال: ۹۲
عقد العلی للموقف الاعلی: ۳۵۶
العقد الفرید: ۳۳۳
العقد المنظم للحکام فیما یجری من ایدیهم من العقود والاحکام: ۶۲
العلل والمحاسن: ۳۶۲
علم جدید و انسان نو: ۳
علم عروض: ۳۵۰
علم قافیہ: ۳۵۱
علم قدیم و تمدن جدید: ۳۷۱
علم کلام: ۴۱۸
علم مالیه: ۷۴
علم و ادب: ۹۴
علم و مردم: ۳۲۲
علوم و عقاید: ۸۷
العلویة العلیا: ۲۱۲
علی (ع) و دو فرزند بزرگوارش: ۳۲۲
عمدة الطالب (فارسی): ۴۸۴
عمدة الطالب فی انساب آل ابیطالب: ۴۸۵
العمدة فی الجراحة: ۲۰۱
عمدة المرام فی تحقیق الجملة و الکلام: ۶۵۱
عمدة المصائب: ۳۸۶
العمر الخیام: ۵۰۲
عمر دراز: ۶۴۷
عملیات فشن در باوچستان: ۶۶۱
عنوان الشرف الوافی فی الفقه والنحو والتاریخ والعررض والقوافی: ۵۷۳
عنوان المعارف و ذکر الخلائف: ۶۰۰
عوائد الايام فی بیان فواعد الاحکام: ۴۸۲
عوارف المعارف: ۴۹۶، ۷۵
عهدنامه مالک اشتر (ترجمه): ۹۸
عیار دانش مذهب انوار سبیلی: ۲۰۹
عین الاحسان: ۵۶۵
عین العبرة فی غین العترة: ۳۳۲
عین العشق: ۲۹۲
عیوب دستگام مالی و چاره آنها: ۶۸۲
عیون الانبیاء فی طبقات الاطباء: ۳۲۸
العیون المعبری فی مقتل سید الشهداء: ۹۲
«غ»
غایة الامکان: ۳۰۱
غایة الایجاز لخائف الاعواز: ۳۳۶
غریزه خوشبختی: ۱۷۲
غزلیات دیوانه: ۵۴۶
غزلیات سرخوش: ۶۳۷
غزلیات عارف قزوینی: ۲۶۵
غزلیات لاغر: ۶۱۱
غزلیات و رباعیات فروغی: ۱۶۲
غزلیات یغما جندقی: ۱۷۰
غلبه بر ترس: ۶۸۰
غنائم الايام: ۲۸۲
غنیچه ها: ۴۱۳
غنیة المستملی فی شرح منیة المصلی: ۴۹

- غواض سخن: ۶۵۵
غیر از خدا هیچکس نبود: ۴۰۳
«ف»
فائت شعرا بی العلاء: ۳۴۴
فائدة البيان: ۵۴۳
فاجعه آسیای سبز: ۱۲۵
فارسنامه ابن بلخی: ۱۰۳
فارسی و تاریخ ادبیات: ۴۵۲
فارسی و دستور زبان: ۴۵۲
فارماگودینامی: ۴۲۶
فاطمی: ۳۶۱
فتح اندلس: ۹۵
فتح رب البریة علی الدرۃ البهیة: ۶۱
فتح المتعال فی وصف النعال: ۴۸۵
فتح الملك الجدید لنفع العبید: ۳۹۰
فتح المنان فی شرح قصیده وسیلة الفوز والامان
فی مدح صاحب الزمان: ۴۷۰
فتح الوهبی: ۴۷۰
فتوح البلدان: ۳۶۳
الفتوحات الباحت بشرح تقریرات المباحث فی احکام
الوارث: ۱۱۵
الفتوحات الوهبیة بشرح الاربعین حدیثاً النبویة:
۶۳
فجایع الدهور فی انهدام القبور در علائم الطهور:
۱۶۶
فدا کاری مسلم بن عقیل: ۲۱۱
فدا کاری یا میشل استروکوف: ۴۱۴
الفرائد: ۲۱۲ (۲۱۳)
فرائد الاطواق فی اجیاد محاسن الاخلاق: ۶۴
فرائض اعظمیة: ۶۳۲
فرازستان: ۵۸۱
فراصة الحدیث (ترجمه): ۴۰۸
فراهرزنامه: ۲۷۰
فرانسوا کوژپشت: ۷۱۰
فرانکلین روزولت: ۳۸۳
فرخ و گلنار: ۴۱۳
فردا خیلی دیراست: ۷۱۴
فردا کریه خواهم کرد: ۷۰۹
فردوس المرشدية: ۷۰۷
فرزند ر بوده شده: ۲۱۷
فرق بین زن و مرد در احکام: ۴۰۰
الفرق بین الضاد والظاء: ۶۰۰
فرماندهی خداوند جنک سپهبد فردوسی: ۳۶۵
فرمانفرمائی در سپهر فیازوفی نژاد: ۸
فروشی: ۱۶
فروع الاحکام: ۴۰۰
فروع افکار: ۳۵۶
فروع یزدان: ۴۹۱
الفروق، انوار البروق فی انواع الفروق: ۳۴۲
فرویدو فرویدیسم: ۵۳۵
فرویدیسم با اشاراتی بادیات و عرفان: ۳۱۱
فرهنگ است یا نبرنگ: ۴۴۴
فرهنگ اصطلاحات جغرافیائی: ۳۲۳
فرهنگ ایران باستان: ۴۲
فرهنگ ایران زمین: ۳۵۸، (۷۰۸)
فرهنگ چیست: ۴۴۴
فرهنگ خا شناسان: ۲۵۸
فرهنگ روان پزشکی: ۳۵۵
فرهنگ ریزه جواهر: ۶۵۵
فرهنگ سیاح: ۴۰۸
فرهنگ عقاید و فوائین اسلامی: ۴۲۲
فرهنگ عوام: ۶۸۰
فرهنگ لارستانی: ۳۵۸
فرهنگ لغات و اصطلاحات سیاسی و اجتماعی: ۵۲۳

- فرهنگ مرعی آلمانی بفارسی : ۴۵۹
 فرهنگ نامه : ۱۱۱
 فریادیک مادر : ۴۲۵
 فصل الخطاب ابوالحسن میرزا : ۱۵۷
 فصل الخطاب کلیایکانی : ۲۱۲ (۲۱۳)
 فصل الخطاب سید قطب الدین محمد : ۳۱۲
 فصوص الاعراض : ۲۲۲
 الفصول فی دعوات اعقاب الفرائض : ۳۳۶
 فصول المهمة : ۴۸۵
 الفصول والغایات فی تمجید الله والمواعظ : ۳۴۴
 فضائل السادات : ۶۲۱
 فضائل القرآن : ۵۷۳
 فکاهیات حالت : ۲۳۸
 فلات قاره و جزایر خلیج فارس : ۶۱۷
 فلاحة النبطية : ۳۳۹
 فلسفه واتحاد و مسلك : ۳۹۹
 فلسفة الاخلاقية : ۳۳۷
 فلسفه اولی و ما بعد الطبیعة : ۱۵۵
 فلسفه برای همه : ۷۰۰
 فلسفه تربیت : ۳۲۳
 فلسفه توحید در مضرت گیاه خواری : ۴۷۳
 فلسفه حجاب : ۱۸۸
 فلسفه علمی : ۱۸۲
 فلسفه نوین یا نجات بشر تکامل فن اصول عام و خاص : ۴۴۶
 فلسفه های بزرگ : ۳۲۳
 فلورانس : ۱۵۲
 فلورایران : ۳۷۳
 فن پرستاری : ۶۲۰
 فن دیرزیستن : ۳۲۳
 فن زندگی کردن : ۲۳۲
 فن القطع : ۱۸۹
- فنون اسلامی : ۲۵۸
 فنون کشتی آزاد و فرنگی : ۴۳۵
 فوائج الجمال و فوائج الجلال : ۴۷۹
 فوائد سعدية : ۵۲۰
 فوائد السنیه فی مسائل الفقهیه ۸۱
 فوائد المبتدی : ۱۰۱
 فوائد المدنية : ۶۸۷
 فوادح الجلیة فی هتك حرم الرضوية : ۱۶۶
 فور و لری ریاضی و طبیعی : ۶۹۴
 الفوز الاضفر : ۳۳۷
 فوستا : ۲۲
 فوستای مغلوب : ۲۲
 فهرس الخزانة التیمورية : ۵۰۲، ۳۷۸
 الفهرست : ۳۴۰، ۳۳۹
 فهرست رضوية : ۶۰۴
 فهرست قوانین و آئین نامه ها : ۴۴۸
 فهرست کتب شیخ احمد احسانی و سایر مشایخ : ۲۲۶
 فهرست نسخه های خطی فارسی در کتابخانه های دنیا : ۷۰۸
 فیزیک : ۳۲۳
 فیزیک پزشکی : ۴۳۲
 فیزیک تابش : ۶۶۳
 فیزیک ترمودینامیک : ۶۶۳
 فیزیک جدید : ۲۷۴
 فیزیک رضاقلی زاده : ۳۹۳
 فیزیک رفیع زاده : ۳۹۵
 فیزیک روشن : ۶۶۳، ۶۶۴
 فیزیک عمومی الکتریسیته : ۶۶۴
 فیزیک عمومی ماده و انرژی : ۶۶۴
 فیزیک مهندس رضا : ۹۹۰
 فیزیک نجومی خورشید : ۶۶۴

قانون زندگی: ۲۲	فیزیک کرما : ۶۶۳
قانون مجازات عمومی: ۲۷۲	فیزیوپاتولوژی یاطب عمومی: ۶۹۷
قدم بسوی مسوح: ۴۳	فیزیولوژی: ۱۴۵
قدوری: ۲۲۳	فیزیولوژی: ۹۷
قرآن: ۵۸۷، ۴۵۶، ۴۳۸، ۳۴۵، ۳۰	فیزیولوژی ترشحات داخلی و خارجی: ۹۷
قرآن مجید (ترجمه): ۲۳۳	فیزیولوژی حیوانی: ۶۹۴
قرا بادین اعظم: ۶۳۲	فیزیولوژی عمومی و اختصاصی اعصاب: ۹۷
قرا بادین سلطانی: ۳۴۹	فیزیولوژی غده های مترشحه داخلی: ۹۷
قرا بادین قادری: ۶۴۶	فیزیولوژی گلورده بندی تک لپه ایها: ۵۹۴
قرآن سعیدین : ۶۷۲	فیزیولوژی گیاهی: ۶۹۴
قربانی دام اهریمنان : ۴۲۹	فیزیولوژی گیاهی: ۶۸۲
قرة العين فی اخذ ثار الحسين : ۳۳	فیزیولوژی گیاهی مبادله مواد : ۵۹۵
قرة العیون : ۹۲	فیزیولوژی گیاهی مواد آلی: ۵۹۵
قسطاس الاوزان فی تعیین النصاب باوزان البلدان :	فیض بخش: ۶۵۲
۳۸۹	فیض الدموع: ۹۸
قصائد فروغی: ۱۶۲	فی طریق الی الاسلام: ۵۱۳
قصده السبیل فی اثبات الامرین الامرین : ۳۲۵	فیلسوف الفارسی الکبیر صدر الدین شیرازی: ۱۸۸
قصه احمد جام : ۳۸۰	فیه ما فیه ۴۰۶
قصه پیشینیان : ۵۸۳	« ق »
قصه زمستانی : ۱۹۶	قاپ زدند: ۱۸
قصه کنار دریا : ۷۰	قاتل: ۳۲۴
قصیده جستیه اشکنوانیه : ۵۶۳ (۵۶۴)	قاتل موطلائی: ۳۱
قصیده العینیه : ۵۸۴	قاضی: ۲۵
قصیده الغراء المحذوفة الالف فیما نعمت سید -	قاطع برهان: ۵۵۴
المرسلین : ۳۰۱	قاطی یاطی: ۲۳۵
قصیده مبارکه در شان امیر المؤمنین: ۳۰۱	قاعدة القرآن تفسیر سوره نور: ۳۲۹
قصیده میرفندرسکی : ۲۹۲	قانون: ۶۴۶
قضاء وشهادات ومحاكمات حقوق اسلامی: ۵۴۴	قانون اساسی بامتعم آن: ۱۵۱
قضاو قدر: ۲۷۱	قانون اساسی جمهوری توده رومانی: ۱۴۴
قضاو قدر چیست : ۵۹۷	قانون جزائی: ۴۴۸
قضیه زیدو زینب : ۲۸۸	قانون چیست: ۴۳۴
قطعات منتخبه از نظم ونثر: ۵۷۸	قانون دادگری: ۴۴۴

کاروبیشه وپول: ۴۴۴	قطعه معمائی: ۶۵۵
کاشت درختان تهریزی و سویدار: ۶۱۵	قفل دهن شیطان: ۲۶۷
کشف اللثام عن تدلیس المجتهد المقام: ۱۱۲	قلائد الدرر فی بیان آیات الاحکام بالاثار: ۳۸۱
کافر: ۸۸	قلائد الدرر فی مناسک من حج او اعتمر: ۳۲۷
کافنامه: ۴۴۵	قلقلک: ۶۶۸
کافی علم قوافی: ۶۵۵	قندسازی از چغندر: ۵۸
کتاب آبی: ۲۹۰، ۵۵۸	قندیه در مزارات سرفند: ۷۰۸
کتاب الابرار: ۱۵۷	قوائم الانوار وطوالع الاسرار: ۲۴۹
کتاب اقلیدس: ۱۶۰	قواعد الاحکام: ۳۳۸، ۳۳۹
کتاب انشاء: ۶۵۸	قواعد املاء فارسی: ۷۰۱
کتاب بظلموس: ۱۶۰	قواعد الانشاء: ۴۵۱
کتاب بغداد: ۳۳۳	قواعد العقایه: ۴۸۰
کتاب البلدان: ۴۹۹	قوانین الاصول: ۲۸۲
کتاب البیع: ۱۷۶	قوانین اصول محاکمات حقوقی: ۴۴۸
کتاب التشبیهات: ۲۸	قوانین تنیس: ۶۶۷
کتاب الروح: ۶۳	قوانین تیرتوپخانه: ۴۰۱
کتاب شناسی ایران: ۷۰۸	قوانین الشفاعة بعلاج حمى البوائیه: ۶۲۶
کتاب الصدق در مرآة اسمعیلیه: ۳۴۱	قوانین و آئین نامه های آرتش: ۳۸
کتاب الفتوح: ۴۶۸	قول الاسد: ۳۵۵
کتاب نظام: ۴۰۳	قول الامام فی فساد امامة الغلام: ۵۰۴
کتابهای ایران: ۷۰۸	القول الثابت: ۳۲۵
کتاب الید: ۵۹۰	قول فیصل: ۶۵۵
کتابهاییکه دنیا را تغییر دادند: ۳۲۳	قهوة السورات: ۴۴۴
کردار و گفتار محمد: ۲۶۳	القیاس فی شرع الاسلامی: ۳۲۹
کسروی نامه: ۵۸۰	قیافه شناسی: ۴۰۸
کسروی و مفهوم ماتریالیسم: ۴۴۵	قیام آذربایجان و ستارخان: ۵۷۸
کشتار بزرگ: ۲۲	« ك »
کشت گیاه حشره کش پیرتر: ۶۱۵	کاترین کبیر: ۷۴
کشتن انسان: ۱۸	کاج کج: ۲۳۵
کشتی شکسته ها: ۸۸	کارنامه اردشیر بابکان: ۴۴۴
کشف الاسرار و عدة الابرار: ۲۱۶	کارنامه فرهنک: ۶۹۶
کشف الحجب و الاستار فی اسماء الکتب و الاسفار:	کارنوئیسده: ۴۶۷
۶۳۱	

- کشف الحجب والاستار فی مقامات اهل الانوار : ۳۰۰
 کشف الريبة : ۸۵
 کشف الرين : ۱۹۴
 کشف الشكوك عن الشاك والمشكوك : ۲۶۳
 کشف الظنون : ۶۸۳، ۳۱۹
 کشف صبيب : ۳۵۹
 الكشف عن مساری شعر المتنبي : ۶۰۰، ۳۳۵
 کشف الفوايه عن كتاب الهداية : ۵۴۵
 کشف القناع عن وجوه حجية الاجماع : ۵۵۶
 کشف المحجوب در مذهب اسمعيليه : ۳۰۸
 کشکول بحراني : ۳۵۹، ۳۴۵
 کشمیریا باغ نشاط : ۲۲۸
 كفاية الاثر في النصوص : ۳۳۴
 كفاية المتحفظ ونهاية المتلفظ : ۶۱
 كفايه منصورى : ۶۴۶
 كفاية الموحدين في عقايد الدين : ۶۰۴
 كفاية الواعظين وهداية القارئین : ۲۰۶
 كلارا بارتن دختر پرستار : ۵۶۵
 الكلام الاعلى فى تفسیر سورة الاعلى باحادیث المصطفى : ۴۶۰
 كلام قدوسی : ۲۱۲
 الكلام يجرا الكلام : ۴۰۰
 كاپه سرخ پوستان : ۸۸
 كابه هموتم : ۶۴۰
 كلمات الرضا عیات والخرا جیات : ۴۶۳، ۷۹
 كلمات الشعراء : ۶۳۷
 كسات قصار امیر المومنین، ترجمه : ۵۰۹
 كلمات قصار سيد الشهداء : ۲۰۸
 كلمات قصار على : ۲۳۸
 كلمات المحققين : ۷۹
 كلمات المنفلوطى : ۵۰۶
 كلمه طيبة : ۳۶۱
 كلمه طيبة در توحید : ۳۲۵
 کلیات ابجدی : ۵۷۲
 کلیات ابوالبقا : ۷۱۸
 کلیات احمد : ۴۰۹
 کلیات امیر خسرو : ۶۷۲
 کلیات جغرافیائی : ۲۶۱
 کلیات حقوق : ۶۷۶
 کلیات صنعت قدس سازی : ۵۸
 کلیات صهبائی : ۶۵۵
 کلیات غالب : ۵۵۴
 کلیات فرد : ۱۶۱
 کلیات موجزه معروف به نفیس ثانی : ۷۰۱
 کلیات نثر غالب : ۵۵۴
 کلیات وقوانین مقدماتی علم شیمی : ۵۰۰
 کلیاتی راجع بموجود زنده : ۵۷۱
 کلید آگاهی : ۶۶۷
 کلید استقلال اقتصادی ایران : ۴۵۶
 کلید اسنشل : ۳۱۰
 کلید دلها در پرورش روح : ۳۷
 کلید مثنوی : ۶۲۴
 کلید معرفت : ۵۹۴
 کمال آتاتورک : ۶۰۶
 کمون پاریس : ۵۴۱
 کمونیزم از نظر عقل در اسلام : ۲۱۷
 کنت مونت کریستو : ۵۴۹
 کنز الاشتهاء : ۱۱۱
 کنز الحسین کحل العین : ۵۰۳
 کنز الحقایق : ۲۹۲
 کنز الرموز در علم حروف : ۲۶۷
 کنز الرموز شرح قانون : ۵۰۴
 کنفرانس هرتسفلد : ۴۵۶

- گدفرانسه‌های آریا پارت دردانشگاه جدك بر بنیاد
فلسفه تاریخ : ۸
الكنوز العامرة فی شرح الدرّة النادرة : ۷۰۴
کوثرنامه : ۲۴۹
کودك : ۶۸۰
کودکان عجیب : ۷۱۱
کودکان متحد : ۶۵۳
کوردو و کوردستان : ۶۹۱
کولائوی جذامی : ۱۸
الکون والفساد : ۵۲۷
کوه بینش : ۳۸۷
کیمیای پزشکی پنی سیلین و موارد استعمال آن :
۲۷۷
کیمیای سعادت : (۱۷۹) ۱۸۰
کیمیای هستی : ۱۵۹
- « گ »
- کاتها : ۴۲
کاندی : ۴۳۸
کاهنامه : ۴۸۷
کتها جنک ژرمن و روم : ۹۵
کجرات : ۵۶۷، ۴۹۷
گذرگاه خطرناک : ۶۳۹
گرامی تاریخچه داریوش : ۳۸۴
گردن بند الماس : ۴۱۴
کرك : ۲۴
گروهان ژاندارمری واحد کار : ۶۶۹
گریزیا : ۵۳۰
گزیده آثار : ۶۸۱
گفتار رمضان : ۳۲۳
گفتاری درباره زردشتیان : ۷۰۸
گفتگوی يك دانشمند شیعی با يك عالم سنی : ۳۹۷
گفت و شنود : ۴۲
- گفت و شنود : ۴۴۵
گلبن اختر : ۳۵۳
گل بهشتی : ۶۸۵
گلچینی از غزلیات حکیم سنائی ۴۷۱
گلدسته سخن : ۴۱۹
گلدسته فارسی : ۳۸۲
گلزار آصفیه : ۲۹۶
گلزار حسینی : ۵۱۵
گلزار خیال : ۵۱۳
گلزار دارا : ۳۸۷
گلزار ذرقی : ۵۷
گلزار سخن : ۴۹۱
گلشن اسرار : ۷۰۲
گلشن سعادت : ۶۸۴
گل فردوسی : ۶۸۵
گلپهای پاریس : ۱۲۵
گلپهای پژه رده : ۵۷۱
گلپهای نوشکفته : ۵۶۶
گلپهای وحشی : ۷۱۳
گنج کمشده : ۶۳۴
گنج کهریا هزار و بانصد سخن از بیغمبر : ۲۰۸
گنجینه اسرار : ۶۵۵
گنجینه توحید : ۴۵۹
گنجینه رحمت : ۶۶۲
گنجینه رموز : ۶۵۵
گوژپشت نقردام : ۸۰
گیاهان شمال ایران : ۳۷۳
گیاه شناسی جنگل : ۶۱۵
گیاه شناسی طبیعی : ۶۹۴
- « ل »
- لآلی الادب : ۴۰۴
لآلی عمانی جواهر خسروی : ۶۷۲

لماذا تأخر المسامون ولماذا تقدم غيرهم: ۶۷۶
 لمعات الانوار في احوال الشيعة الكرار في دار -
 القرار: ۲۵۹
 لمعات الانوار در حالات امام زمان: ۱۶۷
 لمعات النور ليوم العاشور: ۱۷۶
 لوايع الانوار في مصائب و نوائب سبط الرسول -
 المختار: ۱۶۶
 لوايع التنزيل وسواطع التاويل: ۱۳۰، ۲۵۴
 لوح حضرت فاطمه زهرا: ۳۸۲
 لهجه هاي محلي: ۶۸۶
 لهوف (ترجمه): ۹۸
 ليلاوتي: ۲۲۰
 ليلى ومجنون امير خسرو: ۶۷۳
 ليلى ومجنون عامري: ۵۸۴
 <م>
 المآثر والآثار: ۵۸۹
 مؤيد برهان: ۵۰۷
 ماترياليسم ديالك تيك وماترياليسم تاريخي: ۸
 ماجراى شكست آرتش آلمان: ۱۶۱
 ماجراى قطب جنوب: ۷۱۴
 ماجراى قيامت: ۴۰۵
 ماجراهاى مار كويولاو: ۳۱۳
 ماجه ميخواهيم: ۴۴۵
 مادر چگونه بدنيا آمد: ۶۴۸
 مادر گناهكار: ۴۱۴
 مادر و بچه: ۶۲۰
 مادر وطن: ۶۴۱
 مادموازل با بيرون: ۱۶
 مار كس و خلاصه از اصول مار كسيم: ۸۹
 ماري استوارت: ۱۲۲
 ماشينهاى خانكی: ۳۹۳
 ماشينهاى خانوادگى چگونه كار ميكنند: ۳۲۳

لآلى لاهوتى: ۲۸۸
 اللئالى المربوطة في وجوب المشروطة: ۶۱۲
 لئون مورن كشيح: ۴۰۹
 لؤلؤ الغالية في اسرار الشهادة ۱۸۳، ۱۱۹
 لؤلؤة البحرين: ۳۵۹
 لادن تركى: ۵۳۲
 لارستان كهن: ۳۵۸
 لاله سياه ترجمه امين كاردان: ۶۹۲
 لاله سياه ترجمه ارونقى: ۵۳۰
 لايعه راجع بورود دكتور تا كورد ينشاه: ۳۲۳
 لايم لايت: ۶۴۰
 لبيخند: ۴۱۱
 لبيخند ژو كوند: ۵۳۴
 لزوم قطعى تغيير خط: ۸۷
 لزوم مالايلىزم: ۳۴۴
 لسان الصدق: ۳۸۶
 لسان الغيب في تميز الصحة والعيب: ۴۸۲
 لسان الميزان: ۲۳۰
 لطائف اللغة: ۴۵۳
 لطايف نامه: ۶۷۸
 لعب العرب بالميسر في الجاهلية الاولى: ۶۳
 لغات آذرى: ۶۸۶
 لغات شاهجهانى: ۳۱۸
 لغات كليله و چند قاعده املا: ۷۱۳
 لغات و اصطلاحات شاهكار هاى ادبى فارسى:
 ۶۴۴
 لغت نامه دهخدا: ۳۳۲
 لغت هاى قرآن: ۳۲۳
 لغز قابس صاحب افلاطون: ۳۳۸
 لكه كبرى پاك كردن جلا دادن: ۲۴
 لكه ننگ: ۶۳۴
 لماذا اخاف الموت: ۳۳۸

- مالاريا: ۴۰۸
ماندرن: ۷۱۱
مانن لسك: ۲۵۹
ماه پنهان ميعود: ۶۴۱
ماه مصنوعى: ۳۲۴
مباحث الفاظ: ۱۶۸
مبادلات انرژى در كياه: ۵۹۵
مبادى علم هواشناسى: ۴۰۴
مبدأ و معاد: ۴۵۷
• مبين الحق ويحل المشكل الذى يفرق بين الحق والباطل: ۸۰
متمم هندسه قربانى: ۲۷۹
متن نطق • مهندس رضوى در مجلس: ۳۹۴
متن دفاع لسانى: ۲۱۴
متورولوژى تحقيق و ماخذ شناسى ۳۱۱
مثلثات از بيرشك: ۳۷۱
مثنوى ابوطالب اصفهاني: ۱۷۵
مثنوى در صفت بنگال: ۱۱۳
مثنوى رومى: ۳۵۷، ۵۱۷
مثنوى شاه و درویش هلالى: ۴۰۶
مثنوى طول عمر: ۶۲۳
مثنوى محمود در مذمت تريك ۳۸۴
مجالس السنیه فى الكلام على الاربعين النوويه: ۶۳
مجالس الواظنين: ۵۷۵
مجاهد بزرگ عمواوغلى: ۳۸۲
مجربات اكبرى: ۶۴۶
مجربات اكملی: ۶۲۵
مجربات دیرى: ۳۹۰
مجله آرتش: ۱۳۵
مجله اخگر: ۳۵۰
مجله ارمغان: ۲۷۶
مجله اسلام: ۲۰۳
مجله اطلاعات هفتگی: ۴۱۴
مجله انجمن آسیائی پاریس: ۴۹۶
مجله البلاغ: ۶۲۹
مجله بهداشت ماهانه در تبریز ۲۱۹
مجله پیمان: ۴۳۸، ۴۴۵
مجله ترقى: ۹۱
مجله تندرست: ۴۰۷
مجله چهره نما: ۵۷۱
مجله دانش: ۶۳۶
مجله دانشكده ادبیات: ۳۱۷
مجله زاپیسكى: ۲۱۳
مجله سامى: ۵۶۴
مجله سپیدوسیا: ۴۶۴
مجله شرق (ایتالیائی): ۳۹۰
مجله صبا: ۲۳۲
مجله العرفان: ۴۲۲
مجله فروغ تربیت: ۱۶۱
مجله كوگب درخشان: ۳۸۲
مجله ماه نو: ۶۱، ۷۴۵
مجله ملت عرب: ۶۷۴
مجله نامه بانوان: ۲۲۴
مجله نامه پارسی: ۲۲۴
مجمع الامثال: ۴۷۲
مجمع الانشاء: ۶۸۴
مجمع الانوار: ۳۵۹
مجمع الفائدة والبرهان فى شرح ارشاد الاذهان: ۴۶۳
مجمع الفصحاء: ۱۱۰، ۲۰۱
مجمع المنتخبات از روزنامهجات ایران: ۵۶۷
مجمع النوادر: چهار مقاله عروضی
مجمع النورین: ۵۸۹، ۵۹۰، ۵۹۱

محاكمات فوری: ۴۵۶	مجمع النورین و ملتقى البحرین فی احوال بضعة سيد- الثقلین: ۱۶۷
محاكمة اللغتين: ۶۷۸	مجموع النوارین بعد النادی: ۱۶۴
محبوب الاخلاق: ۵۸۸	مجموعه اشعار برخی از شعراء: ۶۶
محبوب القلوب: ۶۷۸	مجموعه اشعار فروغی: ۱۶۲
محراب راز: ۲۲۸	مجموعه اصول محاكمات حقوقی: ۴۴۸
محرم نامه: ۵۳۳	مجموعه امیر: ۳۲۴
المحكم فی اصول الكلمات العامية بمصر: ۵۱۱	مجموعه بقائی: ۵۷۸
محكوم: ۱۵۸	مجموعه البلاغة: ۸۹
محمد علی فروغی: ۵۵	مجموعه چه میدانم: ۳۷۶، ۴۱۵، ۴۳۶، ۵۲۵، ۵۳۴، ۵۳۵، ۶۸۲
محمود و ایاز از سهیلی: ۴۰۷	مجموعه خلاصه قوانین: ۵۹۴
محمود و ایاز از دیکانفر: ۲۰۵	مجموعه الخواطر فی الحکم و الامثال: ۳۳۸
محرمات ابدره: ۴۰۰	مجموعه دیکته و ترجمه های فرانسه متحانات نهائی دانشرای مقدماتی: ۵۵۷
محمدوز مامداران: ۴۱۶	مجموعه رسائل خروغیه: ۵۳۳
محیط اعظم: ۶۳۲	مجموعه الرسائل کلباسی: ۳۰۳
مخالفت بین افغانستان و پاکستان: ۵۱۰	مجموعه رویه قضائی جزائی: ۴۵۶
مختار الاخبار فی احوال الاخیار: ۵۵۲	مجموعه رویه قضائی استخدامی: ۴۵۶
المختار النقی: ۳۸۸	مجموعه رویه قضائی قسمت کیفری: ۴۵۶
المختار من رسائل الصابی: ۶۷۶	مجموعه شمسی: ۱۷۲
مختصر الاسلام: ۱۳۹	مجموعه طرف عربیه: ۶۳
مختصر البیان: ۶۴۷	مجموعه قواعد ربی و تجزیه وتر کبیر: ۱۹۷
مختصر ته پیل القسمة: ۲۵۵	مجموعه قوانین جزائی: ۴۴۸
مختصر شرح گلشن راز: ۳۰۱	مجموعه لطائف: ۴۰۳
مختصره رایس: ۳۰۰	مجموعه نکات فقر و تصوف: ۴۶۹
المختصر فی اخبار البشر: ۵۷۴	محاسبة النفس کاشانی: ۷۹
مختصر المصباح: ۸۶	محاسبة النفس قطیفی: ۸۵
مختصر مقاصد فلاسفة العرب: ۶۳	محاسن اصفهان: ۲۸۵
مختصر المیزان: ۶۳۸	محاسن برقی: ۳۶۱
مخزن اسرار: ۶۵۵	المحاضرات فی الفقه الجمفری: ۲۴۱
مخزن اکثر: ۶۵۶	محاكمات عدلیه و پلیس: ۵۷۱
مخزن الانشاء: ۹۸	
مخزن الطهارة: ۱۴۲	
مخزن مرانی: ۵۲۳	

مدار الافاضل: ۶۵۲	مرکز ادوار: ۲۲۰
مدارج القرائة: ۹۳	مرکز کارمند: ۴۷۳
مدارک العروة الدروس فی الفقه الشیعة: ۲۴۲	مرکز است و بازگشت نیست: ۷۰۶
مدایح المعصومین: ۱۴	مروج الذهب: ۳۳۳
مدعیان مهدویت از صدر اسلام تا عصر حاضر: ۴۰۳	مزارات بخارا: ۴۶۵
مدینة الاسلام و روح الامتدین: ۴۱۰	مزعفرو بغرا: ۱۱۱
مذهب بزرگ: ۳۷۶	مزیه اللسان الفارسی علی سائر الالسنه ما خلا العربی:
مذهب را اخلاق: ۵۹۷	۴۴۷
مرآت الایات یا راهنمای مطالب قرآن: ۲۰۸	مسائل الدماء: ۲۰۶
مرآت اسکندری: ۵۶۸	مسائل عمده حفظ الصحه: ۱۴۵
مرآت الانوار و مشکوة الاسرار: ۱۵۳	مسائل فلسفی: ۳۵۵
مرآت الرشاد (ترجمه): ۲۰۶	مسأله شرق: ۳۶۷
مرآت العارفین (شعر): ۲۴۹	مسابقه: ۱۸
مرآت العارفین فی دفع شبهات المبطلین: ۴۱۰	المساحة: ۲۸
مرآت القلوب: ۲۳۹	مسار الشیعة: ۴۳۰
مرآة المنطق: ۱۹۸	مسافرت شرق یا سرگذشت فریکت: ۲۴۵
مرآة الاحمدیة: ۴۳۵	مسافرت قطب شمال: ۳۱۹
مراح الارواح: ۳۱۹	مستثنیات الاحکام: ۴۰۰
مراقی النجابه فی قواعد الکتابه: ۴۳۶	مستخدمین دولت ایران و شورای دولتی: ۴۶۵
مردان خود ساخته: ۵۵	مستدرک الوسائل: ۱۵۳
مردسال و مردان سیاست: ۱۳۶	مستطرف: ۶۴
مردمشکلات کسیکه میخواهد در اجتماع موفق باشد: ۳۲۷	مستطرفات، شرح جراید سبعة: ۱۶۲
مرد زنده شده: ۲۶۴	مسکن القواد (ترجمه): ۶۱۲
مردیکه رفیق عزرائیل شد: ۲۳۵	مسیر طابقی فی بلاد الافرنجی: ۱۷۵
مرزهای ایران و شوروی: ۶۶۱	مستند الشیعة فی احکام الشریعة: ۴۸۳
مرزهای اختری ایران در سیر دوهزار و پانصد سال تاریخ: ۴۲۸	مسکوکات افغانستان در عصر اسلام: ۵۱۰
مرزهای دانش: ۳۲۴	مسلك الافهام فی سلامة الاسلام: ۵۵۹
مراد العباد فی دارالدنیا و دارالمراد: ۲۴۹	مسلك المتقین: ۶۵۳
مرغای: ۶۶	مشاعر: ۱۴۹، ۳۵۴، ۶۱۷، ۶۱۸
مرفع کربلا: ۶۳۱	مشاهدات شنیدنی: ۲۲۶
	مشاهیر شعراء العصر فی الاقطار العربیة: ۵۰۶
	مشجره علمای امامیه: ۲۶۶

- مشرق زمين گاهواره تمدن: ۳۲۱
مشروطه بهترين شكل حكومت و آخرين نتيجه
انديشه نژاد آدميست: ۴۴۵
مشعشعيمان يا بخشى از تاريخ پانصدساله خوزستان:
۴۴۵
مشكلات قضائى: ۸۰
مشكوة المسلمين فى اثبات النبوة خانم النجيين:
۶۰۸
مشكوة المصاييح: ۳۸۵
مشهودات كفتنى: ۵۵
مصائب الهداة الاربعه عشر: ۵۴۳
مصاييح ارباب الرئاسة ومفاتيح ابواب السياسة: ۴۹
مصاحبه فياسوف بابيهقى: ۴۱۷
مصباح الشريعة: ۲۵۰
مصباح الفقاهة: ۲۴۲
مصباح كفعمى: ۸۶
مصباح المنير فى غريب الشرح الكبير: ۳۴۲
مصطلحات افلاطون: ۶۳۹
المضاف الى بدايع الازمان فى وقايح كرمان:
۳۵۶
مضرات سيكار: ۷۱۶
مضرات نوحابه هاى الكلى ودخانيات: ۲۷۴
مطارح الانظار: ۲۸۵
مطلب السئوال: ۳۷۲
مطلع الانوار: ۶۷۳
مطلع الانوار: ۱۵۰
مطلع الانوار ومنبع الاسرار: ۱۳۷
مطلع الطب ناصرى: ۱۴۵
مظهر الانوار فى علائم ظهور الامام المنتظر الغايب
من معاينة الابصار: ۱۶۷
مع الدكتور حسين: ۶۹۵
معادن الرضا: ۶۲۶
معارج العرفان فى علوم القرآن: ۵۰۳
معارف الدينية: ۴۵۷
معارف الفرقة الناجية والنازية: ۲۵۴
معالجه ورم عفونى رحم كاو بوسيله ابلت اورومايسين:
۶۱۵
معالم التأويل والتبليغ فى شرح اسرار خطبة البيان:
۲۴۹
معجم الادباء: ۵۹۹
معجم الاطباء: ۵۱۱
معجم اسماء النباتات باللاتينية و الافرنسية
والانجليزية والعربية: ۵۱۱
معجم المطبوعات: ۳۱۹
معراج السعادة: ۴۸۳
معراج النبوة: ۶۴۸
معرفة الاشياء: ۱۷۴
معرفة البصايع فى الفنون والصناعات: ۷۱
معرفة الروح: ۵۴۰
معرفة اوئى بانزدهم: ۱۲۲
معلقات السبع: ۵۶۴
معلم الاطفال: ۳۲۰
معلومات الآفاق: ۶۷۰
معيار المذاهب: ۶۳۲
معين الوارثين: ۳۶۶
مغناطيس الارار: ۴۹۸
مغناطيس القلوب: ۵۸۰
مفاتيح المطالب فى خلافة على بن ابي طالب: ۶۳۱
مفتاح الاحلام والفراسة: ۱۰۶
مفتاح الاستخراج: ۳۰۱
مفتاح التجويد: ۴۷۱
مفتاح الجنان: ۵۵۰
مفتاح السعادة يا كل يدعوشمختى: ۴۴۶
مفتاح الهداية: ۶۰۱

۶۱۶	مفرح القلوب: ۶۴۷
ملتی الابحر: ۴۹	مقابس الانوار فی احکام النبی المختار: ۵۵۶
ملخص تسلیوم: ۷۰۰	مقابس ابرحیان: ۴۹
ملخص المقال فی تحقیق احوال الرجال: ۵۴	مقالات احمدیه: ۳۲۵
ملستان: ۴۵، ۵۰	مقالات کسروی: ۴۴۵
ملفوظات سید مظفر علی شاه الهی: ۱۴۱، ۱۵۲	مقامات بدیع الزمان: ۳۶۰
ملک مقرب در جمع شیاطین: ۷۰۹	مقامات جام زنده ییل: ۳۰۴
ملکوت المعرفة فی اسرار الولاية: ۲۴۹	مقامات حریری: ۳۳۴
ملکه الیزابت اول: ۳۱۳	مقاومت مصالح: ۱۸۴
ملل ونحل شهرستانی: ۳۴۷	المقتضب الاثر فی عدد الائمة الاثنی عشر: ۳۳۴
ملاح الطهور: ۲۶۴	مقدمه برهان: ۱۵۴
ملهمات احمدیه فی الطریق المحمدیه ۴۲۴	مقدمه برروانشناسی: ۳۵۵
ملهوف: ۵۸۴	مقدمه بر فلسفه: ۳۲۴
ملیت وبلشویزم: ۶۸۹	مقدمه بر فلسفه آموزش و پرورش: ۳۱۱
ممتاز الدعوات فی الادعية المتفرقات: ۳۸۳	مقدمه تحفة الخواطر وزبدة النواظر یا تحفة
مناجات نامه یا کلید دوستی با خدا: ۱۵۹	العارفین: ۵۲
من احمق هستم: ۸۸	مقدمه لدراسة بلاغة العرب: ۵۰۶
من ارزندان می آیم: ۵۶۱	مقدمه نقطة الکاف: ۳۴۷
المنازعات والغرامات: ۶۰۷	المقصد الاسنی: ۶۰۳
مناسک اصطم باناتی: ۳۴	مقصد الاقصى: ۳۰۱
مناسک اصفهانی: ۱۴۰	مقصد الطالب فی شرح المکاسب: ۲۲۹
مناسک العاشقین: ۲۴۹	مقصرین را بشناسید: ۵۲۹
مناظرات: ۳۱۵	مکاتیب علامی: ۲۰۹
مناقب الائمة: ۱۵۰	مکارم الاخلاق: ۳۳۵، ۳۳۶
مناقب الایران: ۵۰۳	مکانیک سینماتیک: ۴۹۳
مناقب الحیدریه: ۵۰۱	مکانیک سیالات: ۴۹۳
مناقب العارفین و مراتب الکاشفین: ۳۵۷	مکتب شمس: ۲۳۱
مناقب المعصومین و مراتب اهل بیت الطاهرین:	مکتوبات: ۴۵۷
۴۶۰	مکتوبات جوابیه منیری: ۴۷۰
المناهج: ۲۸۳	مکتوبات منیری: ۴۶۹
مناهج الاحکام والاصول: ۴۸۴	مکلی نامه: ۶۷۷
مناهج الانوار المعرفة فی اسرار مصباح الشریعة:	ملت ذات شاهانه را حافظ مشروطیت ایران میدانند:

منطق العشاق یا ده نامه: ۷۰۴	۲۵۰
منظر محمدی: ۶۴۳	مناهج الحق: ۵۶۱
منظومات حیرت طهرانی: ۵۸۶	مناهل: ۲۴۸
منظومه شب: ۵۴۷	منبر الوسیله: ۲۴۶
منظومه کبری: ۵۴۰	منبع اصول الحکمة: ۳۶۴
منظومه هائی از ناظم حکمت ۴۱۷	منتخب اسرار التوحید: ۳۶۹
منقبت امیر: ۶۵۰	منتخب اشعار دهقان: ۱۹۸
منهاج السالکین: ۴۸۰	منتخب البیان فی تحقیق البحران: ۶۲۶
منهاج السلامة: ۱۳۰	منتخب التواریخ مظفری: ۶۹
منهاج النجاة فی تفسیر الصلاة: ۲۷۴	منتخب دیوان خاکی: ۶۵۸
منهاج النجاح او مناسک آل محمد: ۱۸۸	منتخب الرسائل سید ابوالقاسم خوئی: ۲۴۲
منهاج الهدایة الی احکام الشریعة: ۸۳	منتخب الرسائل سید محمد کاظم: ۲۸۹
منهج البیان: ۵۰۱	منتخب الرسائل سید ابوالحسن: ۱۴۰
منهج الیقین: ۳۸۱	منتخب مرصاد العباد: ۴۸۰
منیة فؤاد المهتدین: ۱۳۴	منتخب نظم و نثر فارسی: ۴۵۲
مرجز: ۶۴۶	منتخب النفیس از آثار شیخ الرئیس: ۱۵۷
مودت نامه: ۵۷۲	منتخبات اعلام النبوة: ۳۹۰
مول: ۴۵۸	منتخبی از اشعار لاهوتی: ۲۸۸
مولود نامه: ۱۵۰	منتخبی از بهترین اشعار میر هادی: ۶۹۴
موهو: ۴۷۳	منتخبی از غزلیات میر هادی: ۶۹۴
مونس الذاکرین: ۶۵۲	منتخبی از غزلیات یغما: ۱۷۰
مهابهارت: ۲۲۰	منتخبی از مثنوی معنوی: ۵۰۹
مهرشاه و میهن: ۶۸۶	المنحة السراء فی شرح الدماء کاشف الضراء:
مهر نیمروز: ۵۵۴	۵۲۰
مهندسی مومنی برای کلیه رشته ها: ۵۴۷	مندرجات جراید داخله و خارجه راجع باسمعیل
میراث ایران: ۳۷۱	خان: ۶۰۳
میزان الصواب در شرح فصل الخطاب: ۲۴۰	منشأ خانواده و دولت: ۴۳۴
میزان الطب: ۶۴۷	منشآت قایم مقام: ۲۷۶
میزان القرائة: ۳۲۵	منفور بزرک: ۷۱۴
میزان المزاج: ۵۳۲	منصب امامت: ۵۹۸
میز رابل: ۶۰، ۵۹	المنصف من الکلام علی معنی ابن هشام: ۳۴۲
میشل استروکوف: ۵۲۵	منطق جدید عملی یا شناخت روشهای علوم: ۷۱۱

- میکروبیها: ۴۱۵
 مینا بازار: ۵۱۸
 میهن پرستان: ۲۱۵
 «ن»
 ناپلیون: ۷۱۰
 ناپلیون و شرق: ۶
 نات پنکرتون: ۱۲۵
 ناتوانیهای جنسی را با غذا معالجه کنید: ۵۷۹
 نادرشاه: ۴۴۵
 نادر شیر مردانک: ۲۱۱
 نادر المعراج: ۶۴۸
 ناصر العترة الطاهرة: ۲۵۴
 ناصر الملوك در طب: ۲۶۰
 زافرمانان: ۲۶
 نافع الافهام رافع الاوهام: ۱۵۸
 نافع وسراج لامع: ۱۵۸
 ناقوس: ۹
 ناله اسلام مردوخ: ۱۲۹
 ناله ها: ۷۰
 نامه احمدی با حفظ الصحة اسلامی: ۶۶۷
 نامه دانشوران: ۷۶
 نامه رهبران آموزش کتاب تکوین: ۳۲۶
 نامه سخنوران: ۵۴۰
 نامه متعلمین: ۶۶۷
 نامه های شهرها و دیه های ایران: ۴۴۵
 نامه های اداری و ثبت و بایگانی: ۳۸
 نامه های اسیران جنگ: ۵۳۸
 نامه هفتگی مس: ۶۹
 نامه های سیاسی سفیر بریتانیا در پایه سیاست
 انگلستان در ایران: ۳۷۸
 نامه های مصدر سرهنک: ۶۹۳
 نامه های یکزن برهمنی: ۶۷۹
 نامه یکزن ناشناس: ۶۴۰
- نامیلا: ۱۲۵
 ناهید: ۳۹۱
 نباتات ایران: ۳۷۳
 نبوت خاصه و ابدیت اسلام و حماسه با ادیان: ۵۴۵
 نتایج الافکار: ۶۵۵
 نتایج الافکار: ۷۷
 نتایج سیاسی جنگ بین المللی: ۴۳۱
 نقوشکا: ۵۲۵
 نثر فارسی معاصر: ۲۰۸
 نجات البشر: ۸۱
 نجات العباد (ترجمه): ۱۸۵
 نجاتیه: ۲۹۹
 النجمة الدرية: ۴۴۵
 نحل عبر النحل: ۴۶۵
 نخب تابي پارچه بافی رنگرزی برش و دوخت لباس: ۳۸
 نخبه: ۸۳
 نخبة الفكر في مصطلح الاثر: ۳۳۰
 نخجیران: ۵۱۷
 نخجیر نامه: ۶۰۲
 نخستین روزهای جهان: ۳۶۳
 نخستین سال زندگی کودک: ۶۲۰
 نخستین مردم جهان: ۳۶۳
 ندای عدالت: ۱۵۵
 النزاع والتخاصم فيما بين بني امية و بني هاشم: ۴۶۵
 نزهة الطرف في علم الصرف: ۴۷۲
 نزهة لنظر في توضیح نخبة الفكر: ۳۳۰
 نسرین و ازاد یا نمونه از مبارزه کارگران و
 دهقانان: ۴۸۸
 نسیم اسفند: ۱۳۶
 نشانه شناسی اعصاب: ۱۲۷
 نشانه شناسی دستکاه تنفس و گردش خون: ۱۲۷
 نشریات انجمن مبارزه با تریاک و الکل: ۴۸

- نشریات باشگاه پاك: ۵۵۴
 نشریه فرهنگ کرمان: ۳۹
 نصاب الصبيان: رساله فتحیه
 نصاب الاطفال: ۶۱۶
 نصاب حکمای سلف: ۶۵۲
 نصاب درویش: ۵۶
 نطق رستگاری بخش در مجلس شورای ملی: ۲۷۸
 نظام الطلاق فی الاسلام: ۵۱۲
 نظامنامه امور اداری: ۳۸
 نظری بارژانتین: ۳۲۸
 نظری بایران و خلیج فارس: ۶۱۷
 نظم اللثالی فی التحوید: ۲۸۳
 نغمه های پریشان: ۶۳۰
 نفایس الاخبار من اصبحار الاخبار والآثار: ۲۵۹
 نفایس اللغات: ۷۰۳
 نفت در دنیا و ایران: ۱۰۰
 نفع الطیب من غصن الاندلس الرطیب: ۴۸۵
 نفحة الیمن فیما یزول بذكره الشجن: ۵۰۱
 نفی الاجبار عن الفاعل المختار: ۲۵۴
 نفی الرویه لاتدرکه الابصار فی رویه الانتظار: ۲۵۴
 نجاه البشر: ۲۴۷، ۶۰۸
 نقد الادب: ۶۸۷
 نقد حاضر در تصحیح دیوان ناصر: ۳۵۲
 نقشه برداری بمقیامهای مختلف و ترازیابی: ۴۰۲
 نقشه برداری از سر تیپ سالم: ۴۰۲
 نقشه برداری تخصصی توپخانه: ۵۰۸
 نقشه برداری و عکاسی: ۴۰۲
 نقشه های تاریخ جنگ بین الملل: ۴۹۳
 نکات احسانی: ۳۱۸
 نگار دانش: ۲۱۰
 نگارستان: ۴۴۷
 نگاه با اقتصاد ایران: ۶۱۱
 نگاه بترکیه امروز: ۲۱۷
 نلدمن: ۶۲۰
 نمایشنامه های مدارس: ۲۳۶
 نوئل ارژان اسکریب: ۳۸۹
 النوادر: ۴۳۶
 نوادر الآثار المشهور بالجنة والذار: ۵۹۰
 نو اصبیح العجب فی شرح زیارة الرجب: ۴۹۹
 نوافح الورد الجوری بشرح مفیده الهاجوری: ۱۱۵
 نوامیس افلاطون: ۶۳۹
 نوامیس الالهیه فی ابواب المعاملات الشرعیة: ۲۶۷
 نوباوه: ۱۱۳
 نور آزادی: ۱۶۲
 نور الابصار: ۵۴۰
 نور الانوار: ۱۶۷
 النور البصائر فی حل مشکلات المشاعر: ۳۵۴
 نورتن: ۴۷۰
 نور العین فی مشهد الحسین: ۳۲
 نور المبین: ۲۸۲
 نور المنابر: ۱۸۹
 نور نبورك: ۴۱۸
 النهاية: ۵۷۳
 نهاية الارب فی فنون الادب: ۴۹۰
 نه تن از وزرای دربار عباسی شیعه و ایرانی نژاد: ۴۲۱
 نهج الفصاحة کلمات قصار حضرت رسول: ۲۳۴
 نهضت ادبی ایران در عصر قاجار: ۷۰
 نهضت بانوان: ۶۲۳
 نیر اعظم: ۶۳۲
 نیرنک سخن: ۵۳۲
 نیرنک عشق: ۶۴۹
 نبق کارتر شماره ۵ دسته سیزده نفری از عملیات
 کار آگاهی آمریکائی: ۱۲۵
 نیک و بد: ۴۴۶
 نیل الابتهاج: ۶۳
 نیم از ندکی و آثار او: ۲۳۷

- وفاء الامام موسى الكاظم: ۴۳۵
وفیات الاعيان وابناء الزمان: ۳۳۱
الولاية: ۳۲۶
ولايت نامه: ۲۴۹
ولدنامه: ۴۰۶
ويس ورامين: ۵۶۳
« ۵ »
الهادي للشادي: ۴۷۳
هاملت: ۶۴۰
هداية الاطفال: ۲۵۴
هداية الامم: ۵۴۰
هدية الزمن في اخبار ملوك حجج عدن: ۵۱۱
هداية الموحدين في اصول الدين: ۴۴۹
هدايت نامه در جواب شكايات نامه: ۲۲۶
هدد سليمان: ۵۸۰
هديه: ۵۹۲
هديه: ۶۹۸
هديه احمديه در علم ذات تعالی: ۳۲۵
هديه شرق ايران بشرف قيام ملي خراسان: ۳۶۹
هديه صفائي: ۷۱
هدية العارفين اسماء المؤلفين وآثار المصنفين:
۶۱۹
هرسه دفتر رقعات ابوالفضل: ۲۱۰
هرمز نامه: ۴۲
هزار اسرار از مشاهير حكماي سالفه در تدبير تقويت
باه: ۶۱۰
هزار بيت از شاهنامه: ۲۷۰
هزار پند: ۱۹۶
هزار داستان: ۱۹۸
هزار فرسنگ زير درياها: ۵۲۵
هزار مسئله و لكاريتم: ۲۸۸
هزار مصراع: ۲۸۸
هزار ويك خنده: ۲۲۸
- « ۹ »
واژه نامه كياهي: ۵۹۵
واژه هاي كليله و دمنه: ۴۳۷
وافي شرح كافي: ۶۵۵
والتر شناس: ۳۷۱
وثيقة الوسائل في شرح رياض المسائل: ۳۹۱
وجوب الحمية عن مضار الرقية: ۱۱۵
وجيزة التجويد: ۳۴
وجيزة في قاعدة الضرر المنفي: ۲۲۹
وجيزة في منجزات المريض: ۲۲۹
وجيزة الليرة: ۶۰۸
ورثة الانبياء: ۴۲۶
ورجاوند بنيان: ۴۴۶
ورقه و گلشاه: ۳۸۰
وسائل المحبين موسوم به تنبيه الغافلين: ۴۳
وسط الحياة: ۶۷۲
الوسيط في الادب العربي وتاريخه: ۳۵۶
وسيلة الزائرین: ۱۷۶
وسيلة المعاد: ۲۴۶
وسيلة المعاد في شرح نجاة العباد: ۶۰۴
وسيلة المعصومية: ۱۷۶
وسيلة النجاة (ترجمة): ۱۳۹
وسيلة النجاة: ۲۰۶
وسيلة النجاة صغير: ۱۴۰
وسيلة النجاة في مناقب الائمة الولاية: ۵۵۷
وسيلة النجاة كبير: ۱۴۰
وصيت نامه امير المؤمنين: ۲۹۰
وصيت نامه اوزير سرش باشد: ۲۹۰
وظيفه: ۱۲۵
وظيفة الفيض: ۲۲۱
وعدة راس: ۳۲۴
وفا (كل سرخ): ۱۸۴
وفا با فطما تي از محمد حجازي: ۵۸

یادداشت‌های زندان: ۵۲۱	هزارویک سخن: ۶۸۱
یادداشت‌های سفر همدان: ۷۱	هزاره فردوسی: ۲۷۰
یادداشت‌های فیلد مارشال رومن: ۱۶۱	هشت بهشت: ۳۹۷
یادداشت‌های قزوینی: ۷۰۸	هشت بهشت (شعر): ۶۷۳
یادگار بار کوبه: ۴۲۱	هفت اقلیم: ۶۸۳ (۶۸۴)
یادنامه: ۴۲	هفت کشور: ۲۲۰
یاعلی مدد: ۳۵۵	هکلبری فین: ۸۹
یتیمه الدهر: ۱۷۱	همانکه دلت میخواست: ۱۹۶
یدمنبر: ۵۹۰	همدردی: ۵۸۹
یزدان عقل و ابلیس چهل: ۶۴۶	هند در حال تحول: ۱۳
یزدگرد شهریار: ۴۲	هندسه آرام: ۵۳۶
یزدگرد نامه: ۵۲۲	هندسه برای دبیرستانها: ۱۵۳
الیزیدیه قدیمه و حدیثاً: ۵۸۳	هندسه تحلیلی: ۴۰۱
الزیدیه و منشأ نحلتهم: ۵۰۲	هندسه ترسیمی از بیرشک: ۳۷۱
یسنا: ۴۲	هندسه ترسیمی و رقومی: ۲۷۹
یشتها: ۴۵	هندسه و یفرانسوال: ۳۶۶
یغما بیابانکی: ۱۷۰	هندسه سطحیه از بیرشک: ۳۷۱
یکتانه: ۴۹۶	هندسه عالی آرام: ۵۳۶
یکدروغ چه کرد: ۲۲۸	هندسه فضائی از بیرشک: ۳۷۱
یک دنیا: ۵۷۲	هندسه قربانی: ۲۷۹
یک دوسه بی نهایت: ۳۲۵	هندسه فضائی از قربانی: ۲۷۹
یک قرن غزل فارسی: ۴۹۶	الهندسه والنجوم: ۲۸
یک قسمت از تاریخ حیات و کرامات سید قطب الدین محمد شیرازی: ۲۵۰	هنر سخن گفتن: ۵۷۶
یکم آذر: ۴۴۶	هنرهای زیبا: ۵۰۹
یکم دیماه: ۴۴۶	هوای تازه: ۲۳
یک مثنوی گمشده از دوره غزنویان: ۳۲۰	هیئت منظوم: ۳۲
یکماه در پاکستان: ۴۶۶	هیپنوتیزم: ۴۲۶
یکنوع حکومت: ۲۳	هیرووانچه: ۵۱۳
ینابیع الحکمة: ۱۴۶	
یوسف زلیخای فردوسی: ۲۷۰	
یوسف کاریبهالدی: ۵۴۳	
	«ی»
	یادبود: ۷۱۳
	یادبود شانزدهمین دوره مسابقات کشتی آزاد
	قهرمانی کشور: ۶۹۲
	یادبود من: ۴۰

غلط نامہ

ستون/سطر: نادریست - درست	ستون/سطر: نادریست - درست
۷/۹۶: بزشکی - بزشکی	۳/۳۰: منجمین - منجمین
۱۹/۱۰۲: ابوالحسن - ابوالحسن	۲۵/۴۹: شرح - شرح
۱/۱۰۳: ابن بامشاد - ابن بامشاد	۱۲/۵۳: سبیل - سبیل
۶/۱۰۳: الہیة - الہیة	۳۰/۶۲: الدیباچ الذهب - الدیباچ الذهب
۱۰/۱۰۳: براز - براز	۱۰/۶۶: فرزند - فرزند
۲۲/۱۰۳: نیکلسون - نیکلسون	۲۱/۷۱: ش - ش
۲۵/۱۰۳: مربی - مربی	۱۳/۷۷: ابن موسوی - ابن احمد موسوی
۳۰/۱۰۳: ابن بی بی - ابن بی بی	۲۵/۷۹: ایفاظ - ایفاظ
۱۱/۱۰۴: ابوالفتح - ابوالفتح	۲۰/۸۱: حمزہ - حمزہ
۱۴/۱۰۸: احمد بن احمد - احمد بن محمد	۲۵/۸۱: الفقہیة - الفقہیة
۲۰/۱۱۴: الذریعة - الذریعة	۱۴/۸۴: سید جمال - سید جمال
۳۰/۱۱۵: اوراسمت - اوراسمت	۱/۸۶: سیدین - سیدین
۲۸/۱۱۷: نیطی - نیطی	۱۰/۸۷: بکر کین - بکر کین
۱/۱۲۱: ۱۳۱۶ق - ۱۳۱۶ش	۴/۸۸: زندگی - زندگی
۲۹/۱۲۵: قزوینی - قزوینی	۱۵/۹۲: زیدان - زیدان
۳۲/۱۲۹: وصولی - وصولی	۱۷/۹۲: پاسہ - پاسہ
۳۰/۱۳۷: مدیس - مدیسہ	۲۰/۹۳: درخاتمہ - درخاتمہ
۱۱۴ تا ۱۱۱: مکرر ۱۵۲	۲۱/۹۳: مفتوح - مفتوح
۱۲/۱۴۱: ابن حذف شود	۲۵/۹۴: رضامہدی - رضامہدی
۱۰/۱۴۳: مولو - مولو	۵/۹۵: روزنامہ - روزنامہ
۱۵/۱۴۸: این بابویہ - ابن بابویہ	۱۵/۹۵: فتح - فتح

ستون/سطر: نادرست - درست	ستون/سطر: نادرست - درست
۱۸ تا ۱۲/۳۷۸: مکرر ص ۵۰۲	۲۹/۱۴۸: اثیریہ- اثیریہ
۳/۳۸۳: صحوالالمعلوم: صحوالالمعلوم	۲۸/۱۵۰: (نثر در عروض وقافیہ) - حذف شود
۲۶/۳۸۶: حدیپی - حدیث	۲۴/۱۵۳: والقاب - والالقاب
۱۴/۳۸۷: النسقی - النسقی	۱۰/۱۵۵: شوستر - شوستر
۶/۴۰۲: ترا - تراژ	۱۸/۱۶۴: گر گانی - گر گانی
۱۵/۴۰۲: وهوائی - وهوائی	۷/۱۶۵: پاریس - پارس
۸/۴۱۵: نورسکی - مینورسکی	۲۳/۱۷۰: بیابانگی - بیابانگی
۲۸/۴۱۵: اندرہ بورا - اندرہ موروا	۲۷/۱۷۵: مشہوی - مشہور
۷/۴۲۱: شرح واقع - شرح وقایع	۲۹/۱۷۹: قبل - قبیل
۱۷/۴۲۶: اصرار - اسرار	۱۹/۱۸۲: راہنمائی - راہنمای
۷/۴۳۱: اقتصادی - اقتصادی	۲۲/۱۸۷: الذریعة - الذریعة
۱۵/۴۴۵: پانصد - پانصدسالہ	۱۶/۱۹۰: بن مخرمہ - ابن مخرمہ
۱۴/۴۴۷: الی صباہ - الی الصباہ	۳۱/۱۹۰: محمد بن احمد - محمد بن احمد
۱۲/۴۴۸: قانون - قانون	۹/۱۹۲: واقدای - واقدی
۲۹/۴۴۸: کوز کناتی - کوز کناتی	۲۱/۲۰۱: نیشاور - نیشابور
۴/۴۵۳: قباہ - نقباہ	۱۶/۲۱۳: الکاندر - الکانندر
۴/۴۵۷: بیعت - بیعت	۲۱/۲۳۶: ناتیگل - نایتی گل
۱۰/۴۵۸: پلژیکی - بلژیکی	۵۴/۲۵۲: حجة البالغة - حذف شود
۹/۴۷۱: سنائی - سنائی	۲۷/۲۵۳: لاهور - لاهور
۴ تا ۱/۴۷۴: مکرر صفحہ ۳۸۴	۱۵/۲۵۵: نشر - نشر
۱۸/۴۸۱: خرائن - خزائن	۷/۲۶۴: ملمع الطور - ملمع الطهور
۱۲/۴۸۲: سنکی - سنکی	۹/۲۷۵: قائم - قائم مقام
۲۰/۴۸۲: سلکی - سلکی	۱۶/۳۱۹: حسین - حسینی
۱/۴۹۲: ثوق - وثوق	۲۵/۳۳۸: ابن بخار - ابن بخار
۶/۵۲۳: ارشیر - اردشیر	۱/۳۴۴: فانت - فانت
۲۴/۵۲۳: اردشیر - اردشیر	۲۴/۳۵۲: الذریعة - الذریعة
۱۹/۵۲۴: زردریاہا - زبرد یاہا	۳/۳۵۷: القرونوی - القونوی
۱۴/۵۲۸: اشتغال - اشتغال	۱۵/۳۶۶: ہفروز - ہفروز
۸/۵۳۵: فریدو فریدیسم - فریدو فریدیسم	۴/۳۶۷: ۱۴۷ - ۱۷۴
۲۶/۵۵۵: وشیخ کبیر - مکرر است حذف شود	۲۱/۳۶۷: زرددشتی - زرددشتی
۲۴/۵۶۳: اشکوانیہ - اشکوانیہ	۵/۳۷۳: دانشگان - دانشگاہ

ستون/سطر : نادرست - درست	ستون/سطر : نادرست - درست
۱۵/۷۶۳ : شیخ الاسلام - شیخ الاسلامی	۲۳/۵۶۴ : دد - بسال
۱۶/۷۶۴ : صابر ہمانی - صابر ہمدانی	۳۲/۵۷۳ : وتاریخ - والتاریخ
۲۵/۷۶۴ : الضوابط - الضوابط	۲۴/۶۱۳ : رسالہ - رسالہ
۲۲/۷۶۹ : عزام - عزرام	۱۴/۶۱۴ : رضائیہ - رضاعیہ
۱۲/۷۷۶ : عنایت اللہ - عنایت اللہ	۱۱/۶۲۴ : یادگار - یادگار
۲۰/۷۷۶ : کاتبی - کاتبی	۳/۶۲۶ : اکبر - اکبری
۱۲/۷۷۹ : گوہگری - گوہگری	۲/۶۳۴ : کنج - کنج
۲۸/۷۸۱ : عباس محمد - عباسی محمد	۱۲/۶۳۶ : رفقی - رفقی، بتصحیح
۱۵/۸۷۳ : مجد الاشرف - مجد الاشرف	۱۶/۶۳۶ : متناض - متناض
۳۰/۷۸۹ : میرزا ابوالمعالی - میرزا ابوالمعالی	۲۷/۶۷۲ : عمالی عمانی - عمانی
۳۱/۷۹۳ : ورعلی شاہ - نورعلی شاہ	۱/۶۸۵ : جیل آمل - جیل عامل
۱۲/۸۱۰ : ساسانیان ۷ : حذف شود	۳/۶۹۲ : مہدوی - مہدی
۱۵/۸۲۵ : سادات حسیفی - سادات حسینی	۱/۷۰۳ : بلکرافی - بلکرافی
۲۵/۸۳۲ : اثبات الظفر - اثبات الظفر	۱۸/۷۰۹ : سینکو - سلینکو
۱۵/۸۳۴ : قانونی - قانون	۸/۷۲۶ : ابن فرحون - ابن فرحون
۲۰/۸۵۲ : ترجمہ الصلاة - ترجمہ الصلاة	۲۴/۷۲۶ : ابن اجدایی - ابن اجدایی
۵/۸۵۴ : فی ترجمہ - فی ترجمہ	۱/۷۳۸ : ابوالحسن - ابوالحسن
۸/۸۵۷ : بشناسید - بشناسید	۲۹/۷۳۹ : تور کینف - تور کینف
۱۳/۸۷۵ : اندام - اندام	۱۷/۷۴۰ : جار بردی - جار بردی احمد
۲۸/۸۹۴ : تحزیب - تحزیب	۲۷/۷۴۳ : حبیب اللہ الہی - حبیب اللہ الہی
۱۱/۸۹۵ : طبقات - طبقات	۲۹/۷۴۵ : خاضع - خاضع
۲۳/۸۹۵ : القرائۃ - القرائۃ	۱۹/۷۵۲ : اونعمیم - اونعمیم
۱۱/۸۹۷ : عقاید البلاغۃ - عقاید البلاغۃ	۷/۷۵۵ : ژرف - ژرف
۲۵/۹۰۰ : خاور شناسان - خاور شناسان	۲۳/۷۵۶ : سراہی - سراہی
۱۶/۹۰۱ : فلسفہ اتحاد و مسلك - فلسفہ اتحاد و مسلك	۱۱/۷۵۷ : سدنی دارک - حذف شود
۱۷/۹۰۱ : فلسفۃ الاخلاقیۃ - فلسفۃ الاخلاقیۃ	۱۲/۷۵۷ : ۴۳۱ - حذف شود
	۲۲/۷۵۹ : شاکر - شاکر
	۶/۷۶۳ : شلبانی - شلبانی